॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਦ੍ਵੇਮਾਤਿਕਾਪਾਲ਼ਿ

ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਪਾਲ਼ਿ

ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਂ-੪

ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨੀ ਪਦੀਪੋ ਚ, ਉਦਕਂ ਆਸਨੇਨ ਚ।
ਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਏਤਾਨਿ, "**ਪੁਬ੍ਬਕਰਣ**"ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ-੫

ਛਨ੍ਦ, ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ, ਉਤੁਕ੍ਖਾਨਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਨਾ ਚ ਓਵਾਦੋ।
ਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਏਤਾਨਿ, "**ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚ**"ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਅਙ੍ਗਾ-੪

ਉਪੋਸਥੋ , ਯਾਵਤਿਕਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ।
ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।
ਵਜ੍ਜਨੀਯਾ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, "**ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲ**"ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਸਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਤਾਪਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁਂ ਆਰਾਧਨਂ ਕਰੋਮ।

ਨਿਦਾਨੁਦ੍ਦੇਸੋ

ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਭਨ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘੋ? ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ ਪਨ੍ਨਰਸੋ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ।

ਕਿਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ? ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਆਰੋਚੇਥ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬੇਵ ਸਨ੍ਤਾ ਸਾਧੁਕਂ ਸੁਣੋਮ ਮਨਸਿ ਕਰੋਮ। ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਸੋ ਆਵਿਕਰੇਯ੍ਯ, ਅਸਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ''ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਵੇਦਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਥਾ ਖੋ ਪਨ ਪਚ੍ਚੇਕਪੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਏਵਰੂਪਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਅਨੁਸਾਵਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਅਨੁਸਾਵਿਯਮਾਨੇ ਸਰਮਾਨੋ ਸਨ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨਾਵਿਕਰੇਯ੍ਯ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦਸ੍ਸ ਹੋਤਿ। ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੋ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਰਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਆਪਨ੍ਨੇਨ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਪੇਕ੍ਖੇਨ ਸਨ੍ਤੀ ਆਪਤ੍ਤਿ ਆਵਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਆਵਿਕਤਾ ਹਿਸ੍ਸ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਨਿਦਾਨਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਨਿਦਾਨਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਾਰਾਜਿਕੁਦ੍ਦੇਸੋ

ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਸਿਕ੍ਖਾਸਾਜੀਵਸਮਾਪਨ੍ਨੋ ਸਿਕ੍ਖਂ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਂ ਅਨਾਵਿਕਤ੍ਵਾ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵੇਯ੍ਯ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਯਪਿ, ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸੋ।

ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਗਾਮਾ ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਾ ਵਾ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਥੇਯ੍ਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਆਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਯਥਾਰੂਪੇ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੇ ਰਾਜਾਨੋ ਚੋਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਨੇਯ੍ਯੁਂ ਵਾ ਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯੁਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਯ੍ਯੁਂ ਵਾ ਚੋਰੋਸਿ ਬਾਲੋਸਿ ਮੂਲ੍ਹੋਸਿ ਥੇਨੋਸੀਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਆਦਿਯਮਾਨੋ ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸੋ।

ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯ, ਸਤ੍ਥਹਾਰਕਂ ਵਾਸ੍ਸ ਪਰਿਯੇਸੇਯ੍ਯ, ਮਰਣਵਣ੍ਣਂ ਵਾ ਸਂਵਣ੍ਣੇਯ੍ਯ, ਮਰਣਾਯ ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਯ੍ਯ ''ਅਮ੍ਭੋ ਪੁਰਿਸ ਕਿਂ ਤੁਯ੍ਹਿਮਿਨਾ ਪਾਪਕੇਨ ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤੇਨ, ਮਤਂ ਤੇ ਜੀਵਿਤਾ ਸੇਯ੍ਯੋ''ਤਿ, ਇਤਿ ਚਿਤ੍ਤਮਨੋ ਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਮਰਣਵਣ੍ਣਂ ਵਾ ਸਂਵਣ੍ਣੇਯ੍ਯ, ਮਰਣਾਯ ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸੋ।

ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਭਿਜਾਨਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਤੁਪਨਾਯਿਕਂ ਅਲਮਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯ ''ਇਤਿ ਜਾਨਾਮਿ, ਇਤਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ, ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ ਅਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ ਆਪਨ੍ਨੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਪੇਕ੍ਖੋ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਅਜਾਨਮੇਵਂ ਆਵੁਸੋ ਅਵਚਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਅਪਸ੍ਸਂ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਚ੍ਛਂ ਮੁਸਾ ਵਿਲਪਿ''ਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਧਿਮਾਨਾ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਯੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸਂ ਯਥਾ ਪੁਰੇ, ਤਥਾ ਪਚ੍ਛਾ, ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸੋ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੁਦ੍ਦੇਸੋ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਤੇਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਵਿਪਰਿਣਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਾਹਂ ਵਾ ਵੇਣਿਗ੍ਗਾਹਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਵਾ ਅਙ੍ਗਸ੍ਸ ਪਰਾਮਸਨਂ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਾਚਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਵਿਪਰਿਣਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਹਿ ਵਾਚਾਹਿ ਓਭਾਸੇਯ੍ਯ ਯਥਾ ਤਂ ਯੁਵਾ ਯੁਵਤਿਂ ਮੇਥੁਨੁਪਸਂਹਿਤਾਹਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਤਿਣ੍ਣੋ ਵਿਪਰਿਣਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸੇਯ੍ਯ ''ਏਤਦਗ੍ਗਂ ਭਗਿਨਿ ਪਾਰਿਚਰਿਯਾਨਂ ਯਾ ਮਾਦਿਸਂ ਸੀਲਵਨ੍ਤਂ ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਂ ਏਤੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਪਰਿਚਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਮੇਥੁਨੁਪਸਂਹਿਤੇਨ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਪੁਰਿਸਮਤਿਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਮਤਿਂ, ਜਾਯਤ੍ਤਨੇ ਵਾ ਜਾਰਤ੍ਤਨੇ ਵਾ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਙ੍ਖਣਿਕਾਯਪਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਕੁਟਿਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬. ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕੁਟਿਂ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਅਸ੍ਸਾਮਿਕਂ ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਂ ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ, ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਮਾਣਂ, ਦੀਘਸੋ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ, ਤਿਰਿਯਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਤਰਾ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਨੇਤਬ੍ਬਾ ਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾਯ, ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਤ੍ਥੁ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਅਨਾਰਮ੍ਭਂ ਸਪਰਿਕ੍ਕਮਨਂ। ਸਾਰਮ੍ਭੇ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਪਰਿਕ੍ਕਮਨੇ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯ ਕੁਟਿਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਾ ਅਨਭਿਨੇਯ੍ਯ ਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾਯ, ਪਮਾਣਂ ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਵਿਹਾਰਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭. ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਂ ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਨੇਤਬ੍ਬਾ ਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾਯ, ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਤ੍ਥੁ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਅਨਾਰਮ੍ਭਂ ਸਪਰਿਕ੍ਕਮਨਂ। ਸਾਰਮ੍ਭੇ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਅਪਰਿਕ੍ਕਮਨੇ ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰੇਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਾ ਅਨਭਿਨੇਯ੍ਯ ਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾਯ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਦੁਟ੍ਠਦੋਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦੁਟ੍ਠੋ ਦੋਸੋ ਅਪ੍ਪਤੀਤੋ ਅਮੂਲਕੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਯ੍ਯ ''ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਨਂ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਚਾਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ , ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ ਅਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ ਅਮੂਲਕਞ੍ਚੇਵ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਹੋਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਚ ਦੋਸਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦੁਟ੍ਠੋ ਦੋਸੋ ਅਪ੍ਪਤੀਤੋ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਸਂ ਲੇਸਮਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਯ੍ਯ ''ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਨਂ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਚਾਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ ਅਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਞ੍ਚੇਵ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਹੋਤਿ ਕੋਚਿਦੇਸੋ ਲੇਸਮਤ੍ਤੋ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੋ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਚ ਦੋਸਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਸਙ੍ਘਭੇਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਭੇਦਨਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਵਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਸਮਾਦਾਯ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ''ਮਾਯਸ੍ਮਾ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਿ, ਭੇਦਨਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਵਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਸਮਾਦਾਯ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਸਮੇਤਾਯਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸਮਗ੍ਗੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੋ ਅਵਿਵਦਮਾਨੋ ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ ਫਾਸੁ ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨੋ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਭੇਦਾਨੁਵਤ੍ਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧. ਤਸ੍ਸੇਵ ਖੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਨੁਵਤ੍ਤਕਾ ਵਗ੍ਗਵਾਦਕਾ ਏਕੋ ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤਯੋ ਵਾ, ਤੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯੁਂ ''ਮਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਏਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਚੁਤ੍ਥ, ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ ਚੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਵਿਨਯਵਾਦੀ ਚੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਛਨ੍ਦਞ੍ਚ ਰੁਚਿਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਵੋਹਰਤਿ, ਜਾਨਾਤਿ, ਨੋ ਭਾਸਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪੇਤਂ ਖਮਤੀ''ਤਿ, ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਏਵਂ ਅਵਚੁਤ੍ਥ, ਨ ਚੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀ, ਨ ਚੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਨਯਵਾਦੀ, ਮਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਰੁਚ੍ਚਿਤ੍ਥ, ਸਮੇਤਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸਮਗ੍ਗੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੋ ਅਵਿਵਦਮਾਨੋ ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ ਫਾਸੁ ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ , ਏਵਞ੍ਚ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁਂ, ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਦੁਬ੍ਬਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨. ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਨੇਵ ਦੁਬ੍ਬਚਜਾਤਿਕੋ ਹੋਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ ''ਮਾ ਮਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਚੁਤ੍ਥ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਵਾ ਪਾਪਕਂ ਵਾ, ਅਹਮ੍ਪਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਕ੍ਖਾਮਿ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਵਾ ਪਾਪਕਂ ਵਾ, ਵਿਰਮਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਮਮ ਵਚਨਾਯਾ''ਤਿ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ''ਮਾਯਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਵਚਨੀਯਂ ਅਕਾਸਿ, ਵਚਨੀਯਮੇਵਾਯਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਕਰੋਤੁ, ਆਯਸ੍ਮਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਦਤੁ ਸਹਧਮ੍ਮੇਨ, ਭਿਕ੍ਖੂਪਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਸਹਧਮ੍ਮੇਨ, ਏਵਂ ਸਂਵਦ੍ਧਾ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਰਿਸਾ ਯਦਿਦਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵਚਨੇਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੁਟ੍ਠਾਪਨੇਨਾ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ

ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ , ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨੋ ਤੰ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਕੁਲਦੂਸਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩. ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਨੇਵ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਗਾਮੰ ਵਾ ਨਿਗਮੰ ਵਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਤਿ ਕੁਲਦੂਸਕੋ ਪਾਪਸਮਾਚਾਰੋ, ਤਸ੍ਸ ਖੋ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਕੁਲਾਨਿ ਚ ਤੇਨ ਦੁਟ੍ਠਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ''ਆਯਸ੍ਮਾ ਖੋ ਕੁਲਦੂਸਕੋ ਪਾਪਸਮਾਚਾਰੋ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਖੋ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਕੁਲਾਨਿ ਚਾਯਸ੍ਮਤਾ ਦੁਟ੍ਠਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਪਕ੍ਕਮਤਾਯਸ੍ਮਾ ਇਮਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ, ਅਲੰ ਤੇ ਇਧ ਵਾਸੇਨਾ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਦੋਸਗਾਮਿਨੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਮੋਹਗਾਮਿਨੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਭਯਗਾਮਿਨੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਾਦਿਸਿਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਏਕਚ੍ਚੰ ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤਿ, ਏਕਚ੍ਚੰ ਨ ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ''ਮਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵੰ ਅਵਚ, ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨੋ, ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੋਸਗਾਮਿਨੋ, ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਮੋਹਗਾਮਿਨੋ, ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਯਗਾਮਿਨੋ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਖੋ ਕੁਲਦੂਸਕੋ ਪਾਪਸਮਾਚਾਰੋ, ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਖੋ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਕੁਲਾਨਿ ਚਾਯਸ੍ਮਤਾ ਦੁਟ੍ਠਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਪਕ੍ਕਮਤਾਯਸ੍ਮਾ ਇਮਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ, ਅਲੰ ਤੇ ਇਧ ਵਾਸੇਨਾ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨੋ ਤੰ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਤੇਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨਵ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਾ, ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ। ਯੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਵਾ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵਤੀਹੰ ਜਾਨੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ, ਤਾਵਤੀਹੰ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਕਾਮਾ ਪਰਿਵਤ੍ਥਬ੍ਬੰ। ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਪਰਿਵਾਸੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਤ੍ਤਰਿ ਛਾਰਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਮਾਨਤ੍ਤਾਯ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ, ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਤ੍ਥ ਸਿਯਾ ਵੀਸਤਿਗਣੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ, ਤਤ੍ਥ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ। ਏਕੇਨਪਿ ਚੇ ਊਨੋ ਵੀਸਤਿਗਣੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨਬ੍ਭਿਤੋ, ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਾਰਯ੍ਹਾ, ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਅਨਿਯਤੁਦ੍ਦੇਸੋ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਅਨਿਯਤਾ ਧਮ੍ਮਾ

ਉਦ੍ਦੇਸੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਪਠਮਅਨਿਯਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਅਲੰਕਮ੍ਮਨਿਯੇ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਤਮੇਨੰ ਸਦ੍ਧੇਯ੍ਯਵਚਸਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਤਿਣ੍ਣੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਦੇਯ੍ਯ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ, ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਟਿਜਾਨਮਾਨੋ ਤਿਣ੍ਣੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ, ਯੇਨ ਵਾ ਸਾ ਸਦ੍ਧੇਯ੍ਯਵਚਸਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਤੇਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਅਯੰ ਧਮ੍ਮੋ ਅਨਿਯਤੋ।

ਦੁਤਿਯਅਨਿਯਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਨ ਹੇਵ ਖੋ ਪਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਆਸਨਂ ਹੋਤਿ ਨਾਲਂਕਮ੍ਮਨਿਯਂ, ਅਲਞ੍ਚ ਖੋ ਹੋਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਹਿ ਵਾਚਾਹਿ ਓਭਾਸਿਤੁਂ, ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਰੂਪੇ ਆਸਨੇ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਤਮੇਨਂ ਸਦ੍ਧੇਯ੍ਯਵਚਸਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਵਦੇਯ੍ਯ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ, ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਟਿਜਾਨਮਾਨੋ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਵਾ, ਯੇਨ ਵਾ ਸਾ ਸਦ੍ਧੇਯ੍ਯਵਚਸਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਤੇਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਧਮ੍ਮੋ ਅਨਿਯਤੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇ ਅਨਿਯਤਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਅਨਿਯਤੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਤਿਂਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਕਥਿਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਬ੍ਭਤਸ੍ਮਿਂ ਕਥਿਨੇ ਦਸਾਹਪਰਮਂ ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਂ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਦੋਸਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਬ੍ਭਤਸ੍ਮਿਂ ਕਥਿਨੇ ਏਕਰਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਿਚੀਵਰੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਕਾਲਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਬ੍ਭਤਸ੍ਮਿਂ ਕਥਿਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਨੇਵ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਨੋ ਚਸ੍ਸ ਪਾਰਿਪੂਰਿ, ਮਾਸਪਰਮਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ ਊਨਸ੍ਸ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਸਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਸਾਯ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ ਸਤਿਯਾਪਿ ਪਚ੍ਚਾਸਾਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪੁਰਾਣਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪੁਰਾਣਚੀਵਰਂ ਧੋਵਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਰਜਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਆਕੋਟਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚੀਵਰਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਞ੍ਞਾਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਕਂ ਗਹਪਤਿਂ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨਿਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁ, ਨਟ੍ਠਚੀਵਰੋ ਵਾ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭. ਤਞ੍ਚੇ ਅਞ੍ਞਾਤਕੋ ਗਹਪਤਿ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨੀ ਵਾ ਬਹੂਹਿ ਚੀਵਰੇਹਿ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ, ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਪਰਮਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤਤੋ ਚੀਵਰਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਠਮਉਪਕ੍ਖਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮. ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਨੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਤਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨਿਯਾ ਵਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਉਪਕ੍ਖਟਂ ਹੋਤਿ ‘‘ਇਮਿਨਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਨ ਚੀਵਰਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਚੀਵਰੇਨ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ‘‘ਸਾਧੁ ਵਤ ਮਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਇਮਿਨਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਨ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਾਦੇਹੀ’’ਤਿ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਉਪਕ੍ਖਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯. ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਨੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞਾਤਕਾਨਂ ਗਹਪਤੀਨਂ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨੀਨਂ ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਾਨਿ ਉਪਕ੍ਖਟਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ‘‘ਇਮੇਹਿ ਮਯਂ ਪਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਹਿ ਪਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਾਨਿ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਚੀਵਰੇਹਿ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ‘‘ਸਾਧੁ ਵਤ ਮਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਇਮੇਹਿ ਪਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਹਿ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਾਦੇਥ ਉਭੋਵ ਸਨ੍ਤਾ ਏਕੇਨਾ’’ਤਿ ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਾਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦. ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਨੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਰਾਜਾ ਵਾ ਰਾਜਭੋਗ੍ਗੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਗਹਪਤਿਕੋ ਵਾ ਦੂਤੇਨ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਪਹਿਣੇਯ੍ਯ ‘‘ਇਮਿਨਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਨ ਚੀਵਰਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਚੀਵਰੇਨ ਅਚ੍ਛਾਦੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਦੂਤੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ‘‘ਇਦਂ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਆਭਤਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੁ ਆਯਸ੍ਮਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੋ ਦੂਤੋ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ‘‘ਨ ਖੋ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮ, ਚੀਵਰਞ੍ਚ ਖੋ ਮਯਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮ ਕਾਲੇਨ ਕਪ੍ਪਿਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਦੂਤੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਪਨਾਯਸ੍ਮਤੋ ਕੋਚਿ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰੋ’’ਤਿ। ਚੀਵਰਤ੍ਥਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰੋ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ ਆਰਾਮਿਕੋ ਵਾ ਉਪਾਸਕੋ ਵਾ ‘‘ਏਸੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰੋ’’ਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਦੂਤੋ ਤਂ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ‘‘ਯਂ ਖੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਯਸ੍ਮਾ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿ, ਸਞ੍ਞਤ੍ਤੋ ਸੋ ਮਯਾ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਤਾਯਸ੍ਮਾ ਕਾਲੇਨ, ਚੀਵਰੇਨ ਤਂ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ।

ਚੀਵਰਤ੍ਥਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ ''ਅਤ੍ਥੋ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਚੀਵਰੇਨਾ''ਤਿ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਚੋਦਯਮਾਨੋ ਸਾਰਯਮਾਨੋ ਤੰ ਚੀਵਰੰ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ, ਨੋ ਚੇ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮੰ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੇਨ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਠਾਤਬ੍ਬੰ, ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮੰ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੋ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨੋ ਤੰ ਚੀਵਰੰ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ, ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਵਾਯਮਮਾਨੋ ਤੰ ਚੀਵਰੰ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਨੋ ਚੇ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਯਤਸ੍ਸ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੰ ਆਭਤੰ, ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੰ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਦੂਤੋ ਵਾ ਪਾਹੇਤਬ੍ਬੋ ''ਯੰ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੰ ਪਹਿਣਿਤ੍ਥ, ਨ ਤੰ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥੰ ਅਨੁਭੋਤਿ, ਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸਕੰ, ਮਾ ਵੋ ਸਕੰ ਵਿਨਸ੍ਸਾ''ਤਿ, ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਕਥਿਨਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

ਕੋਸਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕੋਸਿਯਮਿਸ੍ਸਕੰ ਸਨ੍ਥਤੰ ਕਾਰਾਪੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸੁਦ੍ਧਕਾਲ਼ਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੨. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਦ੍ਧਕਾਲ਼ਕਾਨੰ ਏਲ਼ਕਲੋਮਾਨੰ ਸਨ੍ਥਤੰ ਕਾਰਾਪੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਦ੍ਵੇਭਾਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩. ਨਵੰ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਨ੍ਥਤੰ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਦ੍ਵੇ ਭਾਗਾ ਸੁਦ੍ਧਕਾਲ਼ਕਾਨੰ ਏਲ਼ਕਲੋਮਾਨੰ ਆਦਾਤਬ੍ਬਾ, ਤਤਿਯੰ ਓਦਾਤਾਨੰ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗੋਚਰਿਯਾਨੰ। ਅਨਾਦਾ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦ੍ਵੇ ਭਾਗੇ ਸੁਦ੍ਧਕਾਲ਼ਕਾਨੰ ਏਲ਼ਕਲੋਮਾਨੰ, ਤਤਿਯੰ ਓਦਾਤਾਨੰ, ਚਤੁਤ੍ਥੰ ਗੋਚਰਿਯਾਨੰ, ਨਵੰ ਸਨ੍ਥਤੰ ਕਾਰਾਪੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੪. ਨਵੰ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਨ੍ਥਤੰ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਾਨਿ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੰ, ਓਰੇਨ ਚੇ ਛਨ੍ਨੰ ਵਸ੍ਸਾਨੰ ਤੰ ਸਨ੍ਥਤੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਨਵੰ ਸਨ੍ਥਤੰ ਕਾਰਾਪੇਯਜ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਨਿਸੀਦਨਸਨ੍ਥਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੫. ਨਿਸੀਦਨਸਨ੍ਥਤੰ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਪੁਰਾਣਸਨ੍ਥਤਸ੍ਸ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿ ਆਦਾਤਬ੍ਬਾ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਯ। ਅਨਾਦਾ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਰਾਣਸਨ੍ਥਤਸ੍ਸ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿੰ, ਨਵੰ ਨਿਸੀਦਨਸਨ੍ਥਤੰ ਕਾਰਾਪੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੬. ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਨੇਵ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਏਲ਼ਕਲੋਮਾਨਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁੰ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਿਯੋਜਨਪਰਮੰ ਸਹਤ੍ਥਾ ਹਰਿਤਬ੍ਬਾਨਿ ਅਸਨ੍ਤੇ ਹਾਰਕੇ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਹਰੇਯਜ, ਅਸਨ੍ਤੇਪਿ

ਹਾਰਕੇ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਏਲ਼ਕਲੋਮਧੋਵਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੭. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਲ਼ਕਲੋਮਾਨਿ ਧੋਵਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਰਜਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਵਿਜਟਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰੂਪਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਵਾ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰੂਪਿਯਸਂਵੋਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੯. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਂ ਰੂਪਿਯਸਂਵੋਹਾਰਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੦. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਂ ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕੋਸਿਯਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਪਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੧. ਦਸਾਹਪਰਮਂ ਅਤਿਰੇਕਪਤ੍ਤੋ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੨. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨੇਨ ਪਤ੍ਤੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਨਵਂ ਪਤ੍ਤਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੋ ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਸਾਯ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ , ਯੋ ਚ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਸਾਯ ਪਤ੍ਤਪਰਿਯਨ੍ਤੋ, ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਦਾਤਬ੍ਬੋ ''ਅਯਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਤ੍ਤੋ ਯਾਵ ਭੇਦਨਾਯ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਭੇਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੩. ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਗਿਲਾਨਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਟਿਸਾਯਨੀਯਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਸਪ੍ਪਿ ਨਵਨੀਤਂ ਤੇਲਂ ਮਧੁ ਫਾਣਿਤਂ, ਤਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਪਰਮਂ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੪. ''ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਚੀਵਰਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਂ, ''ਅਦ੍ਧਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਂ। ਓਰੇਨ ਚੇ ''ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਚੀਵਰਂ ਪਰਿਯੇਸੇਯ੍ਯ, ਓਰੇਨ''ਦ੍ਧਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨ''ਨ੍ਤਿ

ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚੀਵਰਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਾਮਂ ਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯਜ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਯਜ ਵਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸੁਤ੍ਤਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਮਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਨ੍ਤਵਾਯੇਹਿ ਚੀਵਰਂ ਵਾਯਾਪੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਮਹਾਪੇਸਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੭. ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਨੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਤਕੋ ਗਹਪਤਿ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨੀ ਵਾ ਤਨ੍ਤਵਾਯੇਹਿ ਚੀਵਰਂ ਵਾਯਾਪੇਯਜ, ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤੋ ਤਨ੍ਤਵਾਯੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯਜ ''ਇਦਂ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਚੀਵਰਂ ਮਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਵਿਯ੍ਯਤਿ, ਆਯਤਞ੍ਚ ਕਰੋਥ, ਵਿਤ੍ਥਤਞ੍ਚ, ਅਪ੍ਪਿਤਞ੍ਚ, ਸੁਵੀਤਞ੍ਚ, ਸੁਪ੍ਪਵਾਯਿਤਞ੍ਚ, ਸੁਵਿਲੇਖਿਤਞ੍ਚ, ਸੁਵਿਤਚ੍ਛਿਤਞ੍ਚ ਕਰੋਥ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਮਯਮ੍ਪਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਕਿਞ੍ਚਿਮਤ੍ਤਂ ਅਨੁਪਦਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿਮਤ੍ਤਂ ਅਨੁਪਦਜ੍ਜੇਯਜ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੮. ਦਸਾਹਾਨਾਗਤਂ ਕਤ੍ਤਿਕਤੇਮਾਸਿਕਪੁਣ੍ਣਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਨੇਵ ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯਜ, ਅਚ੍ਚੇਕਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਸਙ੍ਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੯. ਉਪਵਸ੍ਸਂ ਖੋ ਪਨ ਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਂ ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਆਰਞ੍ਞਕਾਨਿ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਾਨਿ, ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੋ ਤਿਣ੍ਣਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਚੀਵਰਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯਜ, ਸਿਯਾ ਚ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕੋਚਿਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯੋ ਤੇਨ ਚੀਵਰੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਾਸਾਯ, ਛਾਰਤ੍ਤਪਰਮਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਤੇਨ ਚੀਵਰੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯਜ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਰਿਣਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੦. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪਰਿਣਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਤਿਂਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸੁਦ੍ਧਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇਨਵੁਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਮੁਸਾਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਓਮਸਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਓਮਸਵਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪੇਸੁਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਭਿਕ੍ਖੁਪੇਸੁਞ੍ਞੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਠਮਸਹਸੇਯ੍ਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਸਹਸੇਯ੍ਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਭੂਤਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ, ਭੂਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਥਵੀਖਣਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਥਵਿਂ ਖਣੇਯ੍ਯ ਵਾ ਖਣਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਮੁਸਾਵਾਦਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

ਭੂਤਗਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧. ਭੂਤਗਾਮਪਾਤਬ੍ਯਤਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨. ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ, ਵਿਹੇਸਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੩. ਉਜ੍ਝਾਪਨਕੇ , ਖਿਯ੍ਯਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਠਮਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਭਿਸਿਂ ਵਾ ਕੋਚ੍ਛਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ, ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ, ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਜਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬੁਪਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ ''ਯਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਾਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੭. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਸਙ੍ਘਿਕਾ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਵੇਹਾਸਕੁਟਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਮਹਲ੍ਲਕਵਿਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੯. ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਯਾਵ ਦ੍ਵਾਰਕੋਸਾ ਅਗ੍ਗਲਟ੍ਠਪਨਾਯ ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਪਰਿਕਮ੍ਮਾਯ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਚ੍ਛਦਨਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਯਂ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇ ਠਿਤੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇਪਿ ਠਿਤੋ ਅਧਿਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੦. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਤਿਣਂ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਭੂਤਗਾਮਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਓਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੧. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਸਮ੍ਮਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੨. ਸਮ੍ਮਤੋਪਿ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੩. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਾ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਆਮਿਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਆਮਿਸਹੇਤੁ ਥੇਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚੀਵਰਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਦਦੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਸਿਬ੍ਬੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੭. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯਜ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ, ਸਤ੍ਥਗਮਨੀਯੋ ਹੋਤਿ ਮਗ੍ਗੋ, ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੋ, ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੋ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਂ ਨਾਵਂ ਅਭਿਰੁਹੇਯਜ ਉਦ੍ਧਂਗਾਮਿਨਿਂ ਵਾ ਅਧੋਗਾਮਿਨਿਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਿਰਿਯਂ ਤਰਣਾਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਰਿਪਾਚਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੯. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜੇਯਜ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੦. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਓਵਾਦਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੧. ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕੋ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਗਣਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੨. ਗਣਭੋਜਨੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ, ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਮਯੋ, ਮਹਾਸਮਯੋ, ਸਮਣਭਤ੍ਤਸਮਯੋ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੩. ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਕਾਣਮਾਤੁਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੪. ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਨੇਵ ਕੁਲਂ ਉਪਗਤਂ ਪੂਵੇਹਿ ਵਾ ਮਨ੍ਥੇਹਿ ਵਾ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਯਜ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਪਠਮਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤੋ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੰ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਦੁਤਿਯਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿੰ ਪਵਾਰਿਤੰ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਖਾਦਨੀਯੇਨ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁੰ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ ''ਹਨ੍ਦ ਭਿਕ੍ਖੁ ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ''ਤਿ ਜਾਨੰ ਆਸਾਦਨਾਪੇਕ੍ਖੋ, ਭੁਤ੍ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੭. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਕਾਲੇ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕੰ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪਣੀਤਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੯. ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦੰ – ਸਪ੍ਪਿ, ਨਵਨੀਤੰ, ਤੇਲੰ, ਮਧੁ, ਫਾਣਿਤੰ, ਮਚ੍ਛੋ, ਮੰਸੰ, ਖੀਰੰ, ਦਧਿ। ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ ਅਗਿਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਦਨ੍ਤਪੋਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੦. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਆਹਾਰੰ ਆਹਰੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਭੋਜਨਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

ਅਚੇਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੧. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਚੇਲਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਉਯ੍ਯੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੨. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ''ਏਹਾਵੁਸੋ, ਗਾਮੰ ਵਾ ਨਿਗਮੰ ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯ ''ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਨ ਮੇ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕਥਾ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ, ਏਕਕਸ੍ਸ ਮੇ ਕਥਾ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯੰ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞੰ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੩. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਰਹੋਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੋ ਏਕਾਯ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚਾਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ੵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ੵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ, ਚੀੵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀੵਰਕਾਰਸਮਯੋ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਮਹਾਨਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੭. ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਚਤੁਮਾਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਪੵਾਰਣਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਨਪੵਾਰਣਾਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਿਚ੍ਚਪੵਾਰਣਾਯ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸੇਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸੇਨਾੵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੯. ਸਿਯਾ ਚ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕੋਚਿਦੇੵ ਪਚ੍ਚਯੋ ਸੇਨਂ ਗਮਨਾਯ, ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸੇਨਾਯ ੵਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ੵਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੦. ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੇਨਾਯ ੵਸਮਾਨੋ ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ ੵਾ ਬਲਗ੍ਗਂ ੵਾ ਸੇਨਾਬ੍ਯੂਹਂ ੵਾ ਅਨੀਕਦਸ੍ਸਨਂ ੵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਚੇਲਕੵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਸੁਰਾਪਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੧. ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੨. ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਹਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੩. ਉਦਕੇ ਹਸਧਮ੍ਮੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਨਾਦਰਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੪. ਅਨਾਦਰਿਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਭਿਂਸਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਭਿਂਸਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਜੋਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਗਿਲਾਨੋ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖੋ ਜੋਤਿਂ ਸਮਾਦਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਮਾਦਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਨਹਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੭. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸਂ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ ''ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨ''ਨ੍ਤਿ ''ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਠਮੋ ਮਾਸੋ'' ਇਚ੍ਚੇਤੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਮਾਸਾ ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ, ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਕਮ੍ਮਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ, ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਸਮਯੋ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੮. ਨਵਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਚੀਵਰਲਾਭੇਨ ਤਿਣ੍ਣਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ ਨੀਲਂ ਵਾ ਕਦ੍ਦਮਂ ਵਾ ਕਾਲ਼ਸਾਮਂ ਵਾ। ਅਨਾਦਾ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਿਣ੍ਣਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਂ ਨਵਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਵਿਕਪ੍ਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੯. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਵਾ ਸਾਮਂ ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਪਨਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੦. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਨਿਸੀਦਨਂ ਵਾ ਸੂਚਿਘਰਂ ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਵਾ ਅਪਨਿਧੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਪਨਿਧਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਸਾਪੇਕ੍ਖੋਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸੁਰਾਪਾਨਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੧. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਪਾਣਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੨. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਕ੍ਕੋਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੩. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਨਿਹਤਾਧਿਕਰਣਂ ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਜਾਨਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯਜ, ਸੋ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਾਰਯ੍ਹਾ, ਇਦਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਥੇਯਜਸਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਥੇਯਜਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯਜ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੭. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯਜ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਰਿਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਂ ਵਦੇਯਜ ''ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ''ਮਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਅਵਚ, ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ, ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ, ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯਜ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਵੁਸੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯਜ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨੋ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯਜ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸਮ੍ਭੋਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੯. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਤਥਾਵਾਦਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਕਟਾਨੁਧਮ੍ਮੇਨ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਂਵਸੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕਣ੍ਟਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੦. ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋਪਿ ਚੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ‘‘ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ’’ਤਿ, ਸੋ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ‘‘ਮਾਵੁਸੋ, ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸ ਏਵਂ ਅਵਚ, ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ, ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ, ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਵੁਸੋ, ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ’’ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸੋ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ‘‘ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸ ਨ ਚੇਵ ਸੋ ਭਗਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਮ੍ਪਿ ਚਞ੍ਞੇ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਾ ਲਭਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ, ਸਾਪਿ ਤੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਚਰ ਪਿਰੇ, ਵਿਨਸ੍ਸਾ’’ਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਤਥਾਨਾਸਿਤਂ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਂ ਉਪਲਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੧. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ‘‘ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਪਞ੍ਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਵਿਲੇਖਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੨. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ‘‘ਕਿਂ ਪਨਿਮੇਹਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਹਿ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੇਹਿ, ਯਾਵਦੇਵ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯ ਵਿਹੇਸਾਯ ਵਿਲੇਖਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ’’ਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਿਵਣ੍ਣਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਮੋਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੩. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ‘‘ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਅਹਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ’’ਤਿ। ਤਞ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਞ੍ਞੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਂ ਇਮਿਨਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ, ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਭਿਯ੍ਯੋ, ਨ ਚ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਞ੍ਞਾਣਕੇਨ ਮੁਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਤਞ੍ਚ ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਉਤ੍ਤਰਿ ਚਸ੍ਸ ਮੋਹੋ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ ‘‘ਤਸ੍ਸ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ, ਅਲਾਭਾ, ਤਸ੍ਸ ਤੇ ਦੁਲ੍ਲਦ੍ਧਂ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇਨ ਸਾਧੁਕਂ ਅਟ੍ਠਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨਸਿ ਕਰੋਸੀ’’ਤਿ, ਇਦਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੋਹਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਪਹਾਰਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਕੁਪਿਤੋ ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਮੂਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੭. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹੇਯ੍ਯ ''ਇਤਿਸ੍ਸ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਫਾਸੁ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ''ਯਂ ਇਮੇ ਭਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਬਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੯. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਛਨ੍ਦਂਅਦਤ੍ਵਾਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੦. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਙ੍ਘੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਬ੍ਬਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੧. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ''ਯਥਾਸਨ੍ਥੁਤਂ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪਰਿਣਾਮੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਰਿਣਾਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੨. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਜਾਨਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪਰਿਣਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੩. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਞ੍ਞੋ ਖਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ਮੁਦ੍ਧਾਭਿਸਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾਜਕੇ ਅਨਿਗ੍ਗਤਰਤਨਕੇ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੋ ਇਨ੍ਦਖੀਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੪. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰਤਨਂ वਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ वਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮਾ वਾ ਅਜ੍ਝਾवਸਥਾ वਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ वਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ वਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਰਤਨਂ वਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ वਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ वਾ ਅਜ੍ਝਾवਸਥੇ वਾ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍वਾ वਾ ਉਗ੍ਗਹਾਪੇਤ੍वਾ वਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ ''ਯਸ੍ਸ ਭवਿਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

वਿਕਾਲਗਾਮਪ੍ਪवੇਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੫. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ वਿਕਾਲੇ ਗਾਮਂ ਪवਿਸੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਾ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਾ ਕਰਣੀਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸੂਚਿਘਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੬. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਟ੍ਠਿਮਯਂ वਾ ਦਨ੍ਤਮਯਂ वਾ वਿਸਾਣਮਯਂ वਾ ਸੂਚਿਘਰਂ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਭੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਮਞ੍ਚਪੀਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੭. ਨवਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਮਞ੍ਚਂ वਾ ਪੀਠਂ वਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪਾਦਕਂ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ ਸੁਗਤਙ੍ਗੁਲੇਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਯ ਅਟਨਿਯਾ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੮. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਞ੍ਚਂ वਾ ਪੀਠਂ वਾ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਉਦ੍ਦਾਲਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੯. ਨਿਸੀਦਨਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਪਮਾਣਿਕਂ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਮਾਣਂ, ਦੀਘਸੋ ਦ੍वੇ वਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਸੁਗਤवਿਦਤ੍ਥਿਯਾ, ਤਿਰਿਯਂ ਦਿਯਡ੍ਢਂ, ਦਸਾ वਿਦਤ੍ਥਿ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੦. ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ, ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਮਾਣਂ, ਦੀਘਸੋ ਚਤਸ੍ਸੋ वਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਸੁਗਤवਿਦਤ੍ਥਿਯਾ, ਤਿਰਿਯਂ ਦ੍वੇ वਿਦਤ੍ਥਿਯੋ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

वਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੧. वਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਾਰਯਮਾਨੇਨ ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ, ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਮਾਣਂ, ਦੀਘਸੋ ਛ वਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਸੁਗਤवਿਦਤ੍ਥਿਯਾ, ਤਿਰਿਯਂ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਾ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਨਨ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੨. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੁਗਤਚੀवਰਪ੍ਪਮਾਣਂ ਚੀवਰਂ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਤਿਰੇਕਂ वਾ, ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ । ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਸੁਗਤਚੀवਰਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਦੀਘਸੋ ਨव वਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਸੁਗਤवਿਦਤ੍ਥਿਯਾ, ਤਿਰਿਯਂ ਛ वਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਇਦਂ ਸੁਗਤਸ੍ਸ

ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ।

ਰਤਨਵਗ੍ਗੋ ਨਵਮੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਦ੍ਵੇਨਵੁਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਪਠਮਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ''ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਨੇਵ ਕੁਲੇਸੁ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵੋਸਾਸਮਾਨਰੂਪਾ ਠਿਤਾ ਹੋਤਿ ''ਇਧ ਸੂਪਂ ਦੇਥ, ਇਧ ਓਦਨਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ। ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਪਸਾਦੇਤਬ੍ਬਾ ''ਅਪਸਕ੍ਕ ਤਾਵ ਭਗਿਨਿ, ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਏਕਸ੍ਸਪਿ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨ ਪਟਿਭਾਸੇਯ੍ਯ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਪਸਾਦੇਤੁਂ ''ਅਪਸਕ੍ਕ ਤਾਵ ਭਗਿਨਿ, ਯਾਵ ਭਿਕ੍ਖੂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ''ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਮ੍ਹਾ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮਾ''ਤਿ।

ਤਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ, ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇਸੁ ਕੁਲੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ, ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ''ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪. ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਆਰਞ੍ਞਕਾਨਿ ਸੇਨਾਸਨਾਨਿ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤਾਨਿ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਾਨਿ, ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ, ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਖਾਦੇਯ੍ਯ

ਵਾ, ਭੁਞ੍ਜੇਯਜ ਵਾ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ‘‘ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ’’ਤਿ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸੇਖਿਯਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੨. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਾਰੁਪਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੪. ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੁਸਂਵੁਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫. ਸੁਸਂਵੁਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੬. ਸੁਸਂਵੁਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭. ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੮. ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯. ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੦. ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧. ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੨. ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਚ੍ਚਸਦ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੩. ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੪. ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫. ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੬. ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੭. ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੮. ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੯. ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੨੦. ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਖਮ੍ਭਕਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੧. ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੨੨. ਨ ਖਮ੍ਭਕਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੩. ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੨੪. ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੋ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੫. ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੬. ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੭. ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੮. ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਮਸੂਪਕਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੯. ਸਮਸੂਪਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੦. ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਖਮ੍ਭਕਤਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਭੁਞ੍ਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੧. ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀਭੁਞ੍ਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੨. ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਪਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੩. ਸਪਦਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਮਸੂਪਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੪. ਸਮਸੂਪਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਨਥੂਪਕਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੫. ਨ ਥੂਪਕਤੋ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਦਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੬. ਨ ਸੂਪਂ ਵਾ ਬਜਞ੍ਜਨਂ ਵਾ ਓਦਨੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਭਿਯਜੋਕਮਜਤਂ ਉਪਾਦਾਯਾਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੂਪੋਦਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੭. ਨ ਸੂਪਂ ਵਾ ਓਦਨਂ ਵਾ ਅਗਿਲਾਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੮. ਨ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞੀ ਪਰੇਸਂ ਪਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਕਬਲ਼ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੯. ਨਾਤਿਮਹਨ੍ਤਂ ਕਬਲ਼ਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਆਲੋਪਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੦. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਆਲੋਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

ਅਨਾਹਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੧. ਨ ਅਨਾਹਟੇ ਕਬਲ਼ੇ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਭੁਞ੍ਜਮਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੨. ਨ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ ਸਬ੍ਬਹਤ੍ਥਂ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਕਬਲ਼ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੩. ਨ ਸਕਬਲ਼ੇਨ ਮੁਖੇਨ ਬਜਾਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੪. ਨ ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੫. ਨ ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੬. ਨ ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੭. ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੮. ਨ ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੯. ਨ ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੦. ਨ ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਕਬਲ਼ਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੧. ਨ ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੨. ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਤ੍ਤਨਿਲ੍ਲੇਹਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੩. ਨ ਪਤ੍ਤਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੪. ਨ ਓਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਾਮਿਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੫. ਨ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਸਿਤ੍ਥਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੬. ਨ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੭. ਨ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੮. ਨ ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਤ੍ਥਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੯. ਨ ਸਤ੍ਥਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਆਵੁਧਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੦. ਨ ਆਵੁਧਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੁਰੁਸੁਰੁਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

ਪਾਦੁਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੧. ਨ ਪਾਦੁਕਾਰੁਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਪਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੨. ਨ ਉਪਾਹਨਾਰੁਲ੍ਹਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਯਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੩. ਨ ਯਾਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਯਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੪. ਨ ਸਯਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੫. ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਵੇਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੬. ਨ ਵੇਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੭. ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਛਮਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੮. ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਨੀਚਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੯. ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੦. ਨ ਠਿਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਚ੍ਛਤੋਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੧. ਨ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਪ੍ਪਥੇਨਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੨. ਨ ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਠਿਤੋਉਚ੍ਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੩. ਨ ਠਿਤੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਹਰਿਤੇਉਚ੍ਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੪. ਨ ਹਰਿਤੇ ਅਗਿਲਾਨੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਦਕੇਉਚ੍ਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੫. ਨ ਉਦਕੇ ਅਗਿਲਾਨੋ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਾਦੁਕਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਸੇਖਿਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨੰ ਅਧਿਕਰਣਾਨੰ ਸਮਥਾਯ ਵੂਪਸਮਾਯ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

ਸਤਿਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੰ।

ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾ।

ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾ।

ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੋਤਿ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਨਿਦਾਨੰ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਤੇਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵੇ ਅਨਿਯਤਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਤਿੰਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵੇਨਵੁਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਏਤ੍ਤਕੰ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੰ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੰ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸੰ ਉਦ੍ਦੇਸੰ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੇਹੇਵ ਸਮਗ੍ਗੇਹਿ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੇਹਿ ਅਵਿਵਦਮਾਨੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਵਿਤ੍ਥਾਰੁਦ੍ਦੇਸੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਪਾਲ਼ਿ

ਪੁਬ੍ਬਕਰਣੰ-੪

ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨੀ ਪਦੀਪੋ ਚ, ਉਦਕੰ ਆਸਨੇਨ ਚ।
ਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਏਤਾਨਿ, “**ਪੁਬ੍ਬਕਰਣ**”ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੰ-੫

ਛਨ੍ਦ, ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ, ਉਤੁਕ੍ਖਾਨੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਗਣਨਾ ਚ ਓਵਾਦੋ।
ਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਏਤਾਨਿ, “**ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚ**”ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਅਙ੍ਗਾ-੪

ਉਪੋਸਥੋ, ਯਾਵਤਿਕਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ।
ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।
ਵਜ੍ਜਨੀਯਾ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ, “**ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲ**”ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

ਪੁਬ੍ਬਕਰਣਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਾਨਿ ਸਮਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਤਾਪਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁਂ ਆਰਾਧਨਂ ਕਰੋਮ।

ਨਿਦਾਨੁਦ੍ਦੇਸੋ

ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ ਅਯ੍ਯੇ ਸਙ੍ਘੋ, ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ ਪਨ੍ਨਰਸੋ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ।

ਕਿਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ? ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਆਰੋਚੇਥ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਾਵ ਸਨ੍ਤਾ ਸਾਧੁਕਂ ਸੁਣੋਮ ਮਨਸਿ ਕਰੋਮ। ਯਸ੍ਸਾ ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਸਾ ਆਵਿਕਰੇਯ੍ਯ, ਅਸਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ, ‘‘ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ’’ਤਿ ਵੇਦਿਸ੍ਸਾਮਿ। ਯਥਾ ਖੋ ਪਨ ਪਚ੍ਚੇਕਪੁਟ੍ਠਸ੍ਸਾ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਮੇਵਂ ਏਵਰੂਪਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਅਨੁਸਾਵਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਅਨੁਸਾਵਿਯਮਾਨੇ ਸਰਮਾਨਾ ਸਨ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਨਾਵਿਕਰੇਯ੍ਯ, ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦਸ੍ਸਾ ਹੋਤਿ। ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੋ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੋ ਧਮ੍ਮੋ ਵੁਤ੍ਤੋ ਭਗਵਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਰਮਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਪਨ੍ਨਾਯ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਪੇਕ੍ਖਾਯ ਸਨ੍ਤੀ ਆਪਤ੍ਤਿ ਆਵਿਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਆਵਿਕਤਾ ਹਿਸ੍ਸਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਨਿਦਾਨਂ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਨਿਦਾਨਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

ਪਾਰਾਜਿਕੁਦ੍ਦੇਸੋ

ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਅਟ੍ਠ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਛਨ੍ਦਸੋ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵੇਯਜ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੇਨਪਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ।

ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਾਮਾ ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਾ ਵਾ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਥੇਯਜਸਙ੍ਖਾਤਂ ਆਦਿਯੇਯਜ, ਯਥਾਰੂਪੇ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੇ ਰਾਜਾਨੋ ਚੋਰਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਨੇਯਜੁਂ ਵਾ ਬਨ੍ਧੇਯਜੁਂ ਵਾ ਪਬ੍ਬਾਜੇਯਜੁਂ ਵਾ ਚੋਰਾਸਿ ਬਾਲਾਸਿ ਮੂਲ੍ਹਾਸਿ ਥੇਨਾਸੀਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਆਦਿਯਮਾਨਾ ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ।

ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯਜ, ਸਤ੍ਥਹਾਰਕਂ ਵਾਸ੍ਸ ਪਰਿਯੇਸੇਯਜ, ਮਰਣਵਣ੍ਣਂ ਵਾ ਸਂਵਣ੍ਣੇਯਜ, ਮਰਣਾਯ ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਯਜ ''ਅਮ੍ਭੋ ਪੁਰਿਸ, ਕਿਂ ਤੁਯ੍ਹਿਮਿਨਾ ਪਾਪਕੇਨ ਦੁਜ੍ਜੀਵਿਤੇਨ, ਮਤਂ ਤੇ ਜੀਵਿਤਾ ਸੇਯਜੋ''ਤਿ, ਇਤਿ ਚਿਤ੍ਤਮਨਾ ਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਕਪ੍ਪਾ ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨ ਮਰਣਵਣ੍ਣਂ ਵਾ ਸਂਵਣ੍ਣੇਯਜ, ਮਰਣਾਯ ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਯਜ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ।

ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨਭਿਜਾਨਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਤੁਪਨਾਯਿਕਂ ਅਲਮਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯਜ ''ਇਤਿ ਜਾਨਾਮਿ, ਇਤਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ, ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨਾ ਵਾ ਅਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨਾ ਵਾ ਆਪਨ੍ਨਾ ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਪੇਕ੍ਖਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯਜ ''ਅਜਾਨਮੇਵਂ, ਅਯਜੇ, ਅਵਚਂ ਜਾਨਾਮਿ, ਅਪਸ੍ਸਂ ਪਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਚ੍ਛਂ ਮੁਸਾ ਵਿਲਪਿ''ਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਧਿਮਾਨਾ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ।

ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ, ਅਧਕ੍ਖਕਂ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਆਮਸਨਂ ਵਾ ਪਰਾਮਸਨਂ ਵਾ ਗਹਣਂ ਵਾ ਛੁਪਨਂ ਵਾ ਪਟਿਪੀਲ਼ਨਂ ਵਾ ਸਾਦਿਯੇਯਜ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਿਕਾ।

ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਨੇਵਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਯਜ, ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਯਜ, ਯਦਾ ਚ ਸਾ ਠਿਤਾ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਚੁਤਾ ਵਾ ਨਾਸਿਤਾ ਵਾ ਅਵਸ੍ਸਟਾ ਵਾ, ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯਜ ''ਪੁਬ੍ਬੇਵਾਹਂ, ਅਯਜੇ, ਅਞ੍ਞਾਸਿਂ ਏਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ 'ਏਵਰੂਪਾ ਚ ਏਵਰੂਪਾ ਚ ਸਾ ਭਗਿਨੀ'ਤਿ, ਨੋ ਚ ਖੋ ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਟਿਚੋਦੇਸ੍ਸਂ, ਨ ਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸਂਵਾਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਾਦਰੰ ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰੰ ਅਕਤਸਹਾਯੰ ਤਮਨੁਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਏਸੋ ਖੋ, ਅਯ੍ਯੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਾਦਰੋ ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰੋ ਅਕਤਸਹਾਯੋ, ਮਾਯ੍ਯੇ, ਏਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨੁਵਤ੍ਤੀ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤੰ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸੰਵਾਸਾ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ।

ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣੰ ਵਾ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣਗ੍ਗਹਣੰ ਵਾ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਙ੍ਕੇਤੰ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਾ ਅਬ੍ਭਾਗਮਨੰ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਛਨ੍ਨੰ ਵਾ ਅਨੁਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਕਾਯੰ ਵਾ ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸੰਹਰੇਯ੍ਯ ਏਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸੰਵਾਸਾ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਅਟ੍ਠ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਯੇਸੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਵਾ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸੰਵਾਸੰ ਯਥਾ ਪੁਰੇ, ਤਥਾ ਪਚ੍ਛਾ, ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ ਅਸੰਵਾਸਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਨਿਟ੍ਠਿਤੰ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੁਦ੍ਦੇਸੋ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ ਸਤ੍ਤਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਿਕਾ ਵਿਹਰੇਯ੍ਯ ਗਹਪਤਿਨਾ ਵਾ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਦਾਸੇਨ ਵਾ ਕਮ੍ਮਕਾਰੇਨ ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਸਮਣਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕੇਨਾਪਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ।

ਚੋਰੀਵੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨੰ ਚੋਰਿੰ ਵਜ੍ਝੰ ਵਿਦਿਤੰ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਰਾਜਾਨੰ ਵਾ ਸਙ੍ਘੰ ਵਾ ਗਣੰ ਵਾ ਪੂਗੰ ਵਾ ਸੇਣਿੰ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਕਪ੍ਪਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ।

ਏਕਗਾਮਨ੍ਤਰਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਾ ਵਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਕਾ ਵਾ ਨਦੀਪਾਰੰ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਏਕਾ ਵਾ ਰਤ੍ਤਿੰ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯ, ਏਕਾ ਵਾ ਗਣਮ੍ਹਾ ਓਹਿਯੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਓਸਾਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘੰ, ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦੰ ਓਸਾਰੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ।

ਭੋਜਨਪਟਿਗ੍ਗਹਣਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ, ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ।

ਭੋਜਨਪਟਿਗ੍ਗਹਣਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਕਿੰ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਕਰਿਸ੍ਸਤਿ ਅਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ ਵਾ, ਯਤੋ ਤ੍ਵੰ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤਾ, ਇਙ੍ਘ, ਅਯ੍ਯੇ, ਯੰ ਤੇ ਏਸੋ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੋ ਦੇਤਿ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ, ਤੰ ਤ੍ਵੰ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ''ਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ।

ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤੰ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਪੁਰਿਸਮਤਿੰ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਮਤਿੰ, ਜਾਯਤ੍ਤਨੇ ਵਾ ਜਾਰਤ੍ਤਨੇ ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਙ੍ਖਣਿਕਾਯਪਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ।

ਦੁਟ੍ਠਦੋਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਦੁਟ੍ਠਾ ਦੋਸਾ ਅਪ੍ਪਤੀਤਾ ਅਮੂਲਕੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਯ੍ਯ ''ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਨੰ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਚਾਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨਾ ਵਾ ਅਸ ਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨਾ ਵਾ ਅਮੂਲਕਞ੍ਚੇਵ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਹੋਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚ ਦੋਸੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ।

ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਦੁਟ੍ਠਾ ਦੋਸਾ ਅਪ੍ਪਤੀਤਾ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਸੰ ਲੇਸਮਤ੍ਤੰ ਉਪਾਦਾਯ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਯ੍ਯ ''ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਨੰ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਚਾਵੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨ ਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨਾ ਵਾ ਅਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨਾ ਵਾ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਞ੍ਚੇਵ ਤੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਹੋਤਿ। ਕੋਚਿਦੇਸੋ ਲੇਸਮਤ੍ਤੋ ਉਪਾਦਿਨ੍ਨੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚ ਦੋਸੰ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ ਧਮ੍ਮੰ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ।

ਸਿਕ੍ਖੰਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ ਧਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕ੍ਯਧੀਤਰੋ, ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯ੍ਯੇ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਅਵਚ 'ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਿਕ੍ਖਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮਿ, ਕਿਨ੍ਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ ਯਾ ਸਮਣਿਯੋ ਸਕ੍ਯਧੀਤਰੋ, ਸਨ੍ਤਞ੍ਞਾਪਿ ਸਮਣਿਯੋ ਲਜ੍ਜਿਨਿਯੋ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਿਕਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ, ਤਾਸਾਹਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ, ਅਭਿਰਮਾਯ੍ਯੇ, ਸ੍ਵਾਕ੍ਖਾਤੋ ਧਮ੍ਮੋ, ਚਰ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਂ ਸਮ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਕਿਰਿਯਾਯਾ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ।

ਅਧਿਕਰਣਕੁਪਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਦੋਸਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਮੋਹਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ''ਤਿ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯ੍ਯੇ, ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਏਵੰ ਅਵਚ 'ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਦੋਸਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਮੋਹਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ'ਤਿ, ਅਯ੍ਯਾ ਖੋ ਛਨ੍ਦਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਦੋਸਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਮੋਹਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਭਯਾਪਿ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ।

ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਨੇਵ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ, ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ ''ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ, ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ, ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਇਮਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ।

ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵੰ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ, ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ, ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ, ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਾਚਾਰਾ ਏਵਂਸਦ੍ਦਾ ਏਵਂਸਿਲੋਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ, ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ ਤੁਮ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਸਙ੍ਘੋ ਉਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਭਵੇਨ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾ ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾ ਏਵਮਾਹ – 'ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ, ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ, ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ'''ਤਿ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯ੍ਯੇ, ਏਵੰ ਅਵਚ, ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ ਅਯ੍ਯੇ ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ, ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥ, ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘੇ ਅਞ੍ਞਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ

ਏਵਾਚਾਰਾ ਏਵਂਸਦ੍ਦਾ ਏਵਂਸਿਲੋਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ, ਤਾ ਸਙ੍ਘੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹ, ਤੁਮ੍ਹਞ੍ਞੇਵ ਸਙ੍ਘੋ ਉਞ੍ਞਾਯ ਪਰਿਭਵੇਨ ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾ ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾ ਏਵਮਾਹ – 'ਭਗਿਨਿਯੋ ਖੋ ਸਂਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ ਪਾਪਾਚਾਰਾ ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਵਜ੍ਜਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ, ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾਯ੍ਯੇ, ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨੀਨਂ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ'''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ।

ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਭੇਦਨਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਵਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਸਮਾਦਾਯ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯ੍ਯਾ, ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਿ, ਭੇਦਨਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਵਾ ਅਧਿਕਰਣਂ ਸਮਾਦਾਯ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਅਟ੍ਠਾਸਿ, ਸਮੇਤਾਯ੍ਯਾ, ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸਮਗ੍ਗੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੋ ਅਵਿਵਦਮਾਨੋ ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ ਫਾਸੁ ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ।

ਭੇਦਾਨੁਵਤ੍ਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫. ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਖੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ ਵਗ੍ਗਵਾਦਿਕਾ ਏਕਾ ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਾ, ਤਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯੁਂ ''ਮਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਏਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਚੁਤ੍ਥ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੀ ਚੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਵਿਨਯਵਾਦਿਨੀ ਚੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਛਨ੍ਦਞ੍ਚ ਰੁਚਿਞ੍ਚ ਆਦਾਯ ਵੋਹਰਤਿ, ਜਾਨਾਤਿ, ਨੋ ਭਾਸਤਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪੇਤਂ ਖਮਤੀ''ਤਿ, ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸੁ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਏਵਂ ਅਵਚੁਤ੍ਥ, ਨ ਚੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੀ, ਨ ਚੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਿਨਯਵਾਦਿਨੀ, ਮਾਯ੍ਯਾਨਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦੋ ਰੁਚ੍ਚਿਤ੍ਥ, ਸਮੇਤਾਯ੍ਯਾਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਸਮਗ੍ਗੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੋ ਅਵਿਵਦਮਾਨੋ ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ ਫਾਸੁ ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯੁਂ, ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ। ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ, ਇਮਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ।

ਦੁਬ੍ਬਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬. ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਨੇਵ ਦੁਬ੍ਬਚਜਾਤਿਕਾ ਹੋਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਵਚਨੀਯਂ ਕਰੋਤਿ ''ਮਾ ਮਂ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਚੁਤ੍ਥ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਵਾ ਪਾਪਕਂ ਵਾ, ਅਹਮ੍ਪਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਕ੍ਖਾਮਿ ਕਲ੍ਯਾਣਂ ਵਾ ਪਾਪਕਂ ਵਾ, ਵਿਰਮਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਮਮ ਵਚਨਾਯਾ''ਤਿ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯ੍ਯਾ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਵਚਨੀਯਂ ਅਕਾਸਿ, ਵਚਨੀਯਮੇਵ, ਅਯ੍ਯਾ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਕਰੋਤੁ, ਅਯ੍ਯਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਦਤੁ ਸਹਧਮ੍ਮੇਨ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋਪਿ ਅਯ੍ਯਂ ਵਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਸਹਧਮ੍ਮੇਨ, ਏਵਂ ਸਂਵਦ੍ਧਾ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਰਿਸਾ ਯਦਿਦਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵਚਨੇਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੁਟ੍ਠਾਪਨੇਨਾ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ।

ਕੁਲਦੂਸਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੭. ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਨੇਵ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾ ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਤਿ ਕੁਲਦੂਸਿਕਾ ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਖੋ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਕੁਲਾਨਿ ਚ ਤਾਯ ਦੁਟ੍ਠਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਅਯ੍ਯਾ, ਖੋ ਕੁਲਦੂਸਿਕਾ ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਾ, ਅਯ੍ਯਾਯ ਖੋ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਕੁਲਾਨਿ ਚਾਯ੍ਯਾਯ, ਦੁਟ੍ਠਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਪਕ੍ਕਮਤਾਯ੍ਯਾ ਇਮਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ, ਅਲਂ ਤੇ ਇਧ ਵਾਸੇਨਾ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਦੋਸਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਮੋਹਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਤਾਦਿਸਿਕਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਏਕਚ੍ਚਂ ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤਿ ਏਕਚ੍ਚਂ ਨ ਪਬ੍ਬਾਜੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯ੍ਯਾ, ਏਵਂ ਅਵਚ, ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ, ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦੋਸਗਾਮਿਨਿਯੋ , ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਮੋਹਗਾਮਿਨਿਯੋ, ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਭਯਗਾਮਿਨਿਯੋ, ਅਯ੍ਯਾ ਖੋ ਕੁਲਦੂਸਿਕਾ ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਾ, ਅਯ੍ਯਾਯ ਖੋ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਕੁਲਾਨਿ ਚਾਯ੍ਯਾਯ ਦੁਟ੍ਠਾਨਿ ਦਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਚੇਵ ਸੁਯ੍ਯਨ੍ਤਿ ਚ, ਪਕ੍ਕਮਤਾਯ੍ਯਾ, ਇਮਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ ਅਲਂ ਤੇ ਇਧ ਵਾਸੇਨਾ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਾਵਤਤਿਯਕਂ ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਸਤ੍ਤਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ ਨਵ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਾ, ਅਟ੍ਠ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ,

ਯੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਤ੍ਥ ਸਿਯਾ ਵੀਸਤਿਗਣੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਤਤ੍ਥ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬਾ। ਏਕਾਯਪਿ ਚੇ ਊਨੋ ਵੀਸਤਿਗਣੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਬ੍ਭੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨਬ੍ਭਿਤਾ, ਤਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਗਾਰਯ੍ਹਾ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ ਨਿਟ੍ਠਿਤੋ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ ਤਿਂਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਕਾਲਚੀਵਰਭਾਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ''ਕਾਲਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚੀਵਰਪਰਿਵਤ੍ਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚੀਵਰੰ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਏਵ◌ੰ ਵਦੇਯ੍ਯ ‘‘ਹਨ੍ਦਾਯ੍ਯੇ, ਤੁਯ੍ਹੰ ਚੀਵਰੰ, ਆਹਰ ਮੇਤੰ ਚੀਵਰੰ, ਯੰ ਤੁਯ੍ਹੰ ਤੁਯ੍ਹਮੇਵ◌ੇਤੰ, ਯੰ ਮਯ੍ਹੰ ਮਯ੍ਹਮੇਵ◌ੇਤੰ, ਆਹਰ ਮੇਤੰ ਚੀਵਰੰ, ਸਕੰ ਪਚ੍ਚਾਹਰਾ’’ਤਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ ਵ◌ਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵ◌ਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਞ੍ਞਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੰ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਞ੍ਞਚੇਤਾਪਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪਠਮਸਙ੍ਘਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਦੁਤਿਯਸਙ੍ਘਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਸਙ੍ਘਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪਠਮਗਣਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਦੁਤਿਯਗਣਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਮਹਾਜਨਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨ ਅਞ੍ਞੰ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

ਗਰੁਪਾਵ◌ੁਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧. ਗਰੁਪਾਵੁਰਣੰ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਚਤੁਕ੍ਕੰਸਪਰਮੰ ਚੇਤਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਲਹੁਪਾਵੁਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੨. ਲਹੁਪਾਵੁਰਣੰ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕੰਸਪਰਮੰ ਚੇਤਾਪੇਤਬ੍ਬੰ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਕਥਿਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩. ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਬ੍ਭਤਸ੍ਮਿੰ ਕਥਿਨੇ ਦਸਾਹਪਰਮੰ ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰੰ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੰ। ਤੰ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਉਦੋਸਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੪. ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਬ੍ਭਤਸ੍ਮਿੰ ਕਥਿਨੇ ਏਕਰਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਿਚੀਵਰੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਕਾਲਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੫. ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਬ੍ਭਤਸ੍ਮਿੰ ਕਥਿਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਨੇਵ ਅਕਾਲਚੀਵਰੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ, ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੰ, ਨੋ ਚਸ੍ਸ ਪਾਰਿਪੂਰਿ, ਮਾਸਪਰਮੰ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਤੰ ਚੀਵਰੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੰ ਊਨਸ੍ਸ ਪਾਰਿਪੂਰਿਯਾ ਸਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਸਾਯ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ ਸਤਿਯਾਪਿ ਪਚ੍ਚਾਸਾਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਞ੍ਞਾਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞਾਤਕੰ ਗਹਪਤਿੰ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨਿੰ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਸਮਯੋ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰਾ ਵਾ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਨਟ੍ਠਚੀਵਰਾ ਵਾ, ਅਯੰ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੭. ਤਞ੍ਚੇ ਅਞ੍ਞਾਤਕੋ ਗਹਪਤਿ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨੀ ਵਾ ਬਹੂਹਿ ਚੀਵਰੇਹਿ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁੰ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ, ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਪਰਮੰ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਤਤੋ ਚੀਵਰੰ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪਠਮਉਪਕ੍ਖਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੮. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਪਨੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਤਕਸ੍ਸ ਗਹਪਤਿਸ੍ਸ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨਿਯਾ ਵਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੰ ਉਪਕ੍ਖਟੰ ਹੋਤਿ ''ਇਮਿਨਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਨ ਚੀਵਰੰ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਚੀਵਰੇਨ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਚੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਬ੍ਬੇ

ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯਜ ‘‘ਸਾਧੁ ਵਤ, ਮਂ ਆਯਸ੍ਮਾ ਇਮਿਨਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਨ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਾਦੇਹੀ’’ਤਿ ਕਲਜਾਣਕਮਜਤਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਉਪਕ੍ਖਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੯. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਨੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞਾਤਕਾਨਂ ਗਹਪਤੀਨਂ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨੀਨਂ ਵਾ ਪਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਾਨਿ ਉਪਕ੍ਖਟਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ ‘‘ਇਮੇਹਿ ਮਯਂ ਪਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਹਿ ਪਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਾਨਿ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਚੀਵਰੇਹਿ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਚੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯਜ ‘‘ਸਾਧੁ ਵਤ ਮਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਇਮੇਹਿ ਪਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਹਿ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਾਦੇਥ ਉਭੋਵ ਸਨ੍ਤਾ ਏਕੇਨਾ’’ਤਿ ਕਲਜਾਣਕਮਜਤਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਾਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੦. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਨੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਰਾਜਾ ਵਾ ਰਾਜਭੋਗ੍ਗੋ ਵਾ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣੋ ਵਾ ਗਹਪਤਿਕੋ ਵਾ ਦੂਤੇਨ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਪਹਿਣੇਯਜ ‘‘ਇਮਿਨਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨੇਨ ਚੀਵਰਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਚੀਵਰੇਨ ਅਚ੍ਛਾਦੇਹੀ’’ਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਦੂਤੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯਜ ‘‘ਇਦਂ ਖੋ, ਅਯਜੇ, ਅਯਜਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਆਭਤਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਾਯਜਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ। ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸੋ ਦੂਤੋ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ‘‘ਨ ਖੋ ਮਯਂ, ਆਵੁਸੋ, ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮ, ਚੀਵਰਞ੍ਚ ਖੋ ਮਯਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮ ਕਾਲੇਨ ਕਪ੍ਪਿਯ’’ਨ੍ਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਦੂਤੋ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਏਵਂ ਵਦੇਯਜ ‘‘ਅਤ੍ਥਿ ਪਨਾਯਜਾਯ, ਕੋਚਿ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰੋ’’ਤਿ, ਚੀਵਰਤ੍ਥਿਕਾਯ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰੋ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ ਆਰਾਮਿਕੋ ਵਾ ਉਪਾਸਕੋ ਵਾ ‘‘ਏਸੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰੋ’’ਤਿ। ਸੋ ਚੇ ਦੂਤੋ ਤਂ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯਜ ‘‘ਯਂ ਖੋ, ਅਯਜੇ, ਅਯਜਾ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿ, ਸਞ੍ਞਤ੍ਤੋ ਸੋ ਮਯਾ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਤਾਯਜਾ ਕਾਲੇਨ, ਚੀਵਰੇਨ ਤਂ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ। ਚੀਵਰਤ੍ਥਿਕਾਯ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬੋ ਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋ ‘‘ਅਤ੍ਥੋ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਚੀਵਰੇਨਾ’’ਤਿ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਚੋਦਯਮਾਨਾ ਸਾਰਯਮਾਨਾ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮਂ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਾਯ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਞ੍ਚਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮਂ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤਾ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਤਿਟ੍ਠਮਾਨਾ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਵਾਯਮਮਾਨਾ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਨੋ ਚੇ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜ, ਯਤਸ੍ਸਾ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਆਭਤਂ, ਤਤ੍ਥ ਸਾਮਂ ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਦੂਤੋ ਵਾ ਪਾਹੇਤਬ੍ਬੋ ‘‘ਯਂ ਖੋ ਤੁਮ੍ਹੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਪਹਿਣਿਤ੍ਥ, ਨ ਤਂ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਂ ਅਨੁਭੋਤਿ, ਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸਕਂ, ਮਾ ਵੋ ਸਕਂ ਵਿਨਸ੍ਸਾ’’ਤਿ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਚੀਵਰਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਰੂਪਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯਜ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯਜ ਵਾ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਵਾ ਸਾਦਿਯੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰੂਪਿਯਸਂਵੋਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਂ ਰੂਪਿਯਸਂਵੋਹਾਰਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯਜ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕਂ ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨੇਨ ਪਤ੍ਤੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਨਵਂ ਪਤ੍ਤਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸੋ ਪਤ੍ਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਸਾਯ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ, ਯੋ ਚ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਸਾਯ ਪਤ੍ਤਪਰਿਯਨ੍ਤੋ, ਸੋ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਦਾਤਬ੍ਬੋ ''ਅਯਂ ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿ ਪਤ੍ਤੋ ਯਾਵ ਭੇਦਨਾਯ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਭੇਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੫. ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਗਿਲਾਨਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਟਿਸਾਯਨੀਯਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ – ਸਪ੍ਪਿ ਨਵਨੀਤਂ ਤੇਲਂ ਮਧੁ ਫਾਣਿਤਂ, ਤਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਪਰਮਂ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚੀਵਰਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਾਮਂ ਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸੁਤ੍ਤਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਾਮਂ ਸੁਤ੍ਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਨ੍ਤਵਾਯੇਹਿ ਚੀਵਰਂ ਵਾਯਾਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਮਹਾਪੇਸਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੮. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਨੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਤਕੋ ਗਹਪਤਿ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨੀ ਵਾ ਤਨ੍ਤਵਾਯੇਹਿ ਚੀਵਰਂ ਵਾਯਾਪੇਯ੍ਯ, ਤਤ੍ਰ ਚੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾ ਤਨ੍ਤਵਾਯੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ''ਇਦਂ ਖੋ ਆਵੁਸੋ ਚੀਵਰਂ ਮਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਵਿਯ੍ਯਤਿ, ਆਯਤਞ੍ਚ ਕਰੋਥ, ਵਿਤ੍ਥਤਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਿਤਞ੍ਚ ਸੁਵੀਤਞ੍ਚ ਸੁਪ੍ਪਵਾਯਿਤਞ੍ਚ ਸੁਵਿਲੇਖਿਤਞ੍ਚ ਸੁਵਿਤਚ੍ਛਿਤਞ੍ਚ ਕਰੋਥ, ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ ਮਯਮ੍ਪਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਕਿਞ੍ਚਿਮਤ੍ਤਂ ਅਨੁਪਦਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਤ੍ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿਮਤ੍ਤਂ ਅਨੁਪਦਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੯. ਦਸਾਹਾਨਾਗਤਂ ਕਤ੍ਤਿਕਤੇਮਾਸਿਕਪੁਣ੍ਣਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਨੇਵ ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਅਚ੍ਚੇਕਂ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਰਿਣਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪਰਿਣਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਿਂਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸੁਦ੍ਧਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਛਸਟ੍ਠਿਸਤਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਲਸੁਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਲਸੁਣਂ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਮ੍ਬਾਧਲੋਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮਂ ਸਂਹਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਤਲਘਾਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਤਲਘਾਤਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਜਤੁਮਟ੍ਠਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪. ਜਤੁਮਟ੍ਠਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫. ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਦਿਯਮਾਨਾਯ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਪਤਿਟ੍ਠਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਨੀਯੇਨ ਵਾ ਵਿਧੂਪਨੇਨ ਵਾ ਉਪਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਆਮਕਧਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਮਕਧਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭਜ੍ਜਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕੋਟ੍ਟਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਠਮਉੱਚਾਰਛਡ੍ਡਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉੱਚਾਰੰ ੧ਾ ਪਸ੍ਸਾ੧ੰ ੧ਾ ਸਙ੍ਕਾਰੰ ੧ਾ ੧ਿਘਾਸੰ ੧ਾ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇ ੧ਾ ਤਿਰੋਪਾਕਾਰੇ ੧ਾ ਛਡ੍ਡੇਯ੍ਯ ੧ਾ ਛਡ੍ਡਾਪੇਯ੍ਯ ੧ਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਦੁਤਿਯਉੱਚਾਰਛਡ੍ਡਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉੱਚਾਰੰ ੧ਾ ਪਸ੍ਸਾ੧ੰ ੧ਾ ਸਙ੍ਕਾਰੰ ੧ਾ ੧ਿਘਾਸੰ ੧ਾ ਹਰਿਤੇ ਛਡ੍ਡੇਯ੍ਯ ੧ਾ ਛਡ੍ਡਾਪੇਯ੍ਯ ੧ਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਨੱਚਗੀਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨੱਚੰ ੧ਾ ਗੀਤੰ ੧ਾ ੧ਾਦਿਤੰ ੧ਾ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਲਸੁਣ੧ੱਗੋ ਪਠਮੋ।

ਰੱਤਨ੍ਧਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰੱਤਨ੍ਧਕਾਰੇ ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ੧ਾ ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ੧ਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪਟਿਚ੍ਛੰਨੋਕਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਟਿਚ੍ਛੰਨੇ ਓਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ੧ਾ ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ੧ਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਜ੍ਝੋਕਾਸਸਲ੍ਲਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ੧ਾ ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ੧ਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਦੁਤਿਯਿਕਉਯ੍ਯੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਥਿਕਾਯ ੧ਾ ਬ੍ਯੂਹੇ ੧ਾ ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇ ੧ਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਏਕੇਨੇਕਾ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ੧ਾ ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ੧ਾ ਨਿਕਣ੍ਣਿਕੰ ੧ਾ ਜਪ੍ਪੇਯ੍ਯ ਦੁਤਿਯਿਕੰ ੧ਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਪਕ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰੇਭੱਤੰ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍੧ਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍੧ਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਅਭਿਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਚ੍ਛਾਭੱਤੰ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍੧ਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ ੧ਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ੧ਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਸਨ੍ਥਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਿਕਾਲੇ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਰਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਦੂਪਧਾਰਿਤੇਨ ਪਰਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਰਅਭਿਸਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਪਰਂ ਵਾ ਨਿਰਯੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਸਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰੋਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਨਗ੍ਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਗ੍ਗਾ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਦਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੨. ਉਦਕਸਾਟਿਕਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਾਰਯਮਾਨਾਯ ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ, ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਮਾਣਂ , ਦੀਘਸੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ, ਤਿਰਿਯਂ ਦ੍ਵੇ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬੇਯ੍ਯ, ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਚਤੂਹਪਞ੍ਚਾਹਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਙ੍ਘਾਟਿਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਞ੍ਚਾਹਿਕਂ ਸਙ੍ਘਾਟਿਚਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਗਣਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਣਸ੍ਸ ਚੀੵਰਲਾਭਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਟਿਬਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਚੀੵਰੵਿਭਙ੍ਗਂ ਪਟਿਬਾਹੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਚੀੵਰਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ੵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ੵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ੵਾ ਸਮਣਚੀੵਰਂ ਦਦੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕਾਲਅਤਿਕ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀੵਰਪਚ੍ਚਾਸਾਯ ਚੀੵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਪਟਿਬਾਹੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਨਗ੍ਗੵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਏਕਮਞ੍ਚਤੁੵਟ੍ਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ੵੇ ਏਕਮਞ੍ਚੇ ਤੁੵਟ੍ਟੇਯਜੁਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਏਕਤ੍ਥਰਣਤੁੵਟ੍ਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਦ੍ੵੇ ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾੵੁਰਣਾ ਤੁੵਟ੍ਟੇਯਜੁਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਫਾਸੁਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਂ ਕਰੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਨਉਪਟ੍ਠਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ ਸਹਜੀੵਿਨਿਂ ਨੇੵ ਉਪਟ੍ਠਹੇਯਜ, ਨ ਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ੵਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯਜ ੵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਯਜ ੵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਂਸਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰੇਯਜ ਗਹਪਤਿਨਾ ਵਾ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨ ਵਾ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ‘‘ਮਾਯਜੇ, ਸੰਸਟ੍ਠਾ ਵਿਹਰਿ ਗਹਪਤਿਨਾਪਿ ਗਹਪਤਿਪੁਤ੍ਤੇਨਾਪਿ, ਵਿਵਿਚ੍ਚਾਯਜੇ, ਵਿਵੇਕਞ੍ਞੇਵ ਭਗਿਨਿਯਾ ਸਙ੍ਘੋ ਵਣ੍ਣੇਤੀ’’ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯਜ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ, ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤੰ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯਜ, ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲੰ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਤਿਰੋਰਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਿਰੋਰਟ੍ਠੇ ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤੇ ਸਪ੍ਪਟਿਭਯੇ ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੩੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸੰ ਚਾਰਿਕੰ ਚਰੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਚਾਰਿਕਨਪਕ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਸ੍ਸੰਵੁਟ੍ਠਾ ਚਾਰਿਕੰ ਨ ਪਕ੍ਕਮੇਯਜ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਾਨਿਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਤੁਵਟ੍ਟਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

ਰਾਜਾਗਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਾਜਾਗਾਰੰ ਵਾ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰੰ ਵਾ ਆਰਾਮੰ ਵਾ ਉਯਜਾਨੰ ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਆਸਨ੍ਦਿਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਸਨ੍ਦਿੰ ਵਾ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੰ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸੁਤ੍ਤਕਨ੍ਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸੁਤ੍ਤੰ ਕਨ੍ਤੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਗਿਹਿਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਿਹਿਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚੰ ਕਰੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਧਿਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ‘‘ਏਹਾਯ੍ਯੇ, ਇਮੰ ਅਧਿਕਰਣੰ ਵੂਪਸਮੇਹੀ’’ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯ, ਨ ਵੂਪਸਮਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਭੋਜਨਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਵਾ ਸਹਤ੍ਥਾ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਆਵਸਥਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥਚੀਵਰੰ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਆਵਸਥਵਿਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਆਵਸਥੰ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕੰ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾਪਰਿਯਾਪੁਣਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੪੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜੰ ਪਰਿਯਾਪੁਣੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾਵਾਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜੰ ਵਾਚੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਆਰਾਮਪਵਿਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨੰ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੰ ਆਰਾਮੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਭਿਕ੍ਖੁਅਕ੍ਕੋਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਕ੍ਕੋਸੇਯ੍ਯ ਵਾ ਪਰਿਭਾਸੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਗਣਪਰਿਭਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਚਣ੍ਡੀਕਤਾ ਗਣੰ ਪਰਿਭਾਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪਵਾਰਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੫੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਵਾ ਪਵਾਰਿਤਾ ਵਾ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਨੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਨੀ ਅਸ੍ਸ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਭਿਕ੍ਖੁਕਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਤੀਹਿ ਠਾਨੇਹਿ ਨ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਓਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਓਵਾਦਾਯ ਵਾ ਸਂਵਾਸਾਯ ਵਾ ਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੯. ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਤੋ ਦ੍ਵੇ ਧਮ੍ਮਾ ਪਚ੍ਚਾਸੀਸਿਤਬ੍ਬਾ ਉਪੋਸਥਪੁਚ੍ਛਕਞ੍ਚ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਸਾਖੇਜਾਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਸਾਖੇ ਜਾਤਂ ਗਣ੍ਡਂ ਵਾ ਰੁਧਿਤਂ ਵਾ ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਂ ਵਾ ਗਣਂ ਵਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਭੇਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਫਾਲਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਧੋਵਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਆਲਿਮ੍ਪਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਬਨ੍ਧਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਮੋਚਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਆਰਾਮਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

ਗਬ੍ਭਿਨੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਾਯਨ੍ਤੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਾਯਨ੍ਤਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਠਮਗਿਹਿਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਗਿਹਿਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਤਤਿਯਗਿਹਿਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਂ ਗਿਹਿਗਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਠਮਸਹਜੀਵਿਨੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਵਤ੍ਤਿਨੀਨਾਨੁਬਨ੍ਧਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਸਹਜੀਵਿਨੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਯ੍ਯ ਨ ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਯ੍ਯ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਾਨਿਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਗਬ੍ਭਿਨਿਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਪਠਮਕੁਮਾਰਿਭੂਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਕੁਮਾਰਿਭੂਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਤਤਿਯਕੁਮਾਰਿਭੂਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਂ ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਖਿਯ੍ਯਨਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ''ਅਲਂ ਤਾਵ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤੇਨਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸੁਣਿਤ੍ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖਿਯ੍ਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਮਾਨਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ''ਸਚੇ ਮੇ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਚੀਵਰਂ ਦਸ੍ਸਸਿ, ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਮਾਨਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ''ਸਚੇ ਮਂ ਤ੍ਵਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਸਿ, ਏਵਾਹਂ ਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸੋਕਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸਸਂਸਟ੍ਠਂ ਕੁਮਾਰਕਸਂਸਟ੍ਠਂ ਚਣ੍ਡਿਂ ਸੋਕਾਵਾਸਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮਾਤਾਪਿਤੂਹਿ ਵਾ ਸਾਮਿਕੇਨ ਵਾ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਨੁਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਏਕਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਂ ਵਸ੍ਸਂ ਦ੍ਵੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਯਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਯਾਨੇਨ ਯਾਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਙ੍ਘਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਾਣਿਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਂ ਧਾਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕੇਨ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਵਾਸਿਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਾਸਿਤਕੇਨ ਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨ ਨਹਾਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਮਣੇਰੀਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਗਿਹਿਨਿਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਗਿਹਿਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨੋਕਾਸਕਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਸਂਕਚ੍ਚਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਸਂਕਚ੍ਚਿਕਾ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਵਗ੍ਗੋ ਨਵਮੋ।

ਮੁਸਾਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੭. ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਓਮਸਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੮. ਓਮਸਵਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪੇਸੁਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯੯. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪੇਸੁਞ੍ਞੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ ਵਾਚੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਠਮਸਹਸੇਯ੍ਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਤ੍ਤਰਿਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਤਿਯਸਹਸੇਯ੍ਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੦੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਉਤ੍ਤੁਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਞਵਾਚਾਹਿ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਯਜ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਇਤ੍ਥਿਵਿਗ੍ਗਹੇਨ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਭੂਤਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਤ੍ਤੁਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੰ ਆਰੋਚੇਯਜ, ਭੂਤਸ੍ਮਿੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਆਰੋਚੇਯਜ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪਥਵੀਖਣਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਥਵਿੰ ਖਣੇਯਜ ਵਾ ਖਣਾਪੇਯਜ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਮੁਸਾਵਾਦਵਗ੍ਗੋ ਦਸਮੋ।

ਭੂਤਗਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦੭. ਭੂਤਗਾਮਪਾਤਬਜਤਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦੮. ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ, ਵਿਹੇਸਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੦੯. ਉਜ੍ਝਾਪਨਕੇ, ਖਿਯਜਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਪਠਮਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਿਕੰ ਮਞ੍ਚੰ ਵਾ ਪੀਠੰ ਵਾ ਭਿਸਿੰ ਵਾ ਕੋਚ੍ਛੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯਜ, ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯਜ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛੰ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਦੁਤਿਯਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਯਜੰ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤੰ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੀ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯਜ, ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯਜ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛੰ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੧੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਜਾਨਂ ਪੁਬ੍ਬੁਪਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ ''ਯਸ੍ਸਾ ਸਮ੍ਬਾਧੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਾ ਪਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਸਙ੍ਘਿਕਾ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਵੇਹਾਸਕੁਟਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਮਹਲ੍ਲਕਵਿਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੫. ਮਹਲ੍ਲਕਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰਯਮਾਨਾਯ ਯਾਵ ਦ੍ਵਾਰਕੋਸਾ ਅਗ੍ਗਲਟ੍ਠਪਨਾਯ, ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਪਰਿਕਮ੍ਮਾਯ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਚ੍ਛਦਨਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਯਂ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇ ਠਿਤਾਯ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇਪਿ ਠਿਤਾ ਅਧਿਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਤਿਣਂ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਭੂਤਗਾਮਵਗ੍ਗੋ ਏਕਾਦਸਮੋ।

ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੭. ਅਗਿਲਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਕੋ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡੋ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਗਣਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੮. ਗਣਭੋਜਨੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ , ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ, ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਮਯੋ, ਮਹਾਸਮਯੋ, ਸਮਣਭਤ੍ਤਸਮਯੋ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਕਾਣਮਾਤੁਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧੯. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਪਨੇਵ ਕੁਲਂ ਉਪਗਤਂ ਪੂਵੇਹਿ ਵਾ ਮਨ੍ਥੇਹਿ ਵਾ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ, ਆਕਙ੍ਖਮਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਵਿਕਾਲੇ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦਨ੍ਤਪੋਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ ਆਹਾਰਂ ਆਹਰੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਯ੍ਯੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ''ਏਹਾਯ੍ਯੇ, ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ ਵਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯ ''ਗਚ੍ਛਾਯ੍ਯੇ, ਨ ਮੇ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਥਾ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ, ਏਕਿਕਾਯ ਮੇ ਕਥਾ ਵਾ ਨਿਸਜ੍ਜਾ ਵਾ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਭੋਜਨੇ ਕੁਲੇ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਹੋਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਰਹੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨੇਕਾ ਰਹੋ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਭੋਜਨਵਗ੍ਗੋ ਦ੍ਵਾਦਸਮੋ।

ਚਾਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਸਭਤ੍ਤਾ ਸਮਾਨਾ ਸਨ੍ਤਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ, ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਮਹਾਨਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੮. ਅਗਿਲਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚਤੁਮਾਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਪਵਾਰਣਾ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਨਪਵਾਰਣਾਯ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਿਚ੍ਚਪਵਾਰਣਾਯ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸੇਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੨੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤੰ ਸੇਨੰ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸੇਨਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩੦. ਸਿਯਾ ਚ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕੋਚਿਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯੋ ਸੇਨੰ ਗਮਨਾਯ, ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤੰ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸੇਨਾਯ ਵਸਿਤਬ੍ਬੰ। ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਵਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩੧. ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤੰ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸੇਨਾਯ ਵਸਮਾਨਾ ਉਯ੍ਯੋਧਿਕੰ ਵਾ ਬਲਗ੍ਗੰ ਵਾ ਸੇਨਾਬ੍ਯੂਹੰ ਵਾ ਅਨੀਕਦਸ੍ਸਨੰ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸੁਰਾਪਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩੨. ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩੩. ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਹਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩੪. ਉਦਕੇ ਹਸਧਮ੍ਮੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਅਨਾਦਰਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩੫. ਅਨਾਦਰਿਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਭਿੰਸਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਭਿੰਸਾਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਚਾਰਿਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਤੇਰਸਮੋ।

ਜੋਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖਾ ਜੋਤਿੰ ਸਮਾਦਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਸਮਾਦਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਨਹਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੰ

੧੩੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸਂ ਨਹਾਯੇਯਜ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਸਮਯੋ ''ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨ''ਨ੍ਤਿ ''ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਠਮੋ ਮਾਸੋ'' ਇਚ੍ਚੇਤੇ ਅਡ੍ਢਤੇਯਜਮਾਸਾ ਉਣ੍ਹਸਮਯੋ, ਪਰਿਲ਼ਾਹਸਮਯੋ, ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ, ਕਮ੍ਮਸਮਯੋ, ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ, ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਸਮਯੋ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਯੋ।

ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੩੯. ਨਵਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਲਾਭਾਯ ਤਿਣ੍ਣਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਂ ਆਦਾਤਬ੍ਬਂ ਨੀਲਂ ਵਾ ਕਦ੍ਦਮਂ ਵਾ ਕਾਲ਼ਸਾਮਂ ਵਾ। ਅਨਾਦਾ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤਿਣ੍ਣਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਂ ਨਵਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਵਿਕਪ੍ਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਵਾ ਸਾਮਂ ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਪਨਿਧਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਨਿਸੀਦਨਂ ਵਾ ਸੂਚਿਘਰਂ ਵਾ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ ਵਾ ਅਪਨਿਧੇਯਜ ਵਾ ਅਪਨਿਧਾਪੇਯਜ ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਸਾਪੇਕ੍ਖਾਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਪਾਣਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਕ੍ਕੋਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਨਿਹਤਾਧਿਕਰਣਂ ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਯਜ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਥੇਯਜਸਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਥੇਯਜਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜੇਯਜ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਗਾਮਨ੍ਤਰਮ੍ਪਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਰਿਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵਂ ਵਦੇਯਜ ''ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯ੍ਯੇ ਏਵਂ ਅਵਚ, ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ

ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ, ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ, ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਯ੍ਯੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾ ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ। ਯਾਵਤਤਿਯਞ੍ਚੇ ਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਾ ਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ। ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਜੋਤਿਵਗ੍ਗੋ ਚੁਦ੍ਦਸਮੋ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸਮ੍ਭੋਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਤਥਾਵਾਦਿਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਕਟਾਨੁਧਮ੍ਮਾਯ ਤਂ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਂਵਸੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕਣ੍ਟਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੮. ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਾਪਿ ਚੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਤਥਾਹਂ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸਿਤਂ ਆਜਾਨਾਮਿ, ਯਥਾ ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਸਾ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਮਾਯ੍ਯੇ, ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੇ ਏਵਂ ਅਵਚ, ਮਾ ਭਗਵਨ੍ਤਂ ਅਬ੍ਭਾਚਿਕ੍ਖਿ, ਨ ਹਿ ਸਾਧੁ ਭਗਵਤੋ ਅਬ੍ਭਕ੍ਖਾਨਂ, ਨ ਹਿ ਭਗਵਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾਯ੍ਯੇ, ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਏਵਞ੍ਚ ਸਾ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਥੇਵ ਪਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ, ਸਾ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯਾ ''ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੇ ਨ ਚੇਵ ਸੋ ਭਗਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ, ਯਮ੍ਪਿ ਚਞ੍ਞਾ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਾ ਲਭਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸਹਸੇਯ੍ਯਂ, ਸਾਪਿ ਤੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਚਰ ਪਿਰੇ, ਵਿਨਸ੍ਸਾ''ਤਿ। ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਤਥਾਨਾਸਿਤਂ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਂ ਉਪਲਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੪੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਨ ਤਾਵਾਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਯਾਵ ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਬ੍ਯਤ੍ਤਂ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ ਪਰਿਪਞ੍ਹਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਵਿਲੇਖਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਕਿਂ ਪਨਿਮੇਹਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਹਿ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੇਹਿ, ਯਾਵਦੇਵ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯ ਵਿਹੇਸਾਯ ਵਿਲੇਖਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਿਵਣ੍ਣਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਮੋਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ ''ਇਦਾਨੇਵ ਖੋ ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਜਾਨਾਮਿ ਅਯਮ੍ਪਿ ਕਿਰ ਧਮ੍ਮੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤੋ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ, ਤਞ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਞ੍ਞਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਜਾਨੇਯ੍ਯੁਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬਂ ਇਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ, ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਭਿਯ੍ਯੋ, ਨ ਚ ਤਸ੍ਸਾ

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਞ੍ਞਾਣਕੇਨ ਮੁਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨਾ, ਤਞ੍ਚ ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਉਤ੍ਤਰਿ ਚਸ੍ਸਾ ਮੋਹੋ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ ''ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਲਾਭਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਤੇ ਦੁਲ੍ਲਦ੍ਧਂ, ਯਂ ਤ੍ਵਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ ਨ ਸਾਧੁਕਂ ਅਟ੍ਠਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨਸਿ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ, ਇਦਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਮੋਹਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਪਹਾਰਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕੁਪਿਤਾ ਅਨਤ੍ਤਮਨਾ ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਂ ਉਗ੍ਗਿਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਅਮੂਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਂ ਉਪਦਹੇਯ੍ਯ ''ਇਤਿਸ੍ਸਾ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਫਾਸੁ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਉਪਸ੍ਸੁਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਭਣ੍ਡਨਜਾਤਾਨਂ ਕਲਹਜਾਤਾਨਂ ਵਿਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨਂ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਂ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ''ਯਂ ਇਮਾ ਭਣਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਸੋਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਤਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਞ੍ਞਂ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦਿਟ੍ਠਿਵਗ੍ਗੋ ਪਨ੍ਨਰਸਮੋ।

ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਬਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਛਨ੍ਦਂਅਦਤ੍ਵਾਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਾਯ ਛਨ੍ਦਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯਾਸਨਾ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਦੁਬ੍ਬਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫੯. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਚੀਵਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ''ਯਥਾਸਨ੍ਥਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪਰਿਣਾਮੇਨ੍ਤੀ''ਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਪਰਿਣਾਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੦. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਜਾਨਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਲਾਭਂ ਪਰਿਣਤਂ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਰਤਨਂ ਵਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮਾ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਥਾ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਰਤਨਂ ਵਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਵਸਥੇ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ ''ਯਸ੍ਸ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਸੋ ਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚਿ।

ਸੂਚਿਘਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਟ੍ਠਿਮਯਂ ਵਾ ਦਨ੍ਤਮਯਂ ਵਾ ਵਿਸਾਣਮਯਂ ਵਾ ਸੂਚਿਘਰਂ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਭੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਮਞ੍ਚਪੀਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੩. ਨਵਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਕਾਰਯਮਾਨਾਯ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪਾਦਕਂ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ ਸੁਗਤਙ੍ਗੁਲੇਨ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਯ ਅਟਨਿਯਾ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮਞ੍ਚਂ ਵਾ ਪੀਠਂ ਵਾ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਉਦ੍ਦਾਲਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੫. ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਕਾਰਯਮਾਨਾਯ ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ, ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਮਾਣਂ, ਦੀਘਸੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ, ਤਿਰਿਯਂ ਦ੍ਵੇ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਨਨ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੬੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣਂ ਚੀਵਰਂ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਅਤਿਰੇਕਂ ਵਾ, ਛੇਦਨਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਦੀਘਸੋ ਨਵ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ, ਤਿਰਿਯਂ ਛ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਇਦਂ ਸੁਗਤਸ੍ਸ ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ।

ਧਮ੍ਮਿਕਵਗ੍ਗੋ ਸੋਲ਼ਸਮੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਛਸਟ੍ਠਿਸਤਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ ਅਟ੍ਠ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਸਪ੍ਪਿਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ''ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ।

ਤੇਲਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਤੇਲਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀਤਿ।

ਮਧੁਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਮਧੁਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀਤਿ।

ਫਾਣਿਤਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਫਾਣਿਤਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀਤਿ।

ਮਚ੍ਛਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਮਚ੍ਛਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀਤਿ।

ਮਂਸਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਮਂਸਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀਤਿ।

ਖੀਰਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਖੀਰਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀਤਿ।

ਦਧਿਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੮. ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਗਿਲਾਨਾ ਦਧਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ, ਪਟਿਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ''ਗਾਰਯ੍ਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਧਮ੍ਮਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਅਸਪ੍ਪਾਯਂ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਅਟ੍ਠ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸੇਖਿਯਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੨. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਾਰੁਪਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩. ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੪. ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੁਸਂਵੁਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫. ਸੁਸਂਵੁਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੬. ਸੁਸਂਵੁਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭. ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੮. ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੯. ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੦. ਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੧. ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੨. ਨ ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੩. ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੪. ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੫. ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੬. ਨ ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੭. ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੧੮. ਨ ਬਾਹੁਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੧੯. ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੨੦. ਨ ਸੀਸਪ੍ਪਚਾਲਕਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

ਖਮ੍ਭਕਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੧. ਨ ਖਮ੍ਭਕਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੨੨. ਨ ਖਮ੍ਭਕਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੩. ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

੨੪. ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੫. ਨ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੬. ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਸੀਦਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੭. ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੀਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੮. ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੀ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਮਸੂਪਕਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੨੯. ਸਮਸੂਪਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੦. ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਖਮ੍ਭਕਤवਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਭੁਞ੍ਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੧. ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੀਭੁਞ੍ਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੨. ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੀ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਪਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੩. ਸਪਦਾਨਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਮਸੂਪਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੪. ਸਮਸੂਪਕਂ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਨ ਥੂਪਕਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੫. ਨ ਥੂਪਕਤੋ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍वਾ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਦਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੬. ਨ ਸੂਪਂ वਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ वਾ ਓਦਨੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮਿ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪਾਦਾਯਾਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੂਪੋਦਨविਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੭. ਨ ਸੂਪਂ ਵਾ ਓਦਨਂ ਵਾ ਅਗਿਲਾਨਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਨੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੮. ਨ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਨੀ ਪਰੇਸਂ ਪਤ੍ਤਂ ਓਲੋਕੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਕਬਲ਼ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੩੯. ਨਾਤਿਮਹਨ੍ਤਂ ਕਬਲ਼ਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਆਲੋਪਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੦. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਆਲੋਪਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

ਅਨਾਹਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੧. ਨ ਅਨਾਹਟੇ ਕਬਲ਼ੇ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ ਵਿਵਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਭੁਞ੍ਜਮਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੨. ਨ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨਾ ਸਬ੍ਬਹਤ੍ਥਂ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਕਬਲ਼ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੩. ਨ ਸਕਬਲ਼ੇਨ ਮੁਖੇਨ ਬ੍ਯਾਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੪. ਨ ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੫. ਨ ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੬. ਨ ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੭. ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੮. ਨ ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੪੯. ਨ ਜਿਵ੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੦. ਨ ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਕਬਲ਼ਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੧. ਨ ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੨. ਨ ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਤ੍ਤਨਿਲ੍ਲੇਹਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੩. ਨ ਪਤ੍ਤਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੪. ਨ ਓਟ੍ਠਨਿਲ੍ਲੇਹਕਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਾਮਿਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੫. ਨ ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਸਿਤ੍ਥਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੬. ਨ ਸਸਿਤ੍ਥਕਂ ਪਤ੍ਤਧੋਵਨਂ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਛਡ੍ਡੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੭. ਨ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੮. ਨ ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਤ੍ਥਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੫੯. ਨ ਸਤ੍ਥਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਆਵੁਧਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੦. ਨ ਆਵੁਧਪਾਣਿਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸੁਰੁਸੁਰੁਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

ਪਾਦੁਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੧. ਨ ਪਾਦੁਕਾਰੁਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਪਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੨. ਨ ਉਪਾਹਨਾਰੁਲ਼੍ਹਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਯਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੩. ਨ ਯਾਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਸਯਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੪. ਨ ਸਯਨਗਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੫. ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਵੇਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੬. ਨ ਵੇਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੭. ਨ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਛਮਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੮. ਨ ਛਮਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਨੀਚਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੬੯. ਨ ਨੀਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਠਿਤਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੦. ਨ ਠਿਤਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਚ੍ਛਤੋਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੧. ਨ ਪਚ੍ਛਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਪ੍ਪਥੇਨਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੨. ਨ ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਪਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਠਿਤਾਉਚ੍ਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੩. ਨ ਠਿਤਾ ਅਗਿਲਾਨਾ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਹਰਿਤੇਉਚ੍ਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੪. ਨ ਹਰਿਤੇ ਅਗਿਲਾਨਾ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਉਦਕੇਉਚ੍ਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ

੭੫. ਨ ਉਦਕੇ ਅਗਿਲਾਨਾ ਉਚ੍ਚਾਰਂ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵਂ ਵਾ ਖੇਲ਼ਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ।

ਪਾਦੁਕਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ, ਅਯ੍ਯਾਯੋ, ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਸੇਖਿਯਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ

ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਅਧਿਕਰਣਾਨਂ ਸਮਥਾਯ ਵੂਪਸਮਾਯ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

ਸਤਿਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ।

ਪਟਿਞ੍ਞਾਯ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾ।

ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾ।

ਤਿਣਵੱਥਾਰਕੋਤਿ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਧਮ੍ਮਾ। ਤਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿੱਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿੱਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ , ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿੱਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯ੍ਯਾਯੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਖੋ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਨਿਦਾਨਂ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਅਟ੍ਠ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸਤ੍ਤਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਤਿਂਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਛਸਟ੍ਠਿ ਸਤਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਅਟ੍ਠ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸੇਖਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾ,

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਧਮ੍ਮਾ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਸੁਤ੍ਤਾਗਤਂ ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਾਹੇਵ ਸਮਗ੍ਗਾਹਿ ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨਾਹਿ ਅਵਿਵਦਮਾਨਾਹਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਵਿੱਥਾਰੁਦ੍ਦੇਸੋ ਚਤੁੱਥੋ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤਂ।

॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਾਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣੀ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ

ਗਨ੍ਥਾਰਮ੍ਭਕਥਾ

ਬੁਦ੍ਧਂ ਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਞ੍ਚ, ਵਿਪ੍ਪਸਨ੍ਨੇਨ ਚੇਤਸਾ।
ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਨ੍ਦਨਾਮਾਨ, ਪੂਜਾਸਕ੍ਕਾਰਭਾਜਨਂ॥

ਥੇਰਵਂਸਪ੍ਪਦੀਪਾਨਂ, ਥਿਰਾਨਂ ਵਿਨਯਕ੍ਕਮੇ।
ਪੁਬ੍ਬਾਚਰਿਯਸੀਹਾਨਂ, ਨਮੋ ਕਤ੍ਵਾ ਕਤਞ੍ਜਲੀ॥

ਪਾਮੋਕ੍ਖਂ ਅਨਵਜ੍ਜਾਨਂ, ਧਮ੍ਮਾਨਂ ਯਂ ਮਹੇਸਿਨਾ।
ਮੁਖਂ ਮੋਕ੍ਖਪ੍ਪਵੇਸਾਯ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਪਕਾਸਿਤਂ॥

ਸੂਰਤੇਨ ਨਿਵਾਤੇਨ, ਸੁਚਿਸਲ੍ਲੇਖਵੁਤ੍ਤਿਨਾ।
ਵਿਨਯਾਚਾਰਯੁਤ੍ਤੇਨ, **ਸੋਣਤ੍ਥੇਰੇਨ** ਯਾਚਿਤੋ॥

ਤਤ੍ਥ ਸਞ੍ਜਾਤਕਙ੍ਖਾਨਂ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਤਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਨਂ।
ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਤ੍ਥਾਯ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ॥

ਮਹਾਵਿਹਾਰਵਾਸੀਨਂ, ਵਾਚਨਾਮਗ੍ਗਨਿਸ੍ਸਿਤਂ।
ਵਤ੍ਤਯਿਸ੍ਸਾਮਿ ਨਾਮੇਨ, **ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਂ** ਸੁਭਨ੍ਤਿ॥

ਨਿਦਾਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤ੍ਥ **ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਪਅਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਅਤਿਪਮੋਕ੍ਖੰ ਅਤਿਸੇਟ੍ਠੰ ਅਤਿਉਤ੍ਤਮਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਚਨਤ੍ਥੇਨ ਏਕਵਿਧਮ੍ਪਿ ਸੀਲਗਨ੍ਥਭੇਦਤੋ ਦੁਵਿਧੰ ਹੋਤਿ। ਤਥਾ ਹਿ ''ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸੰਵਰਸੰਵੁਤੋ ਵਿਹਰਤੀ''ਤਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੬੯; ੩.੭੫; ਵਿਭ॰ ੫੦੮) ਚ ''ਆਦਿਮੇਤੰ ਮੁਖਮੇਤੰ ਪਮੁਖਮੇਤੰ ਕੁਸਲਾਨੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ, ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੫) ਚ ਆਦੀਸੁ ਸੀਲੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ''ਉਭਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਾਨਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸ੍ਵਾਗਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਚਿ॰ ੧੪੭; ਅ॰ ਨਿ॰ ੮.੫੨; ੧੦.੩੩) ਗਨ੍ਥੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸੀਲੰ** ਯੋ ਨੰ ਪਾਤਿ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤੰ ਮੋਕ੍ਖੇਤਿ ਮੋਚਯਤਿ ਆਪਾਯਿਕਾਦੀਹਿ ਦੁਕ੍ਖੇਹਿ, ਅਤ੍ਤਾਨੁਵਾਦਾਦੀਹਿ ਵਾ ਭਯੇਹੀਤਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ। **ਗਨ੍ਥੋ** ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਜੋਤਕਤ੍ਤਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤੋ ਵਚਨਤ੍ਥੋ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਾਧਾਰਣੋ ਹੋਤਿ।

ਤਤ੍ਥਾਯੰ ਵਣ੍ਣਨਾ ਸੀਲਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸਾਪਿ ਯੁਜ੍ਜਤਿ ਗਨ੍ਥਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸਾਪਿ, ਗਨ੍ਥੇ ਹਿ ਵਣ੍ਣਿਤੇ ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਣ੍ਣਿਤੋਵ ਹੋਤਿ। ਤੰ ਪਨੇਤੰ ਗਨ੍ਥਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧੰ ਹੋਤਿ । ਤਤ੍ਥ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿਆਦਿਕੰ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੪) ਪਞ੍ਚਹਿ ਉਦ੍ਦੇਸਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਹਿ ਵਵਤ੍ਥਿਤੰ **ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ,** ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿਆਦਿਕੰ ਚਤੂਹਿ ਉਦ੍ਦੇਸਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਹਿ ਵਵਤ੍ਥਿਤੰ **ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ**। ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਪਞ੍ਚ ਉਦ੍ਦੇਸਾ ਨਾਮ ਨਿਦਾਨੁਦ੍ਦੇਸੋ, ਪਾਰਾਜਿਕੁਦ੍ਦੇਸੋ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੁਦ੍ਦੇਸੋ, ਅਨਿਯਤੁਦ੍ਦੇਸੋ , ਵਿਤ੍ਥਾਰੁਦ੍ਦੇਸੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਦਾਨੁਦ੍ਦੇਸੋ ਤਾਵ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ...ਪੇ॰... ਆਵਿਕਤਾ ਹਿਸ੍ਸ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਨਿਦਾਨ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਵਸੇਸੇ ਸੁਤੇਨ ਸਾਵਿਤੇ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ। ਪਾਰਾਜਿਕੁਦ੍ਦੇਸਾਦੀਨੰ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾ ਨਿਦਾਨਸ੍ਸ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਰਾਜਿਕਾਦੀਨਿ ਓਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਾ। ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਵਿਤ੍ਥਾਰੋਯੇਵ । ''ਅਵਸੇਸੰ ਸੁਤੇਨ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੫੦; ਪਰਿ॰ ੩੨੫) ਵਚਨਤੋ ਪਨ ਪਾਰਾਜਿਕੁਦ੍ਦੇਸਾਦੀਸੁ ਯਸ੍ਮਿੰ ਵਿਪ੍ਪਕਤੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਅਵਸੇਸੰ ਸੁਤੇਨ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬੰ। ਨਿਦਾਨੁਦ੍ਦੇਸੇ ਪਨ ਅਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਸੁਤੇਨ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਪਨ ਅਨਿਯਤੁਦ੍ਦੇਸੋ ਪਰਿਹਾਯਤਿ, ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। ਏਵਮੇਤੇਸੰ ਪਞ੍ਚਹਿ ਚੇਵ ਚਤੂਹਿ ਚ ਉਦ੍ਦੇਸਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਹਿ ਵਵਤ੍ਥਿਤਾਨੰ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਾਨੰ ਅਯੰ ਵਣ੍ਣਨਾ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਪਠਮੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਤਾਵ ਵਣ੍ਣਨਤ੍ਥਮਿਦੰ ਵੁਚ੍ਚਤਿ।

> ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ''ਤਿਆਦੀਨੰ, ਪਦਾਨੰ ਅਤ੍ਥਨਿਚ੍ਛਯੰ।
> ਭਿਕ੍ਖਵੋ ਸੀਲਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਸਿਕ੍ਖਾਕਾਮਾ ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇਤਿ॥

ਏਤ੍ਥ ਹਿ **ਸੁਣਾਤੂ**ਤਿਇਦੰ ਸਵਨਾਣਤ੍ਤਿਵਚਨੰ। **ਮੇ**ਤਿ ਯੋ ਸਾਵੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦੇਸਵਚਨੰ। **ਭਨ੍ਤੇ**ਤਿ ਸਗਾਰਵਸਪ੍ਪਤਿਸ੍ਸਵਚਨੰ। **ਸਙ੍ਘੋ**ਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮੂਹਵਚਨੰ। ਸਬ੍ਬਮੇਵ ਚੇਤੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੇਨ ਪਠਮੰ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਵਚਨੰ। ਭਗਵਤਾ ਹਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸੰ ਅਨੁਜਾਨਨ੍ਤੇਨ ਰਾਜਗਹੇ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਤਿ, ਤੇਨ ਸਚੇ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਹੋਤਿ, ''ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਨਵਕਤਰੋ ਹੋਤਿ, ਪਾਲ਼ਿਯੰ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੪) ਆਗਤਨਯੇਨੇਵ ''ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਵਾ ਹਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ ''ਥੇਰਾਧਿਕੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿਵਚਨਤੋ (ਮਹਾਵ॰ ੧੫੪), ਨਵਕਤਰੋ ਵਾ ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁ ਬ੍ਯਤ੍ਤੋ ਪਟਿਬਲੋ, ਤਸ੍ਸਾਧੇਯ੍ਯੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿਵਚਨਤੋ (ਮਹਾਵ॰ ੧੫੫)।

''ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿਇਮਿਨਾ ਪਨ ਪਦੇਨ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਵਿਸੇਸਤੋ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮੂਹੋ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਅਥ ਖੋ ਸੋ ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਸਙ੍ਘੋ, ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਙ੍ਘੋ ਚਾਤਿ ਦੁਵਿਧੋ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਦਕ੍ਖਿਣੇਯ੍ਯਸਙ੍ਘੋ**ਤਿ ਅਟ੍ਠ ਅਰਿਯਪੁਗ੍ਗਲਸਮੂਹੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਙ੍ਘੋ**ਤਿ ਅਵਿਸੇਸੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮੂਹੋ, ਸੋ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਸੋ ਪਨੇਸ ਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਵਿਧੋ (ਮਹਾਵ॰ ੩੮੮) ਹੋਤਿ – ਚਤੁਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗੋ ਦਸਵਗ੍ਗੋ

ਵੀਸਤਿਵਗ੍ਗੋ ਅਤਿਰੇਕਵੀਸਤਿਵਗ੍ਗੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਚਤੁਵਗ੍ਗੇਨ** ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਪਵਾਰਣਅਬ੍ਭਾਨਾਨਿ ਸਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗੇਨ** ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮੇਸੁ ਜਨਪਦੇਸੁ ਉਪਸਮ੍ਪਦਞ੍ਚ ਅਬ੍ਭਾਨਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਦਸਵਗ੍ਗੇਨ** ਅਬ੍ਭਾਨਕਮ੍ਮਮਤ੍ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਵੀਸਤਿਵਗ੍ਗੇਨ** ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਥਾ **ਅਤਿਰੇਕਵੀਸਤਿਵਗ੍ਗੇਨ।**ਸੋ ਪਨ ਚਤੁਵਗ੍ਗਾਦਿਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ ਊਨਕਤਰੇਨ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਤਿਰੇਕੇਨ ਪਨ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਪਨਤ੍ਥੇ ਚਤੁਵਗ੍ਗਂ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਸਮ੍ਮੁਤਿਸਙ੍ਘੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ।

ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋਤਿ ਅਜ੍ਜ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੋ, ਏਤੇਨ ਅਨੁਪੋਸਥਦਿਵਸਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। **ਪਨ੍ਨਰਸੋ**ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਂ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਦਿਵਸਵਸੇਨ ਹਿ ਤਯੋ ਉਪੋਸਥਾ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਕੋ ਪਨ੍ਨਰਸਿਕੋ ਸਾਮਗ੍ਗਿਉਪੋਸਥੋਤਿ, ਏਵਂ ਤਯੋ ਉਪੋਸਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ ਹੇਮਨ੍ਤਗਿਮ੍ਹਵਸ੍ਸਾਨਾਨਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਉਤੂਨਂ ਤਤਿਯਸਤ੍ਤਮਪਕ੍ਖੇਸੁ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਕਤ੍ਵਾ ਛ **ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਕਾ,** ਅਵਸੇਸਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ **ਪਨ੍ਨਰਸਿਕਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਏਕਸਂਵਚ੍ਛਰੇ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਉਪੋਸਥਾ, ਇਦਂ ਤਾਵ ਪਕਤਿਚਾਰਿਤ੍ਤਂ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਕਿਂ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਵਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਵਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ· ੧੩੬) ਵਚਨਤੋ ਪਨ ''ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਹਿ ਆਵਾਸਿਕਾਨਂ ਅਨੁਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਵਚਨਤੋ (ਮਹਾਵ· ੧੭੮) ਚ ਤਥਾਰੂਪਪਚ੍ਚਯੇ ਸਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ਉਪੋਸਥਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪੁਰਿਮਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਪਨ ਪੁਬ੍ਬਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਾ ਵਾ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਸਚੇ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕੇਹਿ ਉਪਦ੍ਦੁਤਾ ਪਵਾਰਣਂ ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਕਡ੍ਢਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਪੁਬ੍ਬਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸਸ੍ਸ ਕਾਲਪਕ੍ਖਚਾਤੁਦ੍ਦਸੋ ਵਾ, ਪਚ੍ਛਿਮਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਾ ਵਾ, ਪਚ੍ਛਿਮਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਪਚ੍ਛਿਮਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਾ ਏਵਾਤਿ ਇਮੇ ਤਯੋ ਪਵਾਰਣਾਦਿਵਸਾਪਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਦਮ੍ਪਿ ਪਕਤਿਚਾਰਿਤ੍ਤਮੇਵ। ਤਥਾਰੂਪਪਚ੍ਚਯੇ ਪਨ ਸਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਾਨਂ ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇਸੁਪਿ ਪਵਾਰਣਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਦਾ ਪਨ ਕੋਸਮ੍ਬਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ (ਮਹਾਵ· ੪੫੧) ਆਗਤਨਯੇਨ ਭਿਨ੍ਨੇ ਸਙ੍ਘੇ ਓਸਾਰਿਤੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਮਿਂ ਸਙ੍ਘੋ ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਵੂਪਸਮਾਯ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਦਾ ''ਤਾਵਦੇਵ ਉਪੋਸਥੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ· ੪੭੫) ਵਚਨਤੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਪਨ੍ਨਰਸੇ, ਅਞ੍ਞੋਪਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਦਿਵਸੋ **ਸਾਮਗ੍ਗਿਉਪੋਸਥਦਿਵਸੋ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਪੁਰਿਮਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਪਨ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਯਮੇਵ ਸਾਮਗ੍ਗਿਪਵਾਰਣਾਦਿਵਸੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਸੁ ਤੀਸੁ ਦਿਵਸੇਸੁ ''ਪਨ੍ਨਰਸੋ''ਤਿਇਮਿਨਾ ਅਞ੍ਞਂ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯ੍ਵਾਯਂ ''ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ''ਤਿਵਚਨੇਨ ਅਨੁਪੋਸਥਦਿਵਸੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪੋਸਥੋ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋਯੇਵ। ਯੋ ਪਨਾਯਂ ਅਞ੍ਞੋ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪੋਸਥੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਸਚੇ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਕੋ ਹੋਤਿ, ''ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਨ੍ਨਰਸਿਕੋ ਹੋਤਿ, ''ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ ਪਨ੍ਨਰਸੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸਾਮਗ੍ਗਿਉਪੋਸਥੋ ਹੋਤਿ, ''ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ ਸਾਮਗ੍ਗੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਤ੍ਤੋ ਕਾਲੋ ਇਮਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸਾਤਿ ਪਤ੍ਤਕਾਲਂ, ਪਤ੍ਤਕਾਲਮੇਵ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ। ਤਦੇਤਂ ਇਧ ਚਤੂਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਂ। ਯਥਾਹੁ ਅਟ੍ਠਕਥਾਚਰਿਯਾ –

> ''ਉਪੋਸਥੋ ਯਾਵਤਿਕਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ,
> ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤਿ।
> ਵਜ੍ਜਨੀਯਾ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ,
> 'ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲ'ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ· ਅਟ੍ਠ· ੧੬੮)।

ਤਤ੍ਥ **ਉਪੋਸਥੋ**ਤਿ ਤੀਸੁ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਉਪੋਸਥਦਿਵਸੋ। ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਇਦਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਨਾਸਤਿ। ਯਥਾਹ ''ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਅਨੁਪੋਸਥੇ ਉਪੋਸਥੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਯੋ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ· ੧੮੩)।

ਯਾਵਤਿਕਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾਤਿ ਯਤ੍ତਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਸ੍ਸ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਾ ਯੁਤ੍ਤਾ ਅਨੁਰੂਪਾ, ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਕਤਤ੍ਤਾ, ਤੇ ਚ ਖੋ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸੀਮਾਯਂ ਠਿਤਾ।

ਸੀਮਾ ਚ ਨਾਮੇਸਾ ਬਦ੍ਧਸੀਮਾ ਅਬਦ੍ਧਸੀਮਾਤਿ ਦੁਵਿਧਾ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਾਦਸ ਵਿਪਤ੍ਤਿਸੀਮਾਯੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਿਵਿਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੁਤ੍ਤਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ ਸੀਮਾ **ਬਦ੍ਧਸੀਮਾ** ਨਾਮ, ''ਅਤਿਖੁਦ੍ਦਕਾ, ਅਤਿਮਹਤੀ, ਖਣ੍ਡਨਿਮਿਤ੍ਤਾ, ਛਾਯਾਨਿਮਿਤ੍ਤਾ, ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ, ਬਹਿਸੀਮੇ ਠਿਤਾ ਸਮ੍ਮਤਾ, ਨਦਿਯਾ ਸਮ੍ਮਤਾ, ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਸਮ੍ਮਤਾ, ਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਸਮ੍ਮਤਾ, ਸੀਮਾਯ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਮਤਾ, ਸੀਮਾਯ ਸੀਮਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਮਤਾ''ਤਿ ਇਮਾ ਹਿ ''ਏਕਾਦਸਹਿ ਆਕਾਰੇਹਿ ਸੀਮਤੋ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਵਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ (ਪਰਿ॰ ੪੮੬) ਵਚਨਤੋ ਏਕਾਦਸ ਵਿਪਤ੍ਤਿਸੀਮਾਯੋ ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ **ਅਤਿਖੁਦ੍ਦਕਾ** ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਏਕਵੀਸਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਸੀਦਿਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ । **ਅਤਿਮਹਤੀ** ਨਾਮ ਯਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਤਿਯੋਜਨਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ। **ਖਣ੍ਡਨਿਮਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਅਘਟਿਤਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਯ ਦਿਸਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨੇਵ ਦਕ੍ਖਿਣਾਯ ਪਚ੍ਛਿਮਾਯ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਦਿਸਾਯ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਯ ਦਿਸਾਯ ਪੁਬ੍ਬਕਿਤ੍ਤਿਤਂ ਪਟਿਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਏਵਂ ਅਕ੍ਖਣ੍ਡਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਹੋਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਯ ਦਿਸਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਪੇਤਿ, ਖਣ੍ਡਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਅਪਰਾਪਿ **ਖਣ੍ਡਨਿਮਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਯਾ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗਂ ਤਚਸਾਰਰੁਕ੍ਖਂ ਵਾ ਖਾਣੁਕਂ ਵਾ ਪਂਸੁਪੁਞ੍ਜਵਾਲੁਕਪੁਞ੍ਜਾਨਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਅਨ੍ਤਰਾ ਏਕਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ। **ਛਾਯਾਨਿਮਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤਚ੍ਛਾਯਾਦੀਨਂ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਛਾਯਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ। **ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਅਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ। **ਬਹਿਸੀਮੇ ਠਿਤਸਮ੍ਮਤਾ** ਨਾਮ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਂ ਬਹਿਠਿਤੇਨ ਸਮ੍ਮਤਾ। **ਨਦਿਯਾ ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਸਮ੍ਮਤਾ** ਨਾਮ ਏਤੇਸੁ ਨਦਿਆਦੀਸੁ ਸਮ੍ਮਤਾ। ਸਾ ਹਿ ਏਵਂ ਸਮ੍ਮਤਾਪਿ ''ਸਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਨਦੀ ਅਸੀਮਾ, ਸਬ੍ਬੋ ਸਮੁਦ੍ਦੋ ਅਸੀਮੋ, ਸਬ੍ਬੋ ਜਾਤਸ੍ਸਰੋ ਅਸੀਮੋ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੪੭) ਵਚਨਤੋ ਅਸਮ੍ਮਤਾਵ ਹੋਤਿ। **ਸੀਮਾਯ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਮਤਾ** ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਮਾਯ ਪਰੇਸਂ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਮਤਾ। ਸਚੇ ਹਿ ਪੋਰਾਣਕਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਯ ਦਿਸਾਯ ਅਮ੍ਬੋ ਚੇਵ ਜਮ੍ਬੁ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਰੁਕ੍ਖਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਸਂਸਟ੍ਠਵਿਟਪਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਅਮ੍ਬਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਸਾਭਾਗੇ ਜਮ੍ਬੂ, ਵਿਹਾਰਸੀਮਾ ਚ ਜਮ੍ਬੁਂ ਅਨ੍ਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਅਮ੍ਬਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ, ਅਥ ਪਚ੍ਛਾ ਤਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਯ ਦਿਸਾਯ ਵਿਹਾਰੇ ਕਤੇ ਸੀਮਂ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਂ ਅਮ੍ਬਂ ਅਨ੍ਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਜਮ੍ਬੁਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ, ਸੀਮਾਯ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। **ਸੀਮਾਯ ਸੀਮਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਮਤਾ** ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਮਾਯ ਪਰੇਸਂ ਸੀਮਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤੇਨ ਸਮ੍ਮਤਾ। ਸਚੇ ਹਿ ਪਰੇਸਂ ਬਦ੍ਧਸੀਮਂ ਸਕਲਂ ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪਦੇਸਂ ਵਾ ਅਨ੍ਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਮਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ, ਸੀਮਾਯ ਸੀਮਂ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਇਮਾ ਏਕਾਦਸ ਵਿਪਤ੍ਤਿਸੀਮਾਯੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ।

ਤਿਵਿਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੁਤ੍ਤਾਤਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਸਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਯੁਤ੍ਤਾ। ਤਤ੍ਥ **ਨਿਮਿਤ੍ਤਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਯੁਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਪਬ੍ਬਤਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਪਾਸਾਣਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਵਨਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਰੁਕ੍ਖਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਮਗ੍ਗਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਵਮ੍ਮਿਕਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਨਦਿਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਉਦਕਨਿਮਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਸੁ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਦਿਸਾਭਾਗੇ ਯਥਾਲਦ੍ਧਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗਾਨਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾਨਿ ''ਪੁਰਤ੍ਥਿਮਾਯ ਦਿਸਾਯ ਕਿਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ, ਪਬ੍ਬਤੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਸੋ ਪਬ੍ਬਤੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਮ੍ਮਾ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ। ਤਤ੍ਰੇਵਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ – ਸੁਦ੍ਧਪਂਸੁਸੁਦ੍ਧਪਾਸਾਣਉਭਯਮਿਸ੍ਸਕਵਸੇਨ ਹਿ ਤਿਵਿਧੋਪਿ **ਪਬ੍ਬਤੋ** ਹਤ੍ਥਿਪ੍ਪਮਾਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਦ੍ਧਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗੋ, ਤਤੋ ਓਮਕਤਰੋ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਪਾਸਾਣਨਿਮਿਤ੍ਤੇ** ਅਯੋਗੁਲ਼ਮ੍ਪਿ ਪਾਸਾਣਸਙ੍ਖਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਕੋਚਿ ਪਾਸਾਣੋ ਉਕ੍ਕਂਸਵਸੇਨ ਹਤ੍ਥਿਪ੍ਪਮਾਣਤੋ ਓਮਕਤਰਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਂਸਪਲਗੁਲ਼ਪਿਣ੍ਡਪਰਿਮਾਣੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗੋ, ਨ ਤਤੋ ਖੁਦ੍ਦਕਤਰੋ। ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਸਾਣੋ ਪਨ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤੋਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਵਨਨਿਮਿਤ੍ਤੇ** ਅਨ੍ਤੋਸਾਰੇਹਿ ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਸਾਰਮਿਸ੍ਸਕੇਹਿ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੇਹਿ ਚਤੁਪਞ੍ਚਰੁਕ੍ਖਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵਨਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗਂ, ਤਤੋ ਊਨਕਤਰਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਰੁਕ੍ਖੋ** ਜੀਵਨ੍ਤੋਯੇਵ ਅਨ੍ਤੋਸਾਰੋ ਭੂਮਿਯਂ ਪਤਿਟ੍ਠਿਤੋ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਉਬ੍ਬੇਧਤੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲੋ, ਪਰਿਣਾਹਤੋ ਸੂਚਿਦਣ੍ਡਕਪ੍ਪਮਾਣੋਪਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗੋ, ਤਤੋ ਓਮਕਤਰੋ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਮਗ੍ਗੋ** ਜਙ੍ਘਮਗ੍ਗੋ ਵਾ ਹੋਤੁ ਸਕਟਮਗ੍ਗੋ ਵਾ, ਯੋ ਵਿਨਿਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਗਾਮਖੇਤ੍ਤਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ,

ਤਾਦਿਸੋ ਜਙ੍ਘਸਤ੍ਥਸਕਟਸਤ੍ਥੇਹਿ ਵ◌ਲਞ੍ਜਿਯਮਾਨੋਯੇਵ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗੋ, ਅਵ◌ਲਞ੍ਜਿਤੋ ਨ ਵ◌ਟ੍ਟਤਿ। **ਵ◌ਮ੍ਮਿਕੋ** ਪਨ ਹੇਟ੍ਠਿਮਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਤਂਦਿਵ◌ਸਂਜਾਤੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲੁਬ੍ਬੇਧੋ ਗੋਵ◌ਿਸਾਣਮਤ੍ਤੋਪਿ ਵ◌ਮ੍ਮਿਕੋ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗੋ, ਤਤੋ ਓਮਕਤਰੋ ਨ ਵ◌ਟ੍ਟਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਅਬਦ੍ਧਸੀਮਾਲਕ੍ਖਣੇ **ਨਦਿਂ** ਵ◌ਕ੍ਖਾਮ, ਸਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗਾ, ਅਞ੍ਞਾ ਨ ਵ◌ਟ੍ਟਤਿ। **ਉਦਕਂ** ਯਂ ਅਸਨ੍ਦਮਾਨਂ ਆਵ◌ਾਟਪੋਕ੍ਖਰਣੀਤਲ਼ਾਕਜਾਤਸ੍ਸਰਲੋਣਿਸਮੁਦ੍ਦਾਦੀਸੁ ਠਿਤਂ, ਤਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਙ੍ਖਣੇਯੇਵ ਪਥਵ◌ਿਯਂ ਖਣਿਤੇ ਆਵ◌ਾਟਕੇ ਘਟੇਹਿ ਆਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪੂਰਿਤਮ੍ਪਿ ਯਾਵ ਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨਾ ਸਣ੍ਠਮਾਨਕਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪਗਂ, ਇਤਰਂ ਸਨ੍ਦਮਾਨਂ ਵ◌ਾ ਵ◌ੁਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਕਾਲ਼ਂ ਅਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਂ ਵ◌ਾ ਭਾਜਨਗਤਂ ਵ◌ਾ ਨ ਵ◌ਟ੍ਟਤੀਤਿ।

ਪਰਿਸਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਯੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਚਤੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵ◌ਾ ਯਾਵਤਿਕਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮਖੇਤ੍ਤੇ ਬਦ੍ਧਸੀਮਂ ਵ◌ਾ ਨਦਿਸਮੁਦ੍ਦਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਵ◌ਾ ਅਨੋਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵ◌ਾ ਠਿਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ, ਤੇ ਸਬ੍ਬੇ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਵ◌ਾ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਛਨ੍ਦਂ ਵ◌ਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਮ੍ਮਤਾ।

ਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਯੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਯਾਵਤਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤਾ ਕਿਤ੍ਤਿਤਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮਹਾਵ◌. ੧੩੯) ਨਯੇਨ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾਯ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਯ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਯ ਸਮ੍ਮਤਾ। ਏਵ◌ਂ ਏਕਾਦਸ ਵ◌ਿਪਤ੍ਤਿਸੀਮਾਯੋ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵ◌ਾ ਤਿਵ◌ਿਧਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯੁਤ੍ਤਾ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵ◌ਾ ਸਮ੍ਮਤਾ ਸੀਮਾ ''ਬਦ੍ਧਸੀਮਾ''ਤਿ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਖਣ੍ਡਸੀਮਾ ਸਮਾਨਸਂਵ◌ਾਸਸੀਮਾ ਅਵ◌ਿਪ੍ਪਵ◌ਾਸਸੀਮਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾਯੇਵ ਪਭੇਦੋ।

ਅਬਦ੍ਧਸੀਮਾ ਪਨ ਗਾਮਸੀਮਾ, ਸਤ੍ਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਸੀਮਾ, ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਸੀਮਾਤਿ ਤਿਵ◌ਿਧਾ। ਤਤ੍ਥ ਯਾਵਤਾ ਏਕਂ ਗਾਮਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ, ਅਯਂ **ਗਾਮਸੀਮਾ** ਨਾਮ। ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਸਮਨ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਾ **ਸਤ੍ਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਸੀਮਾ** ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ **ਅਗਾਮਕਂ ਨਾਮ ਅਰਞ੍ਞਂ** ਵ◌ਿਞ੍ਝਾਟਵ◌ਿਆਦੀਸੁ ਵ◌ਾ ਸਮੁਦ੍ਦਮਜ੍ਝੇ ਵ◌ਾ ਮਚ੍ਛਬਨ੍ਧਾਨਂ ਅਗਮਨਪਥੇਸੁ ਦੀਪਕੇਸੁ ਲਬ੍ਭਤਿ। **ਸਮਨ੍ਤਾ ਸਤ੍ਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਾ**ਤਿ ਮਜ੍ਝੇ ਠਿਤਾਨਂ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਸਤ੍ਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਾ ਵ◌ਿਨਿਬ੍ਬੇਧੇਨ ਚੁਦ੍ਦਸ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਏਕਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਅਟ੍ਠਵ◌ੀਸਤਿਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣਂ ਹੋਤਿ, ਅਯਞ੍ਚ ਸੀਮਾ ਪਰਿਸਾਵ◌ਸੇਨ ਵ◌ਡ੍ਢਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਸਾਪਰਿਯਨ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਦ੍ਵ◌ੇ ਸਙ੍ਘਾ ਵ◌ਿਸੁਂ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵ◌ਿਨ੍ਨਂ ਸਤ੍ਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਅਞ੍ਞਮੇਕਂ ਸਤ੍ਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ ਉਪਚਾਰਤ੍ਥਾਯ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਪਨੇਸਾ ''ਸਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਨਦੀ ਅਸੀਮਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮਹਾਵ◌. ੧੪੭) ਨਯੇਨ ਨਦਿਆਦੀਨਂ ਸੀਮਭਾਵ◌ਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪੁਨ ''ਨਦਿਯਾ ਵ◌ਾ, ਭਿਕ੍ਖਵ◌ੇ, ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਵ◌ਾ ਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਵ◌ਾ ਯਂ ਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਾ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਾ, ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਾਨਸਂਵ◌ਾਸਾ ਏਕੂਪੋਸਥਾ''ਤਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾ ਅਯਂ **ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਸੀਮਾ** ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸਾ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਰਾਜੂਨਂ ਕਾਲੇ ਅਨ੍ਵ◌ਡ੍ਢਮਾਸਂ ਅਨੁਦਸਾਹਂ ਅਨੁਪਞ੍ਚਾਹਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵ◌ਾ ਦੇਵ◌ੇ ਵ◌ਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਵ◌ਲਾਹਕੇਸੁ ਵ◌ਿਗਤਮਤ੍ਤੇਸੁ ਸੋਤਂ ਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ, ਅਯਂ ਨਦਿਸਙ੍ਖਜਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਯਸ੍ਸਾ ਪਨ ਈਦਿਸੇ ਸੁਵ◌ੁਟ੍ਠਿਕਾਲੇ ਵ◌ਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਚਤੁਮਾਸੇ ਸੋਤਂ ਨ ਪਚ੍ਛਿਜ੍ਜਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਤਿਤ੍ਥੇਨ ਵ◌ਾ ਅਤਿਤ੍ਥੇਨ ਵ◌ਾ ਸਿਕ੍ਖਾਕਰਣੀਯੇ ਆਗਤਲਕ੍ਖਣੇਨ ਤਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਨ੍ਤਰਵ◌ਾਸਕਂ ਅਨੁਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵ◌ਾ ਉਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਕਦ੍ਵ◌ਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਨ੍ਤਰਵ◌ਾਸਕੋ ਤੇਮਿਯਤਿ, ਅਯਂ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਵ◌ਾ ਪਵ◌ਿਸਤੁ ਤਲ਼ਾਕਂ ਵ◌ਾ, ਪਭਵਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ **ਨਦੀ** ਨਾਮ। **ਸਮੁਦ੍ਦੋ** ਪਾਕਟੋਯੇਵ। ਯੋ ਪਨ ਕੇਨਚਿ ਖਣਿਤ੍ਵ◌ਾ ਅਕਤੋ ਸਯਂਜਾਤੋ ਸੋਬ੍ਭੋ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਆਗਤੇਨ ਉਦਕੇਨ ਪੂਰਿਤੋ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਨਦਿਯਂ ਵ◌ੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਵ◌ਸ੍ਸਕਾਲੇ ਉਦਕਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਅਯਂ **ਜਾਤਸ੍ਸਰੋ** ਨਾਮ। ਯੋਪਿ ਨਦਿਂ ਵ◌ਾ ਸਮੁਦ੍ਦਂ ਵ◌ਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਉਦਕੇਨ ਖਤੋ ਸੋਬ੍ਭੋ ਏਤਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਅਯਮ੍ਪਿ **ਜਾਤਸ੍ਸਰੋ**ਯੇਵ।

ਯਂ ਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਾ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਾਤਿ ਯਂ ਠਾਨਂ ਥਾਮਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ, ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਅਕ੍ਖਧੁਤ੍ਤਾ ਦਾਰੁਗੁਲ਼ਂ ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਏਵ◌ਂ ਉਦਕਂ ਵ◌ਾ ਵ◌ਾਲੁਕਂ ਵ◌ਾ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਮਜ੍ਝਿਮੇਨ ਪੁਰਿਸੇਨ ਸਬ੍ਬਥਾਮੇਨ ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਏਵ◌ਂ ਖਿਤ੍ਤਂ ਉਦਕਂ ਵ◌ਾ ਵ◌ਾਲੁਕਂ ਵ◌ਾ ਪਤਤਿ, ਅਯਂ **ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪੋ** ਨਾਮ।

ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਾ ਏਕੂਪੋਸਥਾਤਿ ਅਯਂ ਤੇਸੁ ਨਦਿਆਦੀਸੁ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ ਸੀਮਾ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਾ ਚੇਵ ਏਕੂਪੋਸਥਾ ਚ, ਅਯਂ ਪਨ ਏਤੇਸਂ ਨਦਿਆਦੀਨਂ ਅਨ੍ਤੋਯੇਵ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਨ ਬਹਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਨਦਿਯਾ ਵਾ ਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਵਾ ਯਤ੍ਤਕਂ ਪਦੇਸਂ ਪਕਤਿਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਚਤੂਸੁ ਮਾਸੇਸੁ ਉਦਕਂ ਓਤ੍ਥਰਤਿ, ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਪਕਤਿਵੀਚਿਯੋ ਓਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਸਣ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕਪ੍ਪਿਯਭੂਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਾਦਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ । ਦੁਬ੍ਬੁਟ੍ਠਿਕਾਲੇ ਵਾ ਗਿਮ੍ਹੇ ਵਾ ਨਦਿਜਾਤਸ੍ਸਰੇਸੁ ਸੁਕ੍ਖੇਸੁਪਿ ਸਾ ਏਵ ਕਪ੍ਪਿਯਭੂਮਿ, ਸਚੇ ਪਨ ਸੁਕ੍ਖੇ ਜਾਤਸ੍ਸਰੇ ਵਾਪਿਂ ਵਾ ਖਣਨ੍ਤਿ, ਵਪ੍ਪਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਠਾਨਂ ਗਾਮਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਯਾ ਪਨੇਸਾ ''ਕਪ੍ਪਿਯਭੂਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਤੋ ਬਹਿ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਸੀਮਾ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਨ੍ਤੋਯੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਅਨ੍ਤੋ ਪਰਿਸਾਪਰਿਯਨ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਮਨ੍ਤਾ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾ ਵਿਸੁਂ ਵਿਸੁਂ ਉਪੋਸਥਾਦਿਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਅਞ੍ਞੋ ਏਕੋ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪੋ ਉਪਚਾਰਤ੍ਥਾਯ ਠਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਸਤ੍ਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਸੀਮਾ ਚ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਸੀਮਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਠਿਤੋਕਾਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋਪਿ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਤੋ ਬਹਿ ਅਞ੍ਞਂ ਤਤ੍ਤਕਂਯੇਵ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਕੋਪੇਤਿ, ਇਦਂ ਸਬ੍ਬਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ (ਮਹਾਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧੪੭) ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ। ਏਵਂ **ਅਬਦ੍ਧਸੀਮਾ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਇਤਿ ਇਮਂ ਬਦ੍ਧਸੀਮਾਬਦ੍ਧਸੀਮਾਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਂ ਸੀਮਂ ਸਨ੍ਧਾਯੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਤੇ ਚ ਖੋ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸੀਮਾਯਂ ਠਿਤਾ''ਤਿ। ਤੇਸੁ ਹਿ ਚਤੂਸੁ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਏਕਸੀਮਾਯਂ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਸ੍ਵੇਵੇਤਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਨ ਇਤਰਥਾ। ਯਥਾਹ ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੬੮)।

ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਂ ਸਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਘੋ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਾਦਿਨਾ ਸਭਾਗਵਤ੍ਥੁਨਾ ਲਹੁਕਾਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਏਵਰੂਪਾ ਵਤ੍ਥੁਸਭਾਗਾ ''ਸਭਾਗਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਪਚ੍ਚਯਾ ਆਪਨ੍ਨਂ ਪਨ ਆਪਤ੍ਤਿਸਭਾਗਂ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਭੋਜਨਪਚ੍ਚਯਾ ਆਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੇਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਪਨ ਸਤਿ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਆਵਾਸਾ ਸਜ੍ਜੁਕਂ ਪਾਹੇਤਬ੍ਬੋ ''ਗਚ੍ਛਾਵੁਸੋ, ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਰਿਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛ, ਮਯਂ ਤੇ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ, ਏਵਞ੍ਚੇਤਂ ਲਭੇਥ, ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲਂ, ਨੋ ਚੇ ਲਭੇਥ, ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਸਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸਭਾਗਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਯਦਾ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸੁਦ੍ਧਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕਂ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਦਾ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੭੧) ਵਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਵੇਮਤਿਕੋ ਹੋਤਿ, ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਸਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸਭਾਗਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਯਦਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਦਾ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਨੇਤ੍ਥ ਕੋਚਿ ਤਂ ਸਭਾਗਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਏਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਦੇਸੇਤਿ, ਦੇਸਿਤਾ ਸੁਦੇਸਿਤਾਵ। ਅਞ੍ਞਂ ਪਨ ਦੇਸਨਾਪਚ੍ਚਯਾ ਦੇਸਕੋ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਪਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਚਾਤਿ ਉਭੋਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ । ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਤੇ ਦ੍ਵੇ ਨਿਰਾਪਤ੍ਤਿਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸੇਸੇਹਿ ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਾ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਾ ਵਾ। ਸਚੇ ਤੇ ਏਵਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ''ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਆਰੋਚੇਥਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੪) ਨਯੇਨ ਸਾਪਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਉਪੋਸਥਕਰਣੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਸਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਘੋ ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਤਿ ਵੁਤ੍ਤਵਿਧਿਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੋਤਿ, ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬੋ ਸਙ੍ਘੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਨ ਵਿਜ੍ਜਨ੍ਤੀ''ਤਿ। ਏਤਾਸੁ ਹਿ ਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਅਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਸੁ ਵਿਸਭਾਗਾਪਤ੍ਤੀਸੁ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਸੁਪਿ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਹੋਤਿਯੇਵ।

ਵਜ੍ਜਨੀਯਾ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਗਹਟ੍ਠਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਂ, ਯੋ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੫੪) ਵਚਨਤੋ ਗਹਟ੍ਠੋ, ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਪਰਿਸਾਯ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮਹਾਵ॰ ੧੮੩) ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ, ਸਾਮਣੇਰੋ, ਸਾਮਣੇਰੀ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਕੋ, ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ, ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ

ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੋ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੋ, ਪਣ੍ਡਕੋ, ਥੇਯਜਸੰਵਾਸਕੋ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਪਕ੍ਕਨ੍ਤਕੋ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ, ਮਾਤੁਘਾਤਕੋ, ਪਿਤੁਘਾਤਕੋ ਅਰਹਨ੍ਤਘਾਤਕੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਦੂਸਕੋ, ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ, ਲੋਹਿਤੁਪ੍ਪਾਦਕੋ, ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕੋਤਿ ਇਮੇ ਵੀਸਤਿ ਚਾਤਿ ਏਕਵੀਸਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਵਜ੍ਜਨੀਯਾ ਨਾਮ, ਤੇ ਹਤ੍ਥਪਾਸਤੋ ਬਹਿਕਰਣਵਸੇਨ ਵਜ੍ਜੇਤਬ੍ਬਾ। ਏਤੇਸੁ ਹਿ ਤਿਵਿਧੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਸਤਿ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਸਙ੍ਘੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਸੇਸੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਾ ਗਹਟ੍ਠੇਨੇਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ। ਏਤੇਪਿ ਹਿ ਵਜ੍ਜਨੀਯਾ ਨਾਮ। ਏਵਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਇਮੇਹਿ ਚਤੂਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਙ੍ਘੋ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯਜਾਤਿਇਮਿਨਾ ਯੇ ਤੇ ਅਪਰੇਪਿ ਤਯੋ ਉਪੋਸਥਾ ਸਙ੍ਘੇ ਉਪੋਸਥੋ, ਗਣੇ ਉਪੋਸਥੋ, ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਉਪੋਸਥੋਤਿ, ਏਵਂ ਕਾਰਕਵਸੇਨ ਤਯੋ ਉਪੋਸਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤੇਸੁ ਇਤਰੇ ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘੇ ਉਪੋਸਥਮੇਵ ਦੀਪੇਤਿ। **ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯਜਾ**ਤਿਇਮਿਨਾ ਯੇ ਤੇ ਅਪਰੇਪਿ ਤਯੋ ਉਪੋਸਥਾ ਸੁਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸੋ, ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਉਪੋਸਥੋ, ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਉਪੋਸਥੋਤਿ, ਏਵਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਕਾਰਵਸੇਨ ਤਯੋ ਉਪੋਸਥਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤੇਸੁ ਇਤਰੇ ਦ੍ਵੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਮੇਵ ਦੀਪੇਤਿ। **ਸੁਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸੋ** ਨਾਮ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਸੋ ਦੁਵਿਧੋ ਓਵਾਦਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸੋ ਚ ਆਣਾਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸੋ ਚ। ਤਤ੍ਥ

''ਖਨ੍ਤੀ ਪਰਮਂ ਤਪੋ ਤਿਤਿਕ੍ਖਾ...ਪੇ॰...॥

''ਸਬ੍ਬਪਾਪਸ੍ਸ ਅਕਰਣਂ...ਪੇ॰...॥

''ਅਨੂਪਵਾਦੋ ਅਨੂਪਘਾਤੋ''ਤਿ॥ (ਦੀ॰ ਨਿ॰ ੨.੯੦; ਧ॰ ਪ॰ ੧੮੪, ੧੮੩, ੧੮੫)

ਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਗਾਥਾਯੋ **ਓਵਾਦਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ** ਨਾਮ, ਤਂ ਬੁਦ੍ਧਾ ਏਵ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਾਵਕਾ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੪) ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ **ਆਣਾਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ** ਨਾਮ, ਤਂ ਸਾਵਕਾ ਏਵ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤਿ, ਨ ਬੁਦ੍ਧਾ। ਇਦਮੇਵ ਚ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਅਤ੍ਥੇ ''ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ।

ਯੇ ਪਨ ਇਤਰੇ ਦ੍ਵੇ ਉਪੋਸਥਾ, ਤੇਸੁ **ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਉਪੋਸਥੋ** ਤਾਵ ਅਞ੍ਞੇਸਞ੍ਚ ਸਨ੍ਤਿਕੇ, ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਞ੍ਚ ਆਰੋਚਨਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਯ੍ਵਾਯਂ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਰੀਯਤਿ, ਸੋਪਿ ਪਵਾਰਿਤਾਨਞ੍ਚ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾਨਞ੍ਚ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕਰਣਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਮਹਾਪਵਾਰਣਾਯ ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਚ੍ਛਿਮਿਕਾਯ ਉਪਗਤੇਨ ਵਾ ਅਨੁਪਗਤੇਨ ਵਾ ਛਿਨ੍ਨਵਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਚਾਤੁਮਾਸਿਨਿਯਂ ਪਨ ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪੁਰਿਮਿਕਾਯ ਉਪਗਤੇਨ ਵਾ ਅਨੁਪਗਤੇਨ ਵਾ ਛਿਨ੍ਨਵਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਕਾਯਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ'ਤਿ ਮਂ ਧਾਰੇਥਾ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਪਵਾਰਣਾਦਿਵਸਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਆਵਾਸਿਕੇਹਿ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਅਵੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਵਾ ਏਕਚ੍ਚਾਯ ਵੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਯ ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਯੇ ਅਞ੍ਞੇ ਸਮਸਮਾ ਵਾ ਥੋਕਤਰਾ ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਾ। ਯੋ ਪਨਾਯਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਆਰੋਚਨਵਸੇਨ ਕਰੀਯਤਿ, ਸੋ ਞਤ੍ਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਕਰਣਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਿਂ ਆਵਾਸੇ ਤਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇਸੁ ਏਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੋ''ਤਿ ਵਾ ''ਪਨ੍ਨਰਸੋ''ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ''ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ ਮਯਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯਜਾਮਾ''ਤਿ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਠਪਿਤਾਯ ਥੇਰੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, 'ਪਰਿਸੁਦ੍ਧੋ'ਤਿ ਮਂ ਧਾਰੇਥਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੬੮) ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਇਤਰੇਹਿ ''ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਏਵਮੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਏਵਂ ਞਤ੍ਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਵਿਹਰਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਞਤ੍ਤਿਂ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਾਤਿ ਅਯਂ **ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਉਪੋਸਥੋ**।

ਸਚੇ ਪਨ ਏਕੋਵ ਭਿਕ੍ਖੁ ਹੋਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਬ੍ਬਕਰਣੀਯਂ ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਅਨਾਗਮਨਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਉਪੋਸਥੋ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੋ''ਤਿ ਵਾ ''ਪਨ੍ਨਰਸੋ''ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ''ਅਧਿਟ੍ਠਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਅਯਂ **ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪੋਸਥੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਕਾਰਵਸੇਨ ਤਯੋ ਉਪੋਸਥਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ **ਨਵ ਉਪੋਸਥਾ** ਦੀਪਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤੇਸੁ ਦਿਵਸਵਸੇਨ ਪਨ੍ਨਰਸਿਕੋ, ਕਾਰਕਵਸੇਨ ਸਙ੍ਘੁਪੋਸਥੋ, ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਕਾਰਵਸੇਨ ਸੁਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸੋਤਿ ਏਵਂ ਤਿਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਉਪੋਸਥੋ ਇਧ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਵਤ੍ਤਮਾਨੇ ਉਪੋਸਥਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਅਞ੍ਞਂ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕਂ ਨਾਨਾਸਂਵਾਸਕੇਹਿ ਵਾ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਂ ਆਵਾਸਂ ਵਾ ਅਨਾਵਾਸਂ ਵਾ ਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਙ੍ਘੇਨ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਹੋਤਿ।

ਕਿਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਨ੍ਤਿ ''ਸਙ੍ਘੋ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਉਪੋਸਥਕਰਣਸਮ੍ਬਨ੍ਧੇਨੇਵ ਵੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਪੋਸਥੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਯਂ ਤਂ ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਉਪੋਸਥਾਗਾਰਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤੁ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ (ਮਹਾਵ॰ ੧੫੯) ਨਯੇਨ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਗਤਂ, ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਚ –

''ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨੀ ਪਦੀਪੋ ਚ, ਉਦਕਂ ਆਸਨੇਨ ਚ।
ਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਏਤਾਨਿ, 'ਪੁਬ੍ਬਕਰਣ'ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ॥

''ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਉਤੁਕ੍ਖਾਨਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਨਾ ਚ ਓਵਾਦੋ।
ਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਏਤਾਨਿ, 'ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚ'ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧੬੮)।

ਏਵਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਨਾਮੇਹਿ ਨਵਵਿਧਂ ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚਂ ਦਸ੍ਸਿਤਂ, ਕਿਂ ਤਂ ਕਤਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤਿ। ਨ ਹਿ ਤਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਰੇਨ ਆਣਤ੍ਤੇਨ ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਪੋਸਥਾਗਾਰਂ ਸਮ੍ਮਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਨੀਯਂ ਪਰਿਭੋਜਨੀਯਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਆਸਨਂ ਪਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਪਦੀਪੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਥੇਰੇਨਾਪਿ ਪਤਿਰੂਪਂ ਞਤ੍ਵਾ ਆਣਾਪੇਤਬ੍ਬਂ।

ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਉਪੋਸਥਕਰਣਤ੍ਥਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇ ਸਙ੍ਘੇ ਬਹਿ ਉਪੋਸਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਤੇਨ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਕਾਯਸਾਮਗ੍ਗਿਂ ਅਦੇਨ੍ਤੇਨ ਛਨ੍ਦੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਯੋਪਿ ਗਿਲਾਨੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਕਿਚ੍ਚਪ੍ਪਸੁਤੋ ਵਾ, ਤੇਨਾਪਿ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਛਨ੍ਦੋਪਿ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਕਥਂ ਦਾਤਬ੍ਬੋ? ਏਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ''ਛਨ੍ਦਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਛਨ੍ਦਂ ਮੇ ਹਰ, ਛਨ੍ਦਂ ਮੇ ਆਰੋਚੇਹੀ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੬੫) ਅਯਂ ਅਤ੍ਥੋ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਉਭਯੇਨ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਏਵਂ ਦਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ ਛਨ੍ਦੋ। ਅਕਤੂਪੋਸਥੇਨ ਪਨ ਗਿਲਾਨੇਨ ਵਾ ਕਿਚ੍ਚਪ੍ਪਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਕਥਂ ਦਾਤਬ੍ਬਾ? ਏਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ''ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਦਮ੍ਮਿ, ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਮੇ ਹਰ, ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਮੇ ਆਰੋਚੇਹੀ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੬੪) ਅਯਂ ਅਤ੍ਥੋ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਉਭਯੇਨ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਏਵਂ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ, ਤਂ ਪਨ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਛਨ੍ਦੋਪਿ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ਭਗਵਤਾ ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਦਹੁਪੋਸਥੇ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਛਨ੍ਦਮ੍ਪਿ ਦਾਤੁਂ, ਸਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਰਣੀਯ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੬੫)। ਤਤ੍ਥ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਦਾਨਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋਪਿ ਉਪੋਸਥਕਰਣਂ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਨ ਅਵਸੇਸਂ ਸਙ੍ਘਕਿਚ੍ਚਂ। ਛਨ੍ਦਦਾਨਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵ ਉਪੋਸਥਕਰਣਞ੍ਚ ਸੇਸਕਿਚ੍ਚਞ੍ਚ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਨ ਉਪੋਸਥੋ ਅਕਤੋਯੇਵ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਛਨ੍ਦੋਪਿ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਂ ਪਨ ਸੁਦ੍ਧਿਕਚ੍ਛਨ੍ਦਂ ਵਾ ਇਮਂ ਵਾ ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਏਕੇਨ ਬਹੂਨਮ੍ਪਿ ਆਹਰਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਸੋ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਯੇਸਂ ਤੇਨ ਛਨ੍ਦੋ ਵਾ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ ਵਾ ਗਹਿਤਾ, ਤੇਸਞ੍ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚ ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਾ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਇਤਰਾ ਪਨ **ਬਿਲ਼ਾਲਸਙ੍ਖਲਿਕਾ ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਸਾ ਨਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਯਮੇਵ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਨ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਉਪਗਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਆਗਤਾ ਹੋਤਿ।

ਉਤੁਕ੍ਖਾਨਨ੍ਤਿ ''ਹੇਮਨ੍ਤਾਦੀਨਂ ਉਤੂਨਂ ਏਤ੍ਤਕਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਅਵਸਿਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਉਤੂਨਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨਂ। **ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਨਾ**ਤਿ ''ਏਤ੍ਤਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪੋਸਥਗ੍ਗੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਗਣਨਾ। ਇਦਮ੍ਪਿ ਹਿ ਉਭਯਂ ਕਤ੍ਵਾਵ ਉਪੋਸਥੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। **ਓਵਾਦੋ**ਤਿ

ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦੋ। ਨ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਚਿਤਂ ਓਵਾਦਂ ਅਨਾਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਹਿ ''ਸ੍ਵੇ ਉਪੋਸਥੋ''ਤਿ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਉਪੋਸਥੋ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੋ ਪਨ੍ਨਰਸੋ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਉਪੋਸਥਦਿਵਸੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਤਿ, ਲਭਤੁ ਕਿਰ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੧੩) ਏਵਂ ਓਵਾਦਂ ਯਾਚਨ੍ਤਿ। ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਬਾਲਗਿਲਾਨਗਮਿਯੇ ਅਞ੍ਞੋ ਸਚੇਪਿ ਆਰਞ੍ਞਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਅਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯੇਨ ਸੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੋ, ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਪੋਸਥਗ੍ਗੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਤਿ, ਲਭਤੁ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ। ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ''ਅਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ''ਤਿ। ਸਚੇ ਹੋਤਿ ਕੋਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਤਤੋ ਤੇਨ ਸੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤੂ''ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੧੩)। ਸਚੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤੋ ਤੇਨ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ ''ਕੋ ਆਯਸ੍ਮਾ ਉਸ੍ਸਹਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਦਿਤੁ''ਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਕੋਚਿ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਸੋਪਿ ਚ ਅਟ੍ਠਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ, ਤਂ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਓਵਾਦਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਤੂ''ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੧੩)। ਸਚੇ ਪਨ ਕੋਚਿ ਨ ਉਸ੍ਸਹਤਿ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ''ਨਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਪਾਸਾਦਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤੂ''ਤਿ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਹਿ ਸਿਕ੍ਖਤ੍ਤਯਸਙ੍ਗਹਿਤਂ ਸਕਲਂ ਸਾਸਨਂ ਆਰੋਚਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਾਟਿਪਦਦਿਵਸੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨਾਪਿ ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪੇਸੇਤਬ੍ਬਾ, ਗਚ੍ਛਥ, ਅਯ੍ਯਾ, ਪੁਚ੍ਛਥ ''ਕਿਂ, ਅਯ੍ਯ, ਲਭਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ, ਤਾਹਿ ''ਸਾਧੁ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ''ਕਿਂ, ਅਯ੍ਯ, ਲਭਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ''ਨਤ੍ਥਿ ਕੋਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕੋ ਸਮ੍ਮਤੋ, ਪਾਸਾਦਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤੂ''ਤਿ, ਤਾਹਿ ''ਸਾਧੁ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਦਞ੍ਚ ਏਕਤੋ ਆਗਤਾਨਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਤਿਣ੍ਣਂ ਵਾ ਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਾਸੁ ਪਨ ਏਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਞ੍ਚੇਵ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਞ੍ਚ, ਇਤਰਾ ਤਸ੍ਸਾ ਸਹਾਯਿਕਾ। ਸਚੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਵਾ ਨ ਪੂਰਤਿ , ਉਭਯਤੋਪਿ ਵਾ ਗਣਮਤ੍ਤਮੇਵ ਪੁਗ੍ਗਲਮਤ੍ਤਂ ਵਾ ਹੋਤਿ।

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਵਚਨਕ੍ਕਮੋ – ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦੇਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਲਭਨ੍ਤੁ ਕਿਰ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ, ''ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਾਮਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਾਮਿ, ਲਭਾਮਹਂ, ਅਯ੍ਯ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ, ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਅਯ੍ਯਾ, ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਤਿ, ਲਭਤੁ ਕਿਰ, ਅਯ੍ਯਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ। ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਅਯ੍ਯਾ, ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਲਭਨ੍ਤੁ ਕਿਰ, ਅਯ੍ਯਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ, ''ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਅਯ੍ਯਾਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਾਮਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਾਮਿ, ਲਭਾਮਹਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ, ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਅਯ੍ਯ, ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਤਿ, ਲਭਤੁ ਕਿਰ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ। ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਅਯ੍ਯ, ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਲਭਨ੍ਤੁ ਕਿਰ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ, ''ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯ, ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਾਮਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਾਮਿ, ਲਭਾਮਹਂ, ਅਯ੍ਯ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ। ਤੇਨਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਪੋਸਥਕਾਲੇ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਲਭਨ੍ਤੁ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ, ''ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਤਿ, ਲਭਤੁ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ। ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਨ੍ਤੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਤਿ, ਵਨ੍ਦਨ੍ਤਿ, ਵਨ੍ਦਤਿ, ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਞ੍ਚ ਯਾਚਤਿ, ਯਾਚਨ੍ਤਿ, ਯਾਚਤਿ, ਲਭਤੁ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਲਭਨ੍ਤੁ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਲਭਤੁ ਕਿਰ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਓਵਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ''ਨ੍ਤਿ। ਉਪੋਸਥਗ੍ਗੇਪਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੇਨ ਵਾ ਞਤ੍ਤਿਟ੍ਠਪਕੇਨ ਵਾ ਇਤਰੇਨ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਚੇ ਸਮ੍ਮਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਥਿ, ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ''ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ

ਉਪਸਙ੍ਕਮਤੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਨ੍ਤੁ, ਉਪਸਙ੍ਕਮਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਨਤ੍ਥਿ, ''ਪਾਸਾਦਿਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤੁ, ਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤੁ, ਸਮ੍ਪਾਦੇਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਓਵਾਦਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੇਨ ਪਾਟਿਪਦੇ ਤਂ ਪਚ੍ਚਾਹਰਿਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ। ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਯਾਚਿਤਂ ਓਵਾਦਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾਵ ਉਪੋਸਥੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ –

''ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਉਤੁਕ੍ਖਾਨਂ , ਭਿਕ੍ਖੁਗਣਨਾ ਚ ਓਵਾਦੋ।
ਉਪੋਸਥਸ੍ਸ ਏਤਾਨਿ, 'ਪੁਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚ'ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ॥

ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਆਰੋਚੇਥਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਆਰੋਚੇਥ, ''ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿਇਦਂ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਆਰੋਚਨਸ੍ਸ ਕਾਰਣਵਚਨਂ। ''ਨ ਚ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਸਾਪਤ੍ਤਿਕੇਨ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਸੋਤਬ੍ਬਂ, ਯੋ ਸੁਣੇਯ੍ਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ''ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩੮੬) ਹਿ ਵਚਨਤੋ ਅਪਰਿਸੁਦ੍ਧੇਹਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਸੋਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ – ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਆਰੋਚੇਥ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਸਿਯਾ ''ਸਙ੍ਘੋ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੪) ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਇਧਾਪਿ ''ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਨਾਪਰਂ ਸਨ੍ਧਿਯਤੀਤਿ। ਵੁਚ੍ਚਤੇ, ਵਚਨਮਤ੍ਤਮੇਵੇਤਂ ਨ ਸਨ੍ਧਿਯਤਿ, ਲਕ੍ਖਣਤੋ ਪਨ ਸਮੇਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ, ਗਣਸ੍ਸ ਸਾਮਗ੍ਗਿਯਾ, ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਉਦ੍ਦੇਸਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਹੋਤਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਨ੍ਤਿ ਇਦਞ੍ਹੇਤ੍ਥ ਲਕ੍ਖਣਂ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਇਦਮੇਵੇਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਤਂ ਸਬ੍ਬੇਵ ਸਨ੍ਤਾ ਸਾਧੁਕਂ ਸੁਣੋਮ ਮਨਸਿ ਕਰੋਮਾਤਿ ਨ੍ਤਿ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ। **ਸਬ੍ਬੇਵ ਸਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਯਾਵਤਿਕਾ ਤਸ੍ਸਾ ਪਰਿਸਾਯ ਥੇਰਾ ਚ ਨਵਾ ਚ ਮਜ੍ਝਿਮਾ ਚ। **ਸਾਧੁਕਂ ਸੁਣੋਮਾ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਮਨਸਿ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਸੋਤਦ੍ਵਾਰਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਚੇਤਸਾ ਸਮਨ੍ਨਾਹਰਾਮ। **ਮਨਸਿ ਕਰੋਮਾ**ਤਿ ਏਕਗ੍ਗਚਿਤ੍ਤਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੇ ਠਪੇਯ੍ਯਾਮ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ''ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ''ਸੁਣੋਥ ਮਨਸਿ ਕਰੋਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ''ਸਙ੍ਘੋ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿਇਮਿਨਾ ਪਨ ਨ ਸਮੇਤਿ। ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਹਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਤਂ ਉਪੋਸਥਕਰਣਂ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਕੋ ਚ ਸਙ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੋਵ, ਇਚ੍ਚਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ''ਸੁਣੋਮ ਮਨਸਿ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਇਦਮੇਵ ਵਤ੍ਤੁਂ ਯੁਤ੍ਤਂ।

ਇਦਾਨਿ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਆਰੋਚੇਥਾ''ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਯਥਾ ਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿਆਰੋਚਨਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਸੋ ਆਵਿਕਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਆਹ। ਤਤ੍ਥ **ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਛਨ੍ਨਂ ਆਕਾਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਆਪਨ੍ਨਾਪਤ੍ਤਿ ਭਵੇਯ੍ਯ। ਆਪਤ੍ਤਿਞ੍ਹਿ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਅਲਜ੍ਜਿਤਾ, ਅਞ੍ਞਾਣਤਾ, ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਪ੍ਪਕਤਤਾ, ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਛਹਾਕਾਰੇਹਿ (ਪਰਿ॰ ੨੯੫) ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਕਥਂ **ਅਲਜ੍ਜਿਤਾਯ** ਆਪਜ੍ਜਤਿ? ਅਕਪ੍ਪਿਯਭਾਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋਯੇਵ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਂ ਕਰੋਤਿ।

ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

''ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਰਿਗੂਹਤਿ।
ਅਗਤਿਗਮਨਞ੍ਚ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਦਿਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਅਲਜ੍ਜਿਪੁਗ੍ਗਲੋ''ਤਿ॥ (ਪਰਿ॰ ੩੫੯)।

ਕਥਂ **ਅਞ੍ਞਾਣਤਾਯ** ਆਪਜ੍ਜਤਿ? ਅਞ੍ਞਾਣਪੁਗ੍ਗਲੋ ਹਿ ਮਨ੍ਦੋ ਮੋਮੂਹੋ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਾਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ ਅਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਰੋਤਿ, ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਵਿਰਾਧੇਤਿ, ਏਵਂ ਅਞ੍ਞਾਣਤਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਕਥਂ **ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਪ੍ਪਕਤਤਾਯ** ਆਪਜ੍ਜਤਿ? ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਵਿਨਯਧਰਂ ਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਚੇ, ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਸਿਯਾ, ਅਕਪ੍ਪਿਯਂ ਚੇ, ਨ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਪਨ ''ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਤਿਯੇਵ, ਏਵਂ

ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਪ੍ਪਕਤਤਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਕਥੰ **ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਯ** ਆਪਜ੍ਜਤਿ? ਅਚ੍ਛਮੰਸੰ ''ਸੂਕਰਮੰਸ''ਨ੍ਤਿ ਖਾਦਤਿ, ਵਿਕਾਲੇ ਕਾਲਸਞ੍ਞਾਯ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਏਵੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਕਥੰ **ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਯ** ਆਪਜ੍ਜਤਿ? ਸੂਕਰਮੰਸੰ ''ਅਚ੍ਛਮੰਸ''ਨ੍ਤਿ ਖਾਦਤਿ, ਕਾਲੇ ਵਿਕਾਲਸਞ੍ਞਾਯ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਏਵੰ ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਞ੍ਞਿਤਾਯ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਕਥੰ **ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸਾ** ਆਪਜ੍ਜਤਿ? ਸਹਸੇਯ੍ਯਚੀਵਰਵਿਪ੍ਪਵਾਸਾਦੀਨਿ ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਇਤਿ ਇਮੇਸੰ ਛਨ੍ਨੰ ਆਕਾਰਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਆਕਾਰੇਨ ਆਪਨ੍ਨਾ ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੇਰਸ੍ਸ ਵਾ ਨਵਸ੍ਸ ਵਾ ਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸੋ ਆਵਿਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸੋ ਤੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਦੇਸੇਤੁ ਵਾ ਪਕਾਸੇਤੁ ਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਅਸਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਏਵੰ ਅਨਾਪਨ੍ਨਾ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚ ਪਨ ਵੁਟ੍ਠਿਤਾ ਵਾ ਦੇਸਿਤਾ ਵਾ ਆਰੋਚਿਤਾ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਅਸਨ੍ਤੀ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਏਵੰ ਅਸਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ। **ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ "ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ"ਤਿ ਵੇਦਿਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨਾਪਿ ਹਿ ਕਾਰਣੇਨ ਅਹੰ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ''ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''ਇਚ੍ਚੇਵ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ। **ਯਥਾ ਖੋ ਪਨ ਪਚ੍ਚੇਕਪੁਟ੍ਠਸ੍ਸ ਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੰ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਯਥਾ ਏਕੇਨੇਕੋ ਪੁਟ੍ਠੋ ਬ੍ਯਾਕਰੇਯ੍ਯ, ਯਥਾ ਏਕੇਨੇਕੋ ਪਚ੍ਚੇਕਪੁਟ੍ਠੋ ''ਮੰ ਏਸ ਪੁਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਾਕਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ।

ਏਵਮੇਵੰ ਏਵਰੂਪਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਏਕਚ੍ਚੇ ਤਾਵ ਆਚਰਿਯਾ ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤਿ ''ਏਵਮੇਵੰ ਇਮਿਸ੍ਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਸਾਯ ਯਦੇਤੰ 'ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਸੋ ਆਵਿਕਰੇਯ੍ਯ, ਅਸਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤੁਣ੍ਹੀ ਭਵਿਤਬ੍ਬੰ, ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ ਖੋ ਪਨਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਤਿ ਵੇਦਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ, ਤੰ ਏਕਮੇਕੇਨ 'ਮੰ ਏਸ ਪੁਚ੍ਛਤੀ'ਤਿ ਏਵੰ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬੰ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ। ਤੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ, ਕਸ੍ਮਾ? ਅਤ੍ਥਬ੍ਯਞ੍ਜਨਭੇਦਤੋ। ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਞ੍ਹਿ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਤੋ ਚ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਤੋ ਚ ਅਭਿਨ੍ਨੰ ਹੋਤਿ ''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮੀ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਮਹਾਵ॰ ੧੨; ਚੂਲ਼ਵ॰ ੩) ਵਿਯ, ''ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਤ੍ਤਯੰ ਪਨ ਅਤ੍ਥਤੋਪਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਤੋਪਿ ਭਿਨ੍ਨੰ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਤ੍ਤਯੰ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਯਦਿ ਚੇਤੰ ਯਾਵਤਤਿਯਾਨੁਸ੍ਸਾਵਨੰ ਸਿਯਾ, ਨਿਦਾਨੁਦ੍ਦੇਸੇ ਅਨਿਟ੍ਠਿਤੇਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਸਿਯਾ। ਨ ਚ ਯੁਤ੍ਤੰ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿਤੁੰ।

ਅਪਰੇ ''ਅਨੁਸਾਵਿਤ''ਨ੍ਤਿਪਦਸ੍ਸ ਅਨੁਸਾਵੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੰ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ''ਯਾਵਤਤਿਯ''ਨ੍ਤਿਇਦੰ ਉਪਰਿ ਉਦ੍ਦੇਸਾਵਸਾਨੇ ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਏਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਆਹੁ। ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ, ਕਸ੍ਮਾ? ਅਤ੍ਥਯੁਤ੍ਤੀਨੰ ਅਭਾਵਤੋ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਪਦੰ ਕੇਚਿ ''ਅਨੁਸਾਵੇਤ''ਨ੍ਤਿ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ, ਕੇਚਿ ''ਅਨੁਸਾਵੇਤ''ਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਉਭਯੰ ਵਾਪਿ ਅਤੀਤਕਾਲਮੇਵ ਦੀਪੇਤਿ, ਨ ਅਨਾਗਤੰ। ਯਦਿ ਚਸ੍ਸ ਅਯੰ ਅਤ੍ਥੋ ਸਿਯਾ, ''ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ ਹੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਦੇਯ੍ਯ , ਏਵੰ ਤਾਵ ਅਤ੍ਥਾਭਾਵਤੋ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਯਦਿ ਚੇਤੰ ਉਦ੍ਦੇਸਾਵਸਾਨੇ ਵਚਨੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ਸਿਯਾ, ''ਨ ਆਵਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਦਾਨੇ ਸਮਤ੍ਤੇਪਿ ਵੁਤ੍ਤਮੁਸਾਵਾਦੋ ਨ ਸਿਯਾ, ਕਸ੍ਮਾ? ''ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਿਯਮਾਨੇ''ਤਿਵਚਨਤੋ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੪) ''ਯਾਵਤਤਿਯ''ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਵਚਨਮੇਵ ਨਿਰਤ੍ਥਕੰ ਸਿਯਾ, ਕਸ੍ਮਾ? ਨਿਦਾਨੁਦ੍ਦੇਸੇ ਯਾਵਤਤਿਯਾਨੁਸ੍ਸਾਵਨਸ੍ਸ ਅਭਾਵਤੋਤਿ ਏਵੰ ਯੁਤ੍ਤਿਅਭਾਵਤੋ ਤਮ੍ਪਿ ਨ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ''ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਇਦੰ ਪਨ ਲਕ੍ਖਣਵਚਨਮਤ੍ਤੰ, ਤੇਨ ਇਮਮਤ੍ਥੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ – ਇਦੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਨਾਮ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਿਯਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਿਯਮਾਨੇ ਯੋ ਸਰਮਾਨੋ ਸਨ੍ਤਿੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਨਾਵਿਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਯਾਵਤਤਿਯਾਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਵਸਾਨੇ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਤਦੇਤੰ ਯਥਾ ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੰ ਪਨੇਤੰ ਪਾਰਾਜਿਕਾਦੀਨੰ ਅਵਸਾਨੇ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਨਿਦਾਨਾਵਸਾਨੇ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਉਦ੍ਦੇਸਕਾਲੇ ''ਆਵਿਕਤਾ ਹਿਸ੍ਸ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ''ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਨਿਦਾਨੰ, ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਨਿਦਾਨੰ ਸੁਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਥਾ ਦੁਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠੰ। ਇਮਮੇਵ ਚ ਅਤ੍ਥੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਉਪੋਸਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਯਾਵਤਤਿਯੰ ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ ਹੋਤਿ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ ਹੋਤਿ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਅਨੁਸਾਵਿਤੰ ਹੋਤੀ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੪)। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਆਚਰਿਯਪਰਮ੍ਪਰਾਭਤੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ।

ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ...ਪੇ॰... ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦਸ੍ਸ ਹੋਤੀਤਿ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੋ ਅਸ੍ਸ ਹੋਤਿ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਾਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਸਾ ਚ ਖੋ ਪਨ ਨ ਮੁਸਾਵਾਦਲਕ੍ਖਣੇਨ, ''ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੇ ਕਿਂ ਹੋਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਹੋਤੀ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੫) ਇਮਿਨਾ ਪਨ ਭਗਵਤੋ ਵਚਨੇਨ ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਅਕਿਰਿਯਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤੰ –

''ਅਨਾਲਪਨ੍ਤੋ ਮਨੁਜੇਨ ਕੇਨਚਿ,
ਵਾਚਾਗਿਰੰ ਨੋ ਚ ਪਰੇ ਭਣੇਯ੍ਯ।
ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾਚਸਿਕੰ, ਨ ਕਾਯਿਕੰ,
ਪਞ੍ਹਾਮੇਸਾ ਕੁਸਲੇਹਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤਾ''ਤਿ॥ (ਪਰਿ॰ ੪੭੯)।

ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੋਤਿ ਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਵਤ੍ਥੁਤਾਯ ਪਾਮੋਜ੍ਜਾਦਿਸਮ੍ਭਵਂ ਨਿਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨੰ ਅਧਿਗਮਾਯ ਅਨ੍ਤਰਾਯੰ ਕਰੋਤਿ। **ਤਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਅਯੰ ਅਨਾਵਿਕਰਣਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵਾਦੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ। **ਸਰਮਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਸਨ੍ਤਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਜਾਨਨ੍ਤੇਨ। **ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਪੇਕ੍ਖੇਨਾ**ਤਿ ਵੁਟ੍ਠਾਤੁਕਾਮੇਨ ਵਿਸੁਜ੍ਝਿਤੁਕਾਮੇਨ। **ਸਨ੍ਤੀ ਆਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਵੁਟ੍ਠਿਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿ। **ਆਵਿਕਾਤਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਾ ਗਣਮਜ੍ਝੇ ਵਾ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੇ ਵਾ ਪਕਾਸੇਤਬ੍ਬਾ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਅਨਨ੍ਤਰਸ੍ਸਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਇਤੋ ਵੁਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੭੦) ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇਪਿ ਵੇਮਤਿਕੋ ਹੋਤਿ, ''ਅਹਂ, ਆਵੁਸੋ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕੋ, ਯਦਾ ਨਿਬ੍ਬੇਮਤਿਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਤਦਾ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੬੯) ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। **ਆਵਿਕਤਾ ਹਿਸ੍ਸ ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ**ਤਿਏਤ੍ਥ **ਆਵਿਕਤਾ**ਤਿ ਆਵਿਕਤਾਯ, ਪਕਾਸਿਤਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਲਜ੍ਜਿਤਾਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਰਿ॰ ੨੯੫) ਵਿਯ ਹਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ। **ਹੀ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ। **ਫਾਸੁ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਪਠਮਜ੍ਝਾਨਾਦੀਨਂ ਅਧਿਗਮਾਯ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ, ਅਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰਮੂਲਕਾਨਂ ਪਾਮੋਜ੍ਜਾਦੀਨਂ ਵਸੇਨ ਸੁਖਪ੍ਪਟਿਪਦਾ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਇਤਿ ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਨਿਦਾਨਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਾਰਾਜਿਕਕਣ੍ਡੋ

ਇਦਾਨਿ ਯਦੇਤੰ ਨਿਦਾਨਾਨਨ੍ਤਰੰ **ਤਤ੍ਰਿਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ**ਤਿਆਦਿ ਪਾਰਾਜਿਕਕਣ੍ਡੰ, ਤਤ੍ਥ **ਤਤ੍ਰਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿੰ ''ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੰ ਉਦ੍ਦਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ। **ਇਮੇ**ਤਿ ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨੰ ਅਭਿਮੁਖੀਕਰਣੰ। **ਚਤ੍ਤਾਰੋ**ਤਿ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। **ਪਾਰਾਜਿਕਾ**ਤਿ ਏਵੰਨਾਮਕਾ। **ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਉਦ੍ਦੇਸੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਰੂਪੇਨ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਤੰ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਨ ਨਿਦਾਨੇ ਵਿਯ ''ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਸਾਧਾਰਣਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨ।

੧. ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਯੋ ਪਨਾਤਿ ਰਸ੍ਸਦੀਘਾਦਿਨਾ ਲਿਙ੍ਗਾਦਿਭੇਦੇਨ ਯੋ ਕੋਚਿ। **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਏਹਿਭਿਕ੍ਖੁਉਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਸਰਣਗਮਨੂਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਓਵਾਦਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੂਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਪਞ੍ਹਾਬ੍ਯਾਕਰਣੂਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਅਟ੍ਠਗਰੁਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੂਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਦੂਤੇਨੂਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਅਟ੍ਠਵਾਚਿਕੂਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮੂਪਸਮ੍ਪਦਾਤਿ ਇਮਾਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਸੁ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਕਮ੍ਮੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਞਤ੍ਤਿਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨ ਸੀਮਾ ਪਰਿਸਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਤਤ੍ਥ **ਵਤ੍ਥੂ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ ਪੁਗ੍ਗਲੋ, ਸੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੰ ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬੰ, ਪਣ੍ਡਕਾਦਯੋ ਚ ਏਕਾਦਸ ਅਭਬ੍ਬਪੁਗ੍ਗਲੇ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ **ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ** ਨਾਮ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ। **ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬੋ** ਨਾਮ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਪੁਬ੍ਬੋ। **ਪਣ੍ਡਕਾ**ਦਯੋ ਵਜ੍ਜਨੀਯਪੁਗ੍ਗਲਕਥਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤਾ। ਤੇਸੁ ਆਸਿਤ੍ਤਪਣ੍ਡਕਞ੍ਚ ਉਸੂਯਪਣ੍ਡਕਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਓਪਕ੍ਕਮਿਕਪਣ੍ਡਕੋ ਨਪੁੰਸਕਪਣ੍ਡਕੋ ਪਣ੍ਡਕਭਾਵਪਕ੍ਖੇ ਠਿਤੋ ਪਕ੍ਖਪਣ੍ਡਕੋ ਚ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ।

ਥੇਯ੍ਯਸੰਵਾਸਕੋ ਪਨ ਤਿਵਿਧੋ ਲਿਙ੍ਗਤ੍ਥੇਨਕੋ ਸੰਵਾਸਤ੍ਥੇਨਕੋ ਉਭਯਤ੍ਥੇਨਕੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੋ ਸਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਵਸ੍ਸਾਨਿ ਗਣੇਤਿ, ਨ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢੰ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਾਨੰ ਵਾ ਵਨ੍ਦਨੰ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਨ ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਨ ਉਪੋਸਥਾਦੀਸੁ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯੰ ਅਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਲਿਙ੍ਗਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਥੇਨਿਤਤ੍ਤਾ **ਲਿਙ੍ਗਤ੍ਥੇਨਕੋ** ਨਾਮ। ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਸਮਾਨੋ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਸਉਸ੍ਸਾਹੋਵ ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਭਾਵੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਅਯੰ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਦਿਨ੍ਨਲਿਙ੍ਗਸ੍ਸ ਅਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਨ ਲਿਙ੍ਗਤ੍ਥੇਨਕੋ, ਨ ਲਿਙ੍ਗਾਨੁਰੂਪਸ੍ਸ ਸੰਵਾਸਸ੍ਸ ਸਾਦਿਤਤ੍ਤਾ ਨਾਪਿ ਸੰਵਾਸਤ੍ਥੇਨਕੋ। ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁਅਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਕੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯੋ ਚ ਖੋ ਸਾਮਣੇਰੋ ਸਮਾਨੋ ਵਿਦੇਸੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਵਸ੍ਸਾਨਿ ਗਣੇਤਿ, ਯਥਾਵੁਡ੍ਢੰ ਵਨ੍ਦਨੰ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਉਪੋਸਥਾਦੀਸੁ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯੰ ਸੰਵਾਸਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਥੇਨਿਤਤ੍ਤਾ **ਸੰਵਾਸਤ੍ਥੇਨਕੋ** ਨਾਮ। ਭਿਕ੍ਖੁਵਸ੍ਸਗਣਨਾਦਿਕੋ ਹਿ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਕਿਰਿਯਭੇਦੋ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ''ਸੰਵਾਸੋ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਿਕ੍ਖੰ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ''ਨ ਮੰ ਕੋਚਿ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ ਪੁਨ ਏਵੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯੋ ਪਨ ਸਯੰ ਪਬ੍ਬਜਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਥਾਵੁਡ੍ਢੰ ਵਨ੍ਦਨੰ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਆਸਨੇਨ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਵਸ੍ਸਾਨਿ ਗਣੇਤਿ, ਉਪੋਸਥਾਦੀਸੁ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਅਯੰ ਲਿਙ੍ਗਸ੍ਸ ਚੇਵ ਸੰਵਾਸਸ੍ਸ ਚ ਥੇਨਿਤਤ੍ਤਾ **ਉਭਯਤ੍ਥੇਨਕੋ** ਨਾਮ। ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪਵਸੇਨ ਕਾਸਾਯਾਨਿ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਿਮਵਤ੍ਥੁੰ ਅਜ੍ਝਾਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਾਨਿ ਅਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ, ਅਯੰ ਤਿਵਿਧੋਪਿ ਥੇਯ੍ਯਸੰਵਾਸਕੋ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਇਮੰ ਤਿਵਿਧੰ।

> ''ਰਾਜ ਦੁਬ੍ਭਿਕ੍ਖ ਕਨ੍ਤਾਰ-ਰੋਗ ਵੇਰੀ ਭਯੇਨ ਵਾ।
> ਚੀਵਰਾਹਰਣਤ੍ਥੰ ਵਾ, ਲਿਙ੍ਗੰ ਆਦਿਯਤੀਧ ਯੋ॥

‘‘ਸੰਵਾਸੰ ਨਾਧਿਵਾਸੇਤਿ, ਯਾਵ ਸੋ ਸੁਦ੍ਧਮਾਨਸੋ।

ਥੇਯਜਸੰਵਾਸਕੋ ਨਾਮ, ਤਾਵ ਏਸ ਨ ਵੁੱਚਤੀ’’ਤਿ॥ (ਮਹਾਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧੧੦)।

ਯੋ ਪਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਤਿਤ੍ਥਿਯਭਾਵੰ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨੋ ਸਯੰ ਵਾ ਕੁਸਚੀਰਾਦਿਕੰ ਤਿਤ੍ਥਿਯਲਿਙ੍ਗੰ ਆਦਿਯਤਿ, ਤੇਸੰ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਪਬ੍ਬਜਤਿ, ਨਗ੍ਗੋ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਆਜੀਵਕਾਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸੰ ਵਤਾਨਿ ਆਦਿਯਤਿ, ਅਯੰ **ਤਿਤ੍ਥਿਯਪਕ੍ਕਨ੍ਤਕੋ** ਨਾਮ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕੰ ਅਵਸੇਸੋ ਸਬ੍ਬੋਪਿ **ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੋ** ਨਾਮ। ਯੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਾ ਜਨੇਤ੍ਤਿ ਸਯਮ੍ਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਭੂਤੇਨੇਵ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਿਤਾ, ਅਯੰ **ਮਾਤੁਘਾਤਕੋ** ਨਾਮ। **ਪਿਤੁਘਾਤਕੇ**ਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯੇਨ ਅਨ੍ਤਿਮਸੋ ਗਿਹਿਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤੋਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕੋ ਖੀਣਾਸਵੋ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਿਤੋ, ਅਯੰ **ਅਰਹਨ੍ਤਘਾਤਕੋ** ਨਾਮ। ਯੋ ਪਨ ਪਕਤਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਤਿਣ੍ਣੰ ਮਗ੍ਗਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿੰ ਮਗ੍ਗੇ ਦੂਸੇਤਿ , ਅਯੰ **ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਦੂਸਕੋ** ਨਾਮ। ਯੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਸਾਸਨੰ ਉਦ੍ਧਮ੍ਮੰ ਉਬ੍ਬਿਨਯੰ ਕਤ੍ਵਾ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਕਮ੍ਮਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਵਸੇਨ ਸਙ੍ਘੰ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਅਯੰ **ਸਙ੍ਘਭੇਦਕੋ** ਨਾਮ। ਯੋ ਦੇਵਦਤ੍ਤੋ ਵਿਯ ਦੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੇਨ ਵਧਕਚਿਤ੍ਤੇਨ ਤਥਾਗਤਸ੍ਸ ਜੀਵਮਾਨਕਸਰੀਰੇ ਖੁਦ੍ਦਕਮਕ੍ਖਿਕਾਯ ਪਿਵਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਲੋਹਿਤੰ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਅਯੰ **ਲੋਹਿਤੁਪ੍ਪਾਦਕੋ** ਨਾਮ। ਯਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥਿਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਨਕਮ੍ਮਤੋ ਚ ਪੁਰਿਸਨਿਮਿਤ੍ਤੁਪ੍ਪਾਦਨਕਮ੍ਮਤੋ ਚ ਉਭਤੋ ਦੁਵਿਧਮ੍ਪਿ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਯੰ **ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕੋ** ਨਾਮ। ਇਤਿ ਇਮੇ ਤੇਰਸ ਪੁਗ੍ਗਲਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਯ ਅਵਤ੍ਥੂ, ਇਮੇ ਪਨ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੇ ਸਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਕਮ੍ਮੰ ਵਤ੍ਥੁਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੰ ਹੋਤਿ।

ਕਥੰ **ਞਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ** ਅਕੁਪ੍ਪੰ ਹੋਤਿ? ਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਘਪੁਗ੍ਗਲਞਤ੍ਤੀਨੰ ਅਪਰਾਮਸਨਾਨਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਞਤ੍ਤਿਟ੍ਠਪਨਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਤਾਵ ਪਞ੍ਚ ਞਤ੍ਤਿਦੋਸਾ। ਤਤ੍ਥ ‘‘ਅਯੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ’’ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਅਕਿਤ੍ਤਨੰ **ਵਤ੍ਥੁਅਪਰਾਮਸਨੰ** ਨਾਮ। ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ’’ਤਿਏਤ੍ਥ ‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਙ੍ਘੋ’’ਤਿ ਅਭਣਨੰ **ਸਙ੍ਘਅਪਰਾਮਸਨੰ** ਨਾਮ। ‘‘ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ’’ਤਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯਸ੍ਸ ਅਕਿਤ੍ਤਨੰ **ਪੁਗ੍ਗਲਅਪਰਾਮਸਨੰ** ਨਾਮ। ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਚ੍ਚਾਰਣੰ **ਞਤ੍ਤਿਅਪਰਾਮਸਨੰ** ਨਾਮ। ਪਠਮੰ ਕਮ੍ਮਵਾਚੰ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਏਸਾ ਞਤ੍ਤੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਏਵੰ ਞਤ੍ਤਿਕਿਤ੍ਤਨੰ **ਪਚ੍ਛਾ ਞਤ੍ਤਿਟ੍ਠਪਨੰ** ਨਾਮ। ਇਤਿ ਇਮੇਹਿ ਦੋਸੇਹਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਯ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਞਤ੍ਤਿਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੰ ਹੋਤਿ।

ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਵਸੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪਤਾਯਪਿ ਵਤ੍ਥੁਸਙ੍ਘਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਅਪਰਾਮਸਨਾਨਿ, ਸਾਵਨਾਯ ਹਾਪਨੰ, ਅਕਾਲੇ ਸਾਵਨਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਦੋਸਾ। ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥਾਦੀਨੰ ਅਪਰਾਮਸਨਾਨਿ ਞਤ੍ਤਿਯੰ ਵੁੱਤਸਦਿਸਾਨੇਵ। ਤੀਸੁ ਪਨ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਏਤੇਸੰ ਅਪਰਾਮਸਨੰ ਅਪਰਾਮਸਨਮੇਵ। ਸਬ੍ਬੇਨ ਸਬ੍ਬੰ ਪਨ ਕਮ੍ਮਵਾਚੰ ਅਵਤ੍ਵਾ ਚਤੁਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਞਤ੍ਤਿਕਿਤ੍ਤਨਮੇਵ, ਅਥ ਵਾ ਪਨ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਕ੍ਖਰਸ੍ਸ ਵਾ ਪਦਸ੍ਸ ਵਾ ਅਨੁਚ੍ਚਾਰਣੰ ਵਾ ਦੁਰੁਚ੍ਚਾਰਣੰ ਵਾ **ਸਾਵਨਾਯ ਹਾਪਨੰ** ਨਾਮ। ਸਾਵਨਾਯ ਅਨੋਕਾਸੇ ਪਠਮੰ ਞਤ੍ਤਿੰ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਕਰਣੰ **ਅਕਾਲੇ ਸਾਵਨੰ** ਨਾਮ। ਇਤਿ ਇਮੇਹਿ ਦੋਸੇਹਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਯ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਯ ਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਅਕੁਪ੍ਪੰ ਹੋਤਿ।

ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁੱਤੰ ਵਿਪਤ੍ਤਿਸੀਮਾਲਕ੍ਖਣੰ ਸਮਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਪਨ ਸੀਮਾਯ ਕਤੰ **ਸੀਮਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ** ਅਕੁਪ੍ਪੰ ਹੋਤਿ। ਯਾਵਤਿਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਤੇਸੰ ਅਨਾਗਮਨੰ, ਛਨ੍ਦਾਰਹਾਨੰ ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਅਨਾਹਰਣੰ, ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾਨੰ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨਨ੍ਤਿ ਇਮੇ ਪਨ ਤਯੋ ਪਰਿਸਾਦੋਸਾ, ਤੇਹਿ ਵਿਮੁਤ੍ਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਕਤੰ **ਪਰਿਸਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ** ਅਕੁਪ੍ਪੰ ਹੋਤਿ। ਕਾਰਣਾਰਹਤ੍ਤਾ ਪਨ ਸਤ੍ਥੁ ਸਾਸਨਾਰਹਤ੍ਤਾ **ਠਾਨਾਰਹੰ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਯੋ ਇਮਿਨਾ ਏਵੰ ਅਕੁਪ੍ਪੇਨ ਠਾਨਾਰਹੇਨ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਕਮ੍ਮੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ, ਅਯੰ ਇਧ ‘‘ਭਿਕ੍ਖੂ’’ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜੇਸੁ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਪਿ ਸਙ੍ਗਹੰ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਸਿਕ੍ਖਾਸਾਜੀਵਸਮਾਪਨ੍ਨੋਤਿ ਯਾ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਅਧਿਸੀਲਸਙ੍ਖਾਤਾ ਸਿਕ੍ਖਾ, ਤਞ੍ਚ, ਯਤ੍ਥ ਚੇਤੇ ਸਹ ਜੀਵਨ੍ਤਿ, ਏਕਜੀਵਿਕਾ ਸਭਾਗਵੁੱਤਿਨੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਭਗਵਤਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਙ੍ਖਾਤੰ ਸਾਜੀਵਞ੍ਚ, ਤਤ੍ਥ ਸਿਕ੍ਖਨਭਾਵੇਨ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ

ਸਿਕ੍ਖਾਸਾਜੀਵਸਮਾਪਨ੍ਨੋ। **ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਞ੍ਚ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੋ ਸਾਜੀਵਞ੍ਚ ਅਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਦੁਭਯਂ ਉਪਗਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਿਕ੍ਖਂ ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲਜਂ ਅਨਾਵਿਕਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਯਂ ਸਿਕ੍ਖਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ, ਤਂ ਅਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ, ਯਞ੍ਚ ਸਾਜੀਵਂ ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵਂ ਅਪ੍ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਚਿਤ੍ਤਖੇਤ੍ਤਕਾਲਪਯੋਗਪੁਗ੍ਗਲਵਿਜਾਨਨਵਸੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਯ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਦਭਾਵੇਨ ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਕਥਂ? ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਭਾਵਤੋ ਚਵਿਤੁਕਾਮਤਾਚਿਤ੍ਤੇਨੇਵ ਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਦਵਾ ਵਾ ਰਵਾ ਵਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਏਵਂ **ਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ** ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਦਭਾਵੇਨ। ਤਥਾ ''ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਮਿ, ਧਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਙ੍ਘਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਮਿ, ਸਿਕ੍ਖਂ, ਵਿਨਯਂ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਉਦ੍ਦੇਸਂ, ਉਪਜ੍ਝਾਯਂ, ਆਚਰਿਯਂ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਂ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਂ, ਸਮਾਨੁਪਜ੍ਝਾਯਕਂ, ਸਮਾਨਾਚਰਿਯਕਂ, ਸਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਬੁਦ੍ਧਾਦੀਨਂ ਚੁਦ੍ਦਸਨ੍ਨਂ, ''ਗਿਹੀਤਿ ਮਂ ਧਾਰੇਹਿ, ਉਪਾਸਕੋ, ਆਰਾਮਿਕੋ, ਸਾਮਣੇਰੋ, ਤਿਤ੍ਥਿਯੋ, ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਾਵਕੋ, ਅਸਮਣੋ, 'ਅਸਕਜਪੁਤ੍ਤਿਯੋ'ਤਿ ਮਂ ਧਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਗਿਹਿਆਦੀਨਂ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮੇਸਂ ਦ੍ਵਾਵੀਸਤਿਯਾ ਖੇਤ੍ਤਪਦਾਨਂ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਵੇਵਚਨਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਤੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਦਤੋ ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਰੁਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਏਵਂ **ਖੇਤ੍ਤਵਸੇਨ** ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਦਭਾਵੇਨ।

ਤਤ੍ਥ ਯਦੇਤਂ ''ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿ ਚ, ''ਮਂ ਧਾਰੇਹੀ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੧) ਚ ਵੁਤ੍ਤਂ ਵਤ੍ਤਮਾਨਕਾਲਵਚਨਂ, ਯਾਨਿ ਚ ''ਅਲਂ ਮੇ ਬੁਦ੍ਧੇਨ, ਕਿਂ ਨੁ ਮੇ ਬੁਦ੍ਧੇਨ, ਨ ਮਮਤ੍ਥੋ ਬੁਦ੍ਧੇਨ , ਸੁਮੁਤ੍ਤਾਹਂ ਬੁਦ੍ਧੇਨਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਰਾ॰ ੫੨) ਨਯੇਨ ਆਖਜਾਤਵਸੇਨ ਕਾਲਂ ਅਨਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮੇਹਿ ਚੁਦ੍ਦਸਹਿ ਪਦੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਾਨਿ ''ਅਲਂ ਮੇ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਪਦਾਨਿ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਚ ਸਵੇਵਚਨਾਨਂ ਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ''ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਸਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਿਸ੍ਸ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਮਂ ਧਾਰੇਸੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਮਂ ਧਾਰੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਯਂਨੂਨਾਹਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖੇਯਜ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੪੫) ਵਾਤਿਆਦੀਨਿ ਅਤੀਤਾਨਾਗਤਪਰਿਕਪ੍ਪਵਚਨਾਨਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਏਵਂ ਵਤ੍ਤਮਾਨ **ਕਾਲਵਸੇਨ** ਚੇਵ ਅਨਾਮਟ੍ਠ**ਕਾਲਵਸੇਨ** ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਦਭਾਵੇਨ।

ਪਯੋਗੋ ਪਨ ਦੁਵਿਧੋ ਕਾਯਿਕੋ ਚ ਵਾਚਸਿਕੋ ਚ। ਤਤ੍ਥ ''ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਰਾ॰ ੫੧) ਨਯੇਨ ਯਾਯ ਕਾਯਚਿ ਭਾਸਾਯ ਵਚੀਭੇਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਚਸਿਕਪ੍ਪਯੋਗੇਨੇਵ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਅਕ੍ਖਰਲਿਖਨਂ ਵਾ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾਦਿਦਸ੍ਸਨਂ ਵਾ ਕਾਯਪ੍ਪਯੋਗਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਏਵਂ ਵਾਚਸਿਕਪ੍ਪਯੋਗੇਨੇਵ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਦਭਾਵੇਨ।

ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਪਨ ਦੁਵਿਧੋ – ਯੋ ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੋ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਿ, ਸੋ ਸਚੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਵੇਦਨਾਟ੍ਟਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਿ, ਸੋ ਸਚੇ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਨ ਚ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੋ, ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤੋ ਚ ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ। ਨ ਹਿ ਅਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਸ੍ਸ ਦੂਤੇਨ ਵਾ ਪਣ੍ਣੇਨ ਵਾ ਆਰੋਚਨਂ ਰੁਹਤਿ। ਏਵਂ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਪੁਗ੍ਗਲਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਦਭਾਵੇਨ।

ਵਿਜਾਨਨਮ੍ਪਿ ਨਿਯਮਿਤਾਨਿਯਮਿਤਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਂ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸ ਯੇਸਂ ਵਾ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਸ੍ਸ, ਇਮੇਸਂ ਵਾ ਆਰੋਚੇਮੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਸਚੇ ਤੇ ਯਥਾ ਪਕਤਿਯਾ ਲੋਕੇ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਆਵਜ੍ਜਨਸਮਯੇ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਾਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ਤਸ੍ਸ ''ਅਯਂ ਉਕ੍ਕਣ੍ਠਿਤੋ''ਤਿ ਵਾ ''ਗਿਹਿਭਾਵਂ ਪਤ੍ਥਯਤੀ''ਤਿ ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਆਕਾਰੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਭਾਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਾਵ ਹੋਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ। ਅਥ ਅਪਰਭਾਗੇ ''ਕਿਂ ਇਮਿਨਾ ਵੁਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞੇ ਵਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ, ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਾਵ ਹੋਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ। ਅਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸਚੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਯੋ ਕੋਚਿ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕੋ ਵਚਨਤ੍ਥਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਾਵ ਹੋਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ। ਏਵਂ ਵਿਜਾਨਨਵਸੇਨ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਦਭਾਵੇਨ। ਯੋ ਪਨ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਦਵਾਯਪਿ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਿ, ਤੇਨ ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਤਾਵ ਹੋਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾ। ਇਤਿ ਇਮੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਵਾ ਵਸੇਨ, ਸਬ੍ਬਸੋ ਵਾ ਪਨ ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨੇਨ ਸਿਕ੍ਖਂ ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਸ੍ਸੇਵ ਚ ਅਤ੍ਥਭੂਤਂ ਏਕਚ੍ਚਂ ਦੁਬ੍ਬਲਜਂ ਅਨਾਵਿਕਤ੍ਵਾ।

ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਾਨੇਨ ਸਦਿਸਾਨਂ ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਧਮ੍ਮਂ। **ਪਟਿਸੇਵੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਟਿਸੇਵੇਯ੍ਯ ਅਜ੍ਝਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। **ਅਨ੍ਤਮਸੋ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ। **ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਯਪੀ**ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਵਸੇਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੇਸੁ ਗਤਾਯਪਿ, ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। **ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਪਰਾਜਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਾਜਯਂ ਆਪਨ੍ਨੋ। **ਅਸਂਵਾਸੋ**ਤਿ ਪਕਤਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਹ ਵਸਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ ਏਕਕਮ੍ਮਾਦਿਕੋ ਤਿਵਿਧੋਪਿ ਵਿਧਿ ਸਂਵਾਸੋ ਨਾਮ, ਸੋ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਅਸਂਵਾਸੋ। ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੇਸੁ ਹਿ ਏਸ ਗਣਪੂਰਕੋਪਿ ਨ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਤਾਵ ਪਦਵਣ੍ਣਨਾ।

ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਮਨੁਸ੍ਸਾਮਨੁਸ੍ਸਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਵਸੇਨ ਹਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਇਤ੍ਥਿਯੋ, ਤਾਸਂ ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗਪਸ੍ਸਾਵਮਗ੍ਗਮੁਖਮਗ੍ਗਵਸੇਨ ਤਯੋ ਤਯੋ ਕਤ੍ਵਾ ਨਵ ਮਗ੍ਗਾ, ਤਥਾ ਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕਾਨਂ। ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਪਨ ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗਮੁਖਮਗ੍ਗਵਸੇਨ ਦ੍ਵੇ ਦ੍ਵੇ ਕਤ੍ਵਾ ਛ ਮਗ੍ਗਾ, ਤਥਾ ਪਣ੍ਡਕਾਨਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਤਿਂਸ ਮਗ੍ਗਾ। ਤੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਪਰੇਸਂ ਵਾ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਨ੍ਥਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਸਨ੍ਥਤਸ੍ਸ ਵਾ, ਪਰੇਸਂ ਪਨ ਮਤਾਨਮ੍ਪਿ ਅਕ੍ਖਾਯਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਕ੍ਖਾਯਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਕਤਿਵਾਤੇਨ ਅਸਂਫੁਟ੍ਠੇ ਅਲ੍ਲੋਕਾਸੇ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਤਿਲਬੀਜਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਸਨ੍ਥਤਂ ਵਾ ਅਸਨ੍ਥਤਂ ਵਾ ਸੇਵਨਚਿਤ੍ਤੇਨ ਪਵੇਸੇਤਿ, ਪਰੇਨ ਵਾ ਪਵੇਸਿਯਮਾਨੇ ਪਵੇਸਨਪਵਿਟ੍ਠਟ੍ਠਿਤਉਦ੍ਧਰਣੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਅਯਂ ਪਾਰਾਜਿਕਾਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਤਾਵੇਤ੍ਥ ਅਸਾਧਾਰਣਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ। ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਪਨ ਸਾਧਾਰਣਵਿਨਿਚ੍ਛਯਤ੍ਥਂ ਅਯਂ ਮਾਤਿਕਾ –

ਨਿਦਾਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਵਤ੍ਥੁਂ, ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਿਧਿਮੇਵ ਚ।
ਆਣਤ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿਨਾਪਤ੍ਤਿ-ਵਿਪਤ੍ਤਿਂ ਅਙ੍ਗਮੇਵ ਚ॥

ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਿਧਿਂ ਕਿਰਿਯਾ-ਸਞ੍ਞਾਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਨਾਨਤ੍ਤਂ।
ਵਜ੍ਜਕਮ੍ਮਪ੍ਪਭੇਦਞ੍ਚ, ਤਿਕਦ੍ਵਯਵਿਧਿਂ ਤਥਾ॥

ਲਕ੍ਖਣਂ **ਸਤ੍ਤਰਸਧਾ**, ਠਿਤਂ ਸਾਧਾਰਣਂ ਇਦਂ।
ਞਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਯ੍ਯ ਮੇਧਾਵੀ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਯਥਾਰਹਨ੍ਤਿ॥

ਤਤ੍ਥ **ਨਿਦਾਨਂ** ਨਾਮ ਵੇਸਾਲਿ-ਰਾਜਗਹ-ਸਾਵਤ੍ਥਿ-ਆਲਵਿ-ਕੋਸਮ੍ਬਿ-ਸਗ੍ਗ-ਭਗ੍ਗਾਨਂ ਵਸੇਨ ਸਤ੍ਤਵਿਧਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਂ, ਇਦਞ੍ਹਿ ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਨਿਦਾਨਂ। **ਪੁਗ੍ਗਲੋ** ਨਾਮ ਯਂ ਯਂ ਆਰਬ੍ਭ ਤਂ ਤਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। **ਵਤ੍ਥੁ** ਨਾਮ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਿਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਬ੍ਬਤ੍ਥਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਪਦੇਸਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਏਕਤੋਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਉਭਤੋਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਨਵਵਿਧਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਦੋਸੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਸਾ ਅਟ੍ਠਗਰੁਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਵਸੇਨ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੦੩) ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂਯੇਵ ਆਗਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਤ੍ਥਿ। ਵਿਨਯਧਰਪਞ੍ਚਮੇਨ (ਮਹਾਵ॰ ੨੫੯) ਗਣੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ, ਗਣਙ੍ਗਣੂਪਾਹਨਾ (ਮਹਾਵ॰ ੨੫੯) ਧੁਵਨ੍ਹਾਨਂ ਚਮ੍ਮਤ੍ਥਰਣਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸਂ ਵਸੇਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ **ਪਦੇਸਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ** ਨਾਮ। ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸੇਯੇਵ ਹਿ ਏਤੇਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਤੇਸੁਪਿ ਧੁਵਨ੍ਹਾਨਂ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪਮਤ੍ਤਮੇਵ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਆਗਤਂ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਾ ਪਦੇਸਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਬ੍ਬਾਨਿ **ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ**ਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, **ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ**ਦੁਕਞ੍ਚ **ਏਕਤੋਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ**ਦੁਕਞ੍ਚ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦੁਕਞ੍ਚ ਏਕਤੋਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਦੁਕਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਾਨਂ ਚਤਸ੍ਸਨ੍ਨਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਨਂ ਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਆਣਤ੍ਤਾਪਤ੍ਤਿਨਾਪਤ੍ਤਿਵਿਪਤ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿਏਤ੍ਥ **ਆਣਤ੍ਤੀ**ਤਿਆਣਾਪਨਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਆਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗਾਦਿਵਸੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਭੇਦੋ। **ਅਨਾਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਅਜਾਨਨਾਦਿਵਸੇਨ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਵਿਪਤ੍ਤੀ**ਤਿ ਸੀਲਆਚਾਰਦਿਟ੍ਠਿਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਾ। ਇਤਿ ਇਮਾਸਂ ਆਣਤ੍ਤਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਅਙ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਅਙ੍ਗਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਿਧਿਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਕਾਯੋ ਵਾਚਾ ਕਾਯਵਾਚਾ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤੰ ਵਾਚਾਚਿਤ੍ਤੰ ਕਾਯਵਾਚਾਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਏਕਙ੍ਗਿਕਦ੍ਵਙ੍ਗਿਕਤਿਵਙ੍ਗਿਕਾਨਿ। ਛ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਨਾਮ ਯਾਨਿ ''ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਮਉਟ੍ਠਾਨਾਨੀ''ਤਿਪਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਚਿਤ੍ਤਕਾਨਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਾਨਿ ਸਚਿਤ੍ਤਕਾਨਿ। ਤੇਸੁ ਏਕੇਨ ਵਾ ਦ੍ਵੀਹਿ ਵਾ ਤੀਹਿ ਵਾ ਚਤੂਹਿ ਵਾ ਛਹਿ ਵਾ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਮੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਚਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਤ੍ਥ **ਏਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ ਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਚ ਪਞ੍ਚਮੇਨ ਚ ਛਟ੍ਠੇਨ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਨ। **ਦ੍ਵਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ ਪਠਮਚਤੁਤ੍ਥੇਹਿ ਚ ਦੁਤਿਯਪਞ੍ਚਮੇਹਿ ਚ ਤਤਿਯਛਟ੍ਠੇਹਿ ਚ ਚਤੁਤ੍ਥਛਟ੍ਠੇਹਿ ਚ ਪਞ੍ਚਮਛਟ੍ਠੇਹਿ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹਿ, ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਹਿ। **ਤਿਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ ਪਠਮੇਹਿ ਚ ਤੀਹਿ, ਪਚ੍ਛਿਮੇਹਿ ਚ ਤੀਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਹਿ। **ਚਤੁਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ ਪਠਮਤਤਿਯਚਤੁਤ੍ਥਛਟ੍ਠੇਹਿ ਚ ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਪਞ੍ਚਮਛਟ੍ਠੇਹਿ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਹਿ। **ਛ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ ਛਹਿਪਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ।

ਏਵੰ –

ਤਿਧਾ **ਏਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ,** ਪਞ੍ਚਧਾ **ਦ੍ਵਿਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ।**
ਦ੍ਵਿਧਾ **ਤਿਚਤੁਰੋ ਠਾਨਾ,** ਏਕਧਾ **ਛਸਮੁਟ੍ਠਿਤਾ**ਤਿ॥

ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਾਵ ਤੇਰਸ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੧੬੫ ਆਦਯੋ), ਤਾ ਪਠਮਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਸੇਨ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਤੋ ਤੇਰਸ ਨਾਮਾਨਿ ਲਭਨ੍ਤਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ, ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨ-ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤ-ਸਮਨੁਭਾਸਨ-ਕਥਿਨ-ਏਲ਼ਕਲੋਮ-ਪਦਸੋਧਮ੍ਮ-ਅਦ੍ਧਾਨ-ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥ-ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਭੂਤਾਰੋਚਨ-ਚੋਰਿਵੁਟ੍ਠਾਪਨ-ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਾ ਕਾਯਚਿਤ੍ਤਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਸਚਿਤ੍ਤਕੇਹਿ ਤੀਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਛਹਿਪਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਛਟ੍ਠੇਨੇਵ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਤਤਿਯਛਟ੍ਠੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਕਥਿਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਪਠਮਚਤੁਤ੍ਥੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਦੁਤਿਯਪਞ੍ਚਮੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ , ਅਯੰ **ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਪਠਮਤਤਿਯਚਤੁਤ੍ਥਛਟ੍ਠੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਅਦ੍ਧਾਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਚਤੁਤ੍ਥਛਟ੍ਠੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਪਞ੍ਚਮੇਨੇਵ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਅਚਿਤ੍ਤਕੇਹਿ ਤੀਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਭੂਤਾਰੋਚਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਪਞ੍ਚਮਛਟ੍ਠੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਚੋਰਿਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮ। ਯਾ ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਪਞ੍ਚਮਛਟ੍ਠੇਹਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਯੰ **ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾ** ਨਾਮਾਤਿ। ਇਤਿ ਇਮਸ੍ਸ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਿਧਿਨੋਪਿ ਵਸੇਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਕਿਰਿਯਾਸਞ੍ਞਾਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਨਾਨਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਏਤੇਹਿ ਕਿਰਿਯਾਦੀਹਿ ਸਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤੀਨੰ ਨਾਨਾਭਾਵੰ ਞਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਹਿ ਕਿਰਿਯਾਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸੇਯ੍ਯਥਿਦੰ – ਅਤ੍ਥਾਪਤ੍ਤਿ ਕਿਰਿਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ , ਅਤ੍ਥਿ ਅਕਿਰਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਤੋ ਸਿਯਾ ਅਕਿਰਿਯਤੋ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਤੋ ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਤੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਾ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਪਥਵਿਖਣਨਾਦੀਸੁ (ਪਚਿ॰ ੮੪) ਵਿਯ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ, ਅਯੰ **ਕਿਰਿਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ** ਨਾਮ। ਯਾ ਕਾਯਵਾਚਾਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ ਅਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਪਠਮਕਥਿਨਾਪਤ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੪੫੯ ਆਦਯੋ) ਵਿਯ, ਅਯੰ **ਅਕਿਰਿਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ** ਨਾਮ। ਯਾ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਅਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਹੋਤਿ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਾਪਤ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੦੮-੫੧੧) ਵਿਯ, ਅਯੰ **ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ** ਨਾਮ। ਯਾ ਸਿਯਾ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ, ਸਿਯਾ ਅਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਹੋਤਿ ਰੂਪਿਯਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਾਪਤ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੮੨) ਵਿਯ, ਅਯੰ **ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਤੋ ਸਿਯਾ ਅਕਿਰਿਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ** ਨਾਮ। ਯਾ ਸਿਯਾ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਸਿਯਾ ਕਰੋਨ੍ਤਾਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਹੋਤਿ ਕੁਟਿਕਾਰਾਪਤ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੩੪੨ ਆਦਯੋ) ਵਿਯ, ਅਯੰ **ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਤੋ ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ** ਨਾਮ।

ਸਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਸਵ੍ਵਾਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਵ੍ਵਾਵਿਮੋਕ੍ਖਾ ਨੋਸਵ੍ਵਾਵਿਮੋਕ੍ਖਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਤੋ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਸਵ੍ਵਾਯ ਅਭਾਵੇਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਯਂ **ਸਵ੍ਵਾਵਿਮੋਕ੍ਖਾ,** ਇਤਰਾ **ਨੋਸਵ੍ਵਾਵਿਮੋਕ੍ਖਾ**। ਪੁਨ ਚ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਸਚਿਤ੍ਤਕਾ ਅਚਿਤ੍ਤਕਾ ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਾ ਸਚਿਤ੍ਤਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਸੇਨੇਵ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ ਅਯਂ **ਸਚਿਤ੍ਤਕਾ**। ਯਾ ਅਚਿਤ੍ਤਕੇਨ ਵਾ ਸਚਿਤ੍ਤਕਮਿਸ੍ਸਕੇਨ ਵਾ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ ਅਯਂ **ਅਚਿਤ੍ਤਕਾ**।

ਵ**ਜ੍ਜਕਮ੍ਮਪਪ੍ਭੇਦ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਵਜ੍ਜਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਲੋਕਵਜ੍ਜਾ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਾ ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸਾ ਸਚਿਤ੍ਤਕਪਕ੍ਖੇ ਚਿਤ੍ਤਂ ਅਕੁਸਲਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ **ਲੋਕਵਜ੍ਜਾ,** ਸੇਸਾ **ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਾ**। ਸਬ੍ਬਾ ਚ ਕਾਯਕਮ੍ਮਵਚੀਕਮ੍ਮਤਦੁਭਯਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਾਯਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ **ਕਾਯਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਵਚੀਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ ਵ**ਚੀਕਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਉਭਯਤ੍ਥ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ **ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ ਵਚੀਕਮ੍ਮਞ੍ਚਾ**ਤਿ, ਮਨੋਦ੍ਵਾਰੇ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਜ੍ਜਕਮ੍ਮਪਪ੍ਭੇਦੇਨਾਪਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਤਿਕਦ੍ਵਯਵਿਧਿਨ੍ਤਿ ਕੁਸਲਤ੍ਤਿਕਵੇਦਨਾਤ੍ਤਿਕਵਿਧਿਂ। ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਮਾਨੋ ਹਿ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੋ ਵਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤੋ ਵਾ, ਤਥਾ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾਸਮਙ੍ਗੀ ਵਾ ਇਤਰਵੇਦਨਾਦ੍ਵਯਸਮਙ੍ਗੀ ਵਾ। ਏਵਂ ਸਨ੍ਤੇਪਿ ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਏਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਦ੍ਵੇ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ, ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਵਸੇਨ ਤੀਣਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾਵਸੇਨ ਏਕਾ ਵੇਦਨਾ, ਸੁਖਉਪੇਕ੍ਖਾਵਸੇਨ ਦ੍ਵੇ, ਸਬ੍ਬਾਸਂ ਵਸੇਨ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵੇਦਨਾਤਿ। ਅਯਮੇਵ ਪਭੇਦੋ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੋ।

ਲਕ੍ਖਣਂ ਸਤ੍ਤਰਸਧਾ, ਠਿਤਂ ਸਾਧਾਰਣਂ ਇਦਂ, ਞਤ੍ਵਾਤਿ ਇਦਂ ਨਿਦਾਨਾਦਿਵੇਦਨਾਤ੍ਤਿਕਪਰਿਯੋਸਾਨਂ ਸਤ੍ਤਰਸਪ੍ਪਕਾਰਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਯੋਜੇਯ੍ਯ ਮੇਧਾਵੀ। **ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਯਥਾਰਹ**ਨ੍ਤਿ ਪਣ੍ਡਿਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਇਦਂ ਲਕ੍ਖਣਂ ਯਥਾਨੁਰੂਪਂ ਯੋਜੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਂ ਪਨ ਅਯੋਜਿਤਂ ਦੁਬ੍ਬਿਜਾਨਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਂ ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਅਸਾਧਾਰਣਵਿਨਿਚ੍ਛਯਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਇਮਂ ਮਾਤਿਕਂ ਅਨੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾਵ ਯੋਜੇਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮ।

ਇਧ ਪਨਸ੍ਸ ਅਯਂ ਯੋਜਨਾ – ਇਦਂ ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਸੁਦਿਨ੍ਨਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਮੇਥੁਨਵੀਤਿਕ੍ਕਮਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ''ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ''ਸਿਕ੍ਖਂ ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯਾ''ਤਿ ਚ ''ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਾਯਪੀ''ਤਿ ਚ ਦ੍ਵੇ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ। **ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ** ਚ ਨਾਮੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਕਰਾ ਚ ਹੋਤਿ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਦੀਸੁ (ਪਾਚਿ॰ ੯੪ ਆਦਯੋ) ਵਿਯ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕਰਾ ਚ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤਾਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੨੩੬-੨੩੭) ਵਿਯ, ਆਪਤ੍ਤਿਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਰਾ ਚ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਾਦੀਸੁ (ਪਾਰਾ॰ ੯੧) ਵਿਯ , ਇਧ ਪਨ ਉਪਤ੍ਥਮ੍ਭਕਰਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਇਤੋ ਪਰਂ ਪਨ ਯਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ''ਅਯਂ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਅਵਸੇਸਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ''ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਛਨ੍ਦਸੋ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਮ੍ਪਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਤੋ ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ। ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨਾਪਜ੍ਜਨਤੋ ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ। ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਨ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤੋ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਮਾਦਾਨਾਪਤ੍ਤਿਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਮੇਥੁਨਰਾਗੇਨ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਜੀਵਮਾਨਕਸਰੀਰਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਮਗ੍ਗੇ ਸਚੇਪਿ ਤਚਾਦੀਨਿ ਅਨਵਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਛਿਨ੍ਨੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਸਣ੍ਠਾਨਮਤ੍ਤਂ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਅਙ੍ਗਜਾਤੇ ਉਟ੍ਠਿਤਂ ਅਨਟ੍ਠਕਾਯਪ੍ਪਸਾਦਂ ਪੀਲਕਂ ਵਾ ਚਮ੍ਮਖਿਲਂ ਵਾ ਪਵੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸੇਵਨਚਿਤ੍ਤੇ ਸਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਨਟ੍ਠਕਾਯਪ੍ਪਸਾਦਂ ਸੁਕ੍ਖਪੀਲਕਂ ਵਾ ਮਤਚਮ੍ਮਂ ਵਾ ਲੋਮਂ ਵਾ ਪਵੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਸਚੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਸਣ੍ਠਾਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਨਵਸੇਸੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸੋ ਮਗ੍ਗੋ ਉਪ੍ਪਾਟਿਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਉਪਕ੍ਕਮਤੋ ਵਣਸਙ੍ਖੇਪਵਸੇਨ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਤਥਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਅਕ੍ਖਿਨਾਸਾਕਣ੍ਣਚ੍ਛਿਦ੍ਦਵਤ੍ਥਿਕੋਸੇਸੁ ਸਤ੍ਥਕੇਨ ਕਤਵਣੇ ਵਾ, ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦੀਨਞ੍ਚ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨਂ ਵਤ੍ਥਿਕੋਸਨਾਸਾਪੁਟੇਸੁ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨਂ ਪਨ ਅਕ੍ਖਿਕਣ੍ਣਨਾਸਾਵਣੇਸੁ ਅਹਿਮਚ੍ਛਾਦੀਨਂ ਪਵੇਸਨਪ੍ਪਮਾਣਵਿਰਹਿਤੇ ਅਣੁਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਸਬ੍ਬੇਸਞ੍ਚ ਉਪਕਚ੍ਛਕਾਦੀਸੁ ਸੇਸਸਰੀਰੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਮਤਸਰੀਰੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਉਪਡ੍ਢਕ੍ਖਾਯਿਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਨ ਕੁਥਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਾਵ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ।

ਕੁਥਿਤੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਵਟ੍ਟਕਤੇ ਮੁਖੇ ਅਚ੍ਛੁਪਨ੍ਤੁਂ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਪਵੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਓਟ੍ਠਤੋ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਜਿਵ੍ਹਾਯ ਵਾ ਦਨ੍ਤੇਸੁ ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਨਿਮਿਤ੍ਤਤੋ ਬਹਿ ਪਤਿਤਮਂਸਪੇਸਿਯਂ ਦੁਕ੍ਕਟਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿਭੇਦੋ।

ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਸਾਦਿਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵੇਦਨਾਟ੍ਟਸ੍ਸ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਾਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯੋ ਨਿਦ੍ਦਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤੁਤ੍ਤਾ ਪਰੇਨ ਕਤਮ੍ਪਿ ਉਪਕ੍ਕਮਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ। ਯੋ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾਪਿ ਨ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸੋ ਅਸਾਦਿਯਨ੍ਤੋ। ਯੋ ਪਿਤ੍ਤਵਸੇਨ ਅਤੇਕਿਚ੍ਛਂ ਉਮ੍ਮਾਦਂ ਪਤ੍ਤੋ, ਸੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ। ਯਕ੍ਖੇਹਿ ਕਤਚਿਤ੍ਤਵਿਕ੍ਖੇਪੋ ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਚ ਏਤੇਸਂ ਅਗ੍ਗਿਸੁਵਣ੍ਣਗੂਥਚਨ੍ਦਨਾਦੀਸੁ ਸਮਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਭਾਵੇਨ ਅਜਾਨਨਭਾਵੋਵ ਪਮਾਣਂ। ਯੋ ਅਧਿਮਤ੍ਤਵੇਦਨਾਯ ਆਤੁਰਤ੍ਤਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਸੋ ਵੇਦਨਾਟ੍ਟੋ। ਯੋ ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਆਦਿਭੂਤੋ, ਸੋ ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕੋ। ਅਯਂ ਪਨ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਚਤੂਸੁ ਵਿਪਤ੍ਤੀਸੁ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਸੇਵਨਚਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਮਗ੍ਗੇਨ ਮਗ੍ਗਪਟਿਪਾਦਨਞ੍ਚਾਤਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦਿਤੋ ਇਦਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਦ੍ਵਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ, ਇਮਾਨਿ ਚ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸ੍ਸ। ਵੋਹਾਰਸੁਖਤ੍ਥਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸੀਸੇਨ ਦੇਸਨਾ ਆਗਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞੇਸੁਪਿ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਬਜਞ੍ਜਨੇ ਆਦਰਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਮੇਵ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ।

> ਅਤ੍ਥਞ੍ਹਿ ਨਾਥੋ ਸਰਣਂ ਅਵੋਚ।
> ਨ ਬਜਞ੍ਜਨਂ ਲੋਕਹਿਤੋ ਮਹੇਸੀ॥
>
> ਤਸ੍ਮਾ ਅਕਤ੍ਵਾ ਰਤਿਮਕ੍ਖਰੇਸੁ।
> ਅਤ੍ਥੇ ਨਿਵੇਸੇਯ੍ਯ ਮਤਿਂ ਮੁਤੀਮਾਤਿ॥

ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਦੁਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਗਾਮਾ** ਵਾ **ਅਰਞ੍ਞਾ**ਵਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਏਕਕੁਟਿਕਾਦਿਭੇਦੋ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਵਾ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਵਾ ਸਮਨੁਸ੍ਸੋ ਵਾ ਅਮਨੁਸ੍ਸੋ ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਅਤਿਰੇਕਚਾਤੁਮਾਸਨਿਵਿਟ੍ਠੋ ਯੋ ਕੋਚਿ ਸਤ੍ਥੋਪਿ ''ਗਾਮੋ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਾਮਞ੍ਚ ਗਾਮੂਪਚਾਰਞ੍ਚ ਅਵਸੇਸਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਅਸਮ੍ਮੋਹਤ੍ਥਂ ਘਰਂ ਘਰੂਪਚਾਰੋ ਗਾਮੋ ਗਾਮੂਪਚਾਰੋਤਿ ਅਯਂ ਵਿਭਾਗੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਨਿਬ੍ਬਕੋਸਸ੍ਸ ਹਿ ਉਦਕਪਤਨਟ੍ਠਾਨਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ **ਘਰਂ** ਨਾਮ। ਯਂ ਪਨ ਦ੍ਵਾਰੇ ਠਿਤੋ ਮਾਤੁਗਾਮੋ ਭਾਜਨਧੋਵਨਉਦਕਂ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਤਨਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨੇਵ ਅਨ੍ਤੋਗੇਹੇ ਠਿਤੇਨ ਪਕਤਿਯਾ ਬਹਿ ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਪ੍ਪਸ੍ਸ ਵਾ ਸਂਮੁਞ੍ਜਨਿਯਾ ਵਾ ਪਤਨਟ੍ਠਾਨਞ੍ਚ ਘਰਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ ਦ੍ਵੀਸੁ ਕੋਣੇਸੁ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਮਜ੍ਝੇ ਰੁਕ੍ਖਸੂਚਿਦ੍ਵਾਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਰੂਪਾਨਂ ਪਵੇਸਨਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥਂ ਕਤਪਰਿਕ੍ਖੇਪੋ ਚ ਅਯਂ ਸਬ੍ਬੋਪਿ **ਘਰੂਪਚਾਰੋ** ਨਾਮ। ਯਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮਂ ਘਰਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਘਰਸ੍ਸ ਤਾਦਿਸੇ ਘਰੂਪਚਾਰੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਥਾਮਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਯਥਾ ਤਰੁਣਮਨੁਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਂ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਬਾਹੁਂ ਪਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਲੇਡ੍ਡੁਂ ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਲੇਡ੍ਡੁਸ੍ਸ ਪਤਨਟ੍ਠਾਨਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ **ਗਾਮੋ** ਨਾਮ। ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ **ਗਾਮੂਪਚਾਰੋ** ਨਾਮ। ਪਤਿਤਸ੍ਸ ਪਨ ਲੇਡ੍ਡੁਨੋ ਪਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਗਤਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਗਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੋਯੇਵ ਗਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਤਸ੍ਸ ਸਚੇ ਦ੍ਵੇ ਇਨ੍ਦਖਿਲਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਿਮੇ ਇਨ੍ਦਖਿਲੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ **ਗਾਮੂਪਚਾਰੋ** ਨਾਮ। ਪਦਭਾਜਨੇਪਿ (ਪਾਰਾ॰ ੯੨) ਹਿ ਇਮਿਨਾਵ ਨਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ ਯ੍ਵਾਯਂ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਪ੍ਪਵੇਸਨਾਦੀਸੁ ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਇਤਿ ਇਮਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਾਮਞ੍ਚ ਗਾਮੂਪਚਾਰਞ੍ਚ ਅਵਸੇਸਂ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਅਰਞ੍ਞਂ ਨਾਮ। ਦੇਸਨਾਮਤ੍ਤਮੇਵ ਚੇਤਂ ''ਗਾਮਾ ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਾਵਾ''ਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਇਮੇਸਂ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਘਰਘਰੂਪਚਾਰਗਾਮੂਪਚਾਰਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਤੋਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਵਤ੍ਥੁਂ ਅਵਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਹੋਤਿਯੇਵ।

ਅਦਿੰਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ। **ਥੇਯ੍ਯਸਙ੍ਖਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਥੇਨੋ**ਤਿ ਚੋਰੋ, ਥੇਨਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਥੇਯ੍ਯਂ, ਅਵਹਰਣਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਸਙ੍ਖਾ ਸਙ੍ਖਾਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕਂ, ਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ ''ਸਞ੍ਞਾਨਿਦਾਨਾ ਹਿ ਪਪਞ੍ਚਸਙ੍ਖਾ''ਤਿਆਦੀਸੁ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੮੮੦; ਮਹਾਨਿ॰ ੧੦੯) ਵਿਯ। ਥੇਯ੍ਯਞ੍ਚ ਤਂ ਸਙ੍ਖਾਤਞ੍ਚਾਤਿ ਥੇਯ੍ਯਸਙ੍ਖਾਤਂ, ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਖਾਤੋ ਏਕੋ ਚਿਤ੍ਤਕੋਟ੍ਠਾਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਰਣਤ੍ਥੇ ਚੇਤਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਤਵਚਨਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਥੇਯ੍ਯਸਙ੍ਖਾਤੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਚ ਥੇਯ੍ਯਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਆਦਿਯਤਿ, ਸੋ ਯਸ੍ਮਾ ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਂ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਮੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ''ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤੋ ਅਵਹਰਣਚਿਤ੍ਤੋ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੯੨) ਏਵਮਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨਂ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਆਦਿਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿਯਾ ਅਵਹਾਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਵਸੇਨ ਹਰੇਯ੍ਯ। ਤੇ ਪਨ ਅਵਹਾਰਾ ਪਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਕਾਨਿ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਾਧੁਕਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤਬ੍ਬਾ। ਪਞ੍ਚ ਪਞ੍ਚਕਾਨਿ ਨਾਮ ਨਾਨਾਭਣ੍ਡਪਞ੍ਚਕਂ ਏਕਭਣ੍ਡਪਞ੍ਚਕਂ ਸਾਹਤ੍ਥਿਕਪਞ੍ਚਕਂ ਪੁਬ੍ਬਪਯੋਗਪਞ੍ਚਕਂ ਥੇਯ੍ਯਾਵਹਾਰਪਞ੍ਚਕਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਪਞ੍ਚਕਾਨਿ ਏਤਸ੍ਸੇਵ ਪਦਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ''ਆਦਿਯੇਯ੍ਯ ਹਰੇਯ੍ਯ ਅਵਹਰੇਯ੍ਯ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਵਿਕੋਪੇਯ੍ਯ ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਇਮੇਸਂ ਪਦਾਨਂ ਵਸੇਨ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਾਨਾਭਣ੍ਡਪਞ੍ਚਕਂ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਾਵਿਞ੍ਞਾਣਕਵਸੇਨ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਂ, ਇਤਰਂ ਸਵਿਞ੍ਞਾਣਕਵਸੇਨੇਵ। ਕਥਂ? **ਆਦਿਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਆਰਾਮਂ ਅਭਿਯੁਞ੍ਜਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸ। ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਵਿਮਤਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਸ੍ਸ। ਸਾਮਿਕੋ ''ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ। **ਹਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਂ ਹਰਨ੍ਤੋ ਸੀਸੇ ਭਾਰਂ ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤੋ ਆਮਸਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਫਨ੍ਦਾਪੇਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਖਨ੍ਧਂ ਓਰੋਪੇਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ। **ਅਵਹਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਭਣ੍ਡਂ ''ਦੇਹਿ ਮੇ ਭਣ੍ਡ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ''ਨਾਹਂ ਗਣ੍ਹਾਮੀ''ਤਿ ਭਣਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਵਿਮਤਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਸਾਮਿਕੋ ''ਨ ਮਯ੍ਹਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ। **ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਵਿਕੋਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਸਹ ਭਣ੍ਡਹਾਰਕਂ ਨੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਠਮਂ ਪਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਦੁਤਿਯਂ ਪਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ। **ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਥਲਟ੍ਠਂ ਭਣ੍ਡਂ ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤੋ ਆਮਸਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਫਨ੍ਦਾਪੇਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਠਾਨਾ ਚਾਵੇਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ। ਏਵਂ ਤਾਵ **ਨਾਨਾਭਣ੍ਡਪਞ੍ਚਕਂ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਪਨ ਦਾਸਸ੍ਸ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਸ੍ਸ ਵਾ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤੇਨ ਅਭਿਯੋਗਾਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਆਦਿਯਨਹਰਣਅਵਹਰਣਇਰਿਯਾਪਥਵਿਕੋਪਨਠਾਨਾਚਾਵਨਵਸੇਨ **ਏਕਭਣ੍ਡਪਞ੍ਚਕਂ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਕਤਮਂ **ਸਾਹਤ੍ਥਿਕਪਞ੍ਚਕਂ**? ਸਾਹਤ੍ਥਿਕੋ ਆਣਤ੍ਤਿਕੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ ਅਤ੍ਥਸਾਧਕੋ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਾਹਤ੍ਥਿਕੋ** ਨਾਮ ਪਰਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਂ ਸਹਤ੍ਥਾ ਅਵਹਰਤਿ। **ਆਣਤ੍ਤਿਕੋ** ਨਾਮ ''ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਂ ਅਵਹਰਾ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ। **ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ** ਨਾਮ ਸੁਙ੍ਕਘਾਤਕਪਰਿਕਪ੍ਪਿਤੋਕਾਸਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋ ਠਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਪਾਤਨਂ। **ਅਤ੍ਥਸਾਧਕੋ** ਨਾਮ ''ਅਸੁਕਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਂ ਯਦਾ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਤਦਾ ਤਂ ਅਵਹਰਾ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਚੇ ਪਰੋ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਂ ਅਵਹਰਤਿ, ਆਣਾਪਕਸ੍ਸ ਆਣਤ੍ਤਿਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਪਾਰਾਜਿਕਂ। ਪਰਸ੍ਸ ਵਾ ਪਨ ਤੇਲਕੁਮ੍ਭਿਯਾ ਪਾਦਗ੍ਘਨਕਤੇਲਂ ਅਵਸ੍ਸਂ ਪਿਵਨਕਾਨਿ ਉਪਾਹਨਾਦੀਨਿ ਪਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਪਾਰਾਜਿਕਂ। **ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋ** ਪਨ ਆਰਾਮਾਭਿਯੋਗਉਪਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਭਣ੍ਡਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਾਵਕਾਲਿਕਭਣ੍ਡਦੇਯ੍ਯਾਨਿ ਅਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋਤਿ ਇਦਂ ਸਾਹਤ੍ਥਿਕਪਞ੍ਚਕਂ।

ਕਤਮਂ **ਪੁਬ੍ਬਪਯੋਗਪਞ੍ਚਕਂ**? ਪੁਬ੍ਬਪਯੋਗੋ ਸਹਪਯੋਗੋ ਸਂਵਿਧਾਵਹਾਰੋ ਸਙ੍ਕੇਤਕਮ੍ਮਂ ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ । ਤਤ੍ਥ ਆਣਤ੍ਤਿਵਸੇਨ **ਪੁਬ੍ਬਪਯੋਗੋ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਠਾਨਾ ਚਾਵਨਵਸੇਨ, ਖਿਲਾਦੀਨਿ ਸਙ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਖੇਤ੍ਤਾਦਿਗ੍ਗਹਣਵਸੇਨ ਚ **ਸਹਪਯੋਗੋ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਸਂਵਿਧਾਵਹਾਰੋ** ਨਾਮ ''ਅਸੁਕਂ ਨਾਮ ਭਣ੍ਡਂ ਅਵਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸਂਮਨ੍ਤਯਿਤ੍ਵਾ ਅਵਹਰਣਂ। ਏਵਂ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਗਤੇਸੁ ਹਿ ਏਕੇਨਾਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਭਣ੍ਡੇ ਠਾਨਾ ਚਾਵਿਤੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਵਹਾਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਸਙ੍ਕੇਤਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ ਸਞ੍ਜਾਨਨਕਮ੍ਮਂ। ਸਚੇ ਹਿ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਾਦੀਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਲਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਣ੍ਡਂ ਅਵਹਰਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ ਸਙ੍ਕੇਤਤੋ ਅਪਚ੍ਛਾ ਅਪੁਰੇ ਤਂ ਅਵਹਰਤਿ, ਸਙ੍ਕੇਤਕਾਰਕਸ੍ਸ ਸਙ੍ਕੇਤਕਰਣਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਅਵਹਾਰੋ। **ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ

ਸਞ੍ਞੁਪ੍ਪਾਦਨਤ੍ਥਂ ਅਕ੍ਖਿਨਿਕ੍ਖਣਾਦਿਨਿਮਿਤ੍ਤਕਰਣਂ। ਸਚੇ ਹਿ ਏਵਂ ਕਤਨਿਮਿਤ੍ਤਤੋ ਅਪਚ੍ਛਾ ਅਪੁਰੇ ‘‘ਯਂ ਅਵਹਰਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਤਂ ਅਵਹਰਤਿ, ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਾਰਕਸ੍ਸ ਨਿਮਿਤ੍ਤਕਰਣਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਅਵਹਾਰੋਤਿ ਇਦਂ ਪੁਬ੍ਬਪਯੋਗਪਞ੍ਚਕਂ।

ਕਤਮਂ **ਥੇਯ੍ਯਾਵਹਾਰਪਞ੍ਚਕਂ**? ਥੇਯ੍ਯਾਵਹਾਰੋ ਪਸਯ੍ਹਾਵਹਾਰੋ ਪਰਿਕਪ੍ਪਾਵਹਾਰੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਵਹਾਰੋ ਕੁਸਾਵਹਾਰੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੋ ਸਨ੍ਧਿਚ੍ਛੇਦਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਅਦਿਸ੍ਸਮਾਨੋ ਅਵਹਰਤਿ, ਕੂਟਮਾਨਕੂਟਕਹਾਪਣਾਦੀਹਿ ਵਾ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਗਣ੍ਹਤੋ ਅਵਹਾਰੋ **ਥੇਯ੍ਯਾਵਹਾਰੋ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਪਨ ਪਸਯ੍ਹ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਪਰੇਸਂ ਸਨ੍ਤਕਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਗਾਮਘਾਤਕਾਦਯੋ ਵਿਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਤ੍ਤਬਲਿਤੋ ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਧਿਕਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਰਾਜਭਟਾਦਯੋ ਵਿਯ, ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਗਣ੍ਹਤੋ ਅਵਹਾਰੋ **ਪਸਯ੍ਹਾਵਹਾਰੋ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਪਰਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਣਂ ਪਨ **ਪਰਿਕਪ੍ਪਾਵਹਾਰੋ** ਨਾਮ। ਸੋ ਭਣ੍ਡੋਕਾਸਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ **ਭਣ੍ਡਪਰਿਕਪ੍ਪੋ** – ਸਾਟਕਤ੍ਥਿਕੋ ਅਨ੍ਤੋਗਬ੍ਭਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚੇ ਸਾਟਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਸਚੇ ਸੁਤ੍ਤਂ, ਨ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਰਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਧਕਾਰੇ ਪਸਿਬ੍ਬਕਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਸਾਟਕੋ ਹੋਤਿ, ਉਦ੍ਧਾਰੇਯੇਵ ਪਾਰਾਜਿਕਂ। ਸੁਤ੍ਤਂ ਚੇ ਹੋਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿ। ਬਹਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿਯੇਵ। ‘‘ਸੁਤ੍ਤ’’ਨ੍ਤਿ ਞਤ੍ਵਾਪਿ ‘‘ਯਂ ਲਦ੍ਧਂ, ਤਂ ਗਹੇਤਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਪਦਵਾਰੇਨ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਭੂਮਿਯਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਉਦ੍ਧਾਰੇ ਪਾਰਾਜਿਕਂ। ‘‘ਚੋਰੋ ਚੋਰੋ’’ਤਿ ਅਨੁਬਨ੍ਧੋ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਲਾਯਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿ। ਸਾਮਿਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿ ਏਵ। ਅਞ੍ਞੋ ਚੇ ਕੋਚਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਭਣ੍ਡਦੇਯ੍ਯਂ। ਸਾਮਿਕੇਸੁ ਨਿਵਤ੍ਤੇਸੁ ਸਯਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਂਸੁਕੂਲਸਞ੍ਞਾਯ ‘‘ਪਗੇਵੇਤਂ ਮਯਾ ਗਹਿਤਂ, ਮਮ ਦਾਨਿ ਸਨ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਭਣ੍ਡਦੇਯ੍ਯਮੇਵ। ਤਤ੍ਥ ਯ੍ਵਾਯਂ ‘‘ਸਚੇ ਸਾਟਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਵਤ੍ਤੋ ਪਰਿਕਪ੍ਪੋ, ਅਯਂ ਭਣ੍ਡਪਰਿਕਪ੍ਪੋ ਨਾਮ।

ਓਕਾਸਪਰਿਕਪ੍ਪੋ ਪਨ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ – ਏਕਚ੍ਚੋ ਪਨ ਪਰਪਰਿਵੇਣਾਦੀਨਿ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਲੋਭਨੇਯ੍ਯਂ ਭਣ੍ਡਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਗਬ੍ਭਦ੍ਵਾਰਪਮੁਖਹੇਟ੍ਠਾਪਾਸਾਦਦ੍ਵਾਰਕੋਟ੍ਠਕਰੁਕ੍ਖਮੂਲਾਦਿਵਸੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਕਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਚੇ ਮਂ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਦਟ੍ਠੁਕਾਮਤਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਿਚਰਨ੍ਤੋ ਵਿਯ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਨੋ ਚੇ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਰਿਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਆਦਾਯ ਪਰਿਕਪ੍ਪਿਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਅਵਹਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਯ੍ਵਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਵਤ੍ਤੋ ਪਰਿਕਪ੍ਪੋ, ਅਯਂ ਓਕਾਸਪਰਿਕਪ੍ਪੋ ਨਾਮ। ਏਵਮਿਮੇਸਂ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਰਿਕਪ੍ਪਾਨਂ ਵਸੇਨ ਪਰਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਤੋ ਅਵਹਾਰੋ ‘‘ਪਰਿਕਪ੍ਪਾਵਹਾਰੋ’’ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਅਵਹਰਣਂ **ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਵਹਾਰੋ** ਨਾਮ। ਸੋ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ – ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਯ੍ਯਾਨਾਦੀਸੁ ਪਰੇਸਂ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਅਙ੍ਗੁਲਿਮੁਦ੍ਦਿਕਾਦੀਨਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਪਚ੍ਛਾ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਂਸੁਨਾ ਵਾ ਪਣ੍ਣੇਨ ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਉਦ੍ਧਾਰੋ ਨਤ੍ਥੀਤਿ ਨ ਤਾਵ ਅਵਹਾਰੋ ਹੋਤਿ । ਯਦਾ ਪਨ ਸਾਮਿਕਾ ਵਿਚਿਨਨ੍ਤਾ ਅਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸ੍ਵੇ ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸਾਲਯਾਵ ਗਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਤਂ ਉਦ੍ਧਰਤੋ ਉਦ੍ਧਾਰੇ ਅਵਹਾਰੋ। ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਕਾਲੇਯੇਵ ‘‘ਏਤਂ ਮਮ ਸਨ੍ਤਕ’’ਨ੍ਤਿ ਸਕਸਞ੍ਞਾਯ ਵਾ ‘‘ਗਤਾ ਦਾਨਿ ਤੇ, ਛਡ੍ਡਿਤਭਣ੍ਡਂ ਇਦ’’ਨ੍ਤਿ ਪਂਸੁਕੂਲਸਞ੍ਞਾਯ ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਭਣ੍ਡਦੇਯ੍ਯਂ। ਤੇਸੁ ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਿਚਿਨਿਤ੍ਵਾ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਤੇਸੁਪਿ ਗਹਿਤਂ ਭਣ੍ਡਦੇਯ੍ਯਮੇਵ। ਪਚ੍ਛਾ ਞਤ੍ਵਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਅਦਦਤੋ ਸਾਮਿਕਾਨਂ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੇ ਅਵਹਾਰੋ ਹੋਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗੇਨ ਤੇਹਿ ਨ ਦਿਟ੍ਠਂ। ਯੋ ਪਨ ਤਥਾਰੂਪਂ ਭਣ੍ਡਂ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਿਤਂਯੇਵ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤੋ ਪਾਦੇਨ ਅਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਕਦ੍ਦਮੇ ਵਾ ਵਾਲੁਕਾਯ ਵਾ ਪਵੇਸੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਵੇਸਿਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਅਵਹਾਰੋ।

ਕੁਸਂ ਸਙ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਅਵਹਰਣਂ **ਕੁਸਾਵਹਾਰੋ** ਨਾਮ। ਸੋਪਿ ਏਵਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ – ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਿਲੀਵਮਯਂ ਵਾ ਤਾਲਪਣ੍ਣਮਯਂ ਵਾ ਕਤਸਞ੍ਞਾਣਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕੁਸਂ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇ ਭਾਜੀਯਮਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸ ਸਮੀਪੇ ਠਿਤਂ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘਤਰਂ ਵਾ ਮਹਗ੍ਘਤਰਂ ਵਾ ਸਮਸਮਂ ਵਾ ਅਗ੍ਘੇਨ ਪਰਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਹਰਿਤੁਕਾਮੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਪਤਿਤਂ ਕੁਸਂ ਪਰਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਪਾਤੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਉਦ੍ਧਰਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿ ਤਾਵ। ਪਰਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਪਾਤਿਤੇ ਰਕ੍ਖਤੇਵ। ਯਦਾ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਤਿਤੇ ਪਰਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਪਰਸ੍ਸ ਕੁਸਂ ਉਦ੍ਧਰਤਿ, ਉਦ੍ਧਤਮਤ੍ਤੇ ਅਵਹਾਰੋ। ਸਚੇ ਪਠਮਤਰਂ ਪਰਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਪਰਸ੍ਸ ਕੁਸਂ ਉਦ੍ਧਰਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੇ

ਪਾਤੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਉਦ੍ਧਾਰੇ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਪਾਤਨੇਪਿ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕੁਸੰ ਉਦ੍ਧਰਤੋ ਉਦ੍ਧਾਰੇਯੇਵ ਰਕ੍ਖਤਿ, ਤੰ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਪਰਕੋਟ੍ਠਾਸੇ ਪਾਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਅਵਹਾਰੋ। ਅਯੰ ਕੁਸਾਵਹਾਰੋ। ਇਤਿ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਆਦਿਯੇਯ੍ਯਾਤਿ ਪਞ੍ਚਵੀਸਤਿਯਾ ਅਵਹਾਰਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਵਸੇਨ ਹਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ, ਤਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਪਕਾਸਿਤੋ ਹੋਤਿ।

ਯਥਾਰੂਪੇਤਿ ਯਾਦਿਸੇ। **ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੇ**ਤਿ ਅਦਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਰਸਨ੍ਤਕਸ੍ਸ ਗਹਣੇ। **ਰਾਜਾਨੋ**ਤਿਇਦੰ ਬਿਮ੍ਬਿਸਾਰੰਯੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਅਞ੍ਞੇ ਪਨ ਤਥਾ ਕਰੇਯ੍ਯੁੰ ਵਾ ਨ ਕਰੇਯ੍ਯੁੰ ਵਾਤਿ ਤੇ ਨਪ੍ਪਮਾਣੰ। **ਹਨੇਯ੍ਯੁੰ** ਵਾਤਿ ਹਤ੍ਥਾਦੀਹਿ ਵਾ ਪੋਥੇਯ੍ਯੁੰ, ਸਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯੁੰ। **ਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯੁੰ** ਵਾਤਿ ਰਜ੍ਜੁਬਨ੍ਧਨਾਦੀਹਿ ਬਨ੍ਧੇਯ੍ਯੁੰ ਵਾ। **ਪਬ੍ਬਾਜੇਯ੍ਯੁੰ** ਵਾਤਿ ਨੀਹਰੇਯ੍ਯੁੰ ਵਾ। **ਚੋਰੋਸਿ ਬਾਲੋਸਿ ਮੂਲ਼੍ਹੋਸਿ ਥੇਨੋਸੀ**ਤਿ ਇਮੇਹਿ ਵਚਨੇਹਿ ਪਰਿਭਾਸੇਯ੍ਯੁੰ। ਕੀਦਿਸਸ੍ਸ ਪਨ ਅਦਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਦਾਨੇ ਰਾਜਾਨੋ ਏਵੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿ? ਪਾਦਸ੍ਸ ਵਾ ਪਾਦਾਰਹਸ੍ਸ ਵਾ। **ਤਥਾਰੂਪੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਆਦਿਯਮਾਨੋ**ਤਿ ਤਾਦਿਸੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੋਰਾਣਕਸ੍ਸ ਕਹਾਪਣਸ੍ਸ ਪਾਦੰ ਵਾ ਪਾਦਾਰਹੰ ਵਾ ਭਣ੍ਡੰ ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਭੂਮਿਆਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਠਿਤੰ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਸਜੀਵਨਿਜ੍ਜੀਵੰ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨੰ ਅਵਹਾਰਾਨੰ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਅਵਹਾਰੇਨ ਅਵਹਰਨ੍ਤੋ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਤਤੋ ਅਤਿਰੇਕਤਰਸ੍ਮਿਨ੍ਤਿ।

ਰਾਜਗਹੇ ਧਨਿਯਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਰਞ੍ਞੋ ਦਾਰੂਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨੰ ਆਦਿਯਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ''ਗਾਮਾ ਵਾ ਅਰਞ੍ਞਾ ਵਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਗਮਨਾਦਿਕੇ ਪੁਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਆਮਸਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਪਾਰਾਜਿਕਵਤ੍ਥੁਨੋ ਫਨ੍ਦਾਪਨੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ। ਆਦਿਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਾਸਕੇ ਵਾ ਊਨਮਾਸਕੇ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਤਿਰੇਕਮਾਸਕੇ ਵਾ ਊਨਪਞ੍ਚਮਾਸਕੇ ਵਾ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਪਞ੍ਚਮਾਸਕੇ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਪਞ੍ਚਮਾਸਕੇ ਵਾ ਪਾਰਾਜਿਕੰ। ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਗਹਣਕਾਲਵਸੇਨ ਚ ਗਹਣਦੇਸਵਸੇਨ ਚ ਪਰਿਭੋਗਭਾਜਨਪਰਿਵਤ੍ਤਨਾਦੀਹਿ ਚ ਪਰਿਹੀਨਾਪਰਿਹੀਨਵਸੇਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਕਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਗ੍ਗਾਹੇ, ਤਾਵਕਾਲਿਕੇ, ਪੇਤਪਰਿਗ੍ਗਹੇ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਪਰਿਗ੍ਗਹੇ, ਪੰਸੁਕੂਲਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਪਰਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤੰ, ਪਰਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਗਰੁਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ, ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤੰ, ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨੰ ਅਵਹਾਰਾਨੰ ਵਸੇਨ ਅਵਹਰਣਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਕਿਰਿਯੰ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖੰ, ਸਚਿਤ੍ਤਕੰ, ਲੋਕਵਜ੍ਜੰ, ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ, ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੰ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਤਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਾ**ਤਿ ਸਞ੍ਚੇਤੇਤ੍ਵਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚੇਤੇਤ੍ਵਾ। ''ਪਾਣੋ''ਤਿਸਞ੍ਞਾਯ ਸਦ੍ਧਿੰਯੇਵ ''ਵਧਾਮਿ ਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਧਕਚੇਤਨਾਯ ਚੇਤੇਤ੍ਵਾ ਪਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ। **ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹ**ਨ੍ਤਿ ਕਲਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਜੀਵਮਾਨਕਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਸਰੀਰੰ। **ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਕਲਲਕਾਲੇਪਿ ਤਾਪਨਮਦ੍ਦਨੇਹਿ ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਸਮ੍ਪਦਾਨੇਨ ਵਾ ਤਤੋ ਵਾ ਉਦ੍ਧਮ੍ਪਿ ਤਦਨੁਰੂਪੇਨ ਉਪਕ੍ਕਮੇਨ ਜੀਵਿਤਾ ਵਿਯੋਜੇਯ੍ਯ। ਇਮਸ੍ਸ ਪਨਤ੍ਥਸ੍ਸ ਆਵਿਭਾਵਤ੍ਥੰ ਪਾਣੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੀ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ **ਪਾਣੋ**ਤਿ ਵੋਹਾਰਤੋ ਸਤ੍ਤੋ, ਪਰਮਤ੍ਥਤੋ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੰ। **ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੋ**ਤਿ ਯਾਯ ਚੇਤਨਾਯ ਜੀਵਿਤਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯੁਪਚ੍ਛੇਦਕਪਯੋਗੰ ਸਮੁਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਸਾ ਚੇਤਨਾ। **ਪਾਣਾਤਿਪਾਤੀ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਚੇਤਨਾਯ ਸਮਙ੍ਗਿਪੁਗ੍ਗਲੋ। **ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗੋ**ਤਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਸ੍ਸ ਛ ਪਯੋਗਾ ਸਾਹਤ੍ਥਿਕੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ ਆਣਤ੍ਤਿਕੋ ਥਾਵਰੋ ਵਿਜ੍ਜਾਮਯੋ ਇਦ੍ਧਿਮਯੋਤਿ । ਤਤ੍ਥ **ਸਾਹਤ੍ਥਿਕੋ**ਤਿ ਸਯੰ ਮਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਪਹਰਣੰ। **ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ**ਤਿ ਦੂਰੇ ਠਿਤੰ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਉਸੁਸਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਪਾਸਾਣਾਦੀਨੰ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੰ। ਤਤ੍ਥ ਏਕੇਕੋ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਾਨੁਦ੍ਦਿਸ੍ਸਭੇਦਤੋ ਦੁਵਿਧੋ। ਤਤ੍ਥ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕੇ ਯੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਮਰਣੇਨ ਕਮ੍ਮਬਦ੍ਧੋ। ''ਯੋ ਕੋਚਿ ਮਰਤੂ''ਤਿ ਏਵੰ ਅਨੁਦ੍ਦਿਸ੍ਸਕੇ ਪਹਾਰਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ

ਮਰਣੇਨ ਕਮ੍ਮਬਦ੍ਧੋ। ਉਭਯਤ੍ਥਾਪਿ ਚ ਪਹਰਿਤਮਤ੍ਤੇ ਵਾ ਮਰਤੁ, ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ ਤੇਨੇਵ ਰੋਗੇਨ, ਪਹਰਿਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਕਮ੍ਮਬਦ੍ਧੋ। **ਆਣਤ੍ਤਿਕੋ**ਤਿ ''ਅਸੁਕੰ ਨਾਮ ਮਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞੰ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਣਾਪਨੰ।

ਤਤ੍ਥ –

> ਵਤ੍ਥੁ ਕਾਲੋ ਚ ਓਕਾਸੋ, ਆਵੁਧੰ ਇਰਿਯਾਪਥੋ।
> ਕ੍ਰਿਯਾਵਿਸੇਸੋਤਿ ਇਮੇ, ਛ ਆਣਤ੍ਤਿ ਨਿਯਾਮਕਾ॥

ਤਤ੍ਥ **ਵਤ੍ਥੂ**ਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲੋ। ਯਞ੍ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੰ ''ਮਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਆਣਤ੍ਤੋ ਸਚੇ ਤਮੇਵ ਮਾਰੇਤਿ, ਆਣਾਪਕਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਅਥ ਅਞ੍ਞੰ ਮਾਰੇਤਿ, ਤੰਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਮਾਰੇਤਿ, ਆਣਾਪਕੋ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। ''ਇਮੰ ਮਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਆਣਤ੍ਤੇ ਪਨ ਆਣਾਪਕਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। **ਕਾਲੋ**ਤਿ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਾਦਿਕਾਲੋ। ਸਚੇ ਹਿ ''ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਮਾਰੇਹੀ''ਤਿ ਆਣਤ੍ਤੋ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਮੇਵ ਮਾਰੇਤਿ, ਆਣਾਪਕਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਅਥ ਯੰ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤੰ ਨਿਯਾਮਿਤੰ, ਤਤੋ ਪਚ੍ਛਾ ਵਾ ਪੁਰੇ ਵਾ ਮਾਰੇਤਿ, ਆਣਾਪਕੋ ਮੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਥਾਵਰੋ**ਤਿ ਅਸੰਹਾਰਿਮੇਨ ਉਪਕਰਣੇਨ ਮਾਰੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਓਪਾਤਕ੍ਖਣਨੰ ਅਪਸ੍ਸੇਨਸੰਵਿਧਾਨੰ ਅਸਿਆਦੀਨੰ ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਨੰ ਤਲ਼ਾਕਾਦੀਸੁ ਵਿਸਸਮ੍ਪਯੋਜਨੰ ਰੂਪੂਪਹਾਰੋਤਿਏਵਮਾਦਿ। ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਚੇਤ੍ਥਾਪਿ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਾਨੁਦ੍ਦਿਸ੍ਸਭੇਦੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਵਿਜ੍ਜਾਮਯੋ**ਤਿ ਮਾਰਣਤ੍ਥੰ ਵਿਜ੍ਜਾਪਰਿਜਪ੍ਪਨੰ। **ਇਦ੍ਧਿਮਯੋ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਵਿਪਾਕਜਾਯ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਪਯੋਜਨੰ।

ਸਤ੍ਥਹਾਰਕੰ ਵਾਸ੍ਸ ਪਰਿਯੇਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਹਰਤੀਤਿ ਹਾਰਕੰ, ਕਿੰ ਹਰਤਿ? ਜੀਵਿਤੰ। ਅਥ ਵਾ ਹਰਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਹਾਰਕੰ, ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਤ੍ਥਞ੍ਚ ਤੰ ਹਾਰਕਞ੍ਚਾਤਿ ਸਤ੍ਥਹਾਰਕੰ। **ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਸ੍ਸ। **ਪਰਿਯੇਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਲਭਤਿ, ਤਥਾ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਥਾਵਰਪਯੋਗੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਇਤਰਥਾ ਹਿ ਪਰਿਯਿਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਨ ਚੇਤੰ ਯੁਤ੍ਤੰ। ਪਦਭਾਜਨੇ ਪਨਸ੍ਸ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨੰ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਯੰ ਏਤ੍ਥ ਥਾਵਰਪਯੋਗਸਙ੍ਗਹਿਤੰ ਸਤ੍ਥੰ, ਤਦੇਵ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ''ਅਸਿੰ ਵਾ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਮਰਣਵਣ੍ਣੰ ਵਾ ਸੰਵਣ੍ਣੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਤਾਲਪਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਲਿਖਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ''ਯੋ ਏਵੰ ਮਰਤਿ, ਸੋ ਧਨੰ ਵਾ ਲਭਤੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਮਰਣੇ ਗੁਣੰ ਪਕਾਸੇਯ੍ਯ। ਏਤੇਨ ਯਥਾ ''ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੇ ਆਦਿਯੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੱਤਾ ਪਰਿਯਾਯਕਥਾਯ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਨਯਿਧ, ਏਵੰ ''ਸੰਵਣ੍ਣੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਪਨ ਇਧ ਪਰਿਯਾਯਕਥਾਯਪਿ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤੀਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਮਰਣਾਯ ਵਾ ਸਮਾਦਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਸਤ੍ਥੰ ਵਾ ਆਹਰਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਰਾ॰ ੧੭੨) ਨਯੇਨ ਮਰਣਤ੍ਥਾਯ ਉਪਾਯੰ ਗਾਹਾਪੇਯ੍ਯ। ਏਤੇਨ ਆਣਤ੍ਤਿਕਪ੍ਪਯੋਗੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਮ੍ਭੋ ਪੁਰਿਸਾ**ਤਿ ਆਲਪਨਮੇਤੰ। **ਕਿੰ ਤੁਯ੍ਹਿਮਿਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਸੰਵਣ੍ਣਨਾਕਾਰਨਿਦਸ੍ਸਨੰ। **ਇਤਿ ਚਿਤ੍ਤਮਨੋ**ਤਿ ਇਤਿ ਚਿਤ੍ਤੋ ਇਤਿ ਮਨੋ। ''ਮਤੰ ਤੇ ਜੀਵਿਤਾ ਸੇਯ੍ਯੋ''ਤਿਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਮਰਣਚਿਤ੍ਤੋ ਮਰਣਮਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ''ਮਨੋ''ਤਿਇਦੰ ਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਦੀਪਨਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ ''ਯੰ ਚਿਤ੍ਤੰ ਤੰ ਮਨੋ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੧੭੨) ਆਹ। **ਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ**ਤਿ ਵਿਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਇਤਿ-ਸਦ੍ਦੋ ਆਹਰਿਤਬ੍ਬੋ। ''ਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ ਚ ਸੰਵਿਦਹਨਮਤ੍ਤਸ੍ਸੇਤੰ ਨਾਮੰ, ਨ ਵਿਤਕ੍ਕਸ੍ਸੇਵ। ਤਞ੍ਚ ਸੰਵਿਦਹਨੰ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਅਤ੍ਥੇ ਸਞ੍ਞਾਚੇਤਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਹਿ ਸਙ੍ਗਹੰ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਇਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸਙ੍ਕਪ੍ਪੋ''ਤਿ ''ਮਤੰ ਤੇ ਜੀਵਿਤਾ ਸੇਯ੍ਯੋ''ਤਿਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਮਰਣਸਞ੍ਞੀ ਮਰਣਚੇਤਨੋ ਮਰਣਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। ਪਦਭਾਜਨੇਪਿ ਹਿ ਅਯਮੇਵ ਨਯੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ । ਏਤੇਨ ਮਰਣਚਿਤ੍ਤਾਦੀਹਿ ਵਿਨਾ ''ਏਕਾਹੰ ਜੀਵਿਤੰ ਸੇਯ੍ਯੋ, ਵੀਰਿਯਮਾਰਭਤੋ ਦਲ਼੍ਹ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ (ਧ॰ ਪ॰ ੧੧੨) ਨਯੇਨ ਧਮ੍ਮੰ ਭਾਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੰਵਣ੍ਣਨਾ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾ**ਤਿ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਉਚ੍ਚਾਵਚੇਨ ਕਾਰਣੇਨ। ਪੁਨ **ਮਰਣਵਣ੍ਣ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਨਿਗਮਨਵਚਨੰ। **ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਤਙ੍ਖਣੂਪਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪੇਨ੍ਤੋ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞੰ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ''ਮਰਣਵਣ੍ਣੰ ਵਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਮਾਰਣਤ੍ਥਾਯ ਓਪਾਤਕ੍ਖਣਨਾਦੀਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਖਤੇ ਓਪਾਤੇ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ

ਪਤਨੇਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਯਕ੍ਖਪੇਤਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਾਨਂ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਖੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ, ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਖੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਤਥਾ ਯਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਮਰਣੇ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਰਣੇ ਪਨ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਮਨੁਸ੍ਸਮਰਣੇ ਪਾਰਾਜਿਕਨ੍ਤਿ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਯੋਗਭੇਦਵਸੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਭੇਦੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਮਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਮਰਣਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਾ**ਤਿ ''ਇਮਿਨਾ ਉਪਕ੍ਕਮੇਨ ਇਮਂ ਮਾਰੇਮੀ''ਤਿ ਅਚੇਤੇਤ੍ਵਾ ਕਤੇਨ ਉਪਕ੍ਕਮੇਨ ਮੁਸਲੁਸ੍ਸਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ (ਪਾਰਾ॰ ੧੮੦ ਆਦਯੋ) ਵਿਯ ਪਰੇ ਮਤੇਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ''ਇਮਿਨਾ ਅਯਂ ਮਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਕ੍ਕਮੇਨ ਵਿਸਗਤਪਿਣ੍ਡਪਾਤਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ (ਪਾਰਾ॰ ੧੮੧) ਵਿਯ ਪਰੇ ਮਤੇਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਨਮਰਣਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਮਰਣਂ ਅਨਿਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਕ੍ਕਮੇਨ ਭੇਸਜ੍ਜਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ (ਪਾਰਾ॰ ੧੮੭) ਵਿਯ ਪਰੇ ਮਤੇਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਏਵਂ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਾਤਿਆਦੀਸੁ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਪਾਣੋ, ਪਾਣਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਵਧਕਚਿਤ੍ਤਂ, ਉਪਕ੍ਕਮੋ, ਤੇਨ ਮਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਤਤਿਯਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਅਨਭਿਜਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਸਨ੍ਤਾਨੇ ਅਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਅਤ੍ਤਨਿ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ। **ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਝਾਯੀਨਞ੍ਚੇਵ ਅਰਿਯਾਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮਂ। **ਅਤ੍ਤੁਪਨਾਯਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਤਂ ਉਪਨੇਤਿ ''ਮਯਿ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤੋ, ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਉਪਨੇਤਿ ''ਅਹਂ ਏਤ੍ਥ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਤੁਪਨਾਯਿਕੋ, ਤਂ ਅਤ੍ਤੁਪਨਾਯਿਕਂ। ਏਵਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਅਲਮਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨ**ਨ੍ਤਿਏਤ੍ਥ ਮਹਗ੍ਗਤਲੋਕੁਤ੍ਤਰਪਞ੍ਞਾ ਜਾਨਨਟ੍ਠੇਨ ਞਾਣਂ, ਚਕ੍ਖੁਨਾ ਚ ਦਿਟ੍ਠਮਿਵ ਧਮ੍ਮਂ ਪਚ੍ਚਕ੍ਖਕਰਣਤੋ ਦਸ੍ਸਨਟ੍ਠੇਨ ਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ, ਅਰਿਯਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਂ ਉਤ੍ਤਮਂ ਞਾਣਦਸ੍ਸਨਨ੍ਤਿ ਅਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ, ਅਲਂ ਪਰਿਯਤ੍ਤਂ ਕਿਲੇਸਵਿਦ੍ਧਂਸਨਸਮਤ੍ਥਂ ਅਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨਮੇਤ੍ਥ ਝਾਨਾਦਿਭੇਦੇ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੇ, ਅਲਂ ਵਾ ਅਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨਮਸ੍ਸਾਤਿ ਅਲਮਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨੋ, ਤਂ ਅਲਮਰਿਯਞਾਣਦਸ੍ਸਨਂ। **ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਮੇਤਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਂ ਅਤ੍ਤੁਪਨਾਯਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਤਦੁਭਯੇਨ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੁਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯ। **ਇਤਿ ਜਾਨਾਮਿ ਇਤਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਸਮੁਦਾਚਰਣਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਮੇਤਂ, ਅਤ੍ਤੁਪਨਾਯਿਕਞ੍ਹਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਿਨਾ ਅਞ੍ਞਾਪਦੇਸੇਨ ਸਮੁਦਾਚਰਨ੍ਤੋ ਏਵਂ ਸਮੁਦਾਚਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯ੍ਵਾਯਂ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਰਾ॰ ੨੦੯) ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋ''ਤਿਆਦਿਭੇਦੋ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਸੋ ਸਬ੍ਬੋ ਇਧੇਵ ਸਙ੍ਗਹਂ ਗਚ੍ਛਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ''ਇਤਿ ਜਾਨਾਮਿ ਇਤਿ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਹਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਨ ਯਿਦਂ ਵਚਨਮਤ੍ਤਮੇਵ ਵਦਤਿ, ਅਥ ਖੋ ''ਇਮਿਨਾ ਚ ਇਮਿਨਾ ਚ ਕਾਰਣੇਨ ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ ਮਯਿ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਦੀਪੇਤਿ, ''ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ ਚ ਵਦਨ੍ਤੇਨ ਹਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਾਦੀਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਅਤ੍ਥਿਤਾ ਦੀਪਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਯ੍ਵਾਯਂ ਪਦਭਾਜਨੇ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਂ, ਸਮਾਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਸਮਾਪਨ੍ਨੋਤਿਆਦਿਭੇਦੋ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਸੋ ਸਬ੍ਬੋ ਇਧੇਵ ਸਙ੍ਗਹਂ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ। **ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨਾ**ਤਿ ਤਤੋ ਆਰੋਚਿਤਕਾਲਤੋ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ। ਇਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਪਟਿਜਾਨਨਕਾਲਦਸ੍ਸਨਮੇਤਂ, ਅਯਂ ਪਨ ਆਰੋਚਿਤਕ੍ਖਣੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਨ ਆਪਨ੍ਨੋ ਯਸ੍ਮਾ ਪਰੇਨ ਚੋਦਿਤੋ ਵਾ ਅਚੋਦਿਤੋ ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ ਅਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਆਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਆਰੋਚਿਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਪਨ੍ਨੋ। **ਵਿਸੁਦ੍ਧਾਪੇਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਗਿਹਿਭਾਵਾਦਿਕਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਅਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ ਇਚ੍ਛਮਾਨੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਯਸ੍ਮਾ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਭਬ੍ਬੋ ਝਾਨਾਦੀਨਿ ਅਧਿਗਨ੍ਤੁਂ, ਇਚ੍ਚਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਗਿਹਿ ਵਾ ਉਪਾਸਕਾਰਾਮਿਕਸਾਮਣੇਰਾਨਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਦਾਨਾਦੀਹਿ ਸਗ੍ਗਮਗ੍ਗਂ ਵਾ ਝਾਨਾਦੀਹਿ ਮੋਕ੍ਖਮਗ੍ਗਂ ਵਾ ਆਰਾਧੇਤੁਂ ਭਬ੍ਬੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾਸ੍ਸ ਗਿਹਿਆਦਿਭਾਵੋ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਗਿਹਿਭਾਵਾਦਿਕਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਿਂ ਅਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ''ਤਿ। **ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਭਣੇਯ੍ਯ, ਕਥਂ? ''ਅਜਾਨਮੇਵਂ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿਆਦਿਂ। ਤਤ੍ਥ **ਅਜਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੋ। **ਅਪਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ। **ਤੁਚ੍ਛਂ ਮੁਸਾ ਵਿਲਪਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਹਂ ਵਚਨਤ੍ਥਵਿਰਹਤੋ ਤੁਚ੍ਛਂ, ਵਞ੍ਚਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯਤੋ

ਮੁਸਾ ਵਿਲਪਿਂ ਅਭਣਿਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਅਵ੍ਵਤ੍ਰ ਅਧਿਮਾਨਾ**ਤਿ ਯ੍ਵਾਯਂ ਤਿਲਕ੍ਖਣਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਖਾਰੇ ਸਮ੍ਮਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਦ੍ਧਵਿਪਸ੍ਸਕਸ੍ਸ ਅਪਤ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤਸਵ੍ਵਿਤਾਸਙ੍ਖਾਤੋ ਅਧਿਮਾਨੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਅਧਿਮਾਨਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਯੋ ਸਮੁਦਾਚਰੇਯ੍ਯ, ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਵਗ੍ਗੁਮੁਦਾਤੀਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਤੇਸਂ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਾਰੋਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਵ੍ਵਤ੍ਤਂ, ''ਅਵ੍ਵਤ੍ਰ ਅਧਿਮਾਨਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਵ੍ਵਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ''ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਅਸਨ੍ਤਂ ਝਾਨਾਦਿਧਮ੍ਮਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਚੇ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਸੋ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਅਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ''ਅਯਂ ਝਾਨਲਾਭੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਅਰਿਯੋ''ਤਿ ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਆਕਾਰੇਨ ਤਮਤ੍ਥਂ ਜਾਨਾਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਂ। ਸਚੇ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਸਚੇ ਪਨ ''ਯੋ ਤੇ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਿ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਠਮਂ ਝਾਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਰਾ॰ ੨੨੦) ਨਯੇਨ ਅਵ੍ਵਾਪਦੇਸੇਨ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਜਾਨਾਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਸਚੇ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਧਿਮਾਨੇਨ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਨੁਲ੍ਲਪਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਵ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨਿ ਅਸਨ੍ਤਤਾ, ਪਾਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚਨਂ, ਅਨਵ੍ਵਾਪਦੇਸੋ, ਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਤਾ, ਤਙ੍ਖਣਵਿਜਾਨਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਵ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾਤਿਇਦਂ ਇਧ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਪਾਰਾਜਿਕਪਰਿਦੀਪਨਮੇਵ। ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ । ਕਤਮਾਨਿ ਚਤੁਵੀਸਤਿ? ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਆਗਤਾਨਿ ਤਾਵ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਸਾਧਾਰਣਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰੀਤਿ ਅਟ੍ਠ, ਤਾਨਿ ਏਕਾਦਸਨ੍ਨਂ ਪਣ੍ਡਕਾਦੀਨਂ ਅਭਬ੍ਬਭਾਵਸਙ੍ਖਾਤੇਹਿ ਏਕਾਦਸਹਿ ਪਾਰਾਜਿਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ, ਗਿਹਿਭਾਵਂ ਪਤ੍ਥਯਮਾਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਭਾਵਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵੀਸਤਿ, ਅਪਰਾਨਿਪਿ ਲਮ੍ਬੀ, ਮੁਦੁਪਿਟ੍ਠਿਕੋ, ਪਰਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਜਾਤਂ ਮੁਖੇਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪਰਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਜਾਤੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਤੀਤਿ ਇਮੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਵਸੇਨ ''ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਨੁਲੋਮਪਾਰਾਜਿਕਾਨੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚ ਚਤ੍ਤਾਰਿ, ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਚ ਵੀਸਤੀਤਿ ਸਮੋਧਾਨੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਚਤੁਵੀਸਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। **ਨ ਲਭਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਉਪੋਸਥਾਦਿਭੇਦਂ ਸਂਵਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨ ਲਭਤਿ। **ਯਥਾ ਪੁਰੇ, ਤਥਾ ਪਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਕਾਲੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਕਾਲੇ ਚ, ਪਚ੍ਛਾ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਪਨ੍ਨੋਪਿ ਤਥੇਵ ਅਸਂਵਾਸੋ ਹੋਤਿ, ਨਤ੍ਥਿ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਪੋਸਥਾਦਿਭੇਦੋ ਸਂਵਾਸੋਤਿ। **ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ**ਤਿ ਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਪਾਰਾਜਿਕੇਸੁ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ''ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ। **ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਕਚ੍ਚਿ ਏਤ੍ਥ, ਏਤੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਪਾਰਾਜਿਕੇਸੁ ਕਚ੍ਚਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ **ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ**ਤਿ ਕਚ੍ਚਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ ਅਤ੍ਥ, ਭਵਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਕਣ੍ਡੋ

ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾਤਿ ਇਦਾਨਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾਨਂ ਅਭਿਮੁਖੀਕਰਣਂ। **ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ**ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾਨਂ ਪਿਯਵਚਨੇਨ ਆਲਪਨਂ। **ਤੇਰਸਾ**ਤਿ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। **ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ**ਤਿ ਏਵਂਨਾਮਕਾ। **ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਸਰੂਪੇਨ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਨ ਨਿਦਾਨੇ ਵਿਯ ''ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਸਾਧਾਰਣਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨ।

੧. ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਂਵਿਜ੍ਜਤਿ ਚੇਤਨਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ, ਸਞ੍ਚੇਤਨਾਵ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾ, ਸਞ੍ਚੇਤਨਾ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾ। **ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੀ**ਤਿ ਸੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿ, ਰਾਗੂਪਤ੍ਥਮ੍ਭਾਦੀਸੁ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਅਙ੍ਗਜਾਤੇ ਕਮ੍ਮਞ੍ਞਤਂ ਪਤ੍ਤੇ ਆਰੋਗ੍ਯਾਦੀਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਪਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝਤ੍ਤਰੂਪਾਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਮੋਚਨਸ੍ਸਾਦਚੇਤਨਾਯ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਉਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਸਯਧਾਤੁਨਾਨਤ੍ਤਤੋ ਨੀਲਾਦਿਵਸੇਨ (ਪਾਰਾ॰ ੨੩੯-੨੪੦) ਦਸਵਿਧੇਸੁ ਸੁਕ੍ਕੇਸੁ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਠਾਨਾ ਚਾਵਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਯਾ ਸੁਪਿਨੇ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ। **ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ**ਤਿ ਯਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤਾ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਾ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿ, ਅਯਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿਨਿਕਾਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਵਚਨਤ੍ਥੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘੋ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਚੇਵ ਸੇਸੇ ਚ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ। ਕਿਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਇਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਯਂ ਤਂ ਆਪਤ੍ਤਿਵੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਸ੍ਸ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਚੇਵ ਪਰਿਵਾਸਦਾਨਤ੍ਥਾਯ, ਆਦਿਤੋ ਸੇਸੇ ਮਜ੍ਝੇ ਮਾਨਤ੍ਤਦਾਨਤ੍ਥਾਯ ਮੂਲਾਯ ਪਟਿਕਸ੍ਸਨੇਨ ਵਾ ਸਹ ਮਾਨਤ੍ਤਦਾਨਤ੍ਥਾਯ, ਅਵਸਾਨੇ ਅਬ੍ਭਾਨਤ੍ਥਾਯ ਚ ਸਙ੍ਘੋ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਹੇਤ੍ਥ ਏਕਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਵਿਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਕ੍ਕਾ ਕਾਤੁਂ। ਇਤਿ ਸਙ੍ਘੋ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਚੇਵ ਸੇਸੇ ਚ ਇਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸੇਯ੍ਯਸਕਂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਅਸੁਚਿਮੋਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸੁਪਿਨਨ੍ਤਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ। ਸਚੇ ਪਨ ਪਰੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਙ੍ਗਜਾਤੇ ਉਪਕ੍ਕਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਮੋਚਾਪੇਤਿ, ਆਪਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ਚੇਤੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਆਕਾਸੇ ਕਟਿਕਮ੍ਪਨੇਨਪਿ ਨਿਮਿਤ੍ਤੇ ਉਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਚੇ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਯਂ ਏਕਾ ਖੁਦ੍ਦਕਮਕ੍ਖਿਕਾ ਪਿਵੇਯ੍ਯ, ਤਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਠਾਨਤੋ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਦਕਸੋਤਂ ਅਨੋਤਿਣ੍ਣੇਪਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ। ਠਾਨਤੋ ਪਨ ਚੁਤਂ ਅਵਸ੍ਸਮੇਵ ਦਕਸੋਤਂ ਓਤਰਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਦਕਸੋਤਂ ਓਤਿਣ੍ਣਮਤ੍ਤੇ ਬਹਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਵਾ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੨੩੭) ਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਨੁਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ, ਅਮੋਚਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ ਚ, ਸੁਪਿਨਂ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਮੁਤ੍ਤੇਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਚੇਤਨਾ, ਉਪਕ੍ਕਮੋ , ਮੁਚ੍ਚਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਓਤਿਣ੍ਣੋ**ਤਿ ਯਕ੍ਖਾਦੀਹਿ ਵਿਯ ਸਤ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਨ ਰਾਗੇਨ ਵਾ ਓਤਿਣ੍ਣੋ, ਕੂਪਾਦੀਨਿ ਵਿਯ ਸਤ੍ਤਾ ਅਸਮਪੇਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਰਜ੍ਜਨੀਯੇ ਠਾਨੇ ਰਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਸਯਂ ਵਾ ਰਾਗਂ ਓਤਿਣ੍ਣੋ, ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਰਾਗਸਮਙ੍ਗਿਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। **ਵਿਪਰਿਣਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨਾ**ਤਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਭਵਙ੍ਗਸਨ੍ਤਤਿਸਙ੍ਖਾਤਂ ਪਕਤਿਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਥਾ ਪਵਤ੍ਤੇਨ, ਵਿਰੂਪਂ ਵਾ ਪਰਿਣਤੇਨ ਯਥਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਮਾਨਂ ਵਿਰੂਪਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਰਾਗਵਸੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਦਹੁਜਾਤਾਯਪਿ ਜੀਵਮਾਨਕਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ। **ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਾਦਿਕਆਯਸਮ੍ਪਯੋਗਂ

ਕਾਯਮਿਸ੍ਸੀਭਾਵਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯਜ। **ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਾਹਂ** ਵਾਤਿਆਦਿ ਪਨਸ੍ਸ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਅਤ੍ਥਦਸ੍ਸਨਂ। ਤਤ੍ਥ **ਹਤ੍ਥੋ** ਨਾਮ ਕਪ੍ਪਰਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਅਗ੍ਗਨਖਾ। **ਵੇਣੀ** ਨਾਮ ਵਿਨਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਵਿਨਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਕੇਸੇਹਿ ਵਾ ਨੀਲਾਦਿਵਣ੍ਣਸੁਤ੍ਤਕੁਸੁਮਕਹਾਪਣਮਾਲਾਸੁਵਣ੍ਣਚੀਰਕਮੁਤ੍ਤਾਵਲਿਆਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਮਿਸ੍ਸੇਹਿ ਵਾ ਕਤਕੇਸਕਲਾਪਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਵੇਣਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਕੇਸਾਪਿ ਗਹਿਤਾਯੇਵ ਸਦ੍ਧਿਂ ਲੋਮੇਹਿ। ਇਤਿ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਸ੍ਸ ਗਹਣਂ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਾਹੋ, ਵੇਣਿਯਾ ਗਹਣਂ ਵੇਣਿਗ੍ਗਾਹੋ। ਅਵਸੇਸਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਪਰਾਮਸਨਂ **ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਵਾ ਅਙ੍ਗਸ੍ਸ ਪਰਾਮਸਨਂ** ਨਾਮ। ਯੋ ਤਂ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਾਹਂ ਵਾ ਵੇਣਿਗ੍ਗਾਹਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਵਾ ਅਙ੍ਗਸ੍ਸ ਪਰਾਮਸਨਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯਜ, ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿਨਿਕਾਯੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਸਮਾਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ , ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਇਤ੍ਥਿਸਞ੍ਞਿਨੋ ਅਨੁਮਸੋ ਲੋਮੇਨ ਲੋਮਂ ਫੁਸਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਫੁਸਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਸੇਵਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਵਾਯਮਿਤ੍ਵਾ ਫਸ੍ਸਂ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ। ਏਕੇਨ ਪਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਫੁਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਾਵ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਫੁਸਨ੍ਤੋ ਪਨ ਸਚੇ ਸੀਸਤੋ ਯਾਵ ਪਾਦਾ, ਤਾਵ ਕਾਯਤੋ ਹਤ੍ਥਂ ਅਮੋਚੇਨ੍ਤੋਯੇਵ ਫੁਸਤਿ, ਏਕਾਵ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਅਙ੍ਗੁਲੀਨਂ ਏਕਤੋ ਗਹਣੇਪਿ ਏਕਾਯੇਵ। ਸਚੇ ਪਨ ਨਾਨਿਤ੍ਥੀਨਂ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗੁਲਿਯੋ ਏਕਤੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਪਣ੍ਡਕਪੁਰਿਸਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਚ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਤਥਾ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ, ਅਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥਿਪਣ੍ਡਕੇਹਿ ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੇਪਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥਿਯਾ ਪਨ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧਾਦੀਸੁ, ਪੁਰਿਸਕਾਯਫੁਸਨਾਦੀਸੁ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਫੁਸਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਸੇਵਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸਾਪਿ ਕਾਯੇਨ ਅਵਾਯਮਿਤ੍ਵਾ ਫਸ੍ਸਂ ਪਟਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਮੋਕ੍ਖਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਇਤ੍ਥਿਂ ਫੁਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਸਾਦਿਯਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀ, ਇਤ੍ਥਿਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਰਾਗੋ, ਤੇਨ ਰਾਗੇਨ ਵਾਯਾਮੋ, ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਾਹਾਦਿਸਮਾਪਜ੍ਜਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਾਚਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ ਓਤਿਣ੍ਣਤਾ ਚ ਵਿਪਰਿਣਤਚਿਤ੍ਤਤਾ ਚ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਾਚਸ੍ਸਾਦਰਾਗਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਮਾਤੁਗਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਸਲ੍ਲਕ੍ਖਣਸਮਤ੍ਥਂ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥਿਂ। **ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਹਿਵਾਚਾਹੀ**ਤਿ ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗਪਸ੍ਸਾਵਮਗ੍ਗੇਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾਹਿ ਵਾਚਾਹਿ। **ਓਭਾਸੇਯਜਾ**ਤਿ ਅਵਭਾਸੇਯਜ, ਵਣ੍ਣਾਵਣ੍ਣਯਾਚਨਆਯਾਚਨਪੁਚ੍ਛਨਪਟਿਪੁਚ੍ਛਨਆਚਿਕ੍ਖਣਾਨੁਸਾਸਨਅਕ੍ਕੋਸਨਵਸੇਨ ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਂ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਵਚਨਂ ਵਦੇਯਜ। **ਯਥਾ ਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ, ਯਥਾ ਯੁਵਾ ਯੁਵਤਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਓਭਾਸਨੇ ਨਿਰਾਸਙ੍ਕਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। **ਮੇਥੁਨੁਪਸਂਹਿਤਾਹੀ**ਤਿਇਦਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਾਚਾਯ ਸਿਖਾਪਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਦਸ੍ਸਨਂ। **ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ**ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਮਗ੍ਗਾਨਂ ਵਸੇਨ ਵਣ੍ਣਾਵਣ੍ਣੇਹਿ ਵਾ ਮੇਥੁਨਯਾਚਨਾਦੀਹਿ ਵਾ ''ਸਿਖਰਣੀਸਿ, ਸਂਭਿਨ੍ਨਾਸਿ, ਉਭਤੋਬਜਞ੍ਜਨਕਾਸੀ''ਤਿ ਇਮੇਸੁ ਤੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਅਕ੍ਕੋਸਵਚਨੇਨ ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮਂ ਓਭਾਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ ਨਾਮ ਆਪਤ੍ਤਿਨਿਕਾਯੋ ਹੋਤੀਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਾਚਾਹਿ ਓਭਾਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਇਤ੍ਥਿਸਞ੍ਞਿਨੋ ਅਨੁਮਸੋ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾਯਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਓਭਾਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਚੇ ਸਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਖਣੇ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ। ਪਣ੍ਡਕੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਇਤ੍ਥਿਸਞ੍ਞਿਨੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਓਭਾਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਚ ਇਤ੍ਥਿਯੋ ਏਕਵਾਚਾਯ ਓਭਾਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਚਾਗਣਨਾਯ ਚੇਵ ਇਤ੍ਥਿਗਣਨਾਯ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਸਚੇ ਯਂ ਇਤ੍ਥਿਂ ਓਭਾਸਤਿ, ਸਾ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਅਧਕ੍ਖਕਂ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਆਦਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾਦਿਭਣਨੇਪਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਪਣ੍ਡਕੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਉਬ੍ਭਕ੍ਖਕਂ ਅਧੋਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧਞ੍ਚ

ਆਦਿਸ੍ਸ ਵਣ੍ਣਾਦਿਭਣਨੇ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਅਨੁਸਾਸਨਿਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਨਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀ, ਇਤ੍ਥਿਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਾਚਸ੍ਸਾਦਰਾਗੋ, ਤੇਨ ਰਾਗੇਨ ਓਭਾਸਨਂ, ਤਙ੍ਖਣਵਿਜਾਨਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਦ੍ਵਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਾਚਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਅਤ੍ਤਕਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਓਤਿਣ੍ਣਤਾ ਚ ਵਿਪਰਿਣਤਚਿਤ੍ਤਤਾ ਚ ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ**ਤਿ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੋਭਾਸਨੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਸਮੀਪੇ। **ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯਾ**ਤਿ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਕਾਮੇਨ ਪਾਰਿਚਰਿਯਾ ਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾ ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਕਾਮਿਤਾ ਇਚ੍ਛਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਤਕਾਮਾ, ਸਯਂ ਮੇਥੁਨਰਾਗਵਸੇਨ ਪਤ੍ਥਿਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਤ੍ਤਕਾਮਾ ਚ ਸਾ ਪਾਰਿਚਰਿਯਾ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ। **ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਗੁਣਂ ਆਨਿਸਂਸਂ ਪਕਾਸੇਯ੍ਯ। **ਏਤਦਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਤਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ ਵਣ੍ਣਭਾਸਨਾਕਾਰਨਿਦਸ੍ਸਨਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਪਦਸਮ੍ਬਨ੍ਧਵਸੇਨੇਵ ਸਙ੍ਖੇਪਤ੍ਥੋ – ਯਾ ਮਾਦਿਸਂ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਦੀਹਿ ਵਿਰਹਿਤਤ੍ਤਾ **ਸੀਲਵਨ੍ਤਂ** ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਾ ਵਿਰਹਿਤਤ੍ਤਾ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਾਰਿਂ** ਤਦੁਭਯੇਨਾਪਿ **ਕਲ੍ਯਾਣਧਮ੍ਮਂ ਏਤੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਪਰਿਚਰੇਯ੍ਯ** ਅਭਿਰਮੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸਾ ਏਵਂ ਮਾਦਿਸਂ ਪਰਿਚਰਨ੍ਤਿਯਾ ਯਾ ਅਯਂ ਪਾਰਿਚਰਿਯਾ ਨਾਮ, ਏਤਦਗ੍ਗਂ ਪਾਰਿਚਰਿਯਾਨਨ੍ਤਿ। **ਮੇਥੁਨੁਪਸਂਹਿਤੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ**ਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਨ੍ਤੋ ਚ ''ਅਰਹਸਿ ਤ੍ਵਂ ਮਯ੍ਹਂ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਂ ਦਾਤੁ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਮੇਥੁਨਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੇਨੇਵ ਵਚਨੇਨ ਯੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ ਵਣ੍ਣਭਾਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਇਤ੍ਥਿਸਞ੍ਞਿਨੋ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾਯਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਚੇ ਸਾ ਤਮਤ੍ਥਂ ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਖਣੇ ਜਾਨਾਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ । ਨੋ ਚੇ ਜਾਨਾਤਿ, ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਪਣ੍ਡਕੇ ਪਣ੍ਡਕਸਞ੍ਞਿਨੋਪਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਇਤ੍ਥਿਸਞ੍ਞਿਨੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਚੀਵਰਾਦੀਹਿ ਵਤ੍ਥੁਕਾਮੇਹਿ ਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ ਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥੀ, ਇਤ੍ਥਿਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਅਤ੍ਤਕਾਮਪਾਰਿਚਰਿਯਾਯ ਰਾਗੋ, ਤੇਨ ਰਾਗੇਨ ਵਣ੍ਣਭਣਨਂ, ਤਙ੍ਖਣਵਿਜਾਨਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੋਭਾਸਨੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਅਤ੍ਤਕਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਸਂਚਰਣਭਾਵਂ। **ਸਮਾਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨਵੀਮਂਸਨਪਚ੍ਚਾਹਰਣਾਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤੋ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। **ਇਤ੍ਥਿਯਾ** ਵਾਤਿਆਦਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਂ। ਤਤ੍ਥ **ਇਤ੍ਥਿਯਾ** ਵਾ **ਪੁਰਿਸਮਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਸੇਨ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾਪਿਤਾਦੀਹਿ ਵਾ ਪੇਸਿਤੋ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਮਤਿਂ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ** ਵਾ **ਇਤ੍ਥਿਮਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਮਾਤਾਪਿਤਾਦੀਹਿ ਵਾ ਪੇਸਿਤੋ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਮਤਿਂ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਜਾਯਤ੍ਤਨੇ** ਵਾ **ਜਾਰਤ੍ਤਨੇ** ਵਾਤਿ ਜਾਯਭਾਵੇ ਵਾ ਜਾਰਭਾਵੇ ਵਾ। ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਿ ਮਤਿਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੋ ਜਾਯਤ੍ਤਨੇ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਮਤਿਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੋ ਜਾਰਤ੍ਤਨੇ ਆਰੋਚੇਤਿ। ਅਪਿਚ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸੇਵ ਮਤਿਂ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੋ ਜਾਯਤ੍ਤਨੇ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਿ ਨਿਬਦ੍ਧਭਰਿਯਭਾਵੇ, ਜਾਰਤ੍ਤਨੇ ਵਾ ਮਿਚ੍ਛਾਚਾਰਭਾਵੇ, ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਰਾ॰ ੩੦੨) ''ਜਾਯਤ੍ਤਨੇ ਵਾਤਿ ਜਾਯਾ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਜਾਰਤ੍ਤਨੇ ਵਾਤਿ ਜਾਰੀ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਮਤਿਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਆਰੋਚਨੇਪਿ ''ਪਤਿ ਭਵਿਸ੍ਸਸਿ, ਜਾਰੋ

ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਅਨੁਮਸੋ ਤਙ੍ਖਣਿਕਾਯਪੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਯਾ ਅਯਂ ਤਙ੍ਖਣੇ ਮੁਹੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਸਂਵਸਿਤਬ੍ਬਤੋ ''ਤਙ੍ਖਣਿਕਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਮੁਹੁਤ੍ਤਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਸਾਪਿ ''ਮੁਹੁਤ੍ਤਿਕਾ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਮਤਿਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ''ਮੁਹੁਤ੍ਤਿਕੋ ਭਵਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਇਤ੍ਥਿਮਤਿਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੋਪਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਆਪਜ੍ਜਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਮਾਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਙ੍ਖਣਿਕਾਯਪੀ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ''ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਵੀਮਂਸਤਿ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਂ ਪਚ੍ਚਾਹਰਾਪੇਤੀ''ਤਿਇਮਿਨਾ (ਪਾਰਾ॰ ੩੩੮) ਨਯੇਨ ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਾਲਂਵਚਨੀਯਾਯ ਯਾਯ ਕਾਯਚਿ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਮਾਤੁਯਾਪਿ ਪੁਰਿਸਮਤਿਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੋ ''ਹੋਹਿ ਕਿਰ ਭਰਿਯਾ ਧਨਕ੍ਕੀਤਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਸਚੇਪਿ ਛਨ੍ਦਵਾਸਿਨੀਆਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਾਕਾਰੇਨ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤਾਯ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੇਪਿ ਅਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੇਪਿ ਪੁਨ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਪਹਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸਾ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਭਰਿਯਾ ਹੋਤੁ ਵਾ, ਮਾ ਵਾ, ਅਕਾਰਣਮੇਤਂ। ਸਚੇਪਿ ਯਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਪੇਸਿਤੋ, ਤਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਅਵਸ੍ਸਾਰੋਚਨਕਸ੍ਸ ''ਆਰੋਚੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਹਰਤਿ, ਆਪਜ੍ਜਤਿਯੇਵ। ''ਮਾਤੁਰਕ੍ਖਿਤਂ ਬ੍ਰੂਹੀ''ਤਿ ਪੇਸਿਤਸ੍ਸ ਪਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਪਿਤੁਰਕ੍ਖਿਤਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਸਙ੍ਕੇਤਂ ਹੋਤਿ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਵਚਨਂ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਉਭਯੇਨ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸਾ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਾ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਆਰੋਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪੁਨ ਯੇਨ ਪੇਸਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਸਯਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਆਰੋਚਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ । ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਹਿ ''ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਵੀਮਂਸਤਿ, ਪਚ੍ਚਾਹਰਤੀ''ਤਿਇਦਂ ਅਙ੍ਗਤ੍ਤਯਂ ਸਮ੍ਪਾਦਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਇਤੋ ਪਨ ਯੇਹਿ ਕੇਹਿਚਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ, ਪਣ੍ਡਕੇ ਚ ਅਙ੍ਗਤ੍ਤਯੇਨਾਪਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ਏਕੇਨ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਵਾ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਵਾ ਕਿਚ੍ਚੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਯੇਸੁ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਤੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਤਾ, ਨ ਨਾਲਂਵਚਨੀਯਤਾ,

ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨਵੀਮਂਸਨਪਚ੍ਚਾਹਰਣਾਨੀਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਛਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਂ ਵਾ ਅਲਂਵਚਨੀਯਭਾਵਂ ਵਾ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯਵਿਕਾਰੇਨ ਸਾਸਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਪਚ੍ਚਾਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ। ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਚਿਤ੍ਤਂ ਜਾਨੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਕੇਨਚਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਆਗਤਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਰਿਸੇ ਆਗਤੇ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਕਤਤ੍ਤਾ ਵਾਚਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਵਾਚਾਯ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਸਾਸਨਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਰਣੀਯੇਨ ਤਸ੍ਸਾ ਘਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਚੀਭੇਦੇਨ ਵੀਮਂਸਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪਿ ਅਞ੍ਞੇਨੇਵ ਕਾਰਣੇਨ ਤਤੋ ਅਪਕ੍ਕਮ੍ਮ ਕਦਾਚਿਦੇਵ ਤਂ ਪੁਰਿਸਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਵਾਚਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸਾਪਿ ਪਿਤੁਵਚਨੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਅਲਂਵਚਨੀਯਂ ਮਾਤਰਮ੍ਪਿ ''ਏਹਿ ਮੇ ਪਿਤਰਂ ਉਪਟ੍ਠਾਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਾਯਵਾਚਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਚਿਤ੍ਤਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ। ਤਦੁਭਯਂ ਪਨ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਏਤੇਹੇਵ ਤੀਹਿ ਨਯੇਹਿ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਾਨੇਵ ਤੀਣਿ ਤਦੁਭਯਜਾਨਨਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਚਿਤ੍ਤਕਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਕਿਰਿਯਂ, ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਕੁਸਲਾਦਿਵਸੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਚਿਤ੍ਤਾਨਿ, ਸੁਖਾਦਿਵਸੇਨ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵੇਦਨਾਤਿ।

ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਕੁਟਿਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯ ਪਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾ** ਨਾਮ ਸਯਂ ਪਵਤ੍ਤਿਤਯਾਚਨਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਾਚਨਾਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਯਂ ਯਾਚਿਤਕੇਹਿ ਉਪਕਰਣੇਹੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਪਰਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਕਂ ਮੂਲਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਯਾਚਿਤੁਂ ਨ

ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਾਵਕਾਲਿਕਂ ਪਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਹਾਯਤ੍ਥਾਯ ਕਮ੍ਮਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ''ਪੁਰਿਸਂ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪੁਰਿਸਤ੍ਤਕਰਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, **ਪੁਰਿਸਤ੍ਤਕਰੋ** ਨਾਮ ਵਡ੍ਢਕਿਆਦਿਨਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ ਹਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ। ਤਂ ''ਪੁਰਿਸਤ੍ਤਕਰਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਹਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਹਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਥੁ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਕਿਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਤਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵਾ ਅਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਵਾ ਯਾਚਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਮਿਗਲੁਦ੍ਦਕਾਦਯੋ ਪਨ ਸਕਕਮ੍ਮਂ ਨ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਾ। **ਕੁਟਿ**ਨ੍ਤਿ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ। ਤਤ੍ਥ **ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਥਮ੍ਭਤੁਲਾਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਵਾਤਪਾਨਧੂਮਚ੍ਛਿਦ੍ਦਾਦਿਭੇਦਂ ਅਲੇਪੋਕਾਸਂ ਅਵਸੇਸੇ ਲੇਪੋਕਾਸੇ ਕੁਟ੍ਟੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਛਦਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਸੁਧਾਯ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਵਾ ਲਿਤ੍ਤਾ। **ਅਵਲਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਤਥੇਵ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਛਦਨਸ੍ਸ ਬਹਿ ਲਿਤ੍ਤਾ। **ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਾ** ਨਾਮ ਤਥੇਵ ਛਦਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਚ ਬਹਿ ਚ ਲਿਤ੍ਤਾ। **ਕਾਰਯਮਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਸਯਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ, ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤੇਨ। **ਅਸਾਮਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰੇਤਾ ਦਾਯਕੇਨ ਵਿਰਹਿਤਂ। **ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸ**ਨ੍ਤਿ ''ਮਯ੍ਹਂ ਵਾਸਾਗਾਰਂ ਏਸਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾ ਉਦ੍ਦੇਸੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਾ, ਤਂ ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਂ। **ਪਮਾਣਿਕਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਾ। **ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਮਾਣ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਕੁਟਿਯਾ ਇਦਂ ਪਮਾਣਂ। **ਦੀਘਸੋ**ਤਿ ਦੀਘਤੋ। **ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯਾ**ਤਿਏਤ੍ਥ **ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿ** ਨਾਮ ਇਦਾਨਿ ਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ, ਵਡ੍ਢਕਿਹਤ੍ਥੇਨ ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਹਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ। ਮਿਨਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਕੁਟਿਯਾ ਬਹਿਕੁਟ੍ਟੇ ਪਠਮਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਮਹਾਮਤ੍ਤਿਕਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਥੁਸਪਿਣ੍ਡਪਰਿਯਨ੍ਤੇਨ ਦ੍ਵਾਦਸ ਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਮਿਨੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਚੇ ਥੁਸਪਿਣ੍ਡਕੇਨ ਅਨਤ੍ਥਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਮਹਾਮਤ੍ਤਿਕਲੇਪੇਨੇਵ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਸ੍ਵੇਵ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। **ਤਿਰਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ। **ਸਤ੍ਤਨ੍ਤਰਾ**ਤਿ ਕੁਟ੍ਟਸ੍ਸ ਬਹਿਅਨ੍ਤਂ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਿਮੇਨ ਅਨ੍ਤੇਨ ਸਤ੍ਤ ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਯੋ ਪਮਾਣਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਕੇਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਦੀਘਤੋ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤਿਰਿਯਂ, ਤਿਰਿਯਤੋ ਵਾ ਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੀਘਂ ਵਡ੍ਢੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਉਭਤੋਵਡ੍ਢਨੇ। ਯਾ ਪਨ ਦੀਘਤੋ ਸਟ੍ਠਿਹਤ੍ਥਾਪਿ ਹੋਤਿ, ਤਿਰਿਯਤੋ ਤਿਹਤ੍ਥਾ ਵਾ ਊਨਕਚਤੁਹਤ੍ਥਾ ਵਾ, ਯਤ੍ਥ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤੋ ਮਞ੍ਚੋ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਨ ਪਰਿਵਟ੍ਟਤਿ, ਪਚ੍ਛਿਮਕੋਟਿਯਾ ਚਤੁਹਤ੍ਥਵਿਤ੍ਥਾਰਾ ਨ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਕੁਟਿਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਭਿਨੇਤਬ੍ਬਾ ਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾਯਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਪਦੇਸੇ ਕੁਟਿਂ ਕਾਰੇਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਰਾ॰ ੩੪੯) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਸਙ੍ਘਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਵਾ ਸਙ੍ਘਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਸਮ੍ਮਤਾ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਤ੍ਥਾਯ ਨੇਤਬ੍ਬਾ। **ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਤ੍ਥੁ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ ਅਨਾਰਮ੍ਭਂ ਸਪਰਿਕ੍ਕਮਨ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਕਿਪਿਲ੍ਲਿਕਾਦੀਨਂ ਆਸਯਾਦੀਹਿ ਤੇਰਸਹਿ, ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਣਾਪਰਣ੍ਣਨਿਸ੍ਸਿਤਾਦੀਹਿ ਸੋਲਸਹਿ ਉਪਦ੍ਦਵੇਹਿ ਵਿਰਹਿਤਤ੍ਤਾ ਅਨਾਰਮ੍ਭਂ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਵਾ ਚਤੂਹਿ ਵਾ ਬਲਿਬਦ੍ਧੇਹਿ ਯੁਤ੍ਤੇਨ ਸਕਟੇਨ ਏਕਂ ਚਕ੍ਕਂ ਨਿਬ੍ਬੋਦਕਪਤਨਟ੍ਠਾਨੇ ਏਕਂ ਬਹਿ ਕਤ੍ਵਾ ਆਵਿਜ੍ਝਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯਤਾਯ ਸਪਰਿਕ੍ਕਮਨਨ੍ਤਿ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਸਙ੍ਘਪਹੋਨਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ, ਨੋ ਚੇ, ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਯਾਚਿਤੇਹਿ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਵਤ੍ਥੁ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ। **ਸਾਰਮ੍ਭੇ ਚੇ**ਤਿਆਦਿ ਪਟਿਪਕ੍ਖਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਆਲਵਿਯਂ ਆਲਵਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਞ੍ਞਾਚਿਕਾਯ ਕੁਟਿਕਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ''ਅਦੇਸਿਤਵਤ੍ਥੁਕਂ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਕੁਟਿਂ ਕਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਉਪਕਰਣਤ੍ਥਂ ਅਰਞ੍ਞਂ ਗਮਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਪਯੋਗੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ''ਇਦਾਨਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਿਣ੍ਡੇਹਿ ਨਿਟ੍ਠਾਨਂ ਗਮਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਤੇਸੁ ਪਠਮਪਿਣ੍ਡਦਾਨੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਦੁਤਿਯਦਾਨੇਨ ਲੇਪੇ ਘਟਿਤੇ ਸਚੇ ਅਦੇਸਿਤਵਤ੍ਥੁਕਾ ਏਵ ਵਾ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਏਵ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਦ੍ਵੇ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ। ਉਭਯਵਿਪ੍ਪਨ੍ਨਾ, ਦ੍ਵੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ, ਦ੍ਵੇ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਦ੍ਵਾਰਬਨ੍ਧਂ ਵਾ ਵਾਤਪਾਨਂ ਵਾ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾਵ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਲਿਮ੍ਪਤਿ, ਠਪਿਤੇ ਚ ਤਸ੍ਮਿਂ ਲੇਪੋ ਨ ਘਟਿਯਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿ ਤਾਵ। ਪੁਨ ਲਿਮ੍ਪਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਘਟਿਤਮਤ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ। ਸਚੇ ਤਂ ਠਪਿਯਮਾਨਂ ਪਠਮਦਿਨ੍ਨਲੇਪੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਿਰਨ੍ਤਰਮੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਪਠਮਮੇਵ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ। ਕੇਵਲਂ ਸਾਰਮ੍ਭਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਅਪਰਿਕ੍ਕਮਨਾਯ। ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਕੁਟਿਂ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦਦਤੋ ਚ, ਭੂਮਿਂ ਸਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ, ਲੇਣਗੁਹਾਤਿਣਕੁਟਿਪਣ੍ਣਚ੍ਛਦਨਗੇਹੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਕੁਟਿਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾਸਤ੍ਥਾਯ, ਵਾਸਾਗਾਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪੋਸਥਾਗਾਰਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਤ੍ਥਾਯ ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਤਾ, ਹੇਟ੍ਠਿਮਪਮਾਣਸਮ੍ਭਵੋ, ਅਦੇਸਿਤਵਤ੍ਥੁਕਤਾ, ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਤਾ, ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਿਕਤਾ, ਵਾਸਾਗਾਰਤਾ , ਲੇਪਘਟਨਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਛ ਵਾ ਸਤ੍ਤ ਵਾ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਛਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਞ੍ਚ, ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਞ੍ਚ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਵਤ੍ਥੁਂ

ਦੇਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੰ ਵਾ ਕਰੋਤੋ ਕਿਰਿਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਅਦੇਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਰੋਤੋ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਤਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਕੁਟਿਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਵਿਹਾਰਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਮਹਲ੍ਲਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਸਾਮਿਕਭਾਵੇਨ ਸਞ੍ਞਾਚਿਤਕੁਟਿਤੋ ਮਹਨ੍ਤਭਾਵੋ ਏਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਯਸ੍ਮਾ ਵਾ ਵਤ੍ਥੁੰ ਦੇਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਮੇਨਾਪਿ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਮਾਣਮਹਨ੍ਤਤਾਯਪਿ ਮਹਲ੍ਲਕੋ, ਤੰ ਮਹਲ੍ਲਕੰ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨਸ੍ਸ ਤੰ ਪਮਾਣਮਹਨ੍ਤਤ੍ਤੰ ਸਸਾਮਿਕਤ੍ਤਾਵ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਤ੍ਥਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ''ਮਹਲ੍ਲਕੋ ਨਾਮ ਵਿਹਾਰੋ ਸਸਾਮਿਕੋ ਵੁਚ੍ਚਤੀ''ਤਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਰਾ· ੩੬੭) ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬੰ ਕੁਟਿਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸੰ, ਸਸਾਮਿਕਭਾਵਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹਿ ਵਿਸੇਸੋ।

ਕੋਸਮ੍ਬਿਯੰ ਛਨ੍ਨਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਚੇਤਿਯਰੁਕ੍ਖੰ ਛੇਦਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਭਾਵੋ, ਅਕਿਰਿਯਮਤ੍ਤਤੋ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਭਾਵੋ, ਏਕਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਤਾ ਚ ਏਤ੍ਥ ਵਿਸੇਸੋ।

ਵਿਹਾਰਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਦੁਟ੍ਠਦੋਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਦੁਟ੍ਠੋ ਦੋਸੋ**ਤਿ ਦੂਸਿਤੋ ਚੇਵ ਦੂਸਕੋ ਚ। ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ਹਿ ਦੋਸੇ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਤੇਨ ਦੋਸੇਨ ਦੂਸਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਪਕਤਿਭਾਵੰ ਜਹਾਪਿਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਦੁਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਪਰਞ੍ਚ ਦੂਸੇਤਿ ਵਿਨਾਸੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਦੋਸੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਤਿ ''ਦੁਟ੍ਠੋ ਦੋਸੋ''ਤਿ ਏਕਸ੍ਸੇਵੇਤੰ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਆਕਾਰਨਾਨਤ੍ਤੇਨ ਨਿਦਸ੍ਸਨੰ। **ਅਪ੍ਪਤੀਤੋ**ਤਿ ਨਪ੍ਪਤੀਤੋ, ਪੀਤਿਸੁਖਾਦੀਹਿ ਵਿਵਜ੍ਜਿਤੋ, ਨ ਅਭਿਸਟੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਮੂਲਕੇਨਾ**ਤਿ ਯੰ ਚੋਦਕੇਨ ਚੁਦਿਤਕਮ੍ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਅਦਿਟ੍ਠੰ ਅਸ੍ਸੁਤੰ ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੰ, ਇਦੰ ਏਤੇਸੰ ਦਸ੍ਸਨਸਵਨਪਰਿਸਙ੍ਕਾਸਙ੍ਖਾਤਾਨੰ ਮੂਲਾਨੰ ਅਭਾਵਤੋ ਅਮੂਲਕੰ ਨਾਮ। ਤੰ ਪਨ ਸੋ ਆਪਨ੍ਨੋ ਵਾ ਹੋਤੁ, ਅਨਾਪਨ੍ਨੋ ਵਾ, ਏਤੰ ਇਧ ਅਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਅਦਿਟ੍ਠੰ** ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਸਾਦਚਕ੍ਖੁਨਾ ਵਾ ਦਿਬ੍ਬਚਕ੍ਖੁਨਾ ਵਾ ਅਦਿਟ੍ਠੰ, **ਅਸ੍ਸੁਤੰ** ਨਾਮ ਤਥੇਵ ਕੇਨਚਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੰ ਨ ਸੁਤੰ, **ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੰ** ਨਾਮ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਪਰਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਸੁਤਮੁਤਵਸੇਨ ਚੇਤਸਾ ਅਪਰਿਸਙ੍ਕਿਤੰ, ਇਤਿ ਏਵਰੂਪੇਨ ਅਮੂਲਕੇਨ। **ਪਾਰਾਜਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਰੂਪੇਸੁ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਯਾ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ, ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਰਾ· ੩੮੬) ਪਨ ਪਾਰਾਜਿਕੁਦ੍ਦੇਸੇ ਆਗਤਾਨੇਵ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਧੰਸੇਯ੍ਯ ਵਿਦ੍ਧੰਸੇਯ੍ਯ ਪਧੰਸੇਯ੍ਯ ਅਭਿਭਵੇਯ੍ਯ। ਤੰ ਪਨ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸਨੰ ਯਸ੍ਮਾ ਅਤ੍ਤਨਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤੋਪਿ ਪਰੇਨ ਚੋਦਾਪੇਨ੍ਤੋਪਿ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ ''ਚੋਦੇਤਿ ਵਾ ਚੋਦਾਪੇਤਿ ਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥੁਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨਾ ਆਪਤ੍ਤਿਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨਾ ਸੰਵਾਸਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਸਾਮੀਚਿਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋਤਿ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਚਤਸ੍ਸੋ ਚੋਦਨਾ। ਤਾਸੁ **ਵਤ੍ਥੁਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨਾ** ਨਾਮ ''ਤ੍ਵੰ ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ। **ਆਪਤ੍ਤਿਸਨ੍ਦਸ੍ਸਨਾ** ਨਾਮ ''ਤ੍ਵੰ ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਾਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਨ੍ਨੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾ। **ਸੰਵਾਸਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ** ਨਾਮ ''ਨਤ੍ਥਿ ਤਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਉਪੋਸਥੋ ਵਾ ਪਵਾਰਣਾ ਵਾ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੰ ਵਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਪਵਤ੍ਤੋ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਪਨ ਸੀਸੰ ਨ ਏਤਿ, ''ਅਸ੍ਸਮਣੋਸੀ''ਤਿਆਦੀਹਿ ਵਚਨੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਘਟਿਤੇਯੇਵ ਸੀਸੰ ਏਤਿ। **ਸਾਮੀਚਿਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ** ਨਾਮ ਅਭਿਵਾਦਨਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਬੀਜਨਿਕਮ੍ਮਾਦੀਨੰ ਅਕਰਣੰ, ਤੰ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਵਨ੍ਦਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਤੋ ਏਕਸ੍ਸ ਅਕਤ੍ਵਾ ਸੇਸਾਨੰ ਕਰਣਕਾਲੇ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ ਚੋਦਨਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਨ ਸੀਸੰ ਨ ਏਤਿ। ''ਕਸ੍ਮਾ ਮਮ ਵਨ੍ਦਨਾਦੀਨਿ ਨ ਕਰੋਸੀ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਪਨ ''ਅਸ੍ਸਮਣੋਸੀ''ਤਿਆਦਿਵਚਨੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਘਟਿਤੇਯੇਵ ਸੀਸੰ ਏਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਤ੍ਵੰ ਮੇਥੁਨੰ ਧਮ੍ਮੰ ਪਟਿਸੇਵੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਅਸ੍ਸਮਣੋਸੀ''ਤਿ ਵਾ ਆਦੀਹਿ ਵਚਨੇਹਿ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾਯ ਏਵ ਵਾ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਦੀਪੇਨ੍ਤੋ ਸਯੰ ਵਾ ਚੋਦੇਤਿ, ਗਹਟ੍ਠਪਬ੍ਬਜਿਤੇਸੁ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਚੋਦਾਪੇਤਿ, ਅਯੰ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਤਿ ਨਾਮ। **ਅਪ੍ਪੇਵ ਨਾਮ**

ਨਂ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਚਾਵੇਯ੍ਯਜਨ੍ਤਿ ਅਪਿ ਏਵ ਨਾਮ ਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਇਮਮ੍ਹਾ ਸੇਟ੍ਠਚਰਿਯਾ ਅਪਨੇਯ੍ਯਜਂ। ''ਸਾਧੁ ਵਤਸ੍ਸ ਸਚਾਹਂ ਇਮਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਇਮਮ੍ਹਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਾ ਚਾਵੇਯ੍ਯਜ''ਨ੍ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਯ੍ਯਜਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਏਤੇਨ ਏਕਂ ਚਾਵਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ ਅਕ੍ਕੋਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਕਮ੍ਮਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਵੁਟ੍ਠਾਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਉਪੋਸਥਟ੍ਠਪਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਪਵਾਰਣਟ੍ਠਪਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਧਮ੍ਮਕਥਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋਤਿ ਸਤ੍ਤ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। **ਤਤੋ ਅਪਰੇਨ ਸਮਯੇਨਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਸਮਯੇ। **ਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ** ਵਾਤਿ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕੇਨ ਕਿਂ ਤੇ ਦਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਿਯਮਾਨੋ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਯਮਾਨੋ। **ਅਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ** ਵਾਤਿ ਦਿਟ੍ਠਾਦੀਸੁ ਕੇਨਚਿ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਵਾ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕਾਦੀਸੁ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਵਾ ਅਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ। ਇਮੇਸਂ ਪਨ ਪਦਾਨਂ ਪਰਤੋ ''ਭਿਕ੍ਖੁ ਚ ਦੋਸਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੀ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਏਵਂ ਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ ਅਸਮਨੁਗ੍ਗਾਹੀਯਮਾਨੋ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚ ਦੋਸਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਿਟ੍ਠਤਿ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਅਮੂਲਕਭਾਵਸ੍ਸ ਪਾਕਟਕਾਲਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਿਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। **ਅਮੂਲਕਞ੍ਚੇਵ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਦਿਟ੍ਠਮੂਲਾਦੀਨਂ ਅਭਾਵੇਨ ਅਮੂਲਕਂ, ਸਮਥੇਹਿ ਅਧਿਕਰਣੀਯਭਾਵੇਨ ਅਧਿਕਰਣਂ। ਯਞ੍ਹਿ ਅਧਿਕਿਚ੍ਚ ਆਰਬ੍ਭ ਪਟਿਚ੍ਚ ਸਨ੍ਧਾਯ ਸਮਥਾ ਪਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ। ਇਧ ਪਨ ਪਾਰਾਜਿਕਸਙ੍ਖਾਤਂ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਮੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਯਦਿ ਹਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਦਿਟ੍ਠਾਦੀਹਿ ਮੂਲੇਹਿ ਅਮੂਲਕਞ੍ਚੇਵ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਚੋਦੇਤੁਂ ਆਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਚ ਦੋਸਂ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤਿ ਪਟਿਚ੍ਚ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ''ਤੁਚ੍ਛਕਂ ਮਯਾ ਭਣਿਤ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ (ਪਾਰਾ॰ ੩੮੬) ਵਦਨ੍ਤੋ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਿਤਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ, ਅਯਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸ੍ਸ ਪਦਾਨੁਕ੍ਕਮੇਨ ਅਤ੍ਥੋ।

ਰਾਜਗਹੇ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਮੂਲਕੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਕਤੂਪਸਮ੍ਪਦਂ ਸੁਦ੍ਧਂ ਵਾ ਅਸੁਦ੍ਧਂ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਯੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਤਂ ''ਅਯਂ ਅਨਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਚਾਵਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ''ਕਰੋਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਾ ਓਕਾਸਂ, ਅਹਂ ਤਂ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਓਕਾਸਂ ਅਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਚੇ ਸੋ ਤਙ੍ਖਣੇਯੇਵ ਜਾਨਾਤਿ ''ਮਂ ਚੋਦੇਤੀ''ਤਿ, ਵਾਚਾਯ ਵਾਚਾਯ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ ਚੇਵ ਦੁਕ੍ਕਟਞ੍ਚ। ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਯੇਵ। ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾਯ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਚੋਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਸੀਸਂ ਨ ਏਤਿ । ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਮੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਣਾਪੇਤਿ , ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਤਂ ਚੋਦੇਤਿ, ਚੋਦਾਪਕਸ੍ਸੇਵ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਅਥ ਸੋਪਿ ''ਮਯਾ ਦਿਟ੍ਠਂ ਸੁਤਂ ਅਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਚੋਦੇਤਿ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਜਾਨਾਨਂ ਤਥੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਅਕ੍ਕੋਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਪਨ ਓਕਾਸਂ ਅਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਞ੍ਚੇਵ ਦੁਕ੍ਕਟਞ੍ਚ। ਓਕਾਸਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ। ਕਮ੍ਮਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਅਸਮ੍ਮੁਖਾ ਸਤ੍ਤਵਿਧਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਵੁਟ੍ਠਾਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ''ਤ੍ਵਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਤਂ ਪਟਿਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਪੋਸਥਂ ਵਾ ਪਵਾਰਣਂ ਵਾ ਠਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਓਕਾਸਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਠਪਨਕ੍ਖੇਤ੍ਤਂ ਪਨ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਕਸ੍ਸਾਪਿ ਓਸਟੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ''ਅਤ੍ਥੇਤਂ ਤਵਾ''ਤਿ ਅਨੁਵਿਜ੍ਜਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਓਕਾਸਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਸ੍ਸਾਪਿ ''ਯੋ ਇਦਞ੍ਚ ਇਦਞ੍ਚ ਕਰੋਤਿ, ਅਯਂ ਅਸ੍ਸਮਣੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਓਕਾਸਕਮ੍ਮਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਓਦਿਸ੍ਸ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕੋ ਚ ਅਸੁਕੋ ਚ ਅਸ੍ਸਮਣੋ ਅਨੁਪਾਸਕੋ''ਤਿ ਕਥੇਤਿ, ਆਸਨਤੋ ਓਰੁਯ੍ਹ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਯਂ ਚੋਦੇਤਿ ਵਾ ਚੋਦਾਪੇਤਿ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ''ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ''ਤਿ ਸਙ੍ਖ੍ਯੁਪਗਮਨਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸੁਦ੍ਧਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਯੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਾਦਿਵਸੇਨ ਅਮੂਲਕਤਾ, ਚਾਵਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਸਮ੍ਮੁਖਾਚੋਦਨਾ, ਤਸ੍ਸ ਤਙ੍ਖਣਵਿਜਾਨਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ। ਵੇਦਨਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਖਾਯੇਵਾਤਿ।

ਦੁਟ੍ਠਦੋਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸ੍ਸਾ**ਤਿਆਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਭਾਗਸ੍ਸ ਇਦਂ, ਅਞ੍ਞਭਾਗੋ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਂ। **ਅਧਿਕਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਆਧਾਰੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਵਤ੍ਥੁ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਹਿ ਸੋ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ''ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਛਗਲਕੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਸੋ ਯ੍ਵਾਯਂ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਬ੍ਬਸ੍ਸ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਭਾਗੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਪਕ੍ਖੋ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿ ਚੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਭਾਵੋ ਚ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਾਗਸ੍ਸ ਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸ ਪਕ੍ਖਸ੍ਸ ਹੋਤਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਜਾਤਿਯਾ ਚੇਵ ਛਗਲਕਭਾਵਸ੍ਸ ਚ, ਸੋ ਵਾ ਅਞ੍ਞਭਾਗੋ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਲਭਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਤੇਸਂ ''ਇਮਂ ਮਯਂ ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਾਨਂ ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਕਰਣਸਞ੍ਞਾਯ ਆਧਾਰੋ ਵਤ੍ਥੁ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਅਧਿਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਞ੍ਹਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਸਚ੍ਚਂ ਕਿਰ ਤੁਮ੍ਹੇ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਦਬ੍ਬਂ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤਂ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸਾ''ਤਿਆਦਿ (ਪਾਰਾ॰ ੩੯੧) ਵੁਤ੍ਤਂ। ਨ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ, ਕਸ੍ਮਾ? ਅਸਮ੍ਭਵਤੋ। ਨ ਹਿ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕਾ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਧਿਕਰਣਾਨਂ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਸਂ ਲੇਸਮਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਾਦਿਯਿਂਸੁ, ਨ ਚ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਧਿਕਰਣਾਨਂ ਲੇਸੋ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥਿ। ਜਾਤਿਲੇਸਾਦਯੋ ਹਿ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂਯੇਵ ਲੇਸਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਨ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਾਦੀਨਂ। ਤਞ੍ਚ ''ਦਬ੍ਬੋ ਮਲ੍ਲਪੁਤ੍ਤੋ''ਤਿ ਨਾਮਂ ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਾਧਿਕਰਣਭਾਵੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਛਗਲਕਸ੍ਸ ਕੋਚਿ ਦੇਸੋ ਹੋਤਿ ਥੇਰਂ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਤੁਂ ਲੇਸਮਤ੍ਤੋ, ਏਤ੍ਥ ਚ ਦਿਸ੍ਸਤਿ ਅਪਦਿਸ੍ਸਤਿ ''ਅਸ੍ਸ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਵੋਹਰੀਯਤੀਤਿ **ਦੇਸੋ,** ਜਾਤਿਆਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਵਤ੍ਥੁਂ ਲਿਸ੍ਸਤਿ ਸਿਲਿਸ੍ਸਤਿ ਵੋਹਾਰਮਤ੍ਤੇਨੇਵ ਈਸਕਂ ਅਲ੍ਲੀਯਤੀਤਿ **ਲੇਸੋ,** ਜਾਤਿਆਦੀਨਂਯੇਵ ਅਞ੍ਞਤਰਕੋਟ੍ਠਾਸਸ੍ਸੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਰਾ॰ ੩੯੩) ਪਨ ਯਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਸਂ ਲੇਸਮਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਯਸ੍ਮਾ ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨੇਵ ਆਵਿਭੂਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਅਵਿਭਜਿਤ੍ਵਾ ਯਾਨਿ ''ਅਧਿਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਵਚਨਸਾਮਞ੍ਞਤੋ ਅਤ੍ਥੁਦ੍ਧਾਰਵਸੇਨ ਪਵਤ੍ਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ, ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਤਾ ਚ ਤਬ੍ਭਾਗਿਯਤਾ ਚ ਯਸ੍ਮਾ ਅਪਾਕਟਾ, ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਾ ਚ ਵਿਨਯਧਰੇਹਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਞ੍ਚ ਅਵਸਾਨੇ ਆਪਤ੍ਤਞ੍ਞਭਾਗਿਯੇਨ ਚੋਦਨਞ੍ਚ ਆਵਿਕਾਤੁਂ ''ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸਾਤਿ ਆਪਤ੍ਤਞ੍ਞਭਾਗਿਯਂ ਵਾ ਹੋਤਿ ਅਧਿਕਰਣਞ੍ਞਭਾਗਿਯਂ ਵਾ''ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾ ਅਟ੍ਠਮੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਾਯੇਵ। ਅਯਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ – ਇਦਂ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਸਂ ਲੇਸਮਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਇਧ ਚ ਆਪਤ੍ਤਞ੍ਞਭਾਗਿਯਚੋਦਨਾਯ ਤਥਾਸਞ੍ਞਿਨੋਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਚ ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਸਂ ਲੇਸਮਤ੍ਤਂ ਉਪਾਦਿਯਨਤਾ ਅਧਿਕਾਤਿ।

ਅਞ੍ਞਭਾਗਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਸਙ੍ਘਭੇਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਹਿਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਚ ਸਰੀਰੇਨ ਚ ਅਵਿਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਰਾ॰ ੪੧੨) ''ਸਮਗ੍ਗੋ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘੋ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕੋ ਸਮਾਨਸੀਮਾਯਂ ਠਿਤੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕੋ ਹਿ ਸਮਚਿਤ੍ਤਤਾਯ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਵਿਯੁਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਸਮਾਨਸੀਮਾਯਂ ਠਿਤੋ ਕਾਯਸਾਮਗ੍ਗਿਦਾਨਤੋ ਸਰੀਰੇਨ ਅਵਿਯੁਤ੍ਤੋ। **ਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਕਥਂ ਨਾਮਾਯਂ ਭਿਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਭੇਦਨਤ੍ਥਾਯ ਵਾਯਾਮੇਯ੍ਯ। **ਭੇਦਨਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਵਾ ਅਧਿਕਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਭੇਦਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭੇਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਕਾਰਣਂ। ਇਮਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਓਕਾਸੇ ''ਕਾਮਹੇਤੁ ਕਾਮਨਿਦਾਨਂ ਕਾਮਾਧਿਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਆਦੀਸੁ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੧.੧੬੮, ੧੭੮) ਵਿਯ ਕਾਰਣਂ ''ਅਧਿਕਰਣ''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਤਂ ਭੇਦਕਰਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨ ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਿਧਂ। **ਸਮਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ। **ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਂ ਸਙ੍ਘਭੇਦਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕਂ ਸਙ੍ਘਭੇਦਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਸਮਤ੍ਥਂ ਕਾਰਣਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੀਪੇਯ੍ਯ ਚੇਵ ਨਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਚ। **ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ**ਤਿ ਯੇ ਤਂ ਪਗ੍ਗਯ੍ਹ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਯੇ ਵਾ ''ਅਮੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਵਿਹਾਰੇ''ਤਿ ਸੁਣਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਅਡ੍ਢਯੋਜਨਮਤ੍ਤਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾਪਿ ਯ੍ਵਾਯਂ ਅਨਨ੍ਤਰੇ ''ਮਾਯਸ੍ਮਾ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਕ੍ਕਮੋ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ। ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਵਦਨ੍ਤਾਨਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਮਾਇਤਿ ਪਦਂ ''ਪਰਕ੍ਕਮੀ''ਤਿਪਦੇਨ ''ਅਟ੍ਠਾਸੀ''ਤਿਪਦੇਨ ਚ ਸਦ੍ਧਿਂ ''ਮਾ ਪਰਕ੍ਕਮਿ, ਮਾ ਅਟ੍ਠਾਸੀ''ਤਿ ਯੋਜੇਤਬ੍ਬਂ। **ਸਮੇਤਾਯਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਘੇਨਾ**ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮੇਤੁ ਸਮਾਗਚ੍ਛਤੁ,

ਏਕਲਦ੍ਧਿਕੋ ਹੋਤੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਿਂ ਕਾਰਣਾ? ਸਮਗ੍ਗੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ...ਪੇ॰... ਵਿਹਰਤੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੋ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮੋਦਮਾਨੋ। **ਅਵਿਵਦਮਾਨੋ**ਤਿ ''ਅਯਂ ਧਮ੍ਮੋ, ਨਾਯਂ ਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਏਵਂ ਨ ਵਿਵਦਮਾਨੋ। ਏਕੋ ਉਦ੍ਦੇਸੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਏਕੁਦ੍ਦੇਸੋ**, ਏਕਤੋ ਪਵਤ੍ਤਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਫਾਸੁ ਵਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਸੁਖਂ ਵਿਹਰਤਿ। ਏਵਂ ਵਿਸੁਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇਪਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। **ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ**ਤਿਆਦਿਮ੍ਹਿ **ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। **ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਕੁਸਲ**ਨ੍ਤਿ ਇਤਿ ਏਤਂ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਕੁਸਲਂ ਖੇਮਂ ਸੋਤ੍ਥਿਭਾਵੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ। **ਨੋ ਚੇ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਯ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਮਨੁਭਾਸਨਕਮ੍ਮਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਪਦਤ੍ਥਮੇਵ।

ਰਾਜਗਹੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਸਮਨੁਭਾਸਨਕਮ੍ਮੇ ਕਰਿਯਮਾਨੇ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਞਤ੍ਤਿਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦ੍ਵੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ, ''ਯਸ੍ਸ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸੋ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ **ਯਯ**-ਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾਯ ਤਤਿਯਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਤਞ੍ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਤੇ ਚ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨ੍ਤਿ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਯੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ। ਅਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਚ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਨਂ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇਨ ਸਮਨੁਭਾਸਨਂ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨਂ, ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਸਙ੍ਘਭੇਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਭੇਦਾਨੁਵਤ੍ਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਾਦਸਮੇ **ਤਸ੍ਸੇਵ ਖੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਯੋ ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਤਿ, ਤਸ੍ਸੇਵ। **ਅਨੁਵਤ੍ਤਕਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਦਿਟ੍ਠਿਂ ਖਨ੍ਤਿਂ ਰੁਚਿਂ ਗਹਣੇਨ ਅਨੁਪਟਿਪਜ੍ਜਨਕਾ। ਵਗ੍ਗਂ ਅਸਾਮਗ੍ਗਿਪਕ੍ਖਿਯਵਚਨਂ ਵਦਨ੍ਤੀਤਿ **ਵਗ੍ਗਵਾਦਕਾ**। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਤਿਣ੍ਣਂ ਉਦ੍ਧਂ ਕਮ੍ਮਾਰਹਾ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਨ ਹਿ ਸਙ੍ਘੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਏਕੋ ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤਯੋ ਵਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਜਾਨਾਤਿ ਨੋ**ਤਿ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਛਨ੍ਦਾਦੀਨਿ ਜਾਨਾਤਿ। **ਭਾਸਤੀ**ਤਿ ''ਏਵਂ ਕਰੋਮਾ''ਤਿ ਅਮ੍ਹੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਾਸਤਿ। **ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪੇਤਂ ਖਮਤੀ**ਤਿ ਯਂ ਸੋ ਕਰੋਤਿ, ਏਤਂ ਅਮ੍ਹਾਕਮ੍ਪਿ ਰੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸਮੇਤਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨਾ**ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮੇਤੁ ਸਮਾਗਚ੍ਛਤੁ, ਏਕੀਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਤੂਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਪਦਤ੍ਥਤੋ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਪੇਤ੍ਥ ਦਸਮੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਾਯੇਵ।

ਅਯਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ – ਇਦਂ ਰਾਜਗਹੇ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਦੇਵਦਤ੍ਤਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਯ ਪਰਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਵਤ੍ਤਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਚ ਯਥਾ ਤਤ੍ਥ ਪਰਕ੍ਕਮਨਂ, ਏਵਂ ਇਧ ਅਨੁਵਤ੍ਤਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਭੇਦਾਨੁਵਤ੍ਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੨. ਦੁਬ੍ਬਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ **ਦੁਬ੍ਬਚਜਾਤਿਕੋ**ਤਿ ਦੁਬ੍ਬਚਸਭਾਵੋ, ਵਤ੍ਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੁਣੇਯ੍ਯੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਦ੍ਦੇਸਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇਸੂ**ਤਿ ਉਦ੍ਦੇਸੇ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨੇਸੁ ਅਨ੍ਤੋਗਧੇਸੁ, ''ਯਸ੍ਸ ਸਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਸੋ ਆਵਿਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਙ੍ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤਮਾਨੇਸੂਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਂ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ**ਤਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ, ਕਾਰਣਤ੍ਥੇ ਚੇਤਂ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ। ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇਹਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ, ਤੇਸਂ ਵਾ ਸਨ੍ਤਕਤ੍ਤਾ ''ਸਹਧਮ੍ਮਿਕ''ਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮੇਨ ਬੁਦ੍ਧਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵਿਰਮਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਮਮ ਵਚਨਾਯਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਵਚਨੇਨ ਮਂ ਵਦਥ, ਤਤੋ ਮਮ ਵਚਨਤੋ ਵਿਰਮਥ, ਮਾ ਮਂ ਤਂ ਵਚਨਂ ਵਦਥਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਵਦਤੁ ਸਹ ਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ, ਸਹਧਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨਪਿ ਪਾਸਾਦਿਕਭਾਵਸਂਵਤ੍ਤਨਿਕੇਨ ਵਚਨੇਨ ਵਦੇਤੁ। **ਯਦਿਦਨ੍ਤਿ** ਵੁਦ੍ਧਿਕਾਰਣਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ, ਤੇਨ ਯਂ ਇਦਂ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਸ੍ਸ ਹਿਤਵਚਨਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਤੋ ਚ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਂ, ਤੇਨ **ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵਚਨੇਨ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਵੁਟ੍ਠਾਪਨੇਨ। ਏਵਂ ਸਂਵਦ੍ਧਾਹਿ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਪਰਿਸਾ**ਤਿ ਏਵਂ ਪਰਿਸਾਯ ਵੁਦ੍ਧਿਕਾਰਣਂ ਦਸ੍ਸਿਤਂ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵ। ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਪਿ ਦਸਮੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਾਯੇਵ।

ਅਯਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ – ਇਦਂ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਛਨ੍ਨਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਅਵਚਨੀਯਕਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਚ ਯਥਾ ਤਤ੍ਥ ਪਰਕ੍ਕਮਨਂ, ਏਵਂ ਇਧ ਅਵਚਨੀਯਕਰਣਤਾ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਾਤਿ।

ਦੁਬ੍ਬਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੩. ਕੁਲਦੂਸਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇਰਸਮੇ **ਗਾਮਂ ਵਾ ਨਿਗਮਂ**ਵਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਨਗਰਮ੍ਪਿ ਗਾਮੇ ਅਨ੍ਤੋਗਧਮੇਵ। **ਉਪਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਿਹਰਤੀ**ਤਿਤਤ੍ਥ ਪਟਿਬਦ੍ਧਚੀਵਰਾਦਿਪਚ੍ਚਯਤਾਯ ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਵਸਤਿ। ਪੁਪ੍ਫਦਾਨਾਦੀਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਸਦ੍ਧਂ ਵਿਨਾਸੇਨ੍ਤੋ ਕੁਲਾਨਿ ਦੂਸੇਤੀਤਿ **ਕੁਲਦੂਸਕੋ**। ਮਾਲਾਵਚ੍ਛਰੋਪਨਾਦਯੋ ਪਾਪਕਾ ਸਮਾਚਾਰਾ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਪਾਪਸਮਾਚਾਰੋ। ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਸੋ ਕੁਲਦੂਸਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ। **ਆਯਸ੍ਮਾ ਖੋ ਕੁਲਦੂਸਕੋ...ਪੇ॰... ਅਲਂ ਤੇ ਇਧ ਵਾਸੇਨਾ**ਤਿ ਇਮਿਨਾਸ੍ਸ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਾਰਹਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਪਨੇਸ ਯਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਵਾ ਨਿਗਮੇ ਵਾ ਕੁਲਦੂਸਕਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ, ਯਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਤਿ, ਨੇਵ ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਵਾ ਨਿਗਮੇ ਵਾ ਚਰਿਤੁਂ ਲਭਤਿ, ਨ ਵਿਹਾਰੇ ਵਸਿਤੁਂ। **ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿਏਤ੍ਥ **ਸੋ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਾਜਨੀਯਕਮ੍ਮਕਤੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਛਨ੍ਦੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀਤਿ **ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨੋ,** ਏਸ ਨਯੋ ਸੇਸੇਸੁ। **ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਸੋ ''ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨੋ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਮਾਨੋ। ਤਸ੍ਸ ਵਚਨਸ੍ਸ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਾਯ ਏਵਂ ਵਚਨੀਯੋ, ਨ ਕੁਲਦੂਸਨਨਿਵਾਰਣਤ੍ਥਾਯ। ਕੁਲਦੂਸਨਕਮ੍ਮੇਨ ਹਿ ਸੋ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਪੁਬ੍ਬੇਵ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਏਵਂ ਪਨਸ੍ਸ ਵਿਸੁਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇਪਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤੋ ਅਪਰਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। **ਏਵਞ੍ਚ ਸੋ**ਤਿਆਦਿ ਇਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਵੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਂ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਮੇਵ। ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਪਿ ਦਸਮੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਾਯੇਵ।

ਅਯਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ – ਇਦਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਸ੍ਸਜਿਪੁਨਬ੍ਬਸੁਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਤਾਦੀਹਿ ਪਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਚ ਯਥਾ ਤਤ੍ਥ ਪਰਕ੍ਕਮਨਂ, ਏਵਂ ਇਧ ਛਨ੍ਦਾਦੀਹਿ ਪਾਪਨਂ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਕੁਲਦੂਸਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਗਮਨਵਣ੍ਣਨਾ

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ...ਪੇ॰... ਏਵਮੇਤਂ ਧਾਰਯਾਮੀਤਿਏਤ੍ਥ ਪਠਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਤੇਸਨ੍ਤਿ **ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕਾ,** ਪਠਮਂ ਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਤਰੇ ਪਨ ਯਥਾ ਤਤਿਯੇ ਚ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਚ ਦਿਵਸੇ ਹੋਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ''ਤਤਿਯਕੋ, ਚਤੁਤ੍ਥਕੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਏਵਂ ਯਾਵਤਤਿਯੇ ਸਮਨੁਭਾਸਨਕਮ੍ਮੇ ਹੋਨ੍ਤੀਤਿ **ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਯਾਵਤੀਹ**ਨ੍ਤਿ ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਅਹਾਨਿ। **ਜਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤੀ**ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਮਾਤਿਕਾ – ਆਪਤ੍ਤਿ ਚ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ ਚ, ਪਕਤਤ੍ਤੋ ਚ ਹੋਤਿ, ਪਕਤਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਚ, ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕੋ ਚ ਹੋਤਿ, ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਸਞ੍ਞੀ ਚ, ਪਹੁ ਚ ਹੋਤਿ, ਪਹੁਸਞ੍ਞੀ ਚ, ਛਾਦੇਤੁਕਾਮੋ ਚ ਹੋਤਿ, ਛਾਦੇਤਿ ਚਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਆਪਤ੍ਤਿ ਚ ਹੋਤਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ ਚਾ**ਤਿ ਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਸਾ ਤੇਰਸਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਾ ਹੋਤਿ, ਸੋਪਿ ਚ ਤਤ੍ਥ ਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨ ਵਾ ''ਇਦਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਨਾਮਮਤ੍ਤਵਸੇਨ ਵਾ ''ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਆਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀਯੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਨ ਦਾਨਿ ਨਂ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਛਾਦੇਤੁਕਾਮੋਵ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਪਨੇਤ੍ਥ

ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਸਞ੍ਞੀ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਾਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਸਞ੍ਞੀ ਵਾ, ਵੇਮਤਿਕੋ ਵਾ, ਅਚ੍ਛਨ੍ਨਾਵ ਹੋਤਿ। **ਪਕਤਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕੋ। ਸੋ ਚੇ ਪਕਤਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਛਾਦੇਤਿ, ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। **ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਦਸਸੁ ਰਾਜਚੋਰਅਗ੍ਗਿਉਦਕਮਨੁਸ੍ਸਅਮਨੁਸ੍ਸਵਾਲਸਰੀਸਪਜੀਵਿਤਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਰਾਯੇਸੁ ਏਕੋਪਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੋ ਚੇ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਸਞ੍ਞੀ ਛਾਦੇਤਿ, ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। **ਪਹੂ**ਤਿ ਯੋ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤੁਞ੍ਚੇਵ ਆਰੋਚੇਤੁਞ੍ਚ, ਸੋ ਚੇ ਪਹੁਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾ ਛਾਦੇਤਿ, ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ। **ਛਾਦੇਤੁਕਾਮੋ ਚ ਹੋਤਿ, ਛਾਦੇਤਿ ਚਾ**ਤਿਇਦਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਸਚੇਪਿ ਹਿ ਸੋ ਸਭਾਗਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਅਯਂ ਮੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਵਾ ਆਚਰਿਯੋ ਵਾ’’ਤਿ ਲਜ੍ਜਾਯ ਨਾਰੋਚੇਤਿ, ਛਨ੍ਨਾਵ ਹੋਤਿ। ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਦਿਭਾਵੋ ਹਿ ਇਧ ਅਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਸਭਾਗਮਤ੍ਤਮੇਵ ਪਮਾਣਂ। ਅਯਂ ‘‘ਜਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤੀ’’ਤਿਪਦਸ੍ਸ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਅਤ੍ਥਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ।

ਤਾਵਤੀਹਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਤਕਾਨਿ ਅਹਾਨਿ, ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਤਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਆਰੋਚਿਤਦਿਵਸੋ, ਤਾਵ ਦਿਵਸਪਕ੍ਖਮਾਸਸੰਵਚ੍ਛਰਵਸੇਨ ਯਤ੍ਤਕੋ ਕਾਲੋ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੋ, ਤਤ੍ਤਕਂ ਕਾਲਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਕਾਮਾ ਪਰਿਵਤ੍ਥਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਨ ਕਾਮੇਨ ਨ ਵਸੇਨ, ਅਥ ਖੋ ਅਕਾਮੇਨ ਅਵਸੇਨ ਪਰਿਵਾਸਂ ਸਮਾਦਾਯ ਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਥ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਵਾਸੋ ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿਵਾਸੋ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ ਚਾਤਿ ਤਿਵਿਧੋ ਪਰਿਵਾਸੋ। ਤਤ੍ਥ **ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਵਾਸੋ** ਤਾਵ ਯਥਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਹਿ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਦ੍ਵੀਹਾਦਿਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ। ਕਸ੍ਸਚਿ ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਕਸ੍ਸਚਿ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਾ ਤਦੁਤ੍ਤਰਿ ਵਾ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਵਾਸਂ ਦੇਨ੍ਤੇਨ ਪਠਮਮੇਵ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਦਿਵਸੇ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਏਕਾ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਸਞ੍ਚੇਤਨਿਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਪਰਿਵਾਸਂ ਯਾਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਖਨ੍ਧਕੇ (ਚੂਲਵ॰ ੯੮) ਆਗਤਨਯੇਨ ਕਮ੍ਮਵਾਚਂ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਾਸੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਅਥ ਦ੍ਵੀਹਤੀਹਾਦਿਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ , ਦ੍ਵੀਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਤੀਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਚਤੂਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਪਞ੍ਚਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਚੁਦ੍ਦਸਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਨ੍ਤਿਏਵਂ ਯਾਵ ਚੁਦ੍ਦਸਦਿਵਸਾਨਿ ਦਿਵਸਵਸੇਨ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਪਞ੍ਚਦਸਦਿਵਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯਂ ‘‘ਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਤੋ ਯਾਵ ਏਕੂਨਤਿਂਸਤਿਮੋ ਦਿਵਸੋ, ਤਾਵ ‘‘ਅਤਿਰੇਕਪਕ੍ਖਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਅਤਿਰੇਕਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਵੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਤੇਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ...ਪੇ॰... ਅਤਿਰੇਕਏਕਾਦਸਮਾਸਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਸੰਵਚ੍ਛਰੇ ਪੁਣ੍ਣੇ ‘‘ਏਕਸੰਵਚ੍ਛਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨ’’ਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਅਤਿਰੇਕਸੰਵਚ੍ਛਰਂ ਦ੍ਵੇਸੰਵਚ੍ਛਰਂ ਏਵਂ ਯਾਵ ਸਟ੍ਠਿਸੰਵਚ੍ਛਰਅਤਿਰੇਕਸਟ੍ਠਿਸੰਵਚ੍ਛਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਵਾ ਭਿਯ੍ਯੋਪਿ ਵਤ੍ਵਾ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਸਚੇ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਤਿਸ੍ਸੋ ਤਦੁਤ੍ਤਰਿ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ‘‘ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿ’’ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਏਵਂ ‘‘ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ, ਤਿਸ੍ਸੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਤਤੋ ਪਰਂ ਪਨ ਸਤਂ ਵਾ ਹੋਤੁ, ਸਹਸ੍ਸਂ ਵਾ, ‘‘ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਾਸੁਪਿ ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਏਕਂ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਏਕਂ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਏਕਂ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਵਾਚਂ ਏਕਂ ਅਤ੍ਤਕਾਮਂ ਏਕਂ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਗਣਨਵਸੇਨ ਵਾ, ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਾਯੋ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਵਤ੍ਥੁਕਿਤ੍ਤਨਵਸੇਨ ਵਾ, ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਨਾਮਮਤ੍ਤਵਸੇਨ ਵਾ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ **ਨਾਮਂ** ਦੁਵਿਧਂ ਸਜਾਤਿਸਾਧਾਰਣਂ ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਞ੍ਚ, ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ **ਸਜਾਤਿਸਾਧਾਰਣਂ,** ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ **ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਂ,** ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਏਕਾਹਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ’’ਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਸਾਧਾਰਣਨਾਮਵਸੇਨਾਪਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਪਰਿਵਾਸਾਦਿਵਿਨਯਕਮ੍ਮਂ ਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨ ਗੋਤ੍ਤਵਸੇਨ ਨਾਮਵਸੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਚ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਤਤ੍ਥ ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠੀਤਿ **ਵਤ੍ਥੁ** ਚੇਵ **ਗੋਤ੍ਤ**ਞ੍ਚ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋਤਿ **ਨਾਮ**ਞ੍ਚੇਵ **ਆਪਤ੍ਤਿ** ਚ, ਤਤ੍ਥ ‘‘ਸੁਕ੍ਕਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਿਂ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਵਚਨੇਨਾਪਿ ‘‘ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਾਯੋ’’ਤਿਵਚਨੇਨਾਪਿ ਵਤ੍ਥੁ ਚੇਵ ਗੋਤ੍ਤਞ੍ਚ ਗਹਿਤਂ ਹੋਤਿ, ‘‘ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ’’ਤਿਵਚਨੇਨਾਪਿ ‘‘ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ’’ਤਿਵਚਨੇਨਾਪਿ ਨਾਮਞ੍ਚੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿ ਚ ਗਹਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਤੇਸੁ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਵਸੇਨ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਚ ਸਚੇ ਅਪ੍ਪਭਿਕ੍ਖੁਕੋ ਆਵਾਸੋ ਹੋਤਿ, ਸਕ੍ਕਾ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਂ ਅਨਾਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇਨ ਵਸਿਤੁਂ, ਤਤ੍ਥੇਵ ‘‘ਪਰਿਵਾਸਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ, ਵਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ’’ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਆਗਤਾਗਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤੇਨ ਵਤ੍ਤਭੇਦਞ੍ਚ ਰਤ੍ਤਿਚ੍ਛੇਦਞ੍ਚ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਪਰਿਵਾਸਂ ਸੋਧੇਤੁਂ, ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਵਤ੍ਤੇਨ ਵਸਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ‘‘ਪਰਿਵਾਸਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ, ਵਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮੀ’’ਤਿ ਪਰਿਵਾਸੋ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ, ਏਕਪਦੇਨਾਪਿ ਚੇਤ੍ਥ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਪਰਿਵਾਸੋ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਪਨ ਸੁਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਯੇਵ, ਸਮਾਦਾਨੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਕਤਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਅਥਾਨੇਨ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਏਕੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਤੋ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਾਰਹਟ੍ਠਾਨਤੋ ਦ੍ਵੇ ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮਗ੍ਗਤੋ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਗੁਮ੍ਬੇਨ ਵਾ ਵਤਿਯਾ ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਅਰੁਣੇਯੇਵ ਵਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਂ। ਯਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਅਰੁਣੇ ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੋ ਪੁਰੇ ਅਰੁਣੇਯੇਵ ਕੇਨਚਿ ਕਰਣੀਯੇਨ ਗਤੋ, ਵਿਹਾਰਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਂ ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਏਵਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਪਰਿਵਤ੍ਥਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਵਾਸਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯ ਵਿਨਯਸਂਵਣ੍ਣਨਾਯ (ਚੂਲਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੯੭) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਇਤਰੇਸੁ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ‘‘ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਨ ਜਾਨਾਤੀ’’ਤਿ (ਚੂਲਵ॰ ੧੫੭) ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਖਨ੍ਧਕੇ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ **ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤਪਰਿਵਾਸੋ** ਨਾਮ, ਸੋ ਦੁਵਿਧੋ **ਚੂਲ਼ਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤੋ ਮਹਾਸੁਦ੍ਧਨ੍ਤੋ**ਤਿ, ਦੁਵਿਧੋਪਿ ਚੇਸ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ ਸਕਲਂ ਵਾ ਏਕਚ੍ਚਂ ਵਾ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਅਸ੍ਸਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਤਤ੍ਥ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਂ ਪਨ ‘‘ਏਤ੍ਤਿਕਾ ਅਹਂ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਜਾਨਾਤੁ ਵਾ, ਮਾ ਵਾ, ਅਕਾਰਣਮੇਤਂ। ਤਸ੍ਸ ਦਾਨਵਿਧਿ ਖਨ੍ਧਕੇ ਆਗਤੋ, ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾ ਪਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ (ਚੂਲਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧੦੨) ਵੁਤ੍ਤਾ। ਇਤਰੋ ਪਨ **ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੋ** ਨਾਮ, ਸੋ ਤਿਵਿਧੋ ਹੋਤਿ ਓਧਾਨਸਮੋਧਾਨੋ ਅਗ੍ਘਸਮੋਧਾਨੋ ਮਿਸ੍ਸਕਸਮੋਧਾਨੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਓਧਾਨਸਮੋਧਾਨੋ** ਨਾਮ ਅਨ੍ਤਰਾਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵੁਤ੍ਥਦਿਵਸੇ ਓਧੁਨਿਤ੍ਵਾ ਮਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਮੂਲਦਿਵਸਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ ਪਚ੍ਛਾ ਆਪਨ੍ਨਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਮੋਦਹਿਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਪਰਿਵਾਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਅਗ੍ਘਸਮੋਧਾਨੋ** ਨਾਮ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਸੁ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਯਾ ਏਕਾ ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਸਬ੍ਬਚਿਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਯੋ, ਤਾਸਂ ਅਗ੍ਘੇਨ ਸਮੋਧਾਯ ਤਾਸਂ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਸੇਨ ਅਵਸੇਸਾਨਂ ਊਨਤਰਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਆਪਤ੍ਤੀਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਪਰਿਵਾਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਮਿਸ੍ਸਕਸਮੋਧਾਨੋ** ਨਾਮ ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਾਯੋ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਪਰਿਵਾਸੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਯਂ ਤਿਵਿਧੋਪਿ ਸਮੋਧਾਨਪਰਿਵਾਸੇ ਸਙ੍ਖੇਪਕਥਾ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ (ਚੂਲਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧੦੨) ਵੁਤ੍ਤੋ, ਇਦਂ ‘‘ਪਰਿਵਤ੍ਥਬ੍ਬ’’ਨ੍ਤਿ ਪਦਸ੍ਸ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਮੁਖਂ।

ਉਤ੍ਤਰਿ ਛਾਰਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਪਰਿਵਾਸਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ ਛ ਰਤ੍ਤਿਯੋ। **ਭਿਕ੍ਖੁਮਾਨਤ੍ਤਾਯਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਮਾਨਭਾਵਾਯ, ਆਰਾਧਨਤ੍ਥਾਯਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਂ। ਭਿਕ੍ਖੁਮਾਨਤ੍ਤਞ੍ਚ ਪਨੇਤਂ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਵਸੇਨ ਦੁਵਿਧਂ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਂ ਅਦਤ੍ਵਾ ਮਾਨਤ੍ਤਮੇਵ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਇਦਂ **ਅਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਮਾਨਤ੍ਤਂ**। ਯਸ੍ਸ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਸਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਦਾਤਬ੍ਬਂ ਮਾਨਤ੍ਤਂ **ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਮਾਨਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਇਦਂ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਨੇਤੇਸਂ ਦਾਨਵਿਧਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾ ਚ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ (ਚੂਲਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧੦੨) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ। ਸਚੇ ਅਯਂ ਵਤ੍ਤਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚੂਸਸਮਯੇ ਸਮਾਦਾਤੁਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਚਤੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਰਿਵਾਸੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਂ ਪਦੇਸਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਮਾਨਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ, ਵਤ੍ਤਂ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ’’ਤਿ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਨੇਸਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਤੇਸੁ ਗਤੇਸੁ ਵਾ ਅਗਤੇਸੁ ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। **ਯਤ੍ਥ ਸਿਯਾ ਵੀਸਤਿਗਣੋ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੀਸਤਿਸਙ੍ਘੋ ਗਣੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਵੀਸਤਿਗਣੋ। **ਤਤ੍ਰਾ**ਤਿ ਯਤ੍ਰ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਵੀਸਤਿਗਣੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ। **ਅਬ੍ਭੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਅਭਿਏਤਬ੍ਬੋ,

ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਅਬ੍ਭਾਨਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਓਸਾਰੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਅਵੁਤ੍ਤਬ੍ਬੋਤਿ ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਬ੍ਭਾਨਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਪਾਲ਼ਿਵਸੇਨ ਖਨ੍ਧਕੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੧੦੦ ਆਦਯੋ) ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਵਸੇਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਅਨਬ੍ਭਿਤੋ**ਤਿ ਨ ਅਬ੍ਭਿਤੋ ਅਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੋ, ਅਕਤਬ੍ਭਾਨਕਮ੍ਮੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਅਨਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਵਾ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਾਰਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਯੇ ਊਨਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਬ੍ਭੇਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਗਰਹਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਾਤਿਸਾਰਾ ਸਦੋਸਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਧਮ੍ਮਤਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਗਤਾ ਓਵਾਦਾਨੁਸਾਸਨੀ ਸਾਮੀਚਿ ਧਮ੍ਮਤਾ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਨਿਯਤਕਣ੍ਡੋ

੧. ਪਠਮਾਨਿਯਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਨਿਯਤੁਦ੍ਦੇਸੇ **ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। **ਮਾਤੁਗਾਮੇਨਾ**ਤਿ ਤਦਹੁਜਾਤਾਯਪਿ ਜੀਵਮਾਨਕਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥਿਯਾ। **ਏਕੋ ਏਕਾਯਾ**ਤਿ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਾਤੁਗਾਮਸਙ੍ਖਾਤਾਯ ਏਕਾਯ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿੰ। **ਰਹੋ**ਤਿ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਰਹੋ। ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਪਾਲ਼ਿਯੰ (ਪਾਰਾ॰ ੪੪੫) ਸੋਤਸ੍ਸ ਰਹੋ ਆਗਤੋ, ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸੇਵ ਪਨ ਰਹੋ ''ਰਹੋ''ਤਿ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਸਚੇਪਿ ਹਿ ਪਿਹਿਤਕਵਾਟਸ੍ਸ ਗਬ੍ਭਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਿਞ੍ਞੂ ਪੁਰਿਸੋ ਹੋਤਿ, ਨੇਵ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿੰ ਕਰੋਤਿ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਸਕ੍ਕਾ ਦਟ੍ਠੁੰ, ਤਾਦਿਸੇ ਅਨ੍ਤੋਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥੇਪਿ ਓਕਾਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਸਚਕ੍ਖੁਕੋ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚਿਤ੍ਤੋਪਿ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿੰ ਕਰੋਤਿ, ਸਮੀਪੇ ਠਿਤੋਪਿ ਅਨ੍ਧੋ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਚਕ੍ਖੁਮਾਪਿ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਇਤ੍ਥੀਨੰ ਪਨ ਸਤਮ੍ਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿਯੇਵ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਰਹੋਤਿ ਚਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਰਹੋ''ਤਿ। **ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਆਸਨੇ**ਤਿ ਕੁਟ੍ਟਾਦੀਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋਕਾਸੇ। **ਅਲੰਕਮ੍ਮਨਿਯੇ**ਤਿ ਕਮ੍ਮਕ੍ਖਮੰ ਕਮ੍ਮਯੋਗ੍ਗਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮਨਿਯੰ, ਅਲੰ ਪਰਿਯਤ੍ਤੰ ਕਮ੍ਮਨਿਯਭਾਵਾਯਾਤਿ ਅਲੰਕਮ੍ਮਨਿਯੰ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਲੰਕਮ੍ਮਨਿਯੇ। ਯਤ੍ਥ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੰ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ ਤੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ, ਤਾਦਿਸੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਸਯਨਮ੍ਪਿ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਏਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤੰ। **ਸਦ੍ਧੇਯ੍ਯਵਚਸਾ**ਤਿ ਸਦ੍ਧਾਤਬ੍ਬਵਚਨਾ, ਅਰਿਯਸਾਵਿਕਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਟਿਜਾਨਮਾਨੋ**ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਏਵਰੂਪਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਦਤਿ, ਅਥ ਖੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਸਜ੍ਜੰ ਪਟਿਜਾਨਮਾਨੋਵ ਤਿਣ੍ਣੰ ਧਮ੍ਮਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਅਪ੍ਪਟਿਜਾਨਮਾਨੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਯੇਨ ਵਾ ਸਾ**ਤਿ ਨਿਸਜ੍ਜਾਦੀਸੁ ਆਕਾਰੇਸੁ ਯੇਨ ਵਾ ਆਕਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਮੇਥੁਨਾਦੀਨਿ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾ ਉਪਾਸਿਕਾ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਪਟਿਜਾਨਮਾਨੋਵ ਤੇਨ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਏਵਰੂਪਾਯਪਿ ਹਿ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਵਚਨਮਤ੍ਤੇਨ ਆਕਾਰੇਨ ਨ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਕਸ੍ਮਾ? ਯਸ੍ਮਾ ਦਿਟ੍ਠੰ ਨਾਮ ਤਥਾਪਿ ਹੋਤਿ, ਅਞ੍ਞਥਾਪੀਤਿ। **ਅਯੰ ਧਮ੍ਮੋ ਅਨਿਯਤੋ**ਤਿ ਤਿਣ੍ਣੰ ਆਪਤ੍ਤੀਨੰ ਯੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਵਤ੍ਥੁੰ ਵਾ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਤਾਯ ਅਨਿਯਤੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਆਸਨੇ ਨਿਸਜ੍ਜਕਪ੍ਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਸਨ੍ਨਿਸ੍ਸਿਤਕਿਲੇਸਸਙ੍ਖਾਤੇਨ ਰਹਸ੍ਸਾਦੇਨ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਤਾਯ ਅਕ੍ਖਿਅਞ੍ਜਨਾਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਪਯੋਗੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਇਤ੍ਥੀ ਨਿਸੀਦਤੁ, ਤਸ੍ਸਾ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਯ ਸੋ ਨਿਸੀਦਤੁ, ਅਪਚ੍ਛਾ ਅਪੁਰਿਮੰਯੇਵ ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤੁ, ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਨਿਸਜ੍ਜਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਸਚੇ ਪਨ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗੰ ਵਾ ਮੇਥੁਨੰ ਵਾ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਤੇਸੰ ਵਸੇਨ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਨਿਪਜ੍ਜਨੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਪੁਰਿਸੇ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੇ ਅਨਨ੍ਧੇ ਵਿਞ੍ਞੂਪੁਰਿਸੇ ਉਪਚਾਰਗਤੇ ਸਤਿ, ਠਿਤਸ੍ਸ, ਅਰਹੋਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤਸ੍ਸ ਚ ਨਿਸਜ੍ਜਨਪਚ੍ਚਯਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨੰ ਪਨ ਤੀਹਿਪਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਿਯਾ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਸਿਯਾ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿ। ਯੰ ਪਨ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਪਟਿਜਾਨਾਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਵਸੇਨ ਅਙ੍ਗਭੇਦੋ ਞਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਪਠਮਾਨਿਯਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਦੁਤਿਯਾਨਿਯਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ ਇਤ੍ਥੀਪਿ ਪੁਰਿਸੋਪਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਵਿਞ੍ਞੂ ਅਨਨ੍ਧੋ ਅਬਧਿਰੋ ਅਨ੍ਤੋਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥੇ ਓਕਾਸੇ ਠਿਤੋ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਾ ਵਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋਪਿ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤੋਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿੰ ਕਰੋਤਿ। ਬਧਿਰੋ ਪਨ ਚਕ੍ਖੁਮਾਪਿ, ਅਨ੍ਧੋ ਵਾ ਅਬਧਿਰੋਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿ। ਪਾਰਾਜਿਕਾਪਤ੍ਤਿਞ੍ਚ ਪਰਿਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਟ੍ਠੁੱਲ੍ਲਵਾਚਾਪਤ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਤਿ ਅਯੰ ਵਿਸੇਸੋ। ਸੇਸੰ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਾਨਿਯਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਅਨਿਯਤਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਕਣ੍ਡੋ

ਇਤੋ ਪਰਂ ਪਨ **ਇਮੇ ਖੋ ਪਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

੧. ਚੀਵਰਵਗ੍ਗੋ

੧. ਕਥਿਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਸੁ ਪਨ ਚੀਵਰਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਤਾਵ ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ **ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿ**ਨ੍ਤਿ ਸੂਚਿਕਮ੍ਮਪਰਿਯੋਸਾਨੇਨ ਵਾ, ''ਨਟ੍ਠਂ ਵਾ ਵਿਨਟ੍ਠਂ ਵਾ ਦਡ੍ਢਂ ਵਾ ਚੀਵਰਾਸਾ ਵਾ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੪੬੩) ਇਮੇਸੁ ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਆਕਾਰੇਨ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਚੀਵਰਸ੍ਮਿਂ, ਚੀਵਰਸ੍ਸ ਕਰਣਪਲਿਬੋਧੇ ਉਪਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਤ੍ਥਤਕਥਿਨਸ੍ਸ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਯਾਵ ਇਮੇਹਾਕਾਰੇਹਿ ਚੀਵਰਪਲਿਬੋਧੋ ਨ ਛਿਜ੍ਜਤਿ, ਤਾਵ ਕਥਿਨਾਨਿਸਂਸਂ ਲਭਤਿ। **ਉਬ੍ਭਤਸ੍ਮਿਂ ਕਥਿਨੇ**ਤਿ ਯਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਥਿਨਂ ਅਤ੍ਥਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਉਬ੍ਭਤੇ। ਤਤ੍ਰੇਵਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰੋ ਚ ਉਬ੍ਭਾਰੋ ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਅਯਞ੍ਹਿ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰੋ ਨਾਮ ਭਗਵਤਾ ਪੁਰਿਮਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ, ਸੋ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਜਨਾਨਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਾ ਤਯੋ ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਏਕੋ ਵਾ ਪੁਰਿਮਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਤੋ, ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਛਿਮਵਸ੍ਸੂਪਗਤੇ ਗਣਪੂਰਕੇ ਕਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਥਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਤੇ ਚ ਗਣਪੂਰਕਾਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਆਨਿਸਂਸੇ ਨ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਚੇ ਪੁਰਿਮਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾਨਂ ਗਹਟ੍ਠਪਬ੍ਬਜਿਤੇਸੁ ਯੋ ਕੋਚਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਸਮੇਨ ਚੀਵਰਂ ਦੇਤਿ ''ਇਮਿਨਾ ਕਥਿਨਂ ਅਤ੍ਥਰਥਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੩੦੬-੩੦੯), ਤਂ ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰਾਰਹਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ ਤਦਹੇਵ ਪਞ੍ਚ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਾਨਿ ਵਾ ਖਣ੍ਡਾਨਿ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਟਿ ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੋ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੋ ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਸੇਸਭਿਕ੍ਖੂਹਿਪਿ ਤਸ੍ਸ ਸਹਾਯੇਹਿ ਭਵਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਚੇ ਕਤਚੀਵਰਮੇਵ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਸੁਨ੍ਦਰਮੇਵ। ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਸਿਬ੍ਬਿਤਂ ਪਨ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਚੇ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ ਅਤ੍ਥਰਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਪੋਰਾਣਿਕਂ ਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਨਵਂ ਸਙ੍ਘਾਟਿਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਯ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ ਕਥਿਨਂ ਅਤ੍ਥਰਾਮੀ''ਤਿ ਅਤ੍ਥਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਤਤੋ ਤੇਨ ਪੁਰਿਮਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠੇ ਅਨ੍ਤੋਸੀਮਾਗਤੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਥਿਨਂ, ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰੋ, ਅਨੁਮੋਦਥਾ''ਤਿ (ਪਰਿ॰ ੪੧੩) ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਥੇਰਾਨਞ੍ਚ ਨਵਾਨਞ੍ਚ ਬਹੂਨਞ੍ਚ ਏਕਸ੍ਸ ਚ ਅਨੁਰੂਪਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਹਿਪਿ ''ਅਤ੍ਥਤਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਥਿਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਅਤ੍ਥਤਂ, ਆਵੁਸੋ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਥਿਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ''ਧਮ੍ਮਿਕੋ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰੋ, ਅਨੁਮੋਦਾਮਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਅਨੁਮੋਦਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਪੁਰਿਮਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠੇਸੁਪਿ ਯੇ ਅਨੁਮੋਦਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਅਤ੍ਥਤਂ ਹੋਤਿ ਕਥਿਨਂ। ਤੇ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਕਥਿਨਸ੍ਸੁਬ੍ਭਾਰਾ ਅਨਾਮਨ੍ਤਚਾਰੋ, ਅਸਮਾਦਾਨਚਾਰੋ, ਯਾਵਦਤ੍ਥਚੀਵਰਂ, ਗਣਭੋਜਨਂ, ਯੋ ਚ ਤਤ੍ਥ ਚੀਵਰੁਪ੍ਪਾਦੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਵਾਸੇ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਚੀਵਰਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਪਞ੍ਚਾਨਿਸਂਸੇ ਲਭਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਤਾਵ ਕਥਿਨਤ੍ਥਾਰੋ। ਤਂ ਪਨੇਤਂ ਕਥਿਨਂ ''ਅਟ੍ਠਿਮਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਤਿਕਾ ਕਥਿਨਸ੍ਸੁਬ੍ਭਾਰਾਯ ਪਕ੍ਕਮਨਨ੍ਤਿਕਾ ਨਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿਕਾ ਸਨ੍ਨਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿਕਾ ਨਾਸਨਨ੍ਤਿਕਾ ਸਵਨਨ੍ਤਿਕਾ ਆਸਾਵਚ੍ਛੇਦਿਕਾ ਸੀਮਾਤਿਕ੍ਕਮਨਨ੍ਤਿਕਾ ਸਹੁਬ੍ਭਾਰਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੩੧੦) ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤਾਸੁ ਅਟ੍ਠਸੁ ਮਾਤਿਕਾਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਵਸੇਨ ਉਦ੍ਧਰੀਯਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਿਤ੍ਥਾਰਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ (ਮਹਾਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੩੧੦) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਤਿ ''ਉਬ੍ਭਤਸ੍ਮਿਂ ਕਥਿਨੇ''ਤਿਇਮਿਨਾ ਸੇਸਪਲਿਬੋਧਾਭਾਵਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ।

ਦਸਾਹਪਰਮਨ੍ਤਿ ਦਸ ਅਹਾਨਿ ਪਰਮੋ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਦਸਾਹਪਰਮੋ,** ਤਂ ਦਸਾਹਪਰਮਂ ਕਾਲਂ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਵਿਕਪ੍ਪਿਤੇਸੁ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਅਤਿਰੇਕਂ ਚੀਵਰਨ੍ਤਿ **ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਂ,** ਚੀਵਰਂ ਨਾਮ ਖੋਮਂ ਕਪ੍ਪਾਸਿਕਂ ਕੋਸੇਯ੍ਯਂ ਕਮ੍ਬਲਂ ਸਾਣਂ ਭਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸਂ ਵਾ ਤਦਨੁਲੋਮਾਨਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਅਯਮਸ੍ਸ ਜਾਤਿ, ਪਮਾਣਤੋ ਪਨ ਤਂ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਆਯਾਮਤੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਂ ਸੁਗਤਙ੍ਗੁਲੇਨ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਵਿਤ੍ਥਤਂ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੩੫੮)। ਯਂ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਂ ''ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਵਿਕਪ੍ਪਿਤੇਸੁ ਅਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ''ਤਿ, ਏਤ੍ਥ ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਤਿਚੀਵਰਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤੁਂ, ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਂ ਵਸ੍ਸਾਨਂ ਚਤੁਮਾਸਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਤਤੋ ਪਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤੁਂ, ਨਿਸੀਦਨਂ

ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤੁੰ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤੁੰ, ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿੰ ਯਾਵ ਆਬਾਧਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਤਤੋ ਪਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤੁੰ, ਮੁਖਪੁਞ੍ਛਨਚੋਲ਼ਕੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤੁੰ, ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚੋਲ਼ੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੩੫੮) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਤਾ ਜਾਨਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਥ **ਤਿਚੀਵਰੰ** ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੇਨ ਰਜਿਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਬਿਨ੍ਦੁੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤਮੇਵ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੰ, ਤਸ੍ਸ ਪਮਾਣੰ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਸੁਗਤਚੀਵਰਤੋ ਊਨਕੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਲਾਮਕਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ ਤਾਵ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਸ੍ਸ ਚ ਦੀਘਤੋ ਮੁਟ੍ਠਿਪਞ੍ਚਕੰ, ਤਿਰਿਯੰ ਮੁਟ੍ਠਿਤ੍ਤਿਕੰ, ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੋ ਦੀਘਤੋ ਮੁਟ੍ਠਿਪਞ੍ਚਕੋ , ਤਿਰਿਯੰ ਦ੍ਵਿਹਤ੍ਥੋਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਤੋ ਪਨ ਅਤਿਰੇਕਞ੍ਚ ਊਨਕਞ੍ਚ ''ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚੋਲ਼''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੰ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਾ ''ਦ੍ਵੇ ਚੀਵਰਸ੍ਸ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠੇਤਿ, ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠੇਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਪੁਰਾਣਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ''ਇਮੰ ਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਾਮੀ''ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਨਵੰ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮੰ ਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਆਭੋਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ਕਾਯਵਿਕਾਰੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਾ, ਵਚੀਭੇਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਰ ਦੁਵਿਧੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੰ – ਸਚੇ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਹੋਤਿ, ''ਇਮੰ ਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਮੀ''ਤਿ ਵਾਚਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਥ ਅਨ੍ਤੋਗਬ੍ਭਾਦੀਸੁ ਸਾਮਨ੍ਤਵਿਹਾਰੇ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਠਪਿਤਟ੍ਠਾਨੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ''ਏਤੰ ਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਮੀ''ਤਿ ਵਾਚਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਸ ਨਯੋ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੇ ਚ ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੇ ਚ। ਨਾਮਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹਿ ਵਿਸੇਸੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸਙ੍ਘਾਟਿੰ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗੰ ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਨਾਮੇਨੇਵ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਸਚੇ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਵਤ੍ਥੇਹਿ ਸਙ੍ਘਾਟਿਆਦੀਨਿ ਕਰੋਤਿ, ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਰਜਨੇ ਚ ਕਪ੍ਪੇ ਚ ''ਇਮੰ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਾਮੀ''ਤਿ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਪਨ ਤਿਚੀਵਰੰ ਸੁਖਪਰਿਭੋਗਤ੍ਥੰ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚੋਲ਼ੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਾ ਨਾਮੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਸ੍ਸਿਕੇ ਮਾਸੇ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਾ, ਤਤੋ ਪਰੰ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਵਣ੍ਣਭੇਦਮਤ੍ਤਰਤ੍ਤਾਪਿ ਚੇਸਾ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਪਨ ਨ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। **ਨਿਸੀਦਨੰ** ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਮੇਵ, ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤੰ ਏਕਮੇਵ, ਦ੍ਵੇ ਨ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। **ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਮ੍ਪਿ** ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਮੇਵ, ਤੰ ਪਨ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਏਕਮ੍ਪਿ ਬਹੂਨਿਪਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਨੀਲਮ੍ਪਿ ਪੀਤਕਮ੍ਪਿ ਸਦਸਮ੍ਪਿ ਪੁਪ੍ਫਦਸਮ੍ਪੀਤਿ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਕਾਰਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ** ਯਾਵ ਆਬਾਧੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਾਵ ਪਮਾਣਿਕਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਾ, ਆਬਾਧੇ ਵੂਪਸਨ੍ਤੇ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਾ, ਸਾ ਏਕਾਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਮੁਖਪੁਞ੍ਛਨਚੋਲ਼ੰ** ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਮੇਵ, ਤੰ ਪਨ ਏਕਮ੍ਪਿ ਬਹੂਨਿਪਿ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। **ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚੋਲ਼ੇ** ਗਣਨਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਤ੍ਤਕੰ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਤ੍ਤਕੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਮੇਵ। **ਥਵਿਕਾਪਿ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਮ੍ਪਿ** ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗੰ ਪਚ੍ਛਿਮਪਮਾਣੰ ''ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚੋਲ਼''ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਮੇਵ, ਬਹੂਨਿਪਿ ਏਕਤੋ ਕਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚੋਲ਼ਾਨਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਮੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਮਞ੍ਚਭਿਸਿ ਪੀਠਭਿਸਿ ਬਿਬ੍ਬੋਹਨੰ ਪਾਵਾਰੋ ਕੋਜਵੋਤਿ ਏਤੇਸੁ ਪਨ ਸੇਨਾਸਨਪਰਿਕ੍ਖਾਰਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੇ ਚ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਕਿਚ੍ਚੰ ਨਤ੍ਥਿਯੇਵ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਪਨੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰੰ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਦਾਨੇਨ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਹਣੇਨ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਗ੍ਗਾਹੇਨ, ਹੀਨਾਯਾਵਤ੍ਤਨੇਨ, ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨੇਨ, ਕਾਲਙ੍ਕਿਰਿਯਾਯ, ਲਿਙ੍ਗਪਰਿਵਤ੍ਤਨੇਨ, ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਣੇਨਾਤਿ ਇਮੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਵਿਜਹਤਿ। ਤਿਚੀਵਰੰ ਪਨ ਕਨਿਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਿਨਖਪਿਟ੍ਠਿਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਛਿਦ੍ਦੇਨਾਪਿ ਵਿਜਹਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਵਿਨਿਬ੍ਬੇਧੇਨੇਵ। ਸਚੇ ਹਿ ਛਿਦ੍ਦਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਏਕਤਨ੍ਤੁਪਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਰਕ੍ਖਤਿਯੇਵ। ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਾਟਿਯਾ ਚ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਸ੍ਸ ਚ ਦੀਘਨ੍ਤਤੋ ਵਿਦਤ੍ਥਿਪ੍ਪਮਾਣਸ੍ਸ ਤਿਰਿਯਨ੍ਤਤੋ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪ੍ਪਮਾਣਸ੍ਸ ਪਦੇਸਸ੍ਸ ਓਰਤੋ ਛਿਦ੍ਦੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕੇਪਿ ਦੀਘਨ੍ਤਤੋ ਏਤਦੇਵ ਪਮਾਣੰ, ਤਿਰਿਯਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਤਾ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਿਣ੍ਣਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਵੁਤ੍ਤੋਕਾਸਸ੍ਸ ਪਰਤੋ ਨ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਛਿਦ੍ਦੇ ਜਾਤੇ ਤਿਚੀਵਰੰ ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸੂਚਿਕਮ੍ਮੰ ਕਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੰ। ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾ ਵਸ੍ਸਾਨਮਾਸਾਤਿਕ੍ਕਮੇਨਾਪਿ, ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ ਆਬਾਧਵੂਪਸਮੇਨਾਪਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੰ ਵਿਜਹਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਤਤੋ ਪਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬਾ। ਵਿਕਪ੍ਪਨਲਕ੍ਖਣੰ ਪਨ ਸਬ੍ਬਚੀਵਰਾਨੰ ਵਿਕਪ੍ਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਯੇਵ ਵਣ੍ਣਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਕੇਵਲਞ੍ਹਿ ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਓਕਾਸੇ ਯੰ ਏਵੰ ਅਨਧਿਟ੍ਠਿਤੰ ਅਵਿਕਪ੍ਪਿਤਞ੍ਚ, ਤੰ ''ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਤਂ ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਜਾਤਿਪ੍ਪਮਾਣਂ ਚੀਵਰਂਦਸਾਹਪਰਮਂ ਕਾਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਯਥਾ ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਥਾ ਅਕੁਬ੍ਬਤੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਤਞ੍ਚ ਚੀਵਰਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਚਸ੍ਸ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਅਥ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਪੁਬ੍ਬਭਾਗੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਮਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਮਿਚ੍ਚੇਵ। ਕਿਂ ਤਂ? ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋ ਸਹ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਵਿਨਯਕਮ੍ਮਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਹੋਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਞ੍ਚ ਪਨੇਤਂ ਚੀਵਰਂ ਯਂ ਦਿਵਸਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਤਸ੍ਸ ਯੋ ਅਰੁਣੋ, ਸੋ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਦਿਵਸਨਿਸ੍ਸਿਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਚੀਵਰੁਪ੍ਪਾਦਦਿਵਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਦਸੇ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨੇ ਦਸਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਨਯੋ – ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਤਾਵ ਏਵਂ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ ''ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰਂ ਦਸਹਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਦ੍ਵੇ ਹੋਨ੍ਤਿ, ''ਦ੍ਵੇ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਸਚੇ ਤਦੁਤ੍ਤਰਿ, ''ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇਪਿ ਸਚੇ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਬਹੂਨਿ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ''ਇਮਾਨਿ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰਾਨਿ ਦਸਾਹਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾਨਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾਨਿ, ਇਮਾਨਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਪਾਲ਼ਿਂ ਵਤ੍ਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਨ ਅਞ੍ਞਥਾਪਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਬ੍ਯਤ੍ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਪਟਿਬਲੇਨ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਤਿ ਵਿਵਰਤਿ ਉਤ੍ਤਾਨਿਂ ਕਰੋਤਿ ਦੇਸੇਤਿ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੩੯), ਇਮਿਨਾ ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ''ਪਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ, ''ਆਮ ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ, ''ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ, ''ਸਾਧੁ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਂਵਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ। ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਨ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਸੁ ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਵਚਨਭੇਦੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ। ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਇਦਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ , ਸਙ੍ਘੋ ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੪੬੪) ਏਵਂ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਚੀਵਰਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਬਹੂਸੁ ਵਾ ਵਚਨਭੇਦੋ ਕਾਤਬ੍ਬੋ।

ਗਣਸ੍ਸ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੇਨ ''ਇਮਾਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਇਮਾਨਿ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ''ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੇਨਾਪਿ ''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਤਿ...ਪੇ॰... ਦੇਸੇਤਿ, ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਚੀਵਰਦਾਨੇਪਿ ''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਇਦਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ, ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਦੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੪੬੬) ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਸੇਸਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ। ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੇਨ ''ਇਮਾਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਇਮਾਨਿ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ''ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਏਕਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਆਪਨ੍ਨੋ, ਤਂ ਪਟਿਦੇਸੇਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਪਨ ਨਵਕਤਰੋ ਹੋਤਿ, ''ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤੇਨਾਪਿ ''ਪਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਪਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਆਮ, ਭਨ੍ਤੇ''ਤਿ ਵਾ ''ਆਮ ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ''ਪਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਤੋ ''ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਸਂਵਰੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੇ ''ਸਾਧੁ ਸੁਟ੍ਠੁ ਸਂਵਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਏਵਂ ਦੇਸਿਤਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ''ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਤੀਸੁ ਵਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਨਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਪਨ ਯਥਾ ਗਣਸ੍ਸ, ਏਵਂ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਤਤੋ ਆਪਤ੍ਤਿਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਞ੍ਚ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਚੀਵਰਦਾਨਞ੍ਚ ਤੇਸਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਯਥਾ ਏਕੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ, ਤਥਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਇਦਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਸੁ ਵਿਧਾਨਂ। ਚੀਵਰਂ ਪਤ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਨਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹਿ ਨਾਨਂ, ਪਰਮ੍ਮੁਖਂ ਪਨ ਵਤ੍ਥੁ ''ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਬਹੂਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ''ਏਤਾਨੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਦਾਨੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਂ ''ਦਿਨ੍ਨਮਿਦਂ ਇਮਿਨਾ ਮਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਨ ਪਟਿਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਲੇਸੇਨ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤੋ ਸਾਮਿਕਸ੍ਸ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੇਨ ਭਣ੍ਡਂ ਅਗ੍ਘਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ‘‘ਦਸਾਹਪਰਮ’’ਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਯਥਾ ਚ ਇਧ, ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ, ਤਸ੍ਮਾ ਨਂ ਪਰਤੋ ਨ ਵਕ੍ਖਾਮ। ਦਸਾਹਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇਪਿ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਅਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੋਪਿ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸਪਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ, ਤਥਾ ਅਨਧਿਟ੍ਠਿਤਾਵਿਕਪ੍ਪਿਤਅਅਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਅਨਟ੍ਠਾਵਿਨਟ੍ਠਅਦਡ੍ਢਾਵਿਲੁਤ੍ਤੇਸੁ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਾਦਿਸਞ੍ਞਿਨੋ। ਅਨ੍ਤੋਦਸਾਹਂ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੇ ਵਿਕਪ੍ਪਿਤੇ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਨਟ੍ਠੇ ਵਿਨਟ੍ਠੇ ਦਡ੍ਢੇ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਗਾਹਿਤੇ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਇਦਂ, ਏਵਂ ਇਤੋ ਪਰਾਨਿਪਿ, ਉਭਤੋਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇਸੁਪਿ ਹਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਿ ਚ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਚ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਸੇਸਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿ, ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿ ਵਾ ਕਾਚਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਪਨ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ, ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਪਚ੍ਚਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਦੁਕ੍ਕਟਵਸੇਨ ਦ੍ਵੇ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਤਿ, ਇਦਮੇਤ੍ਥ ਲਕ੍ਖਣਂ, ਇਤਿ ਵਿਪਤ੍ਤਿਕਥਾ ਇਧੇਵ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾਤਿ, ਨ ਨਂ ਇਤੋ ਪਰਂ ਵਿਚਾਰਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਜਾਤਿਪ੍ਪਮਾਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚੀਵਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਤਾ, ਗਣਨੁਪਗਤਾ, ਛਿਨ੍ਨਪਲਿਬੋਧਭਾਵੋ, ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਤਾ, ਦਸਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਕਥਿਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਅਕਿਰਿਯਂ, ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਕਥਿਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਉਦੋਸਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ**ਤਿਏਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਕਰਣਵਸੇਨ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਾਮਿਵਸੇਨ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚੀਵਰਸ੍ਮਿਂ ਨਿਟ੍ਠਿਤੇ ਕਥਿਨੇ ਚ ਉਬ੍ਭਤੇ ਏਵਂ ਇਮੇਹਿ ਚੀਵਰਨਿਟ੍ਠਾਨਕਥਿਨੁਬ੍ਭਾਰੇਹਿ ਛਿਨ੍ਨਪਲਿਬੋਧੋ ਏਕਰਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤਿਚੀਵਰੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯਾਤਿ ਏਵਂ ਅਤ੍ਥੋ ਯੁਜ੍ਜਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਤਿਚੀਵਰੇਨਾ**ਤਿ ਤਿਚੀਵਰਾਧਿਟ੍ਠਾਨਨਯੇਨ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੇਸੁ ਸਙ੍ਘਾਟਿਆਦੀਸੁ ਯੇਨਕੇਨਚਿ। **ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਵਿਯੁਤ੍ਤੋ ਵਸੇਯ੍ਯ, ‘‘ਗਾਮੋ ਏਕੂਪਚਾਰੋ ਨਾਨੂਪਚਾਰੋ’’ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਰਾ॰ ੪੭੭) ਨਯੇਨ ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਵੁਤ੍ਤਾਨਂ ਗਾਮਨਿਗਮਨਿਵੇਸਨਉਦੋਸਿਤਅਟ੍ਟਮਾਲ਼ਪਾਸਾਦਹਮ੍ਮਿਯਨਾਵਾਸਤ੍ਥਖੇਤ੍ਤਧਞ੍ਞਕਰਣਆਰਾਮਵਿਹਾਰਰੁਕ੍ਖਮੂਲਅਜ੍ਝੋਕਾਸਪ੍ਪਭੇਦਾਨਂ ਪਨ੍ਨਰਸਾਨਂ ਨਿਕ੍ਖੇਪਟ੍ਠਾਨਾਨਂ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਗਾਮਾਦੀਨਂ ਬਹਿ ਹਤ੍ਥਪਾਸਾਤਿਕ੍ਕਮੇਨ ਅਰੁਣਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ (ਪਾਰਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੪੭੩-੪੭੭-੮) ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ**ਤਿ ਯਂ ਸਙ੍ਘੋ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਤਿਚੀਵਰੇਨ ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਦ੍ਧਸਮ੍ਮੁਤਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਏਕਰਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵਿਪ੍ਪਵਾਸਤੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਕੇਵਲ਼ਂ ਇਧ ‘‘ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰਂ ਰਤ੍ਤਿਵਿਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵਚਨਭੇਦੋ ਹੋਤਿ, ਅਯਂ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰੇਨ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ‘‘ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ’’ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਅਵਿਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥੇ ਵਿਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਵਿਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥੇ ਵਿਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥਸਞ੍ਞਿਨੋਪਿ ਅਵਿਪ੍ਪਵੁਤ੍ਥਸਞ੍ਞਿਨੋਪਿ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸਾਪਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਤਥਾ ਅਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਟਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਦੀਸੁ ਚ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਟਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਦਿਸਞ੍ਞਿਨੋ। ਅਨ੍ਤੋਅਰੁਣੇ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਟੇ ਪਨ ਪਠਮਕਥਿਨੇ ਵੁਤ੍ਤਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਾਦਿਭੇਦੇ ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਤਥਾ ਲਦ੍ਧਸਮ੍ਮੁਤਿਕਸ੍ਸ ਵਿਪ੍ਪਵਾਸੇ। ਆਬਾਧੇ ਪਨ ਵੂਪਸਨ੍ਤੇ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਾ ਠਿਤੇਨ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਥਾਪਿਸ੍ਸ ਪੁਨ ਸੋ ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਵਾ ਆਬਾਧੋ

ਕੁਪ੍ਪਤਿ, ਲਦ੍ਧਕਪ੍ਪਿਯਮੇਵ। ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਤਾ , ਅਨਤ੍ਥਤਕਥਿਨਤਾ, ਅਲਦ੍ਧਸਮ੍ਮੁਤਿਕਤਾ, ਰਤ੍ਤਿਵਿਪ੍ਪਵਾਸੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨੇ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨੇਵ। ਕੇਵਲਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨਂ ਅਵਿਕਪ੍ਪਨਞ੍ਚ ਅਕਿਰਿਯਾ, ਇਧ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਣਂ, ਅਯਂ ਵਿਸੇਸੋਤਿ।

ਉਦੋਸਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਅਕਾਲਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਨਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਮਿਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ**ਤਿ ਸਾਮਿਵਸੇਨੇਵ ਕਰਣਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। **ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ** ਨਾਮ ਯ੍ਵਾਯਂ ''ਅਨਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਮਾਸੋ, ਅਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਪਞ੍ਚਮਾਸਾ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੬੪੯) ਚੀਵਰਕਾਲੋ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਦਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਯਞ੍ਚ ਕਾਲੇਪਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ''ਇਦਂ ਅਕਾਲਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ''ਇਦਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਏਤਂ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਨਾਮ। **ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਚੀਵਰਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਗਪਟਿਲਾਭਵਸੇਨ ਸਙ੍ਘਤੋ ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿਕਾਦਿਗਣਤੋ ਵਾ ਞਾਤਿਤੋ ਵਾ ਮਿਤ੍ਤਤੋ ਵਾ ਪਂਸੁਕੂਲਂ ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਧਨੇਨ (ਪਾਰਾ॰ ੫੦੦), ਅਥ ਵਾ ਪਨ ''ਅਟ੍ਠਿਮਾ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਮਾਤਿਕਾ ਚੀਵਰਸ੍ਸ ਉਪ੍ਪਾਦਾਯ ਸੀਮਾਯ ਦੇਤਿ, ਕਤਿਕਾਯ ਦੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਕਾਯ ਦੇਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦੇਤਿ, ਉਭਤੋਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦੇਤਿ, ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦੇਤਿ, ਆਦਿਸ੍ਸ ਦੇਤਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਦੇਤੀ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੩੭੯) ਇਮਾਸਂ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਮਾਤਿਕਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਤੋ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਏਤ੍ਥ ਚ ''ਸੀਮਾਯ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਸੀਮਂ ਪਰਾਮਸਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤੋ **ਸੀਮਾਯ ਦੇਤਿ** ਨਾਮ, ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। ਏਤ੍ਥ ਚ **ਸੀਮਾ**ਤਿ ਖਣ੍ਡਸੀਮਾ ਉਪਚਾਰਸੀਮਾ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਸੀਮਾ ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸਸੀਮਾ ਲਾਭਸੀਮਾ ਗਾਮਸੀਮਾ ਨਿਗਮਸੀਮਾ ਨਗਰਸੀਮਾ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਸੀਮਾ ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਸੀਮਾ ਜਨਪਦਸੀਮਾ ਰਟ੍ਠਸੀਮਾ ਰਜ੍ਜਸੀਮਾ ਦੀਪਸੀਮਾ ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸੀਮਾਤਿ ਪਨ੍ਨਰਸਵਿਧਾ। ਤਤ੍ਥ **ਉਪਚਾਰਸੀਮਾ** ਨਾਮ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੇਨ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਾਰਹਟ੍ਠਾਨੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾ। ਅਪਿ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਧੁਵਸਨ੍ਨਿਪਾਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਵਾ ਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਠਿਤਭੋਜਨਸਾਲਤੋ ਵਾ ਨਿਬਦ੍ਧਵਸਨਕਆਵਾਸਤੋ ਵਾ ਥਾਮਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋ ''ਉਪਚਾਰਸੀਮਾ''ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਸਾ ਪਨ ਆਵਾਸੇ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤੇ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਹਾਯਨ੍ਤੇ ਹਾਯਤਿ , ਯੋਜਨਸਤਮ੍ਪਿ ਉਪਚਾਰਸੀਮਾਵ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਦਿਨ੍ਨਲਾਭੋ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਨ੍ਤੋਸੀਮਗਤਾਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਆਰਾਮਪਵੇਸਨਸੇਨਾਸਨਾਪੁਚ੍ਛਨਾਨਿ ਪਰਿਵਾਸਮਾਨਤ੍ਤਾਰੋਚਨਂ ਵਸ੍ਸਚ੍ਛੇਦਨਿਸ੍ਸਯਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਦਿਵਿਧਾਨਨ੍ਤਿ ਇਦਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਂ ਇਮਿਸ੍ਸਾਵ ਸੀਮਾਯ ਵਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਲਾਭਸੀਮਾ**ਤਿ ਯਂ ਰਾਜਰਾਜਮਹਾਮਤ੍ਤਾਦਯੋ ਵਿਹਾਰਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਾਵੁਤਂ ਵਾ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਂ ਵਾ ਯੋਜਨਂ ਵਾ ਸਮਨ੍ਤਾ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ''ਅਯਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਲਾਭਸੀਮਾ, ਯਂ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਦੇਮਾ''ਤਿ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ ਲਾਭਸੀਮਾ ਨਾਮ। ਕਾਸਿਕੋਸਲਾਦੀਨਂ ਪਨ ਰਟ੍ਠਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋ ਬਹੂ ਜਨਪਦਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਏਕੋ ਜਨਪਦਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ **ਜਨਪਦਸੀਮਾ,** ਕਾਸਿਕੋਸਲਾਦਿਰਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ **ਰਟ੍ਠਸੀਮਾ,** ਏਕਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਆਣਾਪਵਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਂ **ਰਜ੍ਜਸੀਮਾ,** ਸਮੁਦ੍ਦਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੋ ਮਹਾਦੀਪੋ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਦੀਪੋ ਵਾ **ਦੀਪਸੀਮਾ,** ਏਕਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਪਬ੍ਬਤਪਰਿਕ੍ਖੇਪਬ੍ਭਨ੍ਤਰਂ **ਚਕ੍ਕਵਾਲ਼ਸੀਮਾ,** ਸੇਸਾ ਨਿਦਾਨਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾ ਏਵ। ਤਤ੍ਥ ''ਖਣ੍ਡਸੀਮਾਯ ਦੇਮਾ''ਤਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਖਣ੍ਡਸੀਮਟ੍ਠਾਨਂਯੇਵ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਤਤੋ ਬਹਿਸੀਮਾਯ ਸੀਮਨ੍ਤਰਿਕਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ''ਉਪਚਾਰਸੀਮਾਯ ਦੇਮਾ''ਤਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਨ ਅਨ੍ਤੋਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ ਖਣ੍ਡਸੀਮਾਸੀਮਨ੍ਤਰਿਕਾਸੁ ਠਿਤਾਨਮ੍ਪਿ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਸੀਮਾਯ ਦਿਨ੍ਨਂ ਖਣ੍ਡਸੀਮਾਸੀਮਨ੍ਤਰਿਕਟ੍ਠਾਨਂ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸਸੀਮਾਲਾਭਸੀਮਾਸੁ ਦਿਨ੍ਨਂ ਤਾਸਂ ਅਨ੍ਤੋਗਧਾਨਂਯੇਵ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਗਾਮਸੀਮਾਦੀਸੁ ਦਿਨ੍ਨਂ ਤਾਸਂ ਸੀਮਾਨਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਬਦ੍ਧਸੀਮਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰਸੀਮਾਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਸੀਮਾਸੁ ਦਿਨ੍ਨਂ ਤਤ੍ਥ ਅਨ੍ਤੋਗਧਾਨਂਯੇਵ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਜਨਪਦਸੀਮਾਦੀਸੁ ਦਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਤਾਸਂ ਅਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਬਦ੍ਧਸੀਮਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਂ ਜਮ੍ਬੁਦੀਪੇ ਠਤ੍ਵਾ ''ਤਮ੍ਬਪਣ੍ਣਿਦੀਪੇ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦੇਮਾ''ਤਿ ਦੀਯਤਿ, ਤਂ ਤਮ੍ਬਪਣ੍ਣਿਦੀਪਤੋ ਏਕੋਪਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਲਭਤਿ। ਸਚੇਪਿ ਤਤ੍ਰੇਵ ਏਕੋ ਸਭਾਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਭਾਗਾਨਂ ਭਾਗਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਨ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਪਨ ਵਿਹਾਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਅਸੁਕਸੀਮਾਯਾ''ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾਵ ਕੇਵਲਂ ''ਸੀਮਾਯ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਸੋ

ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ ‘‘ਸੀਮਾ ਨਾਮ ਬਹੁਵਿਧਾ, ਕਤਰਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵਦਸੀ’’ਤਿ, ਸਚੇ ਵਦਤਿ ‘‘ਅਹਮੇਤਂ ਭੇਦਂ ਨ ਜਾਨਾਮਿ, ਸੀਮਟ੍ਠਕਸਙ੍ਘੋ ਗਣ੍ਹਤੂ’’ਤਿ, ਉਪਚਾਰਸੀਮਟ੍ਠੇਹਿ ਭਾਜੇਤਬ੍ਬਂ।

ਕਤਿਕਾਯਾਤਿਏਤ੍ਥ ਕਤਿਕਾ ਨਾਮ ਸਮਾਨਲਾਭਕਤਿਕਾ। ਸਾ ਪਨ ਏਵਂ ਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਯਂ ਵਿਹਾਰਂ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮਾ ਸਮਾਨਲਾਭਂ ਕਾਤੁਂ ਇਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਨਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਵਿਹਾਰੋ ਪੋਰਾਣਕੋ ਅਪ੍ਪਲਾਭੋ’’ਤਿ ਯਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਰਣਂ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਤਂ ਵਿਹਾਰਂ ਇਮਿਨਾ ਵਿਹਾਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਲਾਭਂ ਕਾਤੁਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਰੁਚ੍ਚਤੀ’’ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਾਵੇਤਬ੍ਬਂ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਪਿ ਇਧ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇਪਿ ਏਵਮੇਵ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਇਧ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਪਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋਵ ਹੋਤਿ। ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਲਾਭੇ ਭਾਜਿਯਮਾਨੇ ਇਤਰਸ੍ਮਿਂ ਠਿਤਸ੍ਸ ਭਾਗਂ ਗਹੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖਾਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਨਾਮ ਦਾਯਕਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਚਾਗਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਸ੍ਮਾ ‘‘ਯਤ੍ਥ ਮਯ੍ਹਂ ਧੁਵਕਾਰਾ ਕਰੀਯਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਾ ‘‘ਤਤ੍ਥ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਵਾ ਵੁੱਤੇ ਯਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸ ਪਾਕਵਤ੍ਤਂ ਵਾ ਵੱਤਤਿ, ਯਤੋ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨਿਚ੍ਚਂ ਭੋਜੇਤਿ, ਯਤ੍ਥ ਵਾ ਤੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸੇਨਾਸਨਂ ਕਤਂ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਦਿਨ੍ਨਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਧੁਵਕਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਥੋਕਤਰਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਕਮੇਵ ਵਾ ਵਤ੍ਥਂ ਹੋਤਿ, ਮਾਤਿਕਂ ਆਰੋਪੇਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਸੋ ਵਦਤਿ, ਤਥਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ।

ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦੇਤੀਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਿਹਾਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਦਿਨ੍ਨਂ ਉਪਚਾਰਸੀਮਾਗਤਾਨਞ੍ਚ ਤਤੋ ਬਹਿਦ੍ਧਾਪਿ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਾਬਦ੍ਧਾਨਞ੍ਚ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਸਂ ਗਾਹਕੇ ਸਤਿ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਭਾਗੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ। ਯਂ ਪਨ ਬਹਿ ਉਪਚਾਰਸੀਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦਿਸ੍ਵਾ ‘‘ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਦੀਯਤਿ, ਤਂ ਏਕਾਬਦ੍ਧਪਰਿਸਾਯ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਯੇ ਪਨ ਦ੍ਵਾਦਸਹਿ ਹਤ੍ਥੇਹਿ ਪਰਿਸਂ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਤੇਸਂ ਨ ਪਾਪੁਣਾਤਿ।

ਉਭਤੋਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯਂ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਤੋ ਉਪਡ੍ਢਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ, ਉਪਡ੍ਢਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇਪਿ ਏਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਹੋਤਿ, ਏਕਾ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾਪਿ ਉਪਡ੍ਢਮੇਵ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ‘‘ਉਭਤੋਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤੇ ਪਨ ਸਚੇ ਦਸ ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਦਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਏਕਵੀਸਤਿ ਪਟਿਵੀਸੇ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕੋ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬੋ, ਦਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਦਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ, ਯੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੋ ਲਦ੍ਧੋ, ਸੋ ਸਙ੍ਘਤੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸ੍ਸਗ੍ਗੇਨ ਗਹੇਤੁਂ ਲਭਤਿ, ਕਸ੍ਮਾ? ਉਭਤੋਸਙ੍ਘਗ੍ਗਹਣੇਨ ਗਹਿਤਤ੍ਤਾ, ‘‘ਉਭਤੋਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਚਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਇਧ ਪਨ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਤੋ ਪਾਪੁਣਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਏਕਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕੋਟ੍ਠਾਸਸਮੋ ਏਕੋ ਕੋਟ੍ਠਾਸੋ ਹੋਤਿ। ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤੇ ਪਨ ਨ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਭਿਕ੍ਖੂ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਗਣੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤੇ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਵਿਸੁਂ ਨ ਲਭਤਿ, ਪਾਪੁਣਕੋਟ੍ਠਾਸਤੋ ਏਕਮੇਵ ਲਭਤਿ । ‘‘ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਚਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤੇ ਪਨ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਏਕੋ ਪੁਗ੍ਗਲਪਟਿਵੀਸੋ ਲਬ੍ਭਤਿ। ‘‘ਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤੇਪਿ ਨ ਮਜ੍ਝੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਪੁਗ੍ਗਲਗਣਨਾਯ ਏਵ ਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲਚੇਤਿਯਪਰਾਮਸਨਂ ਅਨਨ੍ਤਰਨਯਸਦਿਸਮੇਵ, ਯਥਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਯੋ ਨੀਤੋ, ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਨੇਤਬ੍ਬੋ। ‘‘ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤੇਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਿਸੁਂ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ , ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਪਨ ਲਬ੍ਭਤਿ। ‘‘ਭਿਕ੍ਖੂਨਞ੍ਚ ਤੁਯ੍ਹਞ੍ਚਾ’’ਤਿ ਵੁੱਤੇਪਿ ਵਿਸੁਂ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਪਨ ਲਬ੍ਭਤਿਯੇਵ।

ਵਸ੍ਸਂਵੁੱਟ੍ਠਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਚੇ ਵਿਹਾਰਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ‘‘ਵਸ੍ਸਂਵੁੱਟ੍ਠਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਯੇ ਤਤ੍ਥ ਵਸ੍ਸਚ੍ਛੇਦਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪੁਰਿਮਵਸ੍ਸਂਵੁੱਟ੍ਠਾ, ਤੇਸਂ ਬਹਿ ਸੀਮਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ। ਸਚੇ ਪਨ ਬਹਿਉਪਚਾਰਸੀਮਾਯਂ ਠਿਤੋ ‘‘ਵਸ੍ਸਂਵੁੱਟ੍ਠਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਵੁੱਟ੍ਠਵਸ੍ਸਾਨਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਨਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਅਥ ‘‘ਅਸੁਕਵਿਹਾਰੇ ਵਸ੍ਸਂਵੁੱਟ੍ਠਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਸ੍ਸਂਵੁੱਟ੍ਠਾਨਂਯੇਵ ਯਾਵ ਕਥਿਨਸ੍ਸੁਬ੍ਭਾਰਾ ਪਾਪੁਣਾਤਿ। ਗਿਮ੍ਹਾਨਂ ਪਠਮਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਂ ਵਦਤਿ, ਤਤ੍ਰ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਾਨਂ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ।

ਆਦਿਸ੍ਸ ਦੇਤੀਤਿ ਆਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਕਥਂ? ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਜ੍ਜਤਨਾਯ ਵਾ ਸ੍ਵਾਤਨਾਯ ਵਾ ਯਾਗੁਯਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਤੇ ਘਰੇ ਯਾਗੁਂ ਪਾਯੇਤ੍ਵਾ ''ਇਮਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨਿ ਯੇਹਿ ਮਯ੍ਹਂ ਯਾਗੁ ਪੀਤਾ, ਤੇਸਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਯੇਹਿ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇਹਿ ਯਾਗੁ ਪੀਤਾ, ਤੇਸਂਯੇਵ ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਭਤ੍ਤਖਜ੍ਜਕਾਦੀਹਿ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਦੇਤੀਤਿ ''ਇਦਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਵਾ, ਪਾਦਮੂਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਵਾ ਦੇਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪਕਥਾ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਇਤਿ ਇਮਾਸਂ ਅਟ੍ਠਨ੍ਨਂ ਮਾਤਿਕਾਪਦਾਨਂ ਵਸੇਨ ਯਂ ਅਕਾਲਚੀਵਰਲਕ੍ਖਣੇਨ ਪਟਿਲਦ੍ਧਂ, ਤਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਆਕਙ੍ਖਮਾਨੇਨਾਤਿ ਇਚ੍ਛਮਾਨੇਨ। **ਖਿਪ੍ਪਮੇਵ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਘਂ ਅਨ੍ਤੋਦਸਾਹੇਯੇਵ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। **ਨੋ ਚਸ੍ਸ ਪਾਰਿਪੂਰੀ**ਤਿ ਨੋ ਚੇ ਪਾਰਿਪੂਰੀ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਯਤ੍ਤਕੇਨ ਕਰਿਯਮਾਨਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਚੀਵਰਂ ਪਹੋਤਿ, ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਤਤ੍ਤਕਂ ਨ ਭਵੇਯ੍ਯ, ਊਨਕਂ ਭਵੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਸਾਯਾ**ਤਿ ''ਅਸੁਕਦਿਵਸਂ ਨਾਮ ਸਙ੍ਘੋ ਚੀਵਰਾਨਿ ਲਭਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤੋ ਮੇ ਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਙ੍ਘਗਣਞਾਤਿਮਿਤ੍ਤੇਸੁ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਟ੍ਠਾਨਤੋ, ''ਪਂਸੁਕੂਲਂ ਵਾ ਲਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ, ''ਇਮਿਨਾ ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡੇਨ ਚੀਵਰਂ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਾਯ ਚੀਵਰਾਸਾਯ। **ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰੀ**ਤਿ ਮਾਸਪਰਮਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯਦਿ ਪਨਸ੍ਸ ਮੂਲਚੀਵਰਂ ਸਣ੍ਹਂ ਹੋਤਿ, ਪਚ੍ਚਾਸਾਚੀਵਰਂ ਥੂਲਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਯੋਜੇਤੁਂ, ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਚ ਸੇਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਨ ਤਾਵ ਮਾਸੋ ਪੂਰਤਿ, ਨ ਅਕਾਮਾ ਚੀਵਰਂ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਪਚ੍ਚਾਸਾਚੀਵਰਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਏਵ ਕਾਲਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਨ ਲਭਤਿ, ਪਚ੍ਚਾਸਾਚੀਵਰਮ੍ਪਿ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚੋਲ਼ਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ। ਅਥ ਮੂਲਚੀਵਰਂ ਥੂਲਂ ਹੋਤਿ, ਪਚ੍ਚਾਸਾਚੀਵਰਂ ਸਣ੍ਹਂ, ਮੂਲਚੀਵਰਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਚੋਲ਼ਂ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਚਾਸਾਚੀਵਰਮੇਵ ਮੂਲਚੀਵਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਪੁਨ ਮਾਸਪਰਿਹਾਰਂ ਲਭਤਿ, ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਯਾਵ ਨ ਲਚ੍ਛਤਿ, ਤਾਵ ਅਞ੍ਞਂ ਮੂਲਚੀਵਰਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤੁਂ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਇਮਸ੍ਸ ''ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਮਾਸਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੦੦) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਿਧਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਮਾਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਇਤੋ ਪਰਂ ਸਬ੍ਬਂ ਪਠਮਕਥਿਨੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵ। ਕੇਵਲਞ੍ਹਿ ਤਤ੍ਥ ਦਸਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਇਧ ਮਾਸਾਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਅਯਂ ਵਿਸੇਸੋ। ਸੇਸਂ ਤਾਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਅਕਾਲਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਪੁਰਾਣਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਨ ਞਾਤਿਕਾਯ, ਮਾਤਿਤੋ ਵਾ ਪਿਤਿਤੋ ਵਾ ਯਾਵ ਸਤ੍ਤਮਂ ਯੁਗਂ, ਤਾਵ ਕੇਨਚਿ ਆਕਾਰੇਨ ਅਸਮ੍ਬਦ੍ਧਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ**ਤਿ ਸਾਕਿਯਾਨਿਯੋ ਵਿਯ ਸੁਦ੍ਧਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਵਾ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ। **ਪੁਰਾਣਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਰਜਿਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਏਕਵਾਰਮ੍ਪਿ ਨਿਵਤ੍ਥਂ ਵਾ ਪਾਰੁਤਂ ਵਾ, ਯਂ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਰਿਭੋਗਸੀਸੇਨ ਅਂਸੇ ਵਾ ਮਤ੍ਥਕੇ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਂ ਗਤੋ ਹੋਤਿ, ਉਸ੍ਸੀਸਕਂ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਏਤਮ੍ਪਿ ਪੁਰਾਣਚੀਵਰਮੇਵ। **ਧੋਵਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਸਚੇ ''ਧੋਵਾ''ਤਿਵਾਚਾਯ ਵਦਤਿ, ਕਾਯਵਿਕਾਰਂ ਵਾ ਕਰੋਤਿ, ਹਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਦੇਤਿ, ਪਾਦਮੂਲੇ ਵਾ ਠਪੇਤਿ, ਅਨ੍ਤੋਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥੇ ਓਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਵਾ ਖਿਪਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਪੇਸੇਤਿ, ਤਾਯ ਧੋਤਂ, ਧੋਵਾਪਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਰਜਾਪਨਾਕੋਟਾਪਨੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਵਾ ਉਪਾਸਿਕਾਯ ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਧੋਵਨਤ੍ਥਾਯ ਦੇਤਿ, ਸਾ ਸਚੇ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਧੋਵਤਿ, ਏਵਮ੍ਪਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਚੇ ਲਿਙ੍ਗੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਧੋਵਤਿ, ਦਹਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਸੋਪਿ ਲਿਙ੍ਗੇ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇ ਧੋਵਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ, ਰਜਾਪਨਾਕੋਟਾਪਨੇਸੁਪਿ

ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ‘‘ਇਦੰ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਪੁਰਾਣਚੀਵਰੰ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਧੋਵਾਪਿਤੰ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ’’ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੦੫) ਇਮਿਨਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਨਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਿਧਾਨੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਪੁਰਾਣਚੀਵਰਧੋਵਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ ‘‘ਧੋਵਾ’’ਤਿਆਦਿਕਾਯ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ, ਏਵੰ ਆਣਤ੍ਤਾਯ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਦ੍ਧਨਸਜ੍ਜਨਾਦੀਸੁ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੰ ਪਨ ਰਤ੍ਤਮਤ੍ਤੰ ਆਕੋਟਿਤਮਤ੍ਤਞ੍ਚ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਧੋਵਨਾਦੀਨਿ ਤੀਣਿਪਿ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ, ਇਤਰੇਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਸਚੇ ਪਨ ‘‘ਧੋਵਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਕਰੋਤਿ, ਧੋਵਨਪਚ੍ਚਯਾਵ ਆਪਤ੍ਤਿ। ‘‘ਇਮਸ੍ਮਿੰ ਚੀਵਰੇ ਯੰ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਤੰ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਵਦਤੋ ਪਨ ਏਕਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਦ੍ਵੇ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਵਸੇਨ ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਧੋਵਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਕੰ ਨਿਸੀਦਨਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣੰ ਵਾ ਧੋਵਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਞਾਤਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚੇਵ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞਿਨੋਪਿ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸਾਪਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ। ਇਤੋ ਪਰੰ ਪਨ ਏਵਰੂਪੇਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ‘‘ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ’’ਨ੍ਤਿ ਵਕ੍ਖਾਮ, ਸਚੇ ਞਾਤਿਕਾਯ ਸਹਾਯਾ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾ ‘‘ਧੋਵਾ’’ਤਿ ਅਵੁਤ੍ਤਾ ਵਾ ਧੋਵਤਿ, ਅਪਰਿਭੁਤ੍ਤੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੰ ਧੋਵਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਾਮਣੇਰਿਯੋ ਵਾ ਧੋਵਨ੍ਤਿ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨੰ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੇਵ। ਪੁਰਾਣਚੀਵਰਤਾ, ਉਪਚਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਣਾਪਨੰ, ਤਸ੍ਸਾ ਧੋਵਨਾਦੀਨਿ ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਕਿਰਿਯੰ, ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖੰ, ਅਚਿਤ੍ਤਕੰ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜੰ, ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ, ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ, ਤਿਚਿਤ੍ਤੰ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਪੁਰਾਣਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯਾ**ਤਿਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਰੰ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨ ਵਿਚਾਰਯਿਸ੍ਸਾਮ। **ਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗੰ, ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਸੰਯੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਕ੍ਖਾਮ। **ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾ**ਤਿਏਤ੍ਥ ਹਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਦੇਤੁ, ਪਾਦਮੂਲੇ ਵਾ ਠਪੇਤੁ, ਧਮ੍ਮਕਥੰ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੇਸੁ ਖਿਪਿਯਮਾਨੇਸੁ ਉਪਚਾਰੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾਪਿ ਉਪਰਿ ਵਾ ਖਿਪਤੁ, ਸਚੇ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਨ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਪੇਸਿਤੰ ਗਣ੍ਹਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ‘‘ਪੰਸੁਕੂਲੰ ਗਣ੍ਹਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਸਙ੍ਕਾਰਕੂਟਾਦੀਸੁ ਠਪਿਤਮ੍ਪਿ ਪੰਸੁਕੂਲੰ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ**ਤਿ ਯੰ ‘‘ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਹਰੀਟਕਕ੍ਖਣ੍ਡਮ੍ਪਿ ਦਤ੍ਵਾ ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਭੋਗੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗੰ ਪਟਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਮ੍ਪਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਰ ‘‘ਇਦੰ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰੰ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੰ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ’’ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੧੨) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਿਧਾਨੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਰਾਜਗਹੇ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ‘‘ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾ’’ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਗਹਣਤ੍ਥਾਯ ਹਤ੍ਥਪ੍ਪਸਾਰਣਾਦਿਪ੍ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਞਾਤਿਕਾਯ ਚ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਵਿਸ੍ਸਾਸਗ੍ਗਾਹੇ, ਤਾਵਕਾਲਿਕੇ, ਪਤ੍ਤਤ੍ਥਵਿਕਾਦਿਮ੍ਹਿ ਚ ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਾਮਣੇਰੀਨੰ ਹਤ੍ਥਤੋ ਗਹਣੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਚੀਵਰਤਾ, ਪਾਰਿਵਤ੍ਤਕਾਭਾਵੋ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਗਹਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯੰ, ਸੇਸੰ ਚਤੁਤ੍ਥਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਅਞ੍ਞਾਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਗਹਪਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਅਪਬ੍ਬਜਿਤਮਨੁਸ੍ਸਂ। **ਗਹਪਤਾਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਅਪਬ੍ਬਜਿਤਿਤ੍ਥਿਂ, ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਗਹਪਤਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ। **ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯਾਚੇਯ੍ਯ ਵਾ ਯਾਚਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ**ਤਿ ਯੋ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਨਟ੍ਠਚੀਵਰੋ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਸਮਯਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਪ੍ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰਂ ਅਞ੍ਞਾਤਕਂ ਗਹਪਤਿਕਂ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੨੪) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਿਧਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰਵਿਞ੍ਞਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਞਾਤਕੇ ਅਞ੍ਞਾਤਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵਿਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਸਮਯੇ ਵਾ ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਤਸ੍ਸੇਵਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਚੀਵਰਤਾ, ਸਮਯਾਭਾਵੋ, ਅਞ੍ਞਾਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਤਾਯ ਚ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਚਤੁਤ੍ਥਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਅਞ੍ਞਾਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਤਞ੍ਚੇ**ਤਿ ਤਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰਂ ਵਾ ਨਟ੍ਠਚੀਵਰਂ ਵਾ। **ਅਭਿਹਟ੍ਠੁ**ਨ੍ਤਿ **ਅਭੀ**ਤਿ ਉਪਸਗ੍ਗੋ, ਹਰਿਤੁਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਗਣ੍ਹਿਤੁਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਪਵਾਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਇਚ੍ਛਾਪੇਯ੍ਯ, ਇਚ੍ਛਂ ਰੁਚਿਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ, ''ਯਾਵਤਕਂ ਇਚ੍ਛਸਿ, ਤਾਵਤਕਂ ਗਣ੍ਹਾਹੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਨਿਮਨ੍ਤੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਯਥਾ ਵਾ ''ਨੇਕ੍ਖਮ੍ਮਂ ਦਟ੍ਠੁ ਖੇਮਤੋ''ਤਿ (ਸੁ॰ ਨਿ॰ ੪੨੬, ੧੧੦੪; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਜਤੁਕਣ੍ਣੀਮਾਣਵਪੁਚ੍ਛਾਨਿਦ੍ਦੇਸ ੬੭) ਏਤ੍ਥ ਦਿਸ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਏਵਮਿਧਾਪਿ ''ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਉਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਠਪੇਨ੍ਤੋ ਕਾਯੇਨ ਵਾ, ''ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਦੁਸ੍ਸਕੋਟ੍ਠਾਗਾਰਤੋ ਯਤ੍ਤਕਂ ਇਚ੍ਛਥ, ਤਤ੍ਤਕਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਅਭਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਪਰਮ**ਨ੍ਤਿ ਸਅਨ੍ਤਰਂ ਉਤ੍ਤਰਂ ਪਰਮਂ ਅਸ੍ਸ ਚੀਵਰਸ੍ਸਾਤਿ ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਪਰਮਂ, ਨਿਵਾਸਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਾਰੁਪਨਂ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਤਤੋ ਚੀਵਰਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਤਤੋ ਅਭਿਹਟਚੀਵਰਤੋ ਏਤ੍ਤਕਂ ਚੀਵਰਂ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਤਤੋ ਪਰਂ।

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਯਸ੍ਸ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤਚੀਵਰਸ੍ਸ ਤੀਣਿ ਨਟ੍ਠਾਨਿ, ਤੇਨ ਦ੍ਵੇ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਏਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਸਭਾਗਟ੍ਠਾਨਤੋ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਨਟ੍ਠਾਨਿ, ਤੇਨ ਏਕਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਪਨ ਪਕਤਿਯਾਵ ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰੇਨ ਚਰਤਿ, ਦ੍ਵੇ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਏਵਂ ਏਕਂ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤੋਨੇਵ ਸਮੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਤੀਸੁ ਏਕਂ ਨਟ੍ਠਂ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਏਕਂ ਨਟ੍ਠਂ, ਏਕਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਸ੍ਸ ਏਕਂਯੇਵ ਹੋਤਿ, ਤਞ੍ਚ ਨਟ੍ਠਂ, ਦ੍ਵੇ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਨ ਪਞ੍ਚਸੁ ਨਟ੍ਠੇਸੁ ਦ੍ਵੇ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਚਤੂਸੁ ਨਟ੍ਠੇਸੁ ਏਕਂ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਤੀਸੁ ਨਟ੍ਠੇਸੁ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਦ੍ਵੀਸੁ ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਾ। ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਹਿ ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰਪਰਮਤਾਯ ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਪ੍ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰਂ ਅਞ੍ਞਾਤਕਂ ਗਹਪਤਿਕਂ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੨੪) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਿਧਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਬਹੁਚੀਵਰਵਿਞ੍ਞਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਞਾਤਕੇ ਅਞ੍ਞਾਤਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵਿਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੇ ਚੀਵਰਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ''ਸੇਸਕਂ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ

ਵਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ''ਸੇਸਕਂ ਤੁਯ੍ਹਂਯੇਵ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਸ੍ਸ, ਨ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਨਟ੍ਠਕਾਰਣਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਤਾ , ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਾਦਿਕਾਰਣਤਾ , ਅਞ੍ਞਾਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਤਾਯ ਚ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਚਤੁਤ੍ਥਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਉਪਕ੍ਖਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਨੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਾ**ਤਿ ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਪਦਿਸਿਤ੍ਵਾ। **ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਹਿਰਞ੍ਞਾਦਿਕਂ ਚੀਵਰਮੂਲਂ। **ਉਪਕ੍ਖਟਂ ਹੋਤੀ**ਤਿ ਸਜ੍ਜਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਸਂਹਰਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤਂ। **ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ, ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚੀਵਰੇਨ ਅਚ੍ਛਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ**ਤਿ ਵੋਹਾਰਵਚਨਮੇਤਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤ੍ਰ ਚੇ ਸੋ**ਤਿ ਯਤ੍ਰ ਸੋ ਗਹਪਤਿ ਵਾ ਗਹਪਤਾਨੀ ਵਾ, ਤਤ੍ਰ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤੋ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰੇ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਚੇਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਪਦਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ। **ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਵਿਸਿਟ੍ਠਕਪ੍ਪਂ ਅਧਿਕਵਿਧਾਨਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਯਥਾ ਪਨ ਤਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਸਾਧੁ ਵਤਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਸਾਧੂ**ਤਿ ਆਯਾਚਨੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਵਤਾ**ਤਿ ਪਰਿਵਿਤਕ੍ਕੇ। **ਮ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਨਿਦ੍ਦਿਸਤਿ। **ਆਯਸ੍ਮਾ**ਤਿ ਪਰਂ ਆਲਪਤਿ। **ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਏਵਰੂਪਂ** ਵਾਤਿ ਆਯਤਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ। **ਕਲ੍ਯਾਣਕਮ੍ਯਤਂ ਉਪਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਸੁਨ੍ਦਰਕਾਮਤਂ ਵਿਸਿਟ੍ਠਕਾਮਤਂ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ''ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਚੇ''ਤਿਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ, ਸਚੇ ਪਨ ਏਵਰੂਪਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਯੋ ਪਠਮਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਤੋ ਮੂਲਂ ਵਡ੍ਢੇਤ੍ਵਾ ਸੁਨ੍ਦਰਤਰਂ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ''ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਂ ਅਞ੍ਞਾਤਕਂ ਗਹਪਤਿਕਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਨ੍ਨਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੨੯) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਿਧਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰੇ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਞਾਤਕੇ ਅਞ੍ਞਾਤਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਮਹਗ੍ਘਂ ਚੇਤਾਪੇਤੁਕਾਮਂ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘਂ ਵਾ, ਏਤੇਨੇਵ ਮੂਲੇਨ ''ਅਞ੍ਞਂ ਏਵਰੂਪਂ ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਚੀਵਰੇ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਾ, ਅਞ੍ਞਾਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਤਾਯ ਚ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਚਤੁਤ੍ਥਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਉਪਕ੍ਖਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਦੁਤਿਯਉਪਕ੍ਖਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ ਇਮਿਨਾਵ ਨਯੇਨ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਪੁਰਿਮਸ੍ਸ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਦਿਸਂ, ਕੇਵਲਂ ਤਤ੍ਥ ਏਕਸ੍ਸ ਪੀਲ਼ਾ ਕਤਾ, ਇਧ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ, ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਵਿਸੇਸੋ, ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਮੇਵ। ਯਥਾ ਚ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ, ਏਵਂ ਬਹੂਨਂ ਪੀਲ਼ਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਤੋਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਿਧਾਨੇ ਚ ''ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ , ਚੀਵਰਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਅਞ੍ਞਾਤਕੇ ਗਹਪਤਿਕੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਨ੍ਨਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ''ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੩੪) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵਚਨਭੇਦੋ ਞਾਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਦੁਤਿਯਉਪਕ੍ਖਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਰਾਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਰਾਜਭੋਗ੍ਗੋ**ਤਿ ਰਾਜਤੋ ਭੋਗ੍ਗੰ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਰਾਜਭੋਗ੍ਗੋ, ''ਰਾਜਭੋਗੋ''ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਰਾਜਤੋ ਭੋਗੋ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਹਿਰਞ੍ਞਾਦਿਕੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ। **ਪਹਿਣੇਯਜਾ**ਤਿ ਪੇਸੇਯਜ। **ਇਮਿਨਾ**ਤਿਆਦਿ ਆਗਮਨਸੁਦ੍ਧਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸਚੇ ਹਿ ''ਇਦੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਪੇਸੇਯਜ, ਆਗਮਨਸ੍ਸ ਅਸੁਦ੍ਧਤ੍ਤਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਵਤ੍ਥੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੋਪਿ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ ਨ ਭਵੇਯਜ। **ਆਭਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਨੀਤੰ। **ਨ ਖੋ ਮਯ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਇਦੰ ਕਪ੍ਪਿਯਵਸੇਨ ਆਭਤਮ੍ਪਿ ਚੀਵਰਮੂਲੰ ਈਦਿਸੇਨ ਦੂਤਵਚਨੇਨ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਸੁਵਣ੍ਣੰ ਰਜਤੰ ਕਹਾਪਣੋ ਮਾਸਕੋਤਿ ਇਮਾਨਿ ਹਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਵਤ੍ਥੂਨਿ, ਮੁਤ੍ਤਾ ਮਣਿ ਵੇਲੁਰਿਯੋ ਸਙ੍ਖੋ ਸਿਲਾ ਪਵਾਲੰ ਲੋਹਿਤਙ੍ਕੋ ਮਸਾਰਗਲ੍ਲੰ ਸਤ੍ਤ ਧਞ੍ਞਾਨਿ ਦਾਸਿਦਾਸਖੇਤ੍ਤਵਤ੍ਥੁਪੁਪ੍ਫਾਰਾਮਫਲਾਰਾਮਾਦਯੋਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੂਨਿ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਚੇਤਿਯਸਙ੍ਘਗਣਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਵਾ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੰ ਸਾਦਿਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ''ਨ ਖੋ ਮਯ''ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ।

ਚੀਵਰਞ੍ਚ ਖੋ ਮਯੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮਾਤਿ ਇਦੰ ਪਨ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਆਭਤਤ੍ਤਾ ਵਤ੍ਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤੰ। **ਕਾਲੇਨਾ**ਤਿ ਯੁਤ੍ਤਪਤ੍ਤਕਾਲੇਨ, ਯਦਾ ਨੋ ਅਤ੍ਥੋ ਹੋਤਿ, ਤਦਾ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਚੀਵਰੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਮਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰੋ**ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੋ। **ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ**ਤਿਇਦੰ ''ਅਤ੍ਥਿ ਪਨਾਯਸ੍ਮਤੋ ਕੋਚਿ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰੋ''ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਵਚਨੇਨ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੰ। ਸਚੇ ਪਨ ਦੂਤੋ ''ਕੋ ਇਮੰ ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਕਸ੍ਸ ਦੇਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਵਦਤਿ, ਨ ਨਿਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ। **ਆਰਾਮਿਕੋ ਵਾ ਉਪਾਸਕੋ** ਵਾਤਿਇਦੰ ਸਾਰੁਪ੍ਪਤਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਪਞ੍ਚ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਯੋ ਕੋਚਿ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੋ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਏਸੋ ਖੋ, ਆਵੁਸੋ**ਤਿਇਦੰ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਿਯਵਚਨਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਏਵਮੇਵ ਹਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ''ਏਤਸ੍ਸ ਦੇਹੀ''ਤਿਆਦਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। **ਸਞ੍ਞਤ੍ਤੋ ਸੋ ਮਯਾ**ਤਿ ਆਣਤ੍ਤੋ ਸੋ ਮਯਾ, ਯਥਾ ਤੁਮ੍ਹਾਕੰ ਚੀਵਰੇਨ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਚੀਵਰੰ ਦਸ੍ਸਤਿ, ਏਵੰ ਵੁਤ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦੂਤੇਨ ਹਿ ਏਵੰ ਆਰੋਚਿਤੇਯੇਵ ਤੰ ਚੋਦੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਨੇਵ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਦਤ੍ਵਾ ਗਤਮਤ੍ਤਕਾਰਣੇਨ। ਸਚੇ ਪਨ ''ਅਯੰ ਵੇਯਜਾਵਚ੍ਚਕਰੋ''ਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ, ਦੂਤੋ ਚ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਏਵ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਚੇਤਾਪਨ੍ਨੰ ਦਤ੍ਵਾ ''ਥੇਰਸ੍ਸ ਚੀਵਰੰ ਕਿਣਿਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਏਵੰ ''ਸਞ੍ਞਤ੍ਤੋ ਸੋ ਮਯਾ''ਤਿ ਅਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਚੋਦੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਦੂਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਵ ''ਅਹੰ ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇ ਦਸ੍ਸਾਮਿ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਚੀਵਰੰ ਗਣ੍ਹੇਯਜਾਥਾ''ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਤ੍ਵਾ ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਞ੍ਞੰ ਵਾ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚਾਪੇਤਿ, ਏਵੰ ਸਤਿ ਇਤਰਮ੍ਪਿ ਚੋਦੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਦੇਸਨਾਮਤ੍ਤਮੇਵ ਚੇਤੰ ''ਦੂਤੇਨਾ''ਤਿ। ਯੋਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਆਹਰਿਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਪਟਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਇਦਮੇਵ ਲਕ੍ਖਣੰ। **ਅਤ੍ਥੋ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਚੀਵਰੇਨਾ**ਤਿ ਚੋਦਨਾਲਕ੍ਖਣਨਿਦਸ੍ਸਨਮੇਤੰ। ਸਚੇ ਹਿ ਵਾਚਾਯ ਚੋਦੇਤਿ, ਇਦੰ ਵਾ ਵਚਨੰ ਯਾਯ ਕਾਯਚਿ ਭਾਸਾਯ ਏਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੋ ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ''ਦੇਹਿ ਮੇ, ਆਹਰ ਮੇ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਪਨ ਵਤ੍ਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦੇਯਜਾ**ਤਿ ਏਵੰ ਵਚੀਭੇਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਚੋਦਯਮਾਨੋ ਪਟਿਲਾਭਵਸੇਨ ਸਾਧੇਯਜ। **ਇਚ੍ਚੇਤੰ ਕੁਸਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੰ ਸੁਨ੍ਦਰੰ।

ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮਨ੍ਤਿ ਭਾਵਨਪੁੰਸਕਵਚਨਮੇਤੰ। ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਪਰਮਞ੍ਹਿ ਤੇਨ ਚੀਵਰੰ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਤੁਣ੍ਹੀਭੂਤੇਨ ਠਾਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਆਮਿਸੰ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਧਮ੍ਮੋ ਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ। ''ਕਿਂਕਾਰਣਾ ਆਗਤੋਸੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ''ਜਾਨਾਹਿ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੰ। ਸਚੇ ਨਿਸਜ੍ਜਾਦੀਨਿ ਕਰੋਤਿ, ਠਾਨੰ ਭਞ੍ਜਤਿ, ਆਗਤਕਾਰਣੰ ਵਿਨਾਸੇਤਿ, ਇਦੰ ਕਾਯੇਨ ਚੋਦਨਾਯ ਲਕ੍ਖਣਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਤਿਸ੍ਸਨ੍ਨੰ ਚੋਦਨਾਨੰ ਛਨ੍ਨਞ੍ਚ ਠਾਨਾਨੰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਤ੍ਤਾ ਚੋਦਨਾਯ ਦਿਗੁਣੰ ਠਾਨੰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਚੇ ਚੋਦੇਤਿਯੇਵ, ਨ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਛ ਚੋਦਨਾਯੋ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿਯੇਵ, ਨ ਚੋਦੇਤਿ, ਦ੍ਵਾਦਸ ਠਾਨਾਨਿ ਲਬ੍ਭਨ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਉਭਯੰ ਕਰੋਤਿ, ਏਕਾਯ ਚੋਦਨਾਯ ਦ੍ਵੇ ਠਾਨਾਨਿ ਹਾਪੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਤਤ੍ਥ ਯੋ ਏਕਦਿਵਸਮੇਵ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਚੋਦੇਤਿ, ਸਕਿਂਯੇਵ ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਅਤ੍ਥੋ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਚੀਵਰੇਨਾ''ਤਿ ਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਵਦਤਿ, ਤਥਾ ਏਕਦਿਵਸਮੇਵ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸਕਿਂਯੇਵ ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਰ ਤਤ੍ਰ ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸੋਪਿ ਸਬ੍ਬਚੋਦਨਾਯੋ ਸਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨਾਨਿ ਚ ਭਞ੍ਜਤਿ, ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਨਾਨਾਦਿਵਸੇਸੁ ਏਵੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ। ਯੇ ਪਨ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੇ ਦਾਯਕੋ ਸਯਮੇਵ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਤੇ ਸਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮ੍ਪਿ ਚੋਦੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਉਭੋਹਿ ਪਿ ਅਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠੋ ਮੁਖਵੇਵਟਿਕਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੋ ਚ ਪਰਮ੍ਮੁਖਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੋ ਚ, ਸੋ ਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਏਵੰ ਇਧ ਦਸਪਿ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕਾ ਦਸ੍ਸਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਚੋਦਨਾਠਾਨਪਰਿਮਾਣਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ। **ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਉਤ੍ਤਰਿ ਵਾਯਾਮਮਾਨਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ‘‘ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਚੀਵਰਂ ਅਤਿਰੇਕਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਚੋਦਨਾਯ ਅਤਿਰੇਕਛਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਠਾਨੇਨ ਅਭਿਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ’’ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੩੯) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਿਧਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਯਤਸ੍ਸ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਆਭਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਤੋ ਰਾਜਤੋ ਵਾ ਰਾਜਭੋਗ੍ਗਤੋ ਵਾ ਅਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚੀਵਰਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਆਨੀਤਂ, ‘‘ਯਤ੍ਵਸ੍ਸਾ’’ਤਿਪਿ ਪਾਠੋ, ਅਯਮੇਵ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਰਞ੍ਞੋ ਵਾ ਰਾਜਭੋਗ੍ਗਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕਂ, ਸਮੀਪਤ੍ਥੇ ਹਿ ਇਦਂ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨਂ। **ਨ ਤਂ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਂ ਅਨੁਭੋਤੀ**ਤਿ ਤਂ ਚੇਤਾਪਨ੍ਨਂ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਨਿਪ੍ਫਾਦੇਤਿ। **ਯੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਸਕ**ਨ੍ਤਿ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਧਨਂ ਪਾਪੁਣਨ੍ਤੁ। **ਮਾ ਵੋ ਸਕਂ ਵਿਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਸਨ੍ਤਕਂ ਮਾ ਵਿਨਸ੍ਸਤੁ। **ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਸਾਮੀਚੀ**ਤਿ ਅਯਂ ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਧਮ੍ਮਤਾ ਲੋਕੁਤ੍ਤਰਧਮ੍ਮਂ ਅਨੁਗਤਾ, ਵਤ੍ਤਧਮ੍ਮਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਅਕਰੋਨ੍ਤੋ ਵਤ੍ਤਭੇਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ‘‘ਅਜ੍ਜੁਣ੍ਹੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਆਗਮੇਹੀ’’ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੩੭) ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਨਾਗਮੇਸਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਊਨਕੇਸੁ ਚੋਦਨਾਠਾਨੇਸੁ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਚੋਦਨਾਯ ਲਦ੍ਧੇ, ਸਾਮਿਕੇਹਿ ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਦ੍ਦਿਟ੍ਠਭਾਵੋ, ਦੂਤੇਨ ਅਪ੍ਪਿਤਤਾ, ਤਤੁਤ੍ਤਰਿਵਾਯਾਮੋ, ਤੇਨ ਵਾਯਾਮੇਨ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਚਤੁਤ੍ਥਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਰਾਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਚੀਵਰਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਏਲ਼ਕਲੋਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਕੋਸਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਲ਼ਕਲੋਮਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਕੋਸਿਯਮਿਸ੍ਸਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਕੇਨਾਪਿ ਕੋਸਿਯਂਸੁਨਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਸ੍ਸ ਕਰਣਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾਤਵੇਗੇਨ ਨਿਪਾਤਿਤੇਨਾਪਿ ਮਿਸ੍ਸੀਕਤਂ। **ਸਨ੍ਥਤ**ਨ੍ਤਿ ਸਮੇ ਭੂਮਿਭਾਗੇ ਕੋਸਿਯਂਸੂਨਿ ਉਪਰੂਪਰਿ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਕਞ੍ਜਿਯਾਦੀਹਿ ਸਿਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਤਾਲਕ੍ਖਣਂ। **ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਰਣਕਾਰਾਪਨਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ‘‘ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੋਸਿਯਮਿਸ੍ਸਕਂ ਸਨ੍ਥਤਂ ਕਾਰਾਪਿਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ’’ਨ੍ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੪੪) ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਿਧਾਨਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਇਮਸ੍ਸੇਵ ਵਚਨਸ੍ਸ ਅਨੁਸਾਰੇਨ ਇਤੋ ਪਰਂ ਸਬ੍ਬਸਨ੍ਥਤਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਕ੍ਕਾ ਹਿ ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਜਾਨਿਤੁਨ੍ਤਿ ਨ ਤਂ ਇਤੋ ਪਰਂ ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮ।

ਆਲ਼ਵਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕੋਸਿਯਮਿਸ੍ਸਕਂ ਸਨ੍ਥਤਂ ਕਾਰਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਾਰਾਪਨਵਸੇਨ ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਪਅਯੋਸਾਪਨਨਯੇਨ ਚਤੁਕ੍ਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਰਣਕਾਰਾਪਨੇਸੁ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨੇ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਵਿਤਾਨਾਦਿਕਰਣੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਕੋਸਿਯਮਿਸ੍ਸਕਭਾਵੋ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਥਤਸ੍ਸ ਕਰਣਕਾਰਾਪਨਂ, ਪਟਿਲਾਭੋ ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਧੋਵਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵਾਤਿ।

ਕੋਸਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਸੁਦ੍ਧਕਾਲ਼ਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਸੁਦ੍ਧਕਾਲ਼ਕਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਦ੍ਧਾਨਂ ਕਾਲ਼ਕਾਨਂ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਮਿਸ੍ਸੀਕਤਾਨਂ। ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਤਾਦਿਸਂ ਸਨ੍ਥਤਂ ਕਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਂ ਪਠਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਸੁਦ੍ਧਕਾਲ਼ਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਦ੍ਵੇਭਾਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਦ੍ਵੇ ਭਾਗਾ**ਤਿ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ। **ਆਦਾਤਬ੍ਬਾ**ਤਿ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। **ਗੋਚਰਿਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਪਿਲਵਣ੍ਣਾਨਂ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਯਤ੍ਤਕੇਹਿ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਸੁ ਤੁਲਯਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਕੋਟ੍ਠਾਸਾ ਕਾਲ਼ਕਾਨਂ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ, ਏਕੋ ਓਦਾਤਾਨਂ, ਏਕੋ ਗੋਚਰਿਯਾਨਂ। ਏਕਸ੍ਸਾਪਿ ਕਾਲ਼ਕਲੋਮਸ੍ਸ ਅਤਿਰੇਕਭਾਵੇ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਊਨਕਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਤਾਦਿਸਂ ਸਨ੍ਥਤਂ ਕਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਂ, ਸੇਸਂ ਪਠਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ। ਇਮਾਨਿ ਪਨ ਤੀਣਿ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਾਨਿਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ।

ਦ੍ਵੇਭਾਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਓਰੇਨ ਚੇ ਛਨ੍ਨਂ ਵਸ੍ਸਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਨਂ ਵਸ੍ਸਾਨਂ ਓਰਿਮਭਾਗੇ, ਅਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ**ਤਿ ਯਂ ਸਙ੍ਘੋ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਨ੍ਥਤਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਦ੍ਧਸਮ੍ਮੁਤਿਕਸ੍ਸ ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਅਞ੍ਞਂ ਸਨ੍ਥਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨੁਵਸ੍ਸਂ ਸਨ੍ਥਤਂ ਕਾਰਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾ ਯੇਨ ਲਦ੍ਧਾ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਯਾਵ ਰੋਗੋ ਨ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਵੂਪਸਨ੍ਤੋ ਵਾ ਪੁਨ ਕੁਪ੍ਪਤਿ, ਤਾਵ ਗਤਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਨੁਵਸ੍ਸਮ੍ਪਿ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਾਰੇਤੁਂ, ਕਤਞ੍ਚ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸੇਸਂ ਪਠਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਛਬ੍ਬਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਪੁਰਾਣਸਨ੍ਥਤਂ** ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਨਿਪਨ੍ਨੋ ਵਾ। **ਸਮਨ੍ਤਾ**ਤਿ ਏਕਪਸ੍ਸਤੋ ਵਟ੍ਟਂ ਵਾ ਚਤੁਰਸ੍ਸਂ ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਯਥਾ ਵਿਦਤ੍ਥਿਮਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਨ੍ਥਰਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਏਕਦੇਸੇ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਵਿਜਟੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਮਿਸ੍ਸਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਂ ਥਿਰਤਰਂ ਹੋਤਿ। **ਅਨਾਦਾ ਚੇ**ਤਿ ਸਤਿ ਪੁਰਾਣਸਨ੍ਥਤੇ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ। ਅਸਤਿ ਪਨ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਾਰੇਤੁਂ, ਕਤਞ੍ਚ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਨ੍ਥਤਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਂ ਤਤਿਯਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਦ੍ਧਾਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਦੀਘਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਸਬ੍ਬਵ੍ਹੇਤਂ ਵੁਤ੍ਤਮਤ੍ਤੁਦੀਪਨਮੇਵ, ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਤੋ ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। **ਤਿਯੋਜਨਪਰਮ**ਨ੍ਤਿ ਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਤਿਯੋਜਨਪ੍ਪਮਾਣਂ ਦੇਸਂ। **ਸਹਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਸਹਤ੍ਥੇਨ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਹਰਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਸਨ੍ਤੇ ਹਾਰਕੇ**ਤਿ ਅਸਨ੍ਤੇਯੇਵ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਹਾਰਕੇ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਂ ਗਾਹੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਤ੍ਤਨਾ ਪਨ ਅਨੁਮਸੋ ਵਾਤਾਬਾਧਪ੍ਪਟਿਕਾਰਤ੍ਥਂ ਸੁਤ੍ਤਕੇਨ ਅਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਕਣ੍ਣਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਆਦਾਯ ਤਿਯੋਜਨਂ ਏਕਂ ਪਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਤਿਯੋਜਨਾਤਿਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਊਨਕਤਿਯੋਜਨੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਿਯੋਜਨਂ ਹਰਣਪਚ੍ਚਾਹਰਣੇ, ਵਾਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਪਰਂ ਹਰਣੇ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਂ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਵਾ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਹਰਣੇ, ਅਞ੍ਞਂ ਹਰਾਪਨੇ, ਅਨੁਮਸੋ ਸੁਤ੍ਤਕੇਨਪਿ ਬਦ੍ਧਕਤਭਣ੍ਡਹਰਣੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਏਲ਼ਕਲੋਮਾਨਂ ਅਕਤਭਣ੍ਡਤਾ, ਪਠਮਪ੍ਪਟਿਲਾਭੋ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਆਦਾਯ ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾਨੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਿਯੋਜਨਾਤਿਕ੍ਕਮਨਂ, ਆਹਰਣਪਚ੍ਚਾਹਰਣਂ, ਅਵਾਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯਤਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ , ਕਿਰਿਯਂ, ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਏਲ਼ਕਲੋਮਧੋਵਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਏਲ਼ਕਲੋਮਧੋਵਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਪੁਰਾਣਚੀਵਰਧੋਵਾਪਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਏਲ਼ਕਲੋਮਧੋਵਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਜਾਤਰੂਪਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਜਾਤਰੂਪਰਜਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਵਣ੍ਣਞ੍ਚੇਵ ਰੂਪਿਯਞ੍ਚ, ਅਪਿਚ ਕਹਾਪਣੋ ਲੋਹਮਾਸਕਦਾਰੁਮਾਸਕਜਤੁਮਾਸਕਾਦਯੋਪਿ ਯੇ ਵੋਹਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਤੇ ਇਧ ਰਜਤਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਵੁਤ੍ਤਾ। **ਉਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨਂ ਵਾ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਠਿਤਂ ਵਾ ਨਿਪ੍ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਯਂ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ ਵਾ। **ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਤਦੇਵ ਅਞ੍ਞੇਨ ਗਾਹਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ। **ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ** ਵਾ **ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਵਾ, ''ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਠਾਨੇ ਮਮ ਹਿਰਞ੍ਞਸੁਵਣ੍ਣਂ, ਤਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਹੋਤੂ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਠਿਤਂ ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾਯ ਵਾ ''ਤੁਯ੍ਹ''ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਂ ਯੋ ਕਾਯਵਾਚਾਹਿ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਅਧਿਵਾਸੇਯ੍ਯ, ਅਯਂ ''ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ''ਨਯਿਦਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਕਾਯਵਾਚਾਹਿ ਅਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ''ਨਯਿਦਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ ਨ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਉਗ੍ਗਹਣਾਦੀਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਘਨਬਦ੍ਧੇਸੁ ਵਤ੍ਥੂਸੁ ਵਤ੍ਥੁਗਣਨਾਯ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੇਨ ''ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਰੂਪਿਯਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਸਿਂ, ਇਦਂ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ, ਇਮਾਹਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੫੮੪) ਏਵਂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇਯੇਵ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਤਤ੍ਥ ਕੋਚਿ ਗਹਟ੍ਠੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ , ''ਇਦਂ ਜਾਨਾਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ''ਇਮਿਨਾ ਕਿਂ ਆਹਰਿਯ੍ਯਤੂ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤੇ ਪਨ ''ਇਦਂ ਨਾਮਾ''ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ''ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਨਿ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਕਪ੍ਪਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਸੋ ਆਹਰਤਿ, ਰੂਪਿਯਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਭਾਜੇਤ੍ਵਾ

ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਰੂਪਿਯਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਸ੍ਸ ਪਨ ਯਂ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਤਂ ਅਞ੍ਞੇਨ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨਮ੍ਪਿ ਅਨੁਮਸੋ ਤਤੋ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਰੁਕ੍ਖਚ੍ਛਾਯਾਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਸੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਆਹਰਿਤੁਂ ਨ ਇਚ੍ਛਤਿ, ''ਇਮਂ ਛਟ੍ਟੇਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਨ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਨੋ ਚੇ ਛਟ੍ਟੇਤਿ, ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਰੂਪਿਯਛਟ੍ਟਕੋ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬੋ। ਤੇਨ ਅਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਤ੍ਵਾਵ ਗੂਥਂ ਵਿਯ ਛਟ੍ਟੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਕਰੋਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਰਾਜਗਹੇ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਰੂਪਿਯਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਰੂਪਿਯੇ ਰੂਪਿਯਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ, ਸਙ੍ਘਚੇਤਿਯਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਮੁਤ੍ਤਾਮਣਿਆਦਿਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਰਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਨਯੇਨ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਭਾਵੋ, ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਿਕਤਾ, ਗਹਣਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਂ ਗਹਣੇਨ ਆਪਜ੍ਜਨਤੋ, ਸਿਯਾ ਅਕਿਰਿਯਂ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪਸ੍ਸ ਅਕਰਣਤੋ, ਸੇਸਂ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਜਾਤਰੂਪਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਰੂਪਿਯਸਂਵੋਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਤਾਦਿਵਸੇਨ ਅਨੇਕਵਿਧਂ। **ਰੂਪਿਯਸਂਵੋਹਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਪਰਿਵਤ੍ਤਨਂ। ਪੁਰਿਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ ਹਿ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਵਤ੍ਥੁਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੂਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ ਵਾਰਿਤਂ, ਇਮਿਨਾ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੁਨਾ ਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੁਕਪ੍ਪਿਯਵਤ੍ਥੂਨਿ, ਕਪ੍ਪਿਯਵਤ੍ਥੁਨਾ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੁਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਵਤ੍ਥੁਨਾ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਵਤ੍ਥੁਂ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੁਂ ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਵਤ੍ਥੁਂ ਵਾ, ਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੁਕਪ੍ਪਿਯਵਤ੍ਥੂਹਿ ਚ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਵਤ੍ਥੁਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਪੁਰਿਮਨਯਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਟਿਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਰੂਪਿਯਸਂਵੋਹਾਰਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਧਨਸ੍ਸ ਵਾ ਰੂਪਿਯਭਾਵੋ ਚੇਵ, ਪਰਿਵਤ੍ਤਨਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਕਿਰਿਯਂ, ਸੇਸਂ ਅਨਨ੍ਤਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਰੂਪਿਯਸਂਵੋਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਨਾਨਪ੍ਪਕਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਚੀਵਰਾਦੀਨਂ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਾਨਂ ਵਸੇਨ ਅਨੇਕਵਿਧਂ। **ਕਯਵਿਕ੍ਕਯ**ਨ੍ਤਿ ਕਯਞ੍ਚੇਵ ਵਿਕ੍ਕਯਞ੍ਚ। ''ਇਮਿਨਾ ਇਮਂ ਦੇਹਿ, ਇਮਂ ਆਹਰ, ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਹਿ, ਚੇਤਾਪੇਹੀ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਹਿ ਨਯੇਨ ਪਰਸ੍ਸ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਕਯਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਦੇਨ੍ਤੋ ਵਿਕ੍ਕਯਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਯਂ ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਦਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁ ਸਨ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਵਸੇਨ ਸਙ੍ਘਗਣਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ''ਇਮਂ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਇਦਂ ਨਾਮ ਆਹਰ ਵਾ ਕਰੋਹਿ ਵਾ''ਤਿ ਰਜਨਾਦਿਂ ਆਹਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਧਮਕਰਣਾਦਿਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਭੂਮਿਸੋਧਨਾਦਿਞ੍ਚ ਨਵਕਮ੍ਮਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਤੇ ਵਤ੍ਥੁ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਸਨ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਮੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਇਦਂ ਕਿਂ ਅਗ੍ਘਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਗ੍ਘਂ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਭਣ੍ਡਂ ਗਣ੍ਹਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਅਨੁਮਸੋ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪੁਤ੍ਤਭਾਤੁਕਮ੍ਪਿ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ''ਇਮਿਨਾ ਇਦਂ

ਨਾਮ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੇਹੀ’’ਤਿ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਸ੍ਸ, ‘‘ਇਦੰ ਅਮ੍ਹਾਕੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਚ ਇਮਿਨਾ ਚ ਅਤ੍ਥੋ’’ਤਿ ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਲਦ੍ਧੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕਯਵਿਕ੍ਕਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਯੰ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਯੇਨ ਚ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤਿ, ਤੇਸੰ ਕਪ੍ਪਿਯਵਤ੍ਥੁਤਾ, ਅਸਹਧਮ੍ਮਿਕਤਾ, ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਾਪਜ੍ਜਨਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸੇਸੰ ਰੂਪਿਯਸੰਵੋਹਾਰੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਕਯਵਿਕ੍ਕਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਏਲ਼ਕਲੋਮਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਪਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ

੧. ਪਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਤ੍ਤਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਅਤਿਰੇਕਪਤ੍ਤੋ**ਤਿ ਅਨਧਿਟ੍ਠਿਤੋ ਚ ਅਵਿਕਪ੍ਪਿਤੋ ਚ, ਸੋ ਚ ਖੋ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਮਜ੍ਝਿਮੋਮਕਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੋ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤੋਵ, ਤਸ੍ਸ ਪਮਾਣੰ ‘‘ਅਡ੍ਢਾਲ਼੍ਹਕੋਦਨੰ ਗਣ੍ਹਾਤੀ’’ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਰਾ ੬੦੨) ਨਯੇਨ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਅਨੁਪਹਤਪੁਰਾਣਸਾਲਿਤਣ੍ਡੁਲਾਨੰ ਸੁਕੋਟ੍ਟਿਤਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਨੰ ਦ੍ਵੇ ਮਗਧਨਾਲ਼ਿਯੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਤਣ੍ਡੁਲੇਹਿ ਅਨੁਤ੍ਤਣ੍ਡੁਲਮਕਿਲਿਨ੍ਨਮਪਿਣ੍ਡਿਕੰ ਸੁਵਿਸਦੰ ਕੁਨ੍ਦਮਕੁਲ਼ਰਾਸਿਸਦਿਸੰ ਅਵਸ੍ਸਾਵਿਤੋਦਨੰ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਰਵਸੇਸੰ ਪਤ੍ਤੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਓਦਨਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਭਾਗਪ੍ਪਮਾਣੋ ਨਾਤਿਘਨੋ ਨਾਤਿਤਨੁਕੋ ਹਤ੍ਥਹਾਰਿਯੋ ਸਬ੍ਬਸਮ੍ਭਾਰਸਙ੍ਖਤੋ ਮੁਗ੍ਗਸੂਪੋ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੋ, ਤਤੋ ਆਲੋਪਸ੍ਸ ਅਨੁਰੂਪੰ ਯਾਵਚਰਿਮਾਲੋਪਪ੍ਪਹੋਨਕੰ ਮਚ੍ਛਮੰਸਾਦਿਬ੍ਯਞ੍ਜਨੰ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੰ, ਸਪ੍ਪਿਤੇਲਤਕ੍ਕਰਸਕਞ੍ਜਿਯਾਦੀਨਿ ਪਨ ਗਣਨੂਪਗਾਨਿ ਨ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਾਨਿ ਹਿ ਓਦਨਗਤਿਕਾਨੇਵ, ਨੇਵ ਹਾਪੇਤੁੰ, ਨ ਵਡ੍ਢੇਤੁੰ ਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤਿ, ਏਵਮੇਤੰ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਸਚੇ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਰਾਜਿਸਮੰ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਸੁਤ੍ਤੇਨ ਵਾ ਹੀਰੇਨ ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਹੀਰਸ੍ਸ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਨ੍ਤੰ ਫੁਸਤਿ, ਅਯੰ **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋ** ਨਾਮ ਪਤ੍ਤੋ। ਸਚੇ ਤੰ ਰਾਜਿੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮ੍ਮ ਥੂਪੀਕਤੰ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਅਯੰ **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੋਮਕੋ** ਨਾਮ ਪਤ੍ਤੋ। ਸਚੇ ਤੰ ਰਾਜਿੰ ਨ ਸਮ੍ਪਾਪੁਣਾਤਿ, ਅਨ੍ਤੋਗਧਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਅਯੰ **ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੁਕ੍ਕਟ੍ਠੋ** ਨਾਮ ਪਤ੍ਤੋ। ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਤੋ ਉਪਡ੍ਢਪ੍ਪਮਾਣੋ **ਮਜ੍ਝਿਮੋ**। ਮਜ੍ਝਿਮਪਤ੍ਤਤੋ ਉਪਡ੍ਢਪ੍ਪਮਾਣੋ **ਓਮਕੋ**। ਤੇਸਮ੍ਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਭੇਦੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਚ੍ਚੇਤੇਸੁ ਨਵਸੁ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠੁਕ੍ਕਟ੍ਠੋ ਚ ਓਮਕੋਮਕੋ ਚਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਅਪਤ੍ਤਾ, ਸੇਸਾ ਸਤ੍ਤ ਪਤ੍ਤਾ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤਾ ਨਾਮ, ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯੰ (ਪਾਰਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨.੫੯੮ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਏਵੰ ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤੰ ਸਮਣਸਾਰੁਪ੍ਪੇਨ ਪਕ੍ਕੰ ਅਯੋਪਤ੍ਤੰ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤੰ ਵਾ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰਾਣਪਤ੍ਤੰ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਦਸਾਹੇ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਨਸ੍ਸ ਮੂਲਤੋ ਕਾਕਣਿਕਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਦਾਤਬ੍ਬੰ ਅਵਸਿਟ੍ਠੰ ਹੋਤਿ, ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪਗੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਨ੍ਤੇਨ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਣਾਧਿਟ੍ਠਾਨਲਕ੍ਖਣੰ ਚੀਵਰਵਗ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਵਿਕਪ੍ਪਨਲਕ੍ਖਣੰ ਪਰਤੋ ਵਕ੍ਖਾਮ। ਸਚੇ ਪਨ ਕੋਚਿ ਅਪਤ੍ਤਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਸ ਪਤ੍ਤੇ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਏਕੰ ਪਤ੍ਤੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਪੁਨ ਦਿਵਸੇ ਤੰ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੋ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੋ, ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਵਸ੍ਸਸਤਮ੍ਪਿ ਪਰਿਹਰਿਤੁੰ ਸਕ੍ਕਾ। ਯੋ ਪਨਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੋ ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤੋਕਾਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਕਙ੍ਗੁਸਿਤ੍ਥਨਿਕ੍ਖਮਨਮਤ੍ਤੇਨ ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਛਿਦ੍ਦੋ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪਗੋ ਨ ਹੋਤਿ। ਪੁਨ ਛਿਦ੍ਦੇ ਪਾਕਤਿਕੇ ਕਤੇ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬੋ, ਸੇਸੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਵਿਜਹਨੰ ਤਿਚੀਵਰੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਅਤਿਰੇਕਪਤ੍ਤਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸੇਸਵਣ੍ਣਨਾਕ੍ਕਮੋ ਚੀਵਰਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਪਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ ਊਨਾਨਿ ਪਞ੍ਚ ਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨੋ,** ਨਾਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਪੂਰੇਨ੍ਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਤੇਨ ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨੇਨ, ਇਤ੍ਥਮ੍ਭੂਤਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣੇ ਕਰਣਵਚਨੰ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਾ ਅਬਨ੍ਧਨਸ੍ਸਾਪਿ ਪਞ੍ਚ ਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਨ ਪੂਰੇਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਸੋ ਨਤ੍ਥਿਤਾਯ, ਤੇਨਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ ''ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨੇ ਨਾਮ ਪਤ੍ਤੋ ਅਬਨ੍ਧਨੋ ਵਾ ਏਕਬਨ੍ਧਨੋ ਵਾ''ਤਿਆਦਿ (ਪਾਰਾ॰ ੬੧੩) ਵੁਤ੍ਤੰ। ''ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨੇਨਾ''ਤਿ ਚ ਵੁਤ੍ਤੁਤ੍ਤਾ ਯਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨੋ ਪਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ ਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨੋਕਾਸੋ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਅਪਤ੍ਤੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਪਤ੍ਤੇ ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਤੋ ਹੇਟ੍ਠਾ ਭਟ੍ਠਾ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪ੍ਪਮਾਣਾ ਏਕਾਪਿ ਰਾਜਿ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਤਸ੍ਸਾ ਰਾਜਿਯਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਪਰਿਯਨ੍ਤੇ ਪਤ੍ਤਵੇਧਕੇਨ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਰਜ੍ਜੁਕਮਕਚਿਰਜ੍ਜੁਕਾਦੀਹਿ ਵਾ ਤਿਪੁਸੁਤ੍ਤਕੇਨ ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਤੰ ਬਨ੍ਧਨੰ ਆਮਿਸਸ੍ਸ ਅਲਗ੍ਗਨਤ੍ਥੰ ਤਿਪੁਪਟ੍ਟਕੇਨ ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਬਦ੍ਧਸਿਲੇਸਾਦਿਨਾ ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਬ੍ਬੰ, ਸੋ ਚ ਪਤ੍ਤੋ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ, ਸੁਖੁਮੰ ਵਾ ਛਿਦ੍ਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤਬ੍ਬੋ, ਫਾਣਿਤੰ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਾਸਾਣਚੁਣ੍ਣੇਨ ਬਨ੍ਧਿਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਦ੍ਵੇ ਰਾਜਿਯੋ ਵਾ ਏਕਾਯੇਵ ਵਾ ਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਾ, ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਬਨ੍ਧਨਾਨਿ ਦਾਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਯਸ੍ਸ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਾ ਏਕਾਯੇਵ ਵਾ ਛਲਙ੍ਗੁਲਾ, ਤਸ੍ਸ ਤੀਣਿ। ਯਸ੍ਸ ਚਤਸ੍ਸੋ ਵਾ ਏਕਾਯੇਵ ਵਾ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਾ, ਤਸ੍ਸ ਚਤ੍ਤਾਰਿ। ਯਸ੍ਸ ਪਞ੍ਚ ਵਾ ਏਕਾਯੇਵ ਵਾ ਦਸਙ੍ਗੁਲਾ, ਸੋ ਬਦ੍ਧੋਪਿ ਅਬਦ੍ਧੋਪਿ ਅਪਤ੍ਤੋਯੇਵ, ਅਞ੍ਞੋ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਏਸ ਤਾਵ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤੇ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ।

ਅਯੋਪਤ੍ਤੇ ਪਨ ਸਚੇਪਿ ਪਞ੍ਚ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਾਨਿ ਵਾ ਛਿਦ੍ਦਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਚੇ ਅਯਚੁਣ੍ਣੇਨ ਵਾ ਆਣਿਯਾ ਵਾ ਲੋਹਮਣ੍ਡਲੇਨ ਵਾ ਬਦ੍ਧਾਨਿ ਮਟ੍ਠਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸ੍ਵੇਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਨ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਅਥ ਪਨ ਏਕਮ੍ਪਿ ਛਿਦ੍ਦੰ ਮਹਨ੍ਤੰ ਹੋਤਿ, ਲੋਹਮਣ੍ਡਲੇਨ ਬਦ੍ਧਮ੍ਪਿ ਮਟ੍ਠੰ ਨ ਹੋਤਿ, ਪਤ੍ਤੇ ਆਮਿਸੰ ਲਗ੍ਗਤਿ, ਅਕਪ੍ਪਿਯੋ ਹੋਤਿ ਅਯੰ ਪਤ੍ਤੋ, ਅਞ੍ਞੋ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ। ਯੋ ਪਨ ਏਵੰ ਪਤ੍ਤਸਙ੍ਖੇਪਗਤੇ ਵਾ ਅਯੋਪਤ੍ਤੇ, ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨੇ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪਤ੍ਤੇ ਸਤਿ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੋ ਹੋਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੇਨ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਏਵ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ, ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਸਾਯ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ। **ਯੋ ਚ ਤਸ੍ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਪਰਿਸਾਯਾ**ਤਿਏਤ੍ਥ ਤੇਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਪਕਤਿਯਾ ਏਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਧਿਟ੍ਠਿਤੰ ਪਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਬ੍ਬੰ, ਤਤੋ ਸਮ੍ਮਤੇਨ ਪਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹਾਪਕੇਨ ਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨਗੁਣੰ ਵਤ੍ਵਾ ''ਭਨ੍ਤੇ, ਇਮੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਥੇਰੋ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਥੇਰਸ੍ਸ ਸੋ ਪਤ੍ਤੋ ਨ ਰੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਪ੍ਪਿਚ੍ਛਤਾਯ ਵਾ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਅਨੁਕਮ੍ਪਾਯ ਅਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਸਚੇ ਪਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਥੇਰਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੰ ਦੁਤਿਯਤ੍ਥੇਰੰ ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਯਾਵ ਸਙ੍ਘਨਵਕਾ ਗਾਹਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਤੇਨ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਪਤ੍ਤੋ ਪਨ **ਪਤ੍ਤਪਰਿਯਨ੍ਤੋ** ਨਾਮ, **ਸੋ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਦਾਤਬ੍ਬੋ**। ਤੇਨਾਪਿ ਸੋ ਯਥਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਗਹਿਤਪਤ੍ਤੋ, ਏਵਮੇਵ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਤੰ ਜਿਗੁਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਅਦੇਸੇ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਅਪਰਿਭੋਗੇਨ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤਿ ਵਾ, ਦੁਕ੍ਕਟੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਬਹੂ ਪਤ੍ਤੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ , ਅਬਨ੍ਧਨੇਨ ਅਬਨ੍ਧਨੰ, ਏਕਬਨ੍ਧਨੰ, ਦੁਬਨ੍ਧਨੰ, ਤਿਬਨ੍ਧਨੰ, ਚਤੁਬ੍ਬਨ੍ਧਨੰ, ਅਬਨ੍ਧਨੋਕਾਸੰ, ਏਕਦ੍ਵਿਤਿਚਤੁਬ੍ਬਨ੍ਧਨੋਕਾਸੰ ਚੇਤਾਪੇਤਿ, ਏਵੰ ਏਕੇਕੇਨ ਪਤ੍ਤੇਨ ਦਸਧਾ ਦਸਵਿਧੰ ਪਤ੍ਤੰ। ਚੇਤਾਪਨਵਸੇਨ ਪਨ ਏਕੰ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਸਤੰ ਹੋਤਿ। ਨਟ੍ਠਪਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਨ੍ਨਪਤ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਚ ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ, ਤਸ੍ਸੇਵਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਗਣ੍ਹਤੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪਗਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨਤਾ, ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਿਕਤਾ, ਅਕਤਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ , ਤਾਯ ਚ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਧੋਵਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵਾਤਿ।

ਊਨਪਞ੍ਚਬਨ੍ਧਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਭੇਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਪਟਿਸਾਯਨੀਯਾਨੀ**ਤਿ ਪਟਿਸਾਯਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਤੇਨ ਸਯਂ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਂ ਸਤ੍ਤਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਤਾਨਿ ਹਿ ਪਟਿਸਾਯਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। **ਭੇਸਜ੍ਜਾਨੀ**ਤਿ ਭੇਸਜ੍ਜਕਿਚ੍ਚਂ ਕਰੋਨ੍ਤੁ ਵਾ, ਮਾ ਵਾ, ਏਵਂ ਲਦ੍ਧਵੋਹਾਰਾਨਿ। **ਸਪ੍ਪਿ** ਨਾਮ ਗਵਾਦੀਨਂ ਸਪ੍ਪਿ, ਯੇਸਂ ਮਂਸਂ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਤੇਸਂ ਸਪ੍ਪਿ। ਤਥਾ **ਨਵਨੀਤਂ। ਤੇਲਂ** ਨਾਮ ਤਿਲਸਾਸਪਮਧੁਕਏਰਣ੍ਡਕਵਸਾਦੀਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਂ। **ਮਧੁ** ਨਾਮ ਮਕ੍ਖਿਕਾਮਧੁਮੇਵ। **ਫਾਣਿਤਂ** ਨਾਮ ਉਚ੍ਛੁਰਸਂ ਉਪਾਦਾਯ ਪਨ ਅਪਕ੍ਕਾ ਵਾ ਅਵਤ੍ਥੁਕਪਕ੍ਕਾ ਵਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਉਚ੍ਛੁਵਿਕਤਿ ''ਫਾਣਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਤਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਤਾਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਨ ਤੇਸਂ ਵਤ੍ਥੂਨਿ। ਏਤੇਨ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਸਾਤੇਲਂ ਯਾਨੇਤ੍ਥ ਯਾਵਕਾਲਿਕਵਤ੍ਥੁਕਾਨਿ, ਤੇਸਂ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਕਤਾਨਿ ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਨਿ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮਯਤੋਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ। ਵਸਾਤੇਲਂ ਪਨ ਕਾਲੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਕਾਲੇ ਨਿਪਕ੍ਕਂ ਕਾਲੇ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਤੇਲਪਰਿਭੋਗੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਵਸਂ ਅਞ੍ਞਂ ਯਂਕਞ੍ਚਿ ਵਸਂ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਸਾਮਂ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਤੇਲਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਰਾਮਿਸਪਰਿਭੋਗੇਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਪਨ ਤਦਹੁਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਸਾਮਿਸਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਯਾਵਕਾਲਿਕਵਤ੍ਥੂਨਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਪਚਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਿਤਸਪ੍ਪਿ ਵਾ ਨਵਨੀਤਂ ਵਾ ਪਚਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਂ ਪਨ ਤਦਹੁਪੁਰੇਭਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਸਾਮਿਸਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਖੀਰਾਦਿਤੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਕਤਸਪ੍ਪਿਆਦੀਨਿ ਪਨ ਤਦਹੁਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਸਾਮਿਸਾਨਿਪਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯਾਨਿ, ਸਤ੍ਤਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨੀ**ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਤਦਹੁਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਸਾਮਿਸਪਰਿਭੋਗੇਨਾਪਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਨ ਤਾਨਿ ਚ, ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਚ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਰਾਮਿਸਪਰਿਭੋਗੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨੀ''ਤਿ ਚ ਵਚਨਤੋ ਅਨ੍ਤੋਸਤ੍ਤਾਹੇ ਅਬ੍ਭਞ੍ਜਨਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੇਸੁ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਯਾਵਜੀਵਿਕਾਨਿ ਸਾਸਪਮਧੁਕਏਰਣ੍ਡਕਅਟ੍ਠੀਨਿ ਤੇਲਕਰਣਤ੍ਥਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਤਦਹੇਵ ਕਤਤੇਲਂ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ, ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਕਤਂ ਛਾਹਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਤਿਯਦਿਵਸੇ ਕਤਂ ਪਞ੍ਚਾਹਂ, ਚਤੁਤ੍ਥਪਞ੍ਚਮਛਟ੍ਠਸਤ੍ਤਮਦਿਵਸੇ ਕਤਂ ਤਦਹੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਯਾਵ ਅਰੁਣਸ੍ਸ ਉਗ੍ਗਮਨਾ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਅਟ੍ਠਮਦਿਵਸੇ ਕਤਂ ਅਨਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯਂ, ਅਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਤ੍ਤਾ ਪਨ ਬਾਹਿਰਪਰਿਭੋਗੇਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇਪਿ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਤੇਲਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਸਾਸਪਾਦੀਨਂ ਪਨ ਪਾਲਿਯਂ ਅਨਾਗਤਸਪ੍ਪਿਆਦੀਨਞ੍ਚ ਸਤ੍ਤਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਸੀਤੁਦਕੇਨ ਕਤਮਧੁਕਪੁਪ੍ਫਫਾਣਿਤਂ ਪਨ ਫਾਣਿਤਗਤਿਕਮੇਵ, ਅਮ੍ਬਫਾਣਿਤਾਦੀਨਿ ਯਾਵਕਾਲਿਕਾਨਿ। ਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਰੁਆਦੀਨਿ ਵਾ ਮਕ੍ਖੇਤੁਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤੁਂ ਵਾ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪਦੀਪੇ ਕਾਲਵਣ੍ਣੇ ਵਾ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਾਯਿਕਪਰਿਭੋਗਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖੋ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਲਭਤਿ, ਤਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਵਿਸੁਂ ਠਪਿਤਸਪ੍ਪਿਆਦੀਸੁ, ਏਕਭਾਜਨੇ ਵਾ ਅਮਿਸ੍ਸਿਤੇਸੁ ਵਤ੍ਥੁਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਂ ਚੀਵਰਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਭੇਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਗਿਮ੍ਹਮਾਸਾਨਂ ਏਕੋ ਪਚ੍ਛਿਮਮਾਸੋ ਸੇਸੋ। **ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਗਿਮ੍ਹਾਨਂ ਪਚ੍ਛਿਮਮਾਸਸ੍ਸ ਪਠਮਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਵਸੋ, ਤਾਵ ''ਕਾਲੋ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਸਤੁਪ੍ਪਾਦਕਰਣੇਨ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਵਾਰਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਪਨ ''ਦੇਥ ਮੇ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਚੀਵਰ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਕਾਯ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾਪਿ ਪਰਿਯੇਸਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਞ੍ਞਾਤਕਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਸਤੁਪ੍ਪਾਦਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਤਭੇਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਯਥਾ ਵਾ ਤਥਾ ਵਾ ''ਦੇਥ ਮੇ''ਤਿਆਦਿਵਚਨੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। **ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਗਿਮ੍ਹਾਨਂ ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਧਮਾਸਸ੍ਸ ਪਠਮਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਦਿਵਸੋ, ਤਾਵ

ਸੂਚਿਕਮ੍ਮਨਿਟ੍ਠਾਨੇਨ ਸਕਿਮ੍ਪਿ ਵਣ੍ਣਭੇਦਮਤ੍ਤਰਜਨੇਨ ਕਪ੍ਪਬਿਨ੍ਦੁਕਰਣੇਨ ਚ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਦਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਗਿਮ੍ਹਾਨੰ ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਮਾਸੋ ਪਰਿਯੇਸਨਕ੍ਖੇਤ੍ਤੰ , ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਅਦ੍ਧਮਾਸੋ ਕਰਣਨਿਵਾਸਨਕ੍ਖੇਤ੍ਤਮ੍ਪਿ, ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਚਤੂਸੁ ਮਾਸੇਸੁ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਤੰ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਅਯਮਤ੍ਥੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਚਾਯੰ ਗਿਮ੍ਹਾਨੰ ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਮਾਸੋ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋ, ਏਤ੍ਥ ਕਤਪਰਿਯੇਸਿਤਮ੍ਪਿ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕੰ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਤਸ੍ਮਿੰ ਮਾਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਵਸ੍ਸੰ ਉਕ੍ਕਡ੍ਢਿਯਤਿ, ਪੁਨ ਮਾਸਪਰਿਹਾਰੰ ਲਭਤਿ, ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਸ੍ਸੂਪਨਾਯਿਕਦਿਵਸੇ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਸਤਿਸਮ੍ਮੋਸੇਨ ਵਾ ਅਪ੍ਪਹੋਨਕਭਾਵੇਨ ਵਾ ਅਕਤਾ ਹੋਤਿ। ਤੇ ਚ ਦ੍ਵੇ ਮਾਸੇ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਚਤੁਮਾਸਨ੍ਤਿ ਛ ਮਾਸੇ ਪਰਿਹਾਰੰ ਲਭਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸੇ ਕਥਿਨੰ ਅਤ੍ਥਰਿਯਤਿ, ਅਪਰੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਲਭਤਿ, ਏਵੰ ਦਸ ਮਾਸਾ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਤਤੋ ਪਰਮ੍ਪਿ ਸਤਿਯਾ ਪਚ੍ਚਾਸਾਯ ਤੰ ਮੂਲਚੀਵਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਮਾਸਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਏਕਾਦਸ ਮਾਸੇ ਪਰਿਹਾਰੰ ਲਭਤਿ, ਇਤੋ ਪਰੰ ਏਕਾਹਮ੍ਪਿ ਨ ਲਭਤਿ।

ਓਰੇਨ ਚੇ ਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨਨ੍ਤਿ ਗਿਮ੍ਹਾਨੰ ਪਚ੍ਛਿਮਮਾਸਸ੍ਸ ਓਰਿਮਭਾਗੇ ਯਾਵ ਹੇਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮਦਿਵਸੋ, ਤਾਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਰਿਯੇਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਸਤ੍ਤਸੁ ਪਿਟ੍ਠਿਸਮਯਮਾਸੇਸੁ ਅਞ੍ਞਾਤਕਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਸਤੁਪ੍ਪਾਦਕਰਣੇਨ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞਾਤਕਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਸਤੁਪ੍ਪਾਦੰ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਇਮਿਨਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿ। **ਓਰੇਨਦ੍ਧਮਾਸੋ ਸੇਸੋ ਗਿਮ੍ਹਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਗਿਮ੍ਹਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਦ੍ਧਮਾਸਤੋ ਓਰਿਮਭਾਗੇ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਅਦ੍ਧਮਾਸੇ। **ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥਨ੍ਤਰੇ ਧਮ੍ਮੇਨ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਪਰਿਯੇਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਊਨਕਮਾਸਦ੍ਧਮਾਸੇਸੁ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਤਥਾ ਸਤਿਯਾ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯ ਨਗ੍ਗਸ੍ਸ ਕਾਯੰ ਓਵਸ੍ਸਾਪਯਤੋ। ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਯਾਦੀਸੁ ਪਨ ਨ੍ਹਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰਸ੍ਸ ਵਾ ਨਟ੍ਠਚੀਵਰਸ੍ਸ ਵਾ ''ਅਨਿਵਤ੍ਥੰ ਚੋਰਾ ਹਰਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਵੰ ਆਪਦਾਸੁ ਵਾ ਨਿਵਾਸਯਤੋ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯ ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਿਕਤਾ, ਅਸਮਯੇ ਪਰਿਯੇਸਨਤਾ, ਤਾਯ ਚ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤਾਵ ਪਰਿਯੇਸਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ । ਸਚੀਵਰਤਾ, ਆਪਦਾਭਾਵੋ, ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯ ਸਕਭਾਵੋ, ਅਸਮਯੇ ਨਿਵਾਸਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਨਿਵਾਸਨਾਪਤ੍ਤਿਯਾ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਧੋਵਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵਾਤਿ।

ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਚੀਵਰਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਸਾਮੰ ਚੀਵਰੰ ਦਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਾਦੀਨਿ ਪਚ੍ਚਾਸਿਸਮਾਨੋ ਸਯਮੇਵ ਦਤ੍ਵਾ। **ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਾਦੀਨਿ ਅਕਰੋਨ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਸਕਸਞ੍ਞਾਯ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। **ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿਏਤ੍ਥ ਪਨ ''ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਸੁ ਯਤ੍ਤਕਾਨਿ ਆਣਤ੍ਤਾਨਿ, ਤੇਸੰ ਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਉਪਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾਪਿ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਪਚ੍ਛਿਮਚੀਵਰੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤੋ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਤੇਨ ਤੁਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਕੁਪਿਤੇਨ ਵਾ ਦਿਨ੍ਨੰ ਪਨ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਾਸੰ ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਪਚ੍ਛਿਮਚੀਵਰਤਾ, ਸਾਮੰ ਦਿਨ੍ਨਤਾ, ਸਕਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਕੋਧਵਸੇਨ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨੰ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪਨੰ

ਵ◌ਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵ◌ੇਦਨਾਯ। ਵ◌ੇਦਨਾ ਪਨ ਇਧ ਦੁਕ੍ਖਵ◌ੇਦਨਾਯੇਵ◌ਾਤਿ।

ਚੀਵਰਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਸੁਤ੍ਤਵ◌ਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਸੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਛਬ੍ਬਿਧੰ ਖੋਮਸੁਤ੍ਤਾਦਿੰ ਵ◌ਾ ਤੇਸੰ ਅਨੁਲੋਮੰ ਵ◌ਾ। **ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵ**◌ਾਤਿ ਚੀਵਰਤ੍ਥਾਯ ਯਾਚਿਤ੍ਵ◌ਾ। **ਵ◌ਾਯਾਪੇਯ੍ਯ**ਾਤਿ ''ਚੀਵਰੰ ਮੇ, ਆਵ◌ੁਸੋ, ਵ◌ਾਯਥਾ''ਤਿ ਅਕਪ੍ਪਿਯਾਯ ਵ◌ਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਵ◌ਾਯਾਪੇਯ੍ਯ। **ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵ◌ੰ ਵ◌ਾਯਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯੋ ਤਨ੍ਤਵ◌ਾਯੋ ਚੀਵਰਵ◌ਾਯਨਤ੍ਥੰ ਤੁਰਿਵ◌ੇਮਸਜ੍ਜਨਾਦਿਕੇ ਪਯੋਗੇ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ।

ਰਾਜਗਹੇ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰਵ◌ਾਯਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪਿਤਸੁਤ੍ਤੰ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪਿਤਤਨ੍ਤਵ◌ਾਯੇਨ ਵ◌ਾਯਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੀਘਤੋ ਵ◌ਿਦਤ੍ਥਿਮਤ੍ਤੇ ਤਿਰਿਯਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਮਤ੍ਤੇ ਵ◌ੀਤੇ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਇਤਿ ਯਾਵ ਚੀਵਰੰ ਵਡ੍ਢਤਿ, ਤਾਵ ਇਮਿਨਾ ਪਮਾਣੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ। ਤੇਨੇਵ ਪਨ ਅਵ◌ਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਲਦ੍ਧਸੁਤ੍ਤੰ ਵ◌ਾਯਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਥਾ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ , ਏਵ◌ੰ ਇਧ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਤੇਨੇਵ ਵ◌ਿਞ੍ਞਤ੍ਤਞ੍ਚ ਅਵ◌ਿਞ੍ਞਤ੍ਤਞ੍ਚ ਵ◌ਾਯਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਚੇ ਵ◌ੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣੇਨ ਕੇਦਾਰਬਦ੍ਧੰ ਵ◌ਿਯ ਚੀਵਰੰ ਹੋਤਿ, ਅਕਪ੍ਪਿਯਸੁਤ੍ਤਮਯੇ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਇਤਰਸ੍ਮਿੰ ਤਥੇਵ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਤਤੋ ਚੇ ਊਨਤਰਾ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾ, ਸਬ੍ਬਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨੇਵ। ਅਥ ਏਕਨ੍ਤਰਿਕੇਨ ਵ◌ਾ ਸੁਤ੍ਤੇਨ ਦੀਘਤੋ ਵ◌ਾ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਤਿਰਿਯੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ੀਤੰ ਹੋਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਵ◌ੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਗਣਨਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ। ਏਤੇਨੇਵ ਉਪਾਯੇਨ ਕਪ੍ਪਿਯਤਨ੍ਤਵ◌ਾਯੇਨ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸੁਤ੍ਤੇ, ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯੇਹਿ ਤਨ੍ਤਵ◌ਾਯੇਹਿ ਸੁਤ੍ਤੇਪਿ ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਪ੍ਪਿਯਾਕਪ੍ਪਿਯੇ ਚ ਆਪਤ੍ਤਿਭੇਦੋ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਵ◌ਾਯਾਪਿਤੇ ਵ◌ਾਯਾਪਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵ◌ੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵ◌ਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨਆਯੋਗਕਾਯਬਨ੍ਧਨਅੰਸਬਦ੍ਧਕਪਤ੍ਤਤ੍ਥਵ◌ਿਕਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨਾਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸੁਤ੍ਤੰ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਞਾਤਕਪ੍ਪਵ◌ਾਰਿਤੇਹਿ ਕਪ੍ਪਿਯਸੁਤ੍ਤੰ ਵ◌ਾਯਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਚੀਵਰਤ੍ਥਾਯ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪਿਤਸੁਤ੍ਤੰ, ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਿਕਤਾ, ਅਕਪ੍ਪਿਯਤਨ੍ਤਵ◌ਾਯੇਨ ਅਕਪ੍ਪਿਯਵ◌ਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਵ◌ਾਯਾਪਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਧੋਵ◌ਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵ◌ਾਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਵ◌ਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਮਹਾਪੇਸਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਤਞ੍ਚੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਯਤ੍ਰ ਗਾਮੇ ਵ◌ਾ ਨਿਗਮੇ ਵ◌ਾ ਤਨ੍ਤਵ◌ਾਯਾ, ਤਤ੍ਰ। **ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਵ◌ਾਰਿਤੋ**ਤਿ ਚੀਵਰਸਾਮਿਕੇਹਿ ਅਪ੍ਪਵ◌ਾਰਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵ◌ਾ । **ਵ◌ਿਕਪ੍ਪੰ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ**ਾਤਿ ਵ◌ਿਸਿਟ੍ਠਕਪ੍ਪੰ ਅਧਿਕਵ◌ਿਧਾਨੰ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਇਦਾਨਿ ਯੇਨਾਕਾਰੇਨ ਵ◌ਿਕਪ੍ਪੰ ਆਪਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਤੰ ਦਸ੍ਸੇਤੁੰ **ਇਦੰ ਖੋ, ਆਵ◌ੁਸੋ**ਤਿਆਦਿ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ **ਆਯਤ**ਨ੍ਤਿ ਦੀਘੰ। **ਵ◌ਿਤ੍ਥਤ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਥੁਲੰ। **ਅਪ੍ਪਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਘਨੰ। **ਸੁਵ◌ੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵ◌ੀਤੰ, ਸਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸਮੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ੀਤੰ। **ਸੁਪ੍ਪਵ◌ਾਯਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਵ◌ਾਯਿਤੰ, ਸਬ੍ਬਟ੍ਠਾਨੇਸੁ ਸਮੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਤਨ੍ਤੇ ਪਸਾਰਿਤੰ। **ਸੁਵ◌ਿਲੇਖਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਲੇਖਨਿਯਾ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵ◌ਿਲੇਖਿਤੰ। **ਸੁਵ◌ਿਤਚ੍ਛਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਕੋਚ੍ਛੇਨ ਸੁਟ੍ਠੁ ਵ◌ਿਤਚ੍ਛਿਤੰ, ਸੁਟ੍ਠੁ ਨਿਦ੍ਧੋਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਮਤ੍ਤਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚ ਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਣ੍ਡਪਾਤਦਾਨਮਤ੍ਤੇਨ ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਪਨ ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਚੀਵਰਸਾਮਿਕਾਨੰ ਹਤ੍ਥਤੋ ਸੁਤ੍ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਈਸਕਮ੍ਪਿ ਆਯਤੰ ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਤ੍ਥਤੰ ਵ◌ਾ ਅਪ੍ਪਿਤੰ ਵ◌ਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਤੇਸੰ ਪਯੋਗੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੰ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰੇ ਵਿਕਪ੍ਪਂ ਆਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਞਾਤਕੇ ਅਞ੍ਞਾਤਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ ਤਨੁਵਾਯੇਹਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਧਨੇਨ, ਮਹਗ੍ਘਂ ਵਾਯਾਪੇਤੁਕਾਮਂ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘਂ ਵਾਯਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਾਤਕਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ ਤਨੁਵਾਯੇ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਵਿਕਪ੍ਪਮਾਪਜ੍ਜਨਤਾ, ਚੀਵਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਿਕਤਾ, ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਸੁਤ੍ਤਵਡ੍ਢਨਂ, ਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਧੋਵਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵਾਤਿ।

ਮਹਾਪੇਸਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਦਸਾਹਾਨਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਦਸ ਅਹਾਨਿ ਦਸਾਹਂ, ਤੇਨ ਦਸਾਹੇਨ ਅਨਾਗਤਾ ਦਸਾਹਾਨਾਗਤਾ, ਦਸਾਹੇਨ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਤਂ ਦਸਾਹਾਨਾਗਤਂ, ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਸਂਯੋਗਵਸੇਨ ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ। **ਕਤ੍ਤਿਕਤੇਮਾਸਿਕਪੁਣ੍ਣਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਠਮਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਂ, ਇਧਾਪਿ ਪਠਮਪਦਸ੍ਸ ਅਨੁਪਯੋਗਤਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ। ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਯਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਠਮਪ੍ਪਵਾਰਣਾ ''ਦਸਾਹਾਨਾਗਤਾ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਸਚੇਪਿ ਤਾਨਿ ਦਿਵਸਾਨਿ ਅਚ੍ਚਨ੍ਤਮੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ, ''ਅਚ੍ਚੇਕਂ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਮਾਨੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ। ਤੇਨ ਪਵਾਰਣਾਮਾਸਸ੍ਸ ਜੁਣ੍ਹਪਕ੍ਖਪਞ੍ਚਮਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚੀਵਰਸ੍ਸ ਨਿਧਾਨਕਾਲੋ ਦਸ੍ਸਿਤੋ ਹੋਤਿ। ਕਾਮਞ੍ਚੇਸ ''ਦਸਾਹਪਰਮਂ ਅਤਿਰੇਕਚੀਵਰਂ ਧਾਰੇਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿਇਮਿਨਾਵ ਸਿਦ੍ਧੋ, ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਨ ਅਪੁਬ੍ਬਂ ਵਿਯ ਅਤ੍ਥਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਠਪਿਤਂ। **ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਗਮਿਕਗਿਲਾਨਗਬ੍ਭਿਨਿਅਭਿਨਵੁਪ੍ਪਨ੍ਨਸਦ੍ਧਾਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ''ਵਸ੍ਸਾਵਾਸਿਕਂ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ। ਸਚੇ ਤਂ ਪੁਰੇ ਪਵਾਰਣਾਯ ਵਿਭਜਿਤਂ, ਯੇਨ ਗਹਿਤਂ, ਤੇਨ ਵਸ੍ਸਚ੍ਛੇਦੋ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ, ਕਰੋਤਿ ਚੇ, ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਹੋਤਿ। **ਯਾਵ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਨਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਯਾਵ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮੋ ਮਾਸੋ, ਅਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਯਾਵ ਪਞ੍ਚ ਮਾਸਾ, ਤਾਵ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਸ੍ਸ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਚੀਵਰਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਅਚ੍ਚੇਕਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਸਾਸਙ੍ਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਉਪਵਸ੍ਸਂ ਖੋ ਪਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਉਪਵਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਵਸ੍ਸ, ਉਪਵਸਿਤ੍ਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਵਿਭਂ ੫੭੦) ਵਿਯ ਹੇਤ੍ਥ ਅਨੁਨਾਸਿਕੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ, ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਮਸ੍ਸ ਚ ਪਦਸ੍ਸ ''ਤਥਾਰੂਪੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਵਿਹਰਨ੍ਤੋ''ਤਿਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ, ਇਦਂ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ – ਵਸ੍ਸਂ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਚ ਤਤੋ ਪਰਂ ਪਚ੍ਛਿਮਕਤ੍ਤਿਕਪੁਣ੍ਣਮਪਰਿਯੋਸਾਨਕਾਲਂ ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਆਰਞ੍ਞਕਾਨਿ...ਪੇ॰... ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯਾਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਆਰਞ੍ਞਕਾਨੀ**ਤਿ ਸਬ੍ਬਪਚ੍ਛਿਮਾਨਿ ਆਰੋਪਿਤੇਨ ਆਚਰਿਯਧਨੁਨਾ ਗਾਮਸ੍ਸ ਇਨ੍ਦਖੀਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਚਧਨੁਸਤਪ੍ਪਮਾਣੇ ਪਦੇਸੇ ਕਤਸੇਨਾਸਨਾਨਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੋ ਗਾਮੋ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਾਰਹਟ੍ਠਾਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਮਿਨੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੋ ਵਾ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਯਂ ਗਾਮਤੋ ਸਬ੍ਬਪਠਮਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਵਾ ਚੇਤਿਯਂ ਵਾ ਬੋਧਿ ਵਾ ਧੁਵਸਨ੍ਨਿਪਾਤਟ੍ਠਾਨਂ ਵਾ ਯਾਵ , ਤਂ ਤਾਵ ਪਕਤਿਮਗ੍ਗੇਨ ਮਿਨੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਮਗ੍ਗਂ ਕਾਤੁਂ, ਅਮਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਮਿਨੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਸਾਸਙ੍ਕਸਮ੍ਮਤਾਨੀ**ਤਿ ਚੋਰਾਦੀਨਂ ਨਿਵਿਟ੍ਠੋਕਾਸਾਦਿਦਸ੍ਸਨੇਨ ''ਸਾਸਙ੍ਕਾਨੀ''ਤਿ ਸਮ੍ਮਤਾਨਿ, ਏਵਂ ਸਞ੍ਞਾਤਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਹ ਪਟਿਭਯੇਨ **ਸਪ੍ਪਟਿਭਯਾਨਿ,** ਚੋਰੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਹਤਵਿਲੁਤ੍ਤਾਕੋਟਿਤਭਾਵਦਸ੍ਸਨਤੋ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਬਲਵਭਯਾਨੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਆਰਞ੍ਞਕਸ੍ਸ ਸੇਨਾਸਨਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਭਾਗੇਸੁ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਭਿਰੁਚਿਤੇ ਗੋਚਰਗਾਮੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਸਤਿਯਾ ਅਙ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ, ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਅਙ੍ਗਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿ – ਪੁਰਿਮਿਕਾਯ ਉਪਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਮਹਾਪਵਾਰਣਾਯ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਇਦਮੇਕਂ ਅਙ੍ਗਂ। ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸੋਯੇਵ ਹੋਤਿ, ਇਦਂ ਦੁਤਿਯਂ ਅਙ੍ਗਂ। ਪਞ੍ਚਧਨੁਸਤਿਕਪਚ੍ਛਿਮਪ੍ਪਮਾਣਯੁਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਹੋਤਿ, ਇਦਂ ਤਤਿਯਂ ਅਙ੍ਗਂ। ਊਨਪ੍ਪਮਾਣੇ ਵਾ ਗਾਵੁਤਤੋ ਅਤਿਰੇਕਪ੍ਪਮਾਣੇ ਵਾ ਨ ਲਭਤਿ, ਯਤ੍ਰ ਹਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਭੁਤ੍ਤਵੇਲਾਯਮੇਵ ਪੁਨ ਵਿਹਾਰਂ ਸਕ੍ਕਾ ਆਗਨ੍ਤੁਂ, ਤਦੇਵ ਇਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਸਾਸਙ੍ਕਸਪ੍ਪਟਿਭਯਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਇਦਂ ਚਤੁਤ੍ਥਂ ਅਙ੍ਗਂ ਹੋਤੀਤਿ। **ਕੋਚਿਦੇਵ ਪਚ੍ਚਯੋ**ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਕਾਰਣਂ। **ਤੇਨ ਚੀਵਰੇਨਾ**ਤਿ ਤੇਨ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚੀਵਰੇਨ। **ਵਿਪ੍ਪਵਾਸਾਯਾ**ਤਿ ਵਿਯੋਗਵਾਸਾਯ। **ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰਿ ਵਿਪ੍ਪਵਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਛਾਰਤ੍ਤਤੋ ਉਤ੍ਤਰਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਸੇਨਾਸਨੇ ਸਤ੍ਤਮਂ ਅਰੁਣਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਤਥਾ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਗਾਮਸੀਮਂ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਭਾਯਂ ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਵਾ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਂ ਞਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ**ਤਿ ਯਂ ਸਙ੍ਘੋ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚੀਵਰੇਨ ਵਿਪ੍ਪਵਾਸਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦੇਤਿ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਲਦ੍ਧਸਮ੍ਮੁਤਿਕਸ੍ਸ ਅਤਿਰੇਕਛਾਰਤ੍ਤਂ ਵਿਪ੍ਪਵਸਤੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰਵਿਪ੍ਪਵਾਸਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਚੀਵਰਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਸਾਸਙ੍ਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਪਰਿਣਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਸਙ੍ਘਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ। ਸੋ ਹਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਿਣਤਤ੍ਤਾ ਹਤ੍ਥੇ ਅਨਾਰੁਲ੍ਹੇਪਿ ਏਕੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਸਙ੍ਘਸਨ੍ਤਕੋ ਹੋਤਿ। **ਲਾਭ**ਨ੍ਤਿ ਲਭਿਤਬ੍ਬਂ ਚੀਵਰਾਦਿਵਤ੍ਥੁਂ। **ਪਰਿਣਤ**ਨ੍ਤਿ ''ਦਸ੍ਸਾਮ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਚੀਭੇਦੇਨ ਵਾ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾਯ ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਨ੍ਨਂ ਹੁਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ। **ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਮਯ੍ਹਂ ਦੇਥਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤੋ ਅਤ੍ਤਨਿਨ੍ਨਂ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਸਚੇ ਪਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਂ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਗਹੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਪਰਿਣਤਂ ਪਨ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਵਾ ਗਿਹੀਨਂ ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਮਾਤੁਸਨ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਰਿਣਾਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਪਰਿਣਤੇ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਪਰਿਣਤੇ ਪਰਿਣਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ, ਸਙ੍ਘਚੇਤਿਯਪੁਗ੍ਗਲੇਸੁ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਪਰਿਣਤਂ ਅਞ੍ਞਸਙ੍ਘਾਦੀਨਂ ਪਰਿਣਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਪਰਿਣਤਸਞ੍ਞਿਨੋ, ''ਕਤ੍ਥ ਦੇਮਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ''ਯਤ੍ਥ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਚਿਤ੍ਤਂ ਪਸੀਦਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਦੇਥ, ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦੇਯ੍ਯਧਮ੍ਮੋ ਪਰਿਭੋਗਂ ਵਾ ਲਭੇਯ੍ਯਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘੇ ਪਰਿਣਤਭਾਵੋ, ਤਂ ਞਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮਨਂ, ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਪਰਿਣਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਇਤਿ ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਕਣ੍ਡੋ

੧. ਮੁਸਾਵ◌ਾਦਵਗ੍ਗੋ

੧. ਮੁਸਾਵ◌ਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਸੁ ਮੁਸਾਵ◌ਾਦਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵ◌ਾਦੇ**ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇਪਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵ◌ਾ ਵਚਨਕ੍ਖਣੇਪਿ ਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਮੁਸਾਵ◌ਾਦਭਣਨੇ। ਭਣਨਞ੍ਚ ਨਾਮ ਇਧ ਅਭੂਤਸ੍ਸ ਵ◌ਾ ਭੂਤਤਂ, ਭੂਤਸ੍ਸ ਵ◌ਾ ਅਭੂਤਤਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਕਾਯੇਨ ਵ◌ਾ ਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ਾ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪਨਪ੍ਪਯੋਗੋ, ਨਿਮਿਤ੍ਤਤ੍ਥੇ ਚੇਤਂ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਸਮ੍ਪਜਾਨਮੁਸਾਵ◌ਾਦਂ ਵਦਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਂਨਿਮਿਤ੍ਤਂ ਤਂਹੇਤੁ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਹੋਤੀਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਞ੍ਞੇਸੁ ਚ ਈਦਿਸੇਸੁ ਅਤ੍ਥੋ ਵ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਹਤ੍ਥਕਂ ਸਕ੍ਯਪੁਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਵਜਾਨਿਤ੍ਵ◌ਾ ਪਟਿਜਾਨਨਾਦਿਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਾਰੋਚਨਤ੍ਥਂ ਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਅਮੂਲਕੇਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਨਤ੍ਥਂ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਨਤ੍ਥਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਆਚਾਰਵ◌ਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਨਤ੍ਥਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ''ਯੋ ਤੇ ਵ◌ਿਹਾਰੇ ਵਸੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਰਾ॰ ੨੨੦) ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਾਰੋਚਨਤ੍ਥਂ ਪਟਿਵ◌ਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮੁਸਾ ਭਣਿਤੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਅਪ੍ਪਟਿਵ◌ਿਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਕੇਵਲਂ ਮੁਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਇਧ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਨੁਪਧਾਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਸਹਸਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ''ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵ◌ਿਸਂਵ◌ਾਦਨਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਤਾ, ਵ◌ਿਸਂਵ◌ਾਦਨਚਿਤ੍ਤੇਨ ਯਮਤ੍ਥਂ ਵਤ੍ਤੁਕਾਮੋ, ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵ◌ਿਞ੍ਞਾਪਨਪਯੋਗੋ ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵ◌ੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਮੁਸਾਵ◌ਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਓਮਸਵ◌ਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਓਮਸਵ◌ਾਦੇ**ਤਿ ਓਵ◌ਿਜ੍ਝਨਵਚਨੇ, ਜਾਤਿਨਾਮਗੋਤ੍ਤਕਮ੍ਮਸਿਪ੍ਪਆਬਾਧਲਿਙ੍ਗਕਿਲੇਸਆਪਤ੍ਤਿਅਕ੍ਕੋਸੇਸੁ ਭੂਤੇਨ ਵ◌ਾ ਅਭੂਤੇਨ ਵ◌ਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪਾਰਾਜਿਕਂ ਆਪਨ੍ਨਂ ਵ◌ਾ ਅਨਾਪਨ੍ਨਂ ਵ◌ਾ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਯਾਯ ਕਾਯਚਿ ਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ਾ ਹਤ੍ਥਮੁਦ੍ਦਾਯ ਵ◌ਾ ਅਨਞ੍ਞਾਪਦੇਸੇਨ ਅਕ੍ਕੋਸਨਵਚਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਓਮਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤੇਹਿਯੇਵ ਦਸਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਹਿ ''ਸਨ੍ਤਿ ਇਧੇਕਚ੍ਚੇ ਚਣ੍ਡਾਲਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਚਿ॰ ੨੬) ਨਯੇਨ ਅਞ੍ਞਾਪਦੇਸਂ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ''ਚੋਰੋਸਿ ਗਣ੍ਠਿਭੇਦਕੋਸੀ''ਤਿਆਦੀਹਿ ਪਾਲਿਮੁਤ੍ਤਕਪਦੇਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਥਾ ਤਥਾ ਵ◌ਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਪਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਙ੍ਖ੍ਯਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਅਨਕ੍ਕੋਸਿਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਕੇਵਲਂ ਦਵਕਮ੍ਯਤਾਯ ਵਦਤੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਦੁਬ੍ਭਾਸਿਤਂ। ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਅਨੁਸਾਸਨਿਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਨਂ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਯਂ ਅਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਅਨਞ੍ਞਾਪਦੇਸੇਨ ਜਾਤਿਆਦੀਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਨਂ, ''ਮਂ ਅਕ੍ਕੋਸਤੀ''ਤਿ ਜਾਨਨਾ, ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਤਾਦੀਨਂ ਅਭਾਵ◌ੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਵ◌ੇਦਨਾ ਪਨ ਇਧ ਦੁਕ੍ਖਾਤਿ।

ਓਮਸਵ◌ਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਪੇਸੁਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਭਿਕ੍ਖੁਪੇਸੁਞ੍ਞੇ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੇਸੁਞ੍ਞੇ, ਜਾਤਿਆਦੀਹਿ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ ਵਚਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਿਯਕਮ੍ਯਤਾਯ ਵ◌ਾ ਭੇਦਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਵ◌ਾ ਯੋ ਅਕ੍ਕੁਦ੍ਧੋ, ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਕਾਯੇਨ ਵ◌ਾ ਵ◌ਾਚਾਯ ਵ◌ਾ ਉਪਸਂਹਟੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੇਸੁਞ੍ਞਕਰਣਵਚਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਪੇਸੁਞ੍ਞਉਪਸਂਹਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਵ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਞ੍ਞਾਪਦੇਸੇਨ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੂਪਸਂਹਾਰੇ ਵ◌ਾ ਪਾਲਿਮੁਤ੍ਤਕਅਕ੍ਕੋਸੂਪਸਂਹਾਰੇ ਵ◌ਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਚ ਉਪਸਂਹਾਰੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਇਧਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤਾ। ਨ ਪਿਯਕਮ੍ਯਤਾਯ, ਨ ਭੇਦਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਕੇਵਲਂ ਪਾਪਗਰਹਿਤਾਯ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਜਾਤਿਆਦੀਹਿ ਅਨਞ੍ਞਾਪਦੇਸੇਨ ਅਕ੍ਕੋਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ ਵਚਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਉਪਸਂਹਰਣਂ, ਪਿਯਕਮ੍ਯਤਾਭੇਦਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਤਾ , ਤਸ੍ਸ ਵ◌ਿਜਾਨਨਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੇਵ◌ਾਤਿ।

ਪੇਸੁਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਂ** ਵ◌ਾ**ਚੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਗੀਤਿਤ੍ਤਯਂ ਅਨਾਰੁਲ੍ਹਮ੍ਪਿ ਰਾਜੋਵ◌ਾਦਤਿਕ੍ਖਿਨ੍ਦ੍ਰਿਯਚਤੁਪਰਿਵਤ੍ਤਨਨਨ੍ਦੋਪਨਨ੍ਦਕੁਲੁਮ੍ਪਸੁਤ੍ਤਮਗ੍ਗਕਥਾਦਿਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਸਙ੍ਗੀਤਿਤ੍ਤਯਮਾਰੁਲ੍ਹਂ ਤਿਪਿਟਕਧਮ੍ਮਞ੍ਚ ਪਦਂ ਪਦਂ ਵ◌ਾਚੇਯ੍ਯ, ਪਦਾਨੁਪਦਅਨ੍ਵਕ੍ਖਰਅਨੁਬ੍ਯਞ੍ਜਨੇਸੁ ਏਕੇਕਂ ਕੋਟ੍ਠਾਸਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਪਦਾਦੀਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਯਂਕਞ੍ਚਿ ਕੋਟ੍ਠਾਸਂ ਅਵਸੇਸਪੁਗ੍ਗਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਦਾਦਿਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਦਸੋ ਧਮ੍ਮਵ◌ਾਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵ◌ੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵ◌ਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਤੋ ਉਦ੍ਦੇਸਗ੍ਗਹਣੇ, ਸਜ੍ਝਾਯਕਰਣੇ, ਤਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਉਦ੍ਦੇਸਗ੍ਗਹਣੇ, ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਪਗੁਣਗਨ੍ਥਂ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਓਸਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਖਲਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ''ਏਵ◌ਂ ਭਣਾਹੀ''ਤਿ ਵਚਨੇ ਚ ਏਕਤੋ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਵ◌ੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਦਸੋ ਵ◌ਾਚਨਤਾ, ਏਕਤੋ ਓਸਾਪਨਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਂ, ਨੋਸਞ੍ਞਾਵ◌ਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵ◌ੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਪਠਮਸਹਸੇਯ੍ਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਾਰਾਜਿਕਵਤ੍ਥੁਭੂਤੇਨ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤੇਨਾਪਿ। **ਉਤ੍ਤਰਿਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਵਾ ਤਿਣ੍ਣੰ ਵਾ ਰਤ੍ਤੀਨੰ ਉਪਰਿ। **ਸਹਸੇਯਜ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਛਨ੍ਨਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਵਾ ਸੇਨਾਸਨੇ ਪੁਬ੍ਬਾਪਰਿਯੇਨ ਵਾ ਏਕਕ੍ਖਣੇਨ ਵਾ ਏਕਤੋ ਨਿਪਜ੍ਜਨੰ। **ਕਪ੍ਪੇਯਜਾ**ਤਿ ਵਿਦਹੇਯਜ ਸਮ੍ਪਾਦੇਯਜ। ਤਤ੍ਥ ਛਦਨੰ ਅਨਾਹਚ੍ਚ ਦਿਯਡ੍ਢਹਤ੍ਥੁਬ੍ਬੇਧੇਨ ਪਾਕਾਰਾਦਿਨਾ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨਮਿਚ੍ਚੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਮਿਨਾ ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤੋ ਸਚੇਪਿ ਸਤ੍ਤਭੂਮਿਕੋ ਪਾਸਾਦੋ ਏਕੂਪਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਸਤਗਬ੍ਭੰ ਵਾ ਚਤੁਸਾਲੰ, ਯੋ ਤਤ੍ਥ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਵਾ ਤਾਦਿਸੇ ਤੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹ ਤਿਸ੍ਸੋ ਰਤ੍ਤਿਯੋ ਸਯਿਤ੍ਵਾ ਚਤੁਤ੍ਥਦਿਵਸੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਗਬ੍ਭਦ੍ਵਾਰੰ ਪਿਧਾਯ ਵਾ ਅਪਿਧਾਯ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ, ਪਠਮਨਿਪਨ੍ਨੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੇ ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨਪ੍ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਗਣਨਾਯ ਚ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯੰ (ਪਾਚਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੫੧) ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਕਾਰਤੋ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਆਲਵਿਯੰ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹਸੇਯਜਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ''ਉਤ੍ਤਰਿਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਡ੍ਢਚ੍ਛਨ੍ਨਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਦੀਸੁ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਊਨਕਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤੰ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਤਤਿਯਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪੁਰਾਰੁਣਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਸਬ੍ਬਚ੍ਛਨ੍ਨਸਬ੍ਬਾਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਦੀਸੁ ਵਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਇਤਰਸ੍ਮਿੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਵਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਵਤ੍ਥੁਕਸੇਨਾਸਨੰ, ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਹ ਨਿਪਜ੍ਜਨੰ, ਚਤੁਤ੍ਥਦਿਵਸੇ ਸੂਰਿਯਤ੍ਥਙ੍ਗਮਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਪਠਮਸਹਸੇਯਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਦੁਤਿਯਸਹਸੇਯਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਮਾਤੁਗਾਮੇਨਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਦਹੁਜਾਤਾਯਪਿ ਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥਿਯਾ। ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਰੂਪਾ ਪਨ ਯਕ੍ਖਿਪੇਤਿਯੋ ਪਣ੍ਡਕੋ ਮੇਥੁਨਵਤ੍ਥੁਭੂਤਾ ਚ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਿਤ੍ਥਿਯੋ ਇਧ ਦੁਕ੍ਕਟਵਤ੍ਥੁਕਾ ਹੋਨ੍ਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਅਨੁਰੁਦ੍ਧਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਹਸੇਯਜਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸੇਸੰ ਅਨਨ੍ਤਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾ, ਤਤ੍ਰ ਹਿ ਚਤੁਤ੍ਥਦਿਵਸੇ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਇਧ ਪਨ ਪਠਮਦਿਵਸੇਪੀਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਹਸੇਯਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਉਤ੍ਤਰਿਛਪ੍ਪਞ੍ਚਵਾਚਾਹੀ**ਤਿਏਤ੍ਥ ਏਕੋ ਗਾਥਾਪਾਦੋ ਏਕਾ ਵਾਚਾਤਿ ਏਵੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਾਚਾਪਮਾਣੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਯਜਾ**ਤਿ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੰ ਧਮ੍ਮੰ ਵਾ ਅਟ੍ਠਕਥਾਧਮ੍ਮੰ ਵਾ ਭਾਸੇਯਜ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸਵਿਗ੍ਗਹੇਨਾ**ਤਿ ਵਿਨਾ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਪੁਰਿਸੇਨ। ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤੇਨ ਪਨ ਯਕ੍ਖੇਨ ਵਾ ਪੇਤੇਨ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੇਨ ਵਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਠਿਤਾਯਪਿ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਤਿਯਾਨਿਯਤੇ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੇਨ ਮਨੁਸ੍ਸੇਨ ਵਿਨਾ ਵਿਞ੍ਞੁਮਨੁਸ੍ਸਿਤ੍ਥਿਯਾ ਛਨ੍ਨੰ ਵਾਚਾਨੰ ਉਪਰਿ ਪਦਾਦਿਵਸੇਨ ਧਮ੍ਮੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਦਾਦਿਗਣਨਾਯ, ਬਹੂਨੰ ਦੇਸਯਤੋ ਮਾਤੁਗਾਮਗਣਨਾਯ ਚ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਮਾਤੁਗਾਮੇ ਮਾਤੁਗਾਮਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਯਕ੍ਖਿਪੇਤਿਪਣ੍ਡਕਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਤਿਰਚ੍ਛਾਨਿਤ੍ਥੀਨੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਛਹਿ ਵਾਚਾਹਿ, ਤਤੋ ਵਾ ਓਰੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੇ ਵਾ ਪੁਰਿਸੇ ਸਤਿ, ਸਯੰ ਵਾ ਉਟ੍ਠਾਯ, ਪੁਨ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਮਾਤੁਗਾਮਸ੍ਸ ਦੇਸਯਤੋ, ''ਦੀਘਨਿਕਾਯੋ ਨਾਮ ਭਨ੍ਤੇ ਕਿਮਤ੍ਥਿਯੋ''ਤਿ ਏਵੰ ਪਨ ਪੁਟ੍ਠੋ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਦੀਘਨਿਕਾਯੰ ਦੇਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੰ ਮਾਤੁਗਾਮੇ ਸੁਣਨ੍ਤੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਛਨ੍ਨੰ ਵਾਚਾਨੰ ਉਪਰਿ ਦੇਸਨਾ, ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੋ ਮਾਤੁਗਾਮੋ, ਇਰਿਯਾਪਥਪਰਿਵਤ੍ਤਾਭਾਵੋ, ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕਸ੍ਸਾਭਾਵੋ, ਅਪਞ੍ਹਾਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਕੇਵਲੰ ਇਧ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯੰ ਹੋਤੀਤਿ।

ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਭੂਤਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਰਾਜਿਕੇ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੰ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਝਾਯੀਨਞ੍ਚੇਵ ਅਰਿਯਾਨਞ੍ਚ ਧਮ੍ਮੰ। **ਭੂਤਸ੍ਮਿੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨਿ ਝਾਨਾਦਿਧਮ੍ਮੇ ਸਤਿ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਞ੍ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਰੋਚਯਤੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਵਗ੍ਗੁਮੁਦਾਤੀਰਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਤੇਸੰ ਭੂਤਾਰੋਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ , ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਨਿਪ੍ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਅਤ੍ਤਨਿ ਵਿਜ੍ਜਮਾਨੰ ਝਾਨਾਦਿਧਮ੍ਮੰ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਚੇ ਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਸੋ ਅਨਨ੍ਤਰਮੇਵ ''ਅਯੰ ਝਾਨਲਾਭੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਅਰਿਯੋ''ਤਿ ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਆਕਾਰੇਨ ਤਮਤ੍ਥੰ ਜਾਨਾਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਨੋ ਚੇ ਜਾਨਾਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਆਰੋਚਿਤੰ ਪਨ ਜਾਨਾਤੁ ਵਾ, ਮਾ ਵਾ, ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਤਥਾਰੂਪੇ ਕਾਰਣੇ ਸਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚਯਤੋ, ਆਦਿਕਮ੍ਮਿਕਸ੍ਸ ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਯਸ੍ਮਾ ਪਨ ਅਰਿਯਾਨੰ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦਿਭਾਵੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਝਾਨਲਾਭਿਨੋ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਸਤਿ ਝਾਨਾ ਪਰਿਹਾਯਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਇਧ ਨ ਗਹਿਤਾ। ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਭੂਤਤਾ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚਨੰ, ਤਙ੍ਖਣਵਿਜਾਨਨਾ, ਅਨਞ੍ਞਾਪਦੇਸੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਭੂਤਾਰੋਚਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਕਿਰਿਯੰ, ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖੰ, ਅਚਿਤ੍ਤਕੰ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜੰ, ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ, ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ, ਕੁਸਲਾਬ੍ਯਾਕਤਚਿਤ੍ਤੇਹਿ ਦ੍ਵਿਚਿਤ੍ਤੰ, ਸੁਖਮਜ੍ਝਤ੍ਤਵੇਦਨਾਹਿ ਦ੍ਵਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਭੂਤਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਾਰਾਜਿਕੰ ਅਨਜ੍ਝਾਪਨ੍ਨਸ੍ਸ। **ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲ**ਨ੍ਤਿ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾਨਮੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨੰ, ਇਧ ਪਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਮੇਵ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੰ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ**ਤਿ ਯੰ ਸਙ੍ਘੋ ਅਭਿਣ੍ਹਾਪਤ੍ਤਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਯਤਿੰ ਸੰਵਰਤ੍ਥਾਯ ਆਪਤ੍ਤੀਨਞ੍ਚ ਕੁਲਾਨਞ੍ਚ ਪਰਿਯਨ੍ਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਕਤ੍ਵਾ ਵਾ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਤਿਕੰ ਕਰੋਤਿ, ਤੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਅਯਥਾਕਤਿਕਾਯ ''ਅਯੰ ਅਸੁਚਿੰ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਆਪਨ੍ਨੋ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਘਟੇਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਆਰੋਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ , ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਵਸੇਸੇ ਛ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧੇ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪੁਰਿਮਪਞ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵੀਤਿਕ੍ਕਮਸਙ੍ਖਾਤੰ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਵਾ ਇਤਰੰ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੰ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੰ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤੰ ਵਾ

ਆਪਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤੰ ਵਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੰ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਵਤ੍ਥੁਕੋ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚਨੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਅਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਵੇਦਨਾ ਪਨ ਇਧ ਦੁਕ੍ਖਾਯੇਵਾਤਿ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਰੋਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਪਥਵੀਖਣਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਪਥਵਿ**ਨ੍ਤਿ ਦੁਵਿਧਾ ਪਥਵੀ ਜਾਤਪਥਵੀ ਅਜਾਤਪਥਵੀਤਿ। ਤਤ੍ਥ **ਜਾਤਪਥਵੀ** ਸੁਦ੍ਧਮਿਸ੍ਸਪੁਞ੍ਜਵਸੇਨ ਤਿਵਿਧਾ, ਤਤ੍ਥ **ਸੁਦ੍ਧਪਥਵੀ** ਨਾਮ ਪਕਤਿਯਾ ਸੁਦ੍ਧਪੰਸੁ ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਮਤ੍ਤਿਕਾ ਵਾ। **ਮਿਸ੍ਸਪਥਵੀ** ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਪੰਸੁਤੋ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਤੋ ਵਾ ਪਾਸਾਣਸਕ੍ਖਰਕਥਲਮਰੁਮ੍ਬਵਾਲੁਕਾਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਤਤਿਯਭਾਗੋ ਹੋਤਿ। **ਪੁਞ੍ਜਪਥਵੀ** ਨਾਮ ''ਅਤਿਰੇਕਚਾਤੁਮਾਸੰ ਓਵਟ੍ਠੋ ਪੰਸੁਪੁਞ੍ਜੋ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਾਪੁਞ੍ਜੋ ਵਾ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੮੬) ਵੁਤ੍ਤੰ, ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੇਨ ਪਨ ਮਿਸ੍ਸਕਪੁਞ੍ਜੋਪਿ ਪਿਟ੍ਠਿਪਾਸਾਣੇ ਠਿਤਸੁਖੁਮਰਜਮ੍ਪਿ ਚ ਦੇਵੇ ਫੁਸਾਯਨ੍ਤੇ ਸਕਿੰ ਤਿਨ੍ਤੰ ਚਤੁਮਾਸਚ੍ਚਯੇਨ ਤਿਨ੍ਤੋਕਾਸੋ ਪੁਞ੍ਜਪਥਵਿਸਙ੍ਖਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਿਵਿਧਾਪਿ ਚੇਸਾ ਪਥਵੀ ਉਦ੍ਧਨਪਤ੍ਤਪਚਨਾਦਿਵਸੇਨ ਵਾ ਯਥਾ ਤਥਾ ਵਾ ਅਦਡ੍ਢਾ 'ਜਾਤਪਥਵੀ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਦਡ੍ਢਾ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਤੋ ਅਧਿਕਤਰਪਾਸਾਣਾਦਿਮਿਸ੍ਸਾ ਵਾ **ਅਜਾਤਪਥਵੀ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਕੋ ਪਨ ਵਾਦੋ ਸੁਦ੍ਧਪਾਸਾਣਾਦਿਭੇਦਾਯ। ਤਤ੍ਥ ਯਾ 'ਜਾਤਪਥਵੀ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਅਯੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯਪਥਵੀ। ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਤੰ ਏਵਰੂਪੰ ਪਥਵਿੰ ਸਯੰ ਖਣਤਿ, ਖਣਨਭੇਦਨਵਿਲੇਖਨਪਚਨਾਦੀਹਿ ਵਿਕੋਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਯੋ ਪਨ ਖਣਾਪੇਤਿ, ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਕੋਪਾਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ''ਇਮੰ ਪਦੇਸ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਇਮੰ ਪਥਵਿ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਏਵੰ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ''ਖਣ, ਭਿਨ੍ਦ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਸਕਿੰ ਆਣਤ੍ਤੋ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਖਣਨ੍ਤੋ ਆਣਾਪਕਸ੍ਸ ਏਕਮੇਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸਚੇ ਇਤਰੋ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਵਾਚਾਯ ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਆਲਵਿਯੰ ਆਲਵਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਥਵਿਖਣਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਪਥਵਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਪਥਵਿਯਾ ਪਥਵਿਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਓਕਾਸੰ ਅਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ''ਪੋਕ੍ਖਰਣਿੰ ਖਣ, ਆਵਾਟੰ ਖਣ, ਕਨ੍ਦੰ ਖਣਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਆਤਪੇਨ ਸੁਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ਫਲਿਤਕਦ੍ਦਮੰ ਵਾ ਗੋਕਣ੍ਟਕੰ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਪਥਵਿਯਾ ਅਸਮ੍ਬਦ੍ਧੰ ਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਤਨਦਿਤਟੰ ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਙ੍ਗਲਚ੍ਛਿਨ੍ਨਮਤ੍ਤਿਕਾਪਿਣ੍ਡਨ੍ਤਿਏਵਮਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਞ੍ਚ ਅਜਾਤਪਥਵਿੰ ਵਿਕੋਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ''ਇਮਸ੍ਸ ਥਮ੍ਭਸ੍ਸ ਆਵਾਟੰ ਜਾਨ , ਮਤ੍ਤਿਕੰ ਦੇਹਿ, ਮਤ੍ਤਿਕੰ ਆਹਰ, ਪੰਸੁਨਾ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ, ਮਤ੍ਤਿਕੰ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਰੁਕ੍ਖਾਦਿਪਵਟ੍ਟਨੇਨ ਭਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਸਤਿਯਾ ਪਾਦਙ੍ਗੁਟ੍ਠਕਾਦੀਹਿ ਵਿਲੇਖਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਜਾਤਪਥਵਿਭਾਵੰ ਵਾ, ''ਖਣਾਮਿ ਵਾ ਅਹ''ਨ੍ਤਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਜਾਤਪਥਵੀ, ਪਥਵਿਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਖਣਨਖਣਾਪਨਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜੰ, ਤਿਚਿਤ੍ਤੰ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਪਥਵੀਖਣਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਮੁਸਾਵਾਦਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਭੂਤਗਾਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਭੂਤਗਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਭੂਤਗਾਮਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਭੂਤਗਾਮਪਾਤਬ੍ਯਤਾਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭਵਨ੍ਤਿ ਅਹੇਸੁਞ੍ਚਾਤਿ ਭੂਤਾ, ਜਾਯਨ੍ਤਿ ਵਡ੍ਢਨ੍ਤਿ ਜਾਤਾ ਵਡ੍ਢਿਤਾ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਗਾਮੋ**ਤਿ ਰਾਸਿ, ਭੂਤਾਨੰ ਗਾਮੋ, ਭੂਤਾ ਏਵ ਵਾ ਗਾਮੋਤਿ ਭੂਤਗਾਮੋ, ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਹਰਿਤਤਿਣਰੁਕ੍ਖਾਦੀਨਮੇਤੰ ਅਧਿਵਚਨੰ। ਪਾਤਬ੍ਯਸ੍ਸ ਭਾਵੋ ਪਾਤਬ੍ਯਤਾ, ਛੇਦਨਭੇਦਨਾਦੀਹਿ ਯਥਾਰੁਚਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਤਸ੍ਸੰ ਭੂਤਗਾਮਪਾਤਬ੍ਯਤਾਯ, ਨਿਮਿਤ੍ਤਤ੍ਥੇ ਚੇਤੰ ਭੁਮ੍ਮਵਚਨੰ, ਭੂਤਗਾਮਪਾਤਬ੍ਯਤਾਹੇਤੁ ਭੂਤਗਾਮਸ੍ਸ ਛੇਦਨਾਦਿਪਚ੍ਚਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਥਵਿਉਦਕਪਾਕਾਰਾਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਜਾਤੰ ਅਸੁਕ੍ਖੰ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਅਤਿਸੁਖੁਮਤਿਣਮ੍ਪਿ ਸਾਸਪਬੀਜਕਸੇਵਾਲਮ੍ਪਿ ਉਦ੍ਧਰਣਚ੍ਛੇਦਨਵਿਜ੍ਝਨਾਦੀਹਿ ਵਿਕੋਪੇਤਿ ਵਾ ਪਥਵਿਖਣਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵਿਕੋਪਾਪੇਤਿ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਆਲਵਿਯੰ ਆਲਵਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਰੁਕ੍ਖਛਿਨ੍ਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਭੂਤਗਾਮਤੋ ਵਿਯੋਜਿਤਮੂਲਬੀਜਖਨ੍ਧਬੀਜਫਲਬੀਜਅਗ੍ਗਬੀਜਬੀਜਬੀਜਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਾਜਨਗਤੰ ਵਾ ਰਾਸਿਕਤੰ ਵਾ ਭੂਮਿਯੰ ਰੋਪਿਤਮ੍ਪਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਮੂਲਮਤ੍ਤੰ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਅਙ੍ਕੁਰਮਤ੍ਤੰ ਵਾ ਸਚੇਪਿਸ੍ਸ ਵਿਦਤ੍ਥਿਮਤ੍ਤਾ ਪਤ੍ਤਵਟ੍ਟਿ ਨਿਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ, ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਵਾ ਮੂਲੇ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਵਾ ਮੂਲੇ ਯਾਵ ਅਙ੍ਕੁਰੋ ਹਰਿਤੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਾਵ ਤੰ ਵਿਕੋਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਤਥਾ ਭੂਤਗਾਮਬੀਜਗਾਮੇ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਭੂਤਗਾਮਬੀਜਗਾਮੇ ਭੂਤਗਾਮਬੀਜਗਾਮਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ। ਉਭਯਤ੍ਥ ਪਨ ਅਤਥਾਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਸਤਿਯਾ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਕੋਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, 'ਇਮੰ ਰੁਕ੍ਖ'ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਅਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ''ਰੁਕ੍ਖੰ ਛਿਨ੍ਦ, ਵਲ੍ਲਿੰ ਛਿਨ੍ਦਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ''ਇਮੰ ਪੁਪ੍ਫੰ ਵਾ ਫਲੰ ਵਾ ਜਾਨ, ਇਮੰ ਦੇਹਿ, ਇਮੰ ਆਹਰ, ਇਮਿਨਾ ਮੇ ਅਤ੍ਥੋ, ਇਮੰ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਏਵੰ ਕਪ੍ਪਿਯਵਚਨੇਨ ਭੂਤਗਾਮਤੋ ਵਿਯੋਜਿਤੰ ਪਨ ਬੀਜਜਾਤੰ ਪੁਨ ਪਿ ''ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ। ਏਵਞ੍ਹਿਸ੍ਸ ਬੀਜਗਾਮਪਰਿਮੋਚਨਮ੍ਪਿ ਕਤੰ ਹੋਤਿ।

ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਪਨ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਵਾ ਨਖੇਨ ਵਾ ਸਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਚ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਅਗ੍ਗਿਨਾ ਏਕਦੇਸੇ ਫੁਸਨ੍ਤੇਨ 'ਕਪ੍ਪਿਯ'ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬੰ। ਸਤ੍ਥੇਨ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਤਿਖਿਣਸਤ੍ਥਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਸੂਚਿਨਖਚ੍ਛੇਦਨਾਦੀਨਮ੍ਪਿ ਤੁਣ੍ਡੇਨ ਵਾ ਧਾਰਾਯ ਵਾ ਵੇਧੰ ਵਾ ਛੇਦੰ ਵਾ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੇਨ ਤਥੇਵ ਕਾਤਬ੍ਬੰ। ਨਖੇਨ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗੋਮਹਿੰਸਾਦੀਨੰ ਖੁਰੇ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਅਪੂਤਿਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨੰ ਵਾ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਾਨੰ ਵਾ ਨਖੇਨ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਆਹਟੇਨਾਪਿ ਸਤ੍ਥੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਕਾਤਬ੍ਬੰ। ਤਤ੍ਥ ਸਚੇਪਿ ਬੀਜਾਨੰ ਪਬ੍ਬਤਮਤ੍ਤੋ ਰਾਸਿ, ਰੁਕ੍ਖਸਹਸ੍ਸੰ ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਏਕਾਬਦ੍ਧੰ, ਉਚ੍ਛੂਨੰ ਵਾ ਮਹਾਭਾਰੋ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੋ ਹੋਤਿ, ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਬੀਜੇ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖਸਾਖਾਯ ਵਾ ਉਚ੍ਛੁਮ੍ਹਿ ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਤੇ ਸਬ੍ਬੰ ਕਤੰ ਹੋਤਿ। ਉਚ੍ਛੁੰ ''ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਬਦ੍ਧੰ ਦਾਰੁਕੰ ਵਿਜ੍ਝਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਸਚੇ ਪਨ ਯਾਯ ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਭਾਰੋ ਬਦ੍ਧੋ, ਤੰ ਵਿਜ੍ਝਤਿ, ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਮਰਿਚਪਕ੍ਕਾਦੀਹਿ ਮਿਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਭਤ੍ਤੰ ਆਹਰਨ੍ਤਿ, ''ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਸਚੇਪਿ ਭਤ੍ਤਸਿਤ੍ਥੇ ਵਿਜ੍ਝਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ, ਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯਾਗੁਯਾ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨਿ ਪਨ ਏਕਾਬਦ੍ਧਾਨਿ ਹੁਤ੍ਵਾ ਨ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਏਕੇਕੰ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬੰ। ਕਪਿਟ੍ਠਫਲਾਦੀਨੰ ਅਨ੍ਤੋ ਮਿਞ੍ਜੰ ਕਟਾਹੰ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਸਞ੍ਚਰਤਿ, ਭਿਨ੍ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੰ। ਏਕਾਬਦ੍ਧਾ ਚੇ, ਕਟਾਹੇਪਿ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯੰ ਪਨ ਫਲੰ ਤਰੁਣੰ ਹੋਤਿ ਅਬੀਜੰ ਯਞ੍ਚ ਨਿਬ੍ਬਟ੍ਟਬੀਜੰ ਬੀਜੰ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ, ਤਤ੍ਥ ਕਪ੍ਪਿਯਕਰਣਕਿਚ੍ਚੰ ਨਤ੍ਥਿ। ਭੂਤਗਾਮੋ, ਭੂਤਗਾਮਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਵਿਕੋਪਨੰ ਵਾ ਵਿਕੋਪਾਪਨੰ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਥਵਿਖਣਨਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਭੂਤਗਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ ਯਮਤ੍ਥਂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਿਨਯਧਰੋ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਵਦਤੀਤਿ **ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੋ**, ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਣਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਵਿਹੇਸਤੀਤਿ **ਵਿਹੇਸਕੋ**, ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ ਵਿਹੇਸਕੇ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਦ੍ਵਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਦ੍ਵਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਸਾਵਸੇਸਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਿਯਮਾਨੋ ਤਂ ਨ ਕਥੇਤੁਕਾਮੋ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਚਨੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਛਾਦੇਨ੍ਤੋ ਤਥਾ ਤਥਾ ਵਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਯੋ ਚ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੇਨ ਵਿਹੇਸੇਤਿ, ਤੇਸਂ ਯਂ ਭਗਵਤਾ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਕਮ੍ਮਞ੍ਚੇਵ ਵਿਹੇਸਕਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਕਤੇ ਪੁਨ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤਾਨਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਛਨ੍ਨਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਨਾਰੋਪਿਤੇ ਪਨ ਅਞ੍ਞਵਾਦਕੇ ਵਾ ਵਿਹੇਸਕੇ ਵਾ ਤਥਾ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨਭਾਵਂ ਵਾ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ''ਕਿਂ ਤੁਮ੍ਹੇ ਭਣਥਾ''ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਤੋ, ਗੇਲਞ੍ਞੇਨ ਵਾ, ''ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਾਦੀਨਿ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਵਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਨਕਮ੍ਮਾਰਹਸ੍ਸ ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਨ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇਨ ਆਰੋਪਿਤਤਾ, ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਵਤ੍ਥੁਨਾ ਵਾ ਅਨੁਯੁਞ੍ਜਿਯਮਾਨਤਾ, ਛਾਦੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਣਂ ਵਾ ਤੁਣ੍ਹੀਭਾਵੋ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਂ, ਸਿਯਾ ਅਕਿਰਿਯਂ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਞ੍ਚ ਹੋਤੀਤਿ।

ਅਞ੍ਞਵਾਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ ਯੇਨ ਵਚਨੇਨ ਉਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿ ''ਛਨ੍ਦਾਯ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਰੋਤੀ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਦਨ੍ਤਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤਂ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਕਾਦਿਭੇਦਂ ਤਸ੍ਸ ਅਯਸਕਾਮਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਅਵਜਾਨਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਵਞ੍ਞਾਯ ਓਲੋਕਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਲਾਮਕਤੋ ਵਾ ਚਿਨ੍ਤਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਵਚਨਂ **ਉਜ੍ਝਾਪਨਕਂ**। ਯੇਨ ਚ ਤਥੇਵ ਵਦਨ੍ਤਾ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਤਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਂ ਪਕਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਤਂ **ਖਿਯ੍ਯਨਕਂ**, ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਜ੍ਝਾਪਨਕੇ ਖਿਯ੍ਯਨਕੇ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਵਤ੍ਥੁਦ੍ਵਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਦ੍ਵਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਯਸਕਾਮਤਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਦਨ੍ਤੋ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਤਿ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਹੋਤਿ।

ਰਾਜਗਹੇ ਮੇਤ੍ਤਿਯਭੂਮਜਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਜ੍ਝਾਪਨਖਿਯ੍ਯਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਯਂ ਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਨ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤਥਾ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਚ ਅਵਣ੍ਣਂ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਨ ਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਵਣ੍ਣਂ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿਦੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਪਕਤਿਯਾਵ ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇਨ ਸਮ੍ਮਤਤਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਅਗਤਿਗਮਨਾਭਾਵੋ, ਤਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਕਾਮਤਾ, ਯਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵਦਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਉਜ੍ਝਾਪਨਂ ਵਾ ਖਿਯ੍ਯਨਂ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਛ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਮੇਵਾਤਿ।

ਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਪਠਮਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਸਙ੍ਘਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ। ਮਞ੍ਚਾਦੀਸੁ ਯੋਕੋਚਿ ਮਞ੍ਚਸਙ੍ਖੇਪੇਨ ਕਤੋ ਸਬ੍ਬੋਪਿ **ਮਞ੍ਚੋ**ਯੇਵ, **ਪੀਠੇ**ਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪਨ ਚੋਲ਼ੇਨ ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਚਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਛਵਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਲੋਮਂ ਤਾਲੀਸਪਤ੍ਤਞ੍ਚ ਯੇਹਿ ਕੇਹਿਚਿ ਲੋਮਪਣ੍ਣਤਿਣਵਾਕਚੋਲ਼ੇਹਿ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਕਤਸੇਨਾਸਨਂ **ਭਿਸੀ**ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਿਤੁਮ੍ਪਿ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪਮਾਣਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਪਿ ਚੇਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥਿ। **ਕੋਚ੍ਛਂ** ਪਨ ਵਾਕਉਸੀਰਮੁਞ੍ਜਪਬ੍ਬਜਾਦੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਮਯਂ ਅਨ੍ਤੋ ਸਂਵੇਲ੍ਲਿਤ੍ਵਾ ਬਦ੍ਧਂ ਹੇਟ੍ਠਾ ਚ ਉਪਰਿ ਚ ਵਿਤ੍ਥਤਂ ਪਣਵਸਣ੍ਠਾਨਂ ਮਜ੍ਝੇ ਸੀਹਚਮ੍ਮਾਦਿਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਅਕਪ੍ਪਿਯਚਮ੍ਮਂ ਨਾਮੇਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥਿ। ਸੇਨਾਸਨਞ੍ਹਿ ਸੋਵਣ੍ਣਮਯਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯੇ ਅਵਸ੍ਸਿਕਸਙ੍ਕੇਤਾ ਵਸ੍ਸਾਨਮਾਸਾਤਿ ਏਵਂ ਅਸਞ੍ਞਿਤਾ ਅਟ੍ਠ ਮਾਸਾ, ਤੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਇਤਰੇਸੁ ਚਤੂਸੁ ਮਾਸੇਸੁ ਸਚੇਪਿ ਦੇਵੋ ਨ ਵਸ੍ਸਤਿ। ਤਥਾਪਿ ਪਕਤਿਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਚ ਓਵਸ੍ਸਕਮਣ੍ਡਪੇ ਚ ਸਨ੍ਥਰਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਹੇਮਨ੍ਤੇ ਵਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਅਪਰੇਪਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਗਿਮ੍ਹੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਿਗਤਵਲਾਹਕਂ ਵਿਸੁਦ੍ਧਂ ਨਭਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਦਾ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿ। ਕਾਕਾਦੀਨਂ ਨਿਬਦ੍ਧਵਾਸਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਪਨ ਕਦਾਚਿਪਿ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਇਤਿ ਯਤ੍ਥ ਚ ਯਦਾ ਚ ਸਨ੍ਥਰਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਮਿਧ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸਸਙ੍ਖਮੇਵ ਗਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾਤਿ ਤਥਾਰੂਪੇ ਠਾਨੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਪਰਸ੍ਸ ਵਾ ਅਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ। ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਸਨ੍ਥਤਮ੍ਪਿ ਹਿ ਯਾਵ ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਨ ਨਿਸੀਦਤਿ, 'ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵ'ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਨ ਭਣਤਿ, ਤਾਵ ਸਨ੍ਥਾਰਕਸ੍ਸੇਵ ਭਾਰੋ। **ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ। ਏਤਦੇਵ ਹਿ ਤਸ੍ਸ ਪਲਿਬੋਧੋ ਹੋਤਿ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਸਨ੍ਥਤਂ ਸਨ੍ਥਾਰਕਸ੍ਸੇਵ ਭਾਰੋ, ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਯਾਵ ਆਣਾਪਕੋ ਤਤ੍ਥ ਨ ਨਿਸੀਦਤਿ, 'ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵ'ਨ੍ਤਿ ਵਾ ਨ ਭਣਤਿ। ਯਸ੍ਮਿਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪਿਤੇ ਵਾ ਪਕਤਿਸਨ੍ਥਤੇ ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਤਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਭਾਰੋ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪਿਤਨ੍ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। **ਤਂ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੋ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ, ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ**ਾਤਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਪਤਿਰੂਪੇ ਠਾਨੇ ਨ ਠਪੇਯ੍ਯ, ਪਰੇਨ ਵਾ ਤਥਾ ਨ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ। **ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ**ਾਤਿ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰੋ ਵਾ ਆਰਾਮਿਕੋ ਵਾ ਲਜ੍ਜੀ ਹੋਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਲਿਬੋਧਂ ਵਿਯ ਮਞ੍ਞਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਤਸ੍ਸ ਅਨਿਯ੍ਯਾਤੇਤ੍ਵਾ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖੋ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਥਾਮਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸ ਏਕੇਨ ਪਾਦੇਨ ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਭੋਜਨਸਾਲਾਯ ਠਿਤੋ ਪਨ ''ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਦਿਵਾਵਿਹਾਰਟ੍ਠਾਨੇ ਪਞ੍ਞਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਾਦੁਦ੍ਧਾਰੇਨ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਨ੍ਥਤਂ ਅਨੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਪਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਚਿਮਿਲਿਕਂ ਵਾ ਉਤ੍ਤਰਤ੍ਥਰਣਂ ਵਾ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਵਾ ਤਟ੍ਟਿਕਂ ਵਾ ਚਮ੍ਮਕ੍ਖਣ੍ਡਂ ਵਾ ਪਾਦਪੁਞ੍ਛਨਂ ਵਾ ਫਲਕਪੀਠਂ ਵਾ ਯਂ ਵਾ ਪਨਞ੍ਞਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਂ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਂ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਤ੍ਤਾਧਾਰਕਮ੍ਪਿ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੇ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਆਰਞ੍ਞਕੇਨ ਪਨ ਅਸਤਿ ਅਨੋਵਸ੍ਸਕੇ ਸਬ੍ਬਂ ਰੁਕ੍ਖੇ ਲਗ੍ਗੇਤ੍ਵਾਪਿ ਯਥਾ ਵਾ ਉਪਚਿਕਾਹਿ ਨ ਖਜ੍ਜਤਿ, ਏਵਂ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਬ੍ਭੋਕਾਸਿਕੇਨ ਪਨ ਚੀਵਰਕੁਟਿਕਂ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਰਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕੇ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ, ਉਦ੍ਧਰਣਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਗਮਨੇ, ਓਤਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ''ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਧਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤੋ, ਵੁਡ੍ਢਤਰਾ ਉਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਮਨੁਸ੍ਸੋ ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਕੋਚਿ ਇਸ੍ਸਰੋ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸੀਹਾਦਯੋ ਤਂ ਠਾਨਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧਂ ਹੋਤਿ, ਤਥਾ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧੇ ਵਾ ਸੇਨਾਸਨੇ, ਜੀਵਿਤਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਰਾਯਕਰਾਸੁ ਆਪਦਾਸੁ ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਮਞ੍ਚਾਦੀਨਂ ਸਙ੍ਘਿਕਤਾ, ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੇ ਦੇਸੇ ਸਨ੍ਥਰਣਂ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪਨਂ ਵਾ, ਅਪਲਿਬੁਦ੍ਧਤਾ, ਆਪਦਾਯ ਅਭਾਵੋ, ਨਿਰਪੇਕ੍ਖਤਾ, ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤਾਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਛ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਪਠਮਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਦੁਤਿਯਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਵਿਹਾਰੇ**ਤਿ ਗਬ੍ਭੇ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਸਬ੍ਬਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਵੁਤ੍ਤਸੇਨਾਸਨੇ। **ਸੇਯ੍ਯ**ਨ੍ਤਿ ਸੇਯ੍ਯਾ ਨਾਮ ਭਿਸੀ ਚਿਮਿਲਿਕਾ ਉਤ੍ਤਰਤ੍ਥਰਣਂ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਤਟ੍ਟਿਕਾ ਚਮ੍ਮਕ੍ਖਣ੍ਡੋ ਨਿਸੀਦਨਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ ਤਿਣਸਨ੍ਥਾਰੋ ਪਣ੍ਣਸਨ੍ਥਾਰੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਚਿਮਿਲਿਕਾ** ਨਾਮ ਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਾਯ ਭੂਮਿਯਾ ਵਣ੍ਣਾਨੁਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਂ ਕਤਾ। **ਉਤ੍ਤਰਤ੍ਥਰਣਂ** ਨਾਮ ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਦੀਨਂ ਉਪਰਿ ਅਤ੍ਥਰਿਤਬ੍ਬਯੁਤ੍ਤਕਂ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ।

ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਨਾਮ ਚਿਮਿਲਿਕਾਯ ਸਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਰਿ, ਅਸਤਿ ਸੁਦ੍ਧਭੂਮਿਯਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤਬ੍ਬਾ ਕਟਸਾਰਕਾਦਿ ਵਿਕਤਿ। **ਤਟ੍ਟਿਕਾ** ਨਾਮ ਤਾਲਪਣ੍ਣਾਦੀਹਿ ਕਤਤਟ੍ਟਿਕਾ। **ਚਮ੍ਮਕ੍ਖਣ੍ਡੋ** ਨਾਮ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਚਮ੍ਮਂ, ਸੀਹਚਮ੍ਮਾਦੀਨਞ੍ਹਿ ਪਰਿਹਰਣੇਯੇਵ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੋ, ਸੇਨਾਸਨਪਰਿਭੋਗੇ ਪਨ ਅਕਪ੍ਪਿਯਚਮ੍ਮਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। **ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਂ** ਨਾਮ ਪਾਵਾਰੋ ਕੋਜਵੋਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ, ਸੇਸਂ ਪਾਕਟਮੇਵ। ਇਤਿ ਇਮਾਸੁ ਦਸਸੁ ਸੇਯ੍ਯਾਸੁ ਏਕਮ੍ਪਿ ਸੇਯ੍ਯਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸ੍ਸਗ੍ਗੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਦਿਸਂਗਮਿਕੋ ਯਥਾ ਠਪਿਤਂ ਉਪਚਿਕਾਹਿ ਨ ਖਜ੍ਜਤਿ, ਤਥਾ ਠਪਨਵਸੇਨ ਨੇਵ ਉਦ੍ਧਰੇਯ੍ਯ, ਨ ਉਦ੍ਧਰਾਪੇਯ੍ਯ, ਪੁਰਿਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਂ ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮਪਾਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਉਪਚਿਕਾਸਙ੍ਕਾ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤੋ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਪਿ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਆਪੁਚ੍ਛਨਂ ਪਨ ਵਤ੍ਤਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸੇਯ੍ਯਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਪਨ ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੇ ਬਹਿ ਆਸਨ੍ਨੇ ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਯ ਵਾ ਅਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨਮਣ੍ਡਪੇ ਵਾ ਪਰਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਵਾਪਿ ਬਹੂਨਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਭੂਤੇ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ, ਮਞ੍ਚਪੀਠਞ੍ਚ ਵਿਹਾਰੇ ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਵਿਹਾਰੂਪਚਾਰੇ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਦ੍ਧਰਣਾਦੀਨਿ ਅਕਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕੇ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ, ਉਦ੍ਧਰਣਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ, ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧਂ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਗਮਨੇ, ਯੋ ਚ ''ਅਜ੍ਜੇਵ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਾਪੇਕ੍ਖੋ ਨਦਿਪਾਰਂ ਵਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥਸ੍ਸ ਗਮਨਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਠਿਤੋ ਕਞ੍ਚਿ ਪੇਸੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਆਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਨਦਿਪੂਰਰਾਜਚੋਰਾਦੀਸੁ ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧੋ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਚ੍ਚਾਗਨ੍ਤੁਂ, ਤਸ੍ਸ ਚ, ਆਪਦਾਸੁ ਚ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸੇਯ੍ਯਾ , ਤਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘਿਕਤਾ, ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਥਰਣਂ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪਨਂ ਵਾ, ਅਪਲਿਬੁਦ੍ਧਤਾ, ਆਪਦਾਯ ਅਭਾਵੋ, ਅਨਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਦਿਸਾਪਕ੍ਕਮਨਂ , ਉਪਚਾਰਸੀਮਾਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਨਨ੍ਤਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸੇਨਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਜਾਨਨ੍ਤਿ** ''ਅਨੁਟ੍ਠਾਪਨੀਯੋ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੋ, ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ ''ਵੁਡ੍ਢੋ'ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, 'ਗਿਲਾਨੋ'ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, 'ਸਙ੍ਘੇਨ ਦਿਨ੍ਨੋ'ਤਿ ਜਾਨਾਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੧੨੧) ਵੁਤ੍ਤਂ। ਵੁਡ੍ਢੋ ਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੁਡ੍ਢਤਾਯ ਅਨੁਟ੍ਠਾਪਨੀਯੋ, ਗਿਲਾਨੋ ਗਿਲਾਨਤਾਯ, ਸਙ੍ਘੋ ਪਨ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਵਿਨਯਧਰਗਣਵਾਚਕਾਚਰਿਯਾਨਂ ਵਾ ਬਹੂਪਕਾਰਤਂ ਗੁਣਵਿਸਿਟ੍ਠਤਞ੍ਚ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਧੁਵਵਾਸਤ੍ਥਾਯ ਵਿਹਾਰਂ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੇਨ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਸੋਪਿ ਅਨੁਟ੍ਠਾਪਨੀਯੋ। **ਪੁਬ੍ਬੁਪਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬਂ ਉਪਗਤਂ। **ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਾ**ਤਿ ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਨਂ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਵਿਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਚਾਰਂ ਅਨੁਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ। ਤਤ੍ਥ ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਨਂ ਤਾਵ ਮਹਲ੍ਲਕੇ ਵਿਹਾਰੇ ਸਮਨ੍ਤਾ ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਹਤ੍ਥੋ ਉਪਚਾਰੋ, ਖੁਦ੍ਦਕੇ ਯਤੋ ਪਹੋਤਿ, ਤਤੋ ਦਿਯਡ੍ਢੋ ਹਤ੍ਥੋ , ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਪਵਿਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਦਧੋਵਨਪਾਸਾਣਤੋ ਯਾਵ ਮਞ੍ਚਪੀਠਂ, ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਮਞ੍ਚਪੀਠਤੋ ਯਾਵ ਪਸ੍ਸਾਵਟ੍ਠਾਨਂ, ਤਾਵ ਉਪਚਾਰੋ। **ਸੇਯ੍ਯਂ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਬਾਧਂ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮਤਾਯ ਤਸ੍ਮਿਂ ਉਪਚਾਰੇ ਦਸਸੁ ਸੇਯ੍ਯਾਸੁ ਏਕਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਥਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਥਰਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਦ੍ਵੇਪਿ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਸੇਯ੍ਯਕਪ੍ਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਵੁਤ੍ਤੂਪਚਾਰਤੋ ਵਾ ਬਹਿ, ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਦਿਕੇ ਵਾ, ਵਿਹਾਰਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੇ ਵਾ, ਸਨ੍ਥਰਣਸਨ੍ਥਰਾਪਨੇਸੁਪਿ ਨਿਸਜ੍ਜਸਯਨੇਸੁਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਕੇ ਪਨ ਵਿਹਾਰੇ ਸਨ੍ਥਰਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯੋ ਚ ਗਿਲਾਨੋ ਵਾ ਸੀਤੁਣ੍ਹਪੀਲਿਤੋ ਵਾ ਪਵਿਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਚ, ਆਪਦਾਸੁ ਚ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘਿਕਵਿਹਾਰਤਾ, ਅਨੁਟ੍ਠਾਪਨੀਯਭਾਵਜਾਨਨਂ, ਸਮ੍ਬਾਧੇਤੁਕਾਮਤਾ, ਉਪਚਾਰੇ ਨਿਸੀਦਨਂ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨਂ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਮੇਵਾਤਿ।

ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਕੁਪਿਤੋ**ਤਿ ਕੁਦ੍ਧੋ। **ਅਨਤ੍ਤਮਨੋ**ਤਿ ਅਤੁਟ੍ਠਚਿਤ੍ਤੋ। **ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯੇ ਅਨੇਕਭੂਮਕਾ ਪਾਸਾਦਾ, ਅਨੇਕਕੋਟ੍ਠਕਾਨਿ ਵਾ ਚਤੁਸ੍ਸਾਲਾਨਿ, ਤਾਦਿਸੇਸੁ ਸੇਨਾਸਨੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਟ੍ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਕੇਨੇਵ ਪਯੋਗੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਾਨਾਪਯੋਗੇਹਿ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ, ਹਤ੍ਥੇਨ ਅਨਾਮਸਿਤ੍ਵਾ 'ਨਿਕ੍ਖਮਾ'ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ 'ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾ'ਤਿ ਆਣਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤੇ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਬਹੁਕੇਪਿ ਦ੍ਵਾਰੇ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤੇ ਇਤਰਸ੍ਸ ਏਕਮੇਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਚੇ ਪਨ ''ਏਤ੍ਤਕਾਨਿ ਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਹੀ''ਤਿ ਵਾ, ''ਯਾਵ ਮਹਾਦ੍ਵਾਰਂ, ਤਾਵ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਹੀ''ਤਿ ਵਾ ਏਵਂ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਆਣਤ੍ਤੋ ਹੋਤਿ, ਦ੍ਵਾਰਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਙ੍ਘਿਕਾ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ

ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ , ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨੇ, ਉਪਟ੍ਠਾਨਸਾਲਾਦਿਕਾ ਵਿਹਾਰੂਪਚਾਰਾ ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨੇ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਨ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਪਰਿਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਵਾ ਵਿਹਾਰਾ ਵਾ ਵਿਹਾਰੂਪਚਾਰਾ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨੇ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪਨੇ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਅਸਮ੍ਬਦ੍ਧੇਸੁ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਸੁ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਗਣਨਾਯ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਕਾ ਵਿਹਾਰਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨੇ, ਸਕਲਸਙ੍ਘਾਰਾਮਤੋਪਿ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਸ੍ਸ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨੇ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪਨੇ ਵਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਸਨਟ੍ਠਾਨਤੋ ਅਲਜ੍ਜਿਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਸ੍ਸ, ਨ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਕਾਨਂ, ਤੇਸਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨੇ ਚ, ਸਯਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘਿਕਵਿਹਾਰੋ , ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਭਾਵਾਦਿਵਿਨਿਮੁਤ੍ਤਤਾ, ਕੋਪੇਨ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਂ ਵਾ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਾਪਨਂ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਵੇਹਾਸਕੁਟਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ**ਤਿ ਉਪਰਿ ਅਚ੍ਛਨ੍ਨਤਲਾਯ ਦ੍ਵਿਭੂਮਿਕਕੁਟਿਯਾ ਵਾ ਤਿਭੂਮਿਕਕੁਟਿਯਾ ਵਾ, ਪਦਭਾਜਨੇ ਪਨ ਇਧ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ ਕੁਟਿਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ''ਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਸੀਸਘਟ੍ਟਾ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੧੩੧) ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗੇ ਵਿਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਪਵੇਸਿਤਪਾਦਕਂ। **ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਭਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ, ਭੁਮ੍ਮਤ੍ਥੇ ਵਾ ਏਤਂ ਉਪਯੋਗਵਚਨਂ, ਮਞ੍ਚੇ ਵਾ ਪੀਠੇ ਵਾ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਭੀ**ਤਿ ਇਦਂ ਪਨ ਪਦਸੋਭਣਤ੍ਥੇ ਉਪਸਗ੍ਗਮਤ੍ਤਮੇਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਾਯ ਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ

ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਯਾਵ ਪਮਾਣਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਸੋ ਹੇਟ੍ਠਿਮਾਹਿ ਤੁਲਾਹਿ ਸੀਸਂ ਨ ਘਟ੍ਟੇਤਿ, ਏਤ੍ਤਕਂ ਉਚ੍ਚਾਯ ਤੁਲਾਨਂ ਉਪਰਿ ਠਪਿਤੇ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕੇ ਮਞ੍ਚੇ ਵਾ ਪੀਠੇ ਵਾ ਨਿਸੀਦਤਿ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪਰਿਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕਂ ਮਞ੍ਚਂ ਪੀਠਂ ਸਹਸਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਨਅਭਿਨਿਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਕੇ ਵਿਹਾਰੇ, ਅਵੇਹਾਸਕੁਟਿਯਾ, ਸੀਸਘਟ੍ਟਾਯ, ਯਸ੍ਸ ਵਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਦਬ੍ਬਸਮ੍ਭਾਰਾਦੀਨਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਅਪਰਿਭੋਗਂ ਹੋਤਿ, ਉਪਰਿਤਲਂ ਵਾ ਪਦਰਸਞ੍ਚਿਤਂ ਸੁਧਾਦਿਪਰਿਕਮ੍ਮਕਤਂ ਵਾ, ਤਤ੍ਥ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕੇ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯੋ ਚੇ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵੇਹਾਸਟ੍ਟੇਪਿ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕੇ ਠਿਤੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ ਵਾ ਲਗ੍ਗੇਤਿ ਵਾ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਪਟਾਣੀ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਪਾਦਸੀਸਾਨਂ ਉਪਰਿ ਆਣੀ ਪਵੇਸਿਤਾ, ਤਤ੍ਥ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘਿਕੋ ਵਿਹਾਰੋ, ਅਸੀਸਘਟ੍ਟਾ ਵੇਹਾਸਕੁਟਿ, ਹੇਟ੍ਠਾ ਸਪਰਿਭੋਗਂ , ਅਪਟਾਣਿਦਿਨ੍ਨੇ ਆਹਚ੍ਚਪਾਦਕੇ ਨਿਸੀਦਨਂ ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨਂ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਵੇਹਾਸਕੁਟਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਮਹਲ੍ਲਕਵਿਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਮਹਲ੍ਲਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਸ੍ਸਾਮਿਕਂ। ਵਿ**ਹਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਉਲ੍ਲਿਤ੍ਤਾਵਲਿਤ੍ਤਂ। **ਯਾਵ ਦ੍ਵਾਰਕੋਸਾ**ਤਿਏਤ੍ਥ ਦ੍ਵਾਰਕੋਸੋ ਨਾਮ ਉਕ੍ਕਟ੍ਠਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਸ੍ਸ ਸਾਮਨ੍ਤਾ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਹਤ੍ਥੋ ਪਦੇਸੋ। **ਅਗ੍ਗਲਟ੍ਠਪਨਾਯਾ**ਤਿ ਸਕਵਾਟਕਸ੍ਸ ਦ੍ਵਾਰਬਨ੍ਧਸ੍ਸ ਨਿਚ੍ਚਲਭਾਵਤ੍ਥਾਯ। ਕਵਾਟਞ੍ਹਿ ਲਹੁਪਰਿਵਤ੍ਤਕਂ ਵਿਵਰਣਕਾਲੇ ਭਿਤ੍ਤਿਂ ਆਹਨਤਿ, ਪਿਦਹਨਕਾਲੇ ਦ੍ਵਾਰਬਨ੍ਧਂ। ਤੇਨ ਆਹਨੇਨ ਭਿਤ੍ਤਿ ਕਮ੍ਪਤਿ, ਤਤੋ ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਚਲਤਿ, ਚਲਿਤ੍ਵਾ ਸਿਥਿਲਾ ਵਾ ਹੋਤਿ ਪਤਤਿ ਵਾ, ਤੇਨਾਹ ਭਗਵਾ ''ਯਾਵ ਦ੍ਵਾਰਕੋਸਾ ਅਗ੍ਗਲਟ੍ਠਪਨਾਯਾ''ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ''ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਨੇਵ ਮਾਤਿਕਾਯਂ, ਨ ਪਦਭਾਜਨੇ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਯਂ ਪਨ ''ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਛਾਦਾਪੇਸਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਲੇਪਾਪੇਸੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੧੩੪) ਅਧਿਕਾਰਤੋ ਯਾਵ ਦ੍ਵਾਰਕੋਸਾ ਅਗ੍ਗਲਟ੍ਠਪਨਾਯ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਲਿਮ੍ਪਿਤਬ੍ਬੋ ਵਾ ਲੇਪਾਪੇਤਬ੍ਬੋ ਵਾਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਪਰਿਕਮ੍ਮਾਯਾ**ਤਿਏਤ੍ਥ **ਆਲੋਕਸਨ੍ਧੀ**ਤਿ ਵਾਤਪਾਨਕਵਾਟਕਾ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ। ਤੇ ਵਿਵਰਣਕਾਲੇ ਵਿਦਤ੍ਥਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਤਿਰੇਕਮ੍ਪਿ ਭਿਤ੍ਤਿਪ੍ਪਦੇਸਂ ਪਹਰਨ੍ਤਿ, ਉਪਚਾਰੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਦਿਸਾਸੁ ਕਵਾਟਵਿਤ੍ਥਾਰਪ੍ਪਮਾਣੋ ਓਕਾਸੋ ਆਲੋਕਸਨ੍ਧਿਪਰਿਕਮ੍ਮਤ੍ਥਾਯ ਲਿਮ੍ਪਿਤਬ੍ਬੋ ਵਾ ਲੇਪਾਪੇਤਬ੍ਬੋ ਵਾਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ।

ਏਵਂ ਲੇਪਕਮ੍ਮੇ ਯਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਛਦਨੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ **ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਚ੍ਛਦਨਸ੍ਸਾ**ਤਿਆਦਿਮਾਹ। ਤਤ੍ਥ **ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਚ੍ਛਦਨਸ੍ਸ ਪਰਿਯਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਛਦਨਸ੍ਸ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯਂ, **ਪਰਿਯਾਯਂ** ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੋ, ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਦ੍ਵਯਂ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਤ੍ਤਯਂ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇ ਠਿਤੇਨਾ**ਤਿ ਅਹਰਿਤੇ ਠਿਤੇਨ। **ਹਰਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਚੇਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਧਞ੍ਞਾਦਿਭੇਦਂ ਪੁਬ੍ਬਣ੍ਣਂ, ਮੁਗ੍ਗਮਾਸਤਿਲਕੁਲਤ੍ਥਅਲਾਬੁਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਾਦਿਭੇਦਞ੍ਚ ਅਪਰਣ੍ਣਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ। ਯਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਖੇਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਂ ਨ ਤਾਵ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਵਸ੍ਸੇ ਪਨ ਪਤਿਤੇ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਹਰਿਤਸਙ੍ਖਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ। ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਯਂ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ, ਪਿਟ੍ਠਿਵਂਸਸ੍ਸ ਵਾ ਕੂਟਾਗਾਰਥੂਪਿਕਾਯ ਵਾ ਪਸ੍ਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਪੁਰਿਸੋ ਛਦਨਮੁਖਵਟ੍ਟਿਅਨ੍ਤੇਨ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਯਸ੍ਮਿਂ ਭੂਮਿਭਾਗੇ ਠਿਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਯਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਠਿਤੋ ਤਂ ਉਪਰਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਂ ਤਥੇਵ ਉਲ੍ਲੋਕੇਨ੍ਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਾਤਬ੍ਬਂ, ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਅਹਰਿਤੇਪਿ ਠਾਤੁਂ ਨ ਲਭਤਿ। **ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰੀ**ਤਿ ਮਗ੍ਗੇਨ ਛਾਦਿਯਮਾਨੇ ਤਿਣ੍ਣਂ ਮਗ੍ਗਾਨਂ, ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਛਾਦਿਯਮਾਨੇ ਤਿਣ੍ਣਂ ਪਰਿਯਾਯਾਨਂ ਉਪਰਿ ਇਟ੍ਠਕਸਿਲਾਸੁਧਾਹਿ ਛਾਦਿਯਮਾਨੇ ਇਟ੍ਠਕਸਿਲਾਸੁਧਾਪਿਣ੍ਡਗਣਨਾਯ, ਤਿਣਪਣ੍ਣੇਹਿ ਛਾਦਿਯਮਾਨੇ ਪਣ੍ਣਗਣਨਾਯ ਚੇਵ ਤਿਣਮੁਟ੍ਠਿਗਣਨਾਯ ਚ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਛਨ੍ਨਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਛਾਦਾਪਨਲੇਪਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਊਨਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਸੇਤਵਣ੍ਣਾਦਿਕਰਣੇ, ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ ਵਾ ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਰਿਯਾਯੇ ਵਾ, ਲੇਣਗੁਹਾਤਿਣਕੁਟਿਕਾਦੀਸੁ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਕਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਵਾਸਾਗਾਰਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਾਨਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਮਹਲ੍ਲਕਵਿਹਾਰਤਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾਸਾਗਾਰਤਾ, ਉਤ੍ਤਰਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵਾਤਿ।

ਮਹਲ੍ਲਕਵਿਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕ**ਨ੍ਤਿ ''ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਏਤ''ਨ੍ਤਿ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਆਕਾਰੇਨ ਜਾਨਨ੍ਤੋ। **ਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਤੇਨ ਉਦਕੇਨ ਸਯਂ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚੇਯ੍ਯ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਆਣਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਾਪੇਯ੍ਯ। ਤਤ੍ਥ ਧਾਰਂ ਅਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਘਟੇ ਏਕਾਵ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਮਾਤਿਕਂ ਪਮੁਖਂ ਕਰੋਤਿ, ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਸਨ੍ਦਤੁ, ਏਕਾਵ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਤੋ ਨੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ ਤਿਣਪਣ੍ਣਸਾਖਾਦਿਂ ਏਕਪ੍ਪਯੋਗੇਨ ਉਦਕੇ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਾਵ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਏਕੇਕਂ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਇਦਞ੍ਚ ਯਂ ਏਵਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਯਮਾਨੇ ਪਰਿਯਾਦਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਆਵਿਲਂ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਯਥਾ ਪਾਣਕਾ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਤਾਦਿਸਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਨ ਮਹਾਉਦਕਂ। ਸਿਞ੍ਚਾਪਨੇ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਏਕਾਣਤ੍ਤਿਯਾ ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ ਸਿਞ੍ਚਤੁ, ਆਣਾਪਕਸ੍ਸ ਏਕਮੇਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਆਲਵਿਯਂ ਆਲਵਕੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਿਞ੍ਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ , ਅਪ੍ਪਾਣਕੇ ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਉਭੋਸੁ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਪ੍ਪਾਣਕਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ ਵਾ ਸਿਞ੍ਚਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਦਕਸ੍ਸ ਸਪ੍ਪਾਣਕਤਾ, ''ਸਿਞ੍ਚਨੇਨ ਪਾਣਕਾ ਮਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਜਾਨਨਂ, ਤਞ੍ਚ ਉਦਕਂ ਤਾਦਿਸਮੇਵ, ਵਿਨਾ ਵਧਕਚੇਤਨਾਯ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਕਰਣੀਯੇਨ ਤਿਣਾਦੀਨਂ ਸਿਞ੍ਚਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਭੂਤਗਾਮਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਓਵਾਦਵਗ੍ਗੋ

੧. ਓਵਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਓਵਾਦਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਅਸਮ੍ਮਤੋ**ਤਿ ਯਾ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਭਗਵਤਾ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ (ਪਾਚਿ॰ ੧੪੬) ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ, ਤਾਯ ਅਸਮ੍ਮਤੋ। **ਓਵਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਵਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ ਏਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਵਾ ''ਵਸ੍ਸਸਤੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਤਦਹੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਿਵਾਦਨਂ ਪਚ੍ਚੁਟ੍ਠਾਨਂ ਅਞ੍ਜਲਿਕਮ੍ਮਂ ਸਾਮੀਚਿਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਆਦਿਕੇ (ਚੂਲਵ॰ ੪੦੩) ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇ ਓਵਾਦਵਸੇਨ ਓਸਾਰੇਨ੍ਤੋ ਓਵਦੇਯ੍ਯ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਓਵਾਦਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾ੧ਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਓ੧ਦਨ੧ਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੁੰ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਅਞ੍ਞੇਨ ◌ਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਮਤ੍ਤੁੰ ◌ਾ ਓ੧ਦਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਞ੍ਚੇ ਸਮ੍ਮੁਤਿਕਮ੍ਮੰ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਨੋ ੧ਗ੍ਗੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ ਓ੧ਦਤੋ ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਤਥਾ ◌ੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚਾਤਿ ਨ੧ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ, ਸਮਗ੍ਗੇਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨ ◌ਾਤਿ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮ੧ਸੇਨ ਅਟ੍ਠਾਰਸ। ਸਚੇ ਪਨ ਤੰ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੰ ਹੋਤਿ, ''ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੰ ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓ੧ਦਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੧੫੧) ਇਦੰ ਅ੧ਸਾਨਪਦੰ ਠਪੇਤ੍੧ਾ ਤੇਨੇ੧ ਨਯੇਨ ਸਤ੍ਤਰਸ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ, ''ਸਮਗ੍ਗਮ੍ਹਾਯਜਾ''ਤਿ ਚ ◌ੁਤ੍ਤੇ ਅਞ੍ਞੰ ਧਮ੍ਮੰ, ''੧ਗ੍ਗਮ੍ਹਾਯਜਾ''ਤਿ ਚ ◌ੁਤ੍ਤੇ ਅਟ੍ਠ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਓ◌ਾਦਞ੍ਚ ਅਨਿਯ੍ਯਾਤੇਤ੍੧ਾ ਅਞ੍ਞੰ ਧਮ੍ਮੰ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇ੧। ਯੋ ਪਨ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞੀ ਸਮਗ੍ਗੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੰ ਸਮਗ੍ਗਸਞ੍ਞੀ ਓ੧ਦਤਿ, ਗਰੁਧਮ੍ਮਪਾਲਿੰ ਉਦ੍ਦੇਸੰ ਦੇਤਿ, ਪਰਿਪੁਚ੍ਛੰ ਦੇਤਿ, ''ਓਸਾਰੇਹਿ ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ◌ੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਓਸਾਰੇਤਿ, ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਟ੍ਠੋ ਕਥੇਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸੁਣਮਾਨਾਨੰ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਭਣਤਿ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ◌ਾ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ◌ਾ ਭਣਤਿ, ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਸਮ੍ਮਤਤਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਓ◌ਾਦ੧ਸੇਨ ਅਟ੍ਠਗਰੁਧਮ੍ਮਭਣਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਦਿਸਾਨੇ◌ਾਤਿ।

ਓ◌ਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਓ੧ਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਗਰੁਧਮ੍ਮੇਹਿ ◌ਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ◌ਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਓ੧ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇ੧।

ਸਾ੧ਤ੍ਥਿਯੰ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਚੂਲ਼ਪਨ੍ਥਕੰ ਆਰਬ੍ਭ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਓ੧ਦਨ੧ਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੁੰ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸੂਰਿਯੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ◌ੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ◌ਾ, ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਓ੧ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਪੁਰਿਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ◌ਿਯ ਉਦ੍ਦੇਸਾਦਿਨਯੇਨ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸੂਰਿਯਤਾ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਓ੧ਦਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਦਿਸਾਨੇ◌ਾਤਿ।

ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਕਰਤ੍ਤੰ ੧ਸਨਟ੍ਠਾਨਮ੍ਪਿ। **ਓ੧ਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਇਧ ਗਰੁਧਮ੍ਮੇਹਿ ਓ੧ਦਨ੍ਤਸ੍ਸੇ੧ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਸਮ੍ਮਤੋ ਹੋਤਿ, ਦ੍◌ੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਸੂਰਿਯੇਪਿ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਓ੧ਦਤਿ, ਤੀਣਿ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਪਨ ਰਤ੍ਤਿੰ ਓ੧ਦਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਦ੍◌ੇ ਏ੧ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਸਮ੍ਮਤਤ੍ਤਾ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਗਰੁਧਮ੍ਮੋ◌ਾਦਮੂਲਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ ਨਤ੍ਥਿ। **ਗਿਲਾਨਾ**ਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਓ◌ਾਦਾਯ ◌ਾ ਸੰ੧ਾਸਾਯ ◌ਾ ਗਨ੍ਤੁੰ।

ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੰ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍੧ਾ ਓ੧ਦਨ੧ਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੁੰ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਿਨੋ ◌ੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ◌ਾ, ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ, ਇਤਰੰ ਅਞ੍ਞੇਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਓ੧ਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਸਮਯੇ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ, ਪੁਰਿਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ◌ਿਯ ਉਦ੍ਦੇਸਾਦਿਨਯੇਨ ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸ੍ਸਯੂਪਗਮਨੰ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਸਮਯਾਭਾ◌ੋ, ਗਰੁਧਮ੍ਮੇਹਿ ਓ੧ਦਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਕਿਰਿਯੰ ਹੋਤੀਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਆਮਿਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਆਮਿਸਹੇਤੂ**ਤਿ ਚੀ੧ਰਾਦੀਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਹੇਤੁ। **ਭਿਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਸਮ੍ਮਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਇਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏ੧ਰੂਪੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅ੧ਣ੍ਣਕਾਮਤਾਯ ਏ◌ੰ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾ੧ਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ''ਆਮਿਸਹੇਤੁ ਓ੧ਦਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਭਣਨ੧ਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੁੰ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਸਮ੍ਮਤੰ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮਤੰ ◌ਾ ਅਸਮ੍ਮਤੰ ◌ਾ ਏ◌ੰ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇ੧। ਤਤ੍ਥ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਲੇ ਸਮ੍ਮੁਤਿੰ ਲਭਿਤ੍੧ਾ ਸਾਮਣੇਰਭੂਮਿਯੰ ਸਣ੍ਠਿਤੋ, ਅਯੰ ਸਮ੍ਮਤੋ ਨਾਮ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਪਕਤਿਯਾ ਚੀ੧ਰਾਦਿਹੇਤੁ ਓ੧ਦਨ੍ਤੰ ਪਨ ਏ◌ੰ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ , ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਲਦ੍ਧਸਮ੍ਮੁਤਿਤਾ, ਅਨਾਮਿਸਨ੍ਤਰਤਾ, ਅ੧ਣ੍ਣਕਾਮਤਾਯ ਏ◌ੰ ਭਣਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖ◌ੇਦਨਮੇ◌ਾਤਿ।

ਆਮਿਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਚੀ੧ਰਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ ਸਾ੧ਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀ੧ਰਦਾਨ੧ਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੁੰ, ਸੇਸਕਥਾਮਗ੍ਗੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਚੀ੧ਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ◌ੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇ੧ ◌ੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਰ ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੋ, ਇਧ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ, ਅਯੰ ◌ਿਸੇਸੋ, ਸੇਸੰ ਤਾਦਿਸਮੇ◌ਾਤਿ।

ਚੀ੧ਰਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਚੀ੧ਰਸਿਬ੍ਬਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦ੧ਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਚੀ੧ਰ**ਨ੍ਤਿ ਨਿ੧ਾਸਨਪਾਰੁਪਨੁਪਗੰ। **ਸਿਬ੍ਬੇਯ੍ਯ ◌ਾ ਸਿਬ੍ਬਾਪੇਯ੍ਯਾ** ◌ਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਯੰ ਸਿਬ੍ਬਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸੂਚਿੰ ਪ◌ੇਸੇਤ੍੧ਾ ਪ◌ੇਸੇਤ੍੧ਾ ਨੀਹਰਣੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਸਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮ੍ਪਿ ◌ਿਜ੍ਝਿਤ੍੧ਾ ਸਕਿੰ ਨੀਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਮੇ੧ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। 'ਸਿਬ੍ਬਾ'ਤਿ ◌ੁਤ੍ਤੋ ਪਨ ਸਚੇਪਿ ਸਬ੍ਬੰ ਸੂਚਿਕਮ੍ਮੰ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਆਣਾਪਕਸ੍ਸ ਏਕਮੇ੧ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਥ ''ਯੰ ਏਤ੍ਥ ਚੀ੧ਰੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਸਬ੍ਬੰ ਤੰ ਤ੧ ਭਾਰੋ''ਤਿ ◌ੁਤ੍ਤੋ ਨਿਟ੍ਠਾਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਪਥੇ ਆਰਾਪਥੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਆਣਾਪਕਸ੍ਸ ਏਕ◌ਾਚਾਯ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਨਿਪਿ, ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਆਣਤ੍ਤਿਯੰ ਪਨ ੧ਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇ੧ ਨਤ੍ਥਿ।

ਸਾ੧ਤ੍ਥਿਯੰ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀ੧ਰਸਿਬ੍ਬਨ੧ਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੁੰ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਞਾਤਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ◌ਾ ◌ੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ◌ਾ, ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸਿਬ੍ਬਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਅਞ੍ਞੰ ਥ◌ਿਕਾਦਿਪਰਿਕ੍ਖਾਰੰ ਸਿਬ੍ਬਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਞਾਤਿਕਾਯ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਾਮਣੇਰੀਨਞ੍ਚ ਚੀ੧ਰਮ੍ਪਿ ਸਿਬ੍ਬਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਨ੍ਤਕਤਾ , ਨਿ੧ਾਸਨਪਾਰੁਪਨੁਪਗਤਾ, ◌ੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੰ ਸਿਬ੍ਬਨੰ ◌ਾ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨੰ ◌ਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੇ◌ਾਤਿ।

ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸਂਵਿਧਾਯਾ**ਤਿ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ, ਗਮਨਕਾਲੇ ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਂ ਅਦ੍ਧਾਨਸਙ੍ਖਾਤਂ ਮਗ੍ਗਂ, ਏਕਤੋ ਵਾ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ। **ਸਤ੍ਥਗਮਨੀਯੋ**ਤਿ ਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਪਦਤ੍ਥਮੇਵ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਅਕਪ੍ਪਿਯਭੂਮਿਯਂ ਸਂਵਿਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਿਦਹਨਪਚ੍ਚਯਾ ਤਾਵ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਤ੍ਥ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਂ ਅਨ੍ਤਰਾਰਾਮਂ ਆਸਨਸਾਲਂ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸੇਯ੍ਯਞ੍ਚ ਸੇਸਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਭੂਮਿ, ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਸਂਵਿਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ''ਅਜ੍ਜ ਵਾ ਸ੍ਵੇ ਵਾ''ਤਿ ਨਿਯਮਿਤਂ ਕਾਲਂ ਵਿਸਙ੍ਕੇਤਂ ਅਕਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵਾਰਵਿਸਙ੍ਕੇਤਂ ਪਨ ਮਗ੍ਗਵਿਸਙ੍ਕੇਤਂ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾਵ ਆਸਨ੍ਨਸ੍ਸਾਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ''ਅਯਂ ਇਮਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੋ''ਤਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਠਪਿਤਂ ਉਪਚਾਰਂ ਨ ਓਕ੍ਕਮਤਿ, ਤਾਵ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਤਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਪਠਮਪਾਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਇਤਿ ਗਾਮੂਪਚਾਰੋਕ੍ਕਮਨਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ। ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਪਨ ਗਾਮੇ ਅਸਤਿ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਸਂਵਿਦਹਿਤੇ ਸਂਵਿਦਹਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ, ਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਸਂਵਿਦਹਨ੍ਤਿਯਾ ਕੇਵਲਂ ਅਤ੍ਤਨਾਵ ਸਂਵਿਦਹਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਸਮਯੇ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾਪਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਸਂਵਿਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਵਿਸਙ੍ਕੇਤੇਨ ਵਾ, ਆਪਦਾਸੁ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਤ੍ਤਿ, ਅਵਿਸਙ੍ਕੇਤਤਾ, ਸਮਯਾਭਾਵੋ, ਅਨਾਪਦਾ, ਗਾਮਨ੍ਤਰੋਕ੍ਕਮਨਂ ਵਾ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਾਤਿਕ੍ਕਮੋ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਦੀਹਿ ਪਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਾਤੁਗਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਅਦ੍ਧਾਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਂ, ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਸਂਵਿਧਾਯਾ**ਤਿ ਕੀਲਾਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰੋ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ, ਅਭਿਰੁਹਨਕਾਲੇ ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਦ੍ਧਂਗਾਮਿਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਕੀਲਾਵਸੇਨ ਉਦ੍ਧਂ ਨਦਿਯਾ ਪਟਿਸੋਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਂ। **ਅਧੋਗਾਮਿਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਤਥੇਵ ਅਧੋ ਅਨੁਸੋਤਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਂ। ਯਂ ਪਨ ਤਿਤ੍ਥਪ੍ਪਟਿਪਾਦਨਤ੍ਥਂ ਉਦ੍ਧਂ ਵਾ ਅਧੋ ਵਾ ਹਰਨ੍ਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਿਰਿਯਂ ਤਰਣਾਯਾ**ਤਿ ਉਪਯੋਗਤ੍ਥੇ ਨਿਸ੍ਸਕ੍ਕਵਚਨਂ, ਯਾ ਤਿਰਿਯਂ ਤਰਣਾ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਗਾਮਕਤੀਰਪਸ੍ਸੇਨ ਗਮਨਕਾਲੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰਗਣਨਾਯ, ਅਗਾਮਕਤੀਰਪਸ੍ਸੇਨ ਵਾ ਯੋਜਨਵਿਤ੍ਥਤਾਯ ਨਦਿਯਾ ਮਜ੍ਝੇਨ ਵਾ ਗਮਨਕਾਲੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਸਮੁਦ੍ਦੇ ਪਨ ਯਥਾਸੁਖਂ ਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਿਰਿਯਂ ਤਰਣਾਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸੇਸਂ ਅਨਨ੍ਤਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਪਰਿਪਾਚਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਪਾਚਿਤਂ, ਨੇਵ ਤਸ੍ਸ ਞਾਤ੍ਤਨੋ ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ ਗਿਹੀਨਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਗੁਣਂ ਪਕਾਸੇਤ੍ਵਾ ''ਦੇਥ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ, ਕਰੋਥ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਨਿਪ੍ਫਾਦਿਤਂ ਲਦ੍ਧਬ੍ਬਂ ਕਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ **ਸਮਾਰਮ੍ਭੋ**ਤਿ ਸਮਾਰਦ੍ਧਂ, ਪਟਿਯਾਦਿਤਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਗਿਹੀਨਂ ਸਮਾਰਮ੍ਭੋ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭੋ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਪਾਚਨਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਪਠਮਤਰਂਯੇਵ ਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਗਿਹੀਨਂ ਪਟਿਯਾਦਿਤਭਤ੍ਤਂ, ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ ਵਾ ਸਨ੍ਤਕਂ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਜਾਨਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਞ੍ਚ ਖੋ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਗਣਨਾਯ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਪਨਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ।

ਰਾਜਗਹੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਰਿਪਾਚਿਤਪਿਣ੍ਡਪਾਤਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਪੁਬ੍ਬੇ ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਪਰਿਪਾਚਿਤਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ , ਅਪਰਿਪਾਚਿਤੇ ਪਰਿਪਾਚਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਉਭਯਤ੍ਥ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਉਭਯਤ੍ਥ ਅਪਰਿਪਾਚਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭੇ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਾਮਣੇਰਾਦੀਹਿ ਪਰਿਪਾਚਿਤੇ, ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਪਾਚਿਤਤਾ, ਪਰਿਪਾਚਿਤਭਾਵਜਾਨਨਂ, ਗਿਹਿਸਮਾਰਮ੍ਭਾਭਾਵੋ, ਓਦਨਾਦੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਤਾ, ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਪਰਿਪਾਚਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ ਸਬ੍ਬੋਪਿ ਕਥਾਮਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯਅਨਿਯਤੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਇਦਞ੍ਹਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਦੁਤਿਯਅਨਿਯਤੇਨ ਚ ਉਪਰਿ ਉਪਨਨ੍ਦਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ ਚ ਏਕਪਰਿਚ੍ਛੇਦਂ, ਅਟ੍ਠੁਪ੍ਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਪਨ ਵਿਸੁਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਓਵਾਦਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

੪. ਭੋਜਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਆਵਸਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਭੋਜਨਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਅਗਿਲਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਮ੍ਪਿ ਗਨ੍ਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੇਨ। **ਏਕੋ**ਤਿ ਏਕਦਿਵਸਿਕੋ। **ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡੋ**ਤਿ ''ਇਮੇਸਂ ਵਾ ਏਤ੍ਤਕਾਨਂ ਵਾ''ਤਿ ਏਕਂ ਪਾਸਣ੍ਡਂ ਵਾ, ''ਏਤ੍ਤਕਮੇਵਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਭਤ੍ਤਂ ਵਾ ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਸਾਲਾਦੀਸੁ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪੁਞ੍ਞਕਾਮੇਹਿ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਭੋਜਨਂ। **ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਏਕਕੁਲੇਨ ਵਾ ਨਾਨਾਕੁਲੇਹਿ ਵਾ ਏਕਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਠਾਨੇ, ਨਾਨਾਠਾਨੇਸੁ ਵਾ ''ਅਜ੍ਜ

ਏਕਸ੍ਮਿਂ, ਸ੍ਵੇ ਏਕਸ੍ਮਿ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਨਿਯਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਏਕਦਿਵਸਮੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋ। **ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰੀ**ਤਿ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਠਾਨੇ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਠਾਨੇ ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਕਸ੍ਸ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਗਿਲਾਨੇਨਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਯੋ ਚ ਸਕਿਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕਦਿਵਸਂ , ਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਏਕਦਿਵਸਂ, ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋਪਿ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਏਕਦਿਵਸਂ, ਆਗਤਟ੍ਠਾਨੇ ਏਕਦਿਵਸਂ, ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਚ ਭੁਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਕੇਨਚਿ ਉਪਦ੍ਦਵੇਨ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਖੇਮਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪੁਨ ਏਕਦਿਵਸਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਵਾ ਸਾਮਿਕਾ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਯੋ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਂਯੇਵ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਨ ਯਾਵਦਤ੍ਥਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਅਞ੍ਞਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਚ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਆਵਸਥਪਿਣ੍ਡਤਾ, ਅਗਿਲਾਨਤਾ, ਅਨੁਵਸਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੋਜਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਆਵਸਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਗਣਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਗਣਭੋਜਨੇ**ਤਿ ਗਣਸ੍ਸ ਭੋਜਨੇ। ਇਧ ਚ **ਗਣੋ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਵਾ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂ , ਤੇਸਂ ਨਿਮਨ੍ਤਨਤੋ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਤੋ ਵਾ ਲਦ੍ਧੇ ਓਦਨਾਦੀਨਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਭੋਜਨੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥਾਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਸਚੇ ਹਿ ਕੋਚਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਵੇਵਚਨੇਨ ਵਾ ਭਾਸਨ੍ਤਰੇਨ ਵਾ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਨਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਓਦਨੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਮਿ, ਓਦਨਂ ਮੇ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ, ਤੇ ਚੇ ਏਵਂ ਏਕਤੋ ਵਾ ਨਾਨਾਤੋ ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਏਕਤੋ ਵਾ ਨਾਨਾਤੋ ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਏਕਤੋ ਵਾ ਨਾਨਾਤੋ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿ, ਗਣਭੋਜਨਂ ਹੋਤਿ। ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਮੇਵ ਹੇਤ੍ਥ ਪਮਾਣਂ। ਸਚੇ ਓਦਨਾਦੀਨਂ ਨਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਵਾ ਨਾਨਾਤੋ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਚ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਚ ਏਕਤੋ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਏਵਮ੍ਪਿ ਗਣਭੋਜਨਮੇਵ। ਤਸ੍ਸ ਦੁਵਿਧਸ੍ਸਾਪਿ ਏਵਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਗਿਲਾਨਸਮਯਾਦੀਸੁ ਯਦਾ ਪਾਦਾਨਮ੍ਪਿ ਫਲਿਤਤ੍ਤਾ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁਂ, ਅਯਂ **ਗਿਲਾਨਸਮਯੋ**। ਅਤ੍ਥਤਕਥਿਨਾਨਂ ਪਞ੍ਚ ਮਾਸਾ, ਇਤਰੇਸਂ ਕਤ੍ਤਿਕਮਾਸੋਤਿ ਅਯਂ **ਚੀਵਰਦਾਨਸਮਯੋ**। ਯਦਾ ਯੋ ਚੀਵਰੇ ਕਰਿਯਮਾਨੇ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਚੀਵਰੇ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਅਯਂ **ਚੀਵਰਕਾਰਸਮਯੋ**। ਯਦਾ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਮ੍ਪਿ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ ਵਾ ਗਤੋ ਵਾ, ਅਯਂ **ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ। ਨਾਵਾਭਿਰੁਹਨਸਮਯੇ**ਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯਦਾ ਗੋਚਰਗਾਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਨ ਯਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਅਯਂ **ਮਹਾਸਮਯੋ**। ਯਦਾ ਯੋਕੋਚਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤੋ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤੇਤਿ, ਅਯਂ **ਸਮਣਭਤ੍ਤਸਮਯੋ,** ਏਤੇਸੁ ਸਮਯੇਸੁ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਰਾਜਗਹੇ ਦੇਵਦਤ੍ਤਂ ਆਰਬ੍ਭ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤਵਿਧਾ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਨਗਣਭੋਜਨੇ ਗਣਭੋਜਨਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਨਗਣਭੋਜਨਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਪਨ, ਯੇ ਚ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਏਕਤੋ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿ, ਬਹੂਨਂ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਤੋ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾਨਂ, ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਿਕਾਦੀਸੁ, ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਗਣਭੋਜਨਤਾ, ਸਮਯਾਭਾਵੋ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਗਣਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ**ਤਿ ਗਣਭੋਜਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਞ੍ਚਹਿ ਭੋਜਨੇਹਿ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸ੍ਸ ਯੇਨ ਯੇਨ ਪਠਮਂ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਭੋਜਨਤੋ ਉਪ੍ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਵਾ ਅਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਰਸ੍ਸ ਪਰਸ੍ਸ ਭੋਜਨੇ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ''ਮਯ੍ਹਂ ਭਤ੍ਤਪਚ੍ਚਾਸਂ ਤੁਯ੍ਹਂ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਵਿਕਪ੍ਪੇਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਏਵਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਵਾ ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਦਮ੍ਮੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੨੨੬) ਵਾ ''ਵਿਕਪ੍ਪੇਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਏਵਂ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਵਾ ਪਠਮਨਿਮਨ੍ਤਨਂ ਅਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਕੁਲੇ ਲਦ੍ਧਭਿਕ੍ਖਤੋ ਏਕਸਿਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਮਯਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾ ਏਵ।

ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਭੋਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਤਿਵਿਧਾ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਪਰਿਵਾਰੇ ਪਨ ਵਿਕਪ੍ਪਨਮ੍ਪਿ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਚਤਸ੍ਸੋ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ''ਤਿ (ਪਰਿ॰ ੮੬) ਵੁਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਨਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨੇ ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਨਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਪਨ, ਯੋ ਚ ਸਮਯੇ ਵਾ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਏਕਸਂਸਟ੍ਠਾਨਿ ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਤੀਣਿ ਨਿਮਨ੍ਤਨਾਨਿ ਏਕਤੋ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਨਿਮਨ੍ਤਨਪ੍ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਸਕਲੇਨ ਗਾਮੇਨ ਵਾ ਪੂਗੇਨ ਵਾ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਤੇਸੁ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਯਮਾਨੋ ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਹੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤਸ੍ਸ, ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਿਕਾਦੀਸੁ, ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਤਾ, ਸਮਯਾਭਾਵੋ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਪਰਮ੍ਪਰਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਕਾਣਮਾਤਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਪੂਵੇਹੀ**ਤਿ ਪਹੇਣਕਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਯਤ੍ਤੇਹਿ ਅਤਿਰਸਕਮੋਦਕਸਕ੍ਖਲਿਕਾਦੀਹਿ ਯੇਹਿ ਕੇਹਿਚਿ ਖਜ੍ਜਕੇਹਿ। **ਮਨ੍ਥੇਹੀ**ਤਿ ਪਾਥੇਯ੍ਯਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਯਤ੍ਤੇਹਿ ਯੇਹਿ ਕੇਹਿਚਿ ਸਤ੍ਤੁਤਿਲਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਹਿ। **ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰਾ**ਤਿ ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਲੇਖਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤਯੋ ਵਾ ਪਤ੍ਤਪੂਰਾ। **ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰੀ**ਤਿ ਸਚੇਪਿ ਤਤਿਯਂ ਪਤ੍ਤਂ ਥੂਪੀਕਤਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਮੁਖਵਟ੍ਟਿਯਾ ਹੇਟ੍ਠਿਮਲੇਖਤੋ ਉਪਰਿਟ੍ਠਿਤਪੂਵਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। **ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯੇਨ ਦ੍ਵੇ ਗਹਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਬਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਏਤ੍ਥ ਮਯਾ ਦ੍ਵੇ ਪਤ੍ਤਪੂਰਾ ਗਹਿਤਾ, ਤ੍ਵਂ ਏਕਂ ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤੇਨਾਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਪਸ੍ਸਿਤ੍ਵਾ ''ਪਠਮਂ ਆਗਤੇਨ ਦ੍ਵੇ ਪਤ੍ਤਪੂਰਾ ਗਹਿਤਾ, ਮਯਾ ਏਕੋ ਗਹਿਤੋ, ਤ੍ਵਂ ਮਾ ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਯੇਨ ਪਠਮਂ ਏਕੋ ਗਹਿਤੋ , ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਪਰਮ੍ਪਰਾਰੋਚਨੇ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯੇਨ ਪਨ ਸਯਮੇਵ ਤਯੋ ਗਹਿਤਾ, ਤੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਮਾ ਖੋ ਤ੍ਵਂ ਏਤ੍ਥ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੀ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਅਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। **ਤਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਭਜਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਲਦ੍ਧਟ੍ਠਾਨਤੋ ਸਬ੍ਬਾਸਨ੍ਨਂ ਆਸਨਸਾਲਂ ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਵਾ ਪਨ ਨਿਬਦ੍ਧਂ ਪਟਿਕ੍ਕਮਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਤ੍ਤਪੂਰਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਯਥਾਮਿਤ੍ਤਂ ਪਨ ਦਾਤੁਂ ਨ ਲਬ੍ਭਤਿ। ਯੇਨ ਏਕੋ ਗਹਿਤੋ, ਨ ਤੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਕਾਮਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ, ਯਥਾਰੁਚਿ ਕਾਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਪਤ੍ਤਪੂਰੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਊਨਕਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਪਨ, ਨ ਪਹੇਣਕਤ੍ਥਾਯ ਨ ਪਾਥੇਯ੍ਯਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਪਟਿਯਤ੍ਤਂ, ਤਦਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਯਤ੍ਤਸੇਸਕਂ ਵਾ, ਗਮਨੇ ਵਾ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧੇ, ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਾਨਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਪੂਵਮਨ੍ਥਤਾ, ਅਸੇਸਕਤਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਦ੍ਧਗਮਨਤਾ, ਅਞ੍ਞਾਤਕਾਦਿਤਾ, ਅਤਿਰੇਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ, ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਕਾਣਮਾਤਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਪਠਮਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ**ਤਿ ਭੁਤ੍ਤਵਾ, ਯੇਨ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਭੋਜਨਾਨੰ ਸਾਸਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤੰ, ਸੋ ਏਵਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਵਾਰਿਤੋ**ਤਿ ''ਅਸਨੰ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਭੋਜਨੰ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤੋ ਅਭਿਹਰਤਿ, ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੨੩੯) ਏਵਂ ਪਾਲਿਯੰ ਵੁਤ੍ਤਪਞ੍ਚਙ੍ਗਵਸੇਨ ਕਤਪ੍ਪਵਾਰਣੋ, ਕਤਪ੍ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਤ੍ਥ ਯਸ੍ਮਾ ''ਅਸਨੰ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ''ਤਿ ਇਮਿਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨੇ 'ਪਵਾਰਿਤੋ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਯੋ ਚ ਵਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨੋ, ਤੇਨ ਕਿਞ੍ਚਿ ਭੁਤ੍ਤੰ, ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਭੁਤ੍ਤੰ, ਯਞ੍ਚ ਭੁਤ੍ਤੰ, ਤੰ ਸਨ੍ਧਾਯ 'ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ'ਤਿਪਿ ਸਙ੍ਖੰ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ 'ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ'ਤਿਵਚਨੇਨ ਵਿਸੁੰ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਤ੍ਥਸਿਦ੍ਧਿੰ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮ, ''ਦਿਰਤ੍ਤਤਿਰਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ (ਪਾਚਿ॰ ੫੨) ਪਨ ਦਿਰਤ੍ਤਾਦਿਵਚਨੰ ਵਿਯ ਪਵਾਰਿਤਪਦਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰਭਾਵੇਨ ਬਜ੍ਝਜਨਸਿਲਿਟ੍ਠਤਾਯ ਚੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਪਵਾਰਣਙ੍ਗੇਸੁ ਪਨ **ਅਸਨੰ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ**ਤਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਭੋਜਨੰ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਮਾਨੋ ਚੇਸ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਭੋਜਨੰ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ**ਤਿ ਪਵਾਰਣਪ੍ਪਹੋਨਕੰ ਭੋਜਨੰ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਓਦਨਾਦੀਨੰ ਚੇ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੰ ਭੋਜਨੰ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤੋ**ਤਿ ਪਵਾਰਣਪ੍ਪਹੋਨਕੰ ਚੇ ਭੋਜਨੰ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਦਾਯਕੋ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣੇ ਓਕਾਸੇ ਠਿਤੋ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਅਭਿਹਰਤੀ**ਤਿ ਸੋ ਚੇ ਦਾਯਕੋ ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਭੋਜਨੰ ਕਾਯੇਨ ਅਭਿਸੰਹਰਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਪਞ੍ਞਾਯਤੀ**ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਤੰ ਚੇ ਅਭਿਹਟੰ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਏਵਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਅਙ੍ਗਾਨੰ ਵਸੇਨ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੋਤਿ।

ਤਤ੍ਰਾਯੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – 'ਅਸਨ'ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਤਾਵ ਯਞ੍ਚ ਅਸ੍ਨਾਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਭੋਜਨੰ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤੇਨ ਅਭਿਹਟੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਤੰ ਓਦਨੋ ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ ਸਤ੍ਤੁ ਮਚ੍ਛੋ ਮੰਸਨ੍ਤਿ ਇਮੇਸੰ ਅਞ੍ਞਤਰਮੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਤਤ੍ਥ **ਓਦਨੋ** ਨਾਮ ਸਾਲਿ ਵੀਹਿ ਯਵੋ ਗੋਧੁਮੋ ਕਙ੍ਗੁ ਵਰਕੋ ਕੁਦ੍ਰੂਸਕੋਤਿ ਇਮੇਸਂ ਸਤ੍ਤਨ੍ਨੰ ਧਞ੍ਞਾਨੰ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਭਤ੍ਤੰ ਪਚਾਮਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਯਾਗੁੰ ਪਚਾਮਾ''ਤਿ ਵਾ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪਚਨ੍ਤੁ, ਸਚੇ ਉਣ੍ਹੰ ਵਾ ਸੀਤਲੰ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਾਨੰ ਭੋਜਨਕਾਲੇ ਗਹਿਤਗਹਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਓਧਿ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਓਦਨੋ ਹੋਤਿ, ਪਵਾਰਣੰ ਜਨੇਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਪਾਯਾਸੋ ਵਾ ਅਮ੍ਬਿਲਯਾਗੁ ਵਾ ਉਦ੍ਧਨਤੋ ਓਤਾਰਿਤਮਤ੍ਤਾ ਅਬ੍ਭੁਣ੍ਹਾ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਆਵਿਞ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਿਵਿਤੁੰ, ਸਾ ਯਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥੇਨ ਗਹਿਤੋਕਾਸੇਪਿ ਓਧਿ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਪਵਾਰਣੰ ਨ ਜਨੇਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਉਸੁਮਾਯ ਵਿਗਤਾਯ ਘਨਭਾਵਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਓਧਿੰ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਪੁਨ ਪਵਾਰਣੰ ਜਨੇਤਿ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਤਨੁਕਭਾਵੋ ਨ ਰਕ੍ਖਤਿ। ਸਚੇਪਿ ਬਹੂ ਪਣ੍ਣਫਲਕਲੀਰੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਮੁਟ੍ਠਿਮਤ੍ਤਾਪਿ ਤਣ੍ਡੁਲਾ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਭੋਜਨਕਾਲੇ ਚੇ ਓਧਿ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਪਵਾਰਣੰ ਜਨੇਤਿ। ਅਯਾਗੁਕੇ ਨਿਮਨ੍ਤਨੇ ''ਯਾਗੁੰ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਭਤ੍ਤੇ ਉਦਕਕਞ੍ਜਿਕਖੀਰਾਦੀਨਿ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ''ਯਾਗੁੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਤਨੁਕਾ ਹੋਤਿ, ਪਵਾਰਣੰ ਜਨੇਤਿਯੇਵ। ਸਚੇ ਪਨ ਪਕ੍ਕੁਥਿਤੇਸੁ ਉਦਕਾਦੀਸੁ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਚਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਯਾਗੁਸਙ੍ਗਹਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਚੇ ਯਾਗੁਯਾਪਿ ਸਾਸਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਮਚ੍ਛਮੰਸਕ੍ਖਣ੍ਡੰ ਵਾ ਨ੍ਹਾਰੁ ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ, ਪਵਾਰਣੰ ਜਨੇਤਿ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਾਨੁਲੋਮਾਨੰ ਵੁਤ੍ਤਧਞ੍ਞਾਨੰ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਵੇਲੁਤਣ੍ਡੁਲਾਦੀਹਿ ਵਾ ਕਨ੍ਦਮੂਲਫਲੇਹਿ ਵਾ ਯੇਹਿ ਕੇਹਿਚਿ ਕਤਭਤ੍ਤੰ ਪਵਾਰਣੰ ਨ ਜਨੇਤਿ। **ਕੁਮ੍ਮਾਸੋ** ਨਾਮ ਯਵੇਹਿ ਕਤੋ। ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਪਨ ਮੁਗ੍ਗਾਦੀਹਿ ਕਤਕੁਮ੍ਮਾਸੋ ਪਵਾਰਣੰ ਨ ਜਨੇਤਿ। **ਸਤ੍ਤੁ** ਨਾਮ ਸਤ੍ਤ ਧਞ੍ਞਾਨਿ ਭਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਕਤੋ। ਅਨੁਮਸੋ ਖਰਪਾਕਭਜ੍ਜਿਤਾਨੰ ਵੀਹੀਨੰ ਤਣ੍ਡੁਲੇ ਕੋਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਕਤਚੁਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਕੁਣ੍ਡਕਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਤੁਸਙ੍ਗਹਮੇਵ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਮਪਾਕਭਜ੍ਜਿਤਾਨੰ ਪਨ ਆਤਪਸੁਕ੍ਖਾਨੰ ਕੁਣ੍ਡਕੰ ਵਾ, ਯੇ ਕੇਚਿ ਤਣ੍ਡੁਲਾ ਵਾ ਲਾਜਾ ਵਾ, ਲਾਜੇਹਿ ਕਤਭਤ੍ਤਸਤ੍ਤੁਆਦੀਨਿ ਵਾ ਨ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿ। **ਮਚ੍ਛਮੰਸੇਸੁ** ਸਚੇ ਯਾਗੁੰ ਪਿਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਯਾਗੁਸਿਤ੍ਥਮਤ੍ਤਾਨੇਵ ਦ੍ਵੇ ਮਚ੍ਛਕ੍ਖਣ੍ਡਾਨਿ ਵਾ ਮੰਸਕ੍ਖਣ੍ਡਾਨਿ ਵਾ ਏਕਭਾਜਨੇ ਵਾ ਨਾਨਾਭਾਜਨੇ ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਤਾਨਿ ਚੇ ਅਖਾਦਨ੍ਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਪਵਾਰਣਪ੍ਪਹੋਨਕੰ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਨ ਪਵਾਰੇਤਿ। ਤਤੋ ਏਕੰ ਖਾਦਿਤੰ, ਏਕੰ ਹਤ੍ਥੇ ਵਾ ਪਤ੍ਤੇ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਅਞ੍ਞੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ ਪਵਾਰੇਤਿ। ਦ੍ਵੇਪਿ ਖਾਦਿਤਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਮੁਖੇ ਸਾਸਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਅਵਸਿਟ੍ਠੰ ਨਤ੍ਥਿ, ਸਚੇਪਿ ਅਞ੍ਞੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਨ ਪਵਾਰੇਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਅਕਪ੍ਪਿਯਮੰਸੰ ਕੁਲਦੂਸਨਵੇਜ੍ਜਕਮ੍ਮਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮਾਰੋਚਨਸਾਦਿਤਰੂਪਿਯਾਦੀਹਿ ਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯਭੋਜਨਞ੍ਚ ਅਞ੍ਞੰ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ ਵਾ ਖਾਦਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਨ ਪਵਾਰੇਤਿ।

ਏਵਂ ਯਞ੍ਚ ਅਸ੍ਨਾਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਭੋਜਨੰ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤੇਨ ਅਭਿਹਟੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਪਵਾਰਣੰ ਜਨੇਤਿ, ਤੰ ਞਤ੍ਵਾ ਇਦਾਨਿ ਯਥਾ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਜਾਨਨਤ੍ਥੰ ਅਯੰ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ – ''ਅਸਨੰ ਭੋਜਨ''ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਤਾਵ ਯੇਨ ਏਕਸਿਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝੋਹਟੰ ਹੋਤਿ, ਸੋ ਸਚੇ ਪਤ੍ਤਮੁਖਹਤ੍ਥੇਸੁ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਭੋਜਨੇ ਸਤਿ ਸਾਪੇਕ੍ਖੋਵ ਅਞ੍ਞੰ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੰ ਭੋਜਨੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਪਵਾਰੇਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖੋ ਹੋਤਿ, ਯੰ ਪਤ੍ਤਾਦੀਸੁ ਅਵਸਿਟ੍ਠੰ, ਤੰ ਨ ਚ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤੁਕਾਮੋ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਦਾਤੁਕਾਮੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਵਾ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਕਾਮੋ, ਸੋ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋਪਿ ਨ ਪਵਾਰੇਤਿ। ''ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤੋ''ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਸਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, ਆਸਿਨਦਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਨ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ, ਸਚੇ ਠਿਤੋ, ਪਣ੍ਹੀਨੰ ਅਨ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ, ਸਚੇ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਯੇਨ ਪਸ੍ਸੇਨ ਨਿਪਨ੍ਨੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਰਿਮਨ੍ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਦਾਯਕਸ੍ਸ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਸਾਰਿਤਹਤ੍ਥੰ ਯੰ ਆਸਨ੍ਨਤਰੰ ਅਙ੍ਗੰ, ਤਸ੍ਸ ਓਰਿਮਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਹਤ੍ਥੋ 'ਹਤ੍ਥਪਾਸੋ'ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਠਤ੍ਵਾ ਅਭਿਹਟੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਵਾਰਣਾ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਤੋ ਪਰਂ। 'ਅਭਿਹਰਤੀ'ਤਿ ਹਤ੍ਥਪਾਸਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਠਿਤੋ ਗਹਣਤ੍ਥੰ ਉਪਨਾਮੇਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਨਨ੍ਤਰਨਿਸਿਨ੍ਨੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁ ਹਤ੍ਥੇ ਵਾ ਆਧਾਰਕੇ ਵਾ ਠਿਤੰ ਪਤ੍ਤੰ ਅਨਭਿਹਰਿਤ੍ਵਾਵ ''ਭਤ੍ਤੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੋ ਪਵਾਰਣਾ ਨਤ੍ਥਿ। ਭਤ੍ਤਪਚ੍ਛਿੰ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਭੂਮਿਯੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਈਸਕੰ ਪਨ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਪਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਵਾ 'ਗਣ੍ਹਥਾ'ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੋ ਪਵਾਰਣਾ ਹੋਤਿ। ਭਤ੍ਤਪਚ੍ਛਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਵਿਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ''ਅਹੰ ਧਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਹਿਤਮਤ੍ਤਮੇਵ ਕਰੋਤਿ, ਪਰਿਵੇਸਕੋਯੇਵ ਪਨ ਤੰ ਧਾਰੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਾ ਅਭਿਹਟਾਵ ਹੋਤਿ, ਤਤੋ ਦਾਤੁਕਾਮਤਾਯ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਾਰਣਾ ਹੋਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਪਰਿਵੇਸਕੇਨ ਫੁਟ੍ਠਮਤ੍ਤਾਵ ਹੋਤਿ, ਇਤਰੋਵ ਨੰ ਧਾਰੇਤਿ, ਤਤੋ ਦਾਤੁਕਾਮਤਾਯ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੰ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਵਾਰਣਾ ਨ ਹੋਤਿ। ਕਟਚ੍ਛੁਨਾ ਉਦ੍ਧਟੇ ਪਨ ਹੋਤਿ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨੰ ਸਮਭਾਰੇਪਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤੋ ਪਵਾਰੇਤਿਯੇਵ। ਅਨਨ੍ਤਰਸ੍ਸ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨੇ ਇਤਰੋ ਪਤ੍ਤੰ ਪਿਦਹਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਅਭਿਹਟੰ ਨਾਮ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਵਾਰਣਾ ਨਤ੍ਥਿ। 'ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ'ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵਾਚਾਯ ਅਭਿਹਟੇ ਪਟਿਕ੍ਖੇਪੋ ਨ ਰੁਹਤਿ, ਕਾਯੇਨ ਅਭਿਹਟੰ ਪਨ ਅਙ੍ਗੁਲਿਚਲਨਾਦਿਨਾ ਕਾਯਵਿਕਾਰੇਨ ਵਾ ''ਅਲੰ, ਮਾ ਦੇਹੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਵਚੀਵਿਕਾਰੇਨ ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੋ ਪਵਾਰਣਾ ਹੋਤਿ।

ਏਕੋ ਸਮੰਸਕੰ ਰਸੰ ਅਭਿਹਰਤਿ, ''ਰਸੰ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਤੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੋ ਪਵਾਰਣਾ ਨਤ੍ਥਿ। 'ਮੰਸਰਸ'ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੋ ਪਵਾਰਣਾ ਹੋਤਿ। ''ਇਮੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਹੋਤਿਯੇਵ। ਮੰਸੰ ਵਿਸੁੰ ਕਤ੍ਵਾ 'ਮੰਸਰਸ'ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇਪਿ ਸਚੇ ਸਾਸਪਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਖਣ੍ਡੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਤੋ ਪਵਾਰਣਾ ਹੋਤਿ। ਸਚੇ ਨਤ੍ਥਿ, ਵਟ੍ਟਤਿ। ਕਲੀਰਪਨਸਾਦੀਹਿ ਮਿਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਪਚਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਕਲੀਰਸੂਪੰ ਗਣ੍ਹਥ, ਪਨਸਬ੍ਯਞ੍ਜਨੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵਦਤਿ, ਏਵਮ੍ਪਿ ਨ ਪਵਾਰੇਤਿ। ਕਸ੍ਮਾ? ਅਪਵਾਰਣਾਰਹਸ੍ਸ ਨਾਮੇਨ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ। ''ਮਚ੍ਛਮੰਸੰ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨ''ਨ੍ਤਿ ਵਾ ''ਇਮੰ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਪਵਾਰੇਤਿ, ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤੋ। ਗਮਨਾਦੀਸੁ ਪਨ ਯਸ੍ਮਿੰ ਇਰਿਯਾਪਥੇ ਪਵਾਰੇਤਿ, ਤੰ ਅਵਿਕੋਪੇਨ੍ਤੇਨੇਵ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬੰ।

ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ ਨ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੰ, ਨ ਅਧਿਕਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤੰ ਪਨ ਕਪ੍ਪਿਯਕਤਾਦੀਹਿ ਸਤ੍ਤਹਿ ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਾਕਾਰੇਹਿ ਅਕਤੰ ਵਾ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਅਨਧਿਕੰ ਵਾ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਚਿ॰ ੨੩੯) 'ਅਕਪ੍ਪਿਯਕਤ'ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤਤ੍ਥ ਯੰ ਫਲੰ ਵਾ ਕਨ੍ਦਮੂਲਾਦਿ ਵਾ ਪਞ੍ਚਹਿ ਸਮਣਕਪ੍ਪਿਯੇਹਿ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਅਕਤੰ, ਯਞ੍ਚ ਅਕਪ੍ਪਿਯਮੰਸੰ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਭੋਜਨੰ ਵਾ, ਏਤੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ ਨਾਮ, ਤੰ ਅਕਪ੍ਪਿਯੰ ''ਅਲਮੇਤੰ ਸਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੰ ਕਤੰ **ਅਕਪ੍ਪਿਯਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੰਯੇਵ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੰ ਕਤੰ। **ਅਨੁਚ੍ਚਾਰਿਤਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਾਰੇਤੁੰ ਆਗਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਈਸਕਮ੍ਪਿ ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ ਵਾ ਅਨਪਨਾਮਿਤੰ ਵਾ ਕਤੰ। **ਅਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਾਰੇਤੁੰ ਆਗਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸਤੋ ਬਹਿ ਠਿਤੇਨ ਕਤੰ। **ਅਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੰ ਕਰੋਤਿ, ਤੇਨ ਪਵਾਰਣਪ੍ਪਹੋਨਕੰ ਭੋਜਨੰ ਅਭੁਤ੍ਤੇਨ ਕਤੰ। **ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਪਵਾਰਿਤੇਨ ਆਸਨਾ ਵੁਟ੍ਠਿਤੇਨ ਕਤ**ਨ੍ਤਿ ਇਦੰ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। **''ਅਲਮੇਤੰ ਸਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ ਅਵੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਵਚੀਭੇਦੰ ਕਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਅਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। ਇਤਿ ਇਮੇਹਿ ਸਤ੍ਤਹਿ ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਾਕਾਰੇਹਿ ਯੰ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੰ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਅਕਤੰ, ਯਞ੍ਚ ਪਨ ਨ ਗਿਲਾਨਾਤਿਰਿਤ੍ਤੰ, ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੰ। ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੰ ਪਨ ਤਸ੍ਸੇਵ ਪਟਿਪਕ੍ਖਨਯੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ।

ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ **ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਕਤੰ ਹੋਤੀ**ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੨੩੯) ਅਨੁਮਸੋ ਅਨਨ੍ਤਰਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਤੋ ਏਕਮ੍ਪਿ ਸਿਤ੍ਥੰ ਵਾ ਮੰਸਹੀਰੰ ਵਾ ਖਾਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਮ੍ਪਿ ਭੁਤ੍ਤਾਵਿਨਾ ਕਤੰ ਹੋਤਿ, ਯੋ ਪਾਤੋਵ ਏਵਂ ਭੁਤ੍ਤਾਵੀ ਪਵਾਰਿਤੋ ਨਿਸੀਦਤਿਯੇਵ, ਸੋ ਉਪਕਟ੍ਠੇਪਿ ਕਾਲੇ ਅਭਿਹਟੰ ਪਿਣ੍ਡੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਉਪਨੀਤੰ ਕਪ੍ਪਿਯੰ ਕਾਤੁੰ ਲਭਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿੰ ਕਪ੍ਪਿਯੇ ਕਤੇ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੰ ਆਮਿਸੰ ਆਕਿਰਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਸੋ ਪੁਨ ਕਾਤੁੰ ਨ ਲਭਤਿ। ਯਞ੍ਹਿ ਅਕਤੰ, ਤੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ। ਯੇਨ ਚ ਅਕਤੰ, ਤੇਨ ਚ ਕਾਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨੩੮-੯) ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਮਿੰ ਭਾਜਨੇ ਕਰਿਯਮਾਨੇ ਪਠਮਕਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਕਤੰ ਹੋਤੀਤਿ ਤੰ ਕਾਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਭਾਜਨੇ ਤੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਾ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਏਵਂ ਕਤੰ ਪਠਮਕਤੇਨ ਮਿਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸ ਯੇਨ ਪਨ ਕਤੰ, ਤੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਸੰ

ਪਵਾਰਿਤਾਨਮ੍ਪਿ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਥਾ ਪਨ ਅਕਤੇਨ ਮਿਸ੍ਸਂ ਨ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਮੁਖਞ੍ਞ ਹਤ੍ਥਞ੍ਞ ਸੁਦ੍ਧਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। **ਗਿਲਾਨਾਤਿਰਿਤ੍ਤਂ** ਪਨ ਨ ਕੇਵਲਂ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਭੁਤ੍ਤਾਵਸੇਸਮੇਵ, ਅਥ ਖੋ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਗਿਲਾਨਂ ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸ ''ਅਜ੍ਜ ਵਾ ਸ੍ਵੇ ਵਾ ਯਦਾ ਵਾ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਦਾ ਖਾਦਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਹਟਂ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ 'ਗਿਲਾਨਾਤਿਰਿਤ੍ਤ'ਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। **ਖਾਦਨੀਯਂ** ਵਾ **ਭੋਜਨੀਯਂ** ਵਾਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਵਕਾਲਿਕਂ। **ਖਾਦੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਪਵਾਰਿਤਸ੍ਸ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਆਮਿਸਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਤੋ ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਗਣ੍ਹਤੋ, ਨਿਰਾਮਿਸਾਨਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤੋ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤੇ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ। ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਪਨ, ''ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਤੇਸਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਪਰਿਭੋਗਵਸੇਨ ਨਿਰਾਮਿਸਾਨਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਵਾਰਿਤਭਾਵੋ, ਆਮਿਸਸ੍ਸ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਤਾ, ਕਾਲੇਨ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਪਠਮਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਦੁਤਿਯਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ**ਾਤਿ ਅਭਿਹਰਿਤ੍ਵਾ ''ਹਨ੍ਦ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਖਾਦ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜ ਵਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯ। **ਜਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾ ਦਿਸ੍ਵਾ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪਵਾਰਿਤਭਾਵਂ ਜਾਨਨ੍ਤੋ। **ਆਸਾਦਨਾਪੇਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਆਸਾਦਨਂ ਚੋਦਨਂ ਮਙ੍ਕੁਕਰਣਭਾਵਂ ਅਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ। **ਭੁਤ੍ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਭਿਹਾਰੇ ਤਾਵ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਸਚੇ ਸੋ ਤਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਪੁਨ ਅਭਿਹਾਰਕਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੇ ਅਭਿਹਾਰਕਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਭੋਜਨੇਨ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰਣਾਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਪਵਾਰਿਤੇ ਪਵਾਰਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਅਭਿਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਤੇਸਞ੍ਚ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇਸੁ, ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਚ ਪਵਾਰਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਪਨ, ਯੋ ਚ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ''ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ ਦੇਤਿ, ਯੋ ਵਾ ''ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਹਰਨ੍ਤੋ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ ਦੇਤਿ, ਯੋ ਚ ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ''ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ ਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਵਾਰਿਤਤਾ, ਪਵਾਰਿਤਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਆਸਾਦਨਾਪੇਕ੍ਖਤਾ, ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤੇਨ ਅਭਿਹਟ੍ਠੁਂ ਪਵਾਰਣਤਾ, ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਵਿਕਾਲੇ**ਤਿ ਵਿਗਤੇ ਕਾਲੇ, ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਾਤਿਕ੍ਕਮਨਤੋ ਯਾਵ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾਤਿ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਨਮੂਲਫਲਂ ਉਪਾਦਾਯ ਆਮਂ ਵਾ ਪਕ੍ਕਂ ਵਾ ਆਮਿਸਸਙ੍ਖੇਪਗਤਂ ਖਾਦਨੀਯਂ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯਂ ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਾਜਗਹੇ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਵਿਕਾਲੇ ਭੋਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇਸੁ, ਕਾਲੇ ਵਿਕਾਲਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਕਾਲੇ ਕਾਲਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ''ਅਨੁਜਾਨਾਮਿ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਰੋਮਟ੍ਠਕਸ੍ਸ ਰੋਮਟ੍ਠਂ, ਨ ਚ ਭਿਕ੍ਖਵੇ ਬਹਿਮੁਖਦ੍ਵਾਰਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ (ਚੂਲਵ॰ ੨੭੩) ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਨਯੇਨ ਰੋਮਟ੍ਠਕਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵਿਕਾਲਤਾ, ਯਾਵਕਾਲਿਕਤਾ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਰੋ ਕਰਣਂ ਕਿਰਿਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥਤੋ ਏਕਂ, ਸਨ੍ਨਿਧਿ ਕਾਰੋ ਅਸ੍ਸਾਤਿ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਂ , ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਮੇਵ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਰਤ੍ਤਿਂ ਵੀਤਿਨਾਮਿਤਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਤਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਵਕਾਲਿਕਂ ਵਾ ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਵਾ 'ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਚੇਪਿ ਪਤ੍ਤੋ ਦੁਦ੍ਧੋਤੋ ਹੋਤਿ, ਯਂ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਘਂਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਲੇਖਾ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਗਣ੍ਠਿਕਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਗਣ੍ਠਿਕਨ੍ਤਰੇ ਸ੍ਨੇਹੋ ਪਵਿਟ੍ਠੋ ਹੋਤਿ, ਯੋ ਉਣ੍ਹੇ ਓਤਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਗ੍ਘਰਤਿ, ਉਣ੍ਹਯਾਗੁਯਾ ਵਾ ਗਹਿਤਾਯ ਸਨ੍ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਾਦਿਸੇ ਪਤ੍ਤੇਪਿ ਪੁਨਦਿਵਸੇ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਯਂ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖੋ ਸਾਮਣੇਰਾਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਤੇਹਿ ਨਿਹਿਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਂ ਵਟ੍ਟਤਿ । ਸਯਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤਮੇਵ ਹਿ ਦੁਤਿਯਦਿਵਸੇ ਕਪ੍ਪਿਯਭੋਜਨਂ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਕਪ੍ਪਿਯੇਸੁ ਪਨ ਮਨੁਸ੍ਸਮਂਸੇ ਥੁੱਲਚ੍ਚਯੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਸੇਸੇਸੁ ਪਨ ਦੁਕ੍ਕਟੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ। ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ। ਯੋ ਪਨ ਪਵਾਰਿਤੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਕਤਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਵਿਕਪ੍ਪੇਸੁ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਵਡ੍ਢਤਿ। ਸਚੇ ਵਿਕਾਲੇ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤਿ, ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਪਚ੍ਚਯਾ ਸਬ੍ਬਵਿਕਪ੍ਪੇਸੁ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਵਿਕਾਲਪਚ੍ਚਯਾ ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਸੁ ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਵਸੇਸੇਸੁ ਵਿਕਾਲਪਚ੍ਚਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਵਡ੍ਢਤਿਯੇਵ। ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪਨ ਸਨ੍ਨਿਧਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚ ਸਨ੍ਨਿਧਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ (ਚੂਲਵ॰ ੪੨੧-੪੨੨) ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਤ੍ਤਾ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਬੇਲਟ੍ਠਸੀਸਂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਭੋਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ , ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕ ਯਾਵਜੀਵਿਕਾਨਂ ਪਨ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਯਥਾ ਚੇਤਾਨਿ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਨ ਕਪ੍ਪਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਯਾਵਕਾਲਿਕਾਦੀਹਿ ਸਂਸਟ੍ਠਾਨਿਪਿ, ਵੁਤ੍ਤਞ੍ਹੇਤਂ ''ਯਾਵਕਾਲਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਤਦਹੁਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਕਾਲੇ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਵਿਕਾਲੇ ਨ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿਆਦਿ (ਮਹਾਵ॰ ੩੦੫)। ਤਸ੍ਮਾ ਸਚੇਪਿ ਤਂ ਤਂ ਤੇਨ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਟ੍ਠਂ ਲਭਤਿ, ਸਚੇ ਅਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਰਸਂ ਵਾ ਹੋਤਿ ਸੁਧੋਤਂ ਵਾ, ਯਥਾ ਇਤਰੇਨ ਸਂਸਗ੍ਗੋ ਨ ਪਞ੍ਞਾਯਤਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਾਲਾਨੁਰੂਪੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਸਚੇ ਪਨ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਰਸਂ ਵਾ ਹੋਤਿ ਦੁਦ੍ਧੋਤਂ ਵਾ, ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਾਵਕਾਲਿਕਞ੍ਹਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਰਸਾਨਿ ਤੀਣਿਪਿ ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵਂ ਉਪਨੇਤਿ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਦ੍ਵੇਪਿ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵਂ ਉਪਨੇਤਿ, ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਮੇਵ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਭਾਵਂ ਉਪਨੇਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਨ ਤਦਹੁਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਤਦਹੁਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਵਾ ਪੁਰੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਦ੍ਵੀਹਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਛਾਹਂ, ਤੀਹਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਪਞ੍ਚਾਹਂ...ਪੇ॰... ਸਤ੍ਤਾਹਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਤਦਹੇਵ ਕਪ੍ਪਤੀਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਸ੍ਮਾਯੇਵ ਹਿ ''ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕੇਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ , ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਤਦਹੁਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤ''ਨ੍ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ''ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਕਪ੍ਪਤੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਕਾਲਯਾਮਸਤ੍ਤਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇਸੁ ਚੇਤ੍ਥ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨ ਸਨ੍ਨਿਧਿਭੇਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਵਸੇਨ

ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਚਤੂਸੁ ਕਾਲਿਕੇਸੁ ਯਾਵਕਾਲਿਕਂ ਯਾਮਕਾਲਿਕਨ੍ਤਿ ਇਮਮੇਵ ਦ੍ਵਯਂ ਅਨ੍ਤੋਵੁਟ੍ਠਞ੍ਚੇਵ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਞ੍ਚ, ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਯਾਵਜੀਵਿਕਞ੍ਚ ਅਕਪ੍ਪਿਯਕੁਟਿਯਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਨ੍ਨਿਧਿਮ੍ਪਿ ਨ ਜਨੇਤਿ। ਅਕਪ੍ਪਿਯਕੁਟਿਯਂ ਅਨ੍ਤੋਵੁਟ੍ਠੇਨ ਪਨ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਇਤਰਦ੍ਵਯਂ ਤਦਹੁਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮ੍ਪਿ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਮੁਖਸਨ੍ਨਿਧਿ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਮਹਾਪਚ੍ਚਰਿਯਂ ਪਨ ਅਨ੍ਤੋਵੁਟ੍ਠਂ ਹੋਤੀਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ ਨਾਮਮਤ੍ਤਮੇਵ ਨਾਨਾਕਰਣਂ, ਆਪਤ੍ਤਿ ਪਨ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਤਤ੍ਥ **ਅਕਪ੍ਪਿਯਕੁਟਿ** ਨਾਮ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਕਂ ਵਸਨਤ੍ਥਾਯ ਕਤਗੇਹਂ, ਤਤ੍ਥ ਸਹਸੇਯ੍ਯਪ੍ਪਹੋਨਕੇ ਪਦੇਸੇ ਵੁਟ੍ਠਂ ਯਾਵਕਾਲਿਕਞ੍ਚ ਯਾਮਕਾਲਿਕਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਕਂ **ਅਨ੍ਤੋਵੁਟ੍ਠਂ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਕ੍ਕਂ **ਅਨ੍ਤੋਪਕ੍ਕਂ** ਨਾਮ, ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਨ ਸਯਂ ਪਕ੍ਕਂ **ਸਾਮਂ ਪਕ੍ਕਂ** ਨਾਮ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਅਨਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯਂ। ਤੇਨ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਸਟ੍ਠਮ੍ਪਿ ਤਂਗਤਿਕਮੇਵ, ਸਬ੍ਬਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਅਨ੍ਤੋਵੁਟ੍ਠਅਨ੍ਤੋਪਕ੍ਕਮੋਚਨਤ੍ਥਂ ਭਗਵਤਾ ਚਤਸ੍ਸੋ ਕਪ੍ਪਿਯਭੂਮਿਯੋ (ਮਹਾਵ॰ ੨੯੫) ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਾ, ਤਾਸਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ (ਮਹਾਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੨੯੫) ਵੁਤ੍ਤੋ। ਯਤ੍ਥ ਪਨੇਤਾ ਨ ਸਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਾਮਂ ਪਾਕਮ੍ਪਿ ਪੁਨਪਾਕਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕੇ ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਯਾਵਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਤੀਣਿ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸਕਂ ਸਕਂ ਕਾਲਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ, ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਸਦਾਪਿ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਆਮਿਸਂ, ਸਨ੍ਨਿਧਿਭਾਵੋ, ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਸਨ੍ਨਿਧਿਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਪਣੀਤਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨੀ**ਤਿ ਪਣੀਤਸਂਸਟ੍ਠਾਨਿ ਸਤ੍ਤਧਞ੍ਞਨਿਬ੍ਬਤ੍ਤਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ। ਯਥਾ ਹਿ ਆਜਞ੍ਞਯੁਤ੍ਤੋ ਰਥੋ 'ਆਜਞ੍ਞਰਥੋ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਏਵਮਿਧਾਪਿ ਪਣੀਤਸਂਸਟ੍ਠਾਨਿ ਭੋਜਨਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨੀਤਿ। ਯੇਹਿ ਪਨ ਪਣੀਤੇਹਿ ਸਂਸਟ੍ਠਾਨਿ, ਤਾਨਿ 'ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨੀ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ ਪਭੇਦਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਂ **ਸੇਯ੍ਯਥਿਦਂ ਸਪ੍ਪਿ ਨਵਨੀਤ**ਨ੍ਤਿਆਦਿਮਾਹ, ਤਤ੍ਥ **ਸਪ੍ਪਿ**ਆਦੀਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ (ਕਙ੍ਖਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਭੇਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ) ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਮਚ੍ਛਾਦੀਸੁ ਪਨ ਸਬ੍ਬੋਪਿ 'ਓਦਕੋ'ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੨੬੦) ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੋ ਮਚ੍ਛੋ **ਮਚ੍ਛੋ**ਯੇਵ। ਯੇਸਂ ਪਨ ਮਂਸਂ ਕਪ੍ਪਤਿ, ਤੇਸਂ **ਮਂਸਞ੍ਚ ਖੀਰਦਧੀਨਿ** ਚ ਇਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤਾਨਿ। **ਏਵਰੂਪਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨੀ**ਤਿ ਯਾਨਿ ਏਤੇਹਿ ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਹਿ ਸਂਸਟ੍ਠਤ੍ਤਾ 'ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨੀ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਨ੍ਤਿ, ਤਥਾਰੂਪਾਨਿ ਪਣੀਤਭੋਜਨਾਨਿ। **ਅਗਿਲਾਨੋ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਤੇਹਿ ਵਿਨਾਪਿ ਫਾਸੁ ਹੋਤਿ। **ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਯੋ ਅਗਿਲਾਨੋ ਸੁਦ੍ਧਾਨਿ ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਨਿ ਭੇਸਜ੍ਜਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਿ, ਸੋ ਮਹਾਨਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਨ (ਪਾਚਿ॰ ੩੦੩) ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਮਚ੍ਛਾਦੀਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਸੂਪੋਦਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ (ਪਾਚਿ॰ ੬੧੨-੬੧੩) ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਹਿ ਸਂਸਟ੍ਠਭੋਜਨਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤੋ ਇਮਿਨਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ''ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਭਤ੍ਤਂ ਦੇਹਿ, ਸਪ੍ਪਿਂ ਆਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਦੇਹਿ, ਸਪ੍ਪਿਮਿਸ੍ਸਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਹਿ, ਸਹ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਦੇਹਿ, ਸਪ੍ਪਿਞ੍ਚ ਭਤ੍ਤਞ੍ਚ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਤਾਵ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੇ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ''ਸਪ੍ਪਿਭਤ੍ਤਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਯਸ੍ਮਾ ਸਾਲਿਭਤ੍ਤਂ ਵਿਯ ਸਪ੍ਪਿਭਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੂਪੋਦਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ''ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਭਤ੍ਤਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਭਤ੍ਤਂ ਦਤ੍ਵਾ ''ਸਪ੍ਪਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ ਨਵਨੀਤਖੀਰਾਦੀਨਿ ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡਂ ਵਾ ਦੇਤਿ ''ਇਮਿਨਾ ਸਪ੍ਪਿਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ, ਯਥਾਵਤ੍ਥੁਕਮੇਵ। ''ਗੋਸਪ੍ਪਿਨਾ ਭਤ੍ਤਂ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ਗੋਸਪ੍ਪਿਂ ਵਾ ਦੇਤੁ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਸਤਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨ ਨਵਨੀਤਾਦੀਨਿ ਵਾ, ਗਾਵਿਂਯੇਵ ਵਾ ਦੇਤੁ ''ਇਤੋ ਸਪ੍ਪਿਨਾ ਭੁਞ੍ਜਾਹੀ''ਤਿ, ਯਥਾਵਤ੍ਥੁਕਮੇਵ। ਸਚੇ ਪਨ ''ਗੋਸਪ੍ਪਿਨਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਯਾਚਿਤੋ ਅਜਿਕਾਸਪ੍ਪਿਆਦੀਹਿ ਦੇਤਿ, ਵਿਸਙ੍ਕੇਤਂ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਸਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਯਾਚਿਤੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਦਿਨ੍ਨਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਏਸ ਨਯੋ ''ਅਜਿਕਾਸਪ੍ਪਿਨਾ ਦੇਹੀ''ਤਿਆਦੀਸੁਪਿ। ''ਕਪ੍ਪਿਯਸਪ੍ਪਿਨਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਪ੍ਪਿਨਾ ਦੇਤਿ, ਵਿਸਙ੍ਕੇਤਮੇਵ। ''ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਪ੍ਪਿਨਾ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਕਪ੍ਪਿਯਸਪ੍ਪਿਨਾਵ ਦੇਤਿ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇਪਿ ਪਰਿਭੋਗੇਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਬ੍ਬਪਦੇਸੁ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬੇਹਿਪਿ ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਹਿ ਏਕਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਨਾਨਾਟ੍ਠਾਨੇ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਂ ਏਕਤੋ ਸਮ੍ਭਿਨ੍ਨਰਸਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤਤੋ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨ ਏਕਬਿਨ੍ਦੁਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਤਿ, ਨਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਣੀਤਭੋਜਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਗਿਲਾਨੋ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਕਾਲੇ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਭੁਞ੍ਜਤੋ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਸੇਸਕੇ, ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤੇ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਗਹਿਤੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਣੀਤਭੋਜਨਤਾ, ਅਗਿਲਾਨਤਾ, ਕਤਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਪਟਿਲਾਭੋ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਅਦ੍ਧਾਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਂ , ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਪਣੀਤਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਦਨ੍ਤਪੋਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਅਦਿਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਕਾਯਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਨ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਿਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਅਨੁਮਸੋ ਵਿਸ੍ਸਾਸਿਕਸਨ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਲਕ੍ਖਣਂ ਵੁਤ੍ਤਵਿਪਲ੍ਲਾਸੇਨ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਹਿ ਯੋ ਕੋਚਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਅਨੁਮਸੋ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤੋ ਕਾਯਾਦੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਦੇਤਿ, ਤਞ੍ਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਸਰੀਰਾਵਯਵੇਨ ਵਾ, ਤਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ, ਸਂਹਾਰਿਮੇਨ ਚ ਅਨੁਮਸੋ ਮਞ੍ਚੇਨਾਪਿ, ਧਾਰੇਤੁਂ ਸਮਤ੍ਥੇਨ ਚ ਅਨੁਮਸੋ ਅਤਤ੍ਥਜਾਤਕਰੁਕ੍ਖਪਣ੍ਣੇਨਾਪਿ, ਸੂਚਿਯਾ ਪਰਾਮਟ੍ਠਮਤ੍ਤੇਨਾਪਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਪਟਿਬਦ੍ਧਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧਂ ਨਾਮ ਇਧ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਮ੍ਪਿ ਨਤ੍ਥੁਕਰਣਿਯਾ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨਂ ਨਾਸਿਕਾਯ, ਅਕਲ੍ਲਕੋ ਵਾ ਮੁਖੇਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਆਭੋਗਮਤ੍ਤਮੇਵ ਹੇਤ੍ਥ ਪਮਾਣਂ। ਪੁਬ੍ਬਾਭੋਗੇ ਚ ਸਤਿ ਪਚ੍ਛਾ ਨਿਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਦਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਸਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ''ਪਤ੍ਤੇਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸੇਵ ਹਤ੍ਥੇ ਪਤਤਿ, ਤਂ ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਅਭਿਹਟਭਾਜਨਤੋ ਪਤਿਤਰਜਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਠਿਤਨਿਸਿਨ੍ਨਨਿਪਨ੍ਨਾਨਂ ਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਹਤ੍ਥਪਾਸੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਚੇ ਪਨ ਦਾਯਕਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕੇਸੁ ਏਕੋ ਆਕਾਸੇ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਭੂਮਿਯਂ, ਭੂਮਟ੍ਠਸ੍ਸ ਸੀਸੇਨ ਆਕਾਸਟ੍ਠਸ੍ਸ ਚ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤੁਂ ਵਾ ਗਹੇਤੁਂ ਵਾ ਪਸਾਰਿਤਹਤ੍ਥਂ ਯਂ ਆਸਨ੍ਨਤਰਂ ਅਙ੍ਗਂ, ਤਸ੍ਸ ਓਰਿਮਨ੍ਤੇਨ ਹਤ੍ਥਪਾਸਪ੍ਪਮਾਣਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇਪਿ ਏਕੋ ਕੂਪੇ ਹੋਤਿ, ਏਕੋ ਕੂਪਤਟੇ, ਏਕੋ ਵਾ ਰੁਕ੍ਖੇ, ਏਕੋ ਪਥਵਿਯਂ, ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਹਤ੍ਥਪਾਸਪ੍ਪਮਾਣਂ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਠਤ੍ਵਾ ਸਚੇਪਿ ਦ੍ਵੇ ਤਯੋ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਾ ਯਂ ਮਜ੍ਝਿਮੋ ਪੁਰਿਸੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤੁਂ ਸਕ੍ਕੋਤਿ, ਏਵਰੂਪਂ ਭਾਰਂ ਪਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਭੂਮਿਯਂ ਠਪਿਤਹਤ੍ਥੇ ਆਰੋਪੇਨ੍ਤਿ, ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਪਸਾਰਿਤਹਤ੍ਥੇ ਏਕਦੇਸੇਨਾਪਿ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੇ ਰਜਂ ਪਤਤਿ, ਤਂ ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾਵ ਭਿਕ੍ਖਾ ਗਣ੍ਹਿਤਬ੍ਬਾ। ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਿਨਯਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਂ ਪਨ ਪੁਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਚੇ ''ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਵਚਨਂ ਅਸ੍ਸੁਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖਂ ਦੇਨ੍ਤਿਯੇਵ, ਵਿਨਯਦੁਕ੍ਕਟਾ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਪੁਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾ ਭਿਕ੍ਖਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਮਹਾਵਾਤੋ ਤਤੋ ਤਤੋ ਰਜਂ ਪਾਤੇਤਿ, ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਭਿਕ੍ਖਂ ਗਹੇਤੁਂ, ''ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤੇਨ ਆਭੋਗਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤਂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਤੇਨ ਦਿਨ੍ਨਂ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਸ੍ਸੁਖੇਲਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾਦੀਸੁ ਯਂ ਠਾਨਤੋ ਚਵਿਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥੇ ਵਾ ਪਤ੍ਤੇ ਵਾ ਪਤਤਿ, ਤਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਙ੍ਗਲਗ੍ਗਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮੇਵ। ਪਤਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਵੋਚ੍ਛਿਨ੍ਨਞ੍ਚੇ ਅਨ੍ਤਰਾ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ, ਉਗ੍ਗਹਿਤਕਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਪਚ੍ਛਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮ੍ਪਿ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਂ ਪਨ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਵਾ ਮੂਲਫਲਂ ਵਾ ਮਾਤਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਛਾਯਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਫਲਿਨਿਸਾਖਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਤੋ ਯਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਪੁਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਜਾਤਕਫਲਿਨਿਸਾਖਾਯ ਵਾ ਵਲ੍ਲਿਯਾ ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਤਿ। ਤਸ੍ਸ ਤਤੋ ਲਦ੍ਧਂ ਫਲਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਦੁਰੁਪਚਿਣ੍ਣਦੁਕ੍ਕਟਞ੍ਚ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਤਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਫਲਿਰੁਕ੍ਖਂ ਪਨ ਅਪਸ੍ਸਯਿਤੁਂ ਵਾ ਆਲਮ੍ਬਿਤੁਂ ਵਾ ਵਟ੍ਟਤਿ,

ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੇ ਯਂ ਅਵ੍ਵਂ ਅਙ੍ਕੁਰਾਦਿ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਮੇਵ ਤਂ। ਯਾਵ ਹਿ ਹਤ੍ਥਤੋ ਮੁਤ੍ਤੇ ਨਿਰਪੇਕ੍ਖੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਨਿਰਪੇਕ੍ਖਤਾਯ ਵਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਾਵ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ ਵਿਜਹਤਿ, ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਨ੍ਤਿ ਗਲਨਾਲਿਕਂ। ਮੁਖੇਨ ਵਾ ਹਿ ਪਵਿਟ੍ਠਂ ਹੋਤੁ, ਨਾਸਿਕਾਯ ਵਾ, ਗਲੇਨ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯਤਾਯ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਤਂ ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ ਪਵੇਸਿਤਮੇਵ ਹੋਤਿ। **ਆਹਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਵਕਾਲਿਕਂ ਵਾ ਯਾਮਕਾਲਿਕਂ ਵਾ ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਂ ਵਾ ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ ਵਾ। ਸਬ੍ਬਞ੍ਹੇਤਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯਤ੍ਤਾ 'ਆਹਾਰੋ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਧਞ੍ਞਂ ਵਾ ਧਞ੍ਞਾਨੁਲੋਮਂ ਵਾ ਤਾਲਨਾਲ਼ਿਕੇਰਪਨਸਲਬੁਜਅਲਾਬੁਕੁਮ੍ਭਣ੍ਡਪੁਸ੍ਸਫਲਤਿਪੁਸਫਲਏਲ਼ਾਲੁਕਸਙ੍ਖਾਤਂ ਨਵਵਿਧਂ ਮਹਾਫਲਞ੍ਚੇਵ ਅਪਰਣ੍ਣਞ੍ਚ, ਯਞ੍ਚਞ੍ਞਂ ਵਨਮੂਲਪਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਫਲਾਦਿ ਆਹਾਰਤ੍ਥਂ ਫਰਤਿ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਯਾਵ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਕਾਲੋ, ਤਾਵ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤੋ **ਯਾਵਕਾਲਿਕਂ** ਨਾਮ। ਅਮ੍ਬਪਾਨਂ ਜਮ੍ਬੁਪਾਨਂ ਚੋਚਪਾਨਂ ਮੋਚਪਾਨਂ ਮਧੁਕਪਾਨਂ ਮੁਦ੍ਦਿਕਪਾਨਂ ਸਾਲੂਕਪਾਨਂ ਫਾਰੁਸਕਪਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਪਾਨਾਨਿ, ਯਾਨਿ ਚ ਤੇਸਂ ਅਨੁਲੋਮਾਨਿ ਵੇਤ੍ਤਤਿਨ੍ਤਿਣ੍ਕਿਮਾਤੁਲੁਙ੍ਗਕਪਿਟ੍ਠਕੋਸਮ੍ਬਕਰਮਨ੍ਦਾਦਿਖੁਦ੍ਦਕਫਲਪਾਨਾਨਿ, ਏਤਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਹਿ ਸੀਤੋਦਕੇਨ ਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਕਤਾਨਿ ਆਦਿਚ੍ਚਪਾਕਾਨਿ ਵਾ ਯਾਵ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪਚ੍ਛਿਮਯਾਮਂ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤੋ **ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਨਿ** ਨਾਮ। ਅਵਸੇਸੇਸੁ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਫਲਪਤ੍ਤਪੁਪ੍ਫਰਸੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸਪ੍ਪਿਆਦੀਨਿ ਪਞ੍ਚ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਸਤ੍ਤਾਹਂ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤੋ **ਸਤ੍ਤਾਹਕਾਲਿਕਾਨਿ** ਨਾਮ। ਇਦਂ ਪਨ ਯਾਵਕਾਲਿਕਾਦਿਤ੍ਤਯਂ ਕਾਲਵਿਮੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਉਦਕਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਮੂਲਫਲਾਫਲਾਦਿ ਯਂ ਨੇਵ ਖਾਦਨੀਯਤ੍ਥਂ ਨ ਭੋਜਨੀਯਤ੍ਥਂ ਫਰਤਿ , ਤਂ ਯਾਵਜੀਵਂ ਨਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤੋ **ਯਾਵਜੀਵਿਕਂ** ਨਾਮ। **ਆਹਰੇਯ**ਜਾਤਿ ਪਵੇਸੇਯ੍ਯ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਅਨਾਹਾਰੇਪਿ ਉਦਕੇ ਆਹਾਰਸਞ੍ਞਾਯ, ਦਨ੍ਤਪੋਨੇ ਚ ''ਮੁਖਦ੍ਵਾਰਂ ਆਹਟਂ ਇਦ''ਨ੍ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯਨ੍ਤਾਨਂ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਵਿਨੋਦਨਤ੍ਥਂ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਉਦਕਞ੍ਹਿ ਯਥਾਸੁਖਂ ਪਾਤੁਂ, ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਞ੍ਚ ਦਨ੍ਤਪੋਨਪਰਿਭੋਗੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਇਦਂ ਦ੍ਵਯਂ ਅਵਸੇਸਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਗਣ੍ਹਤੋ ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਸਚੇਪਿ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਰਸੋ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵਿਸਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਦਿਨ੍ਨਂ ਆਹਾਰਂ ਆਹਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ , ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕੇ ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨੇ, ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਮਹਾਵਿਕਟਾਨਿ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਅਸਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੇ ਸਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਦੁਬ੍ਬਚੋਪਿ ਅਸਮਤ੍ਥੋਪਿ ਕਪ੍ਪਿਯਕਾਰਕੋ ਅਸਨ੍ਤਪਕ੍ਖੇਯੇਵ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਛਾਰਿਕਾਯ ਅਸਤਿ ਸੁਕ੍ਖਦਾਰੁਂ ਝਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਅਸਤਿ ਅਲ੍ਲਦਾਰੁਂ ਰੁਕ੍ਖਤੋ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾਪਿ ਕਾਤੁਂ, ਮਤ੍ਤਿਕਤ੍ਥਾਯ ਚ ਪਥਵਿਂ ਖਣਿਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਮ੍ਪਿ ਮਹਾਵਿਕਟਂ ਕਾਲੋਦਿਸ੍ਸਂ ਨਾਮ ਸਪ੍ਪਦਟ੍ਠਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਸਾਮਂ ਗਹੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਞ੍ਞਦਾ ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਕਤਾ, ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਤਾ, ਧੂਮਾਦਿਅਬ੍ਬੋਹਾਰਿਕਾਭਾਵੋ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਦਨ੍ਤਪੋਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਭੋਜਨਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

੫. ਅਚੇਲਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਅਚੇਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਚੇਲਕਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ ਏਤੇਸਂ ਅਚੇਲਕਾਦੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਾਨਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਆਮਿਸਂ ਏਕਪ੍ਪਯੋਗੇਨ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਕਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਵਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਅਵਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਵੇਸਾਲਿਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਿਕਾਯ ਦ੍ਵੇ ਪੂਵੇ ਦਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਂ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਤਿਤ੍ਥਿਯਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਤਿਤ੍ਥਿਯੇ ਅਤਿਤ੍ਥਿਯਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਦਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਤੇਸਂ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਾਜਨਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਂ ਗਣ੍ਹਥਾ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਤੇਸਂ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਭਾਜਨੇ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਬਾਹਿਰਲੇਪਂ ਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤਿਤ੍ਥਿਯਤਾ, ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਤਾ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਸਹਤ੍ਥਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਭਾਜਨੇ ਦਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਅਚੇਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਉਯ੍ਯੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਦਾਪੇਤ੍ਵਾ** ਵਾਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਆਮਿਸਂ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨ ਦਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ। **ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯ**ਾਤਿ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਹਸਨਕੀਲ਼ਨਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਤੁਕਾਮੋ 'ਗਚ੍ਛਾ'ਤਿਆਦੀਨਿ ਵਤ੍ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯ। **ਏਤਦੇਵ**ਾਤਿ ਏਤਂ ਅਨਾਚਾਰਮੇਵ ਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ, ਨ ਅਞ੍ਞਂ ਪਤਿਰੂਪਂ ਕਾਰਣਂ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜਨਮਤ੍ਤੇ ਤਾਵ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਯਦਾ ਪਨਸ੍ਸ ਸੋ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਸਵਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਏਕੇਨ ਪਾਦੇਨ ਵਿਜਹਤਿ, ਅਪਰਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯੇਨ ਵਿਜਹਿਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣਂ, ਤਥਾ ਸਵਨੂਪਚਾਰਸ੍ਸ। ਸਚੇ ਪਨ ਅਨ੍ਤਰਾ ਕੁਟ੍ਟਦ੍ਵਾਰਪਾਕਾਰਾਦਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਅਨ੍ਤਰਿਤਭਾਵੋਯੇਵ ਉਪਚਾਰਾਤਿਕ੍ਕਮੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਯ੍ਯੋਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਉਯ੍ਯੋਜਨਾਣਤ੍ਤਿਕਾਯ ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਕਲਿਸਾਸਨਾਰੋਪਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ, ''ਉਭੋ ਏਕਤੋ ਨ ਯਾਪੇਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਏਵਮਾਦੀਹਿ ਪਤਿਰੂਪਕਾਰਣੇਹਿ ਉਯ੍ਯੋਜੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤੁਕਾਮਤਾ, ਤਦਤ੍ਥਮੇਵ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਯ੍ਯੋਜਨਂ, ਏਵਂ ਉਯ੍ਯੋਜਿਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਾਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਉਯ੍ਯੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਸਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ ਸਹ ਉਭੋਹਿ ਜਨੇਹੀਤਿ **ਸਭੋਜਨਂ**, ਤਸ੍ਮਿਂ ਸਭੋਜਨੇ। ਅਥ ਵਾ **ਸਭੋਜਨੇ**ਤਿ ਸਭੋਗੇ, ਰਾਗਪਰਿਯੁਟ੍ਠਿਤਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਿ ਇਤ੍ਥੀ ਭੋਗੋ, ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਚ ਪੁਰਿਸੋ, ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ ''ਇਤ੍ਥੀ ਚੇਵ ਹੋਤਿ, ਪੁਰਿਸੋ ਚਾ''ਤਿਆਦਿ (ਪਾਚਿ॰ ੨੮੧) ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਂ ਕਪ੍ਪੇਯ**ਜਾਤਿ ਅਨੁਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ, ਯਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਸਯਨਿਘਰਂ, ਤਸ੍ਸ ਮਹਾਚਤੁਸ੍ਸਾਲਾਦੀਸੁ ਕਤਸ੍ਸ ਮਹਲ੍ਲਕਸ੍ਸ ਪਿਟ੍ਠਸਙ੍ਘਾਟਤੋ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਸਯਨਸ੍ਸ ਆਸਨ੍ਨੇ ਠਾਨੇ, ਖੁਦ੍ਦਕਸ੍ਸ ਵਾ ਵੇਮਜ੍ਝਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਏਵਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਸਯਨਿਘਰੇ ਸਯਨਿਘਰਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਨਸਯਨਿਘਰਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਂ ਪਦੇਸਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਮਿਂ ਦੁਤਿਯਕੇ ਸਤਿ, ਉਭੋਸੁ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇਸੁ ਵਾ, ਵੀਤਰਾਗੇਸੁ ਵਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਅਵੀਤਰਾਗਜਾਯਮ੍ਪਤਿਕਾਨਂ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਤਾ, ਸਯਨਿਘਰਤਾ, ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਭਾਵੋ, ਅਨੁਪਖਜ੍ਜ ਨਿਸੀਦਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਸਭੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪-੫. ਰਹੋਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨ-ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥਪਞ੍ਚਮਾਨਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਸਨੇ ਚ, ਰਹੋ ਚ ਨਿਸਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ, ਏਤੇਸਮ੍ਪਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨੇਵ। ਸੇਸੋ ਕਥਾਨਯੋ ਅਨਿਯਤਦ੍ਵਯੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਰਹੋਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨ-ਰਹੋਨਿਸਜ੍ਜਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਚਾਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ। **ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ**ਤਿ ਤੇਨੇਵ ਨਿਮਨ੍ਤਨਭਤ੍ਤੇਨ ਸਭਤ੍ਤੋ ਸਮਾਨੋ। **ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤੋਉਪਚਾਰਸੀਮਾਯ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰੇ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਯਂ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਪਕਤਿਵਚਨੇਨ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੁਂ, ਤਾਦਿਸਂ ''ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਘਰਂ ਗਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਈਦਿਸੇਨ ਵਚਨੇਨ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ। **ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ** ਵਾ **ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ** ਵਾਤਿ ਯੇਨ ਭਤ੍ਤੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਭੁਤ੍ਤੇ ਵਾ ਅਭੁਤ੍ਤੇ ਵਾ। **ਕੁਲੇਸੁ ਚਾਰਿਤ੍ਤਂ ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਕੁਲਾਨਿ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਂ ਦੁਵਿਧਮ੍ਪਿ ਸਮਯਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਅਞ੍ਞਂ ਕੁਲਂ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਥਸ੍ਸ ਘਰੂਪਚਾਰੋਕ੍ਕਮਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਠਮਪਾਦੇਨ ਉਮ੍ਮਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਪਰਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਮੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਾਜਗਹੇ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਚਾਰਿਤ੍ਤਾਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ, ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤਂ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਾ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੇ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਸਮਯੇ ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ, ਅਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਤੋ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਘਰੇਨ ਵਾ ਘਰੂਪਚਾਰੇਨ ਵਾ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਗਚ੍ਛਤੋ, ਅਨ੍ਤਰਾਰਾਮਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਤਿਤ੍ਥਿਯਸੇਯ੍ਯਪਟਿਕ੍ਕਮਨਭਤ੍ਤਿਯਘਰਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤੋ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਭੋਜਨਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਨਿਮਨ੍ਤਨਸਾਦਿਯਨਂ, ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਨਾ, ਭਤ੍ਤਿਯਘਰਤੋ ਅਞ੍ਞਘਰਪ੍ਪਵੇਸਨਂ, ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਾਨਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਸਮਯਸ੍ਸ ਵਾ ਆਪਦਾਨਂ ਵਾ ਅਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਚਾਰਿਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਮਹਾਨਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਚਤੁਮਾਸਪ੍ਪਚ੍ਚਯਪਵਾਰਣਾ**ਤਿ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਮਾਸੇ ਗਿਲਾਨਪ੍ਪਚ੍ਚਯਪਵਾਰਣਾ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤਂ ਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ – ਚਤੁਮਾਸਪਵਾਰਣਾ ਵਾ ਹੋਤੁ, ਪੁਨਪਵਾਰਣਾ ਵਾ, ਨਿਚ੍ਚਪਵਾਰਣਾ ਵਾ, ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸਾਦਿਤਬ੍ਬਾ, ''ਇਦਾਨਿ ਮਮ ਰੋਗੋ ਨਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਨ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਾ, ''ਰੋਗੇ ਪਨ ਸਤਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਅਧਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਾਤਿ। **ਤਤੋ ਚੇ ਉੱਤਰਿ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਚੇ ਤਤ੍ਥ ਰਤ੍ਤੀਹਿ ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਵਾ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਕਤੋ ਹੋਤਿ ''ਏਤ੍ਤਕਾਯੇਵ ਰਤ੍ਤਿਯੋ, ਏਤ੍ਤਕਾਨਿ ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਾਨਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬਾਨੀ''ਤਿ, ਅਥ ਤਤੋ ਰਤ੍ਤਿਪਰਿਯਨ੍ਤਤੋ ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਪਰਿਯਨ੍ਤਤੋ ਵਾ ਉੱਤਰਿ, ਨ ਭੇਸਜ੍ਜਕਰਣੀਯੇਨ ਵਾ ਭੇਸਜ੍ਜਂ, ਅਞ੍ਞਭੇਸਜ੍ਜਕਰਣੀਯੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਭੇਸਜ੍ਜਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਭੇਸਜ੍ਜਵਿਞ੍ਞਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਨਤਤ੍ਤਰਿ ਤਤ੍ਤਰਿਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਨਤਤ੍ਤਰਿ ਨਤਤ੍ਤਰਿਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਯੇਹਿ ਭੇਸਜ੍ਜੇਹਿ ਪਵਾਰਿਤੋ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਵਾ ਅਧਿਕਤਰੇਹਿ ਵਾ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ, ਯਾਸੁ ਚ ਰਤ੍ਤੀਸੁ ਪਵਾਰਿਤੋ, ਤਾ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾਪਿ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਯਥਾਭੂਤਂ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯੇ ਚ ਞਾਤਕੇ ਵਾ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਪ੍ਪਵਾਰਣਾਯ ਪਵਾਰਿਤੇ ਵਾ ਅਪਰਿਯਨ੍ਤਪ੍ਪਵਾਰਣਾਯ ਵਾ ਪਵਾਰਿਤੇ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਧਨੇਨ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤੇਸਂ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਙ੍ਘਪਵਾਰਣਤਾ, ਤਤੋ ਭੇਸਜ੍ਜਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਗਿਲਾਨਤਾ, ਪਰਿਯਨ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਮਹਾਨਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸੇਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਕਤਉਯ੍ਯੋਗਂ, ਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸੇਨ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਰਙ੍ਗਿਨਿਂ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਤਥਾਰੂਪੇ ਕਾਰਣੇ ਅਸਤਿ ਕੇਵਲਂ ਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਗਚ੍ਛਤੋ ਪਦੇ ਪਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। **ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰੋ** ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਠਿਤੋ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਂ ਪਨ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਤੋ ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਸੇਨਾਦਸ੍ਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਹਤ੍ਥਿਆਦੀਸੁ ਏਕਮੇਕਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਮਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਅਨੁਯ੍ਯੁਤ੍ਤੇ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਨੁਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਪਨ, ਆਰਾਮੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਿਤੋਕਾਸਂ ਆਗਤਂ, ਪਟਿਪਥਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਞ੍ਚ ਪਸ੍ਸਤੋ, ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯੇ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸੇਨਂ ਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਾਯ ਗਮਨਂ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤੋਕਾਸਤੋ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਦਸ੍ਸਨਂ, ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਸ੍ਸ ਆਪਦਾਯ ਵਾ ਅਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸੇਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਸੇਨਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਤਤੋ ਚੇ ਉੱਤਰੀ**ਤਿ ਤਿਰਤ੍ਤਤੋ ਉੱਤਰਿ ਚਤੁਤ੍ਥਦਿਵਸੇ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ ਸੇਨਾਯ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਵਾ ਨਿਸੀਦਤੁ ਵਾ ਸਯਤੁ ਵਾ, ਸਚੇਪਿ ਆਕਾਸੇ ਇਦ੍ਧਿਯਾ ਕਞ੍ਚਿ ਇਰਿਯਾਪਥਂ ਕਪ੍ਪੇਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਅਤਿਰੇਕਤਿਰਤ੍ਤਂ ਸੇਨਾਯ ਵਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਊਨਕਤਿਰਤ੍ਤੇ ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਊਨਕਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਤਤਿਯਾਯ ਰਤ੍ਤਿਯਾ ਪੁਰਾਰੁਣਾ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਵਸਤੋ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਵਾ ਗਿਲਾਨਕਰਣੀਯੇਨ ਵਾ ਵਸਤੋ, ਪਟਿਸੇਨਾਰੁਦ੍ਧਾਯ ਸੇਨਾਯ, ਕੇਨਚਿ ਪਲਿਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ,

ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਤਿਰਤ੍ਤਾਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਸੇਨਾਯ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮੋ, ਗਿਲਾਨਤਾਦੀਨਂ ਅਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਸੇਨਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਉਗ੍ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਤ੍ਥ ਯੁਜ੍ਝਨ੍ਤੀਤਿ **ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਂ,** ਸਮ੍ਪਹਾਰਟ੍ਠਾਨਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਬਲਸ੍ਸ ਅਗ੍ਗਂ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥਾਤਿ **ਬਲਗ੍ਗਂ,** ਬਲਗਣਨਟ੍ਠਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੇਨਾਯ ਵਿਯੂਹਂ **ਸੇਨਾਬ੍ਯੂਹਂ,** ਸੇਨਾਨਿਵੇਸਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ। ਅਨੀਕਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਂ **ਅਨੀਕਦਸ੍ਸਨਂ। ਅਨੀਕਂ** ਨਾਮ ''ਦ੍ਵਾਦਸਪੁਰਿਸੋ ਹਤ੍ਥੀ, ਤਿਪੁਰਿਸੋ ਅਸ੍ਸੋ, ਚਤੁਪ੍ਪੁਰਿਸੋ ਰਥੋ''ਤਿਇਮਿਨਾ (ਪਾਚਿ॰ ੩੧੪) ਲਕ੍ਖਣੇਨ ਤਯੋ ਹਤ੍ਥੀ ਪਚ੍ਛਿਮਕਂ ਹਤ੍ਥਾਨੀਕਂ, ਅਸ੍ਸਾਨੀਕਰਥਾਨੀਕੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਪਨ ਆਵੁਧਹਤ੍ਥਾ ਪੁਰਿਸਾ ਪਚ੍ਛਿਮਕਂ ਪਤ੍ਤਾਨੀਕਂ। ਏਤੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਤੋ ਪਦੇ ਪਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਉਪਚਾਰਂ ਪਨ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨਂ ਪਸ੍ਸਤੋ ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸੇਸਂ ਉਯ੍ਯੁਤ੍ਤਸੇਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਭੇਦੋ ਪਨੇਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥੇਵਾਤਿ।

ਉਯ੍ਯੋਧਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਚੇਲਕਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

੬. ਸੁਰਾਪਾਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸੁਰਾਪਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੁਰਾਪਾਨਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਸੁਰਾਮੇਰਯਪਾਨੇ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਿਟ੍ਠਾਦੀਹਿ ਕਤਂ ਮਜ੍ਜਂ ਸੁਰਾ, ਪੁਪ੍ਫਾਦੀਹਿ ਕਤੋ ਆਸਵੋ ਮੇਰਯਂ, ਤਦੁਭਯਮ੍ਪਿ ਬੀਜਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਕੁਸਗ੍ਗੇਨਾਪਿ ਪਿਵਤੋ ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਸਾਗਤਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਮਜ੍ਜਪਿਵਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਮਜ੍ਜੇ ਮਜ੍ਜਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਮਜ੍ਜਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਅਮਜ੍ਜਂ ਮਜ੍ਜਵਣ੍ਣਗਨ੍ਧਰਸਂ ਲੋਣਸੋਵੀਰਕਂ ਵਾ ਸੁਤ੍ਤਂ ਵਾ ਪਿਵਤੋ, ਵਾਸਗ੍ਗਾਹਾਪਨਤ੍ਥਂ ਈਸਕਂ ਮਜ੍ਜਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸੂਪਾਦੀਨਿ ਪਚਨ੍ਤਿ, ਤੇਸੁ ਸੂਪਸਮ੍ਪਾਕਾਦੀਸੁ , ਆਮਲਕਰਸਾਦੀਹਿ ਅਮਜ੍ਜਂ ਮਜ੍ਜਸਦਿਸਂ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਂ ਪਿਵਤੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਮਜ੍ਜਭਾਵੋ, ਤਸ੍ਸ ਪਾਨਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਸੁਰਾਪਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇ**ਤਿ ਅਙ੍ਗੁਲੀਹਿ ਉਪਕਚ੍ਛਕਾਦਿਘਟ੍ਟਨਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਪਿਚ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਸਰੀਰਾਵਯਵੇਨ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਫੁਸਤੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕੇਨ ਹਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਇਧ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ ਏਵ, ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧਾਦੀਸੁ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਨ ਹਸਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਆਮਸਤੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯਤਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਾਮਸਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਅਙ੍ਗੁਲਿਪਤੋਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਹਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਉਦਕੇ ਹਸਧਮ੍ਮੇ**ਤਿ ਉਦਕਕੀਲ਼ਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪਰਿਗੋਪ੍ਫਕੇ ਉਦਕੇਯੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ ਨਿਮੁਜ੍ਜਤਿ ਵਾ ਉਮ੍ਮੁਜ੍ਜਤਿ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਨਿਮੁਜ੍ਜਨਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਓਤਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਵਾਰੇ ਪਦਵਾਰੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਨਿਮੁਜ੍ਜਨੁਮ੍ਮੁਜ੍ਜਨੇਸੁ ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਨਿਮੁਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤੋਉਦਕੇਯੇਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਵਾਰਪਦਵਾਰੇਸੁ, ਤਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਯੇਨ ਯੇਨ ਅਙ੍ਗੇਨ ਤਰਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਤ੍ਤਰਸਵਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਦਕੇ ਕੀਲ਼ਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਉਦਕੇ ਅਹਸਧਮ੍ਮੇ ਹਸਧਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਨਾਵਾਯ ਕੀਲ਼ਤੋ ਹਤ੍ਥੇਨ ਵਾ ਪਾਦੇਨ ਵਾ ਕਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਕਥਲਾਯ ਵਾ ਉਦਕਂ ਪਹਰਤੋ, ਭਾਜਨਗਤਂ ਉਦਕਂ ਵਾ ਕਞ੍ਜਿਕਾਦੀਨਿ ਵਾ ਚਿਕ੍ਖਲ੍ਲਂ ਵਾ ਖਿਪਨਕੀਲ਼ਾਯ ਕੀਲ਼ਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਤ੍ਥਜੋਤਕਂ ਪਨ ਅਕ੍ਖਰਂ ਛਿਨ੍ਦਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਨ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਮੁਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛਤੋ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਰਿਗੋਪ੍ਫਕਤਾ, ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਕੀਲ਼ਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਹਸਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਅਨਾਦਰਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਅਨਾਦਰਿਯੇ**ਤਿ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਵਾ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਵਾ ਅਨਾਦਰਕਰਣੇ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੋ ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਵਚਨਂ ਅਕਤ੍ਤੁਕਾਮਤਾਯ, ਤਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਅਨਾਦਰਿਯਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨਾਦਰਿਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਛਨ੍ਨਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨਾਦਰਿਯਕਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇਨ ਵਾ ''ਇਦਂ ਨ ਸਲ੍ਲੇਖਾਯ ਸਂਵਤ੍ਤਤੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਅਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਸ੍ਸ ਅਨਾਦਰਿਯੇਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਪਵੇਣਿਆਗਤਂ ਪਨ ਉਗ੍ਗਹਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਏਵਂ ਅਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਰਿਯਾਨਂ ਉਗ੍ਗਹੋ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਾ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੩੪੪) ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵਚਨਂ, ਅਨਾਦਰਿਯਕਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਅਨਾਦਰਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਭਿਂਸਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਭਿਂਸਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਭਿਂਸਾਪਨਤ੍ਥਂ ਰੂਪਾਦੀਨਿ ਉਪਸਂਹਰੇਯ੍ਯ, ਭਯਾਨਕਕਥਂ ਵਾ ਕਥੇਯ੍ਯ। ਸੋ ਪਨ ਭਾਯਤੁ ਵਾ, ਮਾ ਵਾ, ਇਤਰਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਂਸਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਨ ਭਿਂਸਾਪੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ ਤਥਾ ਕਰੋਤੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਤਸ੍ਸ ਦਸ੍ਸਨਸਵਨਵਿਸਯੇ ਭਿਂਸਾਪੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਵਾਯਾਮਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਨਨ੍ਤਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਭਿਂਸਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਜੋਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਾਪੇਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਤਪ੍ਪਿਤੁਕਾਮੋ। **ਸਮਾਦਹੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਜਾਲੇਯ੍ਯ, **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ**ਤਿ ਪਦੀਪੁਜ੍ਜਾਲਨਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਪਚਨਾਦੀਸੁ ਜੋਤਿਕਰਣਂ ਵਾਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਪਚ੍ਚਯਂ ਵਿਨਾ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਸਯਂ ਸਮਾਦਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਰਣਿਸਜ੍ਜਾਪਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਜਾਲਾ ਨ ਉਟ੍ਠਹਤਿ, ਤਾਵ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਜਾਲੁਟ੍ਠਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਮਾਦਹਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਸਕਿਂ ਆਣਤ੍ਤੋ ਬਹੁਮ੍ਪਿ ਸਮਾਦਹਿਤੇ ਏਕਮੇਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਜੋਤਿਂ ਸਮਾਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਗਿਲਾਨੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ''ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਅਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਪਟਿਲਾਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਤਞ੍ਚ ਅਵਿਜ੍ਝਾਤਂ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾਠਾਨੇ ਠਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ। ਵਿਜ੍ਝਾਤਂ ਪਨ ਜਾਲਯਤੋ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ। ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ , ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਵਾ ਵੀਤਚ੍ਚਿਤਙ੍ਗਾਰਂ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਪਦੀਪਜੋਤਿਕਜਨ੍ਤਾਘਰਾਦਿਕੇ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯੇ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਗਿਲਾਨਤਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤੁਕਾਮਤਾ, ਸਮਾਦਹਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ।

ਜੋਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਨਹਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਨਹਾਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸੇ ਨਹਾਨਦਿਵਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਦ੍ਧਮਾਸੇ ਅਪੁਣ੍ਣੇ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ ''ਨਹਾਯਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚੁਣ੍ਣਂ ਵਾ ਮਤ੍ਤਿਕਂ ਵਾ ਅਭਿਸਙ੍ਖਰੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਨਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਮਯੇਸੁ ਪਰਿਵੇਣਸਮ੍ਮਜ੍ਜਨਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ **ਕਮ੍ਮਸਮਯੋ,** ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਂ ਗਨ੍ਤੁਕਾਮਸ੍ਸ, ਗਚ੍ਛਤੋ, ਗਤਸ੍ਸ ਵਾ **ਅਦ੍ਧਾਨਗਮਨਸਮਯੋ,** ਸਰਜੇਨ ਵਾਤੇਨ ਓਕਿਣ੍ਣਸ੍ਸ ਦ੍ਵੀਸੁ ਵਾ ਤੀਸੁ ਵਾ ਉਦਕਫੁਸਿਤੇਸੁ ਕਾਯੇ ਪਤਿਤੇਸੁ **ਵਾਤਵੁਟ੍ਠਿਸਮਯੋ**ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਸੇਸਂ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

ਰਾਜਗਹੇ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਨ ਮਤ੍ਤਂ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਨਹਾਯਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਸਮਯਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਛਬ੍ਬਿਧਾ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਤਿਰੇਕਦ੍ਧਮਾਸੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਤਿਰੇਕਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਸਮਯੇ ਵਾ ਨਹਾਯਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯੋ ਵਾ ਨਦੀਪਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਵਾਲੁਕਂ ਉਕ੍ਕਿਰਿਤ੍ਵਾ ਕਤਆਵਾਟੇਸੁਪਿ ਨਹਾਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ, ਪਚ੍ਚਨ੍ਤਿਮੇ ਜਨਪਦੇ ਸਬ੍ਬੇਸਂ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਮਜ੍ਝਿਮਦੇਸੋ, ਊਨਕਦ੍ਧਮਾਸੇ ਨਹਾਨਂ, ਸਮਯਾਨਂ ਵਾ ਨਦੀਪਾਰਗਮਨਸ੍ਸ ਵਾ ਆਪਦਾਨਂ ਵਾ ਅਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਨਹਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ ਅਲਭੀਤਿ ਲਭੋ, ਲਭੋ ਏਵ ਲਾਭੋ, ਕਿਂ ਅਲਭਿ? ਚੀਵਰਂ, ਕੀਦਿਸਂ? ਨਵਂ, ਇਤਿ ''ਨਵਚੀਵਰਲਾਭੇਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੇ ਅਨੁਨਾਸਿਕਲੋਪਂ ਅਕਤ੍ਵਾ **ਨਵਂਚੀਵਰਲਾਭੇਨਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਪਟਿਲਦ੍ਧਨਵਚੀਵਰੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਮਜ੍ਝੇ ਠਿਤਪਦਦ੍ਵਯੇ **ਪਨਾ**ਤਿ ਨਿਪਾਤਮਤ੍ਤਂ। **ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਲਦ੍ਧਂ, ਤਸ੍ਸ ਨਿਦਸ੍ਸਨਂ, ਸੇਸਂ ਪਦਤ੍ਥਤੋ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨੁਪਗਂ ਚੀਵਰਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਨਿਟ੍ਠਿਤਰਜਨਸ੍ਸ ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਪਦੇਸੇ ਕਂਸਨੀਲੇਨ ਵਾ ਪਤ੍ਤਨੀਲੇਨ ਵਾ ਕਦ੍ਦਮੇਨ ਵਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਕਾਲਕੇਨ ਵਾ ਮੋਰਕ੍ਖਿਮਣ੍ਡਲਮਙ੍ਗੁਲਪਿਟ੍ਠਿਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਪ੍ਪਮਾਣਂ ਕਪ੍ਪਬਿਨ੍ਦੁਂ ਆਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ, ਅਨਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਤ੍ਤਨੋ ਚੀਵਰਅਜਾਨਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਆਦਿਨ੍ਨੇ ਅਨਾਦਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਆਦਿਨ੍ਨਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ , ਕਪ੍ਪੇ ਨਟ੍ਠੇ, ਕਪ੍ਪਕਤੋਕਾਸੇ ਜਿਣ੍ਣੇ, ਕਪ੍ਪਕਤੇਨ ਅਕਪ੍ਪਕਤੇ ਸਂਸਿਬ੍ਬਿਤੇ, ਪਚ੍ਛਾ ਆਰੋਪਿਤੇਸੁ ਅਗ੍ਗਲਅਨੁਵਾਤਪਰਿਭਣ੍ਡੇਸੁ ਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਸ੍ਸ ਚੀਵਰਸ੍ਸ ਅਕਤਕਪ੍ਪਕਤਾ, ਨ ਨਟ੍ਠਚੀਵਰਾਦਿਤਾ, ਨਿਵਾਸਨਂ ਵਾ ਪਾਰੁਪਨਂ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਦੁਬ੍ਬਣ੍ਣਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਵਿਕਪ੍ਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਵਿਕਪ੍ਪਨਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ ਚ। ਕਥਂ **ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ** ਹੋਤਿ? ਚੀਵਰਾਨਂ ਏਕਬਹੁਭਾਵਂ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਾਸਨ੍ਨਿਹਿਤਭਾਵਞ੍ਚ ਞਤ੍ਵਾ 'ਇਮਂ ਚੀਵਰ'ਨ੍ਤਿ ਵਾ 'ਇਮਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨੀ'ਤਿ ਵਾ 'ਏਤਂ ਚੀਵਰ'ਨ੍ਤਿ ਵਾ 'ਏਤਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨੀ'ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ 'ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਮੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਮੇਕਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨਿਧੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਪਨ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁਂ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਵਾ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ''ਮਯ੍ਹਂ ਸਨ੍ਤਕਂ, ਮਯ੍ਹਂ ਸਨ੍ਤਕਾਨਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹਿ ਵਾ ਯਥਾਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੩੭੪) ਏਵਂ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਤੋ ਪਭੁਤਿ ਪਰਿਭੋਗਾਦਯੋਪਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। ਅਪਰੋ ਨਯੋ, ਤਥੇਵ ਚੀਵਰਾਨਂ ਏਕਬਹੁਭਾਵਂ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਾਸਨ੍ਨਿਹਿਤਭਾਵਞ੍ਚ ਞਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕੇ 'ਇਮਂ ਚੀਵਰ'ਨ੍ਤਿ ਵਾ 'ਇਮਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨੀ'ਤਿ ਵਾ 'ਏਤਂ ਚੀਵਰ'ਨ੍ਤਿ ਵਾ 'ਏਤਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨੀ'ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨਾ ਅਭਿਰੁਚਿਤਸ੍ਸ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਾਮਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ''ਤਿਸ੍ਸਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਵਿਕਪ੍ਪੇਮੀ''ਤਿ ਵਾ ''ਤਿਸ੍ਸਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ, ਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ, ਤਿਸ੍ਸਾਯ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਵਿਕਪ੍ਪੇਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਅਯਂ ਅਪਰਾਪਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨਿਧੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪਰਿਭੋਗਾਦੀਸੁ ਏਕਮ੍ਪਿ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤੇਨ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ''ਤਿਸ੍ਸਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਨ੍ਤਕਂ...ਪੇ॰... ਤਿਸ੍ਸਾਯ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਸਨ੍ਤਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹਿ ਵਾ ਯਥਾਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰੋਹੀ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਤੋ ਪਭੁਤਿ ਪਰਿਭੋਗਾਦਯੋਪਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ।

ਕਥਂ **ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ** ਹੋਤਿ? ਚੀਵਰਾਨਂ ਤਥੇਵ ਏਕਬਹੁਭਾਵਂ ਸਨ੍ਨਿਹਿਤਾਸਨ੍ਨਿਹਿਤਭਾਵਞ੍ਚ ਞਤ੍ਵਾ ‘ਇਮਂ ਚੀਵਰ’ਨ੍ਤਿ ਵਾ ‘ਇਮਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨੀ’ਤਿ ਵਾ ‘ਏਤਂ ਚੀਵਰ’ਨ੍ਤਿ ਵਾ ‘ਏਤਾਨਿ ਚੀਵਰਾਨੀ’ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਤੁਯ੍ਹਂ ਵਿਕਪ੍ਪਨਤ੍ਥਾਯ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ। ਤੇਨ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬੋ ‘‘ਕੋ ਤੇ ਮਿਤ੍ਤੋ ਵਾ ਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠੋ ਵਾ’’ਤਿ। ਤਤੋ ਇਤਰੇਨ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ‘ਤਿਸ੍ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੂ’ਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ‘ਤਿਸ੍ਸਾ ਸਾਮਣੇਰੀ’ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ। ਪੁਨ ਤੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ‘‘ਅਹਂ ਤਿਸ੍ਸਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਾ...ਪੇ॰... ‘‘ਤਿਸ੍ਸਾਯ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਤੁਬ੍ਬਂ , ਅਯਂ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾ। ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਨਿਧੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪਰਿਭੋਗਾਦੀਸੁ ਏਕਮ੍ਪਿ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਤੇਨ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਦੁਤਿਯਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਕਪ੍ਪਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ‘‘ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਹਿ ਵਾ ਯਥਾਪਚ੍ਚਯਂ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਤੋ ਪਭੁਤਿ ਪਰਿਭੋਗਾਦਯੋਪਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤੀਤਿ। ਪਤ੍ਤਵਿਕਪ੍ਪਨਾਯਮ੍ਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਇਤਿ ਇਮਾਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਵਿਕਪ੍ਪਨਾਸੁ ਯਾਯ ਕਾਯਚਿ ਵਿਕਪ੍ਪਨਾਯ ਪਞ੍ਚਸੁ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇਸੁ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਚੀਵਰਂ ਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਕਤਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਂ ਵਾ ਯੇਨ ਵਿਨਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ, ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਅਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਤਂ ਪਨ ਅਧਿਟ੍ਠਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣੇ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ। ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰਣਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਪਨ ਵਿਸ੍ਸਾਸੇਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਾਮਂ ਵਿਕਪ੍ਪਿਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਚ੍ਚੁਦ੍ਧਾਰੋ, ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਚੀਵਰਤਾ, ਪਰਿਭੋਗੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਵਿਕਪ੍ਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਅਪਨਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਪਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪਗਂ। **ਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਂ। **ਨਿਸੀਦਨਂ** ਨਾਮ ਸਦਸਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਸੂਚਿਘਰਂ** ਨਾਮ ਸਸੂਚਿਕਂ ਵਾ ਅਸੂਚਿਕਂ ਵਾ। **ਕਾਯਬਨ੍ਧਨਂ** ਨਾਮ ਪਟ੍ਟਿਕਾ ਵਾ ਸੂਕਰਨ੍ਤਕਂ ਵਾ। **ਅਪਨਿਧੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਪਨੇਤ੍ਵਾ ਨਿਦਹੇਯ੍ਯ। **ਹਸਾਪੇਕ੍ਖੋ**ਤਿ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਯਂ ਅਪਨਿਧੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤੇਨ ਅਪਨਿਹਿਤੇ ਇਤਰਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਅਪਨਿਧਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰਾਨਿ ਪਨ ਪਤ੍ਤਾਦੀਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਕਂ ਅਪਨਿਧੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਦੁਨ੍ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਪਟਿਸਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ‘‘ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਪਟਿਸਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਾਨਂ ਪਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਅਪਨਿਧਾਨਂ, ਵਿਹੇਸੇਤੁਕਾਮਤਾ ਵਾ ਹਸਾਧਿਪ੍ਪਾਯਤਾ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਅਪਨਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸੁਰਾਪਾਨਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

੭. ਸਪ੍ਪਾਣਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਪ੍ਪਾਣਕਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਪਾਣੋ**ਤਿ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਪਾਣੋ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤੋ। ਤਂ ਖੁਦ੍ਦਕਮ੍ਪਿ ਮਹਨ੍ਤਮ੍ਪਿ ਮਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ, ਮਹਨ੍ਤੇ ਪਨ ਉਪਕ੍ਕਮਮਹਨ੍ਤਤਾਯ ਅਕੁਸਲਂ ਮਹਨ੍ਤਂ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਦਾਯਿਤ੍ਥੇਰਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਾਣਂ ਜੀਵਿਤਾ ਵੋਰੋਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਪਾਣੇ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਪਾਣੇ ਪਾਣਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ । ਅਪਾਣਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਨਮਰਣਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਸਪ੍ਪਾਣਕ**ਨ੍ਤਿ ਯੇ ਪਾਣਕਾ ਪਰਿਭੋਗੇਨ ਮਰਨ੍ਤਿ, ਤੇਹਿ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ, ਤਾਦਿਸਞ੍ਹਿ ਜਾਨਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਜਾਨਂ ਸਪ੍ਪਾਣਕਂ ਉਦਕਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਸਿਞ੍ਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਉਕ੍ਕੋਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਯਥਾਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਯਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸ੍ਸ ਵੂਪਸਮਾਯ ਧਮ੍ਮੋ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਤੇਨੇਵ ਧਮ੍ਮੇਨ। **ਨਿਹਤਾਧਿਕਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਹਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ, ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੧੮੫ ਆਦਯੋ) ਸਤ੍ਥਾਰਾ ਵੁਤ੍ਤਧਮ੍ਮੇਨੇਵ ਵੂਪਸਮਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਵੂਪਸਮਨਨਯਂ ਪਨਸ੍ਸ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥੇਸੁ ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮ। **ਪੁਨਕਮ੍ਮਾਯ ਉਕ੍ਕੋਟੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਨ੍ਤਿਕਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਅਕਤਂ ਕਮ੍ਮ’’ਨ੍ਤਿਆਦੀਨਿ (ਪਾਚਿ॰ ੩੯੪) ਵਦਨ੍ਤੋ ਪੁਨਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਉਚ੍ਚਾਲੇਯ੍ਯ। ਯਥਾਠਿਤਭਾਵੇਨ ਪਤਿਟ੍ਠਾਤੁਂ ਨ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸੇਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਯਂ ਪਨ ਧਮ੍ਮੇਨ ਅਧਿਕਰਣਂ ਨਿਹਤਂ , ਤਂ ਸੁਨਿਹਤਮੇਵ। ਸਚੇ ਵਿਪ੍ਪਕਤੇ ਕਮ੍ਮੇ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਤਿ, ਤਂ ਸਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਇਤਰਥਾ ਕਮ੍ਮਞ੍ਚ ਕੁਪ੍ਪਤਿ, ਕਾਰਕਾਨਞ੍ਚ ਆਪਤ੍ਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਕ੍ਕੋਟਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਉਭਯੇਸੁ ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ‘‘ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਵਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਅਕਮ੍ਮਾਰਹਸ੍ਸ ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਤ’’ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਯਥਾਧਮ੍ਮਂ ਨਿਹਤਭਾਵੋ, ਜਾਨਨਾ, ਉਕ੍ਕੋਟਨਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਉਕ੍ਕੋਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਂ ਅਧਿਪ੍ਪੇਤਂ, ਤਂ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਉਪਾਯੇਨ ਞਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਚੇਪਿ ''ਨ ਦਾਨਿ ਨਂ ਕਸ੍ਸਚਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਏਵਂ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਤ੍ਥਮੇਵ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਸੋਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਾਤਿ ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਸਮਣਸਤਮ੍ਪਿ ਆਪਜ੍ਜਤਿਯੇਵ ਤਾਵ, ਯਾਵ ਕੋਟਿ ਨ ਛਿਜ੍ਜਤਿ। ਕਥਂ ਪਨ ਕੋਟਿ ਛਿਜ੍ਜਤਿ? ਸਚੇ ਹਿ ਆਪਨ੍ਨੋ ਏਕਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਸੋਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਸੋ ਨਿਵਤ੍ਤਿਤ੍ਵਾ ਯੇਨਸ੍ਸ ਆਰੋਚਿਤਂ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਆਰੋਚੇਤਿ, ਏਵਂ ਤਤਿਯੇਨ ਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਆਰੋਚਿਤੇ ਕੋਟਿ ਛਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਆਦਿਪਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਇਤਰੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਯ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੇ ਵਾ ਅਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲੇ ਵਾ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ''ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਾਦੀਨਿ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੪੦੧) ਵਾ ''ਅਯਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ੋ ਫਰੁਸੋ ਜੀਵਿਤਨ੍ਤਰਾਯਂ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯਨ੍ਤਰਾਯਂ ਵਾ ਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਵਾ ਅਨਾਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਪਤਿਰੂਪਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ , ਨ ਛਾਦੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ, ''ਪਞ੍ਞਾਯਿਸ੍ਸਤਿ ਸਕੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨਾ''ਤਿ ਅਨਾਰੋਚੇਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਜਾਨਨਂ, ''ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਨਾਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਅਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਸਨ੍ਧਿਗ੍ਗਹਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ। **ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ। **ਸੋ ਚ ਪੁਗ੍ਗਲੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਜਾਨਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਅਜਾਨਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦਿਤੋ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋਵ। ਸਚੇ ਪਨ ਸੋ ਦਸਵਸ੍ਸਚ੍ਚਯੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਤਞ੍ਚੇ ਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਗਣੋ ਪੂਰਤਿ, ਸੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੋ। ਸੋਪਿ ਯਾਵ ਨ ਜਾਨਾਤਿ, ਤਾਵ ਤਸ੍ਸ ਨੇਵ ਸਗ੍ਗਨ੍ਤਰਾਯੋ ਨ ਮੋਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾਯੋ, ਞਤ੍ਵਾ ਪਨ ਪੁਨ ਉਪਸਮ੍ਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਂ। **ਤੇ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂ ਗਾਰਯ੍ਹਾ**ਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯਂ ਅਵਸੇਸਾ ਗਾਰਯ੍ਹਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿ। **ਇਦਂ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਪਨ ਉਪਜ੍ਝਾਯੋ ਹੁਤ੍ਵਾ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਇਦਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਯੋ ''ਏਵਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਣਂ ਵਾ ਆਚਰਿਯਂ ਵਾ ਪਤ੍ਤਂ ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਪਰਿਯੇਸਤਿ, ਸੀਮਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੪੦੪), ਉਦਕੁਕ੍ਖੇਪਂ ਵਾ ਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਦਤਿ, ਸੋ ਏਤੇਸੁ ਸਬ੍ਬਕਿਚ੍ਚੇਸੁ ਞਤ੍ਤਿਯਾ, ਦ੍ਵੀਸੁ ਚ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਰਾਜਗਹੇ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੇ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੇ ਊਨਕਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਉਭਯਤ੍ਥ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਤਾ, ਊਨਕਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਾਦਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ ਯੇ ਰਾਜਾਨਂ ਵਾ ਵਞ੍ਚੇਤ੍ਵਾ ਸੁਙ੍ਕਂ ਵਾ ਪਰਿਹਰਿਤੁਕਾਮਾ ਚੋਰਾ ਕਤਕਮ੍ਮਾ ਚੇਵ ਅਕਤਕਮ੍ਮਾ ਚ ਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਾ, ਤੇਸੁ ਇਧ **ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥ**ਸਞ੍ਞਿਨੋ ਤਸ੍ਸ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਂਵਿਧਾਨੇ ਚ ਗਮਨੇ ਚ ਓਵਾਦਵਗ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਯ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਸੁ ਅਸਂਵਿਦਹਨ੍ਤੇਸੁ ਸਯਮੇਵ ਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥੇ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਅਸਂਵਿਦਹਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕਾਲਵਿਸਙ੍ਕੇਤੇਨ ਵਾ, ਆਪਦਾਸੁ ਵਾ, ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਭਾਵੋ, ਜਾਨਨਂ, ਸਂਵਿਧਾਨਂ, ਅਵਿਸਙ੍ਕੇਤੇਨ ਗਮਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਮਾਤੁਗਾਮੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਂ ਪਟਿਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਸਂਵਿਧਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਅਰਿਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ ਸਗ੍ਗਮੋਕ੍ਖਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀਤਿ **ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ,** ਤੇ ਕਮ੍ਮਕਿਲੇਸਵਿਪਾਕਉਪਵਾਦਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨਵਸੇਨ ਪਞ੍ਚਵਿਧਾ। ਤੇਸੁ ਮੁਦੁਕਾਨਂ ਅਤ੍ਥਰਣਾਦੀਨਂ ਫਸ੍ਸੋ ਵਿਯ ਇਤ੍ਥਿਸਮ੍ਫਸ੍ਸੋਪਿ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ ਮੇਥੁਨਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨੇ ਦੋਸਂ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਵੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਰਾਯਿਕੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ''ਯੇਮੇ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਵੁਤ੍ਤਾ ਭਗਵਤਾ, ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਨਾਲਂ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। **ਅਨੇਕਪਰਿਯਾਯੇਨਾ**ਤਿ ''ਅਟ੍ਠਿਕਙ੍ਕਲੂਪਮਾ ਕਾਮਾ''ਤਿਆਦੀਹਿ (ਮ॰ ਨਿ॰ ੨.੪੨; ਪਾਚਿ॰ ੪੧੭; ਚੂਲ਼ਨਿ॰ ਖਗ੍ਗਵਿਸਾਣਸੁਤ੍ਤਨਿਦ੍ਦੇਸ ੧੪੭) ਨੇਕੇਹਿ ਕਾਰਣੇਹਿ। **ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੂਹੀ**ਤਿ ਯੇ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਵਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਤੇਹਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਏਵਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ ''ਮਾ ਆਯਸ੍ਮਾ ਏਵਂ ਅਵਚ...ਪੇ॰... ਅਲਞ੍ਚ ਪਨ ਤੇ ਪਟਿਸੇਵਤੋ ਅਨ੍ਤਰਾਯਾਯਾ''ਤਿ। ਏਵਂ ਵੁਤ੍ਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਵਦਨ੍ਤਾਨਮ੍ਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪੁਨ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝਮ੍ਪਿ ਆਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਤਥੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਤਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੇ, ਇਤਰੇਸਞ੍ਚ ਅਵਚਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਏਵਮ੍ਪਿ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੋ ਪੁਨ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਯਾਵਤਤਿਯਂ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬੋ, ਅਥਸ੍ਸ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਤੋ ਪੁਨ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਦ੍ਵੀਹਿ ਚ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਰਿਟ੍ਠਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਸਮਨੁਭਾਸਿਯਮਾਨਸ੍ਸ , ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਤਾ, ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਅਰਿਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸਮ੍ਭੋਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਤਥਾਵਾਦਿਨਾ**ਤਿ ''ਤਥਾਹੰ ਭਗਵਤਾ ਧਮ੍ਮ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਵਾਦਿਨਾ। **ਅਕਤਾਨੁਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਅਨੁਧਮ੍ਮੋ ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨੇ ਵਾ ਅਪ੍ਪਟਿਕਮ੍ਮੇ ਵਾ ਪਾਪਿਕਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗੇ ਵਾ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸ੍ਸ ਅਨੁਲੋਮਵਤ੍ਤੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ਕਤਓਸਾਰਣਾ, ਸੋ ਓਸਾਰਣਸਙ੍ਖਾਤੋ ਅਨੁਧਮ੍ਮੋ ਯਸ੍ਸ ਨ ਕਤੋ, ਅਯੰ ਅਕਤਾਨੁਧਮ੍ਮੋ ਨਾਮ, ਤਾਦਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜੇਯ** ਵਾਤਿ ਆਮਿਸਸਮ੍ਭੋਗੰ ਵਾ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਭੋਗੰ ਵਾ ਕਰੇਯ੍ਯ। **ਸੰਵਸੇਯ** ਵਾਤਿ ਉਪੋਸਥਾਦਿਕੰ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੰ ਕਰੇਯ੍ਯ । **ਸਹ ਵਾ ਸੇਯ੍ਯੰ ਕਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨਾਨੂਪਚਾਰੇਪਿ ਏਕਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ। ਤਤ੍ਥ ਆਮਿਸਪਰਿਭੋਗੇ ਏਕਪ੍ਪਯੋਗੇਨ ਬਹੂਪਿ ਦਦਤੋ ਵਾ ਗਣ੍ਹਤੋ ਵਾ ਏਕੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਵਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਸਤਿ ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਭੋਗੇ ਪਦਾਦੀਹਿ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ, ਸੰਵਾਸੇ ਕਮ੍ਮਪਰਿਯੋਸਾਨਵਸੇਨ, ਸਹਸੇਯ੍ਯਾਯ ਏਕਸ੍ਮਿੰ ਨਿਪਨ੍ਨੇ ਇਤਰਸ੍ਸ ਨਿਪਜ੍ਜਨਪ੍ਪਯੋਗਵਸੇਨ ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਅਰਿਟ੍ਠੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਮ੍ਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਉਭੋਸੁ ਅਨੁਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ''ਓਸਾਰਿਤੋ''ਤਿ ਵਾ ''ਤੰ ਦਿਟ੍ਠਿੰ ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠੋ''ਤਿ ਵਾ ਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਕਤਾਨੁਧਮ੍ਮਤਾ, ਜਾਨਨਾ, ਸਮ੍ਭੋਗਾਦਿਕਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜੰ, ਤਿਚਿਤ੍ਤੰ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸਮ੍ਭੋਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਕਣ੍ਟਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸੋ**ਤਿ ਸਾਮਣੇਰੋ। **ਚਰਾ**ਤਿ ਗਚ੍ਛ। **ਪਿਰੇ**ਤਿ ਪਰ ਅਮਾਮਕ। **ਵਿਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਨਸ੍ਸ , ਯਤ੍ਥ ਤੰ ਨ ਪਸ੍ਸਾਮ, ਤਤ੍ਥ ਗਚ੍ਛਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਤਥਾਨਾਸਿਤ**ਨ੍ਤਿਏਤ੍ਥ ਸੰਵਾਸਨਾਸਨਾ ਲਿਙ੍ਗਨਾਸਨਾ ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਨਾਸਨਾਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋ ਨਾਸਨਾ। ਤਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨਾਦੀਸੁ ਉਕ੍ਖੇਪਨਾ **ਸੰਵਾਸਨਾਸਨਾ** ਨਾਮ। ਦੂਸਕੋ ਨਾਸੇਤਬ੍ਬੋ (ਪਾਰਾ॰ ੬੬), ਮੇਤ੍ਤਿਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਨਾਸੇਥਾਤਿ (ਚੂਲਵ॰ ੧੯੩; ਪਾਰਾ॰ ੩੮੪) ਅਯੰ **ਲਿਙ੍ਗਨਾਸਨਾ** ਨਾਮ। ''ਅਜ੍ਜਤਗ੍ਗੇ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ ਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸ, ਨ ਚੇਵ ਸੋ ਭਗਵਾ ਸਤ੍ਥਾ ਅਪਦਿਸਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੪੨੯) ਅਯੰ **ਦਣ੍ਡਕਮ੍ਮਨਾਸਨਾ** ਨਾਮ, ਅਯੰ ਇਧਾਧਿਪ੍ਪੇਤਾ। ਤੇਨ ਵੁਤ੍ਤੰ ''ਤਥਾਨਾਸਿਤ''ਨ੍ਤਿ। **ਉਪਲਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਪਤ੍ਤੰ ਵਾ ਚੀਵਰੰ ਵਾ ਉਦ੍ਦੇਸੰ ਵਾ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛੰ ਵਾ ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਙ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ। **ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਚੁਣ੍ਣਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਿ ਸਾਦਿਯਨ੍ਤੋ ਤੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਉਪਟ੍ਠਾਨੰ ਕਾਰਾਪੇਯ੍ਯ। ਸਮ੍ਭੋਗਸਹਸੇਯ੍ਯਾ ਅਨਨ੍ਤਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾ ਏਵ, ਤਸ੍ਮਾ ਆਪਤ੍ਤਿਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋਪੇਤ੍ਥ ਤਸ੍ਮਿੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਣ੍ਟਕਸਮਣੁਦ੍ਦੇਸਉਪਲਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸੇਸੰ ਅਰਿਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਕਣ੍ਟਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸਪ੍ਪਾਣਕਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

੮. ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਵਗ੍ਗੋ

੧. ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੰ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ**ਤਿ ਇਮਸ੍ਸਤ੍ਥੋ ਦੁਬ੍ਬਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ**ਤਿ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਯੰ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਤੰ ਨ ਤਾਵ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਅਨਾਦਰਿਯਭਯਾ ਲੇਸੇਨ ਏਵੰ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਚਾਯ ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਸਿਕ੍ਖਮਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਓਵਾਦੰ ਸਿਰਸਾ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਿਤੁਕਾਮੇਨੇਵ ਹੁਤ੍ਵਾ। **ਅਞ੍ਞਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਆਜਾਨਿਤਬ੍ਬੰ। **ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ''ਇਮਸ੍ਸ ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਪਰਿਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੰ। **ਪਰਿਪਞ੍ਹਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਚਿਨ੍ਤੇਤਬ੍ਬੰ ਤੁਲਯਿਤਬ੍ਬੰ।

ਕੋਸਮ੍ਬਿਯੰ ਛਨ੍ਨਤ੍ਥੇਰੰ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵੰ ਭਣਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ , ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਉਭੋਹਿਪਿ ''ਇਦੰ ਨ ਸਲ੍ਲੇਖਾਯਾ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਚਿ॰ ੪੩੬) ਨਯੇਨੇਵ ਅਪ੍ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਸ੍ਸਾਪਿ ਏਵੰ ਵਦਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ''ਜਾਨਿਸ੍ਸਾਮਿ ਸਿਕ੍ਖਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇਨ ਵਚਨੰ, ਅਸਿਕ੍ਖਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਏਵੰ ਵਚਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਵਿਲੇਖਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ**ਤਿ ਆਚਰਿਯੇਨ ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਕਸ੍ਸ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨੇ ਵਾ ਸਜ੍ਝਾਯਵਸੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਯਮਾਨੇ ਵਾ। **ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕੇਹੀ**ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਕੇਹਿ ਚ ਅਨੁਖੁਦ੍ਦਕੇਹਿ ਚ। **ਯਾਵਦੇਵਾ**ਤਿ ਤੇਸੰ ਸੰਵਤ੍ਤਨਮਰਿਯਾਦਪਰਿਚ੍ਛੇਦਵਚਨੰ। ਇਦੰ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ – ਏਤਾਨਿ ਹਿ ਯੇ ਉਦ੍ਦਿਸਨ੍ਤਿ ਵਾ ਉਦ੍ਦਿਸਾਪੇਨ੍ਤਿ ਵਾ ਸਜ੍ਝਾਯਨ੍ਤਿ ਵਾ, ਤੇਸੰ ਤਾਵ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿ, ਯਾਵ ''ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੁ ਖੋ, ਨ ਕਪ੍ਪਤਿ ਨੁ ਖੋ''ਤਿ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਵਿਪ੍ਪਟਿਸਾਰੋ, ਵਿਹੇਸਾ, ਵਿਚਿਕਿਚ੍ਛਾ ਮਨੋਵਿਲੇਖਾ ਚ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯੇਵ। ਅਥ ਵਾ **ਯਾਵਦੇਵਾ**ਤਿ ਅਤਿਸਯਵਵਤ੍ਥਾਪਨੰ। ਤਸ੍ਸ 'ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤੀ'ਤਿਇਮਿਨਾ ਸਮ੍ਬਨ੍ਧੋ, ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਾਯ ਵਿਹੇਸਾਯ ਵਿਲੇਖਾਯ ਅਤਿਵਿਯ ਸੰਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿਯੇਵਾਤਿ ਵੁਤ੍ਤੰ ਹੋਤਿ। **ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਿਵਣ੍ਣਕੇ**ਤਿ ਏਵੰ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨੰ ਵਿਵਣ੍ਣਕੇ ਗਰਹਣੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ ਹੋਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਵਿਨਯਵਿਵਣ੍ਣਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਿਵਣ੍ਣਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਧਮ੍ਮਵਿਵਣ੍ਣਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਨ ਵਿਵਣ੍ਣੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ, ''ਇਙ੍ਘ ਤਾਵ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇ ਵਾ ਗਾਥਾਯੋ ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮੰ ਵਾ ਪਰਿਯਾਪੁਣਸ੍ਸੁ, ਪਚ੍ਛਾਪਿ ਵਿਨਯੰ ਪਰਿਯਾਪੁਣਿਸ੍ਸਸੀ''ਤਿ ਭਣਤੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਗਰਹਿਤੁਕਾਮਤਾ ਚ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਿਵਣ੍ਣਨਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਵਿਲੇਖਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਮੋਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਅਨ੍ਵਦ੍ਧਮਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਅਦ੍ਧਮਾਸੇ ਅਦ੍ਧਮਾਸੇ। **ਉਦ੍ਦਿਸ੍ਸਮਾਨੇ**ਤਿ ਉਪੋਸਥਵਸੇਨ ਉਦ੍ਦਿਸਿਯਮਾਨੇ। **ਯਞ੍ਚ ਤਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਯੰ ਸੋ ਅਨਾਚਾਰੰ ਆਚਰਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਣਕੇਨ ਆਪਨ੍ਨਭਾਵੰ ਜਾਨਾਪੇਤੁਕਾਮੋ ਏਵਮਾਹ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਨਾਚਾਰੇ ਯੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਨ੍ਨੋ। **ਤਞ੍ਚ ਯਥਾਧਮ੍ਮੋ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਣਕੇਨ ਆਪਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਮੋਕ੍ਖੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਥਾ ਪਨ ਧਮ੍ਮੋ ਚ ਵਿਨਯੋ ਚ

ਠਿਤੋ, ਤਥਾ ਤੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ, ਦੇਸਨਾਗਾਮਿਨਿਯਾ ਦੇਸਾਪੇਤਬ੍ਬੋ, ਵੁਟ੍ਠਾਨਗਾਮਿਨਿਯਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਉਤ੍ਤਰਿ ਚਸ੍ਸ ਮੋਹੋ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ**ਤਿ ਯਥਾਧਮ੍ਮਕਰਣਤੋ ਚ ਉਤ੍ਤਰਿ ''ਤਸ੍ਸ ਤੇ, ਆਵੁਸੋ''ਤਿਆਦਿਵਚਨੇਹਿ ਨਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮੇਨ ਮੋਹੋ ਆਰੋਪੇਤਬ੍ਬੋ। **ਇਦੰ ਤਸ੍ਮਿੰ ਮੋਹਨਕੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਏਵੰ ਆਰੋਪਿਤੇ ਮੋਹੇ ਪੁਨ ਮੋਹੇਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਮੋਹਨਕੇ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਇਦੰ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਨ ਅਨਾਰੋਪਿਤੇ ਮੋਹੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਮੋਹਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਨਾਰੋਪਿਤੇ ਮੋਹੇ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਯੇਨ ਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸੁਤੰ, ਊਨਕਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁੰ ਵਾ ਵਿਤ੍ਥਾਰੇਨ ਸੁਤੰ, ਯੋ ਚ ਨ ਮੋਹੇਤੁਕਾਮਾ ਤੇਸੰ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਮੋਹਾਰੋਪਨੰ, ਮੋਹੇਤੁਕਾਮਤਾ, ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਸੁਤਭਾਵੋ, ਮੋਹਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਮੋਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਪਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਪਹਾਰੰ ਦਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਹਰਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਪਹਾਰੇ ਦਿਨ੍ਨੇ ਸਚੇਪਿ ਮਰਤਿ, ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਪਹਾਰਦਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਵਿਰੂਪਕਰਣਾਧਿਪ੍ਪਾਯੇਨ ਪਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸਪਿ ਕਣ੍ਣਾਦਿਚ੍ਛੇਦਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਕੇਨਚਿ ਵਿਹੇਠਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਪਨ ਮੋਕ੍ਖਾਧਿਪ੍ਪਾਯਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਕੁਪਿਤਤਾ, ਨ ਮੋਕ੍ਖਾਧਿਪ੍ਪਾਯਤਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਪਹਾਰਦਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਪਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਤਲਸਤ੍ਤਿਕੰ ਉਗ੍ਗਿਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਹਾਰਦਾਨਾਕਾਰੰ ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੋ ਕਾਯੰ ਵਾ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੰ ਵਾ ਉਚ੍ਚਾਰੇਯ੍ਯ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਉਗ੍ਗਿਰਣਪਚ੍ਚਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਸਚੇ ਪਨ ਉਗ੍ਗਿਰਿਤ੍ਵਾ ਵਿਰਦ੍ਧੋ ਪਹਾਰੰ ਦੇਤਿ, ਨ ਪਹਰਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਦਿਨ੍ਨਤ੍ਤਾ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ, ਤੇਨ ਪਹਾਰੇਨ ਹਤ੍ਥਾਦੀਸੁ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਭਿਜ੍ਜਤਿ, ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬੰ ਪੁਰਿਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਤਲਸਤ੍ਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਅਮੂਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਅਮੂਲਕੇਨਾ**ਤਿ ਦਿਟ੍ਠਾਦਿਮੂਲਵਿਰਹਿਤੇਨ। **ਅਨੁਦ੍ਧੰਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਚੋਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਚੋਦਾਪੇਯ੍ਯ ਵਾ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਚੁਦਿਤਕੋ ਤਙ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ''ਚੋਦੇਤਿ ਮ''ਨ੍ਤਿ ਜਾਨਾਤਿ, ਚੋਦਕਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਅਮੂਲਕੇਨ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਨ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਆਚਾਰਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਦਿਟ੍ਠਿਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਦ੍ਧੰਸਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਤਥਾਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਸ੍ਸ ਅਮੂਲਕਤਾ, ਅਨੁਦ੍ਧੰਸਨਾ, ਤਙ੍ਖਣਵਿਜਾਨਨਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਅਮੂਲਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੰ ਉਪਦਹੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਊਨਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸੋ ਤ੍ਵੰ ਮਞ੍ਞੇ''ਤਿਆਦੀਨਿ (ਪਾਚਿ॰ ੪੬੬) ਭਣਨ੍ਤੋ ਉਪ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ। ਏਵੰ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿੰ ਉਪ੍ਪਾਦਨਪਚ੍ਚਯੇ ਅਸਤਿ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਉਪ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਚਾਯ ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚਉਪ੍ਪਾਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਨਉਪ੍ਪਾਦੇਤੁਕਾਮਸ੍ਸ, ਕੇਵਲੰ ਹਿਤੇਸਿਤਾਯ ਤਥਾ ਵਦਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਅਫਾਸੁਕਾਮਤਾ , ਕੁਕ੍ਕੁਚ੍ਚੁਪ੍ਪਾਦਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਨਨ੍ਤਰਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ ਵਿ**ਵਾਦਾਪਨ੍ਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਭਣ੍ਡਨਕਲਹੇਹਿ ਵਿਵਡ੍ਢਿਤੰ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣੰ ਆਪਨ੍ਨਾਨੰ। **ਉਪਸ੍ਸੁਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਤਿਸਮੀਪੰ, ਯਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਤੇਸੰ ਵਚਨੰ ਸੋਤੁੰ, ਤਤ੍ਥ ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਤਤ੍ਥ ਸੋਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚੋਦੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਗਚ੍ਛਤੋ ਪਦੇ ਪਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਤੁਰਿਤਗਮਨੇਪਿ ਓਹੀਯਮਾਨੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਠਿਤੋ ਸੁਣਾਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਠਿਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਿਤੋਕਾਸੰ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਸੁ ਮਨ੍ਤਯਮਾਨੇਸੁਪਿ ਉਕ੍ਕਾਸਿਤ੍ਵਾ, ''ਅਹੰ ਏਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ਜਾਨਾਪੇਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਅਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਸਵਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਟ੍ਠਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ, ''ਇਮੇਸੰ ਸੁਤ੍ਵਾ ਓਰਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਵਿਰਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਵੂਪਸਮਿਸ੍ਸਾਮਿ ਅਤ੍ਤਾਨੰ ਪਰਿਮੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੪੭੩) ਗਚ੍ਛਤੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਚੋਦਨਾਧਿਪ੍ਪਾਯੋ, ਸਵਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ ਇਦੰ ਪਨ ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯੰ, ਸਿਯਾ ਅਕਿਰਿਯੰ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖੰ, ਸਚਿਤ੍ਤਕੰ, ਲੋਕਵਜ੍ਜੰ, ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ, ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੰ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਉਪਸ੍ਸੁਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਬਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਕਤਾਨਂ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਨ੍ਤਿ ਇਮੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਕਮ੍ਮਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਤਤ੍ਰ **ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਤਂ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਕਿਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ''ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ''ਤਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਸਮਗ੍ਗਸ੍ਸੇਵ ਪਨ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਨੁਮਤਿਯਾ ਏਕਾਯ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ **ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ। ਏਕਾਯ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਚੇਵ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਯ ਚ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ **ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ। ਏਕਾਯ ਪਨ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਤੀਹਿ ਚ ਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ **ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ** ਨਾਮ।

ਤੇਸੁ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ (ਪਰਿ॰ ੪੯੬; ਪਰਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੪੯੫-੪੯੬) ਪਞ੍ਚ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ ਓਸਾਰਣਂ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਂ ਭਣ੍ਡੁਕਮ੍ਮਂ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਂ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਪਞ੍ਚਮਂ। ਤਤ੍ਥ ਕਣ੍ਟਕਸਾਮਣੇਰਸ੍ਸ ਨਾਸਨਾ ਵਿਯ **ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ**, ਤਾਦਿਸਂਯੇਵ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਪਵੇਸਨਾ '**ਓਸਾਰਣਾ**'ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਕੇਸਚ੍ਛੇਦਨਾਪੁਚ੍ਛਨਂ **ਭਣ੍ਡੁਕਮ੍ਮਂ** (ਮਹਾਵ॰ ੯੮) ਨਾਮ। ਮੁਖਰਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਰੁਤ੍ਤਵਚਨੇਹਿ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਮੁਖਰੋ ਭਿਕ੍ਖੂ ਦੁਰੁਤ੍ਤਵਚਨੇਹਿ ਘਟ੍ਟੇਨ੍ਤੋ ਵਿਹਰਤਿ, ਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਯਂ ਇਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਤਂ ਵਦੇਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਨੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਵਾਦਾਨੁਸਾਸਨਿਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬੋ, ਨ ਓਵਦਿਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ ''ਸਙ੍ਘਂ, ਭਨ੍ਤੇ , ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ'ਤਿ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ 'ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਸ੍ਸ ਦਾਨਂ ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ'''ਤਿ ਏਵਂ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ ਕਮ੍ਮਂ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਦਣ੍ਡਂ** (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੪੫) ਨਾਮ। ਯਂ ਪਨ ਭਗਵਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਊਰੁਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਦਸ੍ਸਨਾਦਿਵਤ੍ਥੂਸੁ ''ਅਵਨ੍ਦਿਯੋ ਸੋ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਭਿਕ੍ਖੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨ ਕਾਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੧੧) ਏਵਂ ਅਵਨ੍ਦਿਯਕਮ੍ਮਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ, ਯਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ''ਅਯ੍ਯੇ, ਅਸੁਕੋ ਨਾਮ ਅਯ੍ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਪ੍ਪਸਾਦਨੀਯਂ ਦਸ੍ਸੇਤਿ, ਏਤਸ੍ਸ ਅਯ੍ਯਸ੍ਸ ਅਵਨ੍ਦਿਯਕਰਣਂ 'ਰੁਚ੍ਚਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸਾ'''ਤਿ ਏਵਂ ਉਪਸ੍ਸਯੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾਹੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਏਵਰੂਪਂ ਕਮ੍ਮਂ ਯਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮਂਯੇਵ ਲਕ੍ਖਣਂ ਨ ਓਸਾਰਣਾਦੀਨਿ, ਤਸ੍ਮਾ **ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਂ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਮੂਲਕਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਪਿਚ ਭਿਕ੍ਖੂਨਮ੍ਪਿ ਲਬ੍ਭਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿਪਿ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਚੀਵਰਕਾਦੀਨਂ ਚੀਵਰਾਦੀਨਿ ਵਾ ਦੇਨ੍ਤੇਹਿ, ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨਿ ਅਪਨੇਤਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੇਹਿ ਵਾ, ਅਪਨੇਨ੍ਤੇਹਿ ਵਾ, ਤਥਾਰੂਪਂ ਵਾ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਕਤਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਹਿ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਸਬ੍ਬਞ੍ਚੇਤਂ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਮੇਵ ਪਵਿਸਤਿ, ਇਤਿ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਪਞ੍ਚ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਨਵ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ ਓਸਾਰਣਂ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਂ ਉਪੋਸਥਂ ਪਵਾਰਣਂ ਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਂ ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਕਡ੍ਢਨਂ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਨਵਮਂ। ਤਤ੍ਥ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਆਯਸ੍ਮਤੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ, ਅਨੁਸਿਟ੍ਠੋ ਸੋ ਮਯਾ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਆਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ , 'ਆਗਚ੍ਛਾਹੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੨੬) ਏਵਂ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖਸ੍ਸ ਓਸਾਰਣਾ **ਓਸਾਰਣਾ** ਨਾਮ। ''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ, ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਧਮ੍ਮਕਥਿਕੋ, ਇਮਸ੍ਸ ਨੇਵ ਸੁਤ੍ਤਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਨੋ ਸੁਤ੍ਤਵਿਭਙ੍ਗੋ, ਸੋ ਅਤ੍ਥਂ ਅਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਞ੍ਜਨਚ੍ਛਾਯਾਯ ਅਤ੍ਥਂ ਪਟਿਬਾਹਤਿ, ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਵਸੇਸਾ ਇਮਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਵੂਪਸਮੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੩੩) ਧਮ੍ਮਕਥਿਕਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ **ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ** ਨਾਮ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਅਜ੍ਜੁਪੋਸਥੋ...ਪੇ॰... ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਉਪੋਸਥਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਠਪਿਤਾ ਞਤ੍ਤਿ **ਉਪੋਸਥੋ** ਨਾਮ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਅਜ੍ਜ ਪਵਾਰਣਾ ਪਨ੍ਨਰਸੀ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੨੧੦) ਏਵਂ ਪਵਾਰਣਾਕਮ੍ਮਵਸੇਨ ਠਪਿਤਾ ਞਤ੍ਤਿ **ਪਵਾਰਣਾ** ਨਾਮ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਪੇਕ੍ਖੋ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਅਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ, ''ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਅਨੁਸਾਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੧੨੬) ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਪਰਂ ਵਾ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤੁਂ ਠਪਿਤਾ ਞਤ੍ਤਿ **ਸਮ੍ਮੁਤਿ** ਨਾਮ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਮਂ ਚੀਵਰਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦਦੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ (ਪਾਰਾ॰ ੪੬੪) ਏਵਂ ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਚੀਵਰਪਤ੍ਤਾਦੀਨਂ ਦਾਨਂ **ਦਾਨਂ** ਨਾਮ। ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਭਨ੍ਤੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਸਰਤਿ ਵਿਵਰਤਿ ਉਤ੍ਤਾਨਿਂ ਕਰੋਤਿ ਦੇਸੇਤਿ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਅਹਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ''ਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ 'ਪਸ੍ਸਸੀ'ਤਿ, 'ਆਮ, ਪਸ੍ਸਾਮੀ'ਤਿ, ''ਆਯਤਿਂ ਸਂਵਰੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੩੯) ਏਵਂ ਆਪਤ੍ਤਿਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ **ਪਟਿਗ੍ਗਹੋ** ਨਾਮ। ''ਸੁਣਨ੍ਤੁ ਮੇ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾ ਆਵਾਸਿਕਾ, ਯਦਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤਾਨਂ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਇਦਾਨਿ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾਮ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਉਦ੍ਦਿਸੇਯ੍ਯਾਮ, ਆਗਮੇ ਕਾਲ਼ੇ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯਾਮਾ''ਤਿ (ਮਹਾਵ॰ ੨੪੦) ਏਵਂ ਕਤਪ੍ਪਵਾਰਣਪ੍ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਕਡ੍ਢਨਾ **ਪਚ੍ਚੁਕ੍ਕਡ੍ਢਨਾ** ਨਾਮ। ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੧੨) ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਞਤ੍ਤਿ, ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਏਕੇਕਾ ਞਤ੍ਤਿ ਚਾਤਿ ਤਿਸ੍ਸੋਪਿ ਞਤ੍ਤਿਯੋ **ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਂ** ਨਾਮ। ਇਤਿ ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਂ ਨਵ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ ਸਤ੍ਤ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ ਓਸਾਰਣਂ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਂ ਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਨਂ ਉਦ੍ਧਾਰਂ ਦੇਸਨਂ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਸਤ੍ਤਮਂ। ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਅਲਾਭਾਯ ਪਰਿਸਕ੍ਕਨਾਦਿਕੇਹਿ ਅਟ੍ਠਹਿ ਅਙ੍ਗੇਹਿ ਸਮਨ੍ਨਾਗਤਸ੍ਸ ਉਪਾਸਕਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਭੋਗਕਰਣਤ੍ਥਂ ਪਤ੍ਤਨਿਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਵਸੇਨ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ **ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ** ਨਾਮ। ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤੁਕ੍ਕੁਜ੍ਜਨਵਸੇਨ **ਓਸਾਰਣਾ** ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਸਾ ਖੁਦ੍ਦਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵਡ੍ਢਲਿਚ੍ਛਵਿਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੬੫-੨੬੬) ਵੁਤ੍ਤਾ। ਸੀਮਾਸਮ੍ਮੁਤਿ ਤਿਚੀਵਰੇਨ ਅਵਿਪ੍ਪਵਾਸਸਮ੍ਮੁਤਿਸਨ੍ਥਤਸਮ੍ਮੁਤਿਭਤ੍ਤੁਦ੍ਦੇਸਕਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਚੀਵਰਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਾਹਕਯਾਗੁਭਾਜਕਫਲਭਾਜਕਖਜ੍ਜਭਾਜਕਅਪ੍ਪਮਤ੍ਤਕਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਕਸਾਟਿਯਗ੍ਗਾਹਾਪਕਪਤ੍ਤਗ੍ਗਾਹਾਪਕਆਰਾਮਿ ਏਤਾਸਂ ਸਮ੍ਮੁਤੀਨਂ ਵਸੇਨ **ਸਮ੍ਮੁਤਿ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਕਥਿਨਚੀਵਰਮਤਕਚੀਵਰਦਾਨਵਸੇਨ **ਦਾਨਂ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਵਸੇਨ **ਉਦ੍ਧਾਰੋ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਕੁਟਿਵਤ੍ਥੁਵਿਹਾਰਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾਵਸੇਨ **ਦੇਸਨਾ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਯਾ ਪਨ ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕਸਮਥੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੧੨ ਆਦਯੋ) ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਏਕਾ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਕ੍ਖੇ ਏਕਾਤਿ ਦ੍ਵੇ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਯਾ ਚ ਮੋਹਾਰੋਪਨਾਦੀਸੁ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾ (ਪਾਚਿ॰ ੪੪੬) ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਾਸਂ ਵਸੇਨ **ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਂ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਇਤਿ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ ਸਤ੍ਤ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਤ੍ਤੇਵ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ ਓਸਾਰਣਂ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਂ ਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਾਨਂ ਨਿਗ੍ਗਹਂ ਸਮਨੁਭਾਸਨਂ ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਞ੍ਞੇਵ ਸਤ੍ਤਮਂ। ਤਤ੍ਥ ਤਜ੍ਜਨੀਯਕਮ੍ਮਾਦੀਨਂ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੧ ਆਦਯੋ) ਸਤ੍ਤਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਵਸੇਨ **ਨਿਸ੍ਸਾਰਣਾ**, ਤੇਸਂਯੇਵ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭਨਵਸੇਨ **ਓਸਾਰਣਾ** ਚ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋਵਾਦਕਸਮ੍ਮੁਤਿਵਸੇਨ (ਪਾਚਿ॰ ੧੪੬-੧੪੭) **ਸਮ੍ਮੁਤਿ**, ਪਰਿਵਾਸਦਾਨ(ਚੂਲ਼ਵ॰ ੧੦੨) ਮਾਨਤ੍ਤਦਾਨਵਸੇਨ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੧੦੫) **ਦਾਨਂ**, ਮੂਲਾਯਪਟਿਕਸ੍ਸਨਵਸੇਨ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੧੧੦) **ਨਿਗ੍ਗਹੋ**, ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ , ਅਟ੍ਠ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾ, ਅਰਿਟ੍ਠੋ (ਪਾਚਿ॰ ੪੧੭), ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ੀ (ਪਾਚਿ॰ ੭੦੯) ਚਾਤਿ ਇਮੇ ਤੇ ਯਾਵਤਤਿਯਕਾਤਿ ਇਮਾਸਂ ਏਕਾਦਸਨ੍ਨਂ ਸਮਨੁਭਾਸਨਾਨਂ ਵਸੇਨ **ਸਮਨੁਭਾਸਨਾ**, ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਕਮ੍ਮਅਬ੍ਭਾਨਕਮ੍ਮਵਸੇਨ **ਕਮ੍ਮਲਕ੍ਖਣਂ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਇਤਿ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਂ ਸਤ੍ਤ ਠਾਨਾਨਿ ਗਚ੍ਛਤਿ।

ਇਮੇਸੁ ਪਨ ਚਤੂਸੁ ਕਮ੍ਮੇਸੁ ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਂ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਏਕਂ ਞਤ੍ਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਅਪਲੋਕਨਕਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਂ। ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਂ ਪਨ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਤਬ੍ਬਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਿ ਅਕਾਤਬ੍ਬਮ੍ਪਿ, ਤਤ੍ਥ ਸੀਮਾਸਮ੍ਮੁਤਿ ਸੀਮਾਸਮੂਹਨਨਂ (ਮਹਾਵ॰ ੧੩੯-੧੪੦, ੧੪੪ ਆਦਯੋ) ਕਥਿਨਚੀਵਰਦਾਨਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰੋ ਕੁਟਿਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾ ਵਿਹਾਰਵਤ੍ਥੁਦੇਸਨਾਤਿ ਇਮਾਨਿ ਛ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਗਰੁਕਾਨਿ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਕਾਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮਵਾਚਂ ਸਾਵੇਤ੍ਵਾਵ ਕਾਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਅਵਸੇਸਾ ਤੇਰਸ ਸਮ੍ਮੁਤਿਯੋ ਸੇਨਾਸਨਗ੍ਗਾਹਾਪਕਮਤਕਚੀਵਰਦਾਨਸਮ੍ਮੁਤਿਯੋ ਚਾਤਿ ਏਤਾਨਿ ਲਹੁਕਮ੍ਮਾਨਿ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾਪਿ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਾਦਿਵਸੇਨ ਪਨ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਾਨੇਵ। ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥਕਮ੍ਮਮ੍ਪਿ ਸਕਲਕ੍ਖਣੇਨੇਵ ਕਾਤਬ੍ਬਂ, ਨ ਸੇਸਕਮ੍ਮਵਸੇਨ। ਏਵਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਲਕ੍ਖਣੇਨੇਵ ਵਤ੍ਥੁਞਤ੍ਤਿਅਨੁਸ੍ਸਾਵਨਾਸੀਮਾਪਰਿਸਾਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਤਾਨਿ ਏਤਾਨਿ ਕਮ੍ਮਾਨਿ ਧਮ੍ਮੇਨ ਵਿਨਯੇਨ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨ ਕਤਤ੍ਤਾ ਧਮ੍ਮੋ ਏਤੇਸੁ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਿ** ਨਾਮ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਇਤਿ ਏਤੇਸਂ ਧਮ੍ਮਿਕਾਨਂ **ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਂ** ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਚਾਯ ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਾਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ , ''ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਵਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਨਕਮ੍ਮਾਰਹਸ੍ਸ ਵਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਖੀਯਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਤਾ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਛਨ੍ਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖੀਯਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਕਮ੍ਮਪ੍ਪਟਿਬਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਛਨ੍ਦੰਅਦਤ੍ਵਾਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਯਾ**ਤਿ ਯਾਵ ਆਰੋਚਿਤੰ ਵਤ੍ਥੁ ਅਵਿਨਿਚ੍ਛਿਕੰ, ਞਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾ ਅਨਿਟ੍ਠਾਪਿਤਾ, ਤਾਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾ **ਵਤ੍ਤਮਾਨਾ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ। ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਅਨ੍ਤਰੇ ਕਮ੍ਮੰ ਕੋਪੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਹਤ੍ਥਪਾਸੰ ਵਿਜਹਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਵਿਜਹਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਵਿਜਹਿਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਰਬ੍ਭ ਛਨ੍ਦੰ ਅਦਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਪਨ, ਯੋ ਚ ''ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਨਾਦੀਨਿ ਵਾ ਭਵਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ, ਅਧਮ੍ਮੇਨ ਵਾ ਵਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਨਕਮ੍ਮਾਰਹਸ੍ਸ ਵਾ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੪੮੩) ਞਤ੍ਵਾ, ਗਿਲਾਨੋ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਵਾ ਕਰਣੀਯੇਨ, ਉਚ੍ਚਾਰਾਦੀਹਿ ਵਾ ਪੀਲ਼ਿਤੋ, ਨ ਚ ਕਮ੍ਮੰ ਕੋਪੇਤੁਕਾਮੋ ''ਪੁਨ ਪਚ੍ਚਾਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾਯ ਵਤ੍ਤਮਾਨਤਾ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਤਾ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਸਮਾਨਸੀਮਾਯੰ ਠਿਤਤਾ, ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕਤਾ, ਕੋਪੇਤੁਕਾਮਤਾਯ ਹਤ੍ਥਪਾਸਵਿਜਹਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਛ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨੰ, ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯੰ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖੰ, ਸਚਿਤ੍ਤਕੰ, ਲੋਕਵਜ੍ਜੰ, ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ, ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤੰ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਛਨ੍ਦੰਅਦਤ੍ਵਾਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਦੁਬ੍ਬਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਾਦਸਮੇ **ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨਾ**ਤਿ ਸਮਾਨਸੰਵਾਸਕੇਨ ਸਮਾਨਸੀਮਾਯੰ ਠਿਤੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਚੀਵਰੰ ਦਤ੍ਵਾ। **ਯਥਾਸਨ੍ਥੁਤ**ਨ੍ਤਿ ਯੋ ਯੋ ਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਦਿਟ੍ਠਸਮ੍ਭਤ੍ਤਵਸੇਨ ਸਨ੍ਥੁਤੋ, ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਸਯਮੇਵ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਨਾਦਿਵਸੇਨ ਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਚੀਵਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾਚਾਯ ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਰਾਜਗਹੇ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਚੀਵਰੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਵੇਭਙ੍ਗਿਯੰ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੰ ਦਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾਖੀਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, **ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਵੇਭਙ੍ਗਿਯੋ** ਨਾਮ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਗਰੁਭਣ੍ਡਾਨਿ ਅਵਸੇਸੋ। ਰਾਸਿਵਸੇਨ ਹਿ ਪਞ੍ਚ ਗਰੁਭਣ੍ਡਾਨਿ ਵੁੱਤਾਨਿ, ਤਤ੍ਥ ਆਰਾਮੋ ਆਰਾਮਵਤ੍ਥੂਤਿ ਏਕੰ, ਵਿਹਾਰੋ ਵਿਹਾਰਵਤ੍ਥੂਤਿ ਦੁਤਿਯੰ, ਮਞ੍ਚੋ ਪੀਠੰ ਭਿਸਿ ਬਿਮ੍ਬੋਹਨਨ੍ਤਿ ਤਤਿਯੰ, ਲੋਹਕੁਮ੍ਭੀ ਲੋਹਭਾਣਕੰ ਲੋਹਵਾਰਕੋ ਲੋਹਕਟਾਹੰ ਵਾਸਿ ਪਰਸੁ ਕੁਠਾਰੀ ਕੁਦਾਲੋ ਨਿਖਾਦਨਨ੍ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥੰ, ਵਲ੍ਲਿ ਵੇਲੁ ਮੁਞ੍ਜੰ ਪਬ੍ਬਜੰ ਤਿਣੰ ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡੰ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡਨ੍ਤਿ ਪਞ੍ਚਮੰ। ਏਤਾਨਿ ਹਿ ਪਞ੍ਚ ਸਙ੍ਘਸਨ੍ਤਕਾਨਿ ਨੇਵ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਨ ਗਣਪੁਗ੍ਗਲਾਨੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁੰ ਵਾ ਵਿਭਜਿਤੁੰ ਵਾ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਵਿਭਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਸਙ੍ਘਿਕਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਥਾਵਰੇਨ ਪਨ ਥਾਵਰੰ, ਇਤਰੇਨ ਚ ਅਕਪ੍ਪਿਯੇਨ ਮਹਗ੍ਘਕਪ੍ਪਿਯੇਨ ਵਾ ਇਤਰੰ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਉਪਕਾਰੰ ਸਲ੍ਲਕ੍ਖੇਤ੍ਵਾ ਕਪ੍ਪਿਯਪਰਿਵਤ੍ਤਨੇਨ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਵਰਸੇਨਾਸਨਾਦੀਨੰ ਸੰਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥੰ ਲਾਮਕਾਨਿ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤੁੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਞ੍ਚ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਤੀਸੁ ਰਾਸੀਸੁ ਅਗਰੁਭਣ੍ਡੰ ਨਾਮ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਲੋਹਕੁਮ੍ਭੀ ਅਰਞ੍ਜਰਸਣ੍ਠਾਨੰ ਲੋਹਭਾਣਕੰ ਲੋਹਕਟਾਹਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਤੀਣਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਪਸਤਮਤ੍ਤਉਦਕਗ੍ਗਣ੍ਹਨਕਾਨਿਪਿ ਗਰੁਭਣ੍ਡਾਨਿ। ਲੋਹਵਾਰਕੋ ਪਨ ਕਾਲ਼ਲੋਹਤਮ੍ਬਲੋਹਕੰਸਲੋਹਵਟ੍ਟਲੋਹਾਨੰ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਕਤੋ ਸੀਹਲ਼ਦੀਪੇ ਪਾਦਗ੍ਗਣ੍ਹਨਕੋ ਭਾਜੇਤਬ੍ਬੋ, **ਪਾਦੋ** ਚ ਨਾਮ ਮਗਧਨਾਲ਼ਿਯਾ ਪਞ੍ਚਨਾਲ਼ਿਮਤ੍ਤੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਤੋ ਅਤਿਰੇਕੰ ਗਰੁਭਣ੍ਡੰ, ਇਮਾਨਿ ਤਾਵ ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਆਗਤਾਨਿ ਲੋਹਭਾਜਨਾਨਿ।

ਪਾਲ਼ਿਯੰ ਪਨ ਅਨਾਗਤਾਨਿਪਿ ਭਿਙ੍ਗਾਰਪਟਿਗ੍ਗਹਉਲ਼ੁਙ੍ਕਦਬ੍ਬਿਕਟਚ੍ਛੁਪਾਤਿ ਤਟ੍ਟਕਸਰਕਸਮੁਗ੍ਗਅਙ੍ਗਾਰਕਪਲ੍ਲਧੂਮਕਟਚ੍ਛੁਆਦੀਨਿ ਖੁਦ੍ਦਕਾਨਿਪਿ ਗਰੁਭਣ੍ਡਾਨੇਵ, ਅਯਪਤ੍ਤੋ ਅਯਥਾਲਕੰ ਤਮ੍ਬਲੋਹਥਾਲਕਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਪਨ ਭਾਜਨੀਯਾਨਿ, ਕੰਸਲੋਹਵਟ੍ਟਲੋਹਭਾਜਨਵਿਕਤਿ ਸਙ੍ਘਿਕਪਰਿਭੋਗੇਨ ਵਾ ਗਿਹਿਵਿਕਟਾ ਵਾ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਪਰਿਭੋਗੇਨ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਤੰ ਭਾਜਨਵਿਕਤਿੰ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਕਪ੍ਪਿਯਲੋਹਭਣ੍ਡੇ ਅਞ੍ਜਨੀ ਅਞ੍ਜਨਿਸਲਾਕਾ ਨਤ੍ਥਦਾਨੰ ਕਣ੍ਣਮਲਹਰਣੀ ਸੂਚਿ ਖੁਦ੍ਦਕੋ ਪਿਪ੍ਫਲਿਕੋ ਖੁਦ੍ਦਕੰ ਆਰਕਣ੍ਟਕੰ ਕੁਞ੍ਚਿਕਾ ਤਾਲ਼ੰ ਕਤ੍ਤਰਯਟ੍ਠਿ ਵੇਧਕੋ ਭਿਨ੍ਦਿਵਾਲਕੋ ਯਥਾਤਥਾਘਨਕਤਲੋਹਵਿਪ੍ਪਕਤਲੋਹਭਣ੍ਡਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੰ ਭਾਜਨੀਯੰ। ਧੂਮਨੇਤ੍ਤਫਾਲਦੀਪਰੁਕ੍ਖਦੀਪਕਪਲ੍ਲਿਕਓਲਮ੍ਬਕਦੀਪਇਤ੍ਥਿਪੁਰਿਸਤਿਰਚ੍ਛਾਨਰੂਪਕਾਨਿ ਪਨ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਵਾ ਭਿਤ੍ਤਿਚ੍ਛਦਨਕਵਾਟਾਦੀਸੁ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਲੋਹਖਿਲਕੰ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਲੋਹਭਣ੍ਡਾਨਿ ਗਰੁਭਣ੍ਡਾਨਿਯੇਵ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਾਨਿ ਪਰਿਹਰਿਤ੍ਵਾਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਪਰਿਭੋਗੇਨ ਨ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤਬ੍ਬਾਨਿ, ਸਙ੍ਘਿਕਪਰਿਭੋਗੇਨ ਵਾ ਗਿਹਿਵਿਕਟਾਨਿ ਵਾ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਤਿਪੁਭਣ੍ਡੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਖੀਰਪਾਸਾਣਮਯਾਨਿ ਤਟ੍ਟਕਸਰਕਾਦੀਨਿ ਗਰੁਭਣ੍ਡਾਨਿਯੇਵ।

ਘਟਕੋ ਪਨ ਤੇਲਭਾਜਨੰ ਵਾ ਪਾਦਗ੍ਗਣ੍ਹਨਕਤੋ ਅਤਿਰੇਕਮੇਵ ਗਰੁਭਣ੍ਡੰ, ਸੁਵਣ੍ਣਰਜਤਆਰਕੂਟਜਾਤਿਫਲਿਕਭਾਜਨਾਨਿ ਗਿਹਿਵਿਕਟਾਨਿਪਿ ਨ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ। ਸੇਨਾਸਨਪਰਿਭੋਗੇ ਪਨ ਆਮਾਸਮ੍ਪਿ ਅਨਾਮਾਸਮ੍ਪਿ ਸਬ੍ਬੰ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਵਾਸਿਯਾਦੀਸੁ ਪਨ ਯਾਯ ਵਾਸਿਯਾ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਚ੍ਛੇਦਨਉਚ੍ਛੁਤਚ੍ਛਨਮਤ੍ਤਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਮਹਾਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਅਯੰ ਭਾਜਨੀਯਾ। ਸੇਸਾ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਆਕਾਰੇਨ ਕਤਾ ਗਰੁਭਣ੍ਡੰ, ਪਰਸੁ ਪਨ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਵੇਜ੍ਜਾਨੰ ਸਿਰਾਵੇਧਕੋਪਿ ਗਰੁਭਣ੍ਡਮੇਵ, ਤਥਾ ਕੁਠਾਰੀ। ਯਾ ਪਨ ਆਵੁਧਸਙ੍ਖੇਪੇਨ ਕਤਾ, ਅਯੰ ਅਨਾਮਾਸਾ, ਕੁਦਾਲੋ ਦਣ੍ਡਬਨ੍ਧਨਿਖਾਦਨੰ ਵਾ ਅਗਰੁਭਣ੍ਡੰ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਮ੍ਮੁਞ੍ਜਨਿਦਣ੍ਡਖਣਨਕੰ ਪਨ ਅਦਣ੍ਡਕੰ ਫਲਮਤ੍ਤਕਮੇਵ, ਯੰ ਸਕ੍ਕਾ ਸਿਪਾਟਿਕਾਯ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਹਰਿਤੁੰ, ਤੰ ਭਾਜਨੀਯੰ। ਸਿਖਰਮ੍ਪਿ ਨਿਖਾਦਨੇਨੇਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤੰ, ਯੇਹਿ ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਵਿਹਾਰੇ ਵਾਸਿਆਦੀਨਿ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਚੇ ਘਰੇ ਦਡ੍ਢੇ ਵਾ ਵਿਲੁਤ੍ਤੇ ਵਾ ''ਦੇਥ ਨੋ, ਭਨ੍ਤੇ, ਉਪਕ੍ਖਰੇ, ਪੁਨ ਆਹਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਸਚੇ ਹਰਨ੍ਤਿ, ਨ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬਾ, ਅਨਾਹਰਨ੍ਤਾਪਿ ਨ ਚੋਦੇਤਬ੍ਬਾ।

ਕਮ੍ਮਾਰਤਟ੍ਟਕਾਰਚੁਨ੍ਦਕਾਰਨਲ਼ਕਾਰਮਣਿਕਾਰਪਤ੍ਤਬਨ੍ਧਕਾਨੰ ਅਧਿਕਰਣਿਮੁਟ੍ਠਿਸਣ੍ਡਾਸਤੁਲਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਲੋਹਮਯਾਨਿ ਉਪਕਰਣਾਨਿ ਸਙ੍ਘੇ ਦਿਨ੍ਨਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਰੁਭਣ੍ਡਾਨਿ। ਤਿਪੁਕੋਟ੍ਟਕਸੁਵਣ੍ਣਕਾਰਚਮ੍ਮਕਾਰਉਪਕਰਣੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਅਯੰ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ, ਤਿਪੁਕੋਟ੍ਟਕਉਪਕਰਣੇਸੁ ਤਿਪੁਚ੍ਛੇਦਨਕਸਤ੍ਥਕੰ, ਸੁਵਣ੍ਣਕਾਰਉਪਕਰਣੇਸੁ ਸੁਵਣ੍ਣਚ੍ਛੇਦਨਕਸਤ੍ਥਕੰ, ਚਮ੍ਮਕਾਰਉਪਕਰਣੇਸੁ ਕਤਪਰਿਕਮ੍ਮਚਮ੍ਮਚ੍ਛੇਦਨਖੁਦ੍ਦਕਸਤ੍ਥਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਭਾਜਨੀਯਾਨਿ। ਨ੍ਹਾਪਿਤਤੁਨ੍ਨਕਾਰਉਪਕਰਣੇਸੁਪਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਮਹਾਕਤ੍ਤਰਿੰ ਮਹਾਸਣ੍ਡਾਸੰ ਮਹਾਪਿਪ੍ਫਲਿਕਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਤਰਾਨਿ ਗਰੁਭਣ੍ਡਾਨਿ।

ਵਲ੍ਲਿਆਦੀਸੁ ਵੇਤ੍ਤਵਲ੍ਲਿਆਦਿਕਾ ਯਾ ਕਾਚਿ ਅਡ੍ਢਬਾਹੁਪ੍ਪਮਾਣਾ ਵਲ੍ਲਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਾ ਵਾ ਤਤ੍ਥਜਾਤਕਾ ਵਾ ਰਕ੍ਖਿਤਗੋਪਿਤਾਵ ਗਰੁਭਣ੍ਡੰ, ਸਾ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੇ ਚ ਚੇਤਿਯਕਮ੍ਮੇ ਚ ਕਤੇ ਸਚੇ ਅਤਿਰੇਕਾ ਹੋਤਿ, ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਕਮ੍ਮੇਪਿ ਉਪਨੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸੁਤ੍ਤਮਕਚਿਵਾਕਨਾਲ਼ਿਕੇਰਹੀਰਚਮ੍ਮਮਯਾ ਰਜ੍ਜੁਕਾ ਵਾ ਯੋਤ੍ਤਾਨਿ ਵਾ ਵਾਕੇ ਚ ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਹੀਰੇ ਚ ਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਕਤਾ ਏਕਵਟ੍ਟਾ ਵਾ ਦ੍ਵਿਵਟ੍ਟਾ ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਕਾ ਗਰੁਭਣ੍ਡੰ। ਸੁਤ੍ਤੰ ਪਨ ਅਵਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨੰ ਮਕਚਿਵਾਕਨਾਲ਼ਿਕੇਰਹੀਰਾ ਚ ਭਾਜਨੀਯਾ । ਯੇਹਿ ਪਨੇਤਾਨਿ ਰਜ੍ਜੁਕਾਦੀਨਿ ਦਿਨ੍ਨਾਨਿ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤੇ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਰਣੀਯੇਨ ਹਰਨ੍ਤਾ ਨ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬਾ।

ਯੋ ਕੋਚਿ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਸੂਚਿਦਣ੍ਡਕਮਤ੍ਤੋਪਿ ਵੇਲ਼ੁ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ ਵਾ ਤਤ੍ਥਜਾਤਕੋ ਵਾ ਰਕ੍ਖਿਤਗੋਪਿਤੋ ਗਰੁਭਣ੍ਡੰ, ਸੋਪਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਕਮ੍ਮੇ ਚ ਚੇਤਿਯਕਮ੍ਮੇ ਚ ਕਤੇ ਅਤਿਰੇਕੋ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਕਮ੍ਮੇ ਦਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪਾਦਗ੍ਗਣ੍ਹਨਕਤੇਲਨਾਲ਼ਿ ਪਨ ਕਤ੍ਤਰਯਟ੍ਠਿ ਉਪਾਹਨਦਣ੍ਡਕੋ ਛਤ੍ਤਦਣ੍ਡੋ ਛਤ੍ਤਸਲਾਕਾਤਿ ਇਦਮੇਤ੍ਥ ਭਾਜਨੀਯਭਣ੍ਡੰ, ਦਡ੍ਢਗੇਹਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਣ੍ਹਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਨ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬਾ।

ਮੁਞ੍ਜਞ੍ਚ ਪਬ੍ਬਜਞ੍ਚ ਅਵਸੇਸਞ੍ਚ ਛਦਨਤਿਣੰ ਮੁਟ੍ਠਿਪ੍ਪਮਾਣਮ੍ਪਿ ਛਦਨਤਿਣਸਙ੍ਖੇਪਗਤੇਸੁ ਤਾਲਪਣ੍ਣਾਦੀਸੁ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਏਕਪਣ੍ਣਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੰ ਵਾ ਤਤ੍ਥਜਾਤਕੰ ਵਾ ਬਹਿਆਰਾਮੇ ਸਙ੍ਘਿਕੇ ਤਿਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਜਾਤਕੰ ਵਾ ਰਕ੍ਖਿਤਗੋਪਿਤੰ ਗਰੁਭਣ੍ਡੰ, ਤਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੇ ਚ ਚੇਤਿਯਕਮ੍ਮੇ ਚ ਕਤੇ ਅਤਿਰੇਕੰ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਕਮ੍ਮੇ ਦਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਦਡ੍ਢਗੇਹਮਨੁਸ੍ਸਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਨ ਵਾਰੇਤਬ੍ਬਾ,

ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਪ੍ਪਮਾਣੋਪਿ ਰਿਤ੍ਤੁਕਪੋਤ੍ਥਕੋ ਗਰੁਭਣ੍ਡਮੇਵ।

ਮਤ੍ਤਿਕਾ ਪਕਤਿਮਤ੍ਤਿਕਾ ਵਾ ਹੋਤੁ ਪਞ੍ਚਵਣ੍ਣਾ ਵਾ ਸੁਧਾ ਵਾ ਸਜ੍ਜੁਰਸਕਙ੍ਗੁਟ੍ਠਸਿਲੇਸਾਦੀਸੁ ਵਾ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਦੁਲ੍ਲਭਟ੍ਠਾਨੇ ਆਨੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ ਤਤ੍ਥਜਾਤਕਂ ਵਾ ਰਕ੍ਖਿਤਗੋਪਿਤਂ ਤਾਲਪਕ੍ਕਮਤ੍ਤਂ ਗਰੁਭਣ੍ਡਂ ਹੋਤਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੇ ਚ ਚੇਤਿਯਕਮ੍ਮੇ ਚ ਕਤੇ ਅਤਿਰੇਕਂ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਕਮ੍ਮੇ ਦਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਹਿਙ੍ਗੁਹਿਙ੍ਗੁਲਕਹਰਿਤਾਲਮਨੋਸਿਲਞ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਪਨ ਭਾਜਨੀਯਾਨਿ।

ਦਾਰੁਭਣ੍ਡੇ ਯੋ ਕੋਚਿ ਵੇਲੁਮ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣੋ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡਕੋ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੋ ਵਾ ਤਤ੍ਥਜਾਤਕੋ ਵਾ ਰਕ੍ਖਿਤਗੋਪਿਤੋ ਗਰੁਭਣ੍ਡਂ, ਅਪਿ ਚ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਦਾਰੁਵੇਲੁਚਮ੍ਮਪਾਸਾਣਾਦਿਵਿਕਤਿ ਦਾਰੁਭਣ੍ਡੇਨ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ, ਤਤ੍ਥ ਮਞ੍ਚਪੀਠੇਹਿ ਅਸਙ੍ਗਹਿਤਾਨਿ ਆਸਨ੍ਦਿਕਾਦੀਨਿ ਅਨੁਮਸੋ ਚੋਲ਼ੇਨ ਵਾ ਪਲਾਲੇਹਿ ਵਾ ਪਣ੍ਣੇਹਿ ਵਾ ਕਤਪੀਠਂ ਉਪਾਦਾਯ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਆਸਨਾਨਿ।

ਵਙ੍ਕਫਲਕਂ ਦੀਘਫਲਕਂ ਚੀਵਰਧੋਵਨਫਲਕਂ ਘਟ੍ਟਨਫਲਕਂ ਘਟ੍ਟਨਮੁਗ੍ਗਰੋ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਚ੍ਛੇਦਨਗਣ੍ਠਿਕਾ ਦਣ੍ਡਮੁਗ੍ਗਰੋ ਨਾਵਾ ਅਮ੍ਬਣਂ ਰਜਨਦੋਣਿ ਉਦਕਪਟਿਚ੍ਛਕੋ ਦਾਰੁਮਯੋ ਵਾ ਦਨ੍ਤਮਯੋ ਵਾ ਵੇਲੁਮਯੋ ਵਾ ਸਪਾਦਕੋਪਿ ਅਪਾਦਕੋਪਿ ਸਮੁਗ੍ਗੋ ਮਞ੍ਜੂਸਾ ਪਾਦਗ੍ਗਣ੍ਹਨਕਤੋ ਅਤਿਰੇਕਪ੍ਪਮਾਣੋ ਕਰਣ੍ਡੋ ਉਦਕਦੋਣਿ ਉਦਕਕਟਾਹਂ ਉਲ਼ੁਙ੍ਕੋ ਕਟਚ੍ਛੁਪਾਨੀਯਸਰਾਵਂ ਪਾਨੀਯਸਙ੍ਖੋਤਿ ਏਤੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸਙ੍ਘੇ ਦਿਨ੍ਨਂ ਗਰੁਭਣ੍ਡਂ। ਸਙ੍ਖਥਾਲਕਂ ਪਨ ਭਾਜਨੀਯਂ, ਤਥਾ ਦਾਰੁਮਯੋ ਉਦਕਤੁਮ੍ਬੋ।

ਪਾਦਕਥਲਿਕਮਣ੍ਡਲਂ ਦਾਰੁਮਯਂ ਵਾ ਹੋਤੁ ਚੋਲ਼ਪਣ੍ਣਾਦਿਮਯਂ ਵਾ ਸਬ੍ਬਂ ਗਰੁਭਣ੍ਡਂ। ਆਧਾਰਕੋ ਪਤ੍ਤਪਿਧਾਨਂ ਤਾਲਵਣ੍ਟਂ ਬੀਜਨੀ ਚਙ੍ਕੋਟਕਂ ਪਚ੍ਛਿ ਯਟ੍ਠਿਸਮ੍ਮੁਞ੍ਜਨੀ ਮੁਟ੍ਠਿਸਮ੍ਮੁਞ੍ਜਨੀਤਿ ਏਤੇਸੁਪਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਖੁਦ੍ਦਕਂ ਵਾ ਮਹਨ੍ਤਂ ਵਾ ਦਾਰੁਵੇਲੁਪਣ੍ਣਚਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਕਤਂ ਗਰੁਭਣ੍ਡਮੇਵ।

ਥਮ੍ਭਤੁਲਾਸੋਪਾਨਫਲਕਾਦੀਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਦਾਰੁਮਯਂ ਵਾ ਪਾਸਾਣਮਯਂ ਵਾ ਗੇਹਸਮ੍ਭਾਰੂਪਗਂ ਯੋ ਕੋਚਿ ਕਟਸਾਰਕੋ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਕਪ੍ਪਿਯਚਮ੍ਮਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਸਙ੍ਘਿਕਂ ਗਰੁਭਣ੍ਡਂ, ਭੂਮਤ੍ਥਰਣਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਏਲ਼ਕਚਮ੍ਮਂ ਪਨ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਰਣਗਤਿਕਂ ਹੋਤਿ, ਤਮ੍ਪਿ ਗਰੁਭਣ੍ਡਮੇਵ, ਕਪ੍ਪਿਯਚਮ੍ਮਾਨਿ ਭਾਜਨੀਯਾਨਿ, **ਕੁਰੁਨ੍ਦਿਯਂ** ਪਨ ਸਬ੍ਬਂ ਮਞ੍ਚਪ੍ਪਮਾਣਂ ਚਮ੍ਮਂ ਗਰੁਭਣ੍ਡਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਉਦੁਕ੍ਖਲਂ ਮੁਸਲਂ ਸੁਪ੍ਪਂ ਨਿਸਦਂ ਨਿਸਦਪੋਤੋ ਪਾਸਾਣਦੋਣਿ ਪਾਸਾਣਕਟਾਹਂ ਸਬ੍ਬਂ ਕਸਿਭਣ੍ਡਮ੍ਪਿ ਗਰੁਭਣ੍ਡਂ, ਸਬ੍ਬਂ ਚਕ੍ਕਯੁਤ੍ਤਯਾਨਂ ਗਰੁਭਣ੍ਡਮੇਵ। ਮਞ੍ਚਪੀਠਾਨਂ ਪਾਦਾ ਚ ਅਟਨਿਯੋ ਚ ਵਾਸਿਪਰਸੁਆਦੀਨਂ ਦਣ੍ਡਾ ਚਾਤਿ ਏਤੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨਿਟ੍ਠਿਤਂ ਭਾਜਨੀਯਂ, ਤਚ੍ਛਿਤਮਟ੍ਠਂ ਪਨ ਗਰੁਭਣ੍ਡਂ ਹੋਤਿ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਵਾਸਿਯਾ ਦਣ੍ਡੋ ਛਤ੍ਤਂ ਮੁਟ੍ਠਿਪਣ੍ਣਂ ਕਤ੍ਤਰਯਟ੍ਠਿ ਉਪਾਹਨਾ ਅਰਣਿਸਹਿਤਂ ਧਮ੍ਮਕਰਣੋ ਪਾਦਗ੍ਗਣ੍ਹਨਕਤੋ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਂ ਆਮਲਕਤੁਮ੍ਬਂ ਆਮਲਕਘਟੋ ਲਾਬੁਕਤੁਮ੍ਬਂ ਲਾਬੁਕਘਟੋ ਵਿਸਾਣਤੁਮ੍ਬਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ ਭਾਜਨੀਯਂ, ਤਤੋ ਪਰਂ ਗਰੁਭਣ੍ਡਂ।

ਹਤ੍ਥਿਦਨ੍ਤੋ ਵਾ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਸਾਣਂ ਵਾ ਅਤਚ੍ਛਿਤਂ ਯਥਾਗਤਮੇਵ ਭਾਜਨੀਯਂ, ਤੇਹਿ ਕਤਮਞ੍ਚਪੀਠਪਾਦਾਦੀਸੁ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸੋਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ। ਤਚ੍ਛਿਤਨਿਟ੍ਠਿਤੋਪਿ ਹਿਙ੍ਗੁਕਰਣ੍ਡਕੋ ਅਞ੍ਜਨਿਕਰਣ੍ਡਕੋ ਗਣ੍ਠਿਕਾ ਵਿਧੋ ਅਞ੍ਜਨੀ ਅਞ੍ਜਨਿਸਲਾਕਾ ਉਦਕਪੁਞ੍ਛਨੀਤਿ ਇਦਂ ਸਬ੍ਬਂ ਭਾਜਨੀਯਮੇਵ।

ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡੇ ਸਬ੍ਬਂ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਪਭੋਗਪਰਿਭੋਗਂ ਘਟਪਿਠਰਾਦਿਕੁਲਾਲਭਾਜਨਂ, ਪਤ੍ਤਕਟਾਹਂ ਅਙ੍ਗਾਰਕਟਾਹਂ ਧੂਮਦਾਨਕਂ ਦੀਪਰੁਕ੍ਖਕੋ ਦੀਪਕਪਲ੍ਲਿਕਾ ਚਯਨਿਟ੍ਠਕਾ ਛਦਨਿਟ੍ਠਕਾ ਥੁਪਿਕਾਤਿ ਸਬ੍ਬਂ ਗਰੁਭਣ੍ਡਂ, ਏਤੇਸੁ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਸੁ ਗਰੁਭਣ੍ਡੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵੇਲੁਆਦਿਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੇਨ ਸਮਕਂ ਵਾ ਅਤਿਰੇਕਂ ਵਾ ਥਾਵਰਕਮ੍ਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਪਾਦਗ੍ਗਣ੍ਹਨਕਤੋ ਅਨਤਿਰਿਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣੋ ਪਨ ਘਟਕੋ ਪਤ੍ਤੋ ਥਾਲਕਂ ਕਞ੍ਚਨਕੋ ਕੁਣ੍ਡਿਕਾਤਿ ਇਦਮੇਤ੍ਥ ਭਾਜਨੀਯਂ, ਯਥਾ ਚ ਮਤ੍ਤਿਕਾਭਣ੍ਡੇ ਏਵਂ ਲੋਹਭਣ੍ਡੇਪਿ ਕੁਣ੍ਡਿਕਾ ਭਾਜਨੀਯਕੋਟ੍ਠਾਸਮੇਵ ਭਜਤਿ। ਇਤਿ ਯਂ ਭਾਜਨੀਯਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨੀਯਮ੍ਪਿ ਤਂ ਏਵਂ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਯਵੇਭਙ੍ਗਿਯਸਙ੍ਖਾਤਂ ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖੀਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਇਤਰਂ ਪਨ ਦਾਤੁਮੇਵ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਇਸ੍ਸਰਵਤਾਯ ਦੇਨ੍ਤੋ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਥੇਯ੍ਯਚਿਤ੍ਤੇਨ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤੋ ਭਣ੍ਡਂ ਅਗ੍ਘਾਪੇਤ੍ਵਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਯਥਾ ਚ ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖੀਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਸ੍ਸ ਚੀਵਰਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ ਖੀਯਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਕਤਿਯਾ ਪਨ ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ (ਪਾਚਿ॰ ੪੮੮) ਕਰੋਨ੍ਤਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਕੋ ਅਤ੍ਥੋ ਤਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨੇਨ, ਲਦ੍ਧਾਪਿ ਵਿਨਿਪਾਤੇਸ੍ਸਤਿ, ਨ ਸਮ੍ਮਾ ਉਪਨੇਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਖੀਯਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਧਮ੍ਮੇਨ ਲਦ੍ਧਸਮ੍ਮੁਤਿਤਾ, ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਚੀਵਰਦਾਨਂ, ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ਖੀਯਨਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਦੁਬ੍ਬਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੨. ਪਰਿਣਾਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ ਸਬ੍ਬਂ ਤਿਂਸਕਕਣ੍ਡੇ ਪਰਿਣਾਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। ਅਯਮੇਵ ਹਿ ਵਿਸੇਸੋ, ਤਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪਰਿਣਾਮਿਤਤ੍ਤਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਇਧ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਪਰਿਣਾਮਿਤਤ੍ਤਾ ਸੁਦ੍ਧਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ।

ਪਰਿਣਾਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸਹਧਮ੍ਮਿਕਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

੯. ਰਤਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਰਤਨਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਖਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਜਾਤਿਕਸ੍ਸ, **ਮੁਦ੍ਧਾਭਿਸਿਤ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਖਤ੍ਤਿਯਾਭਿਸੇਕੇਨ ਮੁਦ੍ਧਨਿ ਅਭਿਸਿਤ੍ਤਸ੍ਸ। ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੋ ਰਾਜਾ ਇਤੋਤਿ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾਜਕਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ **ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਰਾਜਕੇ,** ਸਯਨਿਘਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਰਤਨਂ** ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਮਹੇਸੀ, **ਨਿਗ੍ਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਂ, ਅਨਿਗ੍ਗਤਂ ਰਤਨਂ ਇਤੋਤਿ ਅਨਿਗ੍ਗਤਰਤਨਕਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ **ਅਨਿਗ੍ਗਤਰਤਨਕੇ,** ਸਯਨਿਘਰੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਇਨ੍ਦਖੀਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਅਤ੍ਤਨੋ ਆਗਤਭਾਵਂ ਅਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯਨਿਘਰਸ੍ਸ ਉਮ੍ਮਾਰਂ ਪਠਮਂ ਪਾਦਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਆਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਰਞ੍ਞੋ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਪ੍ਪਵਿਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ, ਨ ਖਤ੍ਤਿਯਸ੍ਸ ਵਾ, ਨ ਖਤ੍ਤਿਯਾਭਿਸੇਕੇਨ ਅਭਿਸਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ, ਉਭੋਸੁ ਵਾ, ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤੇ ਸਯਨਿਘਰਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਸਯਨਿਘਰੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਖਤ੍ਤਿਯਤਾ, ਅਭਿਸਿਤ੍ਤਤਾ, ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਸਯਨਿਘਰਤੋ ਅਨਿਕ੍ਖਨ੍ਤਤਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਸਂਵਿਦਿਤਤਾ, ਇਨ੍ਦਖੀਲਾਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਰਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਰਤਨ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਾਦਿਦਸਵਿਧਂ। **ਰਤਨਸਮ੍ਮਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਮਨੁਸ੍ਸਾਨਂ ਉਪਭੋਗਪਰਿਭੋਗਂ। **ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ** ਵਾਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਪਟਿਕ੍ਖੇਪੇ ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋ। **ਅਜ੍ਝਾਵਸਥੇ**ਤਿ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਪਟਿਕ੍ਖੇਪੇ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਮੁਸਲਪਾਤਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਜਾਤਰੂਪਰਜਤਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ । ਸਙ੍ਘਗਣਪੁਗ੍ਗਲਚੇਤਿਯਨਵਕਮ੍ਮਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਵਸੇਸੇ ਮੁਤ੍ਤਾਦਿਰਤਨੇ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਥਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਕਪ੍ਪਿਯਵਤ੍ਥੁਂ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਵਤ੍ਥੁਂ ਵਾ ਅਨੁਮਸੋ ਮਾਤੁਸਨ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਭਣ੍ਡਾਗਾਰਿਕਸੀਸੇਨ ਪਟਿਸਾਮੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਤਾਦਿਸਂ ਪਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਾਮੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ''ਇਦਂ ਪਟਿਸਾਮੇਥਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ''ਨ ਵਟ੍ਟਤੀ''ਤਿ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਕੁਪਿਤਾ ਪਾਤੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਪਲਿਬੋਧੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਪਟਿਸਾਮੇਤਬ੍ਬਂ। ਵਿਹਾਰੇ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਾ ਵਡ੍ਢਕੀਆਦਯੋ ਵਾ ਰਾਜਵਲ੍ਲਭਾ ਵਾ ''ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਉਪਕਰਣਂ ਵਾ ਸਯਨਭਣ੍ਡਂ ਵਾ ਪਟਿਸਾਮੇਤ੍ਵਾ ਦੇਥਾ''ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਛਨ੍ਦੇਨਪਿ ਭਯੇਨਪਿ ਨ ਕਾਤਬ੍ਬਮੇਵ, ਗੁਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨਂ ਪਨ ਦਸ੍ਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਅਜ੍ਝਾਰਾਮਅਜ੍ਝਾਵਸਥੇਸੁਪਿ ਯਾਦਿਸੇ ਠਾਨੇ ''ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰੇਹਿ ਵਾ ਗਹਿਤਂ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਆਸਙ੍ਕਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਾਦਿਸੇਯੇਵ ਠਾਨੇ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਸਞ੍ਞਾਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬਂ, ''ਯਸ੍ਸ ਭਣ੍ਡਂ ਨਟ੍ਠਂ, ਸੋ ਆਗਚ੍ਛਤੂ''ਤਿ ਚ ਆਚਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਥ ਯੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਸੋ ''ਕੀਦਿਸਂ ਤੇ ਭਣ੍ਡਂ ਨਟ੍ਠ''ਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਸਚੇ ਸਞ੍ਞਾਣੇਨ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਨੋ ਚੇ, 'ਵਿਚਿਨਾਹੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਤਮ੍ਹਾ ਆਵਾਸਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਨ ਪਤਿਰੂਪਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਹਤ੍ਥੇ, ਤੇਸੁ ਅਸਤਿ ਪਤਿਰੂਪਾਨਂ ਗਹਪਤਿਕਾਨਂ ਹਤ੍ਥੇ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਿਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਨ ਨੇਵ ਪਕ੍ਕਮਤਿ, ਨ ਸਾਮਿਕਂ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤੇਨ ਥਾਵਰਂ ਸੇਨਾਸਨਂ ਵਾ ਚੇਤਿਯਂ ਵਾ ਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ ਵਾ ਕਾਰੇਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਦੀਘਸ੍ਸ ਅਦ੍ਧੁਨੋ ਅਚ੍ਚਯੇਨ ਸਾਮਿਕੋ ਆਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ 'ਅਨੁਮੋਦਾਹੀ'ਤਿ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬੋ। ਸਚੇ ਨਾਨੁਮੋਦਤਿ, ''ਦੇਹਿ ਮੇ ਧਨ''ਨ੍ਤਿ ਚੋਦੇਤਿ, ਸਮਾਦਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਰਤਨਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਜ੍ਝਾਰਾਮਾ ਵਾ, ਅਜ੍ਝਾਵਸਥਾ ਵਾ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵਿਧਾ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਟ੍ਠਾਨੇ ਅਨਾਦਰਿਯੇਨ ਉਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਟ੍ਠਾਨੇ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਯਂ ਹੋਤਿ ਆਮਾਸਂ ਰਤਨਸਮ੍ਮਤਂ, ਤਂ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਵਾ ਤਾਵਕਾਲਿਕਂ ਵਾ ਉਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਪਂਸੁਕੂਲਸਞ੍ਞਾਯ ਗਣ੍ਹਤੋ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਕਰਣਂ, ਪਰਸਨ੍ਤਕਤਾ, ਵਿਸ੍ਸਾਸਗ੍ਗਾਹਪਂਸੁਕੂਲਸਞ੍ਞਾਨਂ ਅਭਾਵੋ, ਉਗ੍ਗਹਣਂ ਵਾ ਉਗ੍ਗਹਾਪਨਂ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਰਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਵਿਕਾਲਗਾਮਪ੍ਪਵੇਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਚਾਰਿਤ੍ਤੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। **ਵਿਕਾਲੇ**ਤਿ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਾਤਿਕ੍ਕਮਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਨ੍ਤੋਅਰੁਣੇ, ਏਤਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ''ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਪ੍ਪਵੇਸਨਂ ਆਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ, ''ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਅਸਤਿ ਤਥਾਰੂਪੇ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕੇ ਕਰਣੀਯੇ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਠਮਪਾਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸਚੇਪਿ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਕੇਨਚਿ ਕਮ੍ਮੇਨ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ। ''ਤਸ੍ਮਿਂ ਗਾਮੇ ਤਂ ਕਮ੍ਮਂ ਨ ਸਮ੍ਪਜ੍ਜਤੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਗਾਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਪੁਨ ਆਪੁਚ੍ਛਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਉਸ੍ਸਾਹਂ ਪਟਿਪ੍ਪਸ੍ਸਮ੍ਭੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਅਨ੍ਤਰਾ ਅਞ੍ਞਂ ਗਾਮਂ ਪਵਿਸਿਤੁਕਾਮਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਮੇਵ। ਕੁਲਘਰੇ ਵਾ ਆਸਨਸਾਲਾਯਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤਕਿਚ੍ਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਤੇਲਭਿਕ੍ਖਾਯ ਵਾ ਸਪ੍ਪਿਭਿਕ੍ਖਾਯ ਵਾ ਚਰਿਤੁਕਾਮੇਨ ਸਚੇ ਪਸ੍ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੁ ਅਤ੍ਥਿ, ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬੋ, ਅਸਨ੍ਤੇ 'ਨਤ੍ਥੀ'ਤਿ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਵੀਥਿਂ ਓਤਰਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾਪਿ ਆਪੁਚ੍ਛਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ। ਯੋ ਪਨ ਗਾਮਮਜ੍ਝੇਨ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਸਚੇ ਤੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ''ਤੇਲਾਦੀਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਚਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਂ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਪਸ੍ਸੇ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ। ਮਗ੍ਗਾ ਅਨੋਕ੍ਕਮ੍ਮ ਚਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ ਆਪੁਚ੍ਛਨਕਿਚ੍ਚਂ ਨਤ੍ਥਿ, ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਪ੍ਪਵੇਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁ''ਨ੍ਤਿ ਚ ''ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਚ ''ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਾ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕਾ ਕਰਣੀਯਾ''ਤਿ ਚ ਇਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਤਿਸ੍ਸੋ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਕਾਲੇ ਵਿਕਾਲਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਕਾਲਸਞ੍ਞਿਨੋ ਪਨ, ਯੋ ਚ ਅਚ੍ਚਾਯਿਕੇ ਵਾ ਕਰਣੀਯੇ, ਸਨ੍ਤਂ ਵਾ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ, ਅਸਨ੍ਤਂ ਵਾ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਪਵਿਸਤਿ, ਅਨ੍ਤਰਾਰਾਮਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਤਿਤ੍ਥਿਯਸੇਯ੍ਯਪਟਿਕ੍ਕਮਨੇਸੁ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸ, ਗਾਮੇਨ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਗਚ੍ਛਤੋ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਨ੍ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਤਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਵਿਕਾਲੇ ਗਾਮਪ੍ਪਵਿਸਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਵਿਕਾਲਗਾਮਪ੍ਪਵੇਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਸੂਚਿਘਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਭੇਦਨਮੇਵ ਭੇਦਨਕਂ, ਤਂ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਭੇਦਨਕਂ**। ਤਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪੇ ਸੂਚਿਘਰੇ ਕਰਣਕਾਰਾਪਨੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਪਨ ਤਂ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਂ।

ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਬਹੁਸੂਚਿਘਰਵਿਞ੍ਞਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਿਪ੍ਪਕਤਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ, ਪਰੇਹਿ ਵਾ, ਪਰੇਹਿ ਵਿਪ੍ਪਕਤਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨਾ ਵਾ, ਪਰੇਹਿ ਵਾ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਤ੍ਵਾ ਲਭਨ੍ਤਸ੍ਸ ਚਤੁਕ੍ਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਕਰਣਕਾਰਾਪਨੇਸੁ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਗਣ੍ਠਿਕੇ ਅਰਣਿਕੇ ਵਿਧੇ ਅਞ੍ਜਨਿਯਾ ਅਞ੍ਜਨਿਸਲਾਕਾਯ ਵਾਸਿਜਟੇ ਉਦਕਪੁਞ੍ਛਨਿਯਾਤਿ ਏਤੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਅਟ੍ਠਿਆਦੀਹਿ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੂਚਿਘਰਤਾ, ਅਟ੍ਠਿਮਯਾਦਿਤਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਰਣਂ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਸੂਚਿਘਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਮਞ੍ਚਪੀਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਮਞ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਮਸਾਰਕਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਂ। **ਪੀਠ**ਮ੍ਪਿ ਤਾਦਿਸਮੇਵ, ਤਂ ਪਨ ਮਞ੍ਚੋ ਵਿਯ ਅਤਿਦੀਘਂ, ਆਸਨ੍ਦਿਕੋ ਵਿਯ ਚ ਸਮਂ ਚਤੁਰਸ੍ਸਂ ਨ ਹੋਤਿ। **ਛੇਦਨਕਂ** ਭੇਦਨਕਸਦਿਸਮੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਉਪਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਚ੍ਚੇ ਮਞ੍ਚੇ ਸਯਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਪਮਾਣਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਲਭਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਯਥਾ ਪਮਾਣਮੇਵ ਉਪਰਿ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਨਿਖਣਿਤ੍ਵਾ ਵਾ, ਉਤ੍ਤਾਨਂ ਵਾ ਕਤ੍ਵਾ, ਅਟ੍ਟਂ ਵਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਮਞ੍ਚਪੀਠਤਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਰਣਂ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਂ ਸੂਚਿਘਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਮਞ੍ਚਪੀਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ ਤੂਲਂ ਓਨਦ੍ਧਮੇਤ੍ਥਾਤਿ **ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ,** ਚਿਮਿਲਿਕਂ ਪਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤੂਲਂ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਪਰਿ ਚਿਮਿਲਿਕਾਯ ਓਨਦ੍ਧਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। **ਉਦ੍ਦਾਲਨਕਂ** ਭੇਦਨਕਸਦਿਸਮੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਕਾਰਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਆਯੋਗੇ ਕਾਯਬਨ੍ਧਨੇ ਅਂਸਬਦ੍ਧਕੇ ਪਤ੍ਤਤ੍ਥਵਿਕਾਯ ਪਰਿਸ੍ਸਾਵਨੇ ਬਿਮ੍ਬੋਹਨੇ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਉਦ੍ਦਾਲੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਬਿਮ੍ਬੋਹਨ**ਞ੍ਚੇਤ੍ਥ ਸੀਸਪ੍ਪਮਾਣਮੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸੀਸਪ੍ਪਮਾਣਂ ਨਾਮ ਯਸ੍ਸ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਤੀਸੁ ਕੋਣੇਸੁ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਅਨ੍ਤਰਂ ਵਿਦਤ੍ਥਿਚਤੁਰਙ੍ਗੁਲਂ ਹੋਤਿ, ਮਜ੍ਝੇ ਮੁਟ੍ਠਿਰਤਨਂ, ਦੀਘਤੋ ਦਿਯਡ੍ਢਰਤਨਂ ਵਾ ਦ੍ਵਿਰਤਨਂ ਵਾ। ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਮਞ੍ਚਪੀਠਤਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਰਣਂ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਤੂਲੋਨਦ੍ਧਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਨਿਸੀਦਨ**ਨ੍ਤਿ ਸਨ੍ਥਤਸਦਿਸਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਅਨ੍ਤੇ ਸੁਗਤਵਿਦਤ੍ਥਿਪ੍ਪਮਾਣਂ ਦ੍ਵੀਸੁ ਠਾਨੇਸੁ ਫਾਲੇਤ੍ਵਾ ਕਤਾਹਿ ਤੀਹਿ ਦਸਾਹਿ ਯੁਤ੍ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਸ੍ਸੇਤਂ ਨਾਮਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਨਿ ਨਿਸੀਦਨਾਨਿ ਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਦਸਾ ਵਿਦਤ੍ਥੀ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਪਮਾਣਿਕਂ ਵਾ ਊਨਕਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਤਂ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਵਿਤਾਨਾਦੀਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਨਿਸੀਦਨਸ੍ਸ ਪਮਾਣਾਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਤਾ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਕਰਣਂ ਵਾ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸੇਸਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿ**ਨ੍ਤਿ ਅਧੋਨਾਭਿਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਂ ਕਣ੍ਡੁਪੀਲ਼ਕਅਸ੍ਸਾਵਥੁਲ੍ਲਕਚ੍ਛਾਬਾਧਾਨਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਤ੍ਥਂ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਂ ਚੀਵਰਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਯੋ ਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸੇਸਂ ਨਿਸੀਦਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਕਣ੍ਡੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਾਯੋ ਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਯਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਨਿਸੀਦਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਵਸ੍ਸਿਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਨਨ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤਂ ਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਸੁਗਤਚੀਵਰਪ੍ਪਮਾਣਂ ਚੀਵਰਂ ਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸੇਸਂ ਨਿਸੀਦਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਨਨ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਰਤਨਵਗ੍ਗੋ ਨਵਮੋ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਸੁਦ੍ਧਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਕਣ੍ਡੋ

੧. ਪਠਮਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੇਸੁ ਪਠਮੇ **ਅਨ੍ਤਰਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾਯਾ**ਤਿ ਵਚਨਤੋ ਸਚੇ ਤਸ੍ਸਾ ਅਨ੍ਤਰਾਰਾਮਾਦੀਸੁ ਠਤ੍ਵਾਪਿ ਦਦਮਾਨਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਸਯਂ ਰਥਿਯਾਬ੍ਯੂਹਸਿਙ੍ਘਾਟਕਘਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ ਠਿਤੋਪਿ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਦੋਸੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਤਸ੍ਸਾ ਪਨ ਰਥਿਯਾਦੀਸੁ ਠਤ੍ਵਾ ਦਦਮਾਨਾਯ, ਰਥਿਯਾਦੀਸੁ ਵਾ, ਅਨ੍ਤਰਾਰਾਮਾਦੀਸੁ ਵਾ ਠਤ੍ਵਾਪਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਆਮਿਸਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਗਣ੍ਹਤੋ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ। ਤਸ੍ਸ ਦੇਸੇਤਬ੍ਬਾਕਾਰੋ **ਗਾਰਯ੍ਹਂ ਆਵੁਸੋ**ਤਿਆਦਿਨਾ ਨਯੇਨ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਦਸ੍ਸਿਤੋਯੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰਂ ਪਵਿਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਆਮਿਸਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਯਥਾ ਚੇਤਂ, ਤਥਾ ਸੇਸਾਨਿਪਿ, ਤਿਕਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਸੁ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇਪਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੇਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਯਾਵਕਾਲਿਕੇਪਿ ਤਥੇਵ, ਞਾਤਿਕਾਯ ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞਿਵੇਮਤਿਕਾਨਮ੍ਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਞਾਤਿਕਸਞ੍ਞਿਨੋ ਪਨ, ਞਾਤਿਕਾਯ ਵਾ ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਦਦਮਾਨਾਯ, ਯਾ ਚ ਅਨ੍ਤਰਾਰਾਮਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਤਿਤ੍ਥਿਯਸੇਯ੍ਯਪਟਿਕ੍ਕਮਨੇਸੁ ਠਤ੍ਵਾ ਗਾਮਤੋ ਬਹਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਵਾ ''ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਾਮਣੇਰੀਨਞ੍ਚ ਹਤ੍ਥਤੋ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਅਞ੍ਞਾਤਿਕਤਾ, ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਠਿਤਾਯ ਹਤ੍ਥਤੋ ਸਹਤ੍ਥਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਂ, ਯਾਵਕਾਲਿਕਤਾ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਪਠਮਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਦੁਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਇਧ ਸੂਪ**ਨ੍ਤਿਆਦਿ ਵੋਸਾਸਨਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਂ। **ਅਪਸਕ੍ਕ ਤਾਵ ਭਗਿਨੀ**ਤਿਆਦਿ ਅਪਸਾਦੇਤਬ੍ਬਾਕਾਰਦਸ੍ਸਨਂ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਏਕੇਨਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਾ ਅਨਪਸਾਦਿਤੇ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਆਮਿਸਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਨ੍ਤਿ।

ਰਾਜਗਹੇ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਨਨਿਵਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਏਕਤੋਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਨਨਿਵਾਰੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ। ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਪਨ ਯੋ ਚ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਵਾ ਭਤ੍ਤਂ ਦੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਯਂ ਵਾ ਨ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਂ ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਯਤ੍ਥ ਵਾ ਨ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਤ੍ਥ, ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਵਾ ਸਮਕਂ ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਵਾ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਵਾ ਵੋਸਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸ, ਪਞ੍ਚ ਭੋਜਨਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੂਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਪਞ੍ਚਭੋਜਨਤਾ, ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਪਕਾਰਤੋ ਅਞ੍ਞਥਾ ਵੋਸਾਸਨਾ, ਅਨਿਵਾਰਣਾ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਦੁਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਤਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਾਨੀ**ਤਿ ਲਦ੍ਧਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮੁਤਿਕਾਨਿ। **ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ**ਤਿ ਘਰੂਪਚਾਰੋਕ੍ਕਮਨਤੋ ਪਠਮਤਰੰ ਉਪਚਾਰੰ ਅਨੋਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਯੇਵ ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ। **ਅਗਿਲਾਨੋ** ਨਾਮ ਯੋ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਚਰਿਤੁੰ। **ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਘਰੂਪਚਾਰੰ ਓਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਆਮਿਸੰ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਤਾਵ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਤੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਨ੍ਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਨ ਮਤ੍ਤੁੰ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ''ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ, ਅਗਿਲਾਨੋ''ਤਿ ਇਮਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ, ਤਿਕਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੰ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਸੁ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇਪਿ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਤਥਾ ਅਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤੇ ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ। ਅਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਪਨ ਯੋ ਚ ਪੁਬ੍ਬੇ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤੋ ਵਾ ਗਿਲਾਨੋ ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਤੇਸੰ ਘਰੇ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੰ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਘਰਤੋ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ, ਆਸਨਸਾਲਾਦੀਸੁ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਦਿਸ੍ਵਾ ਪਠਮੰਯੇਵ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵਾਰਮੂਲੇ ਵਾ ਠਪਿਤੰ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤੰ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਕੇ, ਸਲਾਕਭਤ੍ਤੇ, ਪਕ੍ਖਿਕੇ , ਉਪੋਸਥਿਕੇ, ਪਾਟਿਪਦਿਕੇ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦਿੰ ''ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਦਿਨ੍ਨੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਕ੍ਖਸਮ੍ਮਤਤਾ, ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਨਿਮਨ੍ਤਿਤਤਾ, ਅਗਿਲਾਨਤਾ, ਘਰੂਪਚਾਰੋਕ੍ਕਮਨੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਭਤ੍ਤਕਾਦੀਨਿ ਅਞ੍ਞੰ ਆਮਿਸੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਤਤਿਯਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਯਾਨਿ ਖੋ ਪਨ ਤਾਨਿ ਆਰਞ੍ਞਕਾਨੀ**ਤਿਆਦਿ ਚੀਵਰਵਿਪ੍ਪਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ। **ਪੁਬ੍ਬੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯੰ ਇਤ੍ਥਿਯਾ ਵਾ ਪੁਰਿਸੇਨ ਵਾ ਗਹਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤੇਨ ਵਾ ਆਰਾਮੰ ਵਾ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰੰ ਵਾ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾ ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਸ੍ਸ, ਭਨ੍ਤੇ, ਕੁਲਸ੍ਸ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਆਹਰਿਯਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੫੭੩) ਆਰੋਚਿਤੰ, ਤੰ ਪਚ੍ਛਾ ਯਥਾਆਰੋਚਿਤਮੇਵ ਵਾ ਆਹਰਿਯਤੁ, ਤਸ੍ਸ ਪਰਿਵਾਰੰ ਕਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞੰ ਵਾ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿੰ ਬਹੁਕਮ੍ਪਿ, ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮੰ ਕੁਲੰ ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨੀਯੰ ਵਾ ਭੋਜਨੀਯੰ ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਤੀ''ਤਿ ਸੁਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਨਿ ਵਾ ਕੁਲਾਨਿ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਆਹਰਨ੍ਤੁ, ਤੰ ਸਬ੍ਬੰ **ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੰ** ਨਾਮ। ਯੰ ਪਨ ਏਵੰ ਅਨਾਰੋਚਿਤੰ ਅਨਾਹਟਞ੍ਚ, ਤੰ **ਅਪ੍ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੰ** ਨਾਮ। **ਅਗਿਲਾਨੋ** ਨਾਮ ਯੋ ਸਕ੍ਕੋਤਿ ਪਿਣ੍ਡਾਯ ਗਨ੍ਤੁੰ। **ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪੰ ਅਨੁਮਸੋ ਆਰਾਮਮਜ੍ਝੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੇਹਿ ਅਦ੍ਧਿਕੇਹਿ ਦਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਆਰਾਮੇ ਵਾ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰੇ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਨ੍ਤਿ।

ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਆਰਾਮੇ ਚੋਰੇ ਪਟਿਵਸਨ੍ਤੇ ਅਨਾਰੋਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ''ਅਗਿਲਾਨੋ''ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਏਕਾ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਤਿਕਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੰ , ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਸੁ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇਪਿ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ, ਤਥਾ ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੇ ਅਪ੍ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ ਵੇਮਤਿਕਸ੍ਸ ਚ, ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤਸਞ੍ਞਿਨੋ, ਪਨ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਯੋ ਚ ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤੰ ਕਤ੍ਵਾ ਆਹਟੰ ਵਾ ਗਿਲਾਨਾਵਸੇਸਕੰ ਵਾ ਬਹਾਰਾਮੇ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤੰ, ਤਤ੍ਥਜਾਤਕਮੇਵ ਵਾ ਮੂਲਫਲਾਦਿੰ, ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਸੁ ਵਾ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ''ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਲਦ੍ਧੰ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਯਥਾਵੁਤ੍ਤਆਰਞ੍ਞਕਸੇਨਾਸਨਤਾ, ਯਾਵਕਾਲਿਕਸ੍ਸ ਅਤਤ੍ਥਜਾਤਕਤਾ, ਅਗਿਲਾਨਤਾ, ਅਗਿਲਾਨਾਵਸੇਸਕਤਾ, ਅਪ੍ਪਟਿਸੰਵਿਦਿਤਤਾ, ਅਜ੍ਝਾਰਾਮੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੰ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਸਤ੍ਤ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੇਵ, ਇਦੰ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਚਤੁਤ੍ਥਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸੇਖਿਯਕਣ੍ਡੋ

੧. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੇਖਿਯੇਸੁ ਪਠਮੇ **ਪਰਿਮਣ੍ਡਲ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਮਣ੍ਡਲਂ। **ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ**ਤਿ ‘‘ਏਵਂ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਆਰਾਮੇਪਿ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇਪਿ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਏਤ੍ਥ ਚ ਯਸ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਵੁਤ੍ਤਵਤ੍ਤਾਨਿਪਿ ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਸੇਖਿਯਾਨੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਪਾਰਾਜਿਕਾਦੀਸੁ ਵਿਯ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਨ ਕਤੋ। ਚਾਰਿਤ੍ਤਵਿਨਯਦਸ੍ਸਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ‘‘ਯੋ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤੋ ਨਿਵਾਸੇਯ, ਦੁਕ੍ਕਟ’’ਨ੍ਤਿ ਏਵਂ ਆਪਤ੍ਤਿਨਾਮੇਨ ਅਵਤ੍ਵਾ ‘‘ਸਿਕ੍ਖਾ ਕਰਣੀਯਾ’’ਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਪਾਲ਼ਿ ਆਰੋਪਿਤਾ, ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਚਿ॰ ੫੭੬) ਪਨ ‘‘ਆਪਤ੍ਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟਸ੍ਸਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਅਨਾਦਰਿਯਕਰਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਇਦਾਨਿ **ਪਰਿਮਣ੍ਡਲ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਨਾਭਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਸ੍ਸ ਹੇਟ੍ਠਾ ਜਙ੍ਘਟ੍ਠਿਕਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਮਤ੍ਤਂ ਨਿਵਾਸਨਂ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤੇਨ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਤ੍ਥਂ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਏਵਂ ਅਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਅਨਾਦਰਿਯੇਨ ਪੁਰਤੋ ਵਾ ਪਚ੍ਛਤੋ ਵਾ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਨ ਕੇਵਲਞ੍ਚ ਤਸ੍ਸੇਵ, ਯੇ ਚਞ੍ਞੇ ‘‘ਤੇਨ ਖੋ ਪਨ ਸਮਯੇਨ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਗਿਹਿਨਿਵਤ੍ਥਂ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਹਤ੍ਥਿਸੋਣ੍ਡਕਂ ਮਚ੍ਛਵਾਲਕਂ ਚਤੁਕ੍ਕਣ੍ਣਕਂ ਤਾਲਵਣ੍ਟਕਂ ਸਤਵਲਿਕਂ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਸਂਵਲ੍ਲਿਯਂ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤੀ’’ਤਿ ਖਨ੍ਧਕੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੮੦) ਨਿਵਾਸਨਦੋਸਾ ਵੁਤ੍ਤਾ, ਤਥਾ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ।

ਤਤ੍ਥ **ਹਤ੍ਥਿਸੋਣ੍ਡਕਂ** ਨਾਮ ਨਾਭਿਮੂਲਤੋ ਹਤ੍ਥਿਸੋਣ੍ਡਸਣ੍ਠਾਨਂ ਓਲਮ੍ਬਕਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਂ ਚੋਲ਼ਿਕਇਤ੍ਥੀਨਂ ਨਿਵਾਸਨਂ ਵਿਯ। **ਮਚ੍ਛਵਾਲਕਂ** ਨਾਮ ਏਕਤੋਦਸਨ੍ਤਂ ਏਕਤੋ ਪਾਸਨ੍ਤਂ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਂ। **ਚਤੁਕ੍ਕਣ੍ਣਕਂ** ਨਾਮ ਉਪਰਿ ਦ੍ਵੇ, ਹੇਟ੍ਠਤੋ ਦ੍ਵੇਤਿ ਏਵਂ ਚਤ੍ਤਾਰੋ ਕਣ੍ਣੇ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਂ। **ਤਾਲਵਣ੍ਟਕਂ** ਨਾਮ ਤਾਲਵਣ੍ਟਾਕਾਰੇਨ ਸਾਟਕਂ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਂ। **ਸਤਵਲਿਕਂ** ਨਾਮ ਦੀਘਸਾਟਕਂ ਅਨੇਕਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਓਭੁਜਿਤ੍ਵਾ ਓਵਟ੍ਟਿਕਂ ਕਰੋਨ੍ਤੇਨ ਨਿਵਤ੍ਥਂ, ਵਾਮਦਕ੍ਖਿਣਪਸ੍ਸੇਸੁ ਵਾ ਨਿਰਨ੍ਤਰਂ ਵਲਿਯੋ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਂ। ਸਚੇ ਪਨ ਜਾਣੁਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਕਾ ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਵਲਿਯੋ ਪਞ੍ਞਾਯਨ੍ਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਸਂਵਲ੍ਲਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਮਲ੍ਲਕਮ੍ਮਕਾਰਾਦੀਹਿ ਵਿਯ ਕਚ੍ਛਂ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਨਿਵਤ੍ਥਂ। ਏਵਂ ਨਿਵਾਸੇਤੁਂ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸਾਪਿ ਮਗ੍ਗਪ੍ਪਟਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸਾਪਿ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਮ੍ਪਿ ਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾ ਏਕਂ ਵਾ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਕਣ੍ਣੇ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਵਾਸਕਸ੍ਸ ਉਪਰਿ ਲਗ੍ਗਨ੍ਤਿ, ਅਨ੍ਤੋ ਵਾ ਏਕਂ ਕਾਸਾਵਂ ਤਥਾ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਬਹਿ ਅਪਰਂ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਗਿਲਾਨੋ ਪਨ ਅਨ੍ਤੋਕਾਸਾਵਸ੍ਸ ਓਵਟ੍ਟਿਕਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਅਪਰਂ ਉਪਰਿ ਨਿਵਾਸੇਤੁਂ ਲਭਤਿ, ਅਗਿਲਾਨੇਨ ਦ੍ਵੇ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤੇਨ ਸਗੁਣਂ ਕਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਾਨਿ। ਇਤਿ ਇਮਂ ਖਨ੍ਧਕੇ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਞ੍ਚ ਓਲਮ੍ਬਕਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਂ ਵਿਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰਂ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤਬ੍ਬਂ, ਤਥਾ ਅਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ।

‘‘ਨਿਦਾਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਵਤ੍ਥੁ’’ਨ੍ਤਿਆਦਿਕੇ (ਕਙ੍ਖਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ) ਪਨ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਸੁਰੁਸੁਰੁਕਾਰਕਂ ਕੋਸਮ੍ਬਿਯਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਮਿਸੇਨ ਹਤ੍ਥੇਨ ਪਾਨੀਯਥਾਲਕਸਿਤ੍ਥਕਪਤ੍ਤਧੋਵਨਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਦ੍ਵਯਂ ਭਗ੍ਗੇਸੁ ਸਮ੍ਬਹੁਲੇ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ, ਸੇਸਾਨਿ ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯੇ ਆਰਬ੍ਭ ਓਲਮ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸਨਾਦਿਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾਨਿ। ਸੂਪੋਦਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਂ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਦੀਸੁ ਚ ਗਿਲਾਨਵਸੇਨ ਏਕਾ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ, ਅਨਾਣਤ੍ਤਿਕਾਨਿ, ਸਬ੍ਬੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ, ਅਞ੍ਞੋ ਆਪਤ੍ਤਿਭੇਦੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਵਿਪਤ੍ਤਿਵਿਚਾਰਣਾ ਵੁਤ੍ਤਾਯੇਵ, ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਅਵਸਾਨੇ ਦਸ੍ਸਯਿਸ੍ਸਾਮ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਂ ਪਨ ਅਙ੍ਗਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਯਿਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਤਾਵ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ **ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਾ**ਤਿ ''ਅਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਥ ਖੋ ''ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂਯੇਵ ਨਿਵਾਸੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਿਰਜ੍ਝਿਤ੍ਵਾ ਅਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤਸ੍ਸਾਪਿ ਤਥਾ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। **ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਨਿਵਾਸੇਤੁਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਅਪਿਚ ਨਿਵਾਸਨਵਤ੍ਤਂ ਉਗ੍ਗਹੇਤਬ੍ਬਂ। ਯੋ ਪਨ ਸੁਕ੍ਖਜਙ੍ਘੋ ਵਾ ਹੋਤਿ ਮਹਾਪਿਣ੍ਡਿਕਮਂਸੋ ਵਾ, ਤਸ੍ਸ ਸਾਰੁਪ੍ਪਤ੍ਥਾਯ ਅਟ੍ਠਙ੍ਗੁਲਾਧਿਕਮ੍ਪਿ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਗਿਲਾਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਜਙ੍ਘਾਯ ਵਾ ਪਾਦੇ ਵਾ ਵਣੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਓਤਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਨਿਵਾਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। **ਆਪਦਾਸੂ**ਤਿ ਵਾਲਾ ਵਾ ਚੋਰਾ ਵਾ ਅਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿ, ਏਵਰੂਪਾਸੁ ਆਪਦਾਸੁ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ । **ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾ**ਦਯੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾ ਏਵ। ਅਨਾਦਰਿਯਂ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਅਪਰਿਮਣ੍ਡਲਨਿਵਾਸਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਯਥਾ ਚੇਤ੍ਥ, ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪੁਰਿਮਾਨਿ ਦ੍ਵੇ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਟਿਪਕ੍ਖਕਰਣਞ੍ਚਾਤਿ ਤੀਣਿਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਰਂ ਤਾਨਿਪਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਮਤ੍ਤਮੇਵ ਵਕ੍ਖਾਮਾਤਿ।

੨. ਦੁਤਿਯਪਰਿਮਣ੍ਡਲਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ ''ਨ, ਭਿਕ੍ਖਵੇ, ਗਿਹਿਪਾਰੁਤਂ ਪਾਰੁਪਿਤਬ੍ਬ''ਨ੍ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੨੮੦) ਏਵਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ ਗਿਹਿਪਾਰੁਤਂ ਅਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋ ਕਣ੍ਣੇ ਸਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਾਰੁਪਨਂ **ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਪਾਰੁਪਨਂ** ਨਾਮ, ਤਤ੍ਥ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸੇਤਪਟਪਾਰੁਤਂ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਪਾਰੁਤਂ ਏਕਸਾਟਕਪਾਰੁਤਂ ਸੁਰਾਸੋਣ੍ਡਪਾਰੁਤਂ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਿਕਪਾਰੁਤਂ ਮਹਾਜੇਟ੍ਠਪਾਰੁਤਂ ਕੁਟਿਪ੍ਪਵੇਸਕਪਾਰੁਤਂ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਪਾਰੁਤਂ ਪਾਲ਼ਿਕਾਰਕਪਾਰੁਤਨ੍ਤਿ ਏਵਮਾਦਿ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਲਕ੍ਖਣਤੋ ਅਞ੍ਞਥਾ ਪਾਰੁਤਂ, ਸਬ੍ਬਮੇਤਂ **ਗਿਹਿਪਾਰੁਤਂ** ਨਾਮ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਥਾ ਸੇਤਪਟਾ ਅਡ੍ਢਪਾਲਕਨਿਗਣ੍ਠਾ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਏਕਚ੍ਚੇ ਪਰਿਬ੍ਬਾਜਕਾ ਉਰਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਂਸਕੂਟੇਸੁ ਪਾਵੁਰਣਂ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਏਕਸਾਟਕਾ ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਨਿਵਤ੍ਥਸਾਟਕਸ੍ਸ ਏਕੇਨ ਅਨ੍ਤੇਨ ਪਿਟ੍ਠਿਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋ ਕਣ੍ਣੇ ਉਭੋਸੁ ਅਂਸਕੂਟੇਸੁ ਠਪੇਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਸੁਰਾਸੋਣ੍ਡਾਦਯੋ ਸਾਟਕੇਨ ਗੀਵਂ ਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਭੋ ਅਨ੍ਤੇ ਉਰੇ ਵਾ ਓਲਮ੍ਬੇਨ੍ਤਿ, ਪਿਟ੍ਠਿਯਂ ਵਾ ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਅਨ੍ਤੇਪੁਰਿਕਾਯੋ ਅਕ੍ਖਿਤਾਰਕਮਤ੍ਤਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਂ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਮਹਾਜੇਟ੍ਠਾ ਦੀਘਸਾਟਕਂ ਨਿਵਾਸੇਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਏਕੇਨਨ੍ਤੇਨ ਸਕਲਸਰੀਰਂ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਕਸ੍ਸਕਾ ਖੇਤ੍ਤਕੁਟਿਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਾ ਸਾਟਕਂ ਪਲਿਵੇਠੇਤ੍ਵਾ ਉਪਕਚ੍ਛਕੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸੇਵ ਏਕੇਨਨ੍ਤੇਨ ਸਰੀਰਂ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਬ੍ਰਾਹ੍ਮਣਾ ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਉਪਕਚ੍ਛਕਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰੇ ਸਾਟਕਂ ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਅਂਸਕੂਟੇਸੁ ਪਕ੍ਖਿਪਨ੍ਤਿ, ਯਥਾ ਚ ਪਾਲ਼ਿਕਾਰਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਕਂਸਪਾਰੁਪਨੇਨ ਪਾਰੁਤਂ ਵਾਮਬਾਹੁਂ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਚੀਵਰਂ ਅਂਸਕੂਟੇ ਆਰੋਪੇਤਿ, ਏਵਂ ਅਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬੇਪਿ ਏਤੇ, ਅਞ੍ਞੇ ਚ ਏਵਰੂਪੇ ਪਾਰੁਪਨਦੋਸੇ ਵਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਨਿਬ੍ਬਿਕਾਰਂ ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਂ ਪਾਰੁਪਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਥਾ ਅਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਆਰਾਮੇ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਵਾ ਅਨਾਦਰੇਨ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਕਾਰਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਸਦਿਸਾਯੇਵ, ਯਥਾ ਚੇਤ੍ਥ, ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਵਿਸੇਸੋ ਭਵਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਵਕ੍ਖਾਮਾਤਿ।

੩-੪. ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ**ਤਿ ਸੁਟ੍ਠੁ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ, ਗਣ੍ਠਿਕਂ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਅਨੁਵਾਤਨ੍ਤੇਨ ਗੀਵਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਉਭੋ ਕਣ੍ਣੇ ਸਮਂ ਕਤ੍ਵਾ ਪਟਿਸਙ੍ਘਰਿਤ੍ਵਾ ਯਾਵ ਮਣਿਬਨ੍ਧਂ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਘਰੇ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਤਥਾ ਅਕਤ੍ਵਾ ਪਨ ਜਾਣੁਂ ਵਾ ਉਰਂ ਵਾ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ।

ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਗਲਵਾਟਕਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸੀਸਂ, ਮਣਿਬਨ੍ਧਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਹਤ੍ਥੇ, ਪਿਣ੍ਡਿਕਮਂਸਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਾਦੇ ਵਿਵਰਿਤ੍ਵਾ ਸੇਸਂ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ **ਸੁਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੫-੬. ਸੁਸਂਵੁਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਸੁਸਂਵੁਤੋ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਂ ਵਾ ਪਾਦਂ ਵਾ ਅਕੀਲ਼ਾਪੇਨ੍ਤੋ ਸੁਵਿਨੀਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਛਟ੍ਠੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

੭-੮. ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਚਕ੍ਖੁਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਓਕ੍ਖਿਤ੍ਤੁਚਕ੍ਖੂ**ਤਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਖਿਤ੍ਤੁਚਕ੍ਖੁ ਹੁਤ੍ਵਾ ਪੁਰਤੋ ਯੁਗਮਤ੍ਤਂ ਭੂਮਿਭਾਗਂ ਪੇਕ੍ਖਮਾਨੋ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਠਾਨੇ ਠਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਾਦਿਪਰਿਸ੍ਸਯਾਭਾਵਂ ਓਲੋਕੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਟ੍ਠਮੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

੯-੧੦. ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਯਾ**ਤਿ ਉਕ੍ਖੇਪੇਨ, ਇਤ੍ਥਮ੍ਭੂਤਲਕ੍ਖਣੇ ਕਰਣਵਚਨਂ, ਏਕਤੋ ਵਾ ਉਭਤੋ ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਚੀਵਰੋ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਅਨ੍ਤੋ ਇਨ੍ਦਖੀਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਏਵਂ ਨ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਦਸਮੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਕਾਲੇ ਧਮਕਰਣਂ ਨੀਹਰਨ੍ਤੇਨਾਪਿ ਚੀਵਰਂ ਅਨੁਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾਵ ਨੀਹਰਿਤਬ੍ਬਂ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੧-੧੨. ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਾਦਸਮੇ **ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਮਹਾਹਸਿਤਂ ਹਸਨ੍ਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਇਧਾਪਿ ਹਿ ਇਤ੍ਥਮ੍ਭੂਤਲਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਕਰਣਵਚਨਂ।

ਦ੍ਵਾਦਸਮੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਉਭਯਤ੍ਥ ਹਸਨੀਯਸ੍ਮਿਂ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਮਿਹਿਤਮਤ੍ਤਂ ਕਰੋਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੧੩-੧੪. ਉਚ੍ਚਸਦ੍ਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇਰਸਮੇ **ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ**ਤਿ ਨ ਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਮਹਾਸਦ੍ਦੋ ਹੁਤ੍ਵਾ। ਚੁਦ੍ਦਸਮੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦਤਾਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ – ਸਚੇ ਦ੍ਵਾਦਸਹਤ੍ਥੇ ਗੇਹੇ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ, ਮਜ੍ਝੇ ਦੁਤਿਯਤ੍ਥੇਰੋ , ਅਨ੍ਤੇ ਤਤਿਯਤ੍ਥੇਰੋਤਿ ਏਵਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁ ਯਂ ਸਙ੍ਘਤ੍ਥੇਰੋ ਦੁਤਿਯਤ੍ਥੇਰੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਮਨ੍ਤੇਤਿ, ਦੁਤਿਯਤ੍ਥੇਰੋ ਚ ਤਸ੍ਸ ਸਦ੍ਦਂ ਸੁਣਾਤਿ, ਕਥਞ੍ਚ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ। ਤਤਿਯਤ੍ਥੇਰੋ ਪਨ ਸਦ੍ਦਮੇਵ ਸੁਣਾਤਿ, ਕਥਂ ਨ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ, ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ **ਅਪ੍ਪਸਦ੍ਦੋ** ਹੋਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਤਤਿਯਤ੍ਥੇਰੋ ਕਥਞ੍ਚ ਵਵਤ੍ਥਪੇਤਿ, **ਮਹਾਸਦ੍ਦੋ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

੧੫...ਪੇ॰...੨੦. ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਤੋ ਪਰੇਸੁ ਛਸੁ **ਕਾਯਪ੍ਪਚਾਲਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਾਯਂ ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ ਚਾਲੇਤ੍ਵਾ, ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। ਤਸ੍ਮਾ ਕਾਯਾਦੀਨਿ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਚ੍ਚਲਾਨਿ ਉਜੁਕਾਨਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬਞ੍ਚੇਵ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਞ੍ਚ, ਨਿਸੀਦਨਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਤੀਸੁ ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੨੧-੨੨. ਖਮ੍ਭਕਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਵੀਸਦ੍ਵਾਵੀਸੇਸੁ **ਖਮ੍ਭਕਤੋ**ਤਿ ਕਟਿਯਂ ਹਤ੍ਥਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤਖਮ੍ਭੋ।

੨੩-੨੪. ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇਵੀਸਚਤੁਵੀਸੇਸੁ **ਓਗੁਣ੍ਠਿਤੋ**ਤਿ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਤੋ।

੨੫. ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਵੀਸੇ **ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਾ** ਵੁਚ੍ਚਤਿ ਪਣ੍ਹਿਯੋ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਅਗ੍ਗਪਾਦੇਹੇਵ, ਅਗ੍ਗਪਾਦੇ ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਣ੍ਹੀਹਿਯੇਵ ਭੂਮਿਯਂ ਫੁਸਨ੍ਤਸ੍ਸ ਗਮਨਂ, ਕਰਣਵਚਨਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਮੇਵ।

੨੬. ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਬ੍ਬੀਸੇ **ਨ ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਵਾ ਦੁਸ੍ਸਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਯ ਵਾ ਨ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਅਨਾਦਰੇਨ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਵਾਸੂਪਗਤਸ੍ਸ ਪਨ ਇਧਾਪਿ ਪੁਰਿਮੇਸੁ ਚ ਦ੍ਵਾਵੀਸਚਤੁਵੀਸੇਸੁ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਛਬ੍ਬੀਸਤਿਸਾਰੁਪ੍ਪਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨੭. ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਭੋਜਨਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪਠਮੇ **ਸਕ੍ਕਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਸਤਿਂ ਉਪਟ੍ਠਾਪੇਤ੍ਵਾ।

੨੮. ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ ਪਤ੍ਤੇ ਸਞ੍ਞਾ ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞਾ, ਸਾ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਪਤ੍ਤਸਞ੍ਞੀ,** ਅਤ੍ਤਨੋ ਭਾਜਨੇ ਉਪਨਿਬਦ੍ਧਸਞ੍ਞੀ ਹੁਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

੨੯. ਸਮਸੂਪਕਪਟਿਗ੍ਗਹਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਸਮਸੂਪਕੋ** ਨਾਮ ਯਤ੍ਥ ਮੁਗ੍ਗਮਾਸੇਹਿ ਵਾ ਕੁਲਤ੍ਥਾਦੀਹਿ ਵਾ ਕਤੋ ਹਤ੍ਥਹਾਰਿਯੋ ਸੂਪੋ ਭਤ੍ਤਸ੍ਸ ਚਤੁਤ੍ਥਭਾਗਪ੍ਪਮਾਣੋ ਹੋਤਿ, ਤਤੋ ਹਿ ਅਧਿਕਂ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਨ ਸੂਪਂ ਅਵਸੇਸਾ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਸੂਪੇਯ੍ਯਬ੍ਯਞ੍ਜਨਵਿਕਤਿ **ਰਸਰਸੋ** ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਰਸਰਸੇ, ਞਾਤਕਾਨਂ ਵਾ ਪਵਾਰਿਤਾਨਂ ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਵਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨ ਵਾ ਇਧ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੦...ਪੇ॰...੩੨. ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਪੁਣ੍ਣਂ ਸਮਭਰਿਤਂ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪਗਪਤ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਮੁਖਵਟ੍ਟਿਲੇਖਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਰਚਿਤਂ। **ਪਿਣ੍ਡਪਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਯਾਵਕਾਲਿਕਂ। ਅਨਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪਗੇ ਪਨ ਯਾਵਕਾਲਿਕਂ ਯਾਮਕਾਲਿਕਾਦੀਨਿ ਚ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਥੂਪੀਕਤਾਨਿਪਿ ਵਟ੍ਟਨ੍ਤਿ, ਯਂ ਪਨ ਦ੍ਵੀਸੁ ਪਤ੍ਤੇਸੁ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਂ ਹਰਤਿ, ਯਂ ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਪਿਯਮਾਨਂ ਪੂਵਉਚ੍ਛੁਕ੍ਖਣ੍ਡਫਲਾਫਲਾਦਿ ਹੇਟ੍ਠਾ ਓਰੋਹਤਿ , ਤਕ੍ਕੋਲਵਟਂਸਕਾਦਯੋ ਵਾ ਉਪਰਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਦਿਯ੍ਯਨ੍ਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਪਣ੍ਣੇ ਵਾ ਥਾਲਕੇ ਵਾ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਪਤ੍ਤਮਤ੍ਥਕੇ ਠਪਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਨ ਤਂ ਥੂਪੀਕਤਂ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਮਾ ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਇਧ ਪਨ ਗਿਲਾਨਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇਨਪਿ ਸਮਤਿਤ੍ਤਿਕੋਯੇਵ ਗਹੇਤਬ੍ਬੋ। ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਨ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਤੁਮੇਵ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਪਨ ਸੁਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਿਤਂ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਪਞ੍ਚਮਛਟ੍ਠਾਨਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵ।

੩੩-੩੪. ਸਪਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸਪਦਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਓਧਿਂ ਅਕਤ੍ਵਾ ਅਨੁਪਟਿਪਾਟਿਯਾ। ਯੋ ਪਨ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਵਾ ਦੇਨ੍ਤੋ, ਅਞ੍ਞਭਾਜਨੇ ਵਾ ਆਕਿਰਨ੍ਤੋ ਤਤੋ ਤਤੋ ਓਮਸਤਿ, ਤਸ੍ਸ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗਞ੍ਚ ਉਪ੍ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਇਧ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ।

੩੫. ਥੂਪਕਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਥੂਪਕਤੋ**ਤਿ ਮਤ੍ਥਕਤੋ ਵੋਮਜ੍ਝਤੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਯੋ ਪਨ ਪਰਿਤ੍ਤਕੇ ਸੇਸੇ ਏਕਤੋ ਸਙ੍ਕਡ੍ਢਿਤ੍ਵਾ ਓਮਦ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੬. ਓਦਨਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ ਯਸ੍ਸ ਭਤ੍ਤਸਾਮਿਕਾ ਮਾਘਾਤਸਮਯਾਦੀਸੁ ਬਞ੍ਜਨੰ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਯੋ ਚ ਨ ਭਿਯ੍ਯੋਕਮ੍ਯਤਾਯ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦੇਤਿ, ਤੇਸੰ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਗਿਲਾਨਸ੍ਸ ਪਨ ਅਨਾਗਤਤ੍ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੇਵ।

੩੭. ਸੂਪੋਦਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਾਦਸਮੇ ਞਾਤਕਾਨੰ ਵਾ ਪਵਾਰਿਤਾਨੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਅਤ੍ਤਨੋ ਧਨੇਨਾਤਿ ਇਦੰ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੰ ਅਧਿਕੰ।

੩੮. ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ ਉਜ੍ਝਾਨੇ ਸਞ੍ਞਾ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਾ, ਸਾ ਅਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥੀਤਿ **ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞੀ**। ਇਧਾਪਿ ਗਿਲਾਨੋ ਨ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ''ਦਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ, ''ਦਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਵਾ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਪਨ, ਨ ਉਜ੍ਝਾਨਸਞ੍ਞਿਸ੍ਸ ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੩੯. ਕਬਲ਼ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇਰਸਮੇ **ਨਾਤਿਮਹਨ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਯੂਰਣ੍ਡੰ ਅਤਿਮਹਨ੍ਤੰ, ਕੁਕ੍ਕੁਟਣ੍ਡੰ ਅਤਿਖੁਦ੍ਦਕੰ, ਤੇਸੰ ਵੇਮਜ੍ਝਪ੍ਪਮਾਣੰ। ਮੂਲਖਾਦਨੀਯਾਦਿਭੇਦੇ ਪਨ ਸਬ੍ਬਖਜ੍ਜਕੇ ਫਲਾਫਲੇ ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੦. ਆਲੋਪਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚੁਦ੍ਦਸਮੇ **ਪਰਿਮਣ੍ਡਲ**ਨ੍ਤਿ ਅਦੀਘੰ। ਇਧ ਪਨ ਖਜ੍ਜਕਫਲਾਫਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੧-੪੨. ਅਨਾਹਟਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਨ੍ਨਰਸਮੇ **ਅਨਾਹਟੇ**ਤਿ ਅਨਾਹਰਿਤੇ, ਮੁਖਦ੍ਵਾਰੰ ਅਸਮ੍ਪਤ੍ਤੇਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਸੋਲ਼ਸਮੇ **ਸਬ੍ਬਹਤ੍ਥ**ਨ੍ਤਿ ਸਕਲੰ ਹਤ੍ਥੰ।

੪੩. ਸਕਬਲ਼ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਰਸਮੇ **ਸਕਬਲ਼ੇਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਤ੍ਤਕੇਨ ਵਚਨੰ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਤਕੇ ਸਤਿ ਕਥੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਯੋ ਪਨ ਧਮ੍ਮੰ ਕਥੇਨ੍ਤੋ ਹਰਿਟਕਾਦੀਨਿ ਮੁਖੇ ਪਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਕਥੇਤਿ, ਯਤ੍ਤਕੇਨ ਵਚਨੰ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣੰ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਤਕੇ ਮੁਖਮ੍ਹਿ ਸਤਿ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੪੪. ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਾਰਸਮੇ **ਪਿਣ੍ਡੁਕ੍ਖੇਪਕ**ਨ੍ਤਿ ਪਿਣ੍ਡੰ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ, ਇਧਾਪਿ ਖਜ੍ਜਕਫਲਾਫਲੇਸੁ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੫. ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕੂਨਵ◌ੀਸਤਿਮੇ **ਕਬਲ਼ਾਵਚ੍ਛੇਦਕ**ਨ੍ਤਿ ਕਬਲ਼ੰ ਅਵਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ ਅਵਚ੍ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵ◌ਾ, ਇਧ ਖਜ੍ਜਕਫਲਾਫਲੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿੰ ਉਤ੍ਤਰਿਭङ੍ਗੇਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੬. ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

ਵ◌ੀਸਤਿਮੇ **ਅਵਗਣ੍ਡਕਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਮਕ੍ਕਟੋ ਵ◌ਿਯ ਗਣ੍ਡੇ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਕਤ੍ਵ◌ਾ, ਇਧ ਫਲਾਫਲਮਤ੍ਤਕੇ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

੪੭. ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਵ◌ੀਸਤਿਮੇ **ਹਤ੍ਥਨਿਦ੍ਧੁਨਕ**ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥੰ ਨਿਦ੍ਧੁਨਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਦ੍ਧੁਨਿਤ੍ਵ◌ਾ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੰ ਪਨੇਤ੍ਥ ''ਕਚਵਰੰ ਛड्डੇਨ੍ਤੋ ਹਤ੍ਥੰ ਨਿਦ੍ਧੁਨਾਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੬੨੩) ਇਦੰ ਅਧਿਕੰ।

੪੮. ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵ◌ਾਵ◌ੀਸਤਿਮੇ **ਸਿਤ੍ਥਾਵਕਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਸਿਤ੍ਥਾਨਿ ਅਵਕਿਰਿਤ੍ਵ◌ਾ ਅਵਕਿਰਿਤ੍ਵ◌ਾ, ਇਧਾਪਿ ''ਕਚਵਰੰ ਛड्डੇਨ੍ਤੋ ਸਿਤ੍ਥੰ ਛड्डਯਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੬੨੩) ਇਦੰ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੰ ਅਧਿਕੰ।

੪੯. ਜਿਵ◌੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

ਤੇਵ◌ੀਸਤਿਮੇ **ਜਿਵ◌੍ਹਾਨਿਚ੍ਛਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਜਿਵ◌੍ਹੰ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਚ੍ਛਾਰੇਤ੍ਵ◌ਾ।

੫੦-੫੧. ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਵ◌ੀਸਤਿਮੇ **ਚਪੁਚਪੁਕਾਰਕ**ਨ੍ਤਿ ਚਪੁ ਚਪੂਤਿ ਏਵ◌ੰ ਸਦ੍ਦੰ ਕਤ੍ਵ◌ਾ ਕਤ੍ਵ◌ਾ। ਪਞ੍ਚਵ◌ੀਸਤਿਮੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

੫੨...ਪੇ॰...੫੪. ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

ਛਬ੍ਬੀਸਤਿਮੇ **ਹਤ੍ਥਨਿਲ੍ਲੇਹਕ**ਨ੍ਤਿ ਹਤ੍ਥੰ ਨਿਲ੍ਲੇਹਿਤ੍ਵ◌ਾ ਨਿਲ੍ਲੇਹਿਤ੍ਵ◌ਾ। ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੇਨ ਹਿ ਅङ੍ਗੁਲਿਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਨਿਲ੍ਲੇਹਿਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਘਨਯਾਗੁਫਾਣਿਤਪਾਯਾਸਾਦਿਕੇ ਪਨ ਅङ੍ਗੁਲੀਹਿ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅङ੍ਗੁਲਿਯੋ ਮੁਖੇ ਪਵ◌ੇਸੇਤ੍ਵ◌ਾ ਭੁਞ੍ਜਿਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਤ੍ਤਵ◌ੀਸਤਿਮਅਟ੍ਠਵ◌ੀਸਤਿਮੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਏਕङ੍ਗੁਲਿਯਾਪਿ ਪਤ੍ਤੋ ਨ ਨਿਲ੍ਲੇਹਿਤਬ੍ਬੋ, ਏਕਓਟ੍ਠੋਪਿ ਚ ਜਿਵ◌੍ਹਾਯ ਨ ਨਿਲ੍ਲੇਹਿਤਬ੍ਬੋ, ਓਟ੍ਠਮੰਸੇਹਿ ਏਵ ਪਨ ਗਹੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਨ੍ਤੋ ਪਵ◌ੇਸੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੫੫. ਸਾਮਿਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

ਏਕੂਨਤਿੰਸਤਿਮੇ **ਨ ਸਾਮਿਸੇਨਾ**ਤਿ ਏਤੰ ਪਟਿਕ੍ਕੂਲਵਸੇਨ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਸङ੍ਘਿਕਮ੍ਪਿ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਮ੍ਪਿ ਗਿਹਿਸਨ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸਨ੍ਤਕਮ੍ਪਿ ਸङ੍ਖਮ੍ਪਿ ਸਰਾਵਕਮ੍ਪਿ ਥਾਲਕਮ੍ਪਿ ਨ ਗਹੇਤਬ੍ਬਮੇਵ, ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਸਚੇ ਪਨ ਹਤ੍ਥਸ੍ਸ ਏਕਦੇਸੋ ਆਮਿਸਮਕ੍ਖਿਤੋ ਨ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਪਦੇਸੇਨ ਗਹੇਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਧ ''ਧੋਵ◌ਿਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵ◌ਾ, ਧੋਵ◌ਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀਤਿ ਵ◌ਾ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਾਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੬੩੧) ਇਦੰ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੰ ਅਧਿਕੰ।

੫੬. ਸਸਿਤ੍ਥਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵ◌ਣ੍ਣਨਾ

ਤਿੰਸਤਿਮੇ ''ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ ਵਾ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤੀ''ਤਿ ਇਦਂ ਅਨਾਪਤ੍ତਿਯਂ ਅਧਿਕਂ। ਤਤ੍ਥ **ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ** ਵਾਤਿ ਸਿਤ੍ਥਾਨਿ ਉਦਕਤੋ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ, ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਠਾਨੇ ਰਾਸਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਉਦਕਂ ਛਡ੍ਡੇਤਿ। **ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ** ਵਾਤਿ ਸਿਤ੍ਥਾਨਿ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਦਕਗਤਿਕਾਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤਿ। **ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ** ਵਾਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇਨ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਾਨਂ ਪਟਿਗ੍ਗਹੇ ਛਡ੍ਡੇਤਿ। **ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਬਹਿ ਨੀਹਰਿਤ੍ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਤਿ, ਏਵਂ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ।

ਤਿਂਸਭੋਜਨਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫੭. ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੇਸੁ ਪਠਮੇ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਛਤ੍ਤਂ ਪਾਣਿਮ੍ਹਿ ਅਸ੍ਸਾਤਿ **ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ**। ਸੋ ਤਂ ਛਤ੍ਤਂ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਸਰੀਰਾਵਯਵੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾਪਿ ਯਾਵ ਹਤ੍ਥੇਨ ਨ ਮੁਞ੍ਚਤਿ, ਤਾਵਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਪਨਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੋ ਛਤ੍ਤਂ ਧਾਰੇਤਿ, ਪਸ੍ਸੇ ਵਾ ਠਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਹਤ੍ਥਤੋ ਅਪਗਤਮਤ੍ਤੇ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿ ਨਾਮ ਨ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਦੇਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਧਮ੍ਮਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ ਚੇਤ੍ਥ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

੫੮-੫੯. ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਦਣ੍ਡੋ** ਨਾਮ ਮਜ੍ਝਿਮਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਚਤੁਹਤ੍ਥਪ੍ਪਮਾਣੋ, ਦਣ੍ਡਪਾਣਿਭਾਵੋ ਪਨਸ੍ਸ ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਮ੍ਹਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਤਤਿਯੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਅਸਿਂ ਸਨ੍ਨਹਿਤ੍ਵਾ ਠਿਤੋਪਿ ਹਿ ਸਤ੍ਥਪਾਣਿਸਙ੍ਖਂ ਨ ਗਚ੍ਛਤਿ।

੬੦. ਆਵੁਧਪਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ਧਨੁਵਿਕਤਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਸਰਵਿਕਤਿਯਾ **ਆਵੁਧਨ੍ਤਿ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਵਾ ਸਰੇਨ ਧਨੁਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ, ਸੁਦ੍ਧਧਨੁਂ ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਸਰਂ ਵਾ ਸਜਿਯਧਨੁਂ ਵਾ ਨਿਜ੍ਜਿਯਧਨੁਂ ਵਾ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਠਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਧਮ੍ਮਂ ਦੇਸੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਪਨਸ੍ਸ ਧਨੁ ਖਨ੍ਧੇਪਿ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਂ ਹੋਤਿ, ਯਾਵ ਨ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਾਵ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੬੧-੬੨. ਪਾਦੁਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਪਾਦੁਕਾਰੁਲ੍ਹਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਛਤ੍ਤਦਣ੍ਡਕੇ ਅਙ੍ਗੁਲਨ੍ਤਰਿਕਂ ਅਪ੍ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਕੇਵਲਂ ਅਕ੍ਕਨ੍ਤਸ੍ਸ ਵਾ, ਪਵੇਸੇਤ੍ਵਾ ਠਾਨਵਸੇਨ ਪਟਿਮੁਕ੍ਕਸ੍ਸ ਵਾ। ਛਟ੍ਠੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਇਧ ਪਨ ਯ੍ਵਾਯਂ ਪਞ੍ਹਿਕਬਨ੍ਧਂ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਠਾਨਵਸੇਨ ''ਓਮੁਕ੍ਕੋ''ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਸਾਪਿ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੬੩. ਯਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ ਸਚੇਪਿ ਦ੍ਵੀਹਿ ਜਨੇਹਿ ਹਤ੍ਥਸਙ੍ਘਾਟੇਨ ਗਹਿਤੋ, ਸਾਟਕੇ ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਂਸੇਨ ਵਯ੍ਹਤਿ, ਅਯੁਤ੍ਤੇ ਵਾ ਵਯ੍ਹਾਦਿਕੇ ਯਾਨੇ ਵਿਸਙ੍ਖਰਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਠਪਿਤੇ ਚਕ੍ਕਮਤ੍ਤੇਪਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਹੋਤਿ, **ਯਾਨਗਤੋ**ਤ੍ਵੇਵ ਸਙ੍ਖਂ ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਦ੍ਵੇਪਿ ਏਕਯਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿ। ਵਿਸੁਂ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਸੁਪਿ ਉਚ੍ਚੇ ਯਾਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਨੀਚੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦੇਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਸਮਪ੍ਪਮਾਣੇਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਤਥਾ ਪੁਰਿਮੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ। ਪਚ੍ਛਿਮੇ ਪਨ ਉਚ੍ਚਤਰੇਪਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਦੇਸੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੬੪. ਸਯਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਸਯਨਗਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਕਟਸਾਰਕੇਪਿ ਪਕਤਿਭੂਮਿਯਮ੍ਪਿ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਉਚ੍ਚੇਪਿ ਮਞ੍ਚੇ ਵਾ ਪੀਠੇ ਵਾ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸੇ ਵਾ ਠਿਤੇਨ ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਵਾ ਦੇਸੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਯਨਗਤੇਨ ਪਨ ਸਯਨਗਤਸ੍ਸ ਉਚ੍ਚਤਰੇ ਵਾ ਸਮਪ੍ਪਮਾਣੇ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨੇਨ ਦੇਸੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਨਿਪਨ੍ਨੇਨ ਪਨ ਠਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ, ਨਿਸਿਨ੍ਨੇਨ ਚ ਠਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਵਾ, ਠਿਤੇਨ ਠਿਤਸ੍ਸੇਵ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੬੫. ਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ ਹਤ੍ਥਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਾਦੀਸੁ ਯਾਯ ਕਾਯਚਿ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ ਦੇਸੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੬੬. ਵੇਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਵੇਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਦੁਸ੍ਸਵੇਠੇਨ ਵਾ ਮੋਲ਼ਿਆਦੀਹਿ ਵਾ ਯਥਾ ਕੇਸਨ੍ਤੋ ਨ ਦਿਸ੍ਸਤਿ, ਏਵਂ ਵੇਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸ, ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਅਨਾਪਤ੍ତਿਯਂ ''ਕੇਸਨ੍ਤਂ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੬੪੩) ਵੁਤ੍ਤਂ।

੬੭. ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਾਦਸਮੇ **ਓਗੁਣ੍ਠਿਤਸੀਸਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਸੀਸਂ ਪਾਰੁਤਸ੍ਸ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ''ਸੀਸਂ ਵਿਵਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੬੪੪) ਅਧਿਕਂ।

੬੮. ਛਮਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ **ਛਮਾਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਭੂਮਿਯਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ। **ਆਸਨੇ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਵਤ੍ਥਮ੍ਪਿ ਤਿਣਾਨਿਪਿ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ।

੬੯. ਨੀਚਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇਰਸਮੇ **ਉਚ੍ਚੇ ਆਸਨੇ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਭੂਮਿਪ੍ਪਦੇਸੇਪਿ ਉਨ੍ਨਤਪ੍ਪਦੇਸੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸ।

੭੦. ਠਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚੁਦ੍ਦਸਮੇ **ਨ ਠਿਤੋ ਨਿਸਿਨ੍ਨਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਸਚੇ ਥੇਰਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਠਿਤਂ ਦਹਰਂ ਆਸਨੇ ਨਿਸਿਨ੍ਨੋ ਮਹਾਥੇਰੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਨ ਕਥੇਤਬ੍ਬਂ। ਗਾਰਵੇਨ ਪਨ ਥੇਰਂ ''ਉਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਥਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਨ ਸਕ੍ਕਾ, ਤਸ੍ਮਾ ''ਪਸ੍ਸੇ ਠਿਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਥੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੭੧. ਪਚ੍ਛਤੋਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਨ੍ਨਰਸਮੇ ਸਚੇ ਪੁਰਤੋ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੋ ਪਞ੍ਹਂ ਪੁਚ੍ਛਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਤਂ ਅਕਥੇਤ੍ਵਾ ''ਪਚ੍ਛਿਮਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਕਥੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਕਥੇਤਬ੍ਬਂ। ਸਦ੍ਧਿਂ ਉਗ੍ਗਹਿਤਧਮ੍ਮਂ ਪਨ ਸਜ੍ਝਾਯਿਤੁਂ, ਸਮਧੁਰੇਨ ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਕਥੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

੭੨. ਉਪ੍ਪਥੇਨਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸੋਲ਼ਸਮੇ **ਨ ਉਪ੍ਪਥੇਨਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਚੇ ਦ੍ਵੇਪਿ ਸਕਟਮਗ੍ਗਸ੍ਮਿਂ ਏਕੇਕਚਕ੍ਕਪਥੇਨ ਵਾ ਉਪ੍ਪਥੇਨ ਵਾ ਸਮਧੁਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿ।

੧੩. ਠਿਤੋਉਚ੍ਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਰਸਮੇ ''ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚਾ''ਤਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਂ ਸਚੇ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਟ੍ਠਾਨਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਸ੍ਸ ਸਹਸਾ ਉਚ੍ਚਾਰੋ ਵਾ ਪਸ੍ਸਾਵੋ ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਕਤੋ ਨਾਮ ਹੋਤਿ।

੧੪. ਹਰਿਤੇਉਚ੍ਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਾਰਸਮੇ ਯਮ੍ਪਿ ਜੀਵਮਾਨਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਮੂਲਂ ਪਥਵਿਯਂ ਦਿਸ੍ਸਮਾਨਂ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਾਖਾ ਵਾ ਭੂਮਿਲਗ੍ਗਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਸਬ੍ਬਂ ਹਰਿਤਸਙ੍ਖਾਤਮੇਵ। ਖਨ੍ਧੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਪਾਤੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤਟ੍ਠਾਨਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਸਹਸਾ ਨਿਕ੍ਖਮਤਿ, ਗਿਲਾਨਟ੍ਠਾਨੇ ਠਿਤੋ ਹੋਤਿ, ''ਅਪ੍ਪਹਰਿਤੇ ਕਤੋ ਹਰਿਤਂ ਓਤ੍ਥਰਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੬੫੨) ਇਦਮੇਤ੍ਥ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਂ ਅਧਿਕਂ। ਤਤ੍ਥ ਸਚੇਪਿ ਅਪ੍ਪਹਰਿਤਂ ਅਲਭਨ੍ਤੋ ਤਿਣਣ੍ਡੁਪਕਂ ਵਾ ਪਲਾਲਣ੍ਡੁਪਕਂ ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਕਤੋ ਪਚ੍ਛਾ ਹਰਿਤਂ ਓਤ੍ਥਰਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿਯੇਵ। ਖੇਲ਼ੇਨ ਚੇਤ੍ਥ ਸਿਙ੍ਘਾਣਿਕਾਪਿ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ।

੧੫. ਉਦਕੇਉਚ੍ਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਮੇ **ਨ ਉਦਕੇ**ਤਿ ਏਤਂ ਪਰਿਭੋਗਉਦਕਮੇਵ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਵਚ੍ਚਕੁਟਿਸਮੁਦ੍ਦਾਦਿਉਦਕੇਸੁ ਪਨ ਅਪਰਿਭੋਗੇਸੁ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਦੇਵੇ ਵਸ੍ਸਨ੍ਤੇ ਸਮਨ੍ਤਤੋ ਉਦਕੋਘੇ ਜਾਤੇ ਅਨੁਦਕਟ੍ਠਾਨਂ ਅਲਭਨ੍ਤੇਨ ਉਦਕੇ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਧਾਪਿ ''ਥਲੇ ਕਤੋ ਉਦਕਂ ਓਤ੍ਥਰਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੬੫੪) ਇਦਂ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਂ ਅਧਿਕਂ, ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵ।

ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦਿਦੀਪਨਤ੍ਥਾਯ ਪਨੇਤ੍ਥ ਇਦਂ ਪਕਿਣ੍ਣਕਂ – ਉਜ੍ਜਗ੍ਘਿਕਉਚ੍ਚਾਸਦ੍ਦਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ, ਸਕਬਲ਼ੇਨ ਮੁਖੇਨ ਬ੍ਯਾਹਰਣਂ ਏਕਂ, ਛਮਾਨੀਚਾਸਨਨਿਸਿਨ੍ਨਠਿਤਪਚ੍ਛਤੋਗਮਨਉਪ੍ਪਥਗਮਨਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਾਨਿ ਪਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ, ਏਕੇਕਮੇਤ੍ਥ ਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਂ। ਸੂਪੋਦਨਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਂ।
ਛਤ੍ਤਪਾਣਿਦਣ੍ਡਪਾਣਿਸਤ੍ਥਪਾਣਿਆਵੁਧਪਾਣਿਪਾਦੁਕਾਉਪਾਹਨਯਾਨਸਯਨਪਲ੍ਲਤ੍ਥਿਕਵੇਠਿਤਓਗੁਣ੍ਠਿਤਨਾਮਕਾਨਿ ਏਕਾਦਸ ਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਨਿ, ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਾਨਿ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਾਨਿ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਾਨਿ, ਲੋਕਵਜ੍ਜਾਨਿ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਾਨਿ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਾਨਿ। ਸੇਸਾਨਿ ਤੇਪਣ੍ਣਾਸ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦਿਭੇਦਾਨੀਤਿ।

ਏਕੂਨਵੀਸਤਿਧਮ੍ਮਦੇਸਨਾਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਸੇਖਿਯਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਧਿਕਰਣਸਮਥੇਸੁ **ਸਤ੍ਤਾ**ਤਿ ਤੇਸਂ ਗਣਨਪਰਿਚ੍ਛੇਦੋ। ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ ਸਮੇਨ੍ਤਿ ਵੂਪਸਮੇਨ੍ਤੀਤਿ **ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ। ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ**ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਸਙ੍ਖਾਤਾਸੁ ਚ ਅਵਸੇਸਾਧਿਕਰਣਤ੍ਤਯਪਚ੍ਚਯਾਸੁ ਚ ਆਪਤ੍ਤੀਸੁ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਭਾਵਂ ਪੁਚ੍ਛਨਤ੍ਥਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਤਂ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ। **ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ। **ਅਧਿਕਰਣਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮੇਸਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ। **ਸਮਥਾਯ ਵੂਪਸਮਾਯਾ**ਤਿ ਸਮਨਤ੍ਥਞ੍ਚੇਵ ਵੂਪਸਮਨਤ੍ਥਞ੍ਚ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਤਿਣਵਤ੍ਥਾਰਕੋਤਿ ਇਮੇ ਸਤ੍ਤ ਸਮਥਾ ਦਾਤਬ੍ਬਾ। ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਅਧਿਕਰਣੇਸੁ ਤਾਵ ''ਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਵਾ, ''ਅਧਮ੍ਮੋ''ਤਿ ਵਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸਹਿ ਵਤ੍ਥੂਹਿ ਵਿਵਦਨ੍ਤਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਯੋ ਵਿਵਾਦੋ, ਇਦਂ **ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ** ਨਾਮ। ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਆਚਾਰਦਿਟ੍ਠਿਆਜੀਵਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਵਦਨ੍ਤਾਨਂ ਯੋ ਅਨੁਵਾਦੋ ਉਪਵਦਨਾ ਚੇਵ ਚੋਦਨਾ ਚ, ਇਦਂ **ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ** ਨਾਮ। ਮਾਤਿਕਾਯ ਆਗਤਾ ਪਞ੍ਚ, ਵਿਭਙ੍ਗੇ ਦ੍ਵੇਤਿ ਸਤ੍ਤਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਕ੍ਖਨ੍ਧਾ **ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ** , ਨਾਮ। ਯਂ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਅਪਲੋਕਨਾਦੀਨਂ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਕਮ੍ਮਾਨਂ ਕਰਣਂ, ਇਦਂ **ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ** ਨਾਮ।

ਤਤ੍ਥ **ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ** (ਚੂਲਵ॰ ੨੨੮) ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਯ ਚ, ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨੇਵ ਸਮ੍ਮਮਾਨਂ ਯਸ੍ਮਿਂ ਵਿਹਾਰੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਤਸ੍ਮਿਂਯੇਵ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਥ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਾਨਂ ਅਨ੍ਤਰਾਮਗ੍ਗੇ ਵਾ, ਯਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਨਿਯ੍ਯਾਤਿਤਂ, ਤਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘੇਨ ਵਾ ਵੂਪਸਮੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੇ ਤਤ੍ਥੇਵ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਸਮ੍ਮਤਪੁਗ੍ਗਲੇਹਿ ਵਾ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ ਸਮ੍ਮਤਿ, ਏਵਂ ਸਮ੍ਮਮਾਨੇ ਚ ਪਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਯਾ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ ਅਯਂ **ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋ** ਨਾਮ। ਤਤ੍ਥ ਚ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘਸਾਮਗ੍ਗਿਵਸੇਨ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵੋ **ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ**, ਸਮੇਤਬ੍ਬਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਨੋ ਭੂਤਤਾ **ਧਮ੍ਮਸਮ੍ਮੁਖਤਾ**, ਯਥਾ ਤਂ ਸਮੇਤਬ੍ਬਂ, ਤਥੇਵਸ੍ਸ ਸਮਨਂ **ਵਿਨਯਸਮ੍ਮੁਖਤਾ**, ਯੋ ਚ ਵਿਵਦਤਿ, ਯੇਨ ਚ ਵਿਵਦਤਿ, ਤੇਸਂ ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਅਤ੍ਥਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਾਨਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾਵੋ **ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ**। ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਵੂਪਸਮਨੇ ਪਨੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ ਪਰਿਹਾਯਤਿ, ਏਵਂ ਤਾਵ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨੇਵ ਸਮ੍ਮਤਿ।

ਸਚੇ ਪਨੇਵਮ੍ਪਿ ਨ ਸਮ੍ਮਤਿ, ਅਥ ਨਂ ਉਬ੍ਬਾਹਿਕਾਯ ਸਮ੍ਮਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਨ ਮਯਂ ਸਕ੍ਕੋਮ ਵੂਪਸਮੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਨ੍ਤਿ, ਤਤੋ ਸਙ੍ਘੋ ਪਞ੍ਚਙ੍ਗਸਮਨ੍ਨਾਗਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹਾਪਕਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤ੍ਵਾ ਤੇਨ ਗੁਲ੍ਹਕਵਿਵਟ੍ਟਕਸਕਣ੍ਣਜਪ੍ਪਕੇਸੁ ਤੀਸੁ ਸਲਾਕਗ੍ਗਾਹੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਵਸੇਨ ਸਲਾਕਂ ਗਾਹੇਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਪਰਿਸਾਯ ਧਮ੍ਮਵਾਦੀਨਂ ਯੇਭੁਯ੍ਯਤਾਯ ਯਥਾ ਤੇ ਧਮ੍ਮਵਾਦਿਨੋ ਵਦਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾਯ ਚ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਹੋਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੋ ਵੁਤ੍ਤਨਯੋ ਏਵ, ਯਂ ਪਨ ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਕਮ੍ਮਸ੍ਸ ਕਰਣਂ। ਅਯਂ **ਯੇਭੁਯ੍ਯਸਿਕਾ** ਨਾਮ, ਏਵਂ ਵਿਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਦ੍ਵੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ।

ਅਨੁਵਾਦਾਧਿਕਰਣਂ (ਚੂਲਵ॰ ੨੩੬) ਚਤੂਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ ਸਤਿਵਿਨਯੇਨ ਚ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੇਨ ਚ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਯ ਚ। ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨੇਵ ਸਮ੍ਮਮਾਨਂ ਯੋ ਚ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਯਞ੍ਚ ਅਨੁਵਦਤਿ, ਤੇਸਂ ਵਚਨਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਸਚੇ ਕਾਚਿ ਆਪਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਉਭੋ ਖਮਾਪੇਤ੍ਵਾ, ਸਚੇ ਅਤ੍ਥਿ, ''ਅਯਂ ਨਾਮੇਤ੍ਥ ਆਪਤ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਵਿਨਿਚ੍ਛਿਤਂ ਵੂਪਸਮ੍ਮਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯਲਕ੍ਖਣਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵ। ਯਦਾ ਪਨ ਖੀਣਾਸਵਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਅਮੂਲਿਕਾਯ ਸੀਲਵਿਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਨੁਦ੍ਧਂਸਿਤਸ੍ਸ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਯਾਚਮਾਨਸ੍ਸ ਸਙ੍ਘੋ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਸਤਿਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ, ਤਦਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ ਸਤਿਵਿਨਯੇਨ ਚ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਦਿਨ੍ਨੇ ਪਨ ਸਤਿਵਿਨਯੇ ਪੁਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਨੁਵਾਦੋ ਨ ਰੁਹਤਿ। ਯਦਾ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਉਮ੍ਮਾਦਵਸੇਨ ਗਤੇ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕੇ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰੇ ''ਸਰਤਾਯਸ੍ਮਾ ਏਵਰੂਪਿਂ ਆਪਤ੍ਤਿ''ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋ ''ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕੇਨ ਮੇ, ਆਵੁਸੋ, ਏਤਂ ਕਤਂ, ਨਾਹਂ ਤਂ ਸਰਾਮੀ''ਤਿ ਭਣਨ੍ਤੋਪਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿ ਚੋਦਿਯਮਾਨੋਵ ਪੁਨ ਅਚੋਦਨਤ੍ਥਾਯ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਯਾਚਤਿ, ਸਙ੍ਘੋ ਚਸ੍ਸ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯਂ ਦੇਤਿ। ਤਦਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾਵਿਨਯੇਨ ਚ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੇਨ ਚ ਵੂਪਸਨ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਦਿਨ੍ਨੇ ਪਨ ਅਮੂਲ੍ਹਵਿਨਯੇ ਪੁਨ ਤਸ੍ਮਿਂ ਪੁਗ੍ਗਲੇ ਕਸ੍ਸਚਿ ਤਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਅਨੁਵਾਦੋ ਨ ਰੁਹਤਿ।

ਯਦਾ ਪਨ ਪਾਰਾਜਿਕੇਨ ੧ਾ ਪਾਰਾਜਿਕਸਾਮਨ੍ਤੇਨ ੧ਾ ਚੋਦਿਯਮਾਨਸ੍ਸ ਅਞ੍ਞੇਨਞ੍ਞਂ ਪਟਿਚਰਤੋ ਪਾਪੁਸ੍ਸਨ੍ਨਤਾਯ ਪਾਪਿਯਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ‘‘ਸਚਾਯਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਮੂਲੋ ਭ੧ਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਮ੍ਮਾ ੧ਤ੍ਤਿਤ੍੧ਾ ਓਸਾਰਣਂ ਲਭਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਚੇ ਛਿਨ੍ਨਮੂਲੋ, ਸਯਮੇ੧ਸ੍ਸ ਨਾਸਨਾ ਭ੧ਿਸ੍ਸਤੀ’’ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨੋ ਸਙ੍ਘੋ ਞਤ੍ਤਿਚਤੁਤ੍ਥੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਂ ਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਤਿ, ਤਦਾ ਸਮ੍ਮੁਖਾ੧ਿਨਯੇਨ ਚ ਤਸ੍ਸਪਾਪਿਯਸਿਕਾਯ ਚ ੧ੂਪਸਨ੍ਤਂ ਹੋਤਿ, ਏ੧ਂ ਅਨੁ੧ਾਦਾਧਿਕਰਣਂ ਚਤੂਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ।

ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ (ਚੂਲ਼੧॰ ੨੩੯) ਤੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ੧ਿਨਯੇਨ ਚ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੇਨ ਚ ਤਿਣ੧ਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਚ। ਤਸ੍ਸ ਸਮ੍ਮੁਖਾ੧ਿਨਯੇਨੇ੧ ੧ੂਪਸਮੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਯਦਾ ਪਨ ਏਕਸ੍ਸ ੧ਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ, ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯ੧ਣ੍ਣਨਾਯਂ ੧ੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਸਙ੍ਘਗਣਮਜ੍ਝੇਸੁ ੧ਾ ਭਿਕ੍ਖੁ ਲਹੁਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਦੇਸੇਤਿ, ਤਦਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ੧ਿਨਯੇਨ ਚ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣੇਨ ਚ ੧ੂਪਸਮ੍ਮਤਿ। ਤਤ੍ਥ ਸਮ੍ਮੁਖਾ੧ਿਨਯੇ ਤਾ੧ ਯੋ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਯਸ੍ਸ ਚ ਦੇਸੇਤਿ, ਤੇਸਂ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭਾ੧ੋ ਪੁਗ੍ਗਲਸਮ੍ਮੁਖਤਾ, ਸੇਸਂ ੧ੁਤ੍ਤਨਯਮੇ੧। ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਚ ਗਣਸ੍ਸ ਚ ਦੇਸਨਾਕਾਲੇ ਸਙ੍ਘਸਮ੍ਮੁਖਤਾ ਪਰਿਹਾਯਤਿ।

ਯਾ ਪਨੇਤ੍ਥ ‘‘ਅਹਂ, ਭਨ੍ਤੇ, ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਨ੍ਨੋ’’ਤਿ ਚ, ‘‘ਪਸ੍ਸਸੀ’’ਤਿ, ‘‘ਆਮ ਪਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚ ਪਟਿਞ੍ਞਾ, ਤਾਯ ‘‘ਆਯਤਿਂ ਸਂ੧ਰੇਯਜਾਸੀ’’ਤਿ ਕਰਣਂ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਂ ਨਾਮ। ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇ ਪਰਿ੧ਾਸਾਦਿਯਾਚਨਾ ਪਟਿਞ੍ਞਾ, ਪਰਿ੧ਾਸਾਦੀਨਂ ਦਾਨਂ ਪਟਿਞ੍ਞਾਤਕਰਣਂ ਨਾਮ। ਦ੍੧ੇਪਕ੍ਖਜਾਤਾ ਪਨ ਭਣ੍ਡਨਕਾਰਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਬਹੁਂ ਅਸ੍ਸਾਮਣਕਂ ਅਜ੍ਝਾਚਾਰਂ ਚਰਿਤ੍੧ਾ ਪੁਨ ਲਜ੍ਜਿਧਮ੍ਮੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੇ ‘‘ਸਚੇ ਮਯਂ ਇਮਾਹਿ ਆਪਤ੍ਤੀਹਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮ, ਸਿਯਾਪਿ ਤਂ ਅਧਿਕਰਣਂ ਕਕ੍ਖਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ੧ਾਲ਼ਤ੍ਤਾਯ ਸਂ੧ਤ੍ਤੇਯਜਾ’’ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਕਾਰਾਪਨੇ ਦੋਸਂ ਦਿਸ੍੧ਾ ਯਦਾ ਤਿਣ੧ਤ੍ਥਾਰਕਕਮ੍ਮਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਤਦਾ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਸਮ੍ਮੁਖਾ੧ਿਨਯੇਨ ਚ ਤਿਣ੧ਤ੍ਥਾਰਕੇਨ ਚ ਸਮ੍ਮਤਿ। ਤਤ੍ਰ ਹਿ ਯਤ੍ਤਕਾ ਹਤ੍ਥਪਾਸੂਪਗਤਾ ‘‘ਨ ਮੇਤਂ ਖਮਤੀ’’ਤਿ ਏ੧ਂ ਦਿਟ੍ਠਾ੧ਿਕਮ੍ਮਂ ਅਕਤ੍੧ਾ ਨਿਦ੍ਦਮ੍ਪਿ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਸਬ੍ਬੇਸਂ ਠਪੇਤ੍੧ਾ ਥੁਲ੍ਲ੧ਜ੍ਜਞ੍ਚ ਗਿਹਿਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤਞ੍ਚ ਸਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤਿਯੋ ੧ੁਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਏ੧ਂ ਆਪਤ੍ਤਾਧਿਕਰਣਂ ਤੀਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਤਿ।

ਕਿਚ੍ਚਾਧਿਕਰਣਂ (ਚੂਲ਼੧॰ ੨੪੨) ਏਕੇਨ ਸਮਥੇਨ ਸਮ੍ਮਤਿ ਸਮ੍ਮੁਖਾ੧ਿਨਯੇਨੇ੧। ਇਤਿ ਇਮਾਨਿ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਧਿਕਰਣਾਨਿ ਯਥਾਨੁਰੂਪਂ ਇਮੇਹਿ ਸਤ੍ਤਹਿ ਸਮਥੇਹਿ ਸਮ੍ਮਨ੍ਤਿ, ਤੇਨ ੧ੁਤ੍ਤਂ ‘‘ਉਪ੍ਪਨ੍ਨੁਪ੍ਪਨ੍ਨਾਨਂ ਅਧਿਕਰਣਾਨਂ ਸਮਥਾਯ ੧ੂਪਸਮਾਯ ਸਮ੍ਮੁਖਾ੧ਿਨਯੋ ਦਾਤਬ੍ਬੋ...ਪੇ॰... ਤਿਣ੧ਤ੍ਥਾਰਕੋ’’ਤਿ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ੧ਿਨਿਚ੍ਛਯਨਯੋ, ੧ਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਥਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ ਆਗਤੋਯੇ੧, ੧ਿਨਿਚ੍ਛਯੋਪਿਸ੍ਸ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ ੧ੁਤ੍ਤੋ।

ਤਤ੍ਥਾਯਸ੍ਮਨ੍ਤੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾਤਿ ਤੇਸੁ ਸਤ੍ਤਸੁ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥੇਸੁ ਕਚ੍ਚਿਤ੍ਥ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਾ, ਨਤ੍ਥਿ ੧ੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਸਮਥੇਹਿ ੧ੂਪਸਮੇਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਾਮਿ, ਏਤੇਨ ਸਬ੍ਬਾਪਤ੍ਤੀਹਿ ਪਰਿਸੁਦ੍ਧਭਾ੧ੋ ਪੁਚ੍ਛਿਤੋ ਹੋਤਿ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਂ ਖੋ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੋ ਨਿਦਾਨਨ੍ਤਿਆਦਿ ਨਿਗਮਨ੧ਚਨਂ। ਤਤ੍ਥ **ਏਤ੍ਤਕ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ। **ਸੁਤ੍ਤਾਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਸੁਤ੍ਤੇ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਆਗਤਂ। **ਸੁਤ੍ਤਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨ**ਨ੍ਤਿ ਤਤ੍ਥੇ੧ ਅਨ੍ਤੋਗਧਂ। **ਅਨ੍੧ਦ੍ਧਮਾਸਂ ਉਦ੍ਦੇਸਂ ਆਗਚ੍ਛਤੀ**ਤਿ ਅਦ੍ਧਮਾਸੇ ਅਦ੍ਧਮਾਸੇ ਉਪੋਸਥ੧ਸੇਨ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤਬ੍ਬਤਂ ਆਗਚ੍ਛਤਿ। **ਸਮਗ੍ਗੇਹੀ**ਤਿ ਕਾਯਸਾਮਗ੍ਗਿ੧ਸੇਨ ਸਮਗ੍ਗੇਹਿ। **ਸਮ੍ਮੋਦਮਾਨੇਹੀ**ਤਿ ਚਿਤ੍ਤਸਾਮਗ੍ਗਿ੧ਸੇਨ ਏਕਜ੍ਝਾਸਯਤਾਯ ਸੁਟ੍ਠੁ ਮੋਦਮਾਨੇਹਿ। **ਅ੧ਿ੧ਦਮਾਨੇਹੀ**ਤਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸਸੁ ੧ਿ੧ਾਦ੧ਤ੍ਥੂਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰ੧ਸੇਨਾਪਿ ਅ੧ਿ੧ਦਮਾਨੇਹਿ। **ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਤਂ ਤਂ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਅ੧ੀਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤੇਹਿ ਅਧਿਸੀਲਸਿਕ੍ਖਾ ਸਮ੍ਪਾਦੇਤਬ੍ਬਾ। ਅਨ੍ਤਰਨ੍ਤਰਾ ਪਨ ਯਂ ਨ ੧ੁਤ੍ਤਂ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਪੁਰਿਮੇ ਪੁਰਿਮੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ੧ੁਤ੍ਤਤ੍ਤਾ ਚੇ੧ ਉਤ੍ਤਾਨਤ੍ਥਤ੍ਤਾ ਚਾਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਸਮਥ੧ਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਕਙ੍ਖਾ੧ਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖ੧ਣ੍ਣਨਾਯ

ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

॥ ਨਮੋ ਤਸ੍ਸ ਭਗਵਤੋ ਅਰਹਤੋ ਸਮ੍ਮਸਮ੍ਬੁਦ੍ਧਸ੍ਸ॥

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਾਰਾਜਿਕਕਣ੍ਡੋ

ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਹਿਤਤ੍ਥਾਯ, ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਂ ਪਕਾਸਯਿ।
ਯਂ ਨਾਥੋ, ਤਸ੍ਸ ਦਾਨੇਸੋ, ਸਮ੍ਪਤ੍ਤੋ ਵਣ੍ਣਨਾਕ੍ਕਮੋ॥

ਸਾਧਾਰਣਪਾਰਾਜਿਕਂ

੧...ਪੇ॰...੪. ਮੇਥੁਨਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤ੍ਥ **ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ**ਤਿਆਦੀਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਕੇਵਲਞ੍ਹਿ, ਭਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇਤਿਆਦਿਵਸੇਨ ਤਸ੍ਮਿਞ੍ਚ ਇਧ ਚ ਅਭਿਲਾਪਮਤ੍ਤਮੇਵ ਲਿਙ੍ਗਭੇਦਮਤ੍ਤਞ੍ਚ ਵਿਸੇਸੋ । ਯਸ੍ਮਾ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਿਕ੍ਖਾਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਨਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ''ਸਿਕ੍ਖਾਸਾਜੀਵਸਮਾਪਨ੍ਨਾ ਸਿਕ੍ਖਂ ਅਪਚ੍ਚਕ੍ਖਾਯ ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਂ ਅਨਾਵਿਕਤ੍ਵਾ''ਤਿ ਅਵਤ੍ਵਾ **ਯਾ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਛਨ੍ਦਸੋ ਮੇਥੁਨਂ ਧਮ੍ਮਂ ਪਟਿਸੇਵੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ। ਤਤ੍ਥ **ਛਨ੍ਦਸੋ**ਤਿ ਮੇਥੁਨਰਾਗਪ੍ਪਟਿਸਂਯੁਤ੍ਤੇਨ ਛਨ੍ਦੇਨ ਚੇਵ ਰੁਚਿਯਾ ਚ। ਛਨ੍ਦੇ ਪਨ ਅਸਤਿ ਬਲਕ੍ਕਾਰੇਨ ਪਧਂਸਿਤਾਯ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਯਾ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੂਪਸਮ੍ਪਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਮਨੁਸ੍ਸਾਮਨੁਸ੍ਸਤਿਰਚ੍ਛਾਨਜਾਤੀਸੁ ਪੁਰਿਸਉਭਤੋਬ੍ਯਞ੍ਜਨਕਪਣ੍ਡਕਾਨਂ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਜੀਵਸ੍ਸ ਵਾ ਨਿਜ੍ਜੀਵਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਥਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਸਨ੍ਥਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਕ੍ਖਾਯਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਯੇਭੁਯ੍ਯੇਨ ਅਕ੍ਖਾਯਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਅਙ੍ਗਜਾਤਸ੍ਸ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਚ੍ਚਮਗ੍ਗਪਸ੍ਸਾਵਮਗ੍ਗਮੁਖੇਸੁ ਤੀਸੁ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਸਨ੍ਥਤੇ ਵਾ ਅਸਨ੍ਥਤੇ ਵਾ ਪਕਤਿਵਾਤੇਨ ਅਸਂਫੁਟ੍ਠੇ ਅਲ੍ਲੋਕਾਸੇ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਤਿਲਫਲਮਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਪਦੇਸਂ ਛਨ੍ਦਸੋ ਪਵੇਸੇਤਿ, ਪਰੇਨ ਵਾ ਪਵੇਸਿਯਮਾਨਾ ਪਵੇਸਨਪਵਿਟ੍ਠਟ੍ਠਿਤਉਦ੍ਧਰਣੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਅਯਂ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਇਤੋ ਪਰੇਸੁ ਚ ਸਾਧਾਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੁਸਾਰੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਅਸਾਧਾਰਣਪਾਰਾਜਿਕਂ

੫. ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਸਾਧਾਰਣੇਸੁ ਪਨ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਤਾਵ ਪਾਰਾਜਿਕਾਨਂ ਪਠਮੇ **ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ**ਤਿ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਰਾਗੇਨ ਤਿਨ੍ਤਾ, ਕਿਲਿਨ੍ਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਦੁਤਿਯਪਦੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਿਤੁਂ ਵਿਞ੍ਞੁਸ੍ਸ ਮਨੁਸ੍ਸਜਾਤਿਕਸ੍ਸ ਪੁਰਿਸਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ। **ਅਧਕ੍ਖਕ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਕ੍ਖਕਾਨਂ ਅਧੋ। **ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲ**ਨ੍ਤਿ ਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਾਨਂ ਉਪਰਿ, ਏਤ੍ਥ ਚ ਉਬ੍ਭਕਪ੍ਪਰਮ੍ਪਿ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲੇਨੇਵ ਸਙ੍ਗਹਿਤਂ। **ਆਮਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਆਮਜ੍ਜਨਂ ਫੁਟ੍ਠੋਕਾਸਂ ਅਨਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਘਟ੍ਟਨਂ। **ਪਰਾਮਸਨ**ਨ੍ਤਿ ਇਤੋ ਚਿਤੋ ਚ ਸਞ੍ਚਰਣਂ। **ਗਹਣ**ਨ੍ਤਿ ਗਹਿਤਮਤ੍ਤਂ। **ਛੁਪਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਸਙ੍ਘਟ੍ਟੇਤ੍ਵਾ ਫੁਟ੍ਠਮਤ੍ਤਂ। **ਪਟਿਪੀਲ਼ਨ**ਨ੍ਤਿ ਅਙ੍ਗਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪ੍ਪੀਲ਼ਨਂ। **ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਤ੍ਤਨੋ ਯਥਾਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਕਾਯੇ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਏਤਂ ਆਮਸਨਾਦਿਂ ਸਾਦਿਯਤਿ, ਸਯਂ ਵਾ ਪਨ ਤੇਨ ਕਾਯੇਨ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਕਾਯਪ੍ਪਦੇਸਂ ਸਾਦਯਮਾਨਾ ਛੁਪਤਿ, ਅਯਂ ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਿਕਾ ਨਾਮ ਪਾਰਾਜਿਕਾਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ।

''ਨਿਦਾਨਂ ਪੁਗ੍ਗਲਂ ਵਤ੍ਥੁ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਕੇ (ਕਙ੍ਖਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ) ਤੇਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰਵਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਯਸ੍ਮਾ ਸਬ੍ਬਾਨੇਵ ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਇਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਨ੍ਤਿਂ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਵਤ੍ਵਾ ਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਅਸਾਧਾਰਣਪਞ੍ਞਤ੍ਤੀਤਿ ਵਾ ਨ ਵਕ੍ਖਾਮ, ਆਣਤ੍ਤਿਯਂ ਯਤ੍ਥ ਆਣਤ੍ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥੇਵ ਵਕ੍ਖਾਮ, ਵਿਪਤ੍ਤਿਵਿਚਾਰਣਾ ਵੁਤ੍ਤਾਯੇਵ।

ਅਵਸੇਸਂ ਪਨ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਯਿਦਂ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਇਦਂ ਤਾਵ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਂ ਸਮਾਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਏਕਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਯਥਾਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਨ ਕਾਯੇਨ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਕਾਯਂ, ਉਭਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇਪਿ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧਂ, ਯਥਾਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਅਵਸੇਸਕਾਯੇਨ ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਕਾਯਂ ਆਮਸਨ੍ਤਿਯਾ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਯਕ੍ਖਪੇਤਪਣ੍ਡਕਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਾਨਂ ਉਭਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਯਥਾਪਰਿਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਨ ਕਾਯੇਨ ਕਾਯਂ ਆਮਸਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਸਚੇ ਪਨ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗਰਾਗੋ ਨਤ੍ਥਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਕ੍ਖੇਤ੍ਤੇਪਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਮੇਵ। ਅਵਸੇਸੇ ਪਨ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧਾਦਿਭੇਦੇ, ਮੇਥੁਨਰਾਗਗੇਹਸਿਤਪੇਮੇਸੁ ਚ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿਯਾ , ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਙ੍ਗਾਨਿ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ ਕਾਯਸਂਸਗ੍ਗੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ।

ਉਬ੍ਭਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਗਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ। **ਠਿਤਾ**ਤਿ ਸਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਾ। **ਚੁਤਾ**ਤਿ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ। **ਨਾਸਿਤਾ**ਤਿ ਲਿਙ੍ਗਨਾਸਨਾਯ ਸਯਂ ਵਾ ਨਟ੍ਠਾ, ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਵਾ ਨਾਸਿਤਾ। **ਅਵਸ੍ਸਟਾ**ਤਿ ਤਿਤ੍ਥਾਯਤਨਂ ਸਙ੍ਕਨ੍ਤਾ। **ਪੁਬ੍ਬੇਵਾਹਂ ਅਯ੍ਯੇ ਅਞ੍ਞਾਸਿ**ਨ੍ਤਿ ਇਦਂ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨਕਾਲਦਸ੍ਸਨਂ, ਸਲਿਙ੍ਗੇ ਠਿਤਾਯ ਪਨ ਪਾਰਾਜਿਕਭਾਵਂ ਞਤ੍ਵਾ ''ਨ ਦਾਨਿ ਨਂ ਕਸ੍ਸਚਿ ਆਰੋਚੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇਯੇਵ ਅਯਂ ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ ਨਾਮ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਨੇਵਅਤ੍ਤਨਾਪਟਿਚੋਦਨਾ ਨਗਣਸ੍ਸ ਆਰੋਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਸਪ੍ਪਾਣਕਵਗ੍ਗਮ੍ਹਿ ਦੁਟ੍ਠੁਲ੍ਲਾਪਤ੍ਤਿਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਤ੍ਰ ਹਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਇਧ ਪਾਰਾਜਿਕਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਵ ਵਿਸੇਸੋ, ਸੇਸਂ ਤਾਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨਾਦੀਸੁ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਂ। **ਧਮ੍ਮੇਨਾ**ਤਿ ਭੂਤੇਨ ਵਤ੍ਥੁਨਾ। **ਵਿਨਯੇਨਾ**ਤਿ ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ। **ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇਨਾ**ਤਿ ਇਧਾਪਿ ਚੋਦੇਤ੍ਵਾ ਸਾਰੇਤ੍ਵਾ ਕਰਣਮੇਵ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨਂ ਨਾਮ। **ਅਨਾਦਰ**ਨ੍ਤਿ ਯੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਕ੍ਖੇਪਨਿਯਕਮ੍ਮਂ ਕਤਂ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾ, ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਗਣੇ ਵਾ ਏਕਪੁਗ੍ਗਲੇ ਵਾ ਤਸ੍ਮਿਂ ਵਾ ਕਮ੍ਮੇ ਆਦਰਵਿਰਹਿਤਂ, ਸਮ੍ਮਾਵਤ੍ਤਨਾਯ ਅਵਤ੍ਤਮਾਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਪ੍ਪਟਿਕਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਪਟਿਕਾਰਰਹਿਤਂ, ਅਨੋਸਾਰਿਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਕਤਸਹਾਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਕਕਮ੍ਮਾਦਿਕੇ ਸਂਵਾਸੇ ਸਹ ਅਯਨਭਾਵੇਨ ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਸਹਾਯਾ ਨਾਮ, ਯਸ੍ਸ ਪਨ ਸੋ ਸਂਵਾਸੋ ਤੇਹਿ ਸਦ੍ਧਿਂ ਨਤ੍ਥਿ ਨ ਤੇਨ ਤੇ ਸਹਾਯਾ ਕਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ , ਇਤਿ ਸੋ ਅਕਤਸਹਾਯੋ ਨਾਮ, ਤਂ ਅਕਤਸਹਾਯਂ, ਸਮਾਨਸਂਵਾਸਕਭਾਵਂ ਅਨੁਪਗਤਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਤਮਨੁਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਂ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਂ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਭਾਵੇਯੇਵ ਠਿਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਂ ਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਯਂਦਿਟ੍ਠਿਕੋ ਸੋ ਹੋਤਿ, ਤਾਯ ਦਿਟ੍ਠਿਯਾ ਗਹਣਭਾਵੇਨ ਅਨੁਵਤ੍ਤੇਯ੍ਯ। ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਵਿਸੁਂ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਚ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ ਤਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਅਪ੍ਪਟਿਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨ੍ਤੀ ਸਮਨੁਭਾਸਨਕਮ੍ਮਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾ ਨਾਮ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਦ੍ਵੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾ, ''ਯਸ੍ਸਾ ਨਕ੍ਖਮਤਿ, ਸਾ ਭਾਸੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ **ਯ੍ਯ**-ਕਾਰਪ੍ਪਤ੍ਤਾਯ ਤਤਿਯਕਮ੍ਮਵਾਚਾਯ ਪਾਰਾਜਿਕਂ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਸੇਸਂ ਸਙ੍ਘਭੇਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਦੀਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਨੁਵਤ੍ਤਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ**ਤਿ ਲੋਕਸ੍ਸਾਦਮਿਤ੍ਤਸਨ੍ਥਵਵਸੇਨ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਰਾਗੇਨ ਤਿਨ੍ਤਾ। ਅਯਮੇਵ ਹਿ ਅਤ੍ਥੋ ਸੀਹਲ਼ਮਾਤਿਕਾਟ੍ਠਕਥਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤੋ, ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ (ਪਾਚਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੬੭੫) ਪਨਸ੍ਸ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਤਾ, ਦੁਤਿਯਪਦੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। **ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਂ** ਵਾਤਿਆਦੀਸੁ ਪਨ ਯਂ ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲੇਨ ਹਤ੍ਥੇ ਗਹਣਂ ਕਤਂ, ਤਂ ''ਪੁਰਿਸਪੁਗ੍ਗਲਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣ''ਨ੍ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਏਸੇਵ ਨਯੋ ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣਗ੍ਗਹਣੇਪਿ। **ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਚ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਅਪਾਰਾਜਿਕਕ੍ਖੇਤ੍ਤਭੂਤਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਸ੍ਸ ਗਹਣਂ ਹਤ੍ਥਗ੍ਗਹਣਂ, ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਨਿਵਤ੍ਥਸ੍ਸ ਵਾ ਪਾਰੁਤਸ੍ਸ ਵਾ ਗਹਣਂ **ਸਙ੍ਘਾਟਿਕਣ੍ਣਗ੍ਗਹਣਂ। ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿਆਦੀਸੁ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਤਤ੍ਥ ਠਿਤਾ ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯ ਵਾ, ਪੁਰਿਸੇਨ ਵਾ ''ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਂ ਠਾਨਂ ਆਗਚ੍ਛਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਤਂ ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਂ ਸਾਦਿਯੇਯ੍ਯ, ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਵਾ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨਂ ਓਕਾਸਂ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਤ੍ਵਾ ਕਾਯਂ ਉਪਸਂਹਰੇਯ੍ਯਾਤਿ ਏਵਮਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਅਯਮ੍ਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਪੁਰਿਮਾਯੋ, ਏਵਂ ਅਯਮ੍ਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਤਸ੍ਸ ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਅਸਦ੍ਧਮ੍ਮਸ੍ਸ ਪਟਿਸੇਵਨਤ੍ਥਾਯ ਏਤਾਨਿ ਅਟ੍ਠ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਵਾ ਉਪ੍ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਵਾ ਪੂਰੇਤ੍ਵਾ ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾ ਨਾਮ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਹੋਤੀਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਅਟ੍ਠਮਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਪਰਿਪੂਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਙ੍ਕੇਤਗਮਨੇ ਪਦੇ ਪਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਓਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਅਬ੍ਭਾਗਮਨਸਾਦਯਮਾਨੇਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਹਤ੍ਥਪਾਸੋਕ੍ਕਮਨੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਸੇਸੇਸੁ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਮੇਵ, ਅਟ੍ਠਮੇ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣੇ ਪਾਰਾਜਿਕਂ। ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਸਤਕ੍ਖਤ੍ਤੁਮ੍ਪਿ ਵੀਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਤਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਮੁਚ੍ਚਤਿ, ਅਪਿਚੇਤ੍ਥ **ਗਣਨੂਪਿਕਾ** ਆਪਤ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ, ''ਇਦਾਨਿ ਨਾਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਹਿ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸਿਤਾ ਗਣਨੂਪਿਕਾ, ਦੇਸਿਤਗਣਨਂ ਉਪੇਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਂ ਨ ਹੋਤਿ। ਤਸ੍ਮਾ ਯਾ ਏਕਂ ਆਪਨ੍ਨਾ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪਂ ਕਤ੍ਵਾ ਦੇਸੇਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਕਿਲੇਸਵਸੇਨ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਪੁਨਪਿ ਦੇਸੇਤਿ, ਏਵਂ ਅਟ੍ਠਮਂ ਪਰਿਪੂਰੇਨ੍ਤੀਪਿ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਨ ਹੋਤਿ। ਯਾ ਪਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ''ਪੁਨਪਿ ਅਞ੍ਞਂ ਵਤ੍ਥੁਂ ਆਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਉਸ੍ਸਾਹਾਵ ਦੇਸੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਅਗਣਨੂਪਿਕਾ, ਦੇਸਿਤਾਪਿ ਅਦੇਸਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਪਾਰਾਜਿਕਸ੍ਸ ਅਙ੍ਗਂ ਹੋਤਿ। ਅਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ, ਅਸ੍ਸਤਿਯਾ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ ਅਸਾਦਿਯਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਕਾਯਸੰਸਗ੍ਗਰਾਗੋ, ਸਉਸ੍ਸਾਹਤਾ, ਅਟ੍ਠਮਸ੍ਸ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਸ ਪੂਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਦ੍ਵਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਅਟ੍ਠਵਤ੍ਥੁਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਅਟ੍ਠ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਸਾਧਾਰਣਾ ਚਤ੍ਤਾਰੋ, ਇਮੇ ਚਤ੍ਤਾਰੋਤਿ ਏਵਂ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੁਦ੍ਦੇਸਮਗ੍ਗੇਨ ਅਟ੍ਠ ਪਾਰਾਜਿਕਾ ਧਮ੍ਮਾ ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾਤਿ ਏਵਮੇਤ੍ਥ ਅਤ੍ਥੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਸੇਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ

ਪਾਰਾਜਿਕਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਕਣ੍ਡੋ

੧. ਉਸ੍ਸਯਵ◌ਾਦਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੇਸੁ ਪਠਮੇ **ਉਸ੍ਸਯਵ◌ਾਦਿਕਾ**ਤਿ ਮਾਨੁਸ੍ਸਯਵਸੇਨ ਕੋਧੁਸ੍ਸਯਵਸੇਨ ਅਡ੍ਡਕਰਣਤ੍ਥਾਯ ਵ◌ਿਨਿਚ੍ਛਯਮਹਾਮਤ੍ਤਾਨੰ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਵ◌ਿਵਦਮਾਨਾ। **ਗਹਪਤਿਨਾ** ਵ◌ਾਤਿਆਦੀਹਿ ਠਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਪਞ੍ਚ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਅਵਸੇਸਾ ਗਹਟ੍ਠਪਬ੍ਬਜਿਤਾ ਸਙ੍ਗਹਿਤਾ। **ਅਯੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਪਠਮੰ ਆਪਤ੍ਤਿ ਏਤਸ੍ਸਾਤਿ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੋ, ਵ◌ੀਤਿਕ੍ਕਮਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਤੰ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਕੰ। **ਆਪਨ੍ਨਾ**ਤਿ ਅਡ੍ਡਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਆਪਨ੍ਨਾ। ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਸਙ੍ਘਤੋ ਨਿਸ੍ਸਾਰੇਤੀਤਿ **ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੋ,** ਤੰ ਨਿਸ੍ਸਾਰਣੀਯੰ। **ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸ**ਨ੍ਤਿ ਏਵ◌ੰਨਾਮਕੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਉਸ੍ਸਯਵ◌ਾਦਿਕਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ''ਅਡ੍ਡੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਦੁਤਿਯਿਕੰ ਵ◌ਾ ਸਕ੍ਖਿੰ ਵ◌ਾ ਸਹਾਯੰ ਵ◌ਾ ਪਰਿਯੇਸਨ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਯੇਸਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਯਤ੍ਥ ਠਿਤਾਯ ''ਅਡ੍ਡੰ ਕਾਤੁੰ ਗਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਚਿਤ੍ਤੰ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਪਦੇ ਪਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਅਨੁਮਸੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯੰ ਆਗਤੇਪਿ ਵ◌ੋਹਾਰਿਕੇ ਦਿਸ੍ਵ◌ਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਥੰ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਇਤਰੇਨ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਥਾਯ ਆਰੋਚਿਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਪਠਮੰ ਇਤਰੇਨ ਪਚ੍ਛਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਰੋਚਨੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਤੰ ਵਦਤਿ ''ਮਮ ਚ ਤਵ ਚ ਕਥੰ ਤ੍ਵ◌ੰਯੇਵ ਆਰੋਚੇਹੀ''ਤਿ, ਸੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਵ◌ਾ ਕਥੰ ਪਠਮੰ ਆਰੋਚੇਤੁ, ਤਸ੍ਸਾ ਵ◌ਾ, ਪਠਮਾਰੋਚਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਤੇਨ ਏਵ◌ੰ ਵ◌ੁਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਆਰੋਚਨੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਥਾਪੇਤਿ, ਤਤ੍ਰਾਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਯਥਾ ਵ◌ਾ ਤਥਾ ਵ◌ਾ ਹਿ ਆਰੋਚਿਯਮਾਨੇ ਪਠਮਾਰੋਚਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ। ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਪਨ ਕਥੰ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ ਵ◌ੋਹਾਰਿਕੇਹਿ ਵ◌ਿਨਿਚ੍ਛਯੇ ਕਤੇ ਅਡ੍ਡਪਰਿਯੋਸਾਨੰ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿੰ ਅਡ੍ਡਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਜਯੇਪਿ ਪਰਾਜਯੇਪਿ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਯਾ ਪਨ ਪਚ੍ਚਤ੍ਥਿਕਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਦੂਤੰ ਵ◌ਾ ਪਹਿਣਿਤ੍ਵ◌ਾ, ਸਯੰ ਵ◌ਾ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵ◌ਾ ''ਏਹਿ, ਅਯ੍ਯੇ''ਤਿ ਆਕਡ੍ਢਿਯਮਾਨਾ ਗਚ੍ਛਤਿ, ਯਾ ਵ◌ਾ ਉਪਸ੍ਸਯੇ ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਕਤੰ ਅਨਾਚਾਰੰ ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤੀ ਰਕ੍ਖੰ ਯਾਚਤਿ, ਯਾਯ ਚ ਕਿਞ੍ਚਿ ਅਵ◌ੁਤ੍ਤਾ ਵ◌ੋਹਾਰਿਕਾ ਅਞ੍ਞਤੋ ਸੁਤ੍ਵ◌ਾ ਸਯਮੇਵ ਅਡ੍ਡੰ ਪਰਿਯੋਸਾਪੇਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞੇਹਿ ਅਨਾਕਡ੍ਢਿਤਾਯ ਅਡ੍ਡਕਰਣੰ, ਅਡ੍ਡਪਰਿਯੋਸਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵ◌ੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਕਿਰਿਯਮੇਵ◌ਾਤਿ।

ਉਸ੍ਸਯਵ◌ਾਦਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਚੋਰਿਵ◌ੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ ਯਾਯ ਪਞ੍ਚਮਾਸਗ੍ਘਨਕਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਪਰਸਨ੍ਤਕੰ ਅਵਹਰਿਤੰ, ਅਯੰ **ਚੋਰੀ** ਨਾਮ, ਤੰ ਚੋਰਿੰ। **ਵਜ੍ਝੰ ਵ◌ਿਦਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਤੇਨ ਕਮ੍ਮੇਨ ''ਵਧਾਰਹਾ ਅਯ''ਨ੍ਤਿ ਏਵ◌ੰ ਵ◌ਿਦਿਤੰ। **ਅਨਪਲੋਕੇਤ੍ਵ◌ਾ**ਤਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ। **ਗਣ**ਨ੍ਤਿ ਮਲ੍ਲਗਣਭਟਿਪੁਤ੍ਤਗਣਾਦਿਕੰ। **ਪੂਗ**ਨ੍ਤਿ ਧਮ੍ਮਗਣੰ। **ਸੇਣਿ**ਨ੍ਤਿ ਗਨ੍ਧਿਕਸੇਣਿਦੁਸ੍ਸਿਕਸੇਣਿਆਦਿਕੰ। ਯਤ੍ਥ ਯਤ੍ਥ ਹਿ ਰਾਜਾਨੋ ਗਣਾਦੀਨੰ ਗਾਮਨਿਗਮੇ ਨਿਯ੍ਯਾਤੇਨ੍ਤਿ ''ਤੁਮ੍ਹੇਵ ਏਤ੍ਥ ਅਨੁਸਾਸਥਾ''ਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਤੇਯੇਵ ਇਸ੍ਸਰਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੇ ਸਨ੍ਧਾਯ ਇਦੰ ਵ◌ੁਤ੍ਤੰ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਰਾਜਾਨੰ ਵ◌ਾ ਗਣਾਦਿਕੇ ਵ◌ਾ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵ◌ਾਪਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਅਪਲੋਕੇਤਬ੍ਬੋਵ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਕਪ੍ਪਾ**ਤਿ ਤਿਤ੍ਥਿਯੇਸੁ ਵ◌ਾ ਅਞ੍ਞਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਵ◌ਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਪੁਬ੍ਬਾ ਕਪ੍ਪਾ ਨਾਮ, ਤੰ ਠਪੇਤ੍ਵ◌ਾ ਅਞ੍ਞੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾ ਗਣਆਚਰਿਨੀ ਪਤ੍ਤਚੀਵਰਪਰਿਯੇਸਨੇਸੁ ਸੀਮਾਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਞਤ੍ତਿਯਾ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਦ੍ਵ◌ੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਕਮ੍ਮਵ◌ਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਚੋਰਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਚੋਰਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਅਚੋਰਿਯਾ ਚੋਰਿਸਞ੍ਞਾਯ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਾਯ ਚ। ਅਚੋਰਿਸਞ੍ਞਾਯ, ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਕਪ੍ਪਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਚੋਰਿਤਾ, ਚੋਰਿਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਨ੍ਤਿ, ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਚੋਰਿਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਚੋਰਿਵੁਟ੍ਠਾਪਿਕਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਏਕਗਾਮਨ੍ਤਰਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਗਾਮਨ੍ਤਰ**ਨ੍ਤਿਆਦੀਸੁ ਸਕਗਾਮਤੋ ਤਾਵ ਨਿਕ੍ਖਮਨ੍ਤਿਯਾ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪਨ ਅਞ੍ਞਂ ਗਾਮਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਪਦੇ ਪਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਏਕੇਨ ਪਾਦੇਨ ਇਤਰਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੇ ਵਾ ਉਪਚਾਰੇ ਵਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਦੁਤਿਯੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ, ਤਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਸਕਗਾਮਂ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸਚੇ ਪਨ ਖਣ੍ਡਪਾਕਾਰੇਨ ਵਾ ਵਤਿਚ੍ਛਿਦ੍ਦੇਨ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਵਿਹਾਰਭੂਮਿਂਯੇਵ ਸਕ੍ਕਾ ਹੋਤਿ ਪਵਿਸਿਤੁਂ, ਏਵਂ ਪਵਿਸਮਾਨਾਯ ਕਪ੍ਪਿਯਭੂਮਿਯਾ ਪਵਿਟ੍ਠਾ ਨਾਮ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਬਹਿਗਾਮੇ ਠਤ੍ਵਾ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਸਕਗਾਮਂ ਵਾ ਪਰਗਾਮਂ ਵਾ ਅਕਪ੍ਪਿਯਭੂਮਿਂ ਪਦਸਾ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤੀਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ।

ਨਦਿਪਾਰਗਮਨੇ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਾਯ ਨਦਿਯਾ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਵਿਨਾ ਪਰਤੀਰਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਅਨ੍ਤਰਾਨਦਿਯਂ ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਸਦ੍ਧਿਂ ਭਣ੍ਡਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨ ਓਰਿਮਤੀਰਮੇਵ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਪਠਮਪਾਦਂ ਉਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਤੀਰੇ ਠਪਿਤਕ੍ਖਣੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੁਦ੍ਧਾਰੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ। ਇਦ੍ਧਿਸੇਤੁਯਾਨਨਾਵਾਹਿ ਪਨ ਪਰਤੀਰਂ ਓਤਰਿਤੁਂ, ਨਹਾਨਾਦਿਕਾਰਣੇਨ ਚ ਓਤਿਣ੍ਣਾਯ ਓਰਿਮਤੀਰਂ ਪਦਸਾਪਿ ਪਚ੍ਚੁਤ੍ਤਰਿਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਰਤ੍ਤਿਵਿਪ੍ਪਵਾਸੇ ''ਪੁਰੇਅਰੁਣੇਯੇਵ ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਓਕ੍ਕਮਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਆਭੋਗਂ ਵਿਨਾ ਏਕਗਬ੍ਭੇਪਿ ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਹਤ੍ਥਪਾਸਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਠਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣਂ ਉਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ।

ਏਕਾ ਵਾ ਗਣਮ੍ਹਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਏਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਪਿ ਗਣੋਯੇਵ। **ਓਹੀਯੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਵਹੀਯੇਯ੍ਯ, ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਸਵਨੂਪਚਾਰਂ ਵਾ ਵਿਜਹੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ਤਸ੍ਮਾ ਇਨ੍ਦਖੀਲਾਤਿਕ੍ਕਮਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਬਹਿਗਾਮੇ ਰੁਕ੍ਖਥਮ੍ਭਸਾਣਿਪਾਕਾਰਾਦਿਅਨ੍ਤਰਿਤਭਾਵੇਨਾਪਿ ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰੇ ਵਿਜਹਿਤੇ ਸਚੇਪਿ ਸਵਨੂਪਚਾਰੋ ਅਤ੍ਥਿ, ਆਪਤ੍ਤਿਯੇਵ। ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਪਨ ਦੂਰੇਪਿ ਦਸ੍ਸਨੂਪਚਾਰੋ ਹੋਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਮਗ੍ਗਮੂਲ੍ਹਸਦ੍ਦੇਨ ਵਿਯ ਧਮ੍ਮਸ੍ਸਵਨਾਰੋਚਨਸਦ੍ਦੇਨ ਵਿਯ ਚ 'ਅਯ੍ਯੇ'ਤਿ ਸਦ੍ਦਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਸਦ੍ਦਸ੍ਸਵਨਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਆਪਤ੍ਤਿਯੇਵ। ਸਚੇ ਪਨ ਮਗ੍ਗਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤੀ ਓਹੀਯਿਤ੍ਵਾ ''ਇਦਾਨਿ ਪਾਪੁਣਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸਉਸ੍ਸਾਹਾ ਅਨੁਬਨ੍ਧਤਿ, ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਗਾਮਨ੍ਤਰਗਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ''ਏਕਾ ਵਾ ਨਦਿਪਾਰ''ਨ੍ਤਿਆਦਿਕਾ ਏਤ੍ਥ ਤਿਵਿਧਾ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਪੁਰੇ ਅਰੁਣੇ ਸਕਗਾਮਤੋ ਨਿਕ੍ਖਮਿਤ੍ਵਾ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਕਾਲੇ ਗਾਮਨ੍ਤਰਪਰਿਯਾਪਨ੍ਨਂ ਨਦਿਪਾਰਂ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯਾ ਪਨ ਚਤਸ੍ਸੋਪਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ ਏਕਕ੍ਖਣੇਯੇਵ ਹੋਨ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਮ੍ਪਿ ਚੇਤਂ –

> ''ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾ ਬੁਦ੍ਧਵਰੇਨ ਵਣ੍ਣਿਤਾ।
> ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਚਤੁਰੋ ਭਵੇਯ੍ਯੁਂ।
> ਆਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯ ਏਕਪਯੋਗੇਨ ਸਬ੍ਬਾ।
> ਪਞ੍ਹਾ ਮੇਸਾ ਕੁਸਲੇਹਿ ਚਿਨ੍ਤਿਤਾ''ਤਿ॥ (ਪਰਿ॰ ੪੭੯)।

ਏਤੇਨੁਪਾਯੇਨ ਤਿਣ੍ਣੰ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਞ੍ਚ ਏਕਤੋਭਾਵੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਪਨ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਵਾ ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਾਯ ਵਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾਯ ਵਾ ਪਕ੍ਖਸਙ੍ਕਨ੍ਤਾਯ ਵਾ ਆਪਦਾਸੁ ਵਾ ਗਾਮਨ੍ਤਰਗਮਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਏਕਤੋਭਾਵੋ, ਗਾਮਨ੍ਤਰਗਮਨਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਤਾਪਜ੍ਜਨੰ, ਆਪਦਾਯ ਅਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜੰ, ਤਿਚਿਤ੍ਤੰ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਏਕਗਾਮਨ੍ਤਰਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਓਸਾਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਅਦਸ੍ਸਨਾਦੀਸੁ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤੰ। **ਅਨਞ੍ਞਾਯ ਗਣਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਛਨ੍ਦੰ ਅਜਾਨਿਤ੍ਵਾ। **ਓਸਾਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਓਸਾਰਣਕਮ੍ਮੰ ਕਰੇਯ੍ਯ। ਤਸ੍ਸਾ ਏਵੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਣਪਰਿਯੇਸਨੇ ਸੀਮਾਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਹਿ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵੰ ਓਸਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਤਿਕਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਕਾਰਕਸਙ੍ਘੰ ਵਾ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ, ਗਣਸ੍ਸ ਵਾ ਛਨ੍ਦੰ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ, ਵਤ੍ਤੇ ਵਾ ਵਤ੍ਤਨ੍ਤਿੰ, ਅਸਨ੍ਤੇ ਕਾਰਕਸਙ੍ਘੇ ਓਸਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇਨ ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾ ਓਸਾਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਙ੍ਘਭੇਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵ, ਇਦੰ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਉਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਓਸਾਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਭੋਜਨਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਵਸ੍ਸੁਤਾ**ਤਿ ਛਨ੍ਦਰਾਗੇਨ ਤਿਨ੍ਤਾ। **ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਤਾਦਿਸਸ੍ਸੇਵ। **ਖਾਦੇਯ੍ਯ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸੁਨ੍ਦਰੀਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਅਵਸ੍ਸੁਤਾਯ ਅਵਸ੍ਸੁਤਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਤੋ ਆਮਿਸਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਏਕਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯੰ, ਯਕ੍ਖਪੇਤਪਣ੍ਡਕਤਿਰਚ੍ਛਾਨਗਤਮਨੁਸ੍ਸਵਿਗ੍ਗਹਾਨੰ ਹਤ੍ਥਤੋ ਉਭਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇਪਿ ਸਤਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਤਤ੍ਥ ਪਨ ਏਕਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤੇ ਸਤਿ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਗ੍ਗਹਣੇਪਿ ਪਰਿਭੋਗੇਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਉਭੋਸੁ ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੇਸੁ, ‘‘ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ’’ਤਿ ਵਾ ਞਤ੍ਵਾ ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਤੋ ਅਞ੍ਞੰ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯੰ, ਉਭਤੋਅਵਸ੍ਸੁਤਤਾ, ਸਹਤ੍ਥਾ ਗਹਣੰ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਭੋਜਨਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਭੋਜਨਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਯਤੋ ਤ੍ਵ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਮਾ ਤ੍ਵੰ। **ਇਙ੍ਘਾ**ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜਨਤ੍ਥੇ ਨਿਪਾਤੋ। **ਅਯਮ੍ਪੀ**ਤਿ ਯਾ ਏਵੰ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤਿ, ਸਾ ਏਵੰ ਉਯ੍ਯੋਜਨੇਨ ਚ ਤੇਨ ਵਚਨੇਨ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੇਨ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰਗਣਨਾਯ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਾਨਿ ਚ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਂ ਉਯ੍ਯੋਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਮੇਵ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਵਾ ਯਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਵਾ ਹਤ੍ਥਤੋ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣੁਯ੍ਯੋਜਨੇ ਚ ਤੇਸਂ ਪਰਿਭੋਗੇ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਏਸ ਨਯੋ ਯਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਹਤ੍ਥਤੋ ਅਵਸੇਸਗ੍ਗਹਣਤ੍ਥਂ ਉਯ੍ਯੋਜਨੇ, ਤੇਸਂ ਗਹਣੇ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਚ। ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਨ ਥੁਲ੍ਲਚ੍ਚਯਂ। ''ਅਨਵਸ੍ਸੁਤੋ''ਤਿ ਞਤ੍ਵਾ ਵਾ, ''ਕੁਪਿਤਾ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਤੀ''ਤਿ ਵਾ, ''ਕੁਲਾਨੁਦ੍ਦਯਤਾਯ ਨ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਤੀ''ਤਿ ਵਾ ਉਯ੍ਯੋਜੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾ, ''ਖਾਦਨੀਯਂ ਭੋਜਨੀਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਾ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜਨਾ, ਤੇਨ ਵਚਨੇਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਇਤਰਿਸ੍ਸਾ ਭੋਜਨਪਰਿਯੋਸਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਭੋਜਨਪ੍ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭-੮-੯. ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮਅਟ੍ਠਮਨਵਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਂ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਾਦਿਤ੍ਤਯੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ।

ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਸਿਕ੍ਖਂਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਕਿਂਨੁਮਾਵ ਸਮਣਿਯੋ**ਤਿ ਕਿਂ ਨੁ ਇਮਾ ਏਵ ਸਮਣਿਯੋ। **ਤਾਸਾਹ**ਨ੍ਤਿ ਤਾਸਂ ਅਹਂ। **ਯਾਵਤਤਿਯਕ**ਪਦਤ੍ਥੋ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯਂ (ਕਙ੍ਖਾ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ਨਿਗਮਨਵਣ੍ਣਨਾ), ਅਵਸੇਸਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਚ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਘਭੇਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਇਦਂ ਪਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਚਣ੍ਡਕਾਲਿਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ (ਪਾਚਿ॰ ੭੦੯) ਆਰਬ੍ਭ ''ਬੁਦ੍ਧਂ ਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਾਮੀ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਏਵਂ ਵਚਨਮੇਵ ਚੇਤ੍ਥ ਚਤੂਸੁ ਅਙ੍ਗੇਸੁ ਪਠਮਂ ਅਙ੍ਗਨ੍ਤਿ ਅਯਂ ਵਿਸੇਸੋ, ਸੇਸਂ ਤਾਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਸਿਕ੍ਖਂਪਚ੍ਚਾਚਿਕ੍ਖਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਅਧਿਕਰਣਕੁਪਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਾਦਸਮੇ **ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਧਿਕਰਣੇ**ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਮਿਂ। **ਪਚ੍ਚਾਕਤਾ**ਤਿ ਪਰਾਜਿਤਾ। ਇਦਮ੍ਪਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਚਣ੍ਡਕਾਲਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ''ਛਨ੍ਦਗਾਮਿਨਿਯੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ''ਤਿਆਦਿਵਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਂ ਦਸਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਕੁਪਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੨. ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ **ਸਂਸਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪਬ੍ਬਜਿਤਾਨਂ ਅਨਨੁਲੋਮੇਨ ਗਿਹੀਨਂ ਕੋਟ੍ਟਨਪਚਨਸਾਸਨਹਰਣਾਦਿਨਾ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੇਨ ਮਿਸ੍ਸੀਭੂਤਾ। ਪਾਪੋ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕੋ ਆਚਾਰੋ ਏਤਾਸਨ੍ਤਿ **ਪਾਪਾਚਾਰਾ**। ਪਾਪੋ ਕਿਤ੍ਤਿਸਦ੍ਦੋ ਏਤਾਸਨ੍ਤਿ **ਪਾਪਸਦ੍ਦਾ**। ਪਾਪੋ ਆਜੀਵਸਙ੍ਖਾਤੋ ਸਿਲੋਕੋ ਏਤਾਸਨ੍ਤਿ **ਪਾਪਸਿਲੋਕਾ** । **ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਵਿਹੇਸਿਕਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਕਮ੍ਮੇ ਕਰਿਯਮਾਨੇ ਪਟਿਕ੍ਕੋਸਨੇਨ ਵਿਹੇਸਿਕਾ। **ਵਜ੍ਜਪ੍ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ**ਤਿ ਖੁਦ੍ਦਾਨੁਖੁਦ੍ਦਕਸ੍ਸ ਵਜ੍ਜਸ੍ਸ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਿਕਾ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਸਂਸਟ੍ਠਵਿਹਾਰਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਦਸਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਸਮਨੁਭਾਸਨਕਮ੍ਮਕਾਲੇ ਪਨ ਦ੍ਵੇਤਿਸ੍ਸੋ ਏਕਤੋ ਸਮਨੁਭਾਸਿਤਬ੍ਬਾਤਿ।

ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੩. ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇਰਸਮੇ **ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਾ ਸਮਨੁਭਟ੍ਠਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਏਵਂ ਵਦੇਯ੍ਯ। **ਏਵਾਚਾਰਾ**ਤਿ ਏਵਂਆਚਾਰਾ, ਯਾਦਿਸੋ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਆਚਾਰੋ, ਤਾਦਿਸੋ ਆਚਾਰੋਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਏਸ ਨਯੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ। **ਉਞ੍ਞਾਯਾ**ਤਿ ਅਵਞ੍ਞਾਯ ਨੀਚਂ ਕਤ੍ਵਾ ਜਾਨਨਾਯ। **ਪਰਿਭਵੇਨਾ**ਤਿ ''ਕਿਂ ਇਮਾ ਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਰਿਭਵਿਤ੍ਵਾ ਜਾਨਨੇਨ। **ਅਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਅਸਹਨਤਾਯ, ਕੋਧੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਵੇਭਸ੍ਸਿਯਾ**ਤਿ ਬਲਵਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਾਵੇਨ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਬਲਪ੍ਪਕਾਸਨੇਨ ਸਮੁਤ੍ਰਾਸੇਨਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਦੁਬ੍ਬਲ੍ਯਾ**ਤਿ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦੁਬ੍ਬਲਭਾਵੇਨ, ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਞ੍ਞਾਯ ਚ ਪਰਿਭਵੇਨ ਚਾਤਿ ਏਵਂ ਸਮੁਚ੍ਚਯਤ੍ਥੋ ਦਟ੍ਠਬ੍ਬੋ। **ਵਿਵਿਚ੍ਚਥਾ**ਤਿ ਨਾਨਾ ਹੋਥ, ਅਨਨੁਲੋਮਿਕਂ ਕਾਯਿਕਵਾਚਸਿਕਸਂਸਗ੍ਗਂ ਪਜਹਥਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ''ਸਂਸਟ੍ਠਾਵ, ਅਯ੍ਯੇ, ਤੁਮ੍ਹੇ ਵਿਹਰਥ, ਮਾ ਤੁਮ੍ਹੇ ਨਾਨਾ ਵਿਹਰਿਤ੍ਥਾ''ਤਿ ਉਯ੍ਯੋਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥਾਪਿ ਦਸਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਪਾਪਸਮਾਚਾਰਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੪. ਸਙ੍ਘਭੇਦਕਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਙ੍ਘਭੇਦਾਦੀਸੁ ਚਤੂਸੁ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ। ਕੇਵਲਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਸਙ੍ਘਂ ਨ ਭਿਨ੍ਦਤਿ, ਭੇਦਾਯ ਪਨ ਪਰਕ੍ਕਮਤਿ ਚੇਵ ਅਨੁਵਤ੍ਤਤਿ ਚ। **ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਸਤ੍ਤਰਸ ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਾ ਧਮ੍ਮਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਸਾਧਾਰਣਾ ਸਤ੍ਤ, ਅਸਾਧਾਰਣਾ ਦਸਾਤਿ ਏਵਂ ਸਤ੍ਤਰਸ। **ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਂ ਚਰਿਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਹਿ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਛਾਦੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਪਰਿਵਾਸੋ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥਿ, ਛਾਦਨਪਚ੍ਚਯਾਪਿ ਨ ਦੁਕ੍ਕਟਂ ਆਪਜ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਛਾਦੇਤ੍ਵਾਪਿ ਅਛਾਦੇਤ੍ਵਾਪਿ ਏਕਂ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਮੇਵ ਚਰਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਸੀਮਂ ਸੋਧੇਤ੍ਵਾ ਵਿਹਾਰਸੀਮਾਯ ਵਾ, ਸੋਧੇਤੁਂ ਅਸਕ੍ਕੋਨ੍ਤੀਹਿ ਖਣ੍ਡਸੀਮਾਯ ਵਾ ਸਬ੍ਬਨ੍ਤਿਮੇਨ ਪਰਿਚ੍ਛੇਦੇਨ ਚਤੁਵਗ੍ਗਂ ਗਣਂ ਸਨ੍ਨਿਪਾਤਾਪੇਤ੍ਵਾ ਦਾਤਬ੍ਬਂ। ਸਚੇ ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ ਹੋਤਿ, ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਵਸੇਨ, ਸਚੇ ਦ੍ਵੇ ਵਾ ਤਿਸ੍ਸੋ ਵਾ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ ਏਕਵਤ੍ਥੁਕਾ ਵਾ ਨਾਨਾਵਤ੍ਥੁਕਾ ਵਾ, ਤਾਸਂ ਤਾਸਂ ਵਸੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਵਤ੍ਥੁਗੋਤ੍ਤਨਾਮਆਪਤ੍ਤਿਭੇਦੇਸੁ ਯਂ ਯਂ ਇਚ੍ਛਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਆਦਾਯ ਯੋਜਨਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ।

ਤਤ੍ਰਿਦਂ ਪਠਮਾਪਤ੍ਤਿਵਸੇਨ ਮੁਖਮਤ੍ਤਨਿਦਸ੍ਸਨਂ – ਤਾਯ ਆਪਨ੍ਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਵੁਡ੍ਢਾਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਾਦੇ ਵਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਉਕ੍ਕੁਟਿਕਂ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸਵਚਨੀਯੋ ''ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਂ, ਸਾਹਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਾਯ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਾਮੀ''ਤਿ, ਏਵਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਯਾਚਾਪੇਤ੍ਵਾ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਟਿਬਲਾਯ ਸਙ੍ਘੋ ਞਾਪੇਤਬ੍ਬੋ –

''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯਂ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਕਂ ਆਪਤ੍ਤਿਂ ਆਪਜ੍ਜਿਂ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਂ, ਸਾ ਸਙ੍ਘਂ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਾਯ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਂ ਯਾਚਤਿ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਾਯ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤਂ ਦਦੇਯ੍ਯ, ਏਸਾ ਞਤ੍ਤਿ।

‘‘ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯਜੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਅਯੰ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ...ਪੇ॰... ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਤਮਤ੍ਥੰ ਵਦਾਮਿ, ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯਜੇ, ਸਙ੍ਘੋ...ਪੇ॰... ਸਾ ਭਾਸੇਯਜ। ਦਿਨ੍ਨੰ ਸਙ੍ਘੇਨ ਇਤ੍ਥਨ੍ਨਾਮਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਾਯ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤੰ। ਖਮਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ, ਤਸ੍ਮਾ ਤੁਣ੍ਹੀ, ਏਵਮੇਤੰ ਧਾਰਯਾਮੀ’’ਤਿ।

ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ‘‘ਵਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਯਾਮਿ, ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਯਾਮੀ’’ਤਿ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਵਤ੍ਤੇਨ ਤਾਵ ਵਸਿਤੁਕਾਮਾਯ ਤਤ੍ਥੇਵ ਸਙ੍ਘਮਜ੍ਝੇ ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਦੁਤਿਯਿਕਾਯ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ‘‘ਵਤ੍ਤੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮਿ, ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਾਮੀ’’ਤਿ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਪਨ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਯ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤਬ੍ਬੰ, ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਕਤਤ੍ਤਟ੍ਠਾਨੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤਤੋ ਪੁਰੇਅਰੁਣੇਯੇਵ ਚਤੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਾਮੂਪਚਾਰਤੋ ਚ ਭਿਕ੍ਖੂਨੰ ਵਿਹਾਰੂਪਚਾਰਤੋ ਚ ਦ੍ਵੇ ਲੇਡ੍ਡੁਪਾਤੇ ਅਤਿਕ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਮਹਾਮਗ੍ਗਾ ਓਕ੍ਕਮ੍ਮ ਗੁਮ੍ਬਵਤਿਆਦੀਹਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਚਤੂਹਿ ਭਿਕ੍ਖੂਹਿਪਿ ਤਤ੍ਥ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਅਵਿਦੂਰੇ ਵਿਸੁੰ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ। ਅਥ ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵਤ੍ਤੰ ਸਮਾਦਿਯਿਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਤਾਵ ਏਵੰ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬੰ –

‘‘ਅਹੰ, ਅਯਜੇ, ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿੰ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦੰ, ਸਾਹੰ ਸਙ੍ਘੰ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਾਯ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤੰ ਯਾਚਿੰ, ਤਸ੍ਸਾ ਮੇ ਸਙ੍ਘੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯਾ ਉਸ੍ਸਯਵਾਦਾਯ ਪਕ੍ਖਮਾਨਤ੍ਤੰ ਅਦਾਸਿ, ਸਾਹੰ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਚਰਾਮਿ, ਵੇਦਯਾਮਹੰ, ਅਯਜੇ, ‘ਵੇਦਯਤੀ’ਤਿ ਮੰ ਸਙ੍ਘੋ ਧਾਰੇਤੂ’’ਤਿ।

ਤਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਏਵੰ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬੰ ‘‘ਅਹੰ, ਅਯਜਾ, ਏਕੰ ਆਪਤ੍ਤਿੰ ਆਪਜ੍ਜਿੰ...ਪੇ॰... ਵੇਦਯਾਮਹੰ, ਅਯਜਾ, ‘ਵੇਦਯਤੀ’ਤਿ ਮੰ ਸਙ੍ਘੋ ਧਾਰੇਤੂ’’ਤਿ। ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸੇਵ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਨਿਸੀਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਤਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਭਿਕ੍ਖੂਸੁ ਵਾ, ਦੁਤਿਯਿਕੰ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਸੁ ਵਾ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾਸੁਪਿ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਮਾਨਤ੍ਤੰ ਚਿਣ੍ਣਮੇਵ ਹੋਤਿ। ਯਾਵ ਅਰੁਣੰ ਨ ਉਟ੍ਠਹਤਿ, ਤਾਵ ਯੰ ਪਠਮੰ ਪਸ੍ਸਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਵਾ, ਤਸ੍ਸਾ ਆਰੋਚੇਤਬ੍ਬੰ। ਉਟ੍ਠਿਤੇ ਅਰੁਣੇ ਵਤ੍ਤੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਉਪਸ੍ਸਯੰ ਗਨ੍ਤਬ੍ਬੰ, ਏਵੰ ਪਞ੍ਚਦਸ ਅਰੁਣਾ ਗਹੇਤਬ੍ਬਾ।

ਅਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਵਤ੍ਤਾਯ ਪਨ ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਸੁ ਅਸਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਞ੍ਚ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਞ੍ਚ ਦੇਵਸਿਕੰ ਆਰੋਚੇਤ੍ਵਾ, ਆਗਨ੍ਤੁਕੇਸੁ ਸਤਿ ਸਬ੍ਬੇਸਮ੍ਪਿ ਆਗਨ੍ਤੁਕਾਨੰ ਆਰੋਚੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਞ੍ਚਦਸ ਦਿਵਸਾਨਿ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੭੫ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਸਮ੍ਮਾ ਵਤ੍ਤਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯੰ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੭੫ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤੋ, **ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ**ਤਿ ਯਦਾ ਏਵੰ ਚਿਣ੍ਣਮਾਨਤ੍ਤਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਹੋਤਿ, ਅਥਸ੍ਸਾ **ਯਤ੍ਥ ਸਿਯਾ ਵੀਸਤਿਗਣੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ**ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਬ੍ਭਾਨਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤਬ੍ਬੰ, ਸੇਸੰ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ

ਸਙ੍ਘਾਦਿਸੇਸਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਕਣ੍ਡੋ

੧. ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਸੁ ਆਦਿਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਤਾਵ ਪਠਮੇ **ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਧਿਂ ਕਰੇਯ੍ਯ, ਏਕਾਹਂ ਅਨਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਵਿਕਪ੍ਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਧਿਟ੍ਠਾਨੁਪਗਂ ਪਤ੍ਤਂ ਠਪੇਯ੍ਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਕਥਾਮਗ੍ਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋ, ਤਤ੍ਰ ਹਿ ਦਸਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਇਧ ਏਕਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੇਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਤਸ੍ਸ ਚ ਇਮਸ੍ਸ ਚ ਨਾਨਾਕਰਣਂ, ਸੇਸਂ ਤਾਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਪਤ੍ਤਸਨ੍ਨਿਚਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਅਕਾਲਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਅਕਾਲਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਕਥਿਨਮਾਸੇਹਿ, ਅਨਤ੍ਥਤੇ ਚੀਵਰਮਾਸਤੋ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਕਾਲੇ ਉਪ੍ਪਨ੍ਨਂ, ਯਂ ਵਾ ਪਨ ਕਾਲੇਪਿ ਆਦਿਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਂ। **ਆਦਿਸ੍ਸ ਦਿਨ੍ਨਂ** ਨਾਮ ‘‘ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ ਭਾਜੇਨ੍ਤੂ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵਾ, ‘‘ਇਦਂ ਗਣਸ੍ਸ, ਇਦਂ ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਦਮ੍ਮੀ’’ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਵਾ, ਦਾਤੁਕਾਮਤਾਯ ਪਾਦਮੂਲੇ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ। ਇਚ੍ਚੇਤਂ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ‘‘ਕਾਲਚੀਵਰ’’ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਯਂ ਅਤ੍ਤਨਾ ਲਦ੍ਧਂ, ਤਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ। ਨਿਸ੍ਸਟ੍ਠਂ ਪਟਿਲਭਿਤ੍ਵਾਪਿ ਯਥਾਦਾਨੇਯੇਵ ਉਪਨੇਤਬ੍ਬਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਏਵਰੂਪੇ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ‘‘ਕਾਲਚੀਵਰ’’ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਹਿਤ੍ਵਾ ਭਾਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਕਾਲਚੀਵਰੇ ਵੇਮਤਿਕਾਯ, ਕਾਲਚੀਵਰੇ ਅਕਾਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾਯ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਾਯ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਉਭੋਸੁ ਕਾਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾਯ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਕਾਲਚੀਵਰਤਾ, ਤਥਾਸਞ੍ਞਿਤਾ, ‘‘ਕਾਲਚੀਵਰ’’ਨ੍ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਯ ਲੇਸੇਨ ਭਾਜਾਪਨਂ, ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਅਕਾਲਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਚੀਵਰਪਰਿਵਤ੍ਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਹਨ੍ਦਾ**ਤਿ ਗਣ੍ਹ। **ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਯਂ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨ੍ਤਿਯਾ ਬਨ੍ਧਿਤ੍ਵਾ ਠਪਿਤੇਸੁ ਬਹੂਸੁਪਿ ਏਕਾਪਤ੍ਤਿ, ਇਤਰੇਸੁ ਵਤ੍ਥੁਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪਨੇ ਪਨ ਏਕਾਯ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਬਹੂਸੁ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇਸੁਪਿ ਏਕਾਵਾਪਤ੍ਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤੇਤ੍ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਚੀਵਰੇਪਿ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਯਾ ਪਨ ਤਾਯ ਵਾ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨਂ, ਤਸ੍ਸਾ ਵਾ ਵਿਸ੍ਸਾਸਂ ਗਣ੍ਹਾਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤਚੀਵਰਸ੍ਸ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਤਾ, ਸਕਸਞ੍ਞਾਯ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਨਂ ਵਾ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਦਾਪਨਂ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਚੀਵਰਪਰਿਵੱਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਅਞ੍ਞਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਜਾਨਾਪੇਤ੍ਵਾ, ''ਇਦਂ ਨਾਮ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ ਵਾ। **ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯਂ ਪੁਬ੍ਬੇ ''ਕਿਨ੍ਤੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਫਾਸੁ, ਕਿਂ ਆਹਰਿਯ੍ਯਤੂ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪਿਤਂ, ਤਂ ਪਟਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਤਞ੍ਞੇਵ ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ ਗਹੇਤੁਕਾਮਾ ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨਞ੍ਞੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਨਞ੍ਞੇ ਅਨਞ੍ਞਸਞ੍ਞਾਯ ਪਨ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਅਪ੍ਪਹੋਨ੍ਤੇ ਪੁਨ ਤਞ੍ਞੇਵ, ਅਞ੍ਞੇਨਪਿ ਅਤ੍ਥੇ ਸਤਿ ਤੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ ਅਞ੍ਞਞ੍ਚ, ਯਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਤੋ ਚੇ ਅਞ੍ਞਂ ਸਮਗ੍ਘਤਰਂ ਹੋਤਿ, ਇਮਂ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਸੁਦ੍ਧਂ ਅਞ੍ਞਮੇਵ ਚ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਲੇਸੇਨ ਗਹੇਤੁਕਾਮਤਾ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਂ, ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਅਞ੍ਞਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਅਞ੍ਞਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡੇਨ ''ਇਦਂ ਨਾਮ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਵੱਤਾਪੇਤ੍ਵਾ। **ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਏਵਂ ਮੇ ਇਦਂ ਦਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਮ੍ਪਿ ਆਹਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਮਞ੍ਞਮਾਨਾ ''ਨ ਮੇ ਇਮਿਨਾ ਅਤ੍ਥੋ, ਇਦਂ ਨਾਮ ਮੇ ਆਹਰਾ''ਤਿ ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯ। ਤਸ੍ਸਾ ਚੇਤਾਪਨਪ੍ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਤੇਨ ਵਾ ਅਞ੍ਞੇਨ ਵਾ ਮੂਲੇਨ ਆਹਟਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ, ਸੇਸਂ ਚਤੁਤ੍ਥਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਅਞ੍ਞਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਪਠਮਸਙ੍ਘਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਅਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨੇਨ। **ਅਞ੍ਞੁਦ੍ਦਿਸਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨੇਨ। **ਸਙ੍ਘਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੇਨ। **ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨਾ**ਤਿ ਕਪ੍ਪਿਯਭਣ੍ਡੇਨ। **ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਇਦਂ ਨਾਮ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾਥਾ''ਤਿ ਯਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਨਿਯਮੇਤ੍ਵਾ ਯੋ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੋ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਪਰਿਵੱਤਾਪੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਤਾਦਿਸੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਅਨਞ੍ਞਦਤ੍ਥਿਕਸਞ੍ਞਾਯ, ਸੇਸਕਂ ਉਪਨੇਨ੍ਤਿਯਾ, ''ਤੁਮ੍ਹੇਹਿ ਏਤਦਤ੍ਥਾਯ ਦਿਨ੍ਨੋ, ਅਮ੍ਹਾਕਞ੍ਚ ਇਮਿਨਾ ਨਾਮ ਅਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਸਾਮਿਕੇ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਉਪਨੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਯਦਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਵਿਹਾਰਮ੍ਪਿ ਛਡ੍ਡੇਤ੍ਵਾ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿ, ਏਵਰੂਪਾਸੁ ਆਪਦਾਸੁ ਉਪਨੇਨ੍ਤੀਨਂ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਚਤੁਤ੍ਥਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਪਠਮਸਙ੍ਘਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਦੁਤਿਯਸਙ੍ਘਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਸਯਂ ਯਾਚਿਤਕੇਨਾਪਿ। ਏਤਦੇਵੇਤ੍ਥ ਨਾਨਾਕਰਣਂ, ਸੇਸਂ ਛਟ੍ਠਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਙ੍ਘਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਪਠਮਗਣਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਮਹਾਜਨਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਗਣਸ੍ਸ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੇਨ, ਇਦਮੇਤ੍ਥ ਛਟ੍ਠਤੋ ਨਾਨਾਕਰਣਂ।

ਪਠਮਗਣਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਦੁਤਿਯਗਣਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਇਦਂ ਅਟ੍ਠਮਤੋ ਅਤਿਰਿਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਂ ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਛਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਗਣਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਪੁਗ੍ਗਲਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਰਿਚ੍ਚਤ੍ਤੇਨ। **ਸਞ੍ਞਾਚਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਸਯਂ ਯਾਚਿਤਕੇਨ ਚ। **ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯਂ ਉਦ੍ਦਿਸਿਤ੍ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਾਭੇਨ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਤਾਦਿਸੇਨ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇਨ ਅਞ੍ਞਂ ਚੇਤਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਂ ਛਟ੍ਠਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਚੇਤਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਤ੍ਤਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੧੧. ਗਰੁਪਾਵੁਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਗਰੁਪਾਵੁਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਤਕਾਲੇ ਪਾਵੁਰਣਂ। **ਚਤੁਕ੍ਕਂਸਪਰਮ**ਨ੍ਤਿ **ਕਂਸੋ** ਨਾਮ ਚਤੁਕ੍ਕਹਾਪਣਿਕੋ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋਲ਼ਸਕਹਾਪਣਗ੍ਘਨਕਂ। **ਚੇਤਾਪੇਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਚ ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਚ ਅਞ੍ਞੇਨ ਕਿਸ੍ਮਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਗੁਣੇ ਪਰਿਤੁਟ੍ਠੇਨ ''ਵਦੇਯ੍ਯਾਥ, ਯੇਨਤ੍ਥੋ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤਬ੍ਬਂ। **ਤਤੋ ਚੇ ਉਤ੍ਤਰੀ**ਤਿ ਤਤੁਤ੍ਤਰਿ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਪਟਿਲਦ੍ਧਂ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਂ ਹੋਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਰਾਜਾਨਂ ਕਮ੍ਬਲਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਊਨਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਊਨਕਸਞ੍ਞਾਯ, ਚਤੁਕ੍ਕਂਸਪਰਮਂ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤੇ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਧਨੇਨ, ਮਹਗ੍ਘਂ ਚੇਤਾਪੇਤੁਂ ਅਪ੍ਪਗ੍ਘਂ ਚੇਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਗਰੁਪਾਵੁਰਣਤਾ, ਅਤਿਰੇਕਚਤੁਕ੍ਕਂਸਤਾ, ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਟ੍ਠਾਨੇ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਪਟਿਲਾਭੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਗਰੁਪਾਵੁਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੨. ਲਹੁਪਾਵੁਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਲਹੁਪਾਵੁਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਉਣ੍ਹਕਾਲੇ ਪਾਵੁਰਣਂ। **ਅਡ੍ਢਤੇਯ੍ਯਕਂਸਪਰਮ**ਨ੍ਤਿ ਦਸਕਹਾਪਣਗ੍ਘਨਕਂ, ਸੇਸਂ ਪਠਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਲਹੁਪਾਵੁਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਇਤੋ ਪਰਾਨਿ ਇਮਸ੍ਮਿਂ ਵਗ੍ਗੇ ਅਟ੍ਠ, ਤਤਿਯਵਗ੍ਗੇ ਦਸਾਤਿ ਇਮਾਨਿ ਅਟ੍ਠਾਰਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਨੀਤਿ।

ਜਾਤਰੂਪਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਤਿਂਸ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਸਾਧਾਰਣਾ ਅਟ੍ਠਾਰਸ, ਅਸਾਧਾਰਣਾ ਦ੍ਵਾਦਸਾਤਿ ਏਵਂ ਤਿਂਸ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ

ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਕਣ੍ਡੋ

੧. ਲਸੁਣਵਗ੍ਗੋ

੧. ਲਸੁਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੇਸੁ ਲਸੁਣਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਤਾਵ ਪਠਮੇ **ਲਸੁਣ**ਨ੍ਤਿ ਮਗਧਰਟ੍ਠੇ ਜਾਤਂ ਆਮਕਂ ਭਣ੍ਡਿਕਲਸੁਣਮੇਵ, ਨ ਏਕਦ੍ਵਿਤਿਮਿਞ੍ਜਕਂ। ਤਞ੍ਹਿ ''ਖਾਦਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਲਸੁਣਂ ਹਰਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਲਸੁਣੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਅਲਸੁਣਸਞ੍ਞਾਯ, ਪਲਣ੍ਡੁਕੇ, ਭਞ੍ਜਨਕੇ, ਹਰਿਤਕੇ, ਚਾਪਲਸੁਣੇ, ਸੂਪਸਮ੍ਪਾਕੇ, ਮਂਸਸਮ੍ਪਾਕੇ, ਤੇਲਸਮ੍ਪਾਕੇ, ਸਾਲ਼ਵੇ, ਉਤ੍ਤਰਿਭਙ੍ਗੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਆਮਕਲਸੁਣਞ੍ਚੇਵ, ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਲਸੁਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਸਮ੍ਬਾਧਲੋਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਸਮ੍ਬਾਧੇ**ਤਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋਕਾਸੇ, ਉਪਕਚ੍ਛਕੇਸੁ ਚ ਮੁਤ੍ਤਕਰਣੇ ਚਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਸਂਹਰਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਖੁਰਸਣ੍ਡਾਸਕਤ੍ਤਰਿਆਦੀਸੁ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਸਂਹਰਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਨ ਲੋਮਗਣਨਾਯ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮਂ ਸਂਹਰਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਞ੍ਞਂ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਭੇਦੋਨਤ੍ਥਿ। ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਆਬਾਧਾਭਾਵੋ, ਸਮ੍ਬਾਧੇ ਲੋਮਸਂਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਸਦ੍ਧਿਂ ਏਕਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਗਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਸਮ੍ਬਾਧਲੋਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਤਲਘਾਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਤਲਘਾਤਕੇ**ਤਿ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਉਪ੍ਪਲਕੇਸਰੇਨਾਪਿ ਮੁਤ੍ਤਕਰਣਸ੍ਸ ਤਲਘਾਤਨੇ ਮੁਤ੍ਤਕਰਣਮ੍ਹਿ ਪਹਾਰਦਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਦ੍ਵੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਤਲਘਾਤਕਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਸਾਣਤ੍ਤਿਕਂ, ਆਪਤ੍ਤਿਭੇਦੋ ਨਤ੍ਥਿ। ਇਤੋ ਪਰਂ ਪਨ ਯਤ੍ਥ ਨਤ੍ਥਿ, ਤਤ੍ਥ ਅਵਤ੍ਵਾਵ ਗਮਿਸ੍ਸਾਮ। ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ ਗਣ੍ਡਂ ਵਾ ਵਣਂ ਵਾ ਪਹਰਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਆਬਾਧਾਭਾਵੋ, ਮੁਤ੍ਤਕਰਣੇ ਪਹਾਰਦਾਨਂ, ਫਸ੍ਸਸਾਦਿਯਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਤਲਘਾਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਜਤੁਮਟ੍ਠਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁੱਥੇ **ਜਤੁਮਟ੍ਠਕੇ**ਤਿ ਜਤੁਨਾ ਕਤੇ ਮਟ੍ਠਦਣ੍ਡਕੇ। ਵਤ੍ਥੁਵਸੇਨੇਤੰ ਵੁਤ੍ਤੰ, ਕਾਮਰਾਗੇਨ ਪਨ ਉਪ੍ਪਲਕੇਸਰਮ੍ਪਿ ਪਵੇਸੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਜਤੁਮਟ੍ਠਕਸਾਦਿਯਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸੇਸੰ ਤਤਿਯਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਜਤੁਮਟ੍ਠਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਮੁਤ੍ਤਕਰਣਸ੍ਸ ਧੋਵਨੰ। **ਆਦਿਯਮਾਨਾਯਾ**ਤਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ। **ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮੰ ਆਦਾਤਬ੍ਬ**ਨ੍ਤਿ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਙ੍ਗੁਲੀਸੁ ਏਕੇਕੰ ਕਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮੰ ਆਦਾਤਬ੍ਬੰ। **ਤੰ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਸਚੇ ਧੋਵਨਕਾਲੇ ਰਾਗਵਸੇਨ ਵਿਤ੍ਥਾਰਤੋ ਤਤਿਯਾਯ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਅਗ੍ਗਪਬ੍ਬੰ, ਗਮ੍ਭੀਰਤੋ ਏਕਿਸ੍ਸਾਵ ਅਙ੍ਗੁਲਿਯਾ ਤਤਿਯਪਬ੍ਬੰ ਪਵੇਸੇਤਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਅਤਿਗਮ੍ਭੀਰੰ ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕੰ ਆਦਿਯਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਊਨਕਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਊਨਕਸਞ੍ਞਾਯ, ਦ੍ਵਙ੍ਗੁਲਪਬ੍ਬਪਰਮੰ ਆਦਿਯਨ੍ਤਿਯਾ, ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ ਅਤਿਰੇਕਮ੍ਪਿ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਸੇਸੰ ਤਤਿਯਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਉਦਕਸੁਦ੍ਧਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਉਪਤਿਟ੍ਠਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨੰ ਭੋਜਨਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭੁਞ੍ਜਤੋ। **ਪਾਨੀਯੇਨਾ**ਤਿ ਸੁਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਉਦਕੇਨ, ਤਕ੍ਕਾਦੀਸੁ ਵਾ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ। **ਵਿਧੂਪਨੇਨਾ**ਤਿ ਯਾਯ ਕਾਯਚਿ ਬੀਜਨਿਯਾ। **ਉਪਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯਾ ਏਤੇਸੁ ਦ੍ਵੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਤਿਟ੍ਠਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਏਵੰ ਤਿਟ੍ਠਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਹਤ੍ਥਪਾਸੰ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ ਖਾਦਨੀਯੰ ਖਾਦਨ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ। ''ਇਮੰ ਪਿਵਥ, ਇਮਿਨਾ ਬੀਜਥਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਦੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਦਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਾ ਉਪਤਿਟ੍ਠਾਪਨਤ੍ਥੰ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਸ੍ਸ ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਾਨੰ, ਪਾਨੀਯਸ੍ਸ ਵਾ ਵਿਧੂਪਨਸ੍ਸ ਵਾ ਗਹਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਉਪਤਿਟ੍ਠਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਆਮਕਧਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਅਨੁਮਸੋ ਮਾਤਰਮ੍ਪਿ ਯਾਚਿਤ੍ਵਾ। **ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰੇਯ੍ਯ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਚੇਵ ਭੋਜਨਞ੍ਚ ਪਮਾਣੰ, ਤਸ੍ਮਾ ਸਯੰ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਯ ਭਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਾ , ਅਞ੍ਞਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਸਯੰ ਭਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾ ਪਟਿਗ੍ਗਹਣਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਯਾਵ ਦਨ੍ਤੇਹਿ ਸੰਖਾਦਨੰ, ਤਾਵ ਪੁਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਆਮਕਧਞ੍ਞੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਯੰ ਵਾ ਅਞ੍ਞਾਯ ਵਾ ਅਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਲਦ੍ਧੰ ਭਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਞ੍ਞਾਯ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਲਦ੍ਧੰ ਪਨ ਸਯੰ ਭਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾਪਿ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾਪਿ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਆਬਾਧੇ ਸਤਿ ਸੇਦਕਮ੍ਮਾਦੀਨੰ ਅਤ੍ਥਾਯ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਲਬ੍ਭਮਾਨੰ ਨਵਕਮ੍ਮਤ੍ਥਾਯ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ, ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤਟ੍ਠਾਨੇ ਮੁਗ੍ਗਮਾਸਾਦਿਅਪਰਣ੍ਣੰ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਤ੍ਤੰਨ੍ਨੰ ਧਞ੍ਞਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰਸ੍ਸ ਵਿਞ੍ਞਾਪਨੰ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪਾਪਨੰ ਵਾ, ਪਟਿਲਾਭੋ, ਭਜ੍ਜਨਾਦੀਨਿ ਕਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦ੍ਧਾਨਮਗ੍ਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਆਮਕਧਞ੍ਞਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਪਠਮਉਚ੍ਚਾਰਛਡ੍ਡਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਸਙ੍ਕਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਚਵਰੰ। **ਵਿਘਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਪਰਿਭੁਤ੍ਤਾਵਸੇਸੰ ਉਚ੍ਛਿਟ੍ਠੋਦਕਮ੍ਪਿ ਦਨ੍ਤਕਟ੍ਠਮ੍ਪਿ, ਅਟ੍ਠਿਕਚਲਕੇਸੁ ਪਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। **ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇ** ਵਾ **ਤਿਰੋਪਾਕਾਰੇ** ਵਾਤਿ ਯਸ੍ਸਕਸ੍ਸਚਿ ਕੁਟ੍ਟਸ੍ਸ ਵਾ ਪਾਕਾਰਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਤੋ। **ਛਡ੍ਡੇਯ੍ਯ** ਵਾ **ਛਡ੍ਡਾਪੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪੇਤਾਨਿ ਏਕਤੋ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਿਯਾ ਏਕਪ੍ਪਯੋਗੇ ਏਕਾਪਤ੍ਤਿ, ਸਕਿੰ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਬਹੁਕੇਪਿ ਛਡ੍ਡਿਤੇ ਏਕਾਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਉਚ੍ਚਾਰੰ ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟੇ ਛਡ੍ਡਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਦੁਕ੍ਕਟੰ , ਓਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਅਵਲਞ੍ਜੇ ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਚ੍ਚਾਰਾਦਿਭਾਵੋ, ਅਨੋਲੋਕਨੰ, ਵਲਞ੍ਜਨਟ੍ਠਾਨੰ, ਤਿਰੋਕੁਟ੍ਟਤਿਰੋਪਾਕਾਰਤਾ, ਛਡ੍ਡਨੰ ਵਾ ਛਡ੍ਡਾਪਨੰ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਪਠਮਉਚ੍ਚਾਰਛਡ੍ਡਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਦੁਤਿਯਉਚ੍ਚਾਰਛਡ੍ਡਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਹਰਿਤੇ**ਤਿ ਖੇਤ੍ਤੇ ਵਾ ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਾਦਿਆਰਾਮੇ ਵਾ ਯਤ੍ਥਕਤ੍ਥਚਿ ਰੋਪਿਮਹਰਿਤਟ੍ਠਾਨੇ। ਤਾਨਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਛਡ੍ਡਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਤਾਦਿਸੇ ਠਾਨੇ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨ੍ਨਮਸੋ ਉਦਕੰ ਪਿਵਿਤ੍ਵਾ ਮਤ੍ਥਕਚ੍ਛਿਨ੍ਨੰ ਨਾਲ਼ਿਕੇਰਮ੍ਪਿ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਯੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਉਚ੍ਚਾਰਾਦੀਨਿ ਹਰਿਤੇ ਛਡ੍ਡਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਾਣਤ੍ਤਿਕੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾਪਿ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਬੀਜੇ ਖੇਤ੍ਤੇ ਯਾਵ ਅਙ੍ਕੁਰੋ ਨ ਉਟ੍ਠਹਤਿ, ਤਾਵ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਹਰਿਤੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਅਹਰਿਤਸਞ੍ਞਾਯ ਛਡ੍ਡਿਤਖੇਤ੍ਤੇ ਵਾ, ਸਾਮਿਕੇ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਛਡ੍ਡੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸੰ ਅਟ੍ਠਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਦੁਤਿਯਉਚ੍ਚਾਰਛਡ੍ਡਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਨਚ੍ਚਗੀਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਨਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਨਮਸੋ ਮੋਰਨਚ੍ਚਮ੍ਪਿ। **ਗੀਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਨਮਸੋ ਧਮ੍ਮਭਾਣਕਗੀਤਮ੍ਪਿ। **ਵਾਦਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਨ੍ਨਮਸੋ ਉਦਕਭੇਰਿਵਾਦਿਤਮ੍ਪਿ। **ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ**ਤਿ ਏਤੇਸੁ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਪਦੇ ਪਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਯਤ੍ਥ ਠਿਤਾ ਪਸ੍ਸਤਿ ਵਾ

ਸੁਣਾਤਿ ਵਾ, ਏਕਪ੍ਪਯੋਗੇ ਏਕਾਪਤ੍ਤਿ, ਤਂ ਤਂ ਦਿਸਂ ਓਲੋਕੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਯੋਗੇ ਪਯੋਗੇ ਆਪਤ੍ਤਿ।

ਰਾਜਗਹੇ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਨਚ੍ਚਾਦੀਨਿ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਯਂ ਤਾਨਿ ਵਤ੍ਥੂਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਞ੍ਞਂ ਵਾ ਆਣਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ‘‘ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਉਪਹਾਰਂ ਦੇਥਾ’’ਤਿ ਈਦਿਸੇਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਾ ਭਣਨ੍ਤਿਯਾ, ‘‘ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਉਪਹਾਰਂ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ ਵਾ ਵੁਤ੍ਤੇ ‘‘ਸਾਧੂ’’ਤਿ ਸਮ੍ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਚ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵਾਤਿ ਸਬ੍ਬਅਟ੍ਠਕਥਾਸੁ (ਪਾਚਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੮੩੫-੮੩੭) ਵੁਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ‘‘ਤੁਮ੍ਹਾਕਂ ਚੇਤਿਯਸ੍ਸ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਕਰੋਮਾ’’ਤਿ ਵੁਤ੍ਤੇ ਪਨ ‘‘ਉਪਟ੍ਠਾਨਕਰਣਂ ਨਾਮ ਸੁਨ੍ਦਰ’’ਨ੍ਤਿ ਈਦਿਸਂ ਪਰਿਯਾਯਂ ਭਣਨ੍ਤਿਯਾ, ਆਰਾਮੇ ਠਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਤਥਾ ਅਤ੍ਤਨੋ ਠਿਤੋਕਾਸਂ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਪਯੋਜਿਤਂ ਪਟਿਪਥਂ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਸਮ੍ਮੁਖੀਭੂਤਂ ਸਲਾਕਭਤ੍ਤਾਦਿਕੇ ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ, ਆਪਦਾਸੁ ਵਾ ਸਮਜ੍ਜਟ੍ਠਾਨਂ ਪਵਿਸਿਤ੍ਵਾਪਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਸੁਣਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਨਚ੍ਚਾਦੀਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾ ਗਮਨਂ, ਦਸ੍ਸਨਂ ਵਾ ਸਵਨਂ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਨਚ੍ਚਗੀਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਲਸੁਣਵਗ੍ਗੋ ਪਠਮੋ।

੨. ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰਵਗ੍ਗੋ

੧. ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਨ੍ਧਕਾਰਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰੇ**ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਅਨ੍ਧਕਾਰੇ। **ਅਪ੍ਪਦੀਪੇ**ਤਿ ਪਜ੍ਜੋਤਚਨ੍ਦਸੂਰਿਯਅਗ੍ਗੀਸੁ ਏਕੇਕੇਨਾਪਿ ਅਨੋਭਾਸਿਤੇ। **ਪੁਰਿਸੇਨਾ**ਤਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਿਤੁਂ ਸਲ੍ਲਪਿਤੁਞ੍ਚ ਵਿਞ੍ਞੁਨਾ ਮਨੁਸ੍ਸਪੁਰਿਸੇਨ ਸਦ੍ਧਿਂ। **ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠੇਯ੍ਯ** ਵਾਤਿ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਿਤਮਤ੍ਤਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। **ਸਲ੍ਲਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਗੇਹਸਿਤਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਮੇਵ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾ, ਯਕ੍ਖਾਦੀਨਂ ਹਤ੍ਥਪਾਸਂ ਅਵਿਜਹਿਤ੍ਵਾਪਿ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨ੍ਤਿਯਾ, ਸਲ੍ਲਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਞ੍ਞੁਂ ਦੁਤਿਯਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਰਹੋਪੇਕ੍ਖਾਯ, ਅਞ੍ਞਵਿਹਿਤਾਯ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰਤਾ, ਪੁਰਿਸਸ੍ਸ ਹਤ੍ਥਪਾਸੇ ਠਾਨਂ ਵਾ ਸਲ੍ਲਪਨਂ ਵਾ, ਸਹਾਯਾਭਾਵੋ, ਰਹੋਪੇਕ੍ਖਤਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਥੇਯ੍ਯਸਤ੍ਥਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਂ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਸਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਲੋਕਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋਕਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ ਓਕਾਸੇ**ਤਿ ਕੁਟ੍ਟਾਦੀਸੁ ਯੇਨ ਕੇਨਚਿ ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੇ, ਇਦਮੇਵੇਤ੍ਥ ਨਾਨਤ੍ਤਂ।

ਪਟਿਚ੍ਛਨ੍ਨੋਕਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਅਜ੍ਝੋਕਾਸਸਲ੍ਲਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ**ਤਿ ਨਾਨਂ, ਸੇਸਂ ਉਭਯਤ੍ਥਾਪਿ ਪਠਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਅਜ੍ਝੋਕਾਸਸਲ੍ਲਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਦੁਤਿਯਿਕਉਯ੍ਯੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਰਥਿਕਾਯਾ**ਤਿ ਰਚ੍ਛਾਯਂ। **ਬ੍ਯੂਹੇ**ਤਿ ਅਨਿਵਿਦ੍ਧਰਚ੍ਛਾਯਂ। **ਸਿਙ੍ਘਾਟਕੇ**ਤਿ ਚਚ੍ਚਰੇ। **ਨਿਕਣ੍ਣਿਕਂ ਵਾ ਜਪ੍ਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਕਣ੍ਣਮੂਲੇ ਕਿਞ੍ਚਿ ਜਪ੍ਪੇਯ੍ਯ। **ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਅਨਾਚਾਰਂ ਚਰਿਤੁਕਾਮਤਾਯ ''ਗਚ੍ਛ ਤ੍ਵ''ਨ੍ਤਿ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਯ੍ਯ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਨਯੇਨੇਵ ਤਾਵ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨਾਦੀਸੁ ਤੀਣਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ, ਉਯ੍ਯੋਜੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਨ ਉਯ੍ਯੋਜਨੇ ਚ ਹਤ੍ਥਪਾਸਵਿਜਹਨੇ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਵਿਜਹਿਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਂ ਸਨ੍ਤਿਟ੍ਠਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਂ ਪੁਰਿਮਤ੍ਤਯਸਦਿਸਮੇਵ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਂ ਪਨ ''ਨ ਅਨਾਚਾਰਂ ਆਚਰਿਤੁਕਾਮਾ, ਸਤਿ ਕਰਣੀਯੇ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਉਯ੍ਯੋਜੇਤੀ''ਤਿ (ਪਾਚਿ॰ ੮੫੨) ਏਤ੍ਤਕਂ ਅਧਿਕਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਿਕਉਯ੍ਯੋਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਪਕ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਪੁਰੇਭਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਂ ਉਪਾਦਾਯ ਯਾਵ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕਂ। **ਆਸਨੇ**ਤਿ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸੋਕਾਸਭੂਤੇ। **ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਮਿਂ ਕੁਲੇ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਵਿਞ੍ਞੁਂ ਮਨੁਸ੍ਸਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ। **ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਛਨ੍ਨਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਅਨੋਵਸ੍ਸਕਂ ਅਜ੍ਝੋਕਾਸੇ ਉਪਚਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਠਮਪਾਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਅਨੋਕਾਸੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾਯ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਾਯ ਚ। ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾਯ ਪਨ, ਅਸਂਹਾਰਿਮੇ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਤਾ, ਅਨ੍ਤੋਘਰੇ ਨਿਸਜ੍ਜਾ, ਆਸਨਸ੍ਸ ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋਕਾਸਤਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਨਂ, ਵੁਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਪਕ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਅਭਿਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਪਚ੍ਛਾਭਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਮਜ੍ਝਨ੍ਹਿਕੇ ਵੀਤਿਵਤ੍ਤੇ ਯਾਵ ਸੂਰਿਯਸ੍ਸ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਮਾ। **ਅਭਿਨਿਸੀਦੇਯ੍ਯ ਵਾ**ਤਿ ਆਦਿਮ੍ਹਿ ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਅਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਏਕਾ, ਨਿਸੀਦਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਦ੍ਵੇ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਆਸਨੇ ਅਭਿਨਿਸੀਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ , ਸੇਸਂ ਪਞ੍ਚਮਸਦਿਸਮੇਵ। ਯਥਾ ਪਨ ਤਤ੍ਥ ਅਸਂਹਾਰਿਮੇ, ਏਵਮਿਧ ਧੁਵਪਞ੍ਞਤ੍ਤੇ ਅਨਾਪਤ੍ਤੀਤਿ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਅਭਿਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਸਨ੍ਥਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ ਵਿ**ਕਾਲੇ**ਤਿ ਅਤ੍ਥਙ੍ਗਤੇ ਸੂਰਿਯੇ। **ਸੇਯਜ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਮਸੋ ਪਣ੍ਣਸਨ੍ਥਾਰਮ੍ਪਿ, ਸੇਸਂ ਛਟ੍ਠਸਦਿਸਮੇਵ।

ਇਦਂ ਪਨ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਵਿਕਾਲੇ ਕੁਲਾਨਿ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਸਾਮਿਕੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਸੇਯਜਂ ਸਨ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਅਭਿਨਿਸੀਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯਞ੍ਞੇਤ੍ਥ ਧੁਵਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ ਨਾਮ ਨਤ੍ਥੀਤਿ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਸਨ੍ਥਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਪਰਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਦੁਗ੍ਗਹਿਤੇਨ ਦੂਪਧਾਰਿਤੇਨਾ**ਤਿ ਯਂ ਵੁਤ੍ਤਂ, ਤਤੋ ਅਞ੍ਞਥਾ ਗਹਿਤੇਨ ਚ ਉਪਧਾਰਿਤੇਨ ਚ। **ਪਰ**ਨ੍ਤਿ ''ਅਹਂ ਕਿਰਯਜੇ ਅਯਜਂ ਨ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚਂ ਉਪਟ੍ਠਹਾਮੀ''ਤਿਆਦਿਨਾ (ਪਾਚਿ॰ ੮੬੯) ਨਯੇਨ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਂ ਪਰਂ ਉਜ੍ਝਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਂਯੇਵ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਦੁਗ੍ਗਹਿਤਤਾ, ਉਜ੍ਝਾਪਨਂ, ਯਂ ਉਜ੍ਝਾਪੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਪਰਉਜ੍ਝਾਪਨਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਪਰਅਭਿਸਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਅਭਿਸਪੇਯਜਾ**ਤਿ ਸਪਥਂ ਕਰੇਯਜ। ਤਤ੍ਥ ''ਨਿਰਯੇ ਉਪਪਜ੍ਜਾਮਿ, ਨਿਰਯੇ ਉਪਪਜ੍ਜਤੂ''ਤਿਏਵਮਾਦੀਨਿ ਵਦਮਾਨਾ **ਨਿਰਯੇਨ ਅਭਿਸਪਤਿ** ਨਾਮ, ਅਕ੍ਕੋਸਤੀਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। ''ਗਿਹਿਨੀ ਹੋਮਿ, ਗਿਹਿਨੀ ਹੋਤੂ''ਤਿਏਵਮਾਦੀਨਿ ਵਦਮਾਨਾ **ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ**। ਤਸ੍ਸਾ ਵਾਚਾਯ ਵਾਚਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਂ ਅਭਿਸਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਯੋਨਿਯਾ ਵਾ ਪੇਤ੍ਤਿਵਿਸਯੇਨ ਵਾ ਮਨੁਸ੍ਸਦੋਭਗ੍ਗੇਨ ਵਾ ਅਭਿਸਪਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਾਨੁਸਾਸਨਿਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਨਂ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਨਿਰਯੇਨ ਵਾ ਬ੍ਰਹ੍ਮਚਰਿਯੇਨ ਵਾ ਅਭਿਸਪਨਂ , ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਦੀਨਂ ਅਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਟ੍ਠਮਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਪਰਅਭਿਸਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਰੋਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ ਵ**ਧਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਹਤ੍ਥਾਦੀਹਿ ਪਹਰਿਤ੍ਵਾ, ਉਭਯਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਚਣ੍ਡਕਾਲ਼ਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਿਤ੍ਵਾ ਰੋਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਕੇਵਲਂ ਵਧਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਰੋਦਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਞਾਤਿਰੋਗਭੋਗਬ੍ਯਸਨੇਹਿ ਫੁਟ੍ਠਾਯ ਕੇਵਲਂ ਰੋਦਨ੍ਤਿਯਾ ਏਵ ਨ ਵਧਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਤ੍ਤਾਨਂ ਵਧਨਞ੍ਚੇਵ, ਰੋਦਨਞ੍ਚਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਮੇਵਾਤਿ।

ਰੋਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਰਤ੍ਤਨ੍ਧਕਾਰਵਗ੍ਗੋ ਦੁਤਿਯੋ।

੩. ਨਗ੍ਗਵਗ੍ਗੋ

੧. ਨਗ੍ਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਗ੍ਗਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਨਗ੍ਗਾ**ਤਿ ਅਨਿਵਤ੍ਥਾ ਵਾ ਅਪਾਰੁਤਾ ਵਾ। ਏਵਞ੍ਹਿ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿਯਾ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਨਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਂ ਨਹਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਉਦਕਸਾਟਿਕਚੀਵਰੇ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੇ ਵਾ ਨਟ੍ਠੇ ਵਾ, ''ਮਹਗ੍ਘਂ ਇਦਂ ਦਿਸ੍ਵਾ ਚੋਰਾਪਿ ਹਰੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਾਸੁ ਆਪਦਾਸੁ ਵਾ ਨਹਾਯਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਨਗ੍ਗਤਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਨਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਨਗ੍ਗਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਉਦਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਅਪ੍ਪਮਾਣਿਕਾਯੋ ਉਦਕਸਾਟਿਕਾਯੋ ਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਸਬ੍ਬਂ ਰਤਨਵਗ੍ਗੇ ਨਿਸੀਦਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਉਦਕਸਾਟਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ ਵਿ**ਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਦੁਸ੍ਸਿਬ੍ਬਿਤਂ ਪੁਨਸਿਬ੍ਬਨਤ੍ਥਾਯ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ। **ਅਨਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ**ਤਿ ਦਸਸੁ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇਸੁ ਏਕੇਕਸ੍ਮਿਮ੍ਪਿ ਅਸਤਿ। **ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਚਤੂਹਪਞ੍ਚਾਹਾ**ਤਿ ਵਿਸਿਬ੍ਬਿਤਦਿਵਸਤੋ ਪਞ੍ਚ ਦਿਵਸੇ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤ੍ਵਾ ''ਨੇਵ ਸਿਬ੍ਬਿਸ੍ਸਾਮਿ , ਨ ਸਿਬ੍ਬਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰਂ ਵਿਸਿਬ੍ਬੇਤ੍ਵਾ ਨ ਸਿਬ੍ਬਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਤਥਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ। ਯਾ ਪਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯਿਕਿਨੀ ਵਾ ਹੋਤਿ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਵਾ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਲਭਤਿ, ਕਰੋਨ੍ਤੀ ਵਾ ਪਞ੍ਚਾਹਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਚ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਚ, ਆਪਦਾਸੁ ਚ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨੁਪਗਚੀਵਰਤਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸਨ੍ਤਕਤਾ, ਸਿਬ੍ਬਨਤ੍ਥਾਯ ਵਿਸਿਬ੍ਬਨਂ ਵਾ ਵਿਸਿਬ੍ਬਾਪਨਂ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾ ਪਞ੍ਚਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਪਞ੍ਚ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਸਙ੍ਘਾਟਿਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਪਞ੍ਚ ਅਹਾਨਿ ਪਞ੍ਚਾਹਂ, ਪਞ੍ਚਾਹਮੇਵ **ਪਞ੍ਚਾਹਿਕਂ**। ਸਙ੍ਘਾਟੀਨਂ ਚਾਰੋ **ਸਙ੍ਘਾਟਿਚਾਰੋ**, ਪਰਿਭੋਗਵਸੇਨ ਵਾ ਓਤਾਪਨਵਸੇਨ ਵਾ ਸਙ੍ਘਟਿਤਟ੍ਠੇਨ 'ਸਙ੍ਘਾਟੀ'ਤਿ ਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਤਿਚੀਵਰਂ, ਉਦਕਸਾਟਿਕਾ, ਸਂਕਚ੍ਚਿਕਾਤਿ ਇਮੇਸਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਛਟ੍ਠੇ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨੇ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਚੀਵਰੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਪਰਿਵਤ੍ਤਿਤੇ ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਪਞ੍ਚਸੁ ਪਞ੍ਚ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਚੀਵਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਰੁਤ੍ਤਰੇਨ ਜਨਪਦਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਪਞ੍ਚਾਹਾਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਅਨਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਸਞ੍ਞਾਯ, ਪਞ੍ਚਮਂ ਦਿਵਸਂ ਪਞ੍ਚ ਚੀਵਰਾਨਿ ਨਿਵਾਸੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਪਾਰੁਪਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਓਤਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ''ਇਦਂ ਮੇ ਚੀਵਰਂ ਮਹਗ੍ਘਂ ਈਦਿਸੇ ਚੋਰਭਯੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਧਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਾਸੁ ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਚੀਵਰਾਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਤਾ, ਪਞ੍ਚਾਹਾਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਅਪਰਿਵਤ੍ਤਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਟਿਚਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਕਮੇਤਬ੍ਬਂ ਚੀਵਰਂ, ਅਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਸਨ੍ਤਕਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਗਹਿਤਂ ਪੁਨ ਪਟਿਦਾਤਬ੍ਬਂ ਪਞ੍ਚਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਚੀਵਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਧਾਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਚੇ ਤਂ ਨਿਵਾਸੇਤਿ ਵਾ ਪਾਰੁਪਤਿ ਵਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਚੀਵਰਂ ਆਦਾਯ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪਾਰੁਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਯਾ ਪਨ ਤਾਯ ਵਾ ਦਿਨ੍ਨਂ, ਤਂ ਵਾ ਆਪੁਚ੍ਛਾ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਨਟ੍ਠਚੀਵਰਿਕਾ ਵਾ ਹੁਤ੍ਵਾ, ''ਇਦਂ ਮੇ ਚੀਵਰਂ ਮਹਗ੍ਘਂ ਈਦਿਸੇ ਚੋਰਭਯੇ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਧਾਰੇਤੁ''ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਾਸੁ ਆਪਦਾਸੁ ਵਾ ਧਾਰੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਤਾ, ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਸਨ੍ਤਕਤਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਧਾਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਚੀਵਰਸਙ੍ਕਮਨੀਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਗਣਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਗਣਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸ। **ਚੀਵਰਲਾਭ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਮ੍ਪਿ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਲਭਿਤਬ੍ਬਂ ਚੀਵਰਂ। **ਅਨ੍ਤਰਾਯਂ ਕਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਯਥਾ ਤੇ ਦਾਤੁਕਾਮਾ ਨ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਏਵਂ ਪਰਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਸਚੇ ਤਸ੍ਸਾ ਵਚਨੇਨ ਤੇ ਨ ਦੇਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਗਣਸ੍ਸ ਚੀਵਰਲਾਭਨ੍ਤਰਾਯਕਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਮਿਂ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾਨਂ ਪਨ ਏਕਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਵਾ ਚੀਵਰਲਾਭੇਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ''ਸਮਗ੍ਘਕਾਲੇ ਦਸ੍ਸਥਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵਿਕਪ੍ਪਨੁਪਗਪਚ੍ਛਿਮਤਾ, ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਰਿਣਤਭਾਵੋ, ਵਿਨਾ ਆਨਿਸਂਸਦਸ੍ਸਨੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯਕਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਗਣਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਪਟਿਬਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗ**ਨ੍ਤਿ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ਕਰੀਯਮਾਨਂ ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗਂ। **ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਟਿਸੇਧੇਯ੍ਯ, ਏਵਂ ਪਟਿਸੇਧੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗਂ ਪਟਿਬਾਹਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮਿਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾਯ, ਅਧਮ੍ਮਿਕੇ ਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾਯ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਾਯ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਉਭਯਤ੍ਥ ਅਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਾਯ, ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਪਟਿਬਾਹਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗਸ੍ਸ ਧਮ੍ਮਿਕਤਾ, ਧਮ੍ਮਿਕਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਵਿਨਾ ਆਨਿਸਂਸੇਨ ਪਟਿਬਾਹਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਪਟਿਬਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਚੀਵਰਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਸਮਣਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ਕਪ੍ਪਕਤਂ ਨਿਵਾਸਨਪਾਰੁਪਨੁਪਗਂ, ਏਵਰੂਪਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਗਹਟ੍ਠਸ੍ਸ ਵਾ ਪਬ੍ਬਜਿਤਸ੍ਸ ਵਾ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾ ਦੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਸਮਣਚੀਵਰਦਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਨੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਮਾਤਾਪਿਤੂਨਂ ਪਰਿਚ੍ਚਜਿਤ੍ਵਾਪਿ, ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਤਾਵਕਾਲਿਕਮੇਵ ਦੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਮਣਚੀਵਰਤਾ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਚ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਚ ਅਞ੍ਞੇਸਂ ਦਾਨਂ, ਅਤਾਵਕਾਲਿਕਤਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਞ੍ਚਰਿਤ੍ਤਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਚੀਵਰਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਕਾਲਅਤਿਕ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਪਚ੍ਚਾਸਾਯਾ**ਤਿ ਦੁਬ੍ਬਲਾਯ ਚੀਵਰਪਚ੍ਚਾਸਾਯ, ''ਸਚੇ ਸਕ੍ਕੋਮ ਦਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮਤ੍ਤਂ ਸੁਤ੍ਵਾ ਉਪ੍ਪਾਦਿਤਾਯ ਆਸਾਯਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ । **ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਕਾਲਚੀਵਰੇ ਭਾਜਿਯਮਾਨੇ ''ਆਗਮੇਯ੍ਯਾਥ, ਅਯ੍ਯੇ, ਅਤ੍ਥਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਚੀਵਰਪਚ੍ਚਾਸਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਵਾ ਤਂ ਚੀਵਰਵਿਭਙ੍ਗਂ ਚੀਵਰਕਾਲਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸਾ ਅਨਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਵਸ੍ਸਾਨਸ੍ਸ ਪਚ੍ਛਿਮਮਾਸਂ, ਅਤ੍ਥਤੇ ਕਥਿਨੇ ਕਥਿਨੁਬ੍ਭਾਰਦਿਵਸਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਪਚ੍ਚਾਸਾਯ ਚੀਵਰਕਾਲਸਮਯਂ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੇ ਵੇਮਤਿਕਾਯ, ਅਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰੇ ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾਯ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਾਯ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਉਭਯਤ੍ਥ ਅਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਸਞ੍ਞਾਯ, ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ 'ਨ ਸਕ੍ਕੋਮਾ'ਤਿ ਵਦਨ੍ਤਿ, ''ਇਦਾਨਿ ਪਨ ਤੇਸਂ ਕਪ੍ਪਾਸੋ ਵਾ ਉਪ੍ਪਜ੍ਜਿਸ੍ਸਤਿ, ਸਦ੍ਧੋ ਵਾ ਪੁਰਿਸੋ ਆਗਮਿਸ੍ਸਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਗਤੇ ਅਦ੍ਧਾ ਦਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਆਨਿਸਂਸਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਦੁਬ੍ਬਲਚੀਵਰਤਾ, ਦੁਬ੍ਬਲਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਵਿਨਾ ਆਨਿਸਂਸੇਨ ਨਿਵਾਰਣਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਕਾਲਅਤਿਕ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਧਮ੍ਮਿਕਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਸਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਕਾਲਚੀਵਰਂ ਦਾਤੁਕਾਮੇਨ ਉਪਾਸਕੇਨ ਯਤ੍ਤਕੋ ਅਤ੍ਥਾਰਮੂਲਿਕੋ ਆਨਿਸਂਸੋ, ਤਤੋ ਅਧਿਕਂ ਵਾ ਸਮਕਂ ਵਾ ਦਤ੍ਵਾ ਯਾਚਿਤੇਨ ਸਮਗ੍ਗੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇਨ ਯਂ ਕਥਿਨਂ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮੇਨ ਅਨ੍ਤਰਾ ਉਦ੍ਧਰੀਯਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਸੋ ਉਦ੍ਧਾਰੋ 'ਧਮ੍ਮਿਕੋ'ਤਿ ਵੁਚ੍ਚਤਿ, ਏਵਰੂਪਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਪਟਿਬਾਹੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਨਿਵਾਰੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸ ਏਵਰੂਪਂ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਨਿਵਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਂ ਪਟਿਬਾਹਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਂ ਸਤ੍ਤਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਕਥਿਨੁਦ੍ਧਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਗ੍ਗਵਗ੍ਗੋ ਤਤਿਯੋ।

੪. ਤੁਵਟ੍ਟਵਗ੍ਗੋ

੧. ਏਕਮਞ੍ਚਤੁਵਟ੍ਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੁਵਟ੍ਟਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਤੁਵਟ੍ਟੇਯ੍ਯੁ**ਨ੍ਤਿ ਨਿਪਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁਂ। ਤਾਸੁ ਪਨ ਏਕਾਯ ਵਾ ਨਿਪਨ੍ਨਾਯ ਅਪਰਾ ਨਿਪਜ੍ਜਤੁ, ਦ੍ਵੇਪਿ ਵਾ ਸਹੇਵ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੁ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਏਕਮਞ੍ਚੇ ਤੁਵਟ੍ਟਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸਚੇ ਪਨ ਏਕਾਯ ਨਿਪਨ੍ਨਾਯ ਏਕਾ ਨਿਸੀਦਤਿ, ਉਭੋ ਵਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿ, ਤਾਸਂ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਏਕਮਞ੍ਚਤਾ, ਦ੍ਵਿਨ੍ਨਂ ਤੁਵਟ੍ਟਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਏਕਮਞ੍ਚਤੁਵਟ੍ਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਏਕਤ੍ਥਰਣਤੁਵਟ੍ਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ ਏਕਂ ਅਤ੍ਥਰਣਞ੍ਚੇਵ ਪਾਵੁਰਣਞ੍ਚ ਏਤਾਸਨ੍ਤਿ **ਏਕਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਾ,** ਸਂਹਾਰਿਮਾਨਂ ਪਾਵਾਰਤ੍ਥਰਣਕਟਸਾਰਕਾਦੀਨਂ ਏਕਂ ਅਨ੍ਤਂ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਤੁਵਟ੍ਟੇਨ੍ਤੀਨਮੇਤਂ ਅਧਿਵਚਨਂ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਂਯੇਵ ਅਤ੍ਥਰਿਤ੍ਵਾ ਤਂ ਪਾਰੁਪਿਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤੀਨਂ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਂ ਤੁਵਟ੍ਟਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਤ੍ਥਰਣੇ ਵਾ ਪਾਵੁਰਣੇ ਵਾ ਏਕਸ੍ਮਿਂ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਨਾਨਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਨਾਨਤ੍ਥਰਣਪਾਵੁਰਣਸਞ੍ਞਾਯ, ਵਵਤ੍ਥਾਨਂ ਦਸ੍ਸੇਤ੍ਵਾ ਨਿਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਪਠਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਏਕਤ੍ਥਰਣਤੁਵਟ੍ਟਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਅਫਾਸੁਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਅਫਾਸੁ**ਨ੍ਤਿ ''ਇਮਿਨਾ ਇਮਿਸ੍ਸਾ ਅਫਾਸੁ ਭਵਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰਤੋ ਚਙ੍ਕਮਨਟ੍ਠਾਨਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਾਦਯੋ ਵਾ ਉਦ੍ਦੇਸਉਦ੍ਦਿਸਾਪਨਪਰਿਪੁਚ੍ਛਨਸਜ੍ਝਾਯਂ ਵਾ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ ਚਙ੍ਕਮਨੇ ਨਿਵਤ੍ਤਨਗਣਨਾਯ, ਠਾਨਾਦੀਸੁ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ, ਉਦ੍ਦੇਸਾਦੀਸੁ

ਪਦਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਞ੍ਚਿਚ੍ਚ ਅਫਾਸੁਕਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਨ ਅਫਾਸੁਕਾਮਤਾਯ, ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪੁਰਤੋ ਚਙ੍ਕਮਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਅਫਾਸੁਕਾਮਤਾ, ਅਫਾਸੁਕਰਣਂ, ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਂ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਅਫਾਸੁਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਨਉਪਟ੍ਠਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਦੁਕ੍ਖਿਤ**ਨ੍ਤਿ ਗਿਲਾਨਂ। **ਸਹਜੀਵਿਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਨਿਂ। **ਨੇਵ ਉਪਟ੍ਠਹੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਉਪਟ੍ਠਾਨਂ ਸਯਂ ਵਾ ਅਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ, ਪਰੇਹਿ ਵਾ ਅਕਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਦੁਕ੍ਖਿਤਂ ਸਹਜੀਵਿਨਿਂ ਅਨੁਪਟ੍ਠਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਨ੍ਤੇਵਾਸਿਨਿਯਾ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਵਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦਸਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰਨ੍ਤਰਾਯੇ ਸਤਿ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਅਲਭਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਗਿਲਾਨਤਾ, ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਤਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਉਪਟ੍ਠਾਨੇ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਨਉਪਟ੍ਠਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਉਪਸ੍ਸਯਂ ਦਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਸਕਵਾਟਬਦ੍ਧਂ ਅਤ੍ਤਨੋ ਪੁਗ੍ਗਲਿਕਵਿਹਾਰਂ ਦਤ੍ਵਾ। **ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਬਹੂਨਿਪਿ ਦ੍ਵਾਰਾਨਿ ਏਕਪ੍ਪਯੋਗੇਨ ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢੇਨ੍ਤਿਯਾ ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਨਾਨਾਪਯੋਗੇਹਿ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ, ਆਣਤ੍ਤਿਯਮ੍ਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ। ਸਚੇ ਪਨ ''ਇਮਞ੍ਚਿਮਞ੍ਚ ਦ੍ਵਾਰਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਹੀ''ਤਿ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਏਕਾਯ ਆਣਤ੍ਤਿਯਾ ਏਵ ਦ੍ਵਾਰਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਤਾਦਿਸੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਕਵਾਟਬਦ੍ਧਤੋ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਯ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਸਕਵਾਟਬਦ੍ਧਤੋ ਵਾ ਅਕਵਾਟਬਦ੍ਧਤੋ ਵਾ ਉਭਿਨ੍ਨਮ੍ਪਿ ਪਰਿਕ੍ਖਾਰਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ, ਸੇਸਂ ਸਙ੍ਘਿਕਵਿਹਾਰਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਮੇਵਾਤਿ।

ਨਿਕ੍ਕਡ੍ਢਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਸਂਸਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠਂ ਉਤ੍ਤਾਨਪਦਤ੍ਥਮੇਵ। ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਚਣ੍ਡਕਾਲਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਂਸਟ੍ਠਵਿਹਾਰਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਪਠਮਅਰਿਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਵਿਨਿਚ੍ਛਯਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਸਂਸਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠੇ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਵਿਜਿਤੇ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠੇ। **ਅਸਤ੍ਥਿਕਾ ਚਾਰਿਕ**ਨ੍ਤਿ ਵਿਨਾ ਸਤ੍ਥੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਾਮਨ੍ਤਰਗਣਨਾਯ, ਅਗਾਮਕੇ ਅਰਞ੍ਞੇ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦੇਸਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਸਤ੍ਥੇਨ ਸਹ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ, ਖੇਮੇ ਅਪ੍ਪਟਿਭਯੇ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠਤਾ, ਅਖੇਮਤਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਅਨ੍ਤੋਰਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਤਿਰੋਰਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਤਿਰੋਰਟ੍ਠੇ**ਤਿ ਯਸ੍ਸ ਵਿਜਿਤੇ ਵਿਹਰਤਿ, ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਰਟ੍ਠੇ। ਸੇਸਂ ਸਤ੍ਤਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ, ਨਗਰਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਰਾਜਗਹਨ੍ਤਿ।

ਤਿਰੋਰਟ੍ਠਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ, ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਅਵਸਿਤ੍ਵਾ ਤਸ੍ਸ ਵਸ੍ਸਸ੍ਸ ਅਨ੍ਤੋਯੇਵ। ਇਧ ਸਤ੍ਤਾਹਕਰਣੀਯੇਨ ਵਾ ਕੇਨਚਿ ਉਬ੍ਬਲ੍ਹਾਯ ਵਾ ਆਪਦਾਸੁ ਵਾ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਅਟ੍ਠਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਅਨ੍ਤੋਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਚਾਰਿਕਨਪਕ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ, ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾ। **ਛਪ੍ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਾਨੀ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਯੋਜਨਾਨਿ ਗਨ੍ਤੁਮ੍ਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਛਸੁ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ ਨਤ੍ਥਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਤੀਣਿ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ਤੇਨੇਵ ਮਗ੍ਗੇਨ ਪਚ੍ਚਾਗਚ੍ਛਤਿ, ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਅਞ੍ਞੇਨ ਆਗਨ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ''ਵੁਤ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਂ ਅਦ੍ਧਾਨਂ ਨ ਗਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਰਾਜਗਹੇ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਅਪਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ ਸਤਿ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਅਲਭਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਤਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਪਞ੍ਚਯੋਜਨਾਨਤਿਕ੍ਕਮੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਅਕਿਰਿਯਂ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਚਾਰਿਕਨਪਕ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਤੁਵਟ੍ਟਵਗ੍ਗੋ ਚਤੁਤ੍ਥੋ।

੫. ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਵਗ੍ਗੋ

੧. ਰਾਜਾਗਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਰਾਜਾਗਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਰਞ੍ਞੋ ਕੀਲ਼ਨਘਰਂ। **ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਕੀਲ਼ਨਚਿਤ੍ਤਸਾਲਂ। **ਆਰਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਕੀਲ਼ਨਉਪਵਨਂ। **ਉਯ੍ਯਾਨ**ਨ੍ਤਿ ਕੀਲ਼ਨੁਯ੍ਯਾਨਂ। **ਪੋਕ੍ਖਰਣਿ**ਨ੍ਤਿ ਕੀਲ਼ਨਪੋਕ੍ਖਰਣਿਂ। **ਦਸ੍ਸਨਾਯਾ**ਤਿ ''ਏਤੇਸੁ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਪਸ੍ਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਪਦੇ ਪਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਯਤ੍ਥ ਠਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਤਤ੍ਥ ਪਦਂ ਅਨੁਦ੍ਧਰਿਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਾਪਿ ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯਾ ਏਕਾਵ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਤਂ ਤਂ ਵਿਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਪਸ੍ਸਤਿ, ਗੀਵਂ ਪਰਿਵਤ੍ਤਨਪ੍ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ, ਨ ਉਮ੍ਮੀਲਨਗਣਨਾਯ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਂ ਦਸ੍ਸਨਾਯ ਗਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਵਸੇਸੋ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਨਚ੍ਚਦਸ੍ਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਰਾਜਾਗਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਆਸਨ੍ਦਿਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਆਸਨ੍ਦੀ** ਨਾਮ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਪ੍ਪਮਾਣਾ ਵੁਚ੍ਚਤਿ। **ਪਲ੍ਲਙ੍ਕੋ** ਨਾਮ ਸਂਹਾਰਿਮੇਨ ਵਾਲ਼ੇਨ ਕਤੋਤਿ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਪਰਿਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਨ ਨਿਸੀਦਨਨਿਪਜ੍ਜਨਪ੍ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਆਸਨ੍ਦਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕਪਰਿਭੋਗਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਆਸਨ੍ਦਿਯਾ ਪਾਦੇ ਛਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ, ਪਲ੍ਲਙ੍ਕਸ੍ਸ ਵਾਲ਼ੇ ਭਿਨ੍ਦਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਆਸਨ੍ਦਿਪਲ੍ਲਙ੍ਕਤਾ, ਨਿਸੀਦਨਂ ਨਿਪਜ੍ਜਨਂ ਵਾਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਆਸਨ੍ਦਿਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਸੁਤ੍ਤਕਨ੍ਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਸੁਤ੍ਤ**ਨ੍ਤਿ ਛਨ੍ਨਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ। **ਕਨ੍ਤੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਤ੍ਤਕਂ ਹਤ੍ਥੇਨ ਅਞ੍ਛਿਤਂ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਤਕ੍ਕਮ੍ਹਿ ਵੇਠਿਤੇ ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਇਦਞ੍ਚ ਸਨ੍ਧਾਯ ਪਦਭਾਜਨੀਯੇ (ਪਾਚਿ॰ ੯੮੮) ''ਉਜ੍ਜਵੁਜ੍ਜਵੇ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਕਨ੍ਤਨਤੋ ਪੁਬ੍ਬੇ ਕਪ੍ਪਾਸਵਿਚਿਨਨਂ ਆਦਿਂ ਕਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਹਤ੍ਥਵਾਰਗਣਨਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਕਨ੍ਤਿਤਸੁਤ੍ਤਂ ਕਨ੍ਤਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਕਨ੍ਤਿਤਤਾ, ਕਨ੍ਤਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਸੁਤ੍ਤਕਨ੍ਤਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚ**ਨ੍ਤਿ ਗਿਹੀਨਂ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਂ। ਸਚੇਪਿ ਹਿ ਮਾਤਾਪਿਤਰੋ ਅਤ੍ਤਨੋ ਕਿਞ੍ਚਿ ਕਮ੍ਮਂ ਅਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਤੇਸਂ ਯਾਗੁਪਚਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿ, ਪੁਬ੍ਬਪ੍ਪਯੋਗੇਸੁ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ ਆਪਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਆਦੀਸੁ ਭਾਜਨਗਣਨਾਯ,

ਖਾਦਨੀਯਾਦੀਸੁ ਪੂਵਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ ਆਪਜ੍ਜਤਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਗਿਹੀਨੰ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਮਨੁਸ੍ਸੇਹਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਯਾਗੁਪਾਨੇ ਵਾ ਭਤ੍ਤੇ ਵਾ ਚੇਤਿਯਪੂਜਾਯ ਵਾ ਕਰੀਯਮਾਨਾਯ ਤੇਸੰ ਸਹਾਯਭਾਵੇਨ ਯਾਗੁਪਚਨਾਦੀਨਿ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰਸ੍ਸ ਚ ਤਾਨਿਯੇਵ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਕਰਣੰ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਗਿਹਿਵੇਯ੍ਯਾਵਚ੍ਚਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਅਧਿਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਅਧਿਕਰਣ**ਨ੍ਤਿ ਚਤੁਨ੍ਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਇਧ ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨੇ ਵਿਯ ਧੁਰੰ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਏਕਾਹਮ੍ਪਿ ਪਰਿਹਾਰੋ ਨਤ੍ਥਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਅਧਿਕਰਣੰ ਨਵੂਪਸਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਚੀਵਰਸਿਬ੍ਬਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਅਧਿਕਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਭੋਜਨਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਸਹਤ੍ਥਾ**ਤਿ ਕਾਯੇਨ ਵਾ ਕਾਯਪ੍ਪਟਿਬਦ੍ਧੇਨ ਵਾ ਨਿਸ੍ਸਗ੍ਗਿਯੇਨ ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਅਵਸੇਸਾਨੰ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣੀਯੰ ਦਦਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਅਗਾਰਿਕਸ੍ਸ ਖਾਦਨੀਯਭੋਜਨੀਯਦਾਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਯਾ ਪਨ ਦਾਪੇਤਿ ਨ ਦੇਤਿ, ਉਪਨਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ਦੇਤਿ, ਬਾਹਿਰਲੇਪੰ ਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਉਦਕਦਨ੍ਤਪੋਨਾ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਿਯੰ, ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਪਞ੍ਚ ਸਹਧਮ੍ਮਿਕੇ ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਸਹਤ੍ਥਾ ਦਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਭੋਜਨਦਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਆਵਸਥਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਆਵਸਥਚੀਵਰ**ਨ੍ਤਿ ''ਉਤੁਨਿਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤੂ''ਤਿ ਦਿਨ੍ਨਚੀਵਰੰ। **ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਦਿਵਸੇ ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਞਿਸ੍ਸਾ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾਪਿ ਉਤੁਨਿਯਾ ਅਦਤ੍ਵਾ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਆਵਸਥਚੀਵਰੰ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾਯ, ਪੁਨ ਪਰਿਯਾਯੇਨ ਵਾ, ਅਞ੍ਞਾਸੰ ਉਤੁਨੀਨੰ ਅਭਾਵੇਨ ਵਾ, ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨਨਟ੍ਠਚੀਵਰਿਕਾਯ ਵਾ, ਆਪਦਾਸੁ ਵਾ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਆਵਸਥਚੀਵਰਤਾ,

ਚਤੁਤ੍ਥਦਿਵਸਤਾ, ਧੋਵਿਤ੍ਵਾ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਨਂ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਆਵਸਥਚੀਵਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਆਵਸਥਵਿਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਆਵਸਥ**ਨ੍ਤਿ ਕਵਾਟਬਦ੍ਧਵਿਹਾਰਂ। **ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ**ਤਿ ਰਕ੍ਖਣਤ੍ਥਾਯ ਅਦਤ੍ਵਾ, ''ਇਦਂ ਜਗ੍ਗੇਯ੍ਯਾਸੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮੇਯ੍ਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਸਕਗਾਮਤੋ ਅਞ੍ਞਂ ਗਾਮਂ ਏਕਰਤ੍ਤਿਵਾਸਤ੍ਥਾਯਪਿ ਪਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯਾ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਵਸਥਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪਂ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰਂ ਪਠਮਪਾਦੇਨ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਦੁਤਿਯੇਨ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਆਵਸਥਂ ਅਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾ ਚਾਰਿਕਂ ਪਕ੍ਕਮਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਕਵਾਟਬਦ੍ਧੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਨ ਨਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤਸਞ੍ਞਾਯ, ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਟਿਜਗ੍ਗਿਕਂ ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਅਲਭਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਕਵਾਟਬਦ੍ਧਤਾ, ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਪਕ੍ਕਮਨਂ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਆਵਸਥਵਿਹਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾਪਰਿਯਾਪੁਣਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜ**ਨ੍ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਬਾਹਿਰਕਂ ਅਨਤ੍ਥਸਂਹਿਤਂ ਹਤ੍ਥਿਅਸ੍ਸਰਥਧਨੁਥਰੁਸਿਪ੍ਪਆਥਬ੍ਬਣਖਿਲਨਵਸੀਕਰਣਸੋਸਾਪਨਮਨ੍ਤਾਗਦਪ੍ਪਯੋਗਾਦਿਭੇਦਂ ਪਰੂਪਘਾਤਕਰਂ ਵਿਜ੍ਜਂ। **ਪਰਿਯਾਪੁਣੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਯਸ੍ਸ ਕਸ੍ਸਚਿ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਤਂ ਪਦਾਦਿਵਸੇਨ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨ੍ਤਿਯਾ ਪਦਗਣਨਾਯ ਚੇਵ ਅਕ੍ਖਰਗਣਨਾਯ ਚ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ।

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾਪਰਿਯਾਪੁਣਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾਵਾਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਵਾਚੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਪਦਂ ਵਿਸੇਸੋ। ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਚੇਵ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਚ ਆਰਬ੍ਭ ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਂ ਪਰਿਯਾਪੁਣਨਵਾਚਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਲੇਖੇ, ਧਾਰਣਾਯ ਚ, ਗੁਤ੍ਤਤ੍ਥਾਯ ਚ ਯਕ੍ਖਪਰਿਤ੍ਤਨਾਗਮਣ੍ਡਲਾਦਿਕੇ ਸਬ੍ਬਪਰਿਤ੍ਤੇ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਤਾ, ਪਰਿਯਾਪੁਣਨਵਾਚਨਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਤਿਰਚ੍ਛਾਨਵਿਜ੍ਜਾਵਾਚਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਵਗ੍ਗੋ ਪਞ੍ਚਮੋ।

੬. ਆਰਾਮਵਗ੍ਗੋ

੧. ਆਰਾਮਪਵਿਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਆਰਾਮਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੰ ਆਰਾਮ**ਨ੍ਤਿ ਯਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੂ ਰੁਕ੍ਖਮੂਲੇਪਿ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਤੰ ਪਦੇਸੰ। **ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਸਾਮਣੇਰਆਰਾਮਿਕੇਸੁ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ, ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਆਰਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੰ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯਾ ਪਠਮਪਾਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਦੁਤਿਯਪਾਦੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਆਰਾਮੰ ਪਵਿਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ‘‘ਸਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ’’ਤਿ ਚ ‘‘ਜਾਨੰ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕ’’ਨ੍ਤਿ ਚ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯੋ, ਸਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਵੇਮਤਿਕਾਯ, ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਸਞ੍ਞਾਯ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਾਯ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਤਸ੍ਮਿੰ ਪਨ ਦੁਵਿਧੇਪਿ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕਸਞ੍ਞਾਯ, ਸਨ੍ਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਆਪੁਚ੍ਛਾ ਪਵਿਸਨ੍ਤਿਯਾ, ਪਠਮਪ੍ਪਵਿਟ੍ਠਾਨੰ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨੰ ਸੀਸੰਨੁਲੋਕਿਕਾਯ, ਯਤ੍ਥ ਵਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ, ਤਤ੍ਥ ‘‘ਤਾਸੰ ਸਨ੍ਤਿਕੰ ਗਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ ਸਞ੍ਞਾਯ, ਆਰਾਮੇਨ ਵਾ ਮਗ੍ਗੋ ਹੋਤਿ, ਤੇਨ ਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਾਰਾਮਤਾ , ਸਭਿਕ੍ਖੁਕਸਞ੍ਞਿਤਾ, ਵੁਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਮਉਟ੍ਠਾਨੰ, ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯੰ, ਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖੰ, ਸਚਿਤ੍ਤਕੰ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜੰ, ਕਾਯਕਮ੍ਮੰ, ਵਚੀਕਮ੍ਮੰ, ਤਿਚਿਤ੍ਤੰ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਆਰਾਮਪਵਿਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਭਿਕ੍ਖੁਅਕ੍ਕੋਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਅਕ੍ਕੋਸੇਯਜਾ**ਤਿ ਦਸਨ੍ਨੰ ਅਕ੍ਕੋਸਵਤ੍ਥੂਨੰ ਅਞ੍ਞਤਰੇਨ ਸਮ੍ਮੁਖਾ ਵਾ ਪਰਮ੍ਮੁਖਾ ਵਾ ਅਕ੍ਕੋਸੇਯਜ। **ਪਰਿਭਾਸੇਯਜਾ**ਤਿ ਭਯਮਸ੍ਸ ਉਪਦੰਸੇਯਜ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਏਵੰ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਵੇਸਾਲਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਆਯਸ੍ਮਨ੍ਤੰ ਉਪਾਲਿਂ ਅਕ੍ਕੋਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਤ੍ਥਧਮ੍ਮਅਨੁਸਾਸਨਿਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਾਯ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਤਾ, ਅਕ੍ਕੋਸਨਪਰਿਭਾਸਨੰ, ਅਤ੍ਥਪੁਰੇਕ੍ਖਾਰਤਾਦੀਨੰ ਅਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਅਕ੍ਕੋਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਗਣਪਰਿਭਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਚਣ੍ਡਿਕਤਾ**ਤਿ ਕੁਦ੍ਧਾ। **ਗਣ**ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੰ। **ਪਰਿਭਾਸੇਯਜਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ‘‘ਬਾਲਾ ਏਤਾ ਅਬਜਤ੍ਤਾ ਏਤਾ, ਨੇਤਾ ਜਾਨਨ੍ਤਿ ਕਮ੍ਮੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਦੋਸੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ ਕਮ੍ਮਵਿਪਤ੍ਤਿੰ ਵਾ’’ਤਿ ਏਵੰ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਗਣੰ ਪਰਿਭਾਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਵਾ ਏਕੰ ਵਾ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨੰ ਵਾ ਪਰਿਭਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਸੇਸੰ ਦੁਤਿਯਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਗਣਪਰਿਭਾਸਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਪਵਾਰਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਗਣਭੋਜਨੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ **ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ**, ਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ **ਪਵਾਰਿਤਾ** ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। **ਪਾਚਿਤ੍ତਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਯਾਗੁਞ੍ਚੇਵ ਸੇਸਾਨਿ ਚ ਤੀਣਿ ਕਾਲਿਕਾਨਿ ਅਞ੍ਞਂ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਆਮਿਸਂ ਅਜ੍ਝੋਹਰਣਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਯਾ ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤੀਣਿ ਕਾਲਿਕਾਨਿ ਆਹਾਰਤ੍ਥਾਯ ਪਟਿਗ੍ਗਣ੍ਹਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਅਜ੍ਝੋਹਰਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਯਾ ਪਨ ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਅਪ੍ਪਵਾਰਿਤਾ ਯਾਗੁਂ ਪਿਵਤਿ, ਸਾਮਿਕੇ ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤੀਣਿ ਕਾਲਿਕਾਨਿ ਸਤਿ ਪਚ੍ਚਯੇ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾ ਵਾ ਪਵਾਰਿਤਾ ਵਾ ਤਂ ਉਭਯਂ ਵਾ, ਪੁਰੇਭਤ੍ਤਂ ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸ੍ਸ ਆਮਿਸਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੋ, ਸਾਮਿਕਾਨਂ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਅਦ੍ਧਾਨਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਨਿਮਨ੍ਤਿਤਾਯ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵਤੋ ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਂ, ਪਵਾਰਿਤਾਯ ਕਪ੍ਪਿਯਂ ਕਾਰੇਤ੍ਵਾਪਿ ਅਕਾਰੇਤ੍ਵਾਪਿ ਪਰਿਭੁਞ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਆਪਤ੍ਤਿਸਮ੍ਭਵਤੋ ਸਿਯਾ ਕਿਰਿਯਂ, ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਪਵਾਰਿਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਨੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ ਕੁਲੇ ਮਚ੍ਛਰੋ ਕੁਲਮਚ੍ਛਰੋ, ਕੁਲਮਚ੍ਛਰੋ ਏਤਿਸ੍ਸਾ ਅਤ੍ਥਿ, ਕੁਲਂ ਵਾ ਮਚ੍ਛਰਾਯਤੀਤਿ **ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਨੀ। ਅਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਯਾ ਈਦਿਸੀ ਭਵੇਯ੍ਯ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਤਸ੍ਸਾ ''ਯਂ ਕੁਲਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਪਚ੍ਚਯੇ ਦਾਤੁਕਾਮਂ, ਕਥਂ ਨਾਮ ਤਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਨ ਗਚ੍ਛੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕੁਲਸ੍ਸ, ''ਕਥਂ ਨਾਮ ਇਮੇ ਤਾਸਂ ਕਿਞ੍ਚਿ ਨ ਦਜ੍ਜੇਯ੍ਯੁ''ਨ੍ਤਿ ਕੁਲਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਵਣ੍ਣਂ ਭਾਸਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਾਯਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਅਮਚ੍ਛਰਾਯਿਤ੍ਵਾ ਸਨ੍ਤਂਯੇਵ ਆਦੀਨਵਂ ਆਚਿਕ੍ਖਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਅਲਾਭਕਾਮਤਾ, ਕੁਲਸ੍ਸ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਨਂ ਵਾ ਸਨ੍ਤਿਕੇ ਕੁਲਸ੍ਸ ਅਵਣ੍ਣਭਣਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਕੁਲਮਚ੍ਛਰਿਨੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਅਭਿਕ੍ਖੁਕਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ ਸਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨੁਪਸ੍ਸਯਤੋ ਅਦ੍ਧਯੋਜਨਬ੍ਭਨ੍ਤਰੇ ਓਵਾਦਦਾਯਕਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਨ ਵਸਨ੍ਤਿ, ਮਗ੍ਗੋ ਵਾ ਅਖੇਮੋ ਹੋਤਿ ਨ ਸਕ੍ਕਾ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ ਗਨ੍ਤੁਂ , ਅਯਂ **ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੋ** ਨਾਮ **ਆਵਾਸੋ**। ਤਤ੍ਥ ''ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਸੇਨਾਸਨਪਞ੍ਞਾਪਨਪਾਨੀਯਉਪਟ੍ਠਾਪਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ ਦੁਕ੍ਕਟਂ , ਸਹ ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਸਙ੍ਖੇਪੋ, ਵਿਤ੍ਥਾਰੋ ਪਨ ਸਮਨ੍ਤਪਾਸਾਦਿਕਾਯਂ (ਪਾਚਿ॰ ਅਟ੍ਠ॰ ੧੪੪ ਆਦਯੋ) ਵੁਤ੍ਤੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਅਭਿਕ੍ਖੁਕੇ ਆਵਾਸੇ ਵਸ੍ਸਂ ਵਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਯਤ੍ਥ ਪਨ ਵਸ੍ਸੂਪਗਤਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਪਕ੍ਕਨ੍ਤਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤਿ ਵਿਬ੍ਭਨ੍ਤਾ ਵਾ ਕਾਲਙ੍ਕਤਾ ਵਾ ਪਕ੍ਖਸਙ੍ਕਨ੍ਤਾ ਵਾ ਤਤ੍ਥ ਵਸਨ੍ਤਿਯਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਭਿਕ੍ਖੁਕਾਵਾਸਤਾ, ਵਸ੍ਸੂਪਗਮਨਂ, ਅਰੁਣੁਗ੍ਗਮਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਅਭਿਕ੍ਖੁਕਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਅਪਵਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ ਵ**ਸ੍ਸਂਵੁਟ੍ਠਾ**ਤਿ ਪੁਰਿਮਂ ਵਾ ਪਚ੍ਛਿਮਂ ਵਾ ਤੇਮਾਸਂ ਵੁਟ੍ਠਾ। **ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ**ਤਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ ਚੇਵ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੇ ਚ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯਕਥਾ – ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇਯੇਵ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਸੁਣਾਤੁ ਮੇ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘੋ, ਅਜ੍ਜ ਪਵਾਰਣਾ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੀ, ਯਦਿ ਸਙ੍ਘਸ੍ਸ ਪਤ੍ਤਕਲ੍ਲਂ, ਸਙ੍ਘੋ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਵਾ, ''ਤੇਵਾਚਿਕਂ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਤੇਵਾਚਿਕਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਵਾ, ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ ''ਦ੍ਵੇਵਾਚਿਕਂ, ਏਕਵਾਚਿਕਂ, ਸਮਾਨਵਸ੍ਸਿਕਂ ਪਵਾਰੇਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਏਵਂ ਦ੍ਵੇਵਾਚਿਕਾਦਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਵਾ ਠਪੇਤ੍ਵਾ ਸਬ੍ਬਸਙ੍ਗਾਹਿਕਞ੍ਞਤ੍ਤਿ ਚੇ ਠਪਿਤਾ, ''ਸਙ੍ਘਂ, ਅਯ੍ਯੇ, ਪਵਾਰੇਮਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਵਦਨ੍ਤੁ ਮਂ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੨੭) ਏਵਂ ਸਕਿਂ ਵਾ, ''ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘਂ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ, ਅਯ੍ਯੇ, ਸਙ੍ਘਂ...ਪੇ॰... ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਦ੍ਵਤ੍ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਾ ਵਤ੍ਵਾ ਪਟਿਪਾਟਿਯਾ ਪਵਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਤੇਵਾਚਿਕਾਯ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਵਚਨਂ ਨ ਹਾਪੇਤਬ੍ਬਂ, ਦ੍ਵੇਵਾਚਿਕਾਦੀਸੁ ਵਡ੍ਢੇਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਹਾਪੇਤੁਂ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਏਵਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੇ ਪਵਾਰੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਏਕਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਕ੍ਖਨ੍ਧਕੇ (ਚੂਲ਼ਵ॰ ੪੨੭) ਵੁਤ੍ਤੇਨ ਞਤ੍ਤਿਦੁਤਿਯਕਮ੍ਮੇਨ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਸ੍ਸਤ੍ਥਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਵਾਰੇਤੁਂ ਸਮ੍ਮਨ੍ਨਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਾਯ ਸਮ੍ਮਤਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਪਨ੍ਨਰਸੇ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਆਦਾਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਉਪਸਙ੍ਕਮਿਤ੍ਵਾ ਏਕਂਸਂ ਉਤ੍ਤਰਾਸਙ੍ਗਂ ਕਰਿਤ੍ਵਾ ਅਞ੍ਜਲਿਂ ਪਗ੍ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਮਸ੍ਸ ਵਚਨੀਯੋ ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਅਯ੍ਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਵਾਰੇਤਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਵਦਤਾਯ੍ਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਤਿ, ਦੁਤਿਯਮ੍ਪਿ ਅਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਤਤਿਯਮ੍ਪਿ ਅਯ੍ਯ...ਪੇ॰... ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਪਵਾਰੇਤਬ੍ਬਂ।

ਸਚੇ ਪਞ੍ਚਵਗ੍ਗੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ ਨ ਪੂਰਤਿ, ਚਤੂਹਿ ਵਾ ਤੀਹਿ ਵਾ ਗਣਞ੍ਞਤ੍ਤਿਂ ਠਪੇਤ੍ਵਾ, ਦ੍ਵੀਹਿ ਵਿਨਾ ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਅਞ੍ਞਮਞ੍ਞਂ ਪਵਾਰੇਤਬ੍ਬਂ। ਏਕਾਯ ''ਅਜ੍ਜ ਮੇ ਪਵਾਰਣਾ''ਤਿ ਅਧਿਟ੍ਠਾਤਬ੍ਬਂ।

ਵਿਹਾਰਂ ਪਨ ਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਵਦਤਾਯ੍ਯ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਚ, ''ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘਂ ਪਵਾਰੇਮਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਵਦਤੁ ਮਂ, ਅਯ੍ਯ, ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚ ਏਵਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਸਚੇ ਭਿਕ੍ਖੁਸਙ੍ਘੋ ਨ ਪੂਰਤਿ, ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਅਯ੍ਯ, ਅਯ੍ਯੇ ਪਵਾਰੇਤਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਵਦਨ੍ਤੁ ਅਯ੍ਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚ, ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘੋ, ਅਯ੍ਯ, ਅਯ੍ਯਂ ਪਵਾਰੇਤਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਵਦਤਾਯ੍ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਸਙ੍ਘਂ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਤੀ''ਤਿ ਚ ਏਵਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਂ।

ਉਭਿਨ੍ਨਂ ਅਪਰਿਪੂਰਿਯਾ ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਅਯ੍ਯਾ, ਅਯ੍ਯੇ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਵਦਨ੍ਤਾਯ੍ਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਚ, ''ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ, ਅਯ੍ਯ, ਅਯ੍ਯਂ ਪਵਾਰੇਨ੍ਤਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ ਪਰਿਸਙ੍ਕਾਯ ਵਾ, ਵਦਤਾਯ੍ਯੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤਿਯੋ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਨ੍ਤੀ''ਤਿ ਚ, ''ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਅਯ੍ਯੇ ਪਵਾਰੇਮਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ...ਪੇ॰... ਵਦਨ੍ਤੁ ਮਂ, ਅਯ੍ਯਾ, ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਚ, ''ਅਹਂ, ਅਯ੍ਯ, ਅਯ੍ਯਂ ਪਵਾਰੇਮਿ ਦਿਟ੍ਠੇਨ ਵਾ ਸੁਤੇਨ ਵਾ...ਪੇ॰... ਵਦਤੁ ਮਂ, ਅਯ੍ਯੋ, ਅਨੁਕਮ੍ਪਂ ਉਪਾਦਾਯ, ਪਸ੍ਸਨ੍ਤੀ

ਪਟਿਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਚ ਏৱਂ ਤਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਂ ৱਤ੍ਤਬ੍ਬਂ। ਸਬ੍ਬਾਹੇৱ ਹਿ ਇਮਿਨਾ ਨਯੇਨ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਪৱਾਰਿਤਾ ਹੋਤਿ, ਯਾ ਪਨ ৱਸ੍ਸਂৱੁਟ੍ਠਾ ‘‘ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਏৱਂ ਨ ਪৱਾਰੇਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਪਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਸਹ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੇਨ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾৱਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ৱਸ੍ਸਂ ৱਸਿਤ੍ৱਾ ਨ ਪৱਾਰਣਾৱਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ ਪਨ ਸਤਿ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ৱਾ ਭਿਕ੍ਖੂ ਅਲਭਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ৱਸ੍ਸਂৱੁਟ੍ਠਤਾ, ਨ ਉਭਤੋਸਙ੍ਘੇ ਪৱਾਰਣਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾৱੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਅਪৱਾਰਣਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦৱਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਓৱਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦৱਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਓৱਾਦਾਯਾ**ਤਿ ਗਰੁਧਮ੍ਮਸ੍ਸৱਨਤ੍ਥਾਯ। **ਸਂৱਾਸਾਯਾ**ਤਿ ਉਪੋਸਥਪੁਚ੍ਛਨਤ੍ਥਾਯ ਚੇৱ ਪৱਾਰਣਤ੍ਥਾਯ ਚ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ‘‘ਏਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਨ ਗਚ੍ਛਾਮੀ’’ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਕ੍ਕੇਸੁ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਓৱਾਦਾਯ ਅਗਮਨৱਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ ਪਨ ਸਤਿ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ৱਾ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਅਲਭਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਓৱਾਦਸਂৱਾਸਾਨਂ ਅਤ੍ਥਾਯ ਅਗਮਨਂ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾৱੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ৱੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਅਕਿਰਿਯਂ, ਦੁਕ੍ਖৱੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਓৱਾਦਸਿਕ੍ਖਾਪਦৱਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਓৱਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦৱਣ੍ਣਨਾ

ਨৱਮੇ **ਅਨ੍ৱਦ੍ਧਮਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਦ੍ਧਮਾਸੇ ਅਦ੍ਧਮਾਸੇ। **ਉਪੋਸਥਪੁਚ੍ਛਕ**ਨ੍ਤਿ ਉਪੋਸਥਪੁਚ੍ਛਨਂ। **ਓৱਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨ**ਨ੍ਤਿ ਓৱਾਦਤ੍ਥਾਯ ਉਪਸਙ੍ਕਮਨਂ। **ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਨ੍ਤਿਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਤੇਰਸੇ ৱਾ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੇ ৱਾ ਆਰਾਮਂ ਗਨ੍ਤ੍ৱਾ ‘‘ਅਯਂ ਉਪੋਸਥੋ ਚਾਤੁਦ੍ਦਸੋ ਪਨ੍ਨਰਸੋ’’ਤਿ ਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਉਪੋਸਥਦਿৱਸੇ ਨਿਦਾਨৱਣ੍ਣਨਾਯਂ ৱੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਓৱਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਂ ਯਾਚਿਤਬ੍ਬਂ। ਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ৱੁਤ੍ਤਪ੍ਪਕਾਰੇ ਕਾਲੇ ਤਦੁਭਯਂ ਨ ਕਰੋਤਿ, ਸਾ ਤਂ ਅਤਿਕ੍ਕਾਮੇਤਿ ਨਾਮ, ਤਸ੍ਸਾ ‘‘ਉਪੋਸਥਮ੍ਪਿ ਨ ਪੁਚ੍ਛਿਸ੍ਸਾਮਿ, ਓৱਾਦਮ੍ਪਿ ਨ ਯਾਚਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਧੁਰਂ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾৱਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਉਪੋਸਥਓৱਾਦਾਨਂ ਅਪੁਚ੍ਛਨਅਯਾਚਨৱਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ , ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ ਅਟ੍ਠਮਸਦਿਸਾਯੇৱ। ਉਪੋਸਥੋৱਾਦਾਨਂ ਅਪੁਚ੍ਛਨਅਯਾਚਨਾਯਂ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾৱੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ৱੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਓৱਾਦੂਪਸਙ੍ਕਮਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦৱਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਪਸਾਖੇਜਾਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦৱਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਪਸਾਖੇ**ਤਿ ਨਾਭਿਯਾ ਹੇਟ੍ਠਾ ਜਾਣੁਮਣ੍ਡਲਾਨਂ ਉਪਰਿਪਦੇਸੇ। ਤਤੋ ਹਿ ਯਸ੍ਮਾ ਰੁਕ੍ਖਸ੍ਸ ਸਾਖਾ ৱਿਯ ਉਭੋ ਊਰੂ ਪਭਿਜ੍ਜਿਤ੍ৱਾ ਗਤਾ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੋ ‘‘ਪਸਾਖੋ’’ਤਿ ৱੁਚ੍ਚਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਪਸਾਖੇ। **ਗਣ੍ਡ**ਨ੍ਤਿ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਗਣ੍ਡਂ। **ਰੁਧਿਤ**ਨ੍ਤਿ ৱਣਂ। **ਭੇਦਾਪੇਯ੍ਯ** ৱਾਤਿਆਦੀਸੁ ਸਚੇ ‘‘ਭਿਨ੍ਦ ਫਾਲੇਹੀ’’ਤਿ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਸੋ ਚ ਤਥੇৱ ਕਰੋਤਿ, ਛ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ ਛ ਚ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ। ਅਥਾਪਿ

‘‘ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਏਤ੍ਥ ਕਤ੍ਤਬ੍ਬਂ, ਤਂ ਸਬ੍ਬਂ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਏਵਂ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਸੋ ਚ ਸਬ੍ਬਾਨਿਪਿ ਭੇਦਨਾਦੀਨਿ ਕਰੋਤਿ, ਏਕਵਾਚਾਯ ਛ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ ਛ ਚ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾਨਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਭੇਦਨਾਦੀਸੁ ਏਕਂਯੇਵ ‘‘ਇਦਂ ਨਾਮ ਕਰੋਹੀ’’ਤਿ ਆਣਾਪੇਤਿ, ਸੋ ਚ ਸਬ੍ਬਾਨਿ ਕਰੋਤਿ। ਯਂ ਆਣਤ੍ਤਂ, ਤਸ੍ਸੇਵ ਕਰਣੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਅਞ੍ਞਤਰਂ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਸਾਖੇ ਜਾਤਂ ਗਣ੍ਡਂ ਪੁਰਿਸੇਨ ਭੇਦਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞੂ ਵਾ ਯਂਕਿਞ੍ਚਿ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਏਵਂ ਕਰੋਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਸਾਖੇ ਜਾਤਤਾ, ਅਨਪਲੋਕਨਂ, ਦੁਤਿਯਿਕਾਭਾਵੋ, ਪੁਰਿਸੇਨ ਭੇਦਾਦੀਨਂ ਕਾਰਾਪਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਪਸਾਖੇਜਾਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਆਰਾਮਵਗ੍ਗੋ ਛਟ੍ਠੋ।

੭. ਗਬ੍ਭਿਨੀਵਗ੍ਗੋ

੧. ਗਬ੍ਭਿਨੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਗਬ੍ਭਿਨਿਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **“ਗਬ੍ਭਿਨੀ”**ਤਿ ਜਾਨਿਤ੍ਵਾ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਗਣਪਰਿਯੇਸਨਾਦੀਸੁ ਚ ਞਤ੍ਤਿਕਮ੍ਮਵਾਚਾਦ੍ਵਯੇ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਗਬ੍ਭਿਨਿਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਗਬ੍ਭਿਨਿਯਾ ਵੇਮਤਿਕਾਯ ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਯਾ ਗਬ੍ਭਿਨਿਸਞ੍ਞਾਯ ਚੇਵ ਵੇਮਤਿਕਾਯ ਚ ਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਉਭੋਸੁ ਅਗਬ੍ਭਿਨਿਸਞ੍ਞਾਯ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਗਬ੍ਭਿਨਿਤਾ, ‘ਗਬ੍ਭਿਨੀ’ਤਿ ਜਾਨਨਂ, ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਗਬ੍ਭਿਨੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਪਾਯਨ੍ਤੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਪਾਯਨ੍ਤਿ**ਨ੍ਤਿ ਥਞ੍ਞਂ ਪਾਯਮਾਨਂ, ਯਂ ਪਾਯੇਤਿ, ਤਸ੍ਸ ਮਾਤਾ ਵਾ, ਧਾਤਿ ਵਾ। ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤਮੇਵੇਤ੍ਥ ਵਿਸੇਸੋ, ਸੇਸਂ ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਪਾਯਨ੍ਤੀਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨੀ**ਤਿ ਪਵਾਰਣਾਵਸੇਨ ਦ੍ਵੇ ਸਂਵਚ੍ਛਰਾਨਿ। **ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੂ**ਤਿ ਪਾਣਾਤਿਪਾਤਾਵੇਰਮਣਿਆਦੀਸੁ ਵਿਕਾਲਭੋਜਨਾਵੇਰਮਣਿਪਰਿਯੋਸਾਨੇਸੁ ਛਸੁ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ। **ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖ**ਨ੍ਤਿ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਚਿ॰ ੧੦੭੭) ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਅਦਿਨ੍ਨਸਿਕ੍ਖਂ ਵਾ ਕੁਪਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਵਾ। **ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਯ**ਜਾਤਿ ਤੇਸੁ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਨਤੋ, ਤੇ ਵਾ ਸਿਕ੍ਖਾਸਙ੍ਖਾਤੇ

ਧਮ੍ਮੇ ਮਾਨਨਤੋ ਏਵੰਲਦ੍ਧਨਾਮਂ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਂ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਯ੍ਯ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਰੂਪਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਅਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮੇ ਤਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਛਸੁ ਧਮ੍ਮੇਸੁ ਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ ਅਸਿਕ੍ਖਿਤਸਿਕ੍ਖਤਾ, ਧਮ੍ਮਕਮ੍ਮਤਾ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵਾਤਿ।

ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤ**ਨ੍ਤਿ ਯਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਨੁਮਸੋ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਮਾਲ਼ਕੇਪਿ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਚਿ॰ ੧੦੮੬) ਵੁਤ੍ਤਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਸਮ੍ਮੁਤਿ ਨ ਦਿਨ੍ਨਾ ਹੋਤਿ, ਤਂ ਇਮਾ ਦ੍ਵੇਪਿ **ਮਹਾਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ** ਨਾਮ। ਇਧ ਸਙ੍ਘੇਨ ਸਮ੍ਮਤਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸਂ ਤਤਿਯੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਂ ਹੋਤੀਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਮਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਪਠਮਗਿਹਿਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਗਿਹਿਗਤ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਰਿਸਨ੍ਤਰਗਤਂ, ਇਧਾਪਿ ਇਦਂ ਵਤ੍ਥੁਮਤ੍ਤਮੇਵ ਵਿਸੇਸੋ। ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਞ੍ਚ ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਸਞ੍ਞਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ, ਸਾ ਪਨ ਅਨੁਪਸਮ੍ਪਨ੍ਨਾਵ ਹੋਤਿ। ਸੇਸਂ ਪਠਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਪਠਮਗਿਹਿਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬-੭. ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਗਿਹਿਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ ਸਬ੍ਬਂ ਤਤਿਯੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨ। ਸਤ੍ਤਮੇਪਿ ਸਬ੍ਬਂ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਦੁਤਿਯਤਤਿਯਗਿਹਿਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮. ਪਠਮਸਹਜੀਵਿਨਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮੇ **ਸਹਜੀਵਿਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਸਦ੍ਧਿਵਿਹਾਰਿਨਿਂ। **ਨੇਵ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਯਂ ਉਦ੍ਦੇਸਾਦੀਹਿ ਨਾਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹੇਯ੍ਯ। **ਨ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ''ਇਮਿਸ੍ਸਾ, ਅਯ੍ਯੇ, ਉਦ੍ਦੇਸਾਦੀਨਿ ਦੇਹੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਨ ਅਞ੍ਞਾਯ ਅਨੁਗ੍ਗਣ੍ਹਾਪੇਯ੍ਯ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਧੁਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਰੂਪੇ ਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਸੇਸਮੇਤ੍ਥ ਤੁਵਟ੍ਟਵਗ੍ਗੇ ਦੁਕ੍ਖਿਤਸਹਜੀਵਿਨਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਪਠਮਸਹਜੀਵਿਨਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿ**ਨ੍ਤਿ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤਂ ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਂ ਯਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦਿਤਾ, ਤਂ ਉਪਜ੍ਝਾਯਿਨਿਨ੍ਤਿ ਅਤ੍ਥੋ। **ਨਾਨੁਬਨ੍ਧੇਯਜਾ**ਤਿ ਚੁਣ੍ਣੇਨ ਮਤ੍ਤਿਕਾਯ ਦਨੁਕਟ੍ਠੇਨ ਮੁਖੋਦਕੇਨਾਤਿ ਏਵਂ ਤੇਨ ਤੇਨ ਕਰਣੀਯੇਨ ਨ ਉਪਟ੍ਠਹੇਯਜ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਿਸ੍ਸਨ੍ਤਿ ਧੁਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਬਾਲਂ ਪਨ ਅਲਜ੍ਜਿਨਿਂ ਵਾ ਅਨਨੁਬਨ੍ਧਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤਪ੍ਪਵਤ੍ਤਿਨਿਤਾ, ਦ੍ਵੇ ਵਸ੍ਸਾਨਿ ਅਨਨੁਬਨ੍ਧਨੇ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਠਮਪਾਰਾਜਿਕਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਅਕਿਰਿਯਂ, ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਨਾਨੁਬਨ੍ਧਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਦੁਤਿਯਸਹਜੀਵਿਨਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਨੇਵ ਵੂਪਕਾਸੇਯਜਾ**ਤਿ ਨ ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛੇਯਜ। **ਨ ਵੂਪਕਾਸਾਪੇਯਜਾ**ਤਿ ''ਇਮਂ, ਅਯਜੇ, ਗਹੇਤ੍ਵਾ ਗਚ੍ਛਾਹੀ''ਤਿ ਅਞ੍ਞਂ ਨ ਆਣਾਪੇਯਜ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਧੁਰੇ ਨਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਮਤ੍ਤੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਸਹਜੀਵਿਨਿਯਾ ਅਵੂਪਕਾਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਸਤਿ ਪਨ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਦੁਤਿਯਿਕਂ ਅਲਭਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ , ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸਹਜੀਵਿਨਿਤਾ, ਵੂਪਕਾਸਵੂਪਕਾਸਾਪਨੇ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਤਥਾਰੂਪਪ੍ਪਚ੍ਚਯਾ ਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਦੁਤਿਯਸਹਜੀਵਿਨਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਗਬ੍ਭਿਨੀਵਗ੍ਗੋ ਸਤ੍ਤਮੋ।

੮. ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਵਗ੍ਗੋ

੧-੨-੩. ਪਠਮਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮਦੁਤਿਯਤਤਿਯਾਨਿ ਤੀਹਿ ਗਿਹਿਗਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਹਿ ਸਦਿਸਾਨੇਵ। ਯਾ ਪਨ ਤਾ ਸਬ੍ਬਪਠਮਾ ਦ੍ਵੇ ਮਹਾਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ, ਤਾ ਅਤਿਕ੍ਕਨ੍ਤਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਾਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ। ਤਾ ਹਿ ਗਿਹਿਗਤਾ ਵਾ ਹੋਨ੍ਤੁ, ਅਗਿਹਿਗਤਾ ਵਾ, ਸਮ੍ਮੁਤਿਕਮ੍ਮਾਦੀਸੁ ''ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ''ਇਚ੍ਚੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ, ''ਗਿਹਿਗਤਾ''ਤਿ ਵਾ ''ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ''ਤਿ ਵਾ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਗਿਹਿਗਤਾਯ ਦਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਏਕਾਦਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਦਤ੍ਵਾ ਤੇਰਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਕਾਤਬ੍ਬਾ, ਦ੍ਵਾਦਸਤੇਰਸਚੁਦ੍ਦਸਪਨ੍ਨਰਸਸੋਲ਼ਸਸਤ੍ਤਰਸਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਂ ਦਤ੍ਵਾ ਵੀਸਤਿਵਸ੍ਸਕਾਲੇ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾ ਕਾਤਬ੍ਬਾ। ਅਟ੍ਠਾਰਸਵਸ੍ਸਕਾਲਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਚ ਪਨਾਯਂ ''ਗਿਹਿਗਤਾ''ਤਿਪਿ ''ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ''ਤਿਪਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਯਾ ਪਨਾਯਂ ''ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ''ਤਿ ਵੁਤ੍ਤਾ ਸਾਮਣੇਰੀ , ਸਾ ''ਗਿਹਿਗਤਾ''ਤਿ ਨ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ, ''ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾ''ਇਚ੍ਚੇਵ ਵਤ੍ਤਬ੍ਬਾ। ਸਿਕ੍ਖਾਸਮ੍ਮੁਤਿਦਾਨਵਸੇਨ ਪਨ ਸਬ੍ਬਾਪਿ ''ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾ''ਤਿ ਵਤ੍ਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤੀਤਿ।

ਪਠਮਕੁਮਾਰਿਭੂਤਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ**ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਵਸੇਨ ਅਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਾ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਦੁਕ੍ਕਟਾਨਿ ਅਨ੍ਤਰਾ, ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ।

ਊਨਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਸਙ੍ਘੇਨ ਅਸਮ੍ਮਤਾ**ਤਿ ਯਸ੍ਸਾ ਸਙ੍ਘੇਨ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਚਿ॰ ੧੧੩੨) ਵੁਤ੍ਤਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿ ਨ ਦਿਨ੍ਨਾ। ਸੇਸੰ ਉਭਯਤ੍ਥਾਪਿ ਮਹਾਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਦ੍ਵਯਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਪਰਿਪੁਣ੍ਣਦ੍ਵਾਦਸਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਅਲੰ ਤਾਵ ਤੇ ਅਯਜੇ ਵੁਟ੍ਠਾਪਿਤੇਨਾਤਿ ਵੁਚ੍ਚਮਾਨਾ**ਤਿ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਯਾਚਿਤਾਯ ਸਙ੍ਘੇਨ ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਪਿਤ੍ਵਾ ''ਯਸ੍ਮਾ ਬਾਲਾ ਅਬ੍ਯਤ੍ਤਾ ਚ ਅਲਜ੍ਜਿਨੀ ਚ ਹੋਤਿ, ਤਸ੍ਮਾ ਅਲੰ ਤਾਵ ਤੁਯ੍ਹੰ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦਿਤੇਨਾ''ਤਿ ਏਵੰ ਨਿਵਾਰੀਯਮਾਨਾ। **ਪਚ੍ਛਾ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮ**ਨ੍ਤਿ ਪਚ੍ਛਾ ਅਞ੍ਞਾਸੰ ਬ੍ਯਤ੍ਤਾਨੰ ਲਜ੍ਜਿਨੀਨੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿੰ ਦਿਯ੍ਯਮਾਨੰ ਦਿਸ੍ਵਾ ''ਅਹਮੇਵ ਨੂਨ ਬਾਲਾ''ਤਿਆਦੀਨਿ ਭਣਮਾਨਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਖੀਯੇਯ੍ਯ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮੰ ਆਪਜ੍ਜਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਚਣ੍ਡਕਾਲਿਂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵੰ ਖੀਯਨਧਮ੍ਮੰ ਆਪਜ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਪਕਤਿਯਾ ਛਨ੍ਦਾਦੀਨੰ ਵਸੇਨ ਕਰੋਨ੍ਤੀਨੰ ਖੀਯਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਮ੍ਮੁਤਿਯਾ ਯਾਚਨੰ, ਉਪਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਵਾ ਨ ਛਨ੍ਦਾਦਿਵਸੇਨ ਪਟਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਾਯ ''ਸਾਧੂ''ਤਿ ਪਟਿਸ੍ਸਵੋ, ਪਚ੍ਛਾਖੀਯਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦਿਨ੍ਨਾਦਾਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਦੁਕ੍ਖਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਖੀਯਨਧਮ੍ਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭-੮. ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਵੁਟ੍ਠਾਪਨਪਠਮਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਸਾ ਪਚ੍ਛਾ**ਤਿ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਯ ਯਾਚਿਯਮਾਨਾਯ ਸਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀ ਏਵੰ ਵਤ੍ਵਾ ਲਦ੍ਧੇ ਚੀਵਰੇ ਪਚ੍ਛਾ ਅਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ ''ਨੇਵ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮਿ , ਨ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਾਯ ਉਸ੍ਸੁਕ੍ਕੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਧੁਰੰ ਨਿਕ੍ਖਿਪੇਯ੍ਯ, ਤਸ੍ਸਾ ਸਹ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੇਨ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਨ੍ਤਿ। ਅਟ੍ਠਮੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਉਭਯਮ੍ਪਿ ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਏਤੇਸੁ ਵਤ੍ਥੂਸੁ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਦ੍ਵੀਸੁਪਿ ਸਤਿ ਅਨ੍ਤਰਾਯੇ, ਪਰਿਯੇਸਿਤ੍ਵਾ ਅਲਭਨ੍ਤਿਯਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਭਯਤ੍ਥ ''ਏਵਾਹੰ ਤੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਸ੍ਸਾਮੀ''ਤਿ ਪਟਿਞ੍ਞਾ, ਆਕਙ੍ਖਿਤਨਿਪ੍ਫਤ੍ਤਿ, ਪਚ੍ਛਾ ਧੁਰਨਿਕ੍ਖੇਪੋ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਸਮਨੁਭਾਸਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਵੁਟ੍ਠਾਪਨਪਠਮਦੁਤਿਯਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੯. ਸੋਕਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਨਵਮੇ **ਸੋਕਾਵਾਸ**ਨ੍ਤਿ ਸਙ੍ਕੇਤਂ ਕਤ੍ਵਾ ਆਗਚ੍ਛਮਾਨਾ ਪੁਰਿਸਾਨਂ ਅਨ੍ਤੋਸੋਕਂ ਪਵੇਸੇਤੀਤਿ ਸੋਕਾਵਾਸਾ, ਤਂ ਸੋਕਾਵਾਸਂ। ਅਥ ਵਾ ਘਰਂ ਵਿਯ ਘਰਸਾਮਿਕਾ ਅਯਮ੍ਪਿ ਪੁਰਿਸਸਮਾਗਮਂ ਅਲਭਮਾਨਾ ਸੋਕਂ ਆਵਿਸਤਿ, ਇਤਿ ਯਂ ਆਵਿਸਤਿ, ਸ੍ਵਾਸ੍ਸਾ ਆਵਾਸੋ ਹੋਤੀਤਿ ਸੋਕਾਵਾਸਾ। ਤੇਨੇਵਸ੍ਸ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਚਿ॰ ੧੧੬੦) ''ਸੋਕਾਵਾਸਾ ਨਾਮ ਪਰੇਸਂ ਦੁਕ੍ਖਂ ਉਪ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਸੋਕਂ ਆਵਿਸਤੀ''ਤਿ ਦ੍ਵਿਧਾ ਅਤ੍ਥੋ ਵੁਤ੍ਤੋ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵਰੂਪਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਉਪਜ੍ਝਾਯਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵਰੂਪਂ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਂ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ , ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੋਕਾਵਾਸਤਾ, ਜਾਨਨਂ, ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਗਬ੍ਭਿਨਿਵੁਟ੍ਠਾਪਨਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਸੋਕਾਵਾਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੦. ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦਸਮੇ **ਮਾਤਾਪਿਤੂਹੀ**ਤਿ ਵਿਜਾਤਮਾਤਰਾ ਚ ਜਨਕਪਿਤਰਾ ਚ। **ਸਾਮਿਕੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨ ਪਰਿਗ੍ਗਹਿਤਾ, ਤੇਨ। **ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤ**ਨ੍ਤਿ ਉਪਸਮ੍ਪਦਤ੍ਥਾਯ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਂ। ਦ੍ਵਿਕ੍ਖਤ੍ਤੁਞ੍ਹਿ ਭਿਕ੍ਖੁਨੀਹਿ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਬ੍ਬਂ, ਪਬ੍ਬਜ੍ਜਾਕਾਲੇ ਚ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਕਾਲੇ ਚ, ਭਿਕ੍ਖੂਨਂ ਪਨ ਸਕਿਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇਪਿ ਵਟ੍ਟਤਿ । ਤਸ੍ਮਾ ਯਾ ਉਪਸਮ੍ਪਦਾਕਾਲੇ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਉਪਸਮ੍ਪਾਦੇਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦਂ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਵੁਟ੍ਠਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ। ਅਪਲੋਕੇਤ੍ਵਾ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਤੇਸਂ ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਂ ਅਜਾਨਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਨਪਲੋਕਨਂ, ਅਤ੍ਥਿਭਾਵਜਾਨਨਂ, ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਸਮੁਟ੍ਠਾਨਂ, ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਂ, ਨੋਸਞ੍ਞਾਵਿਮੋਕ੍ਖਂ, ਅਚਿਤ੍ਤਕਂ, ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਂ, ਕਾਯਕਮ੍ਮਂ, ਵਚੀਕਮ੍ਮਂ, ਤਿਚਿਤ੍ਤਂ, ਤਿਵੇਦਨਨ੍ਤਿ।

ਅਨਨੁਞ੍ਞਾਤਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਾਦਸਮੇ **ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਪਾਰਿਵਾਸਿਯੇਨ ਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨ। ਤਤ੍ਥ ਚਤੁਬ੍ਬਿਧਂ ਪਾਰਿਵਾਸਿਯਂ ਪਰਿਸਪਾਰਿਵਾਸਿਯਂ ਰਤ੍ਤਿਪਾਰਿਵਾਸਿਯਂ ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਵਾਸਿਯਂ ਅਜ੍ਝਾਸਯਪਾਰਿਵਾਸਿਯਨ੍ਤਿ।

ਤਤ੍ਥ ਪਰਿਸਪਾਰਿਵਾਸਿਯਂ ਨਾਮ ਭਿਕ੍ਖੂ ਕੇਨਚਿਦੇਵ ਕਰਣੀਯੇਨ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਥ ਮੇਘੋ ਵਾ ਉਟ੍ਠਹਤਿ, ਉਸ੍ਸਾਰਣਾ ਵਾ ਕਰੀਯਤਿ, ਮਨੁਸ੍ਸਾ ਵਾ ਅਜ੍ਝੋਤ੍ਥਰਨ੍ਤਾ ਆਗਚ੍ਛਨ੍ਤਿ, ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਅਨੋਕਾਸਾ ਮਯਂ, ਅਞ੍ਞਤ੍ਰ ਗਚ੍ਛਾਮਾ''ਤਿ ਛਨ੍ਦਂ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜਿਤ੍ਵਾਵ ਉਟ੍ਠਹਨ੍ਤਿ, ਇਦਂ **ਪਰਿਸਪਾਰਿਵਾਸਿਯਂ** ਨਾਮ, ਕਿਞ੍ਚਾਪਿ ਪਰਿਸਪਾਰਿਵਾਸਿਯਂ, ਛਨ੍ਦਸ੍ਸ ਪਨ ਅਵਿਸ੍ਸਟ੍ਠਤ੍ਤਾ ਕਮ੍ਮਂ ਕਾਤੁਂ ਵਟ੍ਟਤਿ।

ਪੁਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ''ਉਪੋਸਥਾਦੀਨਿ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਰਤ੍ਤਿਂ ਸਨ੍ਨਿਪਤਿਤ੍ਵਾ ''ਯਾਵ ਸਬ੍ਬੇ ਸਨ੍ਨਿਪਤਨ੍ਤਿ, ਤਾਵ ਧਮ੍ਮਂ ਸੁਣਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ ਏਕਂ ਅਜ੍ਝੇਸਨ੍ਤਿ, ਤਸ੍ਮਿਂ ਧਮ੍ਮਕਥਂ ਕਥੇਨ੍ਤੇਯੇਵ ਅਰੁਣੋ ਉਗ੍ਗਚ੍ਛਤਿ। ਸਚੇ ''ਚਾਤੁਦ੍ਦਸਿਕਂ ਉਪੋਸਥਂ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ''ਤਿ

ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ‘‘ਪਨ੍ਨਰਸੋ’’ਤਿ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ੍ਨਰਸਿਕੰ ਕਾਤੁੰ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ, ਪਾਟਿਪਦੇ ਅਨੁਪੋਸਥੇ ਉਪੋਸਥੰ ਕਾਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ। ਅਞ੍ਞੰ ਪਨ ਸਙ੍ਘਕਿਚ੍ਚੰ ਕਾਤੁੰ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਦੰ **ਰਤ੍ਤਿਪਾਰਿਵਾਸਿਯੰ** ਨਾਮ।

ਪੁਨ ਭਿਕ੍ਖੂ ‘‘ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਅਬ੍ਭਾਨਾਦਿਸਙ੍ਘਕਮ੍ਮੰ ਕਰਿਸ੍ਸਾਮਾ’’ਤਿ ਸਨ੍ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਤਤ੍ਰੇਕੋ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤਪਾਠਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁ ਏਵੰ ਵਦਤਿ ‘‘ਅਜ੍ਜ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਦਾਰੁਣੰ, ਮਾ ਇਦੰ ਕਮ੍ਮੰ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ। ਤੇ ਤਸ੍ਸ ਵਚਨੇਨ ਛਨ੍ਦੰ ਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾ ਤਤ੍ਥੇਵ ਨਿਸਿਨ੍ਨਾ ਹੋਨ੍ਤਿ, ਅਥਞ੍ਞੋ ਆਗਨ੍ਤ੍ਵਾ ‘‘ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੰ ਪਤਿਮਾਨੇਨ੍ਤੰ, ਅਤ੍ਥੋ ਬਾਲੰ ਉਪਜ੍ਝਗਾ (ਜਾ॰ ੧.੧.੪੯), ਕਿੰ ਨਕ੍ਖਤ੍ਤੇਨ ਕਰੋਥਾ’’ਤਿ ਵਦਤਿ, ਇਦੰ **ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਵਾਸਿਯ**ਞ੍ਚੇਵ **ਅਜ੍ਝਾਸਯਪਾਰਿਵਾਸਿਯ**ਞ੍ਚ। ਏਤਸ੍ਮਿੰ ਪਾਰਿਵਾਸਿਯੇ ਪੁਨ ਛਨ੍ਦਪਾਰਿਸੁਦ੍ਧਿੰ ਅਨਾਹਰਿਤ੍ਵਾ ਕਮ੍ਮੰ ਕਾਤੁੰ ਨ ਵਟ੍ਟਤਿ, ਇਦੰ ਸਨ੍ਧਾਯ ਵੁਤ੍ਤੰ ‘‘ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨੇਨਾ’’ਤਿ। **ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯ**ਨ੍ਤਿ ਏਵੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਕਮ੍ਮਵਾਚਾਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਰਾਜਗਹੇ ਥੁਲ੍ਲਨਨ੍ਦੰ ਆਰਬ੍ਭ ਏਵੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ। ਛਨ੍ਦੰ ਅਵਿਸ੍ਸਜ੍ਜੇਤ੍ਵਾਵ ਅਵੁਟ੍ਠਿਤਾਯ ਪਰਿਸਾਯ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨਤਾ, ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਗਮ੍ਭਿਨਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਸਦਿਸਾਨੇਵਾਤਿ।

ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੨. ਅਨੁਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ **ਅਨੁਵਸ੍ਸ**ਨ੍ਤਿ ਅਨੁਸੰਵਚ੍ਛਰੰ। ਏਵੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾਪਿ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨੁਵਸ੍ਸੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ। ਏਕਨ੍ਤਰਿਕੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਨੁਵਸ੍ਸਤਾ, ਵੁਟ੍ਠਾਪਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਕਾਦਸਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯਾਨੇਵਾਤਿ।

ਅਨੁਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੩. ਏਕਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇਰਸਮੇ ਏਕਨ੍ਤਰਿਕੰ ਏਕੰ ਵੁਟ੍ਠਾਪੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸੰ ਦ੍ਵਾਦਸਮੇਨ ਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਏਕਵਸ੍ਸਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਵਗ੍ਗੋ ਅਟ੍ਠਮੋ।

੯. ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਵਗ੍ਗੋ

੧. ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਤ੍ਤਵਗ੍ਗਸ੍ਸ ਪਠਮੇ **ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨ**ਨ੍ਤਿ ਪਦਭਾਜਨੇ (ਪਾਚਿ॰ ੧੧੭੯-੧੧੮੨) ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣੰ ਛਤ੍ਤਞ੍ਚ ਉਪਾਹਨਾਯੋ ਚ। **ਧਾਰੇਯ**ਾਤਿ ਪਰਿਭੋਗਵਸੇਨ ਮਗ੍ਗਗਮਨੇ ਏਕਪ੍ਪਯੋਗੇਨੇਵ ਦਿਵਸਮ੍ਪਿ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ ਏਕਾ ਆਪਤ੍ਤਿ। ਸਚੇ ਪਨ ਤਾਦਿਸੰ ਠਾਨੰ ਪਤ੍ਵਾ ਛਤ੍ਤਮ੍ਪਿ

ਅਪਨਾਮੇਤ੍ਵਾ ਉਪਾਹਨਾਪਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਧਾਰੇਤਿ, ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ‘‘ਅਗਿਲਾਨਾ’’ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ , ਛਤ੍ਤਸ੍ਸੇਵ ਉਪਾਹਨਾਨੰਯੇਵ ਵਾ ਧਾਰਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਅਗਿਲਾਨਾਯ ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟੰ। ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾਯ ਪਨ, ਆਰਾਮੇ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰੇ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਉਭਿਨ੍ਨੰ ਧਾਰਣੰ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਯਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯੇ **ਯਾਨੇਨਾ**ਤਿ ਵਯ੍ਹਾਦਿਨਾ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਓਰੋਹਿਤ੍ਵਾ ਪੁਨਪ੍ਪੁਨੰ ਅਭਿਰੁਹਨ੍ਤਿਯਾ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਅਨਾਪਤ੍ਤਿਯੰ ‘‘ਆਰਾਮੇ ਆਰਾਮੂਪਚਾਰੇ’’ਤਿ ਨਤ੍ਥਿ, ਸੇਸੰ ਪਠਮੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਯਾਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੩. ਸਙ੍ਘਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤਤਿਯੇ **ਸਙ੍ਘਾਣਿ**ਨ੍ਤਿ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਕਟੂਪਗੰ। **ਧਾਰੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਕਟਿਯੰ ਪਟਿਮੁਞ੍ਚੇਯ੍ਯ। ਏਤ੍ਥਾਪਿ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਓਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਸਙ੍ਘਾਣਿੰ ਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ। ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ ਕਟਿਸੁਤ੍ਤੰ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੰ, ਇਦੰ ਪਨ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਨ੍ਤਿ।

ਸਙ੍ਘਾਣਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੪. ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਚਤੁਤ੍ਥੇ **ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰ**ਨ੍ਤਿ ਸੀਸੂਪਗਾਦੀਸੁ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਯੰਕਿਞ੍ਚਿ ਪਿਲ਼ਨ੍ਧਨੰ। ਇਧ ਤਸ੍ਸ ਤਸ੍ਸ ਵਸੇਨ ਵਤ੍ਥੁਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰੰ ਧਾਰਣਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ, ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ ਕਿਞ੍ਚਿਦੇਵ ਧਾਰੇਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸੰ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੫. ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਞ੍ਚਮੇ **ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕੇਨਾ**ਤਿ ਯੇਨਕੇਨਚਿ ਗਨ੍ਧੇਨ ਚ ਵਣ੍ਣਕੇਨ ਚ। ਇਧ ਗਨ੍ਧਾਦਿਯੋਜਨਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪੁਬ੍ਬਪਯੋਗੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਨ੍ਹਾਨਪਰਿਯੋਸਾਨੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ। ਆਬਾਧਪਚ੍ਚਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਸੇਸੰ ਚਤੁਤ੍ਥਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੬. ਵਾਸਿਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਛਟ੍ਠੇ **ਵਾਸਿਤਕੇਨਾ**ਤਿ ਗਨ੍ਧਵਾਸਿਤਕੇਨ। **ਪਿਞ੍ਞਾਕੇਨਾ**ਤਿ ਤਿਲਪਿਟ੍ਠੇਨ। ਸੇਸਂ ਪਞ੍ਚਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਵਾਸਿਤਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੭. ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਸਤ੍ਤਮੇ **ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟਾਪੇਯ੍ਯ। **ਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਸਮ੍ਬਾਹਾਪੇਯ੍ਯ। ਏਤ੍ਥ ਚ ਹਤ੍ਥਂ ਅਮੁਞ੍ਚਿਤ੍ਵਾ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟਨੇ ਏਕਾਵ ਆਪਤ੍ਤਿ, ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਮੋਚੇਤ੍ਵਾ ਉਬ੍ਬਟ੍ਟਨੇ ਪਯੋਗਗਣਨਾਯ ਆਪਤ੍ਤਿਯੋ। ਸਮ੍ਬਾਹਨੇਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯਾ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪਨਪਰਿਮਦ੍ਦਾਪਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਇਧ ਮਗ੍ਗਗਮਨਪਰਿਸ੍ਸਮੋਪਿ ਗੇਲਞ੍ਞਂ, ਚੋਰਭਯਾਦੀਹਿ ਸਰੀਰਕਮ੍ਪਨਾਦਯੋਪਿ ਆਪਦਾ। ਸੇਸਂ ਚਤੁਤ੍ਥੇ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਨ੍ਤਿ।

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੮-੯-੧੦. ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪਨਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਅਟ੍ਠਮਨਵਮਦਸਮੇਸੁਪਿ ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਾਯ ਸਾਮਣੇਰਿਯਾ ਗਿਹਿਨਿਯਾਤਿ ਏਤ੍ਤਕਮੇਵ ਨਾਨਂ। ਸੇਸਂ ਸਤ੍ਤਮਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਸਿਕ੍ਖਮਾਨਉਮ੍ਮਦ੍ਦਾਪਨਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੧. ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਏਕਾਦਸਮੇ **ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਪੁਰਤੋ**ਤਿ ਨ ਅਭਿਮੁਖਮੇਵਾਤਿ ਅਤ੍ਥੋ, ਇਦਂ ਪਨ ਉਪਚਾਰਂ ਸਨ੍ਧਾਯ ਕਥਿਤਨ੍ਤਿ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਂ। ਤਸ੍ਮਾ ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੇ ਅਨ੍ਤਮਸੋ ਛਮਾਯਪਿ ''ਨਿਸੀਦਾਮਿ, ਅਯ੍ਯਾ''ਤਿ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਿਤ੍ਵਾ ਨਿਸੀਦਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ ਨਿਸੀਦਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਤਿਕਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ, ਆਪੁਚ੍ਛਿਤੇ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਤਸ੍ਮਿਂ ਆਪੁਚ੍ਛਿਤਸਞ੍ਞਾਯ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾ, ਉਪਚਾਰੇ ਨਿਸਜ੍ਜਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਕਥਿਨਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦਂ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਅਨਾਪੁਚ੍ਛਾਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੨. ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦ੍ਵਾਦਸਮੇ **ਅਨੋਕਾਸਕਤ**ਨ੍ਤਿ ''ਅਸੁਕਸ੍ਮਿਂ ਨਾਮ ਠਾਨੇ ਪੁਚ੍ਛਾਮੀ''ਤਿ ਏਵਂ ਅਕਤਓਕਾਸਂ, ਤਸ੍ਮਾ ਸੁਤ੍ਤਨ੍ਤੇ ਓਕਾਸਂ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਵਿਨਯਂ ਵਾ ਅਭਿਧਮ੍ਮਂ ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਂ। ਸੇਸੇਸੁਪਿ ਏਸੇਵ ਨਯੋ, ਸਬ੍ਬਸੋ ਅਕਾਰਿਤੇ ਪਨ ਵੁਤ੍ਤਬ੍ਬਮੇਵ

ਨਤ੍ਥਿ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਸਮ੍ਬਹੁਲਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਅਨੋਕਾਸਕਤੰ ਭਿਕ੍ਖੁੰ ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ। ਤਤ੍ਥ ਤਤ੍ਥ ਓਕਾਸੰ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ, ਅਨੋਦਿਸ੍ਸ ਓਕਾਸੰ ਕਾਰਾਪੇਤ੍ਵਾ ਯਤ੍ਥ ਕਤ੍ਥਚਿ ਪੁਚ੍ਛਨ੍ਤਿਯਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਭਿਕ੍ਖੁਸ੍ਸ ਅਨੋਕਾਸਕਾਰਾਪਨੰ, ਪਞ੍ਹੰ ਪੁਚ੍ਛਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਦ੍ਵੇ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਪਦਸੋਧਮ੍ਮਸਦਿਸਾਨਿ, ਇਦੰ ਪਨ ਕਿਰਿਯਾਕਿਰਿਯਨ੍ਤਿ।

ਪਞ੍ਹਾਪੁਚ੍ਛਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧੩. ਅਸੰਕਚ੍ਚਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਤੇਰਸਮੇ **ਅਸੰਕਚ੍ਚਿਕਾ**ਤਿ ਅਧਕ੍ਖਕਉਬ੍ਭਨਾਭਿਮਣ੍ਡਲਸਙ੍ਖਾਤਸ੍ਸ ਸਰੀਰਸ੍ਸ ਪਟਿਚ੍ਛਾਦਨਤ੍ਥੰ ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਸੰਕਚ੍ਚਿਕਵਿਰਹਿਤਾ। **ਗਾਮੰ ਪਵਿਸੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਗਾਮਸ੍ਸ ਪਰਿਕ੍ਖੇਪੰ, ਅਪਰਿਕ੍ਖਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਉਪਚਾਰੰ ਅਤਿਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਓਕ੍ਕਮਨ੍ਤਿਯਾ ਵਾ ਪਠਮਪਾਦੇ ਦੁਕ੍ਕਟੰ, ਦੁਤਿਯੇ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯੰ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯੰ ਅਞ੍ਞਤਰੰ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿੰ ਆਰਬ੍ਭ ਅਸੰਕਚ੍ਚਿਕਾਯ ਗਾਮੰ ਪਵਿਸਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿੰ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤੰ। ਯਸ੍ਸਾ ਪਨ ਸੰਕਚ੍ਚਿਕਚੀਵਰੰ ਅਚ੍ਛਿਨ੍ਨੰ ਵਾ ਨਟ੍ਠੰ ਵਾ, ਤਸ੍ਸਾ, ਗਿਲਾਨਾਯ, ਆਪਦਾਸੁ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਅਸੰਕਚ੍ਚਿਕਤਾ, ਵੁਤ੍ਤਪਰਿਚ੍ਛੇਦਾਤਿਕ੍ਕਮੋ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਤੀਣਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਏਲ਼ਕਲੋਮਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਅਸੰਕਚ੍ਚਿਕਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਛਤ੍ਤੁਪਾਹਨਵਗ੍ਗੋ ਨਵਮੋ।

੧੦…ਪੇ॰…੧੬. ਮੁਸਾਵਾਦਾਦਿਵਗ੍ਗੋ

ਮੁਸਾਵਾਦਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਤੋ ਪਰੇਸੁ ਮੁਸਾਵਾਦਵਗ੍ਗਾਦੀਸੁ ਸਤ੍ਤਸੁ ਵਗ੍ਗੇਸੁ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯੰ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬੋਤਿ।

ਸੋਲ਼ਸਮਵਗ੍ਗੋ।

ਉਦ੍ਦਿਟ੍ਠਾ ਖੋ ਅਯ੍ਯਾਯੋ ਛਸਟ੍ਠਿਸਤਾ ਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਾ ਧਮ੍ਮਾਤਿ ਭਿਕ੍ਖੂ ਆਰਬ੍ਭ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਾ ਸਾਧਾਰਣਾ ਸਤ੍ਤਤਿ, ਅਸਾਧਾਰਣਾ ਛਨ੍ਨਵੁਤੀਤਿ ਏਵੰ ਛਸਟ੍ਠਿਸਤਾ। ਸੇਸੰ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਉਤ੍ਤਾਨਮੇਵਾਤਿ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ

ਸੁਦ੍ਧਪਾਚਿਤ੍ਤਿਯਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਤਤ੍ਰਾਯਂ ਸਙ੍ਖੇਪਤੋ ਅਸਾਧਾਰਣਸਿਕ੍ਖਾਪਦੇਸੁ ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਵਿਨਿਚ੍ਛਯੋ – ਗਿਰਗ੍ਗਸਮਜ੍ਜਾ ਚਿਤ੍ਤਾਗਾਰਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਸਙ੍ਘਾਣੀ ਇਤ੍ਥਾਲਙ੍ਕਾਰੋ ਗਨ੍ਧਵਣ੍ਣਕੋ ਵਾਸਿਤਕਪਿਦ੍ਵਾਕੋ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਆਦੀਹਿ ਉਮ੍ਮਦ੍ਦਨਪਰਿਮਦ੍ਦਨਾਤਿ ਇਮਾਨਿ ਦਸ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਅਚਿਤ੍ਤਕਾਨਿ ਲੋਕਵਜ੍ਜਾਨਿ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿ। ਅਯਂ ਪਨੇਤ੍ਥ ਅਧਿਪ੍ਪਾਯੋ, ਵਿਨਾਪਿ ਚਿਤ੍ਤੇਨ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਅਚਿਤ੍ਤਕਾਨਿ, ਚਿਤ੍ਤੇ ਪਨ ਸਤਿ ਅਕੁਸਲੇਨੇਵ ਆਪਜ੍ਜਿਤਬ੍ਬਤ੍ਤਾ ਲੋਕਵਜ੍ਜਾਨਿ ਚੇਵ ਅਕੁਸਲਚਿਤ੍ਤਾਨਿ ਚਾਤਿ। ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਸਚਿਤ੍ਤਕਾਨਿ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਾਨੇਵ। ਚੋਰਿਵੁਟ੍ਠਾਪਨਂ ਗਾਮਨ੍ਤਰਂ ਆਰਾਮਸਿਕ੍ਖਾਪਦਂ ਗਬ੍ਭਿਨਿਵਗ੍ਗੇ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਸਤ੍ਤ, ਕੁਮਾਰਿਭੂਤਵਗ੍ਗੇ ਆਦਿਤੋ ਪਟ੍ਠਾਯ ਪਞ੍ਚ ਪੁਰਿਸਾਦਿਸਂਸਟ੍ਠਂ ਪਾਰਿਵਾਸਿਕਛਨ੍ਦਦਾਨਂ ਅਨੁਵਸ੍ਸਵੁਟ੍ਠਾਪਨਂ ਏਕਨ੍ਤਰਿਕਵੁਟ੍ਠਾਪਨਨ੍ਤਿ ਇਮਾਨਿ ਏਕੂਨਵੀਸਤਿ ਸਿਕ੍ਖਾਪਦਾਨਿ ਸਚਿਤ੍ਤਕਾਨਿ ਪਣ੍ਣਤ੍ਤਿਵਜ੍ਜਾਨਿ। ਅਵਸੇਸਾਨਿ ਸਚਿਤ੍ਤਕਾਨਿ ਲੋਕਵਜ੍ਜਾਨੇਵਾਤਿ।

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਕਣ੍ਡੋ

੧. ਸਪ੍ਪਿਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯੇਸੁ ਪਠਮੇ **ਸਪ੍ਪਿ**ਨ੍ਤਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਵਿਨਿਚ੍ਛਯਂ ਪਾਲ਼ਿਆਗਤਂ (ਪਾਚਿ॰ ੧੨੩੦) ਗੋਸਪ੍ਪਿਆਦਿਮੇਵ। **ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜੇਯ੍ਯਾ**ਤਿ ਏਤ੍ਥ ‘‘ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿਯਾ ਪਟਿਲਦ੍ਧਂ ਭੁਞ੍ਜਿਸ੍ਸਾਮੀ’’ਤਿ ਗਹਣੇ ਦੁਕ੍ਕਟਂ, ਗਹਿਤਸ੍ਸ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੇ ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ।

ਸਾਵਤ੍ਥਿਯਂ ਛਬ੍ਬਗ੍ਗਿਯਾ ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਯੋ ਆਰਬ੍ਭ ਸਪ੍ਪਿਂ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਨਵਤ੍ਥੁਸ੍ਮਿਂ ਪਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ‘‘ਅਗਿਲਾਨਾ’’ਤਿ ਅਯਮੇਤ੍ਥ ਅਨੁਪਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਤਿਕਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਂ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਦ੍ਵਿਕਦੁਕ੍ਕਟਂ। ਯਾ ਪਨ ਗਿਲਾਨਾ ਗਿਲਾਨਸਞ੍ਞਾ, ਗਿਲਾਨਕਾਲੇ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਾਪੇਤ੍ਵਾ ਪਚ੍ਛਾ ਅਗਿਲਾਨਾ ਹੁਤ੍ਵਾ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਗਿਲਾਨਾਯ ਵਾ ਸੇਸਕਂ, ਞਾਤਕਪ੍ਪਵਾਰਿਤਟ੍ਠਾਨਤੋ ਵਾ ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਂ, ਅਞ੍ਞਸ੍ਸ ਵਾ ਅਤ੍ਥਾਯ, ਅਤ੍ਤਨੋ ਵਾ ਧਨੇਨ ਗਹਿਤਂ ਭੁਞ੍ਜਤਿ, ਤਸ੍ਸਾ, ਉਮ੍ਮਤ੍ਤਿਕਾਦੀਨਞ੍ਚ ਅਨਾਪਤ੍ਤਿ। ਵੁਤ੍ਤਲਕ੍ਖਣਸਪ੍ਪਿਤਾ, ਅਨੁਞ੍ਞਾਤਕਾਰਣਾਭਾਵੋ, ਵਿਞ੍ਞਤ੍ਤਿ, ਅਜ੍ਝੋਹਾਰੋਤਿ ਇਮਾਨੇਤ੍ਥ ਚਤ੍ਤਾਰਿ ਅਙ੍ਗਾਨਿ। ਸਮੁਟ੍ਠਾਨਾਦੀਨਿ ਅਦ੍ਧਾਨਸਦਿਸਾਨੀਤਿ।

ਸਪ੍ਪਿਵਿਞ੍ਞਾਪਨਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੨. ਤੇਲਵਿਞ੍ਞਾਪਨਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਦੁਤਿਯਾਦੀਸੁਪਿ **ਤੇਲਾ**ਦੀਨਿ ਪੁਬ੍ਬੇ ਵੁਤ੍ਤਵਿਨਿਚ੍ਛਯਾਨਿ ਪਾਲ਼ਿਯਂ (ਪਾਚਿ॰ ੧੨੩੬) ਆਗਤਾਨੇਵ, ਪਾਲ਼ਿਯਂ ਅਨਾਗਤੇਸੁ ਪਨ ਅਟ੍ਠਸੁਪਿ ਦੁਕ੍ਕਟਮੇਵ। ਸੇਸਂ ਸਬ੍ਬਤ੍ਥ ਪਠਮੇ ਵੁਤ੍ਤਸਦਿਸਮੇਵਾਤਿ।

ਤੇਲਵਿਞ੍ਞਾਪਨਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖੇ

ਪਾਟਿਦੇਸਨੀਯਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

੧. ਪਰਿਮਣ੍ਡਲਾਦਿਸਿਕ੍ਖਾਪਦਵਣ੍ਣਨਾ

ਇਤੋ ਪਰਂ ਪਨ ਸੇਖਿਯਾਨਿ ਚੇਵ ਅਧਿਕਰਣਸਮਥਾ ਚ ਸਬ੍ਬਪਕਾਰਤੋ ਭਿਕ੍ਖੁਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯਂ ਵੁਤ੍ਤਨਯੇਨੇਵ ਵੇਦਿਤਬ੍ਬਾਤਿ।

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਿਯਾ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾਯ

ਭਿਕ੍ਖੁਨਿਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।

ਨਿਗਮਨਕਥਾ

ਏਤ੍ਤਾਵਤਾ ਚ –

> ਵਣ੍ਣਨੰ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਸ੍ਸ, **ਸੋਣਤ੍ਥੇਰੇਨ** ਯਾਚਿਤੋ।
> ਵਿਨਯੇ ਜਾਤਕਙ੍ਖਾਨੰ, ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣਤ੍ਥਿਕੋ॥
>
> ਆਰਭਿੰ ਯਮਹੰ ਸਬ੍ਬੰ, ਸੀਹਲ਼ਟ੍ਠਕਥਾਨਯੰ।
> ਮਹਾਵਿਹਾਰਵਾਸੀਨੰ, ਵਾਚਨਾਮਗ੍ਗਨਿਸ੍ਸਿਤੰ॥
>
> ਨਿਸ੍ਸਾਯ ਸਾ ਅਯੰ ਨਿਟ੍ਠੰ, ਗਤਾ ਆਦਾਯ ਸਬ੍ਬਸੋ।
> ਸਬ੍ਬੰ ਅਟ੍ਠਕਥਾਸਾਰੰ, ਪਾਲ਼ਿਯਤ੍ਥਞ੍ਚ ਕੇਵਲੰ॥
>
> ਨ ਹੇਤ੍ਥ ਤੰ ਪਦੰ ਅਤ੍ਥਿ, ਯੰ ਵਿਰੁਜ੍ਝੇਯ੍ਯ ਪਾਲ਼ਿਯਾ।
> ਮਹਾਵਿਹਾਰਵਾਸੀਨੰ, ਪੋਰਾਣਟ੍ਠਕਥਾਹਿ ਵਾ॥
>
> ਯਸ੍ਮਾ ਤਸ੍ਮਾ ਅਕਤ੍ਵਾਵ, ਏਤ੍ਥ ਕਙ੍ਖੰ ਹਿਤੇਸਿਨਾ।
> ਸਿਕ੍ਖਿਤਬ੍ਬਾਵ ਸਕ੍ਕਚ੍ਚੰ, **ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣੀ** ਅਯੰ॥
>
> ਯਥਾ ਚ ਨਿਟ੍ਠੰ ਸਮ੍ਪਤ੍ਤਾ, ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣੀ ਅਯੰ।
> ਦ੍ਵਾਵੀਸਤਿ ਭਾਣਵਾਰਪ੍ਪਮਾਣਾਯ ਪਾਲ਼ਿਯਾ॥
>
> ਏਵੰ ਅਨਨ੍ਤਰਾਯੇਨ, ਨਿਟ੍ਠੰ ਕਲ੍ਯਾਣਨਿਸ੍ਸਿਤਾ।
> ਅਚਿਰੰ ਸਬ੍ਬਸਤ੍ਤਾਨੰ, ਯਨ੍ਤੁ ਸਬ੍ਬੇ ਮਨੋਰਥਾਤਿ॥

ਪਰਮਵਿਸੁਦ੍ਧਸਦ੍ਧਾਬੁਦ੍ਧਿਵੀਰਿਯਪ੍ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇਨ ਸੀਲਾਚਾਰਜ੍ਜਵਮਦ੍ਦਵਾਦਿਗੁਣਸਮੁਦਯਸਮੁਦਿਤੇਨ ਸਕਸਮਯਸਮਯਨ੍ਤਰਗਹਨਜ੍ਝੋਗਾਹਣਸਮਤ੍ਥੇਨ ਪਞ੍ਞਾਵੇਯ੍ਯਤ੍ਤਿਯਸਮਨ੍ਨਾਗਤੇਨ ਤਿਪਿਟਕਪਰਿਯਤ੍ਤਿਪ੍ਪਭੇਦੇ ਸਾਟ੍ਠਕਥੇ ਸਤ੍ਥੁਸਾਸਨੇ ਅਪ੍ਪਟਿਹਤਞਾਣਪ੍ਪਭਾਵੇਨ ਮਹਾਵੇਯ੍ਯਾਕਰਣੇਨ ਕਰਣਸਮ੍ਪਤ੍ਤਿਜਨਿਤਸੁਵਿਨਿਗ੍ਗਤਮਧੁਰੋਦਾਰਵਚਨਲਾਵਣ੍ਣਯੁਤ੍ਤੇਨ ਯੁਤ੍ਤਮੁਤ੍ਤਵਾਦਿਨਾ ਵਾਦੀਵਰੇਨ ਮਹਾਕਵਿਨਾ ਪਭਿਨ੍ਨਪਟਿਸਮ੍ਭਿਦਾਪਰਿਵਾਰੇ ਛਲ਼ਭਿਞ੍ਞਾਦਿਪ੍ਪਭੇਦਗੁਣਪ੍ਪਟਿਮਣ੍ਡਿਤੇ ਉਤ੍ਤਰਿਮਨੁਸ੍ਸਧਮ੍ਮੇ ਸੁਪ੍ਪਤਿਟ੍ਠਿਤਬੁਦ੍ਧੀਨੰ ਥੇਰਵੰਸਪ੍ਪਦੀਪਾਨੰ ਥੇਰਾਨੰ ਮਹਾਵਿਹਾਰਵਾਸੀਨੰ ਵੰਸਾਲਙ੍ਕਾਰਭੂਤੇਨ ਵਿਪੁਲਵਿਸੁਦ੍ਧਬੁਦ੍ਧਿਨਾ **ਬੁਦ੍ਧਘੋਸੋ**ਤਿ ਗਰੂਹਿ ਗਹਿਤਨਾਮਧੇਯ੍ਯੇਨ ਥੇਰੇਨ ਕਤਾ ਅਯੰ **ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣੀ** ਨਾਮ ਪਾਤਿਮੋਕ੍ਖਵਣ੍ਣਨਾ –

> ਤਾਵ ਤਿਟ੍ਠਤੁ ਲੋਕਸ੍ਮਿੰ, ਲੋਕਨਿਤ੍ਥਰਣੇਸਿਨੰ।
> ਦਸ੍ਸੇਨ੍ਤੀ ਕੁਲਪੁਤ੍ਤਾਨੰ, ਨਯੰ ਸੀਲਵਿਸੁਦ੍ਧਿਯਾ॥
>
> ਯਾਵ ‘‘ਬੁਦ੍ਧੋ’’ਤਿ ਨਾਮਮ੍ਪਿ, ਸੁਦ੍ਧਚਿਤ੍ਤਸ੍ਸ ਤਾਦਿਨੋ।
> ਲੋਕਮ੍ਹਿ ਲੋਕਜੇਟ੍ਠਸ੍ਸ, ਪਵਤ੍ਤਤਿ ਮਹੇਸਿਨੋਤਿ॥

ਕਙ੍ਖਾਵਿਤਰਣੀ-ਅਟ੍ਠਕਥਾ ਨਿਟ੍ਠਿਤਾ।